COMPARATIVE IJOID WORD LIST

KW (†)
Roger Blench
28 May 2007

Editing in progress; crosscheck with me before citing.
All correspondence to:

Roger Blench
Mallam Dendo
8, Guest Road
Cambridge CB1 2AL
United Kingdom
Voice/ Fax. 0044-(0)1223-560687
Mobile worldwide (00-44)-(0)7967-696804
E-mail R.Blench@odi.org.uk
http://www.rogerblench.info/RBOP.htm

Transcription

IPA except that c = IPA [tʃ], j = IPA [dʒ], y = IPA [j]; tilde below instead of on top. Low tone unmarked.
= morpheme-by-morpheme gloss 'free translation'

RMB has converted the entire file to Unicode (September 2006). A number of new entries have been added, principally mammal names. With a few exceptions, commentaries have been added by RMB. Sorting roots into different columns was added by RMB.

Sources

Code	Lect	Classification	State	LGA	Sources	Comments
Defaka	Defaka	Co-ordinate with the whole Ịjọ cluster (i.e. all remaining lects).	RIV	Opobo/Nkoro	Jenewari 1983 (J), Shyrock et al. (S)	
NK	Nkọrọ	East Ịjọ (EI); co-ordinate with KOI to make up KOIN.	RIV	Opobo/Nkoro	KW, Harry	
BD	Berbice Dutch	The KOI vocabulary identified in BD is listed here. Forms seem to represent 17th century KOI, when the modern KOI lects were less differentiated than today.		Berbice County? [check]	Kouwenberg, Smith	BD is a Dutch/English creole spoken in Guyana, first reported by Ian Robertson. Norval Smith identified some 25% of its basic vocabulary as of EI origin. Silvia Kouwenberg carried out intensive fieldwork.
IB	Ịbanị	Kalaḅarị-Okrika-Ịbanị (KOI)	RIV	Bonny	KW, Fombo	
KA	Kalaḅarị	KOI	RIV	Asari-Toru, Akuku-Toru	KW, Jenewari 1983 (J)	
BL	Ḅile (Bille)	KOI	RIV	Akuku-Toru		
KI	Kịrịkẹ (Okrika)	KOI	RIV	Okrika, Ogu/Bolo and Port Harcourt	KW	
NE	Nembe	Co-ordinate with Akaha to make up Nembe-Akaha (NA), which is co-ordinate with KOIN to make up EI.	BAY		KW, Kaliai	Eguema, Lịama, Oruokolo (Fununu) and Ḅẹlẹtịẹama speak a lect or lects probably belonging to NA.
AK	Akaha (Akassa)	Co-ordinate with Akaha to make up Nembe-Akaha (NA), which is co-ordinate with KOIN to make up EI.	BAY		KW	
BU	Ḅụmọ (Boma)	SE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW, E E Efere	Almost every town has a slightly different lect.

Code	Lect	Classification	State	LGA	Sources	Comments
OP	Oporomọ (Oporoma)	SE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW, Maureen Olphin	
OY	Oyakiri	SE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW, R A Freemann	
ET	East Tarakiri	SE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW	Named to distinguish it from West Tarakiri in Delta State.
EO	East Olodiama	SW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW, R A Freemann	Named to distinguish it from West Olodiama in Edo State.
BA	Basan (Bassan)	SW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW	Gbaraụn (not to be confused with Gbaraịn in NE Central Ịzọn) speaks slightly differently from the rest of Basan.
KL	Koluama	SW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW	Koluama belongs to Basan, but speaks slightly differently.
AP	Apọị	SW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW	Not to be confused with Apọị in Ondo State, which is of Ịzọn origin but now speaks Yoruba.
ID	Iduwiń	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Ekeremor	KW	
OG	Ogulagha	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL		KW	
GM	Gbaramatu	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL		KW	
EG	Egbema	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	EDO		KW	
WO	West Olodiama	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	EDO		KW	
FU	Fụrụpagha [in BA?]	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL		KW	
AR	Arogbo	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	OND		KW	
OB	Ogbe Ịjọ	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL		KW	

Code	Lect	Classification	State	LGA	Sources	Comments
OT	Oboro Town	Western Ịzọn, West Ịjọ (WI) ?	DEL?		KW	
OE	Operemọ	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Ekeremor	KW	
ME	Mein	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL,BAY	Sagbama	KW	
KU	Kunbo	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL	Sagbama	KW	
KB	Kabou	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL	Sagbama	KW	
WT	West Tarakiri	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	DEL	Sagbama	KW	
ON	Ogboin	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Southern Ijaw	KW	
IK	Ikiḅiri	NW Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Yenagoa	KW	Belongs to Ekpetiama, but speaks differently.
EK	Ekpetiama	NE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Yenagoa	KW	
KO	Kolokuma	NE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Kolokuma-Opokuma	KW	Spoken by Kolokuma-Opokuma *ibe*.
GB	Gbaraịn	NE Central Ịzọn, West Ịjọ (WI)	BAY	Yenagoa	KW	
OR	Oruma	Inland Ịjọ (II), West Ịjọ (WI)	BAY	Ogbia?	KW	An enclave within the Ọgbia language, retaining many archaic forms.
AT	Akịta (Okordia)	Co-ordinate with Biseni in Inland Ịjọ (II), West Ịjọ (WI)	BAY	Yenagoa?	KW	
BI	Biseni	Co-ordinate with Akịta in Inland Ịjọ (II), West Ịjọ (WI)	BAY	Yenagoa?	KW	

1. ABLE, BE (V.T./V.AUX)

Lect	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**
Defaka							
NK		kurɔ					
BD							
Ịḅanị	ínḗ						
Kalaḅarị	ínḗ						
BL							
KI	ínḗ		ńdá				
NE	inẽ						
AK	inẽ						
BU	inḯ						
OP	inḗ			lá			
OY	inĩ						
ET	inḗ						
EO	inḯ						
BA	inḯ						
KL	inḗ						
AP	inḯ						
ID					ike		
OG	inẽ						
GM							
EG						nĩmĩ	timĩ
WO						nĩmĩ	
FU	inẽ						
AR						nẽmĩ	
OB	inẽ						
OT					ekḗ		
OE	inḗ				ekḗ		
ME					ekḗ		
KU		kʊrɛı					
KB		kʊrɔí/kʊrɛí					
WT		kʊrɛí					
ON	inḗ						
IK				lá miɛ́			
EK		kʊrɛí					
KO		kʊrɛí					
GB		kʊrɛí					
OR						nómṹ ?	
AT				lá mĩɛ			
BI		kʊrɔ					
Notes	*ínḗḯ	*kʊrɔ 1/ *kʊrɔ-ı 5	KI old word	*reach* (do)	?*cf.* Igboid íkḗ *strength*		
	cf. ENDURE	*cf.* STRONG					

2. ABOVE/TOP (N.) cf. SKY, MOON

Defaka				
NK	ogɔnɔ̃			
BD		gonanga		*upstairs*
Ịḅanị	ɔgɔnɔ̃̃ɔ̃			
Kalaḅarị	ɔgɔnɔ̃ˈɔ̃			
BL				
KI	ɔgɔ́nɔ̃̃ɔ̃			
NE	ɔgɔ́nɔ̃			
AK	ɔgɔ́nɔ̃			
BU	ɔgɔ́nɔ̃/ɔgɔ́nɔ̃			
OP	ɔgɔ́nɔ̃			
OY		agɔnɔ̃ ãŋga		
ET	agɔnɔ̃			
EO	ɔgɔ́nɔ̃			
BA	ɔgɔ́nɔ̃		bɛ́lɛ́ú, tíbí,	
KL	ɔgɔ́nɔ̃			*also 'top', 'sky'*
AP	ɔgɔ́nɔ̃			
ID	ɔgɔnɔ̃			
OG	ɔgɔnɔ̃			
GM	ɔgɔnɔ̃		soríi	
EG	ɔgɔnɔ̃			
WO	ɔgɔnɔ̃			
FU	ɔgɔnɔ̃			
AR			dɛ̃ŋĩ ?	*'to be above'*
OB	ɔgɔnɔ̃			
OT	agɔnɔ̃			
OE	agɔnɔ̃			
ME	agɔnɔ̃			
KU		agɔnɔ̃ gbínãĩ		
KB	agʊnɔ̃			
WT	agɔnɔ̃			
ON	agɔnɔ̃			
IK	agɔnɔ̃ɔ̃			
EK	ɔgɔnɔ̃			
KO	ɔgɔnɔ̃			
GB	ɔgɔnɔ̃		uwóú-mɔ̃	
OR			íwóú dɛ̃ɛ̃	
AT	agɔnɔ̃ɔ̃	agɔnɔ̃ ga		
BI	agʊnõ	agʊnõ-mõõ		check
Notes	*ɔgɔnɔ̃	*ɔgɔnɔ̃ + ã̃ga *side* (or others)		Cf. Sky, Moon, Monkey

3. ACCOMPANY (V.T.)

Defaka

NK	luɣo		
BD			
Ịḅanị	ɓɔ́rɔ́mãá		
Kalaḅarị	ɓúrɔ́ˡmã́		
BL			
KI	ɗuko mṹ		
NE	ɗìgíya		
AK	agbáka mũ ?		
BU	sʊ́ɔ mṹ, gbóló-mɔ̃́		
OP	sʊ́ɔ mṹ		
OY	kɛnɩ̃́ sʊwɔ-mɔ, duwói		
ET	ʊ mɔmɔ̃ mṹ		*'go with him'*
EO	gbóló-mɔ̃́, dúwói		
BA	gbóló-mɔ̃́		
KL	toi: ɛ í mɔ̃ mũũ-mĩnɪ		*'I'll go with you'*
AP	kɛ́nɩ̃́ túú dúwéí		
ID	gboleí, jɔnɪ-mɔ		
OG	gbolo-mɔ		
GM	ɪ mɔmɔ̃ mũ		*'go with me'*
EG	agbaí	tuu duweí	*=back follow*
WO	gbolo-mɔ		
FU	agbaí		
AR	gbolo-mɔ		
OB	ʊ mɔ̃́mɔ̃ mũ		*'go with him'*
OT		túú dúó, gbóló-mɔ̃́	*=back follow*
OE		tuú dúwó	*=back follow*
ME	gbelé-mɔ, tuú dúó		*=back follow*
KU			
KB		túú dúó	*=back follow*
WT		tu dúó	*=back follow*
ON		tú dúó ?	*=back follow*
IK	kɛ́mɛ̃́ á túú dúó mṹ		*'someone her back follow went'*
EK		túú duo	*=back follow*
KO	sʊ́ɔ mṹ		
GB		túú dúó	*=back follow*
OR	kpɪsa		
AT	kpasa	túú ɗɔ́	*=back follow*
BI	gbɛ, abʊ dô		*=back follow*

4. AERIAL YAM

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	túḿ, túmṹ
Kalaḅarị	túḿ, túmṹ
BL	
KI	
NE	ɔtʊmũ
AK	
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	atɔ́mɔ̃́
EK	
KO	ɔtúmṹ
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	*Dioscorea bulbifera* Linn.

5. African civet *Viverra civetta*

Defaka			
P-Ịjọ	*ɔlɛghɛlɛ		
NK			
BD			
Ịḅanị		edi	< Igboid 'bush-cat'
Kalaḅarị			
BL			
KI			
NE	ɔlɔgɔlɔ		
AK			
BU			
OP			
OY	ɔlɔlaɪ		
ET			
EO	ɔlɛɣɛlɛ		
BA			
KL			
AP	ɔlɛɣɛlɛ		
ID			
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR			
OB			
OT			
OE			
ME	elɔ́ɔ́lɛ́		
KU			
KB			
WT			
ON			
IK			
EK			
KO	ɪlɔ́ɔ́lɛ́í		
GB			
OR			
AT	atɔmũ		? palm-civet
BI			

Notes: the reconstruction of *ɔlɛghɛlɛ appears to be very characteristic for Ịjọ and does not occur in neighbouring languages. Some lects in the Bonny area have borrowed **edi**, which is a generic for bush-cat in Igboid languages. Others, such as Okolobiri, have **eduu**, which is usually a name for the genets but presumably can easily be transferred to the civet or even the leopard.

6. Two-spotted Palm Civet, *Nandinia binotata*

Defaka	
Proto-Ịjọ	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅarị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	
KO	
GB	
OR	
AT	atɔmũ
BI	

Notes: the name for the two-spotted palm civet is one of the most stable of all Ijoid words, *otomi in virtually every lect recorded. It has been sporadically borrowed into Delta Edoid, but is otherwise distinctive for Ịjọ.

7. AGE-GRADE

Defaka	
P-Ịjọ	
NK	ɓírí
BD	
Ịḅanị	ɓíríá^{ı}pú
Kalaḅarị	ɓá^{ı}rá-ɓɛ́-ápʊ, ɓírí
BL	
KI	ógú-ápú
NE	itu
AK	ogbo ítu
BU	ogbó, itú
OP	
OY	ogbó, utu
ET	
EO	ogbó, utu
BA	ogbó utu
KL	utu
AP	utu
	* = Gbanraun
ID	pozi/posi, itu
OG	posi
GM	posi
EG	utu, ɪpã
WO	otu, ɪkpãĩ
FU	yawɛ́
AR	ɛnḩ evi-abʊ, posi
OB	posi, ou gboo
OT	pési
OE	pesí
ME	pesí
KU	pési
KB	pési
WT	
ON	
IK	ogbo otú
EK	ogboó, itú
KO	pósí/pési
GB	ituú, ogboó
OR	sẽĩ
AT	isẽĩ itúu
BI	otógu, otu
	[check]
Notes	

8. AGREE (TO, WITH) V.T. (cf. answer, reply 19.)

Defaka				
P-Ịjọ				
NK				
BD				
Ịḅanị			minḿ [check]	
Kalaḅarị	ɓíɓí ogbo sʊá, *			
BL				
KI	ɓerenḿ			
NE		ɓɔ́ʊ́		meremṹ
AK		ɓɔ́ʊ		
BU	ɓíɓínḿ,	ɓɔ́ʊ́	kɛ́nḿ sʊ́ɔ,	
OP	bíbínḿ	bɔ́ʊ́,		
OY	bibinḿ	bɔʊ́		
ET		ɓɔɔ́		
EO	bíbínḿ	bɔ́ʊ́	kɛ́nḿ sʊɔ	
BA	bímḿnḿ,	bɔ́ʊ́		
KL		bɔʊ		
AP	bíbírḿ			
ID	bibẽrĩ/bibĩrĩ			
OG	bibẽrẽ/bĩbĩrẽ			
GM				
EG	bibiĩrĩ			
WO		bɔɔ		
FU		bɔɔ		
AR			kɔ̃	
OB	bibẽrĩ,	bɔɔ		
OT	biberĩ,	bɔʊ		
OE	bibẽrĩ,	bɔ		
ME	biberĩ,	bɔʊ		
KU	biberĩ,	bɔ ?		
KB	bimerĩ			
WT	biberĩ			
ON		bɔ		
IK		bɔɔ́		memerḿ
EK	gbanãí			
KO	gbanãí	bɔɔ́/bʊɔ́		
GB	gbanãí			
OR	ɓeeni		kɛnĩ ɔ́ sʊɔ	
AT				meme
BI				miminḿ
Notes				

9. AIR

Defaka			
P-Ịjọ			
NK			
BD			
Ịḅanị	fɔ́rú		*also 'breeze'*
Kalaḅarị	fɛ́rú		*also 'breeze'*
BL			
KI	ɔ́wú		
NE	ɛwʊ		
AK	ɛu		
BU	ɛ́ú		
OP	ɛ́ú		
OY	ɛu [or a-?]		
ET	ɔ́ú	ĩmbaá	
EO	ɛ́ú		
BA	ɛ́ú	ĩmba	
KL	ɛʊ, ɛfɛ́rú		*a. air breathed out,*
			b. air breathed in = breeze
AP	ɛ́ú		
ID	ɛfɛrɪ		
OG	ɛfɛrɪ		
GM	ɛfɛrɪ		
EG	ɛfɛrʊ		
WO	ɛfɛrʊ		
FU	ɛfɛrʊ		
AR	ɛfɛrʊ		
OB	ĩyɔ̃, ɛfɛrɪ		
OT	áfɛ́rí		
OE	afɔ́rí/afɛ́rí		
ME	awú		*also 'steam'*
KU		ɛ̃mba	*awú = 'breeze'*
KB	a. awú		*a. = breeze*
	b. afɛ́rí		*b. = wind*
WT			*awú = 'breeze'*
ON	ɛ́ú		
IK	ɔ́ú		*also 'breeze'*
EK	ɔ́ú		
KO	ɔ́ú		*also 'breeze'*
GB	ɔ́ú		
OR	ɛ́wúʊ		
AT	áwú		*also 'breeze'*
BI	áwú		
Notes	*ɛ́wú		**ɛwú (potentially visible). Cf. Breath, Breeze, Wind.*

10. ALIVE, BE

Defaka					
P-Ịjọ					
NK	dunɔ̃				
BD					
Ịḅanị	dú↓mā́				
Kalaḅarị	ɗú↓mó				
BL					
KI	ɗú↓mó				
NE			numó		
AK			nū́mɔ		
BU	ɪndú	ɪwɔ́			
OP	ɔ̃ndɔ́/undɔ́				
OY	ʊndú				
ET		ɔwɔ́			
EO	ʊndú nā́nã				'life have'
BA			nū́mó		
KL	ʊndɔ́		nū́mó		
AP	ʊndú timĩ				'live stay'
ID	idʊ/undʊ				
OG				ayé/akpɔ́ emi	
GM	udʊ				
EG				ugɔ	
WO				ugɔ	
FU	ʊdʊ				
AR				fɪɪ-ɣá	
OB	ʊndú				u-?
OT	ɔ̃ndɔ			yẽr̃ĩ	ɔndɔ = 'live long'
OE	ɔ̃ndú*	ɔwɔ́			*in prayer
ME		ɔwɔ́			
KU	ɔ̃ndú				
KB	ɛndú/ẽndú				= 'live long'
WT	ɪndú				
ON	undɔ́ ?	uwɔ́			
IK	ɔ̃ndɔ́				
EK	ʊndú				
KO	ʊndú	ʊwɔ́			
GB	ʊndú				
OR	ɛ́dʊ túu				
AT		ɔ́wɔ́		mɔ̃́	
BI	índʊ́ʊ				
Notes					Cf. LIFE, NEW, FRESH

11. ALL (OF THEM)

Defaka		
P-Ịjọ		
NK	(a) yóɣo	
BD		
Ịbanị	(nnı) mā̃-mgba	
Kalaḃarị	mgba	
BL		
KI	(arí) mgba	
NE	(ẽī/á) bısɛ́	
AK	bísɛ	
BU	(ɔ́ɔ́) sɛ	
OP		
OY	(a) sɛ́ɛ	
ET	(a) sɛ́ɛ	
EO	(ɔ̃) sɛ́ɛ	
BA	sɛ́ɛ	
KL	ɔ̃ sɛ́ɛ	
AP	(ɔ̃́) sɛ́ɛ/ɔ̃ɔ̃́ sɛ*	** = Gbanraun*
ID	(ɔ́) sí-sɛ	
OG	(ɔ̃ sí-sɛ	
GM	(o) sí-sɛ	*??*
EG	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
WO	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
FU	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
AR	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
OB	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
OT	(a) sɛ́ɛ	
OE	(a) sɛ-sɛ	
ME	(a) sɛɛ́	
KU	sɛ	
KB	(a) sɛ́ɛ	
WT	(a) sɛ́ɛ	
ON		
IK	(a) sɛ́ɛ	
EK	(ɔ̃ sɛ́ɛ	
KO	(ɔ̃ sɛɛ́	
GB	(ɔ̃ sɛɛ́ɛ	
OR	ɛdɔnı	
AT	sɛ́, ékpétékpé	
BI	ótúrú, aróturu	
Notes	*sɛ 2	

12. ALL THE MEN/PEOPLE

Defaka		
P-Ịjọ		
NK	kíní́-má́ yoɣo	
BD		
Ịbạnị	kíní́-má́ mgba	
Kalaḅarị	ɰ̃ẽni-mɛ́ mgba	
BL		
KI	ɰ̃ẽní mgba	
NE		
AK	kõŋõnu-mɔ̃ bísɛ	
BU	kímí́ı sɛ	
OP	kɛ́mɛ́ɛ sɛ	
OY	kımĩ-bó sɛ	
ET	owéí-ɓɔ́-sɛɛ́	
EO	kímí́í sɛ́ɛ	
BA	kímí́í sɛ́ɛ	
KL	kımɛ̃ĩ sɛ́ɛ	
AP	kímí́-mɔ́ sɛ *	*GB*
ID	owei-mɛ́ sɛ	
OG		
GM	kımĩ sɛ	
EG	kımĩ-abʊ-mɔ́ sɛ	
WO	kımĩ-mã abʊ sɛ	
FU		
AR	kımĩ sɛ-sɛ	
OB		
OT	kímí́ sɛ́	
OE	kımí́ sɛ́	
ME	kımí́-bó sɛ	
KU	kímí́-mí́nĩ sɛ́ɛ	
KB	kímí́ sɛ́ɛ	
WT		
ON	kɛ́mɛ́-bo sɛ ?	
IK	kɛ́mɛ́-ɓɔ sɛ́ɛ	
EK		
KO	kímí́-mɔ́ sɛ	
GB		
OR	ówí-awó sɛ́ɛ-mí́	
AT		
BI	ówé tʊɓɔ-mí́nî ɓê	*check*
Notes		

13. Alligator pepper = melegueta pepper, *Aframomum melegueta*

Defaka		
NK	sani	
BD		
Ịbạnị	fí sánḹ, fʊ́sánḹ	*'eating pepper'*
Kalaḅarị	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
BL		
KI	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
NE	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
AK	háni	
BU	sánḹ	
OP	sánḹ	
OY	ɪsanḹ	
ET		
EO	sánḹ	
BA	sánḹ	
KL	sánḹ	
AP	sánḹ, pɛ́rɛ́ sánḹ *	**'king pepper' (smaller)*
ID	sanı	
OG	sanı	
GM	sanı	
EG	sanĩ	
WO	sanı	
FU	sanı	
AR	sanı	
OB	sanı	
OT	sánḹ	
OE	ɛsanı, sanı	
ME	ɛsanı	
KU	ɛsanı	
KB	sanı	
WT	ɛsanḹ	
ON		
IK	isanḹ	
EK	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
KO	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
GB	fí-sánḹ	*'eating pepper'*
OR	sanı	
AT	óɗóɓó fí-sánı	
BI	dúɓó fí-sánḹı	
Notes	Cf. PEPPER	

14. ALSO: HE ALSO particle, tonally enclitic

	I	II	
Defaka			
NK		-sɔ́	
BD			
Ịḅanị		-sɔ́	
Kalaḅarị		-sɔ́ : ori sɔ́	
BL			
KI		-sɔ	
NE	-ka		
AK	-ka		
BU	-kpɔ		
OP	-kpɔ		
OY	-kpɔ		
ET	-kpɔ		
EO	-kpɔ		
BA	-kpɔ		
KL	-kpɔ		
AP	-kpɔ		
ID	-kpɔ		
OG	-kpɔ: í kpɔ		
GM	-kpɔ: u kpɔ́		
EG	-kpɔ: u kpɔ́		
WO	-kpɔ: u kpɔ́		
FU	-kpɔ: u kpɔ́		
AR	-kpɔ		
OB	-kpɔ: u kpɔ́		
OT	-kpɔ		
OE	-kpɔ: ɔ kpɔ		
ME	-kpɔ		
KU	-kpɔ		
KB	-kpɔ		
WT	-kpɔ		
ON	-kpɔ		
IK	-kpɔ		
EK	-kpɔ́: eri kpɔ́		
KO	-kpɔ́: eri kpɔ́		
GB	-kpɔ́		
OR	-kɜ/-ká: eri kɜ́		*vowel harmony*
AT	-kpá		
BI	-kpá		
Notes			

15. ANGLE (FOR FISH) (V.T.)

P-Ijoid			
Defaka			
P-Ịjọ	ɗáá		
NK		sara	
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅarị		árí kóró-mã́/wákí/*	*'set hook'*
BL			
KI	árí ɗá		*'set hook'*
NE	ɗa		
AK	ɗa		
BU	ɗá		
OP			
OY	daa		
ET			
EO	dáá		
BA			
KL	daa		
AP	dáá		
ID	daa		
OG	daa		
GM	daa		
EG	daa		
WO	daa		
FU	daa		
AR	da	fũ	
OB	daa		
OT	dáá		
OE	daá		
ME	daá		
KU	dá		
KB	dáá		
WT			
ON			
IK	dáá		
EK	dáá		
KO	dáá		
GB	dáí		
OR	ɛkpáɓʊ		
	ɗa		
AT	ɗá		
BI	dá		
Notes	*ɗaa/ɗaɪ		
	2		

16. ANIMAL, MEAT

Defaka	ámi	*J 33 meat*
	amĩ, onumã	*J 137 animal*
P-Ịjọ	*nãmã	
NK	nā́mā́	
BD	nãmã	*'meat, animal'*
Ịḅanị	nā́mā́	
Kalaḅarị	nā́mā́	
BL	nā́mā́	
KI	nā́mā́	
NE	nãmã	
AK	nãmã	
BU	nā́mā́	
OP	nā́mā́	
OY	nãmã	
ET	nā́mā́	
EO	nā́mā́	
BA	nā́mā́	
KL	nãmã	
AP	nā́mā́	
ID	nãmã	
OG	nãmã	
GM	nãmã	
EG	nãmã	
WO	nãmã	
FU	nãmã	
AR	nãmã	
OB	nãmã	
OT	nā́mā́	
OE	nāmā́	
ME	nāmā́	
KU	nĩ́mā́	
KB	nĩ́mā́	
WT	nāmā́	
ON	nā́mā́	
IK	nā́mā́	
EK	nā́mā́	
KO	nā́mā́	
GB	nā́mā́	
OR	nā́mā́	
AT	nā́mā́	
BI	nĩ́mā́	
Notes	2	

17. ANKLE

Defaka

NK	ɓíɔ́ kɔ́ŋgɔ	*leg neck*
BD		
Ịḅanị	ɓúɔ́ tɔ́rú-ku	
Kalaḅarị	ɓúɔ/ḿgbɔ	
BL		
KI	ãnda nã ikóli nã	
NE	kɔŋgɔ	
AK	ɓuɔ ikpɔkɔ	
BU	ɓúɔ́ tɔ́rú	
OP	búwɔ́ tɔrʊ	
OY	bʊwɔ tɔrʊ	
ET	ɓúɔ́ tɔ́rú	
EO	búwɔ́ tɔ́rú	
BA	búɔ́ íkálí	
KL	ɪkaŋɪ	*check ?ant??*
AP	búɔ́ tɔ́lú	*NB original -l-, contrast -r-*
ID	bʊwɔ tɔlʊ	
OG	bʊɔ tɔlʊ	
GM	bʊɔ tɔlʊ	
EG	(bʊõ tɔlʊ	
WO	(bʊõ tɔlʊ	
FU	bʊɔ dʊnũ	
AR	bʊɔ tɔlʊ	
OB	bʊɔ tɔlʊ	
OT	búɔ́ tɔ́rú	
OE	bʊɔ́ tɔ́lú/tɔlú	
ME	bʊɔ́ tɔ́rú	
KU	búɔ́ tɔ́rú	
KB	búɔ́ tɔ́rú	*'ankle-bone'*
WT	bʊɔ́ tɔ́rú	
ON	búɔ́ tɔ́rú	
IK	ɓúɔ́ tɔ́rú	
EK	búɔ́ tɔ́rú	
KO	búɔ́ tɔ́rú	
GB	búɔ́ tɔ́rú	
OR		
AT	ɓɔ́ tɔ́rɪ	
BI	bɔ́ tɔ́rʊ́ʊ	
Notes		

18. Another (Person)

Defaka		
	*jɪnĩ	
NK	jíé: jí(-ɓɔ́)	
BD		
Ịḅanị	jɛ́: jʊɔ	
Kalaḅarị	jɛ̃́: jʊ́mɔ̃́	
BL		
KI	jḭ́	
NE	dĩ	
AK	dɛ̃	
BU	zínĩ́: zínĩ́ ɓɔ́	
OP	zɛ́nɛ̃́	
OY	zɪnɪ	
ET	zɛ́nɛ̃́	
EO	zínĩ́: zínĩ́ kímĩ́	
BA	zínĩ́	
KL	jɛ́nɛ̃́/zɛ́nɛ̃́: jɛ́nɛ̃́ ɓɔ́	
AP	zínĩ́	
ID	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ	
OG	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ	
GM	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ	
EG	jene ɓɔ	
WO	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ	
FU	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ-bɔ	
AR	zɪnɪ: pa kímĩ, zɪnĩ kɪmĩ	pa
OB	zɪnɪ: zɪnĩ kɪmĩ	
OT	zínĩ́: zínĩ́ kímĩ́	
OE	zɪnĩ́ bɔ́	
ME	zɪnĩ́: zɪnĩ́ kímĩ́	
KU	zɪnĩ́: zɪnĩ́ kímĩ́	
KB	zínɪ@: zínĩ́ kímĩ́	
WT	zɪnĩ́: zɪnĩ́ bɔ́	
ON	zɛnɛ: zɛ́nɛ̃́ kímĩ́	
IK	zɛnɛɛ́	*?*
EK	zínĩ́: zínĩ́ kímĩ́	
KO	zínĩ́/zínĩ́: zínĩ́ kímĩ́	
GB	zínĩ́: zínĩ́ kímĩ́	
OR	gíyɛ̃́ĩ́	
AT		áyɛ́ɛ, paa yɛ́ɛ, pʊpa yɛ́ɛ
BI		paá: paá kɪmĩ

Notes--

19. ANSWER, REPLY (V.T.)

Defaka	pakara		? loan from Nkoroo
NK	pákara/páɣara		
BD			
Ịbanị	páɣaraá/páɣará/páaraá		
Kalaḅarị	pá^{ɩ}kírí		
BL	pákí^{ɩ}rí		
KI	pɛkɛrɛ́	ɓerenĩ́	
NE	pagará		meremṹ
AK			meremṹu/ mõromṹu
BU	páárá	ɓíɓínĩ́,	
OP		bíbínĩ́	
OY	paará	bibirĩ́,	
ET		ɓiɓinĩ́í	
EO	páɣárá		
BA	páárá		
KL	paɣara		
AP		bíbírĩ́	
ID		bɛɛlı, bibĩ̃ĩ̃ĩ	
OG		bĩbĩrẽ	
GM		ánsa bibĩ̃ĩ̃ĩ	2 items?
EG		bibĩ̃ĩ̃ĩ	
WO		bubuĩ̃ĩ	
FU		bibĩ̃ĩ̃ĩ	
AR	esi		
OB		bibẽĩ̃ĩ	
OT	waɪ-mɔ		
OE		bibẽĩ̃ĩ	
ME	waɪ-mɔ	bibeĩ̃ĩ	
KU		bibeĩ̃ĩ	
KB		bimeĩ̃ĩ	
WT		bibeĩ̃ĩ	
ON		bibeĩ̃ĩ	
IK	memerĩ́		
EK	gbanãí		
KO	gbanãí		
GB	gbanãí		
OR	ɓeeni		
AT	meme		
BI	paara, miminĩ́		
Notes	*pakaraı (?)		

ANT		
Defaka		
NK	sɔ́nɔ̃́	*contrast 'five'?*
BD		
Ịbanị	súnã́	*also mɛ̃́nɛ̃́ ?*
Kalaḅarị	mɛ̃́nɛ̃́	
BL		
KI	sɔ́nɔ̃́	
NE	ɪsɔnɔ̃, ɔga ɪsɔnɔ̃	
AK	ihɔnɔ̃, ɔga ihɔnɔ̃	
BU	ɪsɔ́nɔ̃́, ɔgá ísɔ́nɔ̃́	
OP	ibɔ́rɔ́ɓɔrɔ	*b/*
OY	ɪsɔ̃ndɔ́	
ET	tani-yií	
EO	ɪsɔ́nɔ̃́, ɔgá ísɔ́nɔ̃́	
BA	ɪsɔ́nɔ̃́, ɔgá ísɔ́nɔ̃́	
KL	ɪsɔ́nɔ̃́	
AP	ɪsɔ̃́ndɔ́	*Gba ɪsɔnɔ̃́*
ID	isɔ́nɔ̃́	
OG	ɪsɔnɔ̃ú	
GM	ɪsɔnɔ̃́	
EG	isɔnɔ̃́	
WO	isɔnɔ̃́	
FU	isɔnɔ̃́	
AR	isɔnɔ̃́	
OB	isɪndɔ́	
OT	ɛsíndɔ́ú	
OE	ɛsíndɔ́ú	
ME	ɪsíndɔ́ú	
KU	kímĩ́ fí-áyé-ámã	
KB	tanı-yaí, kporosıka	*+ ?*
WT	ɪfúr̃ṹfur̃ṹ	
ON	isɔ̃́ndɔ́	
IK	ifɔrɔfɔ́rɔ	
EK	ɪfúrúfurʊ	
KO	ɪfur̃ũfúr̃ũ	
GB	ɪfúr̃ṹfṹr̃ṹ	
OR		
AT	órúrú	
BI	írúrú	
Notes	*ɪsɔ̃dɔʊ (?)	

ANT, SOLDIER/DRIVER

Defaka		
NK	mḗnḗ, ókúbʊláki, pulo sɔnɔ̃	
BD		
Ịbạnị	ɔ́kʊɓʊlákı	
Kalaḅarị	íjére/íjíre	*cf. Igbo ìjérè*
BL		
KI	akaráyɔ̃, opu ɔsɔnɔ̃	
NE	ikilá	
AK	elulu/ilulu	
BU	ilúlú	
OP	olúlú	
OY	ululu	
ET	olúlú	
EO	ulúlú	
BA	olúlú	
KL	ogógóróba, olúlú	
AP	olúlú	
ID	ekílé, okéré	
OG	ilulu/olulu	
GM	ısɔnɔ̃	
EG	olulu	
WO	olulu	
FU	olulu, bʊɔ kɔrı-yaı	
AR	olulu	
OB	olulu	
OT	olulu	
OE	olúlú	
ME	olúlú	
KU	bʊ́ɔ́ dıdı-yáí	
KB	olúlú	
WT	olúlú	
ON	olúlú	
IK	olúlú	
EK	olúlú	
KO	olúlú, igíla	
GB	egilé	
OR	itulɜ	
AT	igbõ	
BI	ıfɛdı	
Notes	*Dorylinae*	*PIj *ikilɜ ? No, only NA, Ịzọn*

ANT, SUGAR

Defaka		
NK	osiɣirí sɔnɔ̃	*'sugar ant'*
BD		
Ịbanị	súnã́ áwɔ́ɔ	
Kalaḅarị	osíkiri mɛnɛ̃́	*'sugar ant'*
BL		
KI	sɔ́nɔ̃́	*Ogu ɔ́sɔ́nɔ̃́, Ogoloma osíkiri ɔsɔnɔ̃*
NE	mɛ̃́ũ	
AK	súga ihɔnɔ̃	*'sugar ant' check*
BU	kálá ɪsɔnɔ̃, igórógóro	*'small ant'*
OP	ɪbɔ́rɔ́ bɔrɔ	*i- ? denasalized?*
OY	ɪmũr̃ũmṹr̃ũ	
ET	ɪfɔ́rɔ́fɔrɔɔ́	
EO	ɪbúrúbúrʊ	*denasalized?*
BA	ɪmṹr̃ṹmṹr̃ṹ ɪsɔnɔ̃	
KL	ɪsɔnɔ̃	
AP	ɪmṹr̃ṹmṹr̃ũ	*Gb ɪmũr̃ũmṹr̃ũ*
ID	imũr̃ũmṹr̃ṹ	
OG	ɪmũr̃ũmṹr̃ũ	
GM		
EG		
WO	isɔnɔ̃́	
FU		
AR	ɪfʊrʊ ɪsɔnɔ̃	*check i-*
OB	imũr̃ũmṹr̃ṹ	
OT	ɛsɪndɔ́ú	
OE	ɛsíndɔ́ú	
ME	ɪmṹr̃ṹmũr̃ũ	
KU	ɛmṹr̃ṹmũr̃ṹ	
KB	ɛmṹr̃ṹmũrʊ	
WT	ɛmṹr̃ṹmũr̃ṹ	
ON	igaragára	
IK	asíápírímɔ̃́, ewúrúwurú	
EK	ɪfúrúfʊrʊ	
KO	urúrú	
GB	asíyáí pírímɔ̃́	
OR	ɛ́mãnɪmã́nɪ	
AT	órúrú	
BI	ɪmãr̃ãmãr̃ã, írúrú	
Notes	*Monomorium pharonis*	

ANT, TAILOR		
NK		
Ịḅaṇị		
Kalaḅarị		
BL		
KI		
NE	ɪkɪrɪ farí-ɓɔ́ dɔgú-ɣa	*?? check id.*
AK	ogorogóro	*check id.*
BU	ɪgírímḭ́nḭ́ ɔsãĩ	*?? check id.*
OP	igóró-mḭ́nḕ osai	*?? check id.*
OY		
ET		
EO	ogórógóro	*check*
BA		
KL		
AP	ogórógóro	*check*
ID		
OG		
GM		
EG	ogorogoró	
WO	ogorogóró	*bush, bites, stink*
FU		
AR	ogorogóró	*check id.*
OB		
OT		
OE		
ME	egéré-binẽ-á-sɛɪ	*'drum-beat-not-dance'*
KU		
KB	egéré-beni-ásɪaɪ	*check id.*
WT		
ON	egérébunã́asa	*check id.*
IK	egéré-bɪnẽ-á-sa	
EK		
KO		
GB		
OR		
AT	agbobiri-asaɪ	*??check id.*
BI		
Notes	*Oecophylla*	*Pale brown with powerful jaws. Nest made from leaves sewn together with silk.*

ANT, STINK

NK		
Ịḅanị		
Kalaḅarị		
BL		
KI	ɪfɔrɔfɔ́rɔ	*??? check id.*
NE		
AK		
BU	atamgbála	*??? check id.*
OP		
OY		
ET		
EO	fúrú-wéi	*??? check id.*
BA	atā́mgbálá, fɔ́rɔ́-wéí	*??? check id.*
KL		
AP	atamgbalá	*??? check id.*
ID		
OG		
GM		
EG	atamgbalá	*under raphia palms, stinks*
WO	ogorogóró	*bush, bites, stinks*
		??? check id.
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME	atamgbalá	*black ant with painful sting, lives in ground, eggs resẽmble rice*
KU	atamgbíla	*??? check id.*
KB	okú-bılakı	*??? check id. bites, lives in bush*
WT		
ON	fɔ́rɔ́-yáí	*??? check id.*
IK	fɔ́rí-yáí	*??? check id.*
EK		
KO	atamgbalá	*??? check id.*
		black ant, one of castes of soldier ants
GB	atamgbála orúrúˡú	
OR	atáɓalá	
AT		
BI	atámbılá	*2 big pincers, stings*
Notes	*Ponerinae*	*Shiny black with powerful jaws, painful bite & sting. ʋnpleasant metallic smell. Nest in hole in ground. (Boorman 1981:70)*

ANT, OTHER TYPES OF

Defaka		
NK	íko, opu sɔ́nɔ̃́ téɓe,	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị	íjére, ɔ́kúbılákı,	
BL		
KI	ıfɔrɔfɔ́rɔ	
NE		
AK	akpánãĩ	
BU	atamgbála	
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL	okū́ bılákı	*powerful bite, small, red*
AP		
ID	ekúbirázĩ, orozo	
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME	akábarabára	*yellow ant, lives in dry tree*
KU	aká-kperekére	
KB	okú-bılakı	*bites, lives in bush*
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	atamgbalá	
GB	atamgbála orúrúˡú	
OR	atáɓalá, kírí ítulɜ	
AT	ibobõũ, ıkpísı	
BI	dúɓó-fí-sa dúɓó	
Notes		

20. 1 = SITATUNGA (MALE)

Defaka		
NK	ogãĩ	
BD		
Ịḅanị	túɓara	
Kalaḅarị	túɓára	*duu female sitatunga check sp. (CBP)*
BL		
KI	túɓáˈrá	
NE	tuɓará	
AK	tuɓára	
BU	túɓára	
OP	túɓára	*check 6*
OY	tuɓára	*burá =*
ET	túɓára	
EO	túɓárá	
BA	ʊtúɓárá	
KL	túɓárá	
AP	túɓárá	
ID	agıra, ɔtúɓará/itúɓıra	
OG	agıra	
GM	ogusúmã	
EG	agıra	
WO	agıra	*taller than antelope, long legs*
FU	ʊtúɓıra	
AR	ugborugbo	
OB	ʊtúɓırá	
OT	ʊtúɓırá	
OE	ʊtúɓırá, bió-wéí	
ME	ʊtúɓırá	
KU	ɔtúɓırá	
KB	ɔtúɓıra	
WT	ʊtúɓırá	
ON	utɔbíra	
IK	utɔ́ɓara	
EK	ʊtúbara	
KO	ʊtúbara	*asalaá = next*
GB		
OR	oguru	*check sp. = male sitatunga (CBP)*
AT	ɔ́túɓúrá	
BI	a. (owéí) ɔ́túb(í)rá b. ɔ́vṹ ɔ́túb(í)rá ʊtuɓara 4	*a.('male/swamp s.'). ɔ́túb(í)rá also general for sitatunga + bushbuck Tragelaphus spekei Applied to male, or generally to Tragelaphus (sitatunga + bushbuck)*

Notes: cognates in Delta Edoid and Ogoni languages.

21. 2 = BUSHBUCK + SITATUNGA (FEMALE)

Defaka		
P-Ịjọ	*asaalaá	
NK		
BD		
Ịbanị		
Kalaḅarị	asala	*check sp. (CCBP)*
BL		
KI		
NE		
AK		
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	asaalaá	
GB	asaalaá	
OR	a. kéré pélé-ye	*a.female bushbuck + sitatunga (CBP)*
	b. onunu	*b.male bushbuck check sp. (CBP)*
AT	élé	*<Igbo*
BI	élílé	
	Tragelaphus scriptus	*Applied to bushbuck (m.& f.), + female sitatunga*

Notes: Forms such as Biseni **élílé** are borrowed from Igboid and indeed this root is widespread in Nigeria. despite the slightly scattered attestations *asaalaá seems to be an Ịjọ innovation, not attested in naighbouring languages.

22. ANUS

Defaka		
NK	fĩãtíɓi	*'shit ?'*
BD		
Ịbạnị	otumõ (bíˡé)	
Kalaḅarị	ḿgbí	
BL		
KI	tumõ ɓíe	
NE	igíri	
AK	igíri	
BU	bḭ́ḕ póóló	*'shit hole'*
OP	bíyḕ póóló	*'shit hole'*
OY	bɪ̰yɛ̃ opoolo	*'shit hole'*
ET	ɓíɛ̃ téɓí	
EO	tú bíbí, (bɪ̰yɛ̃ poɣolo)	*'bottom mouth'*
BA	túú bíbí	*'bottom mouth'*
KL	tu bɪbɪ pɛrɛ	*r = [ɾ]*
AP	túú bíbí	*'bottom mouth'*
ID	bɪ̰yɛ̃ opoolo	*'shit hole'*
OG	bḭ̃ḕ bḭ̃ḕ tuɣu	
GM	tugu	
EG	bḭ̃ḕ poolo	*'shit hole'*
WO	bḭ̃ḕ poolo/ogbo	*'shit hole/?'*
FU	bḭ̃ḕ pɛrɛ, tuu bɪbɪ pɛrɛ	
AR	tu bɪbɪ poolo	*'bottom mouth hole'*
OB	bḭ́ḕ ópóóló	*'shit hole'*
OT	bḭ́ḕ bíbí	*'shit mouth'*
OE	bɪ̰yḕ ópóóló	*'shit hole'*
ME	bḭ̃ḕ ópóóló	*'shit hole'*
KU	bḭ́ḕ pólo	*'shit hole'*
KB	bḭ́ḕ ópólo	*'shit hole'*
WT	bḭ̃ḕ opólo	*'shit hole'*
ON	ipɔli	
IK	ɓíé yɔ́	
EK	inḗŋí úké/búlóú	
KO	inḗŋí, bḭ́ḕ ópóóló	
GB	inḗŋí, bḭ́ḕ ópóóló	
OR	óli	
AT	bḭ̃ḕ bḭ̃ḕ ɔwɔ	
BI	bó nyɛ́ ɔ́wɔ̂/kónu	
Notes	'shit', like many Ịzọn forms, ãmbiguous between verb and noun	

23. ARMPIT

Defaka				*ɜtõŋõl̰ĩ >
NK	ápá tíe			*tõõl̰ĩ > tõl̰ĩ > tõnĩ
BD				KKB*tõŋõl̰ĩ >
Ịḅanị	tínḩ́ bíé	tinĩ	toni > teni > tinḩ́	
Kalaḅarị	tónṹ ɓíˡó, tonu ɓíˡó	tonũ	toni > tonu	
BL				
KI	teni ˡɓíé	tenĩ	toni > teni	
NE	tẽndeɓa ɓió	tẽde-	atẽde > tẽde	NA: *atõŋõl̰ĩ > atẽŋẽl̰ĩ > atẽẽl̰ẽ > atẽl̰ẽ > a tẽde
AK	atɛndɛgɛ ɓíe	atɛ̃dɛ-	atẽde > atɛ̃dɛ	l̰ > [-lat, -nas] = d
BU	apélíɓá			
OP	apélímɔ̃ bólóú			
OY	atẽleba	atẽle	atẽŋẽl̰ẽ > atẽŋẽle > atẽẽle > atẽle-	ɪz: *atõŋõl̰ĩ > atẽŋẽl̰ẽ ?
ET	apɛ́lɛ́mɔ̃ ɓólóú			
EO	atɛ̃ɛ̃ɪ́bá bólou	atẽĩ-		atẽŋẽl̰ĩ > atẽŋĩ > atẽĩ-
BA	atɛ̃ŋɛ́lɛ́ (bólóúbú)	atẽŋele	atẽŋẽl̰ẽ > atẽŋẽle >	
KL	atɛ̃ŋíbá	atẽŋĩ		atẽŋẽl̰ĩ > atẽŋĩ-
AP	atɛ̃ɛ̃lɛ́ bólóú	atẽẽle		atẽŋẽl̰ĩ > atẽẽl̰ẽ
ID	apele (-ḿɔ̃tú			
OG	apele túɣú			
GM	bɪrá apele, apele bulóúbu			
EG	atĩã bulobu			
WO	atĩã búlobu			
FU	bɪra dúnṹ			
AR	atĩẽ bilebu			
OB	atele bilebu	atele		atẽẽle > atẽle- > atele
OT	bɪrá atɔ̃ɔ̃lɔ, atɔ̃ɔ̃lɔ túú	atɔ̃ɔ̃lɔ̃		atõŋõl̰ĩ > atɔ̃ŋɔ̃l̰ĩ > atɔ̃ŋɔ̃lɔ̃ ? > atɔ̃ɔ̃l̰ɔ̃ > atɔ̃ɔ̃lɔ > atɔ̃lɔ
OE	atɔ̰́lɔ́ búlóú	atɔ̃lɔ		
ME	atɔ̰́lɔ́ búlóú	atɔ̃lɔ		
KU	atã́lá búlóú	atãla		atɔ̃ɔ̃l̰ɔ̃ > atãã̰l̰ã > atããla > atãla
KB	atã́búlú	shortened,cf KU, WT		
WT	atánã́ bulú	atanã		atɔ̃ɔ̃l̰ɔ̃ > atãã̰l̰ã > atã̰l̰ã > atãnã > [-lat]

ON	atámã̄nã́ bólóú		
IK	apɛ́rɛ́mȭ/apɛ́lɛ́mȭ ɓólóú		
EK	otónṹ búlóú	otonũ	atõŋõl̰ĩ > otõŋõl̰ĩ > otõõl̰ĩ > otõõnũ > otonũ
KO	atánĩ́ bólóú	atanĩ	atõŋõl̰ĩ > atãŋãl̰ĩ > atããl̰ĩ > atãl̰ĩ > atãnĩ > atãnĩ
GB	otómbóló	shortened, cf EK	
OR	tɛ́nɛ̃́ ɓéle	tɛnɛ̃	tõŋõl̰ĩ > tẽŋẽl̰ĩ > tẽẽl̰ẽ? > tẽẽl̰ẽ > tẽlẽ > tẽnẽ
AT	ótȭṍló kúrúmɔ	otõõlo	*atõŋõl̰ĩ > otõŋõl̰ĩ > otõŋõl̰õ > otõõl̰õ > otõõlo
BI	ɛ́tɛ́nĩ́ (ɓílée)	etenĩ	*atõŋõl̰ĩ > etẽŋẽl̰ĩ > etẽẽl̰ĩ > etẽl̰ĩ > etẽnĩ
Notes	*ɜtõŋõl̰ĩ	cf. SHOULDER	or *ɜtõŋõdĩ ?

ARROW			
Defaka		íkpáḿ	*J 78*
NK	dáá́		
BD			
Ịḅanị	díá		
Kalaḅarị	dɛ́ɛ̃		
BL	dɛ́ɛ̃		
KI	dɛ́ɛ̃		
NE		nıá	
AK		ikpãŋ̃ini tɛ́ɛ̃-ye	*=bow shoot-thing*
BU		ibólí gbısa	*=bow stick*
OP		apépí gbísá	*=bow stick*
OY		apebí gbısa	*=bow stick*
ET		apópú gbísá	*=bow stick*
EO	ʊkpṍ		
BA	ʊkpɔ̃́, ʊkpɔ̃́ṹ		
KL	ʊkpũ		*(used for fish)*
AP	ʊkpɔ̃́ṹ		
ID	opumũ gbısa		*=bow stick'*
OG	ɔkãĩ		
GM	apebi gbısa		*=bow stick'*
EG	dʊnũ-ye		
WO	ugbɛ̃ɛ̃́		
FU	ukpɔ̃ṹ		
AR	apebi tɛ̃ɛ̃-ye		*=bow shoot-thing'*
OB	ıdáda		
OT	idáda		*'bow-and-arrow'*
OE		akpɔ̃́ gbísá	*=bow stick'*
ME		apébí gbísá	*=bow stick'*
KU		apóbú gbísá	*=bow stick'*
KB		apóbú gbísá	*=bow stick'*
WT		apóbú gbísá	*=bow stick'*
ON		apóbú gbísá	*=bow stick'*
IK		apópú gbísá	*=bow stick'*
EK		ĩmbóli gbısa	*=bow stick'*
KO		ipébú gbásá	*=bow stick'*
GB		ipébú gbísá	*=bow stick'*
OR	ɔmũũ		
AT	ɓárá píóm gbasa		
BI	a. gbãmĩ-yɛ́ɛ		*a.*
	b. épépé		*b. by children to fish*
	c. agıla		*c. for fish*
Notes	cf. BOW		*a*

ASHES

Defaka	lárı wãã	*J 66*
NK	fɔ̃ɔ̃	
BD		
Ịḅanị	fɔ́ˡɔ́	
Kalaḅarị	fɔ̃́ˡɔ̃́	
BL	ɔpɔfɔ̃́	
KI	fɔ̃́ˡɔ̃́	
NE	ɓurɔ fɔ̃ũ	*=hearth ashes'*
AK	bṹũ	
BU	ɓúrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
OP	búrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
OY	burɔ a-fɔ̃ũ	*=hearth ashes'*
ET	fɔ̃́ṹ, ɓúrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
EO	búrɔ́ á-fɛ̃́ṵ	*=hearth ashes'*
BA	búrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
KL	oburu a-fɛ̃ũ	
AP	búrɔ́ ɔ́fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
ID	burɔu fɔ̃ũ	*=hearth ashes'*
OG	burɔ ifene	*=hearth ashes'*
GM	bura efenie ?	*=hearth ashes'*
EG	burɔ fɛ̃ũ	*=hearth ashes'*
WO	fɛ̃ũ, burɔ fɔ̃ũ	*=hearth ashes'*
FU	fɛ̃ũ	
AR	fɛ̃ũ	
OB	búrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
OT	fɔ̃ṹ	
OE	fɔ̃ṹ	
ME	burɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
KU	fɔ̃́ṹ	
KB	fɔ̃́ṹ	
WT	fɔ̃́ɔ̃́ burɔ́ ?	
ON	fɔ̃́ṹ	
IK	ɓúrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
EK	búrɔ́ fɔ̃́ṹ	*=hearth ashes'*
KO	fɔ̃́ũ, fɔ̃́ṹ búrɔ	
GB	fɔ̃́ṹ burɔu	
OR	fɔ̃́ṹ	
AT	fɔ̃́ṹ	
BI	búrɔ́ kpĩ̃ĩ̃ /kpoŋ̰ɛ̰	
Notes	Cf. GUNPOWDER	

ASK (V.T.)

Defaka	bie	*S*
	a. gbilia	*a. (question)*
	b. mũndu	*b. (request)*
		J 314
NK	gbú↓lá/gbí↓lá	
BD	a. bi	*a. say*
	b. bifi	*b. say, speak*
Ịbanị	a. gbí↓lá	*a. (question)*
	b. bií	*b. (ask, greet)*
Kalaḅarị	a. gbó↓lá	*a. (question)*
	b. ɓi	*b. (request)*
BL	a. gbó↓lá	*a. (question)*
	b. ɓií	*b. (request)*
KI	a. gbé↓lá	*a. (ask)*
	b. ɓií	*b. (ask, investigate)*
NE	a. gbelé	*a. dic: enquire b. (general)*
	b. ɓí	
AK	gba, ɓíi	
BU	ɓí	
OP	bí	
OY	bií	
ET	ɓií	
EO	bíí	
BA	bí	
KL	bii	
AP	bíí	
ID	bii	
OG	bii	
GM	bii	
EG	bii	
WO	bii	
FU	bii	
AR	bi	
OB	bii	
OT	bií	
OE	bii	
ME	bi	
KU	bi	
KB	bii	
WT	bi	
ON	bi	
IK	ɓií	
EK	bií	
KO	bií	
GB	bií	
OR	ɓi	
AT	bii	
BI	bi	

Notes *ɓii 1
EI *gbelɜ 3 (*question*)

AXE		
Defaka	ngi	*J 74*
	iŋgi	*S*
NK	kũmbu	
BD		
Ịḅaṇị	a. kũmbu	
	b. pɛ̃mbɛ	*b. small axe*
Kalaḅarị	kũmbu	
BL	dúmówá, kúmbú	*check tone*
KI	apalá	
NE	a. kũmbú	
	b. fınḟ pu-wei	*b. firewood split-thing*
AK	apála	
BU	ogőű	
OP	ogőű	
OY	ogõű	
ET	ogõű	
EO	ogőű	
BA	ogőű	
KL	ogőű	
AP	ogőű	
ID	a. apalá	
	b. ogõũ	*c. firewood split-thing*
	c. fınĩ pú-ye	
OG	ogõũ	
GM	ogõũ	
EG	ogũ	
WO	ogũ	
FU	oguũ	
AR	ogũ	
OB	ogõũ	
OT	ogõũ	
OE	ogõũ	
ME	ogõũ	
KU	tõũ-gɛ́lɛ, ogõũ	
KB	ogõũ	
WT	ogõũ	
ON	ogõũ	
IK	ogõű	
EK	ogoú	
KO	ogoú	
GB	ogoú, ákísı	
OR	kuũ	
AT	árú kárıı	*=canoe carve-thing'*
BI	a. gbogbogúḟḟ	*a. larger*
	b. árú kírá-yê	*b. =canoe carve-thing'*
Notes	*kũɓu 1	*older, cf. OR*
	*apala 4	

BABY		
Defaka		
NK	tɔkú	
BD		
Ịḅanị	kálá tʊwɔ	
Kalaḅarị	kálá tʊɓɔ	
BL		
KI	kálá tɔkʊ	
NE	ɪwɔ tɔ́gʊ	
AK	awɔ́ɔ, kala awɔ́ɔ	
BU	kálá túɓɔʊ, ayá túɓɔ́ú	
OP	ayá túbɔ́ú	
OY	ayá zií tɔbɔʊ	
ET	ayá tuɓɔ́ú	
EO	ayá tɔ́bɔ́ú	
BA	kálá tɔ́bɔ́ú, azá tɔ́bɔ́ú?	
KL	tɔ́bɔ́ʊ	
AP	kálá tɔ́bɔʊ	
ID	tʊbɔ, aya tʊ́bɔ	
OG	kala tɔ́bɔʊ	
GM	kala tɔ́bɔ	
EG	tɔbɔʊ	
WO	kala tɔ́bɔʊ	
FU	kala tɔ́bɔʊ	
AR	aja zi tɔ́bɔ, igɛtɛ tɔ́bɔ	
OB	aya zii tʊ́bɔʊ	
OT	kala tʊ́bɔʊ	
OE	ayá tʊbɔʊ	
ME	ayá tʊbɔʊ	
KU	bɪrá emi tʊbɔ, ayá pɪdɪ	
KB	a. ayá zii tʊbɔ b. kílá tʊbɔ c. ayá pɪdɛ	*a. = new-born child* *b. 'infant'* *c. 'new-born'*
WT	ayá pɪtí	
ON	kálá tɔbɔu, yayáa	
IK	kálá tuɓɔ́ú	
EK	ayá zii tʊbɔ́ú	
KO	ayá zii tɔbɔ́ú	
GB	ayá zii tʊbɔ́ú	
OR	áyɪga	
AT	ámɔ, áyá/kálá tɔ́ɓɔ	
BI	(ɓayá) tʊɓɔ	
Notes		

BACK		
Defaka	obo	*S*
	okpo	*J 17*
NK	okpo	*see BEHIND*
BD		
Ịḅanị	ɔɓʊ(-kú)	*kuku in dic.*
Kalaḅarị	ɔɓukú↓ló ?	
BL	obukuló	*vowels? impl?*
KI	kokuú	
NE	ɔbʊ́	
AK	ɔbɔ́	
BU	ɔbʊ́	
OP	ɔbɔ́, ɔbɔ́ ↓bírí	
OY	abʊ́ biri	
ET	abɔɔ́	
EO	ɔbʊ́, ɔbʊ bíri	
BA	ɔbʊ́ bírí	
KL	ɔbʊ̃́, ɔbʊ́mbíri	
AP	ɔbɔ́-bírí	
ID	ɔbɔ́-bírí, ɔbʊ	
OG	obobíri	*assimilated*
GM	obibirí	*assimilated*
EG	obibilí	*assimilated*
WO	obubírí	*assimilated*
FU	obibirí	*assimilated*
AR	obibirĩ́	*assimilated nas?*
OB	abebirí	*assimilated*
OT	abobírí	*assimilated*
OE	abebiri	*assimilated*
ME	abʊ(-biĩ̃ĩ	
KU	kúsú	
KB	kúsú	
WT	konu	
ON	abɔ	
IK	konṹ	
EK	konṹ	
KO	konṹ	
GB	konṹ	
OR	ɔbʊ	
AT	abʊbʊ́ʊ, abʊ	
	abʊbʊ́-biri	
BI	abukúu	*assimilated*
Notes	*ɔbʊ	*cf. BEHIND*
	**ɔbʊ	

BAD, BE(COME) (V.I.)

Defaka	sei	*J 256*
NK	sie	
BD	sei	*'spoil(t), ugly'*
Ịḅanị	si	*sii ?*
Kalaḅarị	si	
BL	sii	
KI	sií	
NE	seí	
AK	héi	
BU	séí	
OP	séí	
OY	seí	
ET	seí	
EO	séí	
BA	séí	
KL	sei	
AP	séí	
ID	sei	
OG	sei	
GM	sei	
EG	sei	
WO	sei	
FU	sei	
AR	sei	
OB	sei	
OT	sei	
OE	sei	
ME	sei	
KU	sei	
KB	sei	
WT	sei	
ON	sei	
IK	seí	
EK	seí	
KO	seí	
GB	seí	
OR	sei	
AT	sei, ebi-yá	*=not good'*
BI	see	
Notes	*sei 1	
	**sei	

BAG		
Defaka	akpa	*J 82*
NK	akpa	
BD		
Ịḅanị	akpa	
Kalaḅarị	akpa	
BL	akpa	
KI	akpaá	
NE	akpá	
AK	akpáa	
BU	akpá	
OP	akpá	
OY	akpá	
ET	akpaá	
EO	akpá	
BA	akpá	
KL	akpá	
AP	akpá	
ID	akpa	
OG	akpa	
GM	akpo	
EG	akpa	
WO	akpo	
FU	akpo, akpa	
AR	akpo	
OB	akpo	
OT	akpa	
OE	akpa	
ME	akpa	
KU	akpa	
KB	akpa	
WT	akpa	
ON	akpa	
IK	akpaá	
EK	akpaá	
KO	akpaá	
GB	akpaá	
OR	akpa	
AT	akpã	
BI	akpã	
Notes	*akpã 1	*Cf. Igbo àkpà*

BALE OUT

Defaka		
NK	ów̃ɔ̃ɩ̃	*contrast BITE?*
BD		
Ịḅanị	ów̃ɩ̃	
Kalaḅarị	ów̃ɩ̃	
BL		
KI	ów̃ɛ̃ɩ̃/ów̃ɔ̃ɩ̃	
NE	a. ow̃õĩ	
	b. fó	
AK	ow̃ẽĩ/ow̃õĩ	
BU	ow̃ɛ̃ɩ̃	
OP	ow̃ɛ̃ɩ̃	
OY	ow̃ẽĩ foĩ-mɔ̃	
ET	ow̃ɛ̃ɩ̃	
EO	ow̃ɛ̃ɩ̃	
BA	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KL	ow̃õĩ	
AP	ow̃ɔ̃ɩ̃	
ID	ow̃ẽĩ	
OG	ow̃ẽĩ	
GM	ow̃ẽĩ	
EG	owĩ	
WO	owĩ	
FU	owĩ	
AR	ow̃ẽĩ	
OB	ow̃ẽĩ	
OT	ow̃ẽĩ	
OE	ow̃ɛ̃ɩ̃	
ME	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KU	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KB	ow̃ɛ̃ɩ̃	
WT	ow̃ɛ̃ɩ̃	
ON	ow̃ɛ̃ɩ̃	
IK	ow̃ɛ̃ɩ̃	
EK	beni sĩĩ̃	
KO	sĩĩ̃, beni sĩĩ̃	
GB	sĩĩ̃	
OR	ów̃ɛ̃ɩ̃	
AT	ew̃ɛ̃ɩ̃	
BI	sĩ, minɩ̃ sĩĩ̃	
Notes	*ow̃ẽĩ 2	

"BAMBOO": PITH OF "BAMBOO" (N.)

Defaka		
NK	okɔkɔ-ye	
BD		
Ịḅanị	agbʊgba	
Kalaḅarị	abaji okpóro	
BL		
KI		
NE	mɔ̃mbɔ́: pĩndá	
AK	mɔ̃́mbɔ: pínde	
BU	ɓʊ́mɔ̃́, abádí ipiri	
OP		
OY	akpɔɔrɔ	
ET		
EO	ubómó	
BA	ɔkpɔ́ɔ́rɔ́	
KL	otó [check]: píné̃	
AP	ɔkpɔ́ɔ́rɔ́: píné̃	
ID	ɔkpɔɔrɔ: pinẽ̜	
OG	ɔkpɔɣɔrɔ	
GM	ɔkpɔɔrɔ	
EG	a. bɔmɔ̃ʊ̃ b. agbadáı	*a. from raphia palm* *b. used for flooring*
WO	bʊmɔ̃ʊ̃	*whole*
FU	bʊmɔ̃ʊ̃	
AR	okpékpe	
OB	ɔkpɔ́ɔ́rɔ́	
OT	a. akpɔɔrɔ b. pinẽ̜ c. bılaı	*a. small* *b. inside* *c. outer part*
OE	a. ezẽ b. pinẽ̜ c. bomũ	*a. bãmboo from bãmboo palm* *b. soft pith* *c. hard pith*
ME	a. akpɔ́ɔ́rɔ́ b. pinẽ̜	*a. midrib of raphia palm*
KU	bıla-ye	
KB	bʊmɔ̃ʊ̃	
WT		
ON		
IK	ɓılaí: opúóló	
EK	bʊmɔ̃ʊ̃́	
KO	ɔkpɔ́rɔ́, bʊmɔ̃ʊ̃́	
GB	bʊmɔ̃ʊ̃́	

OR	ɓʊmɔ, igologolo	
AT	ɪkpɔ́ʊ́, ɪkara	
BI	ɪmũmẽ̃ɛ	
Notes	ɓũɓɔʊ ? 1	*Refers to midrib of palm frond.*

BAMBOO, INDIAN
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅarị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE ıkíráí
ME ıkíráí
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO igbõ ıkıraı *=Northern reed*
GB
OR
AT
BI
Notes

BANANA		
Defaka	ɔbɔbɔnɔ̃	*J 47*
NK	obubɔni	
BD		
Ịḅanị	ɓıa ıyãõ, bíiná ıyãõ	*=ripe plantain*
Kalaḅarị	póˡó fĩ´mbánã, *	
BL	íjú ẽĩ bíˡná	
KI	ínere	*cf. Igbo*
NE	ídu, osokosóko /osokpo, *	
AK	ɓiyai idúu, *	
BU	ɓéke abãŋã)	*=European plantain*
OP	a. oyõpó	
	b. béké	*b. European*
OY	beké beribo/abãã	*=European plantain*
ET	oyõũbó	
EO	béké	*=European*
BA	béké (abãŋã))	*=European (plantain)*
KL	a. ɔfólí fiye	*a. by elders*
	b. béké abãŋã)	*b.=European plantain*
	c. banãnã	*c. by youngsters*
AP	béké abãŋã	*=European plantain*
ID	ɔgɛdɛ óyibó	*= plantain European*
OG	õyĩbó	*=European*
GM	ɔgɛdɛıbó	*shortened*
EG	õyĩbó	*=European*
WO	oyibo	*=European*
FU	a. beké	*a. =European*
	b. pınã beíba	*b.=ripe plantain*
AR	ɔgɛdɛkú	*plantain+?*
OB	õyĩbó	*=European*
OT	õyĩbó	*=European*
OE	õyĩbó	*=European*
ME	õyĩbó	*=European*
KU	óyibó	*=European*
KB	óiboó, óyibó	*=European*
WT	óyibó	*=European*
ON	oyõũbó	*=European*
IK	oyõũbó	*=European*
EK	oyibó	*=European*
KO	oyobá	*=European*
GB	oyibó	*=European*
OR	isókpó	
AT	élée	*cf. Igboid*
BI	ílée	*cf. Igboid*
Notes	Cf. Hausa ayaba ?< Nupe yaba (Skinner 1981)	*oyibo is Yoruba for 'European'. Folk ety. from ayaba??*

BARGAIN, "PRICE" (V.T.)

Defaka		
PI	*tuɓo	
NK	túɓó	
BD		
Ịbạnị	túwó	
Kalaḅa rị	túɓó, minḹni	
BL		
KI	túɓó	
NE	tuɓo	
AK	tuɓo	
BU	túɓó	
OP	túɓó ?	
OY	tubo	
ET	túɓó	
EO	túbó	
BA	túbó	
KL	túbó	
AP	túbó	
ID	tubo	
OG	tubo	
GM		
EG	tubo	
WO	tubo	
FU	tubo	
AR	tubo	
OB	tubo	
OT	tubo	
OE	tubó	
ME	tubó	
KU	túbó	
KB	túbó	
WT	tubó	
ON	túbó	
IK	túɓó	
EK	túbó	
KO	túbó	
GB	túbó	
OR	túɓo	
AT	túɓó	
BI	(fɔ́) túɓó	*=(market) bargain*

Notes:

BARK (OF TREE)

Defaka	tḗĩ ɓɔɔ	*=tree +? J 58*
NK	tḗ ókpo	*=tree +?*
BD	ápárá	*'skin, bark, shell'*
Ịbanị	sí ójú ápara	*=tree-body-covering*
Kalaḅa rị	sḗ ápíra/ápára	*=tree-covering*
BL	sḗ ápíra	*=tree-covering*
KI	cḗ ápúra	*=tree-covering*
NE	tẽ ɔpınḗ	*=tree-covering*
AK	tẽ ɔpuẽ̃ã	*=tree-covering*
BU	tḗ ɔ́púẽ̃ã́	*=tree-covering*
OP	tḗẽ̃ ɔ́púẽ̃ã́	*=tree-covering*
OY	tẽ apʊẽ̃ã	*=tree-covering*
ET	tḗẽ̃ ápúẽ̃ã́	*=tree-covering*
EO	tḗ ɔ́púẽ̃ã́	*=tree-covering*
BA	tḗ ɔ́píẽ̃ã́	*=tree-covering*
KL	(tẽ̃) ɔpʊẽ̃ã	*=(tree)-covering*
AP	tḗ ɔ́púẽ̃ã́	*=tree-covering*
ID	tẽ ɔpıẽ̃ãĩ	*=tree-covering*
OG	tẽ ɔpıẽ̃ãĩ	*=tree-covering*
GM	tẽ ɔpıẽ̃ãĩ	*=tree-covering*
EG	ɔpʊẽ̃ã, ɔpʊmã	
WO	ɔpıẽ̃ã	
FU	tẽ ópuẽ̃ã	*o/ɔ? =tree-covering*
AR	tẽ ɔpıẽ̃ã	*=tree-covering*
OB	tẽ ɔpıẽ̃ãĩ	*=tree-covering*
OT	(tẽ̃) apıẽ̃ãĩ	*=(tree)-covering*
OE	tẽ̃ḗ ápíẽ̃ã́	*=tree-covering*
ME	tẽ̃ḗ ápíẽ̃ã́	*=tree-covering*
KU	tḗ ápírá	*=tree-covering*
KB	tḗ ápírá	*=tree-covering*
WT	tẽ̃ḗ ápírá	*=tree-covering*
ON	tḗ ápúẽ̃ã́	*=tree-covering*
IK	tḗẽ̃ ápúẽ̃ã́	*=tree-covering*
EK	tḗ ápúráú	*=tree-covering*
KO	tḗ ɔ́púrá/ápúra	*=tree-covering*
GB	tḗ ápúráú	*=tree-covering*
OR	tíí ɔ́para	*=tree-covering*
AT	sí ápáráa	*=tree-covering*
BI	sí ápára	*=tree-covering*
Notes	*tẽ̃ ɔpãẽ̃ã(ũ) ? *tree-covering*	*Cf. SKIN*

BARRACUDA, *Sphyraena barracuda*

Defaka	
	*ɗɔrɔʊ
NK	ɗɔ́rɔ́
BD	
Ịḅanị	ɗúrɔ́
Kalaḅa rị	ɗɔ́rɔ́/ɗúrɔ́
BL	
KI	ɗɔ́rɔ́
NE	ɗɔrɔ, ogboro-kílo, *
AK	ɗɔrɔ
BU	ɗɔ́rɔ́
OP	ɗɔ́rɔ́
OY	ɗɔrɔʊ
ET	
EO	ɗɔrɔ
BA	ɗɔ́rɔ́ʊ́
KL	ɗɔ́rɔ́
AP	ɗɔ́rɔ́ʊ́
ID	ɗɔrɔ
OG	ɗɔrɔ
GM	ɗɔrɔ
EG	ɗɔrɔ
WO	ɗɔrɔ
FU	
AR	
OB	ɗɔrɔ
OT	ɗɔrɔʊ
OE	ɗɔrɔ́ʊ́
ME	ɗɔrɔ́ʊ́
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɗɔ́rɔ́
KO	
GB	
OR	
AT	
BI	

Notes: Saltwater fish, not known in some freshwater areas.

BASKET (GENERAL + ROUND BASE, OPEN, HANDLES)

Defaka	lúá	*J 81 check type*
NK	kanã	*general?*
BD		
Ịḅanị	nkanã	*also kanã? general?*
Kalaḅa rị	kanã	*general?*
BL	kanã	*general?*
KI	kanãá	*general?*
NE	kaná	*general?*
AK	kánã	*general?*
BU	kána	*general*
OP	kána	*general?*
OY	kaná	*general?*
ET	kanãá	*general?*
EO	kanã	*round base, open, handles*
BA	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ɛkɛ́rɛ́, *	*general? no kanã?*
KL	kána	*general?*
AP	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ʊkpɔ́tʊ	*general? no kanã?*
ID	kanã	*general?*
OG	ɛkpɛ́rɛ: ɔjú, ɪkpɔdʊ, *	*general? no kanã?*
GM	ɛkpɛ́rɛ́	*general?*
EG	kanã	*general?*
WO	kanã	*to store fish at riverside*
FU	ɛkpɛrɛ́, abo	*general? no kanã?*
AR	kanã	*general?*
OB	ɛkpɛ́rɛ́	*general? no kanã?*
OT	akpɛ́rɛ́	*round no kanã?*
OE	akpɛrɛ	*general? no kanã?*
ME	kanã	*general?*
KU	kanã	*general?*
KB	eketeé, adoó, gídɛ́	*general? no kanã?*
WT	kanã	*general?*
ON	kanã	*general?*
IK	kanãá	*general?*
EK	kaná	*general?*
KO	kaná	*round base*
GB	kaná	*round base?*
OR	kanã	*general?*
AT	kanã	*general?*
BI	kɪnã	*general?*

Notes

BASKET (ROUND, COVERED)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	ópólí	
Kalaḅa rị	ópólí	
BL		
KI	ópólí	
NE	ɛkɛ́lʊ/ɛkɛ́lɪ	*small ?covered*
AK	ikébila/ikébula	*type?*
BU	gídɛ́	*roundish base, covered, to store dried fish (NOT a type of kana)*
OP	nɛ̃́mbé kánã́	*??type?*
OY	akpɛré, akɛré	*type??*
ET	ʊsɔrʊʊ́	*type??*
EO	ʊkpɔ́tʊ́	*roundish base, covered, to store dried fish*
BA	ɛkpɛ́ré, adó, ɛkɛ́ré, *	*type??*
KL	a. ʊkpɔ́tʊ́ b. opoli	*a. smaller* *b. bigger*
AP	ʊkpɔ́tʊ/ʊkpɔ́dʊ	
ID	ɔkpɔdʊ	
OG	ɪkpɔdʊ	
GM	ɛkpɛ́ré	*??type?*
EG	ɛkpɛré, ɛkɛrɛɣɛ, kanã,azɔ/ajɔ,*	*??type?*
WO		
FU	ɛkpɛré, abo	*type?*
AR	ɛkpɛré, kanã, akurukú	*type?*
OB	ɛkpɛ́ré	*type?*
OT		
OE	akpɛrɛ	*type?*
ME	akpɛrɛ, adó, gɪdɛ́	*type?*
KU	kanã, adó, okpómṹ, *	*type?*
KB	eketeé, adoó, gídɛ́	*type?*
WT	kanã, adó, abɔ́	*type?*
ON	kanã, débé kánã́, adú, *	*type?*
IK	kanãã́, ɗɛ́ɓé kánã́, adoó, *	*type?*
EK	kanã́, okpómũ	*type?*
KO	a. gídɛ́ b. okpómũ	*a. round, with lid attached on strings, to store fish/meat* *b. type??*
GB	okpómũ, gídɛ́	*type?*
OR	apakánã, okoto, *	*type?*
AT	adó, ekete, zu-yi, *	*type?*
BI	ado, akɪrɪkɪrɪ, *	*type?*
Notes	KL ɛkɛ́lɪ EG (azɔ includes pãã), akokobi'(crayfish)	

BASKET (NO FLAT BASE)

Defaka		*?*
NK	kanã	*?*
BD		
Ịḅanị	nkanã, ópólí	*?*
Kalaḅa rị	kanã: ópólí, agbanı, ípe	*?*
BL		*?*
KI	kanãã́, ópólí, gúrú, *	*?*
NE	kaná́, ɛkɛ́lʊ/ɛkɛ́lı	*?*
AK	ikébila/ikébula, kánã, *	*?*
BU	káná, béké kanã, gídé	*?*
OP	káná, nɛ̃́mbé káná, adʊ́, *	*?*
OY	kaná́, akpɛrɛ́, akɛrɛ́	*?*
ET	kanãã́, ʊsɔrʊʊ́	*?*
EO	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ɛkɛ́rɛ́, *	*?*
BA	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ɛkɛ́rɛ́, *	*?*
KL	ɛkpɛ́rɛ́(kalá/opú),ɛkɛrɛ,káná	*?*
AP	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ʊkpɔ́tʊ	*?*
ID	ɛkpɛ́rɛ́, kanã, ɔkpɔdʊ, *	*?*
OG	ɛkpɛ́rɛ: ɔjú, ɪkpɔdʊ, *	*?*
GM	ɛkpɛ́rɛ́	*?*
EG	ɛkpɛrɛ́, ɛkɛrɛɣɛ, kanã,azɔ/ajɔ,*	*?*
WO		*?*
FU	ɛkpɛrɛ́, abo	*?*
AR	ɛkpɛrɛ́, kanã, akurukú	*?*
OB	ɛkpɛ́rɛ́	*?*
OT		*?*
OE	akpɛrɛ	*?*
ME	adó	*?*
KU	ado	
KB	adoó	
WT	adó	
ON	adʊ́, *	*check sp.*
IK	adoó	
EK	kaná́, okpómũ	*?*
KO	adoó	
GB	kaná́, okpómũ, gídɛ́	*?*
OR	apakánã, okoto, *	*?*
AT	adó	
BI	ado	

Notes

BASKET (OPEN, ROUND)		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	agbanı, ípe	*??*
BL		
KI	gúrú, *	*??*
NE	ɛkɛ́lʊ/ɛkɛ́lı	*??*
AK	ikébila/ikébula,	*??*
BU	ɗáí yé kánã́	*round, open, holds fish-hooks on line*
OP		
OY	akpɛré	*round, open, no handles T?*
ET	ʊsɔrʊ́ʊ́	*??*
EO	ɛkpɛ́ré	*round, open, no handles T?*
BA	ɛkpɛ́ré	
KL	ɛkpɛ́ré (kalá/opú)	
AP	ɛkpɛ́ré	
ID	ɛkpɛ́ré	
OG	ɛkpɛ́rɛ	
GM	ɛkpɛ́ré	
EG	ɛkpɛré	
WO		
FU	ɛkpɛré	
AR	ɛkpɛré	
OB	ɛkpɛ́ré	
OT		
OE	akpɛrɛ	
ME	akpɛrɛ	
KU	okpómṹ, *	*??*
KB	eketeé,	*??*
WT	abɔ́	*??*
ON	débé kánã́,	*??*
IK	ɗébé kánã́,	*??*
EK	okpómũ	*??*
KO	okpómũ	*??*
GB	okpómũ,	*??*
OR	apakánã, okoto, *	*??*
AT	ekete, zu-yi, *	*??*
BI	akırıkırı, *	
Notes	KL ɛkɛ́lı EG akokobi'(crayfish)	*??*

BASKET (FISHING-)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅarị	
BL	
KI	ɛkɛrɛ
NE	ɛkɛré
AK	
BU	
OP	
OY	akɛré
ET	
EO	ɛkɛ́ré
BA	ɛkɛ́ré
KL	ɛkɛrɛ
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	ɛkɛrɛɣɛ
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	akɛrɛ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	
KO	ɛkɛré
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	

BASKET (AS ORIGINALLY TYPED)

Defaka		
NK	kanã	
BD		
Ịḅanị	nkanã, ópólí	
Kalaḅa rị	kanã: ópólí, agbanı, ípe	
BL		
KI	kanãã́, ópólí, gúrú, *	
NE	kaná́, ɛkɛ́lʊ/ɛkɛ́lı	
AK	ikébila/ikébula, kánã, *	
BU	kaná́, béké kanã, gídé	
OP	kaná́, nɛ̃mbé kaná́, adʊ́, *	
OY	kaná́, akpɛrɛ́, akɛrɛ́	
ET	kanãã́, ʊsɔrʊ́ʊ́	
EO	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ɛkɛ́rɛ́, *	*luu 'fresh fish store'*
BA	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ɛkɛ́rɛ́, *	
KL	ɛkpɛ́rɛ́(kalá/opú),ɛkɛrɛ,kaná́	
AP	ɛkpɛ́rɛ́, adó, ʊkpɔ́tʊ	
ID	ɛkpɛ́rɛ́, kanã, ɔkpɔdʊ, *	
OG	ɛkpɛ́rɛ: ɔjʊ́, ıkpɔdʊ, *	
GM	ɛkpɛ́rɛ́	
EG	ɛkpɛrɛ́, ɛkɛrɛɣɛ, kanã,azɔ/ajɔ,*	
WO		
FU	ɛkpɛrɛ́, abo	
AR	ɛkpɛrɛ́, kanã, akurukú	
OB	ɛkpɛ́rɛ́	
OT		
OE	akpɛrɛ	
ME	akpɛrɛ, adó, gıdɛ́	
KU	kanã, adó, okpómṹ, *	
KB	eketeé, adoó, gídɛ́	
WT	kanã, adó, abɔ́	
ON	kanã, débé kaná́, adʊ́, *	
IK	kanãã́, ɗɛ́ɓé kaná́, adoó, *	
EK	kaná́, okpómũ	
KO	kaná́, adoó, okpómũ, gídɛ́	
GB	kaná́, okpómũ, gídɛ́	
OR	kanã: apakánã, okoto, *	
AT	kanã: adó, ekete, zu-yi, *	
BI	kınã: ado, akırıkırı, *	
Notes	KL ʊkpɔ́tʊ́ (covered), opoli(covered, bigger), ɛkɛ́lı EG (azɔ includes pãã), akokobi'(crayfish)	

FRUIT-BAT

Defaka	peku	*J 173*
NK	pooku	
BD		
Ịbạnị	puu	
Kalaḅa rị	poku	
BL	poki	
KI	pokuú	
NE	pogí	
AK	pógi	
BU	pógí	
OP	pógí	
OY	pogí	
ET	pogií	
EO	póɣí	
BA	póɣi	
KL	pógí	
AP	pógí	*Gb péú*
ID	pegí/pekí	
OG	pegí/pekí	
GM	poí	
EG	poí	
WO	adã́, pɛkɛ	*Cf. Yoruba (also Its?) adã́ 'fruit-bat'*
FU	poí/poɣí	
AR	poɣí	
OB	poí	
OT	kɔ̃ pei	
OE	poi, kɔ̃ pói	
ME	pei/pegi/poi	
KU	pegi	
KB	apegií, apedi	
WT	pegi	
ON	pegi	
IK	pegí	
EK	pogí	
KO	pegí	
GB	pegí	
OR	põ̃ĩ	
AT	ége̜ue, ɪgbãĩgbáta	
BI	ávúvɔ́	*comes in house ?*
Notes	*peekũ **pekũ ?	*Normally refers to fruit-bat.*

BAT 2 (FRUIT-BAT, CALLING)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa		
rị		
BL		
KI		
NE	ɔkɔlɔkɔ pogi	*large, cries throughout night*
AK		
BU		
OP		
OY	kɔ̃̃ĩ	*cries in night*
ET		
EO	kɔ̃̃ĩ	*cries in night*
BA		
KL	kɔ̃̃ĩ	*large, eats mangoes*
AP	kɔ̃̃ĩ	
ID		
OG		
GM		
EG	kɔ̃ĩ	*makes noise*
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes Probably the Hammer-headed Fruit-bat (*Hypsignathus monstrosus*). Cf. Happold (1987:43)

BAT 3 (INSECT-EATING)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị		
BL		
KI		
NE	oru pogi	*=gods' bat; small*
AK		
BU		
OP		
OY	kɛpɛ	*small*
ET		
EO	kɛpɛ	*small*
BA		
KL		
AP	kɛpɛ	*Gb small*
ID		
OG		
GM		
EG	kɛbɛ	*hangs head down*
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK	órú pégí	*=gods' bat; small*
EK		
KO	órú pégí	*=gods' bat; small*
GB		
OR		
AT		
BI	ávúvɔ́	*comes in house*
Notes	Small types of bat, seen in houses	

BEANS

Defaka	akídi					*J 43 (retranscribed)*
NK	akídi					
BD						
Ịḅanị	akídı					
Kalaḅarị	akídı					
BL	ákede					
KI	akídı	agʊá				
NE					ɛgʊw̃ɛ̃ĩ	*cf. BLR kunde ? (FS)*
AK			izagu			
BU			ɪzáʊ́			
OP			izáí			
OY			ʊzaʊ			
ET			izáí			
EO			ʊzáʊ́			
BA			ɪzáʊ́/ʊzáʊ́			
KL			ʊzáʊ́, (children)	bíˡńs		
AP			ʊzáʊ́			
ID			ɔzaʊ́			
OG			ɪzaʊ			
GM	akídı					
EG					íkpakpála[1]	*[1]<Itsekiri **ikpakpalɔ** (large, brown)*
					ísɛrémʊ̃[2]	*[2]<Itsekiri **isẽmi** (small)*
WO					ɛwa[1]	*[1]<Itsekiri **ɛ̀wà***
					sɛréme[2]	*[2]<Itsekiri **isẽmi** (old)*
FU					éˡré	*<Yoruba **ẽrẽẽ***
AR					ére	*<Yoruba **ẽrẽẽ***
OB			izaʊ			
OT			ɪzaʊ[2]		ewa[1] [ɛ?]	*[1]bigger* *[2]smaller*
OE			ʊzáʊ́			
ME			ɛzáí/ɔzáʊ́			
KU		agʊa			ɛwa	*<Itsekiri **ɛ̀wà***
KB		agʊá				
WT		agʊa				
ON			izáí			
IK		agʊá				
EK		agʊá				
KO		agʊá	ɪyáʊ́			
GB		agʊá				
OR	akídı				bins[1]	*[1]<English **beans***
AT					bínĩ́si	*<English **beans***
BI		ɪgʊa				
Notes	*<Igbo **àkídı***	*< Igbo **àgwà***	*cf. YAM-BEAN*			*BEANS=COWPEA Vigna unguiculata*

BEAR (FRUIT)
Defaka
NK
BD
Ịḅaṇị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE bẽĩ
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME bẽ́ĩ
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO bẽ̃ĩ
GB
OR
AT
BI
Notes

BEAR, GIVE BIRTH

Defaka	ezé	*J 270*
NK	iji	
BD		
Ịḅanị	yií	
Kalaḅa rị	iyí	
BL	èì	
KI	yií	
NE	dí	
AK	díi	
BU	zí	
OP	zí ?	
OY		
ET	zií	
EO	zí ?	
BA	zí ?	
KL	zíí	
AP	zíí	
ID	zii	
OG	zii	
GM	zii	
EG	zii/jii	
WO	zii	
FU	jii	
AR	zi	
OB	zii	
OT	zii	
OE	zii	
ME	zi	
KU	zi ?	
KB	zii	
WT	zi ?	
ON	zi ?	
IK	zií	
EK	zií	
KO	zií	
GB	zií	
OR	yii	
AT	zi	*?*
BI	písɛ́	
Notes	*jii 1	*Cf. Bisa*
	**ejii ?	*(Naden) yi*

BEARD			
Defaka	ɛfɛrʊ		*J 11*
NK	afɛru		
BD	apori		*'beard'*
Ịḅanị	ɛwɛlɛ		
Kalaḅa rị	ḿpɔ́rí		
BL	ɛwɛlɛ		
KI	ɔgʊré/ɔgʊrɛ		
NE	ɛwɛlʊ́/ɛwɛlí, ege-yaı	ɓıɓı	
AK	ɓɛɓɛ gɛ-yai ?		
BU	ikpé-yaı ıpɔ́rí		
OP	ikpé-yáí		
OY	ıpɔrí		
ET	ekpe-yaí		
EO	ıpɔ́rí kiri-ákpe-yaı		
BA	ıpɔ́rí		
KL	ıpɔ́rí		
AP	ıpɔ́rí		
ID	ıpɔrı i-?		
OG	ıpɔrı		
GM	ıpɔrı		
EG	ipɔrı		
WO	ipɔrí		
FU	ıpɔrí i-?		
AR	ıpɔrí		
OB	ıpɔrı i-?		
OT	ıpɔrı		
OE	epɔ́rí		
ME	ıpɔ́rí		
KU	ɛpɔ́rı		
KB	epɔ́rí		
WT	ıpɔ́rí		
ON	ekpé-ipɔri		
IK	ıpɔ́rí		
EK	ıpɔ́rí		
KO	ıpɔ́rí		
GB	ıpɔ́rí		
OR	agba ípɔrı		*=jaw beard*
AT	támã́/agbã támã		*=(jaw) body-hair*
BI	ípólʊ́		
Notes	*ıpɔrı 2		

BEAT (DRUM) (V.T.)

Defaka	onunã	*J 359*
NK	minẽ	
BD		
Ịḅanị	fárí	
Kalaḅa rị	fárí	
BL	fárí	
KI	fárí	
NE	farı	
AK	hari	
BU	fárí	
OP		
OY	farı	
ET		
EO	fárí	
BA		
KL	fárí	
AP	fárí	
ID	farı	
OG	farı	
GM	farı	
EG	farı	
WO	farı	
FU	farı	
AR	farı	
OB	farı	
OT	farı	
OE	farí	
ME	farí, binẽ́	
KU	fárí	
KB	fárí	
WT	farí	
ON		
IK	fárí	
EK	fárí	
KO	fárí	
GB	fárí	
OR	(oze) fárı	
AT	fárí	
BI	fárí	
Notes	*farı 2	

BEAT (V.T.)

Defaka	pinḩ	*J 358*
NK	ɓákú, (fam)	*why ()?*
BD	baku	*'beat'*
Ịḅanị	fomṹ/foḿ	
Kalaḅa rị	foḿ	
BL	fómṹ	*tone?*
KI	fomṹ	
NE	famõ̌, lɛ́, vɔrɔ́	
AK	lɛ́ɛ	
BU	lɛ́, fámõ̌	
OP	lɛ́	
OY	tití, famõ, lɛɛ	
ET	famũũ̌	
EO	lɛ́ɛ́, fámõ̌, tití	
BA	fámõ̌	
KL	fámõ̌	
AP	fámõ̌	
ID	gbou, famõ, titi	
OG	famõ, titi, gbou	
GM	gbou	
EG	fanõ	*n/m?*
	vʊrɔ	*(human)*
WO	a. famõ	*a. (lighter)*
	b. lɛɛ́	*b. (heavily)*
	c. titi	*c. (knock heavily)*
FU	famõ	
AR	famõ	
OB	famõ, titi	
OT	famõ	
OE	tití	
ME	vʊrɔ́	
	tití	
	famõ	
KU	famõ	
KB	a. famõ	
	b. lɛí	*b. flog*
WT	vʊrɔ́	
ON	famũ	
IK	lɛɛ́	
EK	famõ̌, lɛɛ́	
KO	famõ̌, tití	
GB	famõ̌	
OR	fãõ̌	
AT	famõ̌	
BI	a. ɓɛ́	*a.*
	b. fɔ̃	*b. flog*
Notes	*fɜmũ 1	*cf. flog, hit*

BED		
Defaka		
NK	ítã̄ŋgá	
BD		
Ịbanị	ákã̄ỹī	*a.*
	mũ̄ˡnó-ỹɛ́	*b.=sleep thing*
	ɔgɔ́nɔ̃	*c.*
	tãnda	*d. cf. PLATFORM*
Kalaḅa	a. móˡnó-yé	*a.=sleep thing*
rị	b. tãnda	*b. cf. PLATFORM*
BL		
KI	mɔ̄ˡnɔ̄-yé	*=sleep thing*
NE	a. mũnṹ-wei	*a.=sleep one*
	b. bɛ́di	*b. <Eng. bed*
AK	a. agbáda	*a.*
	b. mũnu-wói	*b.=sleep one*
BU	a. sī̃ỹɛ̄ yɔ	*a.=sleep place*
	b. agbádá	
OP	ɔkã̄ī	
OY	bɛ́dɪ	*<Eng. bed*
ET	akã̄ī	
EO	sī̃ɛ̄-ye	*a.=sleep thing*
	agbádá	*b.*
	bɛ́dɪ	*c.<Eng. bed*
BA	agbádá	*a.*
	bɛ́d	*b. <Eng. bed*
KL	obínɛ̄	*a. cf. MAT*
	ukpé	
AP	leí bʊnõ-ye	
ID	ikpo	
OG	ɪbɛ́dɪ/bɛ́dɪ	*a. <Eng. bed*
	ikpo	
GM	tĩ ukpo	
EG	ukpe	
WO	ukpe	
FU	ukpe	
AR	ukpe	
OB	bɛ́dɪ	*<Eng. bed*
OT	bʊnõ yɔ́	*=sleep place*
OE	agbada	
ME	bʊnṍ yɔ	*=sleep place*
KU	búnṍ yɔ	*=sleep place*
KB	a. búnṍ yɔ	*a.=sleep place*
	b. bɛ́dɪ	*b. <Eng. bed*
WT	bʊnṍ tanã̄	*=sleep platform*
ON	akãĩ	
IK	ɓɔ́nɔ̄/sĩyɛ̃ĩ yɔ	*=sleep place*
	ɓilai bɛ̃dí,*	*=*
EK	bɛ́dɪ	*<Eng. bed*
KO	a. búnṍ yɔ́	*a. =sleep place*
	b. bɛ́dɪ	*b. <Eng. bed*

GB	ɔgbɔ́nɔ̃́mɔ̃́	
OR	agbada	
AT	íkásı	
BI	a. bɛ́dı	*a. <Eng. bed*
	b. mṹnṹ sṹ-yée	*b. =sleep stretch thing, 'mat'*

Notes

BEDBUG

Defaka		
NK	alapãmbá	
BD		
Ịḅanị	ígú	
Kalaḅa rị	alabãĩbãĩ	
BL		
KI	alabamãám	
NE	abalamṍ	
AK	abanãmṍɔ	
BU	ɪkpí	
OP		
OY	tabalá	
ET		
EO	tábálá	
BA	tábálá	
KL	tábálá	*also 'tilapia'*
AP	a. bɪdɛ́ uku b. umṹbúlú	*a. = cloth louse*
ID	tabála	
OG	tabala	
GM	asíisi	
EG	ausá uku	*= Hausa louse*
WO	ausá uku	*= Hausa louse*
FU	gabarí uku	*= Hausa(?) louse*
AR	ausá uku	*= Hausa louse*
OB	tabala	
OT	tabala	*also 'tilapia'*
OE	aúsá ókú	*= Hausa louse*
ME	bɪdɛ okú	*= cloth louse*
KU	omũmṹlu	
KB	ɛkpɛ́rɛ omũmṹlu ?	?,
WT	ɛkpɛrɛɛ́, omũmṹlu	
ON		
IK	bɪdɛ okuú	*= cloth louse*
EK	cĩ́-cĩ	
KO	ɪkpɪrí	
GB		
OR	ɛkpɪrɪ	
AT	ɪkpɪlɪ	
BI	akpɪrɪ	

Notes

BEDROOM

Defaka		
NK	bélébíˡí	
BD		
Ịbanị	mṹˡnó warı ɓie	*=sleep house inside*
Kalaḅa rị	kálá ɓíˡó	*=small inside*
BL		
KI	jukuruú	
NE	odugurú	
AK	odugúru	
BU	a. sḗẽ ɓolou b. zúúrú	*a.=sleep inside*
OP	pɛ́lɛ́mɔ	
OY	bʊnṹ bolou	*=sleep inside*
ET		
EO	a. sḗỹẽ bólou b. zúỹúrú	*a.=sleep inside*
BA	zúỹúrú	
KL	sĩỹẽ bólou	*=sleep inside*
AP	zúúrú	
ID	bʊnũ pɛ́lɛ́mɔ	
OG	pɛlɛmɔ	
GM	zuuru	
EG	zuuru	*z/j but z better*
WO	zuuru	
FU	juỹuru/zuuru	
AR	zuỹuru	
OB	bʊnũ yɔ́	
OT	okpo	
OE	bʊnṹ okpo/yo	
ME	okpo	
KU	okpo	
KB	okpo	
WT	okpo	
ON		
IK	sĩỹẽ ɓólou	*=sleep inside*
EK	a. búnṹ bulou b. pɛ́lɛ́mɔ̃	*a.=sleep inside* *b.*
KO	búnṹ bólou	*=sleep inside*
GB	búnṹ bulou	*=sleep inside*
OR	kálá pɛ́lɛ́	*=small ?*
AT	kálá/ɓónó wárı	*=small/sleep house*
BI	mṹnó wáríı	*=sleep house*
Notes	*ojukuru 1	*Cf. SLEEP n.&v., ROOM, HOUSE*

BEE		
Defaka	ɓɛ́m	*J 167*
NK	ɓɛ̃́ĩ	
BD		
Ịḅanị	ɓɔ́	
Kalaḅa rị	akamã	
BL	akamã	
KI	akamãá	
NE	akámã	
AK	akámã	
BU	akámã	
OP	akámã	
OY	akamã́	
ET	kamãá	
EO	a. bɛ̃́ṹ fṹĩ́-yáí	*=honey flies'*
	b. akámã́	
BA	bɛ̃́ṹ fṹ-yáí	*=honey flies'*
KL	bɛ̃́ṹ	
AP	bɛ̃́ṹ fṹ-yáí	
ID	akámã́	
OG	akámã	
GM	akamãí	
EG	a. akamã́	*a.*
	b. bɛ̃ũ fũ-wei	*b. =honey fly' (pl.-yaĩ*
WO	bɛ̃ũ fĩ-yaı	*=honey flies'*
FU	a. akamã́	*a.*
	b. bɛ̃ũ-wei	*b.=honey one*
AR	akamã́	
OB	akamã	
OT	akámã́	
OE	akamã	
ME	akamã	
KU	poru	
	kúrɔ́ súɔ́-yaı	
KB	pórú	
WT	akamãá	
ON	akamã	
IK	akamãá	
EK	kamã́	
KO	kamã́	
GB	kamã́	
OR	kamã	
AT	bɔ̃́ṹ	
BI	ɓɔ̃́ɔ̃́	
Notes	*akamã 4	*Cf. HONEY.*

BEG (V.T.)

Defaka		
NK	ŋ̃gí ?	
BD		
Ịḅanị	bií, téˡɣé/téˡé	
Kalaḅa rị	ɓi	
BL		
KI	ɓií, téˡké	
NE	ɓí, tɛké, iŋgi	
AK	tékɛ	
BU	téké	
OP	tɛ́ké	
OY	bií, tɛké	
ET	téké	
EO	bíí, tɛ́ké	
BA	téké	
KL	a. téké	*a. (for pardon)*
	b. bíí	*b. (request)*
AP	téké	
ID	tɛgɛ/tɛɣɛ	
OG	tɛkɛı	
GM	tɛkɛ	
EG	tɛkɛı	
WO	tɛkɛ	
FU	bii	
AR	tɛkɛı	
OB	bii, tɛɣɛ	
OT	a. bií	
	b. tɛɛ	
OE	tɛɛ́	
ME	tɛɛ́	
KU	tíɣɛ́	
KB	tíɛ́/tíɣɛ́	
WT	tɛí	
ON	téké	
IK	tɛ́ké	
EK	téké	
KO	téɛ́	
GB	tɛ́ké	
OR	a. tɛ́ı	*a.*
	b. síséí tɛı	*b. = please beg*
AT	téɛ́	
BI	tíyɛ́	*also 'pray'*
Notes	*tɛkɛı 3	*Cf. ASK, PRAY*

BEGIN (TO DO) (V.AUX.)

Defaka		
NK	séɣemã ?	
BD		
Ịḅanị	saɣí/saí ?	
Kalaḅarị	sáˡkí	
BL		
KI	sáˡkí	
NE	koro	
AK	koro	
BU	kóró (mḯɛ́)	*=begin (do)*
OP	a. (tárí) kóró	*a.=(first) begin*
	b. kóró (mĩɛ̃)	*b.=begin (do)*
OY	koro	
ET	kóró (mĩɛ̃)	*=begin (do)*
EO	kóró (mḯɛ̃́)	*=begin (do)*
BA	kóró	
KL	wɔ́rı mĩɛ̃	
AP	kóró (mḯɛ̃́)	*=begin (do)*
ID	a. koro (mĩɛ̃)	*a.=begin (do)*
	b. tarı kpʊkpɔ	
OG	koro	
GM		
EG	bıra léémɔ	*=hand +?*
WO	a. bɛrɛ	
	b. leemɔ	
FU	koro	
AR	koro	
OB	koro	
OT	koro (mĩɛ̃)	*=begin (do)*
OE	koró (mĩɛ̃)	*=begin (do)*
ME	koró (mĩɛ̃)	*=begin (do)*
KU	bırá kuro-mũ	
KB	a. kúró	
	b. sérí	
WT	koró	
ON	kóró (mĩɛ̃)	*=begin do*
IK	kóró (mḯɛ̃́)	*=begin (do)*
EK	kóró	
KO	kóró (mḯɛ̃́)	*=begin (do)*
GB	kóró	
OR	kóró mĩɛ̃	*=begin do*
AT	súɓú túá	*=head put*
BI	a. ɓéenḯ	*a.*
	b. bıgínı	*b.<Eng. begin*
	c. státı	*c.<Eng. start*
Notes	* koro 2	

BEHIND

Defaka		
NK	obudu	*=backside*
BD		
Ịḅanị	ɔɓʊ júu	*=back-side*
Kalaḅa rị	ɔɓʊ júˈú	*=back-side*
BL		
KI	ɔɓʊ/ɔbʊ júu	*=back-side*
NE	ɔbú, toŋgú	
AK	tẽŋũ ã̄ŋa, tugu	*=back-side*
	dɔ	*=back-side*
BU	tȭũ ãŋga	*=back-side*
OP	tȭũ	
OY	tõũ (ãŋga)	*=back-(sidẽ*
ET	tõũ	
EO	tȭũwã̄ŋa = tȭũ ã̄ŋa	*=back-side*
BA	tȭũ	
KL	tȭũwã̄ŋa	*=back-side*
AP	tȭũ	
ID	tuu, tõũ-mɔ	
OG	tõũ/tõŋũ-mɔ	
GM	tõũ-mɔ	
EG	tõũ-mɔ	
WO	tũwã̄	
FU	tõũ-mɔ	
AR	tuɣu, tũ-mɔ	
OB	tõũ-mɔ	
OT	tõũ	
OE	tõũ	
ME	tõũ	
KU	tõũ	
KB	tõũ	
WT	tõũ	
ON	tõũ	
IK	tõũ ãŋgaá	*=back-side*
EK	tȭũ	
KO	tȭũ, tõũ ãŋgá	*=back-side*
GB	tȭũ	
OR	ɔbʊ ága	*=back-side*
AT	abága	*shortened*
BI	abʊ	
Notes	Cf. BACK, OCCIPUT	

BELIEVE (V.T.)

Defaka	
NK	ɓeeni
BD	
Ịḅanị	minḟ
Kalaḅa rị	minḟni
BL	
KI	ɓerenḟ
NE	meremṹ
AK	meremṹu
BU	ɓíɓínḟ
OP	bíbínḟ
OY	bibinḟ
ET	ɓiɓinḟí
EO	bíbínḟ
BA	bímḟnḟ
KL	bímḟnḟ
AP	bíbírḟ
ID	bibẽr̃ĩ/bibĩr̃ĩ
OG	bĩbĩrẽ
GM	gıda yé tĩ
EG	akı kɔ̃
WO	a. yee
	b. akı kɔ̃́
FU	akı nã
AR	akı nã
OB	bibẽr̃ĩ
OT	bibẽr̃ĩ
OE	peí
ME	peí, bibẽr̃ĩ
KU	péí
KB	bimer̃ĩ
WT	biber̃ĩ
ON	biber̃ĩ
IK	memerḟ
EK	gbanãḟ
KO	gbanãḟ
GB	póú
OR	ɓeeni
AT	meme
BI	miminḟ

Notes

BELL		
Defaka		
NK	ŋ̀gíríŋ̀gá	
BD		
Ịḅanị	gbóḿ	
Kalaḅa rị	ígbémã́	
BL		
KI	gbóḿ	
NE	igbemã	
AK	igbemɔ	
BU	igbómṹ/igbúmṹ	
OP	egbémẽ́ ?	
OY	igbomɔ	*check*
ET	igbémĩ́	
EO	igbómó	
BA	igbímã́	
KL	igbímã́	
AP	igbómṹ	
ID	gbõũ-gbõũ	
OG	igologolo	
GM	igologolo	
EG	igologolo	
WO	agogo	*cf. Yoruba*
FU	igbemã	
AR	agogo	*cf. Yoruba*
OB	a.iŋgoloŋgolo	*a.*
	b. gbõũ-gbõũ	*b.*
	c. bɛɛ́lɪ	*c. < Eng. bell*
OT	egbõũ	
OE	egbómṹ	
ME	egbómṹ	
KU	ebómṹ	*b/gb?*
KB	ebómṹ	
WT		
ON	egbómɔ̃́ ?	
IK	egbémĩ́	
EK	igbémã́	
KO	igbémã́	
GB	igbémã́	
OR	ógbṍṹ	
AT	ígbémẽ́	
BI	akpṹ	
Notes	igbemɜ̰ 2	

\BELLY					
Defaka				ɪtɔ	*J 15 stomach*
				/itɔ/	*S*
NK	fúru				
Ịḅanị	fʊ́ʲrɔ́ ?				
BD			bolo		
Kalaḅa rị	fʊ́ʲró		ɓʊlɔ[1]		*[1]archaic*
BL	fʊ́ʲró				
	fúró ákpákpá				
KI			ɓʊlɔ́ɔ́		
NE	furó				
AK		ɓiri			
BU		ɓírí			
OP		bírí			
OY		biri			
ET		ɓírí			
EO		bírí			
BA		bírí			
KL		bírí			
AP		bírí			
ID		biri			
OG		biri			
GM		biri			
EG		biri			
WO		biri			
FU		biri			
AR		biri			
OB		biri			
OT		biri			
OE		biri			
ME		birí[1]		ãmbá[2]	*[1]belly [2]belly, bowels*
KU				ãmbá	
KB				ãmbá	
WT				ãmbá	
ON		bírí			
IK		ɓírí			
EK	fúróú				
KO	fúroú[1]			bíri[2]	*[1]belly, stomach [2]belly*
GB	fúroú				
OR	fúró				
AT	fúró				
BI				ándɛ́	

Notes	*furou P.Manding **fùDú** P.South Mande **Ǹ-pùlù** BLR **pudʊ** 3958 *stomach, belly*	(*ɓiri) Ịzọn PNS **pér/péd** 567 *lower side of body* Dogon j-t **bɛrɛ** *stomach* Wolof **biir** AU Mundang **ɓə́r**	(*ɓʊlɔ) KaKiBa	BI ?P.Manding **dɛ́bɛ**

\BESIDE

Defaka		
NK	akpani (ɓie)	
BD		
Ịḅanị	ŋ́gá-sáa	
Kalaḅa rị	akaka ɓíˡó	
BL		
KI	ã́ŋgá-síˡkí	
NE	ãŋga	
AK	ãŋga	
BU	kõ̃ŋ̃/kõ̃ũ̃ (ã́ŋgá)	
OP	ãŋgá	
OY	ãŋgá	
ET	kúõ̃ ã́ŋgá	
EO	kõ̃ŋ̃	
BA	kõ̃ŋ̃	
KL	kõ̃ŋ̃	
AP	agbáárá	
ID	aka	
OG	agbaɣara	
GM	agbaara	
EG	palı-mɔ	
WO	agbaara	
	kõõ̃	
FU	agbaara, aka	
AR	a. agbaɣara	
	b. gbolu	
OB	aka	
OT	a. nãĩ	
	b. akabıra	
	c. agbaara	
OE	agbáárá	
ME	akáákú	
KU	aká bírá	
KB	aká (bírá)	
WT	akáákú	
ON	ãŋgá	
IK	kõ̃ ã́ŋgá	
EK	ãŋgá ákú	
KO	ãŋgá bárá	
GB	ãŋgá	
OR	agá kõũ̃	
AT	ágã́	
BI	kõ̃	
Notes	ãgã 2	*Cf. SIDE 1.*

BETWEEN

Defaka		
NK	ayeye	
BD		
Ịḅanị	ogbokúu	*shortened, cf. Kalaḅarị*
Kalaḅarị	ogbo kúˡɓú/kúˡú	
BL		
KI	ogbo(kúũ	
NE	ogbó	
AK	ogbóo	
BU	ogbó	
OP	okóló, ovúrú	
OY	okoló	
ET	okoloó	
EO	okóló	
BA	okóló	
KL	okóló	
AP	okóló	
ID	a. kırí ituru	
	b. ovuru	
OG	kırı-kírı ituru	
GM	kırı-kírí oturu	
EG	kırı oturu	
WO	oturu	
FU	oturu	
AR	kírí biri, (kírĩoturu	
OB	a. keré oturu	
	b. kara-kárá biri	
OT	ovuru	
OE	a. otúrú bírí	
	b. ovuru	
ME	ovuru	
KU	ovuru	
KB	ovuru	
WT	a. ovuru	
	b. kakara bírí	
ON	okolo	
IK	ovuruú	*check*
EK	ovurú	
KO	ovurú	
GB	ovurú	
OR	ɓúrógbo	
AT	ovuru	
BI	ovuro	
Notes		

BIG (ADJ.)

Defaka	ibo	*J 243*
NK	opu	
BD		
Ịḅanị	opu	
Kalaḅa rị	opu	
BL		
KI	opuú	
NE	opú, ĩmbákúu	
AK	opúu	
BU	opú	
OP	opú	
OY	opú	
ET	opú	
EO	opú	
BA	opú	
KL	opú	
AP	opú	
ID	opu	
OG	opu	
GM	opu	
EG	opu	
WO	opu	
FU	opu	
AR	opu	
OB	opu	
OT	opu	
OE	opu	
ME	opu	
KU	opu, ɔmgbɔ́	
KB	opu	
WT	opu	
ON	opu	
IK	opuú	
EK	opuú	
KO	opuú	
GB	opu	
OR	kosí	
AT	kuzi	
BI	a. kosí b. ɓa	
Notes	*opu 1	

BIG, BE (V.I.)		
Defaka		
NK	duɓa	
BD		
Ịḅanị	dʊɓa	
Kalaḅa	ɗʊɓa,	
rị	gburogburo	
BL		
KI	ɗʊɓá	
NE	ɗʊɓá, igirigí	
AK	ɗúɓa	
BU	ɗʊ́ɓá	
OP	ɗʊ́bá	
OY	dʊbá	
ET	ɗuɓá	
EO	dʊ́bá	
BA	dʊ́bá	
KL	dʊ́bá	
AP	dʊ́bá	
ID	dʊba	
OG	dʊba	
GM	dʊba	
EG	dʊba	
WO	dʊba	
FU	dʊba	
AR	dʊba	
OB	dɪba	
OT	dɪba	
OE	dɪbá	
ME	dʊba	
KU	dɪba	
KB	dɪba	
WT	dʊba	
ON	duba	
IK	ɗuɓaá	
EK	dʊbá	
KO	dʊbá, igírígí	
GB	dʊbá	
OR	ɗaɓa	
AT	ɗʊɓa	
BI	ɓaa	
Notes	*ɗɛɓa 1	*Contrast LAKE -p-, no ɪ/ʊ variation*

BILE (GALL)

Defaka		
NK	lá˩kúɔ́	
BD		
Ịḅanị	lá˩kpó	
Kalaḅa rị	lá˩kúɔ́	
BL		
KI	ílá˩kpɔ́	
NE	lágʊlɔ	
AK	lágolo	
BU	akíyɔʊ	
OP	akíyɔu	
OY	akɪyɔ́ʊ	
ET		
EO	akɪyɔ́ʊ	
BA	akíyɔʊ́	
KL	akíyɔʊ	
AP	akíyɔ́ʊ́	
ID	akɪyɔʊ	
OG	akɪyɔʊ	
GM	agɪrɪdɪ	
EG	akɪyɔʊ́	
WO	akɪɔ́	
FU	akɪyɔʊ	
AR	akɪyɔʊ	
OB	akɪyɔ́ʊ́	
OT	akɪyɔ́ʊ́	
OE	akíyɔʊ	
ME	akíyɔʊ́	
KU	akíyɔʊ	
KB	akí(y)ɔ	
WT		
ON		
IK	akíyɔ́ʊ	
EK	akíyɔʊ́	
KO	akíyɔʊ́	
GB	akíyɔʊ́	
OR	kuyé	*cf. next?*
AT	ákʊ̃-˩yé	*= bitter thing*
BI	olulu	
Notes	EI ílákɔlɔ́ = WI akíyɔʊ́ ? Related by metathesis?	

BIRD

Defaka	yei	*J 170*
	yɛɛ	*S*
NK	fóní̋	
BD	feni	*'bird'*
Ịbạnị	fĩní̋	
Kalaḅa rị	fénī̋	
BL	fénī̋	
KI	fénī̋	
NE	a. ofoni	*a.*
	b. egéle	*b.*
	c. ɔgɔ́nɔ̃ ofoni	*c. = up bird*
AK	ɔgɔ́nɔ̃ ohoni	*= up bird*
BU	a. ofóní̋	*a. general*
	b. ɔgɔ́nɔ̃/ɓóú ofoni	*b. = up/bush bird*
OP	a. ofóní̋	*a. general*
	b. bóú ˡófóní̋	*b. = bush bird*
OY	boú ofiní̋	*= bush bird*
ET	ofóní̋	
EO	ofóní̋	
BA	ofóní̋	
KL	ofóní̋	
AP	a. ofóní̋	*a. general*
	b. bóú ofoni	*b. = bush bird*
ID	ofoni	
OG	ofoni	
GM	ofiní̋	
EG	a. ofiní̋	*a. general*
	b. bou ófiní̋	*b. = bush bird*
WO	ofiní̋	
FU	bou ófiní̋	*= bush bird*
AR	ofiní̋	
OB	a. ofoni	*a. general*
	b. bou ófoni	*b. = bush bird*
OT	a. ofoni	*a. general*
	b. fĩĩ ófiní̋	*b. = flying bird'*
OE	a. ofóní̋	*a. general*
	b. bou ofoni	*b. = bush bird*
ME	ofóní̋	
KU	ofóní̋	
KB	ofóní̋	
WT	ofóní̋	
ON	ofóní̋	
IK	ofóní̋	
EK	ofóní̋	
KO	ɔgɔnɔ̃ ofóni	*= up bird*
GB	ofóní̋	
OR	fénī̋	
AT	awíyɛ̃	
BI	awũmɛ̃̋ɛ	

Notes	*ofoni 2 **yei/yɛɛ With Defaka cf Yoruba, but Fyem yèré/yéré is loan from Chadic (Nettle p.33)	*'up bird' contrasts with 'ground bird', 'bush bird' with 'town bird', both = FOWL*

BISCUIT

Defaka		
NK	nkikia	
BD	kika	*'cassava bread'*
Ịḅanị	ıkıka	
Kalaḅa rị	ıkıká	
BL	ıkıkıa	
KI	bisikíti, ıkıkaá	
NE	kínkıa	
AK	ikikíyã	
BU	kínkíã	
OP	kɛ́kɛ́yãĩ	
OY	bisikíti, ıkıkıy̰ã̰	
ET		
EO	ıkıkıyã	
BA	ıkíkíy̰ã̰	
KL	ıkĩkĩy̰ã	
AP	ıkíkíy̰ã̰	
ID	bıtáka	*cf. CASSAVA*
OG	beké ıbıdaɣa/ıbıdaka	*=European cassava*
GM	bıdáka	*=CASSAVA*
EG	imitáka	*=CASSAVA*
WO	midáka	*=CASSAVA*
FU	biskít	*<Eng. biscuit*
AR	biskíit	*<Eng. biscuit*
OB	ĩmbıdáka	*=CASSAVA*
OT	ẽmbıdáka	*=CASSAVA*
OE	ĩmbıdáɣa	*check*
ME	a. ẽmbadá(k)a b. beke ẽmbadaka	*a.=CASSAVA b.=European cassava*
KU		
KB	ɛkıkıyaı	
WT		
ON		
IK	kıkɛyãĩ́	
EK	ıkıkıyaí	
KO	ıkıkıyaí	
GB	ıkıkıyaí	
OR	ɛkıkıa	
AT	a. biskítí b. ıkıkíá	*a.<Eng. biscuit*
BI	ıkıkıa/ıcıca	
Notes	What is 'cassava bread'?	

BITE (V.T.)

Defaka	agba	*J 263, S*
NK	ów̃ɔ̃ɩ̃ (ɔ́wɔ̃ɩ̃)	*cf. BALE OUT*
BD		
Ịḅanị	ów̃ɩ̃	
Kalaḅa rị	ów̃ɩ̃	
BL	ów̃ɔ̃ɩ̃	
KI	ów̃ɛ̃ɩ̃	
NE	ow̃õĩ	
AK	ow̃ɛ̃ĩ/ow̃õĩ	
BU	ow̃ɛ̃ɩ̃	
OP	ow̃ɔ̃ɩ̃	
OY	ow̃õĩ	
ET	ow̃ɛ̃ɩ̃	
EO	kɔ́rí	
BA	kɔ́rí	
KL	kɔ́rí	
AP	a. ow̃ɔ̃ɩ̃	*a.*
	b. kɔ́rí fɪ	*b. = take eat*
ID	a. kɔrí dʊʊ	*a. = take chew?*
	b. õy̰ĩ	*b.*
	c. pɛlɛ fɪ	*c. = cut eat*
OG	kɔɔ́ dʊ	*= take chew?*
GM	pɛlɛ fɪ	*= cut eat*
EG	pɛlɛ fɪ	*= cut eat*
WO	pɛlɛ́ fɪ	*= cut eat*
FU	pɛlɛ fɪ	*= cut eat*
AR	pɛlɛ fɪ	*= cut eat*
OB	ow̃ɛ̃ĩ	
OT	ow̃ɛ̃ĩ	
OE	ow̃ɛ̃ɩ̃	
ME	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KU	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KB	ow̃ɛ̃ɩ̃	
WT	ow̃ɛ̃ɩ̃	
ON	ow̃ɛ̃ɩ̃	
IK	ow̃ɛ̃ɩ̃	
EK	ow̃ɛ̃ɩ̃	
KO	ow̃ɛ̃ɩ̃	
GB	ow̃ɛ̃ɩ̃	
OR	ów̃ɛ̃ĩ	*(imperative)*
AT	ɛ́w̃ɛ̃ɩ̃/ɛ́w̃ɩ̃ɩ̃	
BI	ó˖w̃ɛ̃ɩ̃	*?check*
	ów̃ɛ̃ĩ	*(imperativẽ*
Notes	*ow̃õĩ/ow̃ɛ̃ĩ) 2	*'cut eat' calque on Edoid?*

BITTER, BE(COME) (V.I.)

Defaka		
NK	á^{ɩ}kú	
BD	aku	*'bitter'*
Ịḅanị	á^{ɩ}kú	
Kalaḅa rị	á^{ɩ}kú	
BL		
KI	á^{ɩ}kú	
NE	akú	
AK	akɔ́ɔ	
BU	akú	
OP	akɔ́	
OY	akú, kolo-koló	
ET	akuɔ́	
EO	akú	
BA	akú	
KL	akú	
AP	akú	
ID	a. akʋ	
	b. kolo-kolo	
OG	a. kolo-kolo	
	b. akʋ	
GM	akʋ	
EG	akʋ	
WO	a. akʋ	
	b. kolo-kolo	
FU	akʋ	
AR	a. kolo-kolo	
	b. akʋ	
OB	a. kolo-kolo	
	b. akʋ	
OT	kóló-kóló	
OE	a. kolo-kóló	
	b. akú	
ME	a. koló-kóló	
	b. akú	
KU	kuló-kúló	
KB	a. kúló-kúló	
	b. akú	
WT	a. kúló-kúló	
	b. akú	
ON	akɔ́	
IK	akɔ́	
EK	akú	
KO	a. kóló-kóló	
	b. akú	
GB	akú	
OR	ákʋ	
AT	ákʋ̃ʋ̃	
BI	ákʋ	

Notes	Ohiri-Aniche reconstructs PIYE kũ 'taste bitter' P.Manding **xúnan**	*Cf. Mande forms (Mukarovsky 1987:97)*

BITTERLEAF

Defaka		
NK	olíbiri	*cf. à-líbírì Obolo Connell*
BD		
Ịḅanị	pílámã	*cf. à-fílàmà Obolo-Ataba Enene*
Kalaḅa rị	pílámã	
BL		
KI	olóbu, olúbu	
NE	ɗìri ɔsɛ̃	*=medicine soap*
AK	akɔ ɗíri	
BU	a. kírí ologbo	*a.=ground+?*
	b. ɗírí ɔ́sɛ̃́	*b.=medicine soap*
OP	a. órígbo	
	b. kírí ologbo	
OY	olúgbo	
ET	opukumũṹ	*=big medicine*
EO	órígbo	
BA	órígbo	
KL	orígbo	
AP	órígbo	
ID	kiri ólogbo	
OG	kiri ólogbo	
GM	orúgbo	
EG	orúgbo	
WO	orígbo	
FU	orí↓gbó	
AR	orígbo	
OB	kiri ólogbo	
OT	kiri ólogbo	
OE	kirí ologbo	
ME	kirí ólogbo	
KU	kírí olúgbo	
KB	brábrá ologbo	
WT	kirí ológbo	
ON	kírí ologbo	
IK	kírí ólogbo	
EK	kírí ólogbo	
KO	kírí ologbo	
GB	bitalí↓fú, kírí ólogbo	
OR	ólugbó	
AT	ólúlúgbo	
BI	olúgbu	

Notes

BLACK		
Defaka	ɓire	*J 240*
NK	kúkúrú	*shortened*
BD	kurkuru /krukru	*'black'*
Ịḅanị	kúrú-kúrú	
Kalaḅa rị	kúrú-kúrú /krú-krú	
BL	a. ɔnɔ̃	
	b. kúrú-kúrú	
KI	kúrú-kúrú	
NE	kuru-kuru, gʊlʊ-gʊlʊ́, *	
AK	kuru-kúru, ikɛ	
BU	kúrú-kúrú, ɗĩrímɔ̃́	
OP	dírímɔ̃́, kúrú-kúrú	
OY	dirimɔ̃́	
ET	ɗirimɔɔ́	
EO	kúrú-kúrú, dírímɔ̃́	
BA	kúrú-kúrú, dírímɔ̃́	
KL	kúrú-kúrú, dírímɔ̃́	
AP	dírímɔ̃́	
ID	dirimɔ	
OG	dirimɔ	
GM	dirimɔ	
EG	dirimɔ	
	wɪwɪ	
	kpɪlɪ-kpɪlɪ	
WO	dirimɔ	
	kʊlɛ-kʊlɛ	
FU	dirimɔ	
AR	dirimɔ	
OB	dirimɔ	
OT	dirimɔ	
	kúrú-kúrú	
	kpílí-kpílí	
OE	dirimɔ	
	kpɪlí-kpílí, *	
ME	dirimɔ	
	kpɪlí-kpílí	
KU	kpɪlí-kpílí	
KB	dirimã	
	kúlú-kúlú, *	
WT	dirimõ	
	kurú-kúrú, *	
ON	dirimɔ	
IK	ɗirimɔɔ́	
	kúrúkú	
EK	dirimãá	
	ɪnʊ̃ʊ́	
KO	kpílí-kpílí	
	dirimãá, *	
GB	dirimɔɔ́	

OR	ɗirimɔ
AT	kʊ́lʊ́-kʊ́lʊ́
BI	ziminḭ́
	kúrú-kúrú
Notes	*kurukuru 2
	**ɓire

BLACKSMITH

Defaka		
NK	témẽ́-nĩ́-ɓɔ́ˡɔ́	*=mould-pl.-er*
BD		
Ịbanị	íkúléˡrú témẽ́-ɓɔ́	*a.=iron-mould-er*
	b. témẽ́ kɔ́-ɓɔ́	*b.=mould-work-er*
Kalaḅa rị	tɛ́mẽ́ kɔ̃́-ɓɔ́	*=mould-work-er*
BL		
KI	tɛ́mẽ́-nĩ́-ɓɔ́	
NE	ɔsʊmã kɔ̃-ɓɔ́	*smith-work-er*
AK	ye ɓolom-oŋgu, ɔhimãĩ-woi	
BU	ɔsúmã́ kímĩ́/wéí	*=smith-person/one*
OP	ɔsúmã́ kɛ́mẽ́	
OY	asɪmã-kɪmĩ	
ET	asúmã́ kɛ́mẽ́	
EO	ɔsúmã́/ɔsímã́ kímĩ́	
BA	ɔsúmã́ĩ́-wéí	
KL	a. yé tɛ́mẽ́ wei	*a.=thing-mould-one*
	b. ɔsímã́ wéí	*b.=smith-one*
AP	ɔsímã́ wéí	*Gbanraun*
ID	ɔsɪmã owei	
OG	ɔsʊmã-wei	
GM	ɔsʊmãĩ kɪmĩ	
EG	ɔsʊmãĩ wei	
WO	a. ojógũ	
	b. ɔsʊmãĩ wei	
FU	ɔsɪmãĩ-wei	
AR	ʊrẽ tɛmɛ wei	
OB	asɪmã-wei	
OT	asímã́ ówéí	
OE	asímã́ ówéí/kímĩ́	
ME	asímã́/asúmã́ kímĩ́	
KU	asímã́	
KB	asímã́ ówéí́/kímĩ́	
WT	asímã́ kímĩ́	
ON	asímã́ kɛ́mẽ́	
IK	asímã́ kɛ́mẽ́/ówéi	
EK	asímã́ kímĩ́	
KO	asúmã́/ɔsúmã́ kímĩ́	
GB	asímã́ ówéí	
OR	ɔ́ka kɪmĩ	*a.=Awka person*
	íyé témɛ owei	*b.=thing-mould-man*
AT	yé/ogũ témẽ́ɛ́ kímĩ	
BI	ɔ́záká ówéíi/kímĩ́i, *	
Notes		

BLADDER

Defaka		
NK	ópoɣó	
BD		
Ịbanị		
Kalaḅa rị	sā́ ákpá	*=urine bag*
BL		
KI	nınã akpaá	*=urine bag*
NE	nınā́ kugu	
AK	ninã óhoni	
BU		
OP	sā́ óŋgú	
OY	dınā́ eseni	
ET		
EO	a. dínā́ eseni	
	b. sā́ ógúgú	
BA	dínā́ éseni	
KL	sā́ dínɔ̃́ kókó yé	
AP	sā́ dínā́ ḭ́mgbí	
ID	sã ogugu	
OG	sã zɔ	
GM	dınãḭ́ isẽĩ	
EG	dınã éseni	
WO	dınã éseni	
FU	dınã ákpa	
AR	dınã eseni	*tone?*
OB	sã oŋgu	
OT	sãã oŋgu	
OE	sãā́ óŋgú	
ME	sãā́ óŋgú	
KU		
KB	sā́ā́ éŋgú	
WT		
ON	sā́ óŋgú	
IK	dınã oŋgú	
EK		
KO	sā́ ṹŋgú	
GB	dınã sĩndéí	
OR	dınã ókuru	
AT	ɓeni yɛ́ɛ gba yɔ	
BI	minḭ́-yé ákpã̌	
Notes		

\BLIND, BE				
Defaka				
NK			tɔ́ru gbẽĩ	
BD				
Ịḅanị	tɔ́rú pʊ́ʊ́			
Kalaḅa rị	tɔ́ˡrú/tɔ́rú-ḿˡgbɔ́ pũ̃ũ̃, *	mã̃ŋgá[1]		[1]‘wall-eyed’
BL				
KI	pũ̃ũ	mã̃ŋgá		
NE		mãŋga	ye ɛ́rɪ-ɣá	
AK		mãŋã		
BU		ɓã̃ŋã̃		
OP		bã̃ŋã̃		
OY		tɔrú bã		
ET		ɓã̃		
EO		tɔ́rú bã̃ŋã̃		
BA		bã̃ŋã̃		
KL		bã̃ŋã̃		
AP		tɔ́rú bã̃ã̃/bã̃ŋã̃		
ID		baɣã, tɔrʊ bã̃ã̃		
OG		bãŋã, tɔrʊ bã̃ŋã̃		
GM		tɔrʊ bã̃ã̃		
EG				
WO		bãã		
FU		bãŋã		
AR		bãŋã		
OB		bãã		
OT		tɔrʊ bã̃		*tone?*
OE		tɔrú bãã	eyé árí-ɣá	
ME		bãã̃, tɔrú bãã̃		
KU		bíã̃		
KB		a. bʊ̃ã̃		
		b. tɔ́rú bʊ̃ã		
WT		bã̃ĩ̃?		
ON		tɔ́rú bã		
IK		ɓã̃		
EK		bã̃ŋã̃		
KO		tɔ́rú bã̃		
GB		bã̃ŋã̃		
OR		tɔ́rí ɓáũ		
AT		ɓã̃		
BI		tɔ́rú mã̃a		
Notes	*pʊ̀ʊ̃	*ɓãga 2		
	BLR pʊm L 4132 *be blind*			
	Fula wumde FS check			

\BLOOD

Defaka	asi	*J 26*
NK	asi	
BD		
Ịḅanị	a. pulo	*a. = oil*
	b. mbɪ-nyɛ́	*b. = rub-thing*
Kalaḅarị	a. ó$^{\downarrow}$jú-ɓɛ́ ɔ̃́mbɪ-ye	*a. = body-?-rub-thing*
	b. pulo	*b. = oil*
BL		
KI	puloó	*= oil*
NE	a. odúaɪ	*a. = body-things*
	b. ɛrɛ́sĩŋã	
AK	odu-yái	*a. = body-things*
BU	a. asĩ́	*a.*
	b. ozú-yaɪ	*b. = body-things*
OP	isɔ́mɔ̃́	
OY	asĩ́	
ET	isɔmɔ́	
EO	ɪsɔ́mɔ̃́	
BA	kuí, ɪsɔ́mɔ̃́ũ̃́	
KL	kuii	*ii?*
AP	ɪsɔ́mɔ̃́ũ̃́	
ID	kui	
OG	kui	
GM	ɪsɔmɔ̃́ũ̃́	
EG	a. isɔ́mɔ̃ũ̃́	*a.*
	b. bou-yaí	*b. = bush-things (euph.)*
WO	isɔmɔ̃́	
FU	isɔmɔ̃ũ̃	
AR	ɪsɔmɔ̃́	
OB	asɪ-yãĩ	*= blood-things*
OT	asĩ́	
OE	asĩ́	
ME	asĩ́	
KU	asĩ́	
KB	asɪmã	
WT	asĩ́	
ON	isɔmɔ	
IK	isɔmó	
EK	asĩ̃ĩ́	
KO	a. asĩ̃ĩ́	*a.*
	b. ɔbará	*b. cf. Igbo*
GB	asĩ̃ĩ́	
OR	asɪ	
AT	a. íbu	
	b. asĩ	
BI	a. íbúu	*a.*
	b. ãmbɪɛ́ɛ	*b. = rub-thing'*

Notes *asĩ̃ĩ 1 Much subject to euphemism

BLOW (OF WIND) (V.I.)

Defaka	fukumã	*J 382*
NK	fuku/fuɣu	
BD		
Ịḅanị	fíé	
Kalaḅa rị	fíé	
BL		
KI	fíé	
NE	fie, vúu, púrɛ-púrɛ	
AK	hie ?	
BU	fɔ̃ɔ̃	
OP	fɔ̃ɔ̃	
OY	fɔ̃ũ	
ET	fɔ̃ɔ̃	
EO	kóró, fíé, fɛ̃ɛ̃	
BA	kóró, fíé	
KL	fíé	
AP	fíé	
ID	koro, fɔ̃ũ	
OG	koro, fɔ̃ũ	
GM	koro, fɔ̃ũ	
EG	fɛ̃ũ	
WO	fɔ̃ũ	
FU	fɔ̃ũ	
AR	fɛ̃ũ	
OB	fɔ̃ũ	
OT	fɔ̃ũ	
OE	fɔ̃ɔ̃, koró	
ME	fɔ̃ɔ̃	
KU	fɔ̃ɔ̃	
KB	fɔ̃ɔ̃	
WT	fɔ̃ɔ̃	
ON	fɔ̃ɔ̃	
IK	fɔ̃ɔ̃	
EK	fɔ̃ɔ̃	
KO	fɔ̃ɔ̃	
GB	páá	
OR	fɔ́rí súɔ-yɔ	
AT	fɔ̃ɔ̃	
BI	fɔ́ɔ̃	

Notes

BLOW (THE NOSE) (V.T.)

Defaka		
NK	fĩĩ	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	fʊ̃	
BL		
KI	fʊ̃ʊ̃	
NE	ɪfĩ́	
AK	ɔh̰ɛ̃	
BU	ɔfĩ́	
OP		
OY	afĩ	
ET		
EO	ɔfĩ́	
BA		
KL	ɔfĩ́	
AP	ɔfĩ́	
ID	ɔfĩ	
OG	ɔfĩ	
GM		
EG	ɔfĩ	
WO	ɔfĩ	
FU	ɔfĩ	
AR	ɔfĩ	
OB	ɔfĩ	
OT	afĩ	
OE	afĩ́	
ME	afĩ́	
KU		
KB	afĩ́	
WT		
ON		
IK	afɛ̃́	
EK	ɔfĩ́	
KO	ɔfĩ́	
GB	ɔfĩ́	
OR	ɔ́fĩ́	
AT	ófúró	
BI	ófúró	
Notes	*ɔfĩĩ 2	*Cf. SWEEP*

BLOW (WITH MOUTH) (V.T.)

Defaka	oforo	
NK	óforo	
BD		
Ịḅaṇị	ófuro	*or ófúró ? dic*
Kalaḅa ṛị	ófú^{ı}ró	
BL	ófúro	
KI	ófúró	
NE	ofuro	
AK	ohuro	
BU	ofúró	
OP	ofúró	
OY	ofuro	
ET	ofúró	
EO	ofúró	
BA	ofúró	
KL	ofúró	
AP	ofúró	
ID	ofuro	
OG	ofuro	
GM	ofuro	
EG	ofuro	
WO	ofuro	
FU	ofuro	
AR	ofuro	
OB	ofuro	
OT	ofuro	
OE	ofúró	
ME	ofúró	
KU	ofúró	
KB	ofúró	
WT	ofúró	
ON	ofúró	
IK	ofúró	
EK	ofúró	
KO	ofúró	
GB	ofúró	
OR	fʊ́ʊrʊ, feni fɔ̃ũ	
AT	ófúró	
BI	ófúró	
Notes	*ofuro 3/2	
	**oforo ?	

BLUE		
Defaka		
NK	blú blu	
BD		
Ịḅanị	bulúu	
Kalaḅa rị	bulóo	
BL		
KI	bulúu	
NE	bulúu	
AK	bulóu/bulúu	
BU	búlúu	
OP	bulóo	
OY	bulóu	
ET	bulóu	
EO	búlóu	
BA	ibúlú, bulóo	
KL	ibúlú	
AP	búlóo	
ID	bilóo/bulúu	
OG	bilóo	
GM	bulóo	
EG	bulúu	
WO	bulóu	
FU		
AR	bala-bala	
OB	bulúu	
OT	bulóu	
OE	gãróro, bulóo	
ME	buló	*check*
KU	buló	
KB	b(ũló-b(ũló	
WT	buló	
ON	bulúu	
IK	bulóo	
EK	buló	
KO	buló-bulo, ɪnõṍ	
GB	bulóo	
OR	bilóo	
AT	bulúu	
BI	buló	
Notes	All < Eng *blue*	

BLUNT, BE(COME)

Defaka		
NK	ikpuru	
BD		
Ịḅaṇị	kpĩmgbiri	*a.*
	b. ikiri	*b. dic*
Kalaḅa rị	kpĩmgbirí, ikirí	
BL		
KI	ikirí	
NE	ĩmgbekú, ilikí	*a.*
		b. metathesis
AK	ilúki/ilúku	*metathesis*
BU	ĩmgbé	
OP	ĩmgbé	*a.*
	b. ombú-ɣɛ	*b. 'not sharp'*
OY	ĩmgbe	
ET	ĩmgbé	
EO	mgbé ?	
BA	ĩmgbé, kɔ́rí-ɣɛ́	
KL	ũmbú-ɣɛ́	*'not sharp'*
AP	ĩmgbé	
ID	igbulu/igbilí	
OG	igbilí	
GM	igbilí	
EG	igbi	
WO	igbí	
FU	igbe	
AR	igbi	
OB	ĩmgbe	
OT	ĩmgbe	
OE	ẽmgbé, gberi	
ME	ẽmgbé	
KU	ẽmgbé	
KB	ẽmgbé	
WT	ẽmgbé	
ON	ẽmgbé	
IK	ĩmgbé	
EK	ĩmgbé	
KO	ĩmgbé, gbagirií	
GB	ĩmgbé	
OR	igbéi	
AT	óbú-ˡá, óɓúˡú-wá	*'not sharp'*
BI	tikpirikpi,	*a.*
	ḭ́mgbé	*b. 'cold' ?*

Notes

BOARD (BOAT) (V.LOC.)

Defaka		
NK	ɓukulɔ	
BD		
Ịḅanị	ɓúɣɔ́lɔ́/ɓúlɔ́	
Kalaḅa rị	ɓúkɔ́lɔ́/ɓúkúlɔ́	
BL		
KI	ɓúkɔ́ˡlɔ́	
NE	ɓʊgɔlɔ́	
AK	ɓugɔ́lɔ	
BU	léí, ɓíɛ́lɛ́	
OP	léí	
OY	leí ?	
ET	leí	
EO	léí	
BA	léí	
KL	léí	
AP	léí	
ID	leí	
OG	(i)leí	
GM	lei	
EG	leí	
WO	leí	
FU	ileí	
AR	lei	
OB	leí	
OT	leí	
OE	leí	
ME	leí	
KU	bíyɔ́ʊ́	
KB	bíɔ́	
WT	bɪɔ́	
ON	leí	
IK	leí	
EK	bíyɔ́ʊ́	
KO	bíyɔ́ʊ́	
GB	bíɔ́ʊ́	
OR	ɓɔ́ɔrɔ	
AT	bíyɔ́ʊ́	
BI	bíyɔ́/búyɔ́	
Notes	ɓɪkɔlʊ (?) 3?	*Cf. MOUNT*

BODY					
Defaka				ɔ́m̀	*J 24*
NK	ɓú				
BD					
Ịḅanị		ɔ́ˡjú			
Kalaḅa rị		ɔ́ˡjú			
BL	ɓʊ́	ójú			*tone?*
KI		ɔ́ˡjú			
NE	ɓʊ	odú			
AK		odúu			
BU		ozú			
OP		ozú			
OY			ãŋgɔ		
ET		ozú			
EO		ozú			
BA		ozú			
KL		ozú			
AP		ozú			
ID		ozu	ɔgɔ		
OG		ozu			
GM		oju			
EG		ozu			
WO		ozu			
FU		oju			
AR		oju			
OB			ɔŋgɔ		
OT			ãŋgɔ		
OE			ãŋgɔ́		
ME			ãŋgɔ́		
KU			ãŋgɔ́		
KB			ãŋgɔ́		
WT			ãŋgɔ́		
ON			ãŋgɔ́		
IK		ozú			
EK			ɔŋgɔ́		
KO			ɔŋgɔ́		
GB			ɔŋgɔ́		
OR	ɓʊ́-mḯnı				
AT		ózũ			
BI		ózʊ̃ʊ̃ũ			
Notes	*ɓʊ́ 2 'body, self' (preserved in compounds like SHIRT /BLOUSE	*ójù̱´ 3	*ɔ̃́gɔ 2 (Iz only)		

BOIL (N.)
Defaka
NK opupɔli
BD
Ịḅanị ɔpʊpɔlí
Kalaḅa ɔpɔpɔlí
rị
BL
KI ɔpɔpɔlí
NE otõḯ
AK otõ̃ḭ
BU otõ̃ḭ
OP otúẽḭ
OY otõḯ
ET
EO otõ̃ḭ
BA otõ̃ḭ
KL otõ̃ḭ
AP otõ̃ḭ
ID otuẽĩ
OG otuẽĩ/otẽĩ
GM otuẽĩ
EG otĩĩ
WO otĩĩ
FU otũĩ
AR otuẽĩ
OB otẽĩ
OT otẽĩ
OE otẽĩ
ME otẽĩ
KU otẽĩ
KB otẽĩ
WT otẽĩ
ON otẽĩ
IK otẽḭ
EK otõḭ
KO otẽḭ/otõḭ
GB otuẽḭ, otonḭ
OR ɔbʊbʊ
AT abʊmã̄a
BI apʊmã̄a/apɪmã̄a
Notes
xxx

BOIL (OF WATER) (V.I.)

Defaka	
NK	dárí
BD	
Ịḅanị	dárí
Kalaḅa rị	ɗárí
BL	
KI	ɗárí
NE	ɗarı
AK	ɗari
BU	ɗárí
OP	dárí
OY	darı
ET	ɗárí
EO	dárí
BA	dárí
KL	dárí
AP	dárí
ID	darı
OG	darı
GM	darı
EG	darı
WO	darı
FU	darı
AR	darı
OB	darı
OT	darı
OE	darí
ME	darí
KU	dárí
KB	dárí
WT	darí
ON	dárí
IK	ɗárí
EK	dárí
KO	dárí
GB	dárí
OR	ɗárí
AT	dárí
BI	ɗárí
Notes	*ɗarı 2

BONE		
Defaka	ḿbua	*J 24*
NK	ḿgbá	
BD		
Ịḅanị	ḿgbé	
Kalaḅa rị	ḿgbé	
BL	ḭ́mgbé	
KI	ḿgbé	
NE	ĩmgba	
AK	ĩmgbo	
BU	ĩmgbó	
OP	õmgbó	
OY	ũmgbou ?	
ET	õmgbó	
EO	ũmgbó	
BA	ũmgbóú	
KL	ũmgbó	
AP	ũmgbóú	
ID	igbou	
OG	igbou	
GM	ugbou	
EG	ugbou, okokoro	
WO	okokoro	
FU	ugbou, okokoro	
AR	ugbou	
OB	ĩmgbou	
OT	ẽmgbou	
OE	ẽmgbóú	
ME	ẽmgbóú	
KU	õmgbóú	
KB	ẽmgbóú	
WT	ẽmgbóú	
ON	õmgbó	
IK	ũmgbó	
EK	ũmgbóú	
KO	ũmgbóú	
GB	ũmgbóú	
OR	ígbó	
AT	ígbṓ	
BI	ḭ́mgbó	
Notes	ĩgbɜ̰ũ 2	

BOOK		
Defaka		
NK	jírí	
BD		
Ịḅanị	dírí	
Kalaḅa rị	ɗĩrí	
BL		
KI	ɗĩrí	
NE	ɗìri	
AK	ɗìri, go ɗĩri	
BU	ɗĩrí	
OP	dírí	
OY	fũ	
ET	fṹ	
EO	dírí	
BA	dírí	
KL	dírí	*a. also 'charm'*
	gó ɗĩri	*b. =reading book'*
AP	fṹ	
ID	fũ	
OG	fũ	
GM	fũ	
EG	fũ	
WO	fũ	
FU	fũ	
AR	fũ	
OB	fũ	
OT	fũ	
OE	fṹṹ	
ME	fṹṹ	
KU	fṹ	
KB	fṹ	
WT	fṹṹ	
ON	fṹ	
IK	fṹ	
EK	fṹ	
KO	fṹ	
GB	fṹ	
OR	ɗĩrí	
AT	fṹ	
BI	fṹ	
Notes	*ɗìri 2	*original meaning charm*

BOTTLE

Defaka	
NK	ólíló
BD	
Ịḅanị	ólóló
Kalaḅa rị	ólóló
BL	
KI	ólóló, kárámẽ́
NE	ololo
AK	ololo
BU	olóló
OP	olélé
OY	ololó
ET	ololoó
EO	olóló
BA	olóló
KL	olóló
AP	olóló
ID	ololo
OG	ololo
GM	ololo
EG	ololo
WO	ololo
FU	ololo
AR	ololo
OB	ololo
OT	ololo
OE	olóló/ololo
ME	ololo
KU	olóló
KB	olúló
WT	olóló
ON	olele
IK	olóló
EK	olóló
KO	olóló
GB	olóló
OR	ílóló
AT	ólóló
BI	élílé
Notes	*ololo 2

BOTTOM

Defaka		
NK	tumɔ	
BD		
Ịḅanị	súú ɓíé	
Kalaḅa rị	súkú	
BL		
KI	cúkú	
NE	tugu, kirí dʊ	
AK	tugu	
BU	túú	
OP	túú	
OY	tuu	
ET		
EO	túɣú	
BA	túú	
KL	tu bíbí	
AP	kírí kúnṹ	
ID	kiri kúnṹ	
OG	kiri kónṹ	
GM	tũ	
EG	tuu	
WO	tuu	
FU	kiri zʊ́	
AR	kunukunu	
OB	kuru kónṹ	
OT	tuu	
OE	kirí, tuú	
ME	tuú	
KU	kukuru	
KB	a. kukuru b. kírí c. túú	
WT	kirí	
ON		
IK	kírí konu b. (olóló) tṹ	*a.* *b. = (bottle) bottom*
EK	kírí ãŋga	
KO	túú	
GB	kírí konu	
OR	(ílóló)oli,(tíí)íkir ika	
AT	kurumɔ̃-ga, kurumɔ̃ɔ	
BI	a. kurúu b. konu kúmã̄a c. élílé túu	*a.(of sg)* *b. (human)* *c. = bottle bottom*
Notes	*tuku	

BOW		
Defaka	obum	*J 77*
NK	obũ	
BD		
Ịḅanị	ɛbɛlɛ	
Kalaḅa rị	iboli	
BL	íbólí	*tone?*
KI	lobuú	
NE	ibolí	
AK	ikpãŋ̍̍ini	
BU	ibólí	
OP	apépí	
OY	apebi	
ET	apópú	
EO	apébí	
BA	apébí	
KL	apébí	
AP	apébí	
ID	apobu/opumũ	
OG	opomũ	
GM	apebi	
EG	dʊnũ-ye	*'bow & arrow'*
WO	idada	*'bow & arrow'*
FU	apipio	
AR	apebi	
OB	apobio	
OT	ɪdáda	*'bow & arrow'*
OE	apébí	
ME	apébí	
KU	apóbú	
KB	apóbú	
WT	apóbú	
ON	apóbú	
IK	apópú	
EK	ĩmbóˈlí	
KO	ipébú	
GB	ipébú	
OR	ɔmũũ	
AT	a. ɓárá píom	
	b. agɛ̃ĩ	
BI	épépé	
Notes	**opomũ ? 2	

BOWS (OF BOAT)

Defaka		
NK	kɔ̃mbi	
BD		
Ịḅanị	árú kʊ́lɔ́	
Kalaḅa rị	kʊlɔ	
BL		
KI	kʊlɔɔ́	
NE	ɔkʊ́lɔ	
AK	ɔkʊ́lɔ	*u?*
BU	ɪkʊ́lɔʊ	
OP	ɔkʊ́lɔʊ	
OY	arʊ ʊkʊlɔʊ	
ET	ukʊ́lɔu	
EO	ʊkʊ́lɔ́ʊ	
BA	ʊkʊ́lɔ́ʊ	
KL	ʊkʊ́lɔ́ʊ	
AP	ʊkʊ́lɔ́ʊ́	
ID	ɪkɪlɔ́ʊ́, arʊ ɪkɪlɔʊ	*i-?*
		i-?
OG	ɪkʊlɔ́ʊ	
GM	arʊ ɪkʊlɔ	
EG	ʊkʊlɔʊ́	
WO	ʊkʊlɔ́	
FU	arʊ ukʊlɔʊ	
AR	arʊ ʊkʊlɔʊ	
OB	arʊ ʊkʊlɔʊ, ʊkʊlɔ́ʊ́	
OT	ɔkʊlɔ́ʊ́	
OE	ɔkʊ́lɔʊ	
ME	ɔkʊ́lɔʊ	
KU	ɔkʊ́lɔʊ	
KB	ɔkʊ́lɔ	
WT	ʊkʊ́lɔʊ	
ON	árú ɔ́kʊ́lɔ́ʊ́	*o-?*
IK	árú ʊ́kʊ́lɔ́ʊ́	
EK	ʊkʊlɔ́ʊ́	
KO	árú ʊ́kʊ́lɔ́ʊ́	
GB	ʊkʊlɔ́ʊ	
OR	ɔ́kɔlɔ́ɔ, árú ɔ́kɔlɔ	
AT	árú ɓɛ́lɛ́	*=canoe front*
BI	árú ɓílɛ́ɛ	*=canoe front*
Notes	ʊkʊlɔʊ 4	

BOX		
Defaka		
NK	ígbé	*cf. Igboid ìgbé*
BD		
Ịḅanị	igbé	*cf. Igboid ìgbé*
Kalaḅa rị	ígbé	*cf. Igboid ìgbé*
BL		
KI	ígbé	*cf. Igboid ìgbé*
NE	igba	*cf. Igboid ìgbé*
AK	igbe	*cf. Igboid ìgbé*
BU	igbé	*cf. Igboid ìgbé*
OP	igbé	*cf. Igboid ìgbé*
OY	igbe, ekpedi	*cf. Igboid ìgbé*
ET	egbé	*cf. Igboid ìgbé*
EO	igbé, ekpétí	*cf. Igboid ìgbé*
BA	ekpétí	
KL	ekpétí	
AP	ekpétí	
ID	ekpedi	
OG	ekpedi	
GM	ekpeti	
EG	ekpeti	
WO	ekpeti	
FU	ekpeti	
AR	ekpeti	
OB	ekpedi	
OT	ekpedi	
OE	ekpédí	
ME	ekpédí	
KU	ekpédí	
KB	ekpédí	
WT	ekpédí	
ON	ekpédí, egbé	*cf. Igboid ìgbé*
IK	ekpétí	
EK	ekpédí	
KO	ekpétí	
GB	ekpédí	
OR	óguɓó	
AT	ókóˈɓó	
BI	ókuɓó	
Notes	Cf. Urhobo égbétí	Cf. Igboid akpàtì/àkpàtì, Yoruba apótí, Hausa àkwàatì

BOX (V.T.): (V.I.)

Defaka		
NK	gbɔlu ?	
BD		
Ịḅanị	ɓáɣʊ́/ɓáwʊ́/ɓáʊ́	
Kalaḅa rị	ɓákʊ́	
BL		
KI	ɓákʊ́	
NE	ɓagʊ	*gbɔlʊ́ give crack on head*
AK	ɓagʊ	
BU	gbɔ́lʊ́, ɓágʊ́	
OP	gbɔ́lʊ́	
OY	gbɔlʊ́	
ET		
EO	gbɔ́lʊ́	
BA	gbɔ́lʊ́	
KL	gbɔ́lʊ́	
AP	gbɔ́lʊ́	
ID	gbɔlʊ	
OG	gbɔlʊ	
GM	gbɔlʊ	
EG	gbɔlʊ	
WO	gbɔlʊ	
FU	gbɔlʊ	
AR	gbɔlʊ	
OB	gbɔlʊ	
OT	gbɔlʊ	
OE	gbɔlʊ	
ME	gbɔlʊ	
KU	gbɔlʊ	
KB	gbɔlʊ	
WT	gbɔlʊ	
ON		
IK	gbɔlʊ́	
EK	gbɔ́lʊ́	
KO	gbɔlʊ́, gbɔlɪí	
GB	gbɔ́lʊ́	
OR	gbɔ́lí	
AT	ɗʊ	*vowel?*
BI	dʊʊ	
Notes	*gbɔlɪ 2	

BOY		
Defaka		
NK	amã tɔkʊ-ɓɔ	*=male-child-person*
BD		
Ịḅanị	kálá ó˩wú túwɔ	*=small-male-child*
Kalaḅa rị	óyí-ɓɔ́ túɓɔ	*=male-child*
BL		
KI	kálá tɔkʊ	*=small-child*
NE	ɪwɔ tɔ́gʊ	*=new-child*
AK	awɔ́o, kala awɔ́ɔ	*b.=small child*
BU	owéí túbɔʊ	*=male-child*
OP	owéí túbɔ́ú	*=male-child*
OY	owei tɔ́bɔʊ	*=male-child*
ET	ayá tuɓɔ́ú	*=new-child*
EO	ayá tɔ́bɔ́ú, owéí tɔ́bɔʊ	*a.=new-child* *b.=male-child*
BA	kálá tɔ́bɔ́ú, azá ˩tɔ́bɔ́ú	*a.=small-child* *b.=new child*
KL	owéí tɔ́bɔʊ	*=male-child*
AP	owéí tɔ́bɔʊ	*=male-child*
ID	owei túbɔ́ (ú)	*=male-child*
OG	oguei tɔ́bɔ́ú	*=male-child*
GM	owei tɔbɔ́	*=male-child*
EG	owoi tɔbɔ́ú	*=male-child*
WO	kalá owei tɔbɔʊ	*=small-male-child*
FU	owei tɔ́bɔ́ú	*=male-child*
AR	owei tɔbɔ	*=male-child*
OB	owei túbɔʊ	*=male-child*
OT	kalá owei tʊbɔʊ	*=small-male-child*
OE	owéí tʊbɔʊ	*=male-child*
ME	owéí tʊbɔʊ	*=male-child*
KU	kɪlá tʊbɔ	*=small-child*
KB	owéí tʊbɔ	*=male-child*
WT	owéí tʊbɔ	*=male-child*
ON	kálá tɔbɔu, yayáa	*a.=small-child*
IK	kálá tuɓɔ́ú	*=small-child*
EK	owéí tʊbɔ́ú	*=male-child*
KO	owéí tɔbɔ́ú	*=male-child*
GB	a. tʊbɔ́ú b. owéí túbɔ́ú	*a.=CHILD* *b.=male-child*
OR	owéí tɔɓɔ́ú	*=male-child*
AT	owéí tɔ́bɔ́	*=male-child*
BI	owéé tʊɓɔ́	*=male-child*
Notes		

BRAINS

Defaka		
NK	mkpɛ	
BD		
Ịḅanị	síbí ɔ́tɔ́rɔ́	*=head-?*
Kalaḅa rị	síɓí-ɓé oru	*=head-?-?*
BL		
KI	tíɓí ɓéléɛ́kí	*=head-fat*
NE	a. ɔkpɔ́tɔ/ɔkpɔtɔ́	*a.*
	b. tɪɓɪ ɔkpɔtɔ	*b. 'brain matter'*
AK	tɛɓɛ ɔkpɔtɔ	*=head-brain*
BU	ɔkpɔ́tɔ́	
OP	tébé bíyé/ɔ́kpɔ́tɔ́	*=head-inside/brain*
OY	tɪbɪ akpɔdɔ-amã	*=head-brain-pl.*
ET	oɓulú	
EO	ɔkpɔ́tɔ́	
BA	tíbí ɔ́kpɔ́tɔ́	*=head-brain*
KL	ɔkpɔ́tɔ́	
AP	ɔkpɔ́tɔ́	
ID	otõr̃õr̃õ/ototoro	
OG	tɪbɪ ototorõũ	*=head-brain*
GM	tɪbɪ ɪmɛɣɛlɪ	*=head-fat*
EG	ototorõũ	
WO	ototorou	
FU	tɪbɪ otondoru	*=head-brain*
AR	tɪbɪ ototorõũ/biri	*=head-brain/middle?*
OB	tɪbɪ ototorõũ	*=head-brain*
OT	ototõrõ	
OE	a. tɪbí bírí	
	b. ototorombá	
ME	otõtõrõ(-baʊ)	
KU	ototorombá	
KB	tíbí ótúrú	
WT	tótórõ̃ũ	
ON	tébé bíé	
IK	oɓulú	
EK	tíbí tórõ̃ũ	
KO	torõ̃ũ	
GB	tíbí tórõ̃ũ	
OR	ter̃ẽĩ	
AT	óvúló	
BI	óvúlómũ	
Notes		

BRANCH		
Defaka		
NK	tḭ́ ápa	
BD		
Ịbanị	a. sí ɓára	*a. = tree-arm*
	b. ɪkpãŋgɪ	*b. dic*
Kalaḅa rị	sḭ́ ɓá↓rá	*= tree-arm*
BL		
KI	ɪkpãŋgí	
NE	a. ɪkpãŋgí	*a.*
	b. tĩ ɪkpãŋgɪ	*b. = tree-branch*
	c. ɪbará ?tone	*c. 'buttress roots; branches' dic*
AK	tẽ ɓara	*= tree-arm*
BU	tḭ́ ɓárá	*= tree-arm*
OP	tḛ́ḭ́ bírá	*= tree-arm*
OY	tĩ bɪra	*= tree-arm*
ET	tḛ́ḭ́ ɓárá	*= tree-arm*
EO	tḭ́ gbã̄ŋ̃ḭ́	*= tree-branch*
BA	tḭ́ bírá	*= tree-arm*
KL	a. tḭ́ ã́-íkpã̄ŋg̃ḭ́	*a. = tree-pl.-branch*
	b. tḭ́ á-bírá	*b. = tree-pl.-arm*
AP	tḭ́ bírá	*= tree-arm*
ID	tĩ bɪra	*= tree-arm*
OG	tĩ bɪra	*= tree-arm*
GM	tĩ bɪra	*= tree-arm*
EG	(tĩ) gbãĩ,	*= (treẽ-branch*
WO	a. (tĩ) bra	*a. = (treẽ-arm*
	b. (tĩ) gbãĩ,	*b. = (treẽ-branch*
FU	(tĩ) gbãŋĩ,	*= (treẽ-branch*
AR	tĩ a-gbãŋĩ	*= tree-pl.-branch*
OB	tĩ bɪra	*= tree-arm*
OT	(tĩ) bɪra	*= (treẽ-arm*
OE	tĩḭ́ bírá	*= tree-arm*
ME	tĩḭ́ bírá	*= tree-arm*
KU	tḭ́ bírá	*= tree-arm*
KB	(tḭ́) bírá	*= (treẽ-arm*
WT	tĩḭ́ bírá	*= tree-arm*
ON	tḛ́ bírá	*= tree-arm*
IK	(tḛ́ḭ́) ɓárá	*= (treẽ-arm*
EK	tḭ́ bárá	*= tree-arm*
KO	tḭ́ bárá	*= tree-arm*
GB	tḭ́ bárá	*= tree-arm*
OR	tíí ɓára	*= tree-arm*
AT	sí ɓáráa	*= tree-arm*
BI	sí bíráa	*= tree-arm*
Notes	*ɪkpãgɪ 1	*?Nẽmbe ɪbará reinterpreted as ARM?*
	*tẽĩ ɓara *tree-arm*	

BREAK (PLATE) (V.T.): (V.I.)

Defaka	ɓáá	*J 360 (pot, calabash)*
NK	ɓáá	
BD		
Ịḅanị	ɓá	
Kalaḅa rị	ɓá	
BL	ɓá	
KI	ɓá: fɪí	
NE	ɓa: fĩ	
AK	ɓa: hɛ́ɛ	
BU	ɓá: pɛ́í	
OP	pɛ́í	
OY	pɛɪ: pɛ́ɪí	
ET	pɛí	
EO	báá	
BA	bá: fĩ	
KL	báá	
AP	pɛ́í	
ID	baa: pɛí	
OG	baa: fɪí	
GM	ba	
EG	baa	
WO	a. baa b. pɛɛ́	
FU	baa: fɪɪ	
AR	ba	
OB	pɛɪ: pɛɪí	
OT	pɛí	
OE	pɛɪ: pɛí	
ME	pɛɪ: pɛɪí	
KU	pɛɪ	
KB	pɛɪ	
WT	pɛɪ	
ON	pɛi	
IK	pú, pɛí	
EK	pɛí: pɛɪí	
KO	pɛí	
GB	pɛí	
OR	éférɛ́ pɛɪ-mã: pɛɛ́ɪ	
AT	pɛí	
BI	pɛɛ	
Notes	*ɓaa 2	*Cf. KILL, BUTCHER*

BREAK (STICK) (V.T.):(V.I.)

Defaka	ajʊ-mã	*J 361 j=y?*
NK	áỹĩ-mã ?	
BD		
Ịḅanị	ã́ỹĩ́-mãá	
Kalaḅa rị	áỹĩ́-ˡmã́: áˡỹĩ́	
BL	ã́ĩ́-mã	
KI	áỹĩ́-ˡmã́	
NE	ỹãĩ-mɔ̃́: ỹã́ĩ	
AK	ỹãĩ-mɔ̃́ɔ: ỹã́ĩ	
BU	ỹã́ĩ́mɔ̃́	
OP		
OY	ỹãĩ-mɔ̃́	
ET		
EO	ỹã́ĩ́-mɔ̃́	
BA		
KL	ỹã́ĩ́-mɔ̃́	
AP	pɛ́lɛ́, ỹã́ĩ́-mɔ̃́	
ID	pɛlɛ, ỹãĩ-mɔ: pɛlɛí, *	
OG	pɛlɛ: pɛlɛí	
GM	ỹã́ĩ́-mɔ	
EG	ỹãĩ-mɔ	
WO	ỹãĩ-mɔ̃́	
FU	ỹãŋĩ-mɔ: ỹã́ĩ́	
AR	ỹãĩ-mɔ	
OB	ere-mɔ, ỹãĩ-mɔ: ereé, ỹãĩĩ́	
OT	a. ỹãĩ-mɔ b. ere-mɔ	
OE	eré-mɔ, ỹã́ĩ́-mɔ: ereí, *	
ME	ỹã́ĩ́-mɔ	
KU	ỹã́ĩ́-mʊ̃	
KB	ỹã́ɩ́-mʊ̃́	
WT		
ON		
IK	ỹã́ĩ́-mɔ	
EK	ỹã́ĩ́-mɔ̃́: ỹã́ĩ́	
KO	ỹã́ĩ́-mɔ̃́: ỹã́ĩ́	
GB	ỹã́ĩ́-mɔ̃́	
OR	áỹĩ-mɔ	
AT	ánʊ̃́-ˡmɔ̃́	
BI	ánʊ-mʊ̃	
Notes	*ỹãỹĩ-	

BREAKABLE PLATE

Defaka		
NK	fi férɛ́	
BD		
Ịḅanị	éférɛ́	
Kalaḅa rị	éfíré/éférɛ́	
BL		
KI	bɔ́lı, fıí fı ɛferɛ́	
NE	ɛferɛ, fífı ɛferɛ	
AK	hɛhɛ́ ɛherɛ	
BU	ɛférɛ́, péí éferɛ	
OP	aférɛ́	
OY	ɛferɛ	
ET	aférɛ́	
EO	ɛférɛ́, séète	
BA	férɛ́, séete	
KL	férɛ́	
AP	sítı	
ID	asídı	
OG	asídı	
GM	asítı	
EG	aséte	*<French?*
WO	aséte	*<French?*
FU	fɛrɛ	
AR	béke fɛrɛ	*=European plate*
OB	asídı	
OT	aséde	
OE	ɛsa̋fɛrɛ	
ME	ɛsa̋fɛrɛ, fɛrɛ́	
KU	alílí, afíré, fırɛ́	
KB	a. afíré	*a.*
	b. ayɔ́	*b. round, either*
	c. alílí, *	*plate or cooking pot*
	d. esa̋fırɛ	*c.*
		d.
WT	aférɛ́	
ON	aférɛ́	
IK	aférɛ́	
EK	ɛférɛ́	
KO	ɛférɛ́, férɛ́	
GB	ɛférɛ́	
OR	pɛí pɛí ɛferɛ	*=break-break-plate*
AT	áférɛ́, pɛı aférɛ	
BI	áfírí, pɛı áfírí	
Notes	*ɛferɛ 2	

BREAST (FEMALE)

Defaka	ɔ́nṹõ̞	*J 13*
NK	ńdó	
BD		
Ịḅanị	ńdó	
Kalaḅa rị	ńdó	
BL	índó	
KI	índó	
NE	ĩndo	
AK	ĩndo	
BU	ĩndó	
OP	ĩndó	
OY	ĩndou	
ET	ĩndó	
EO	ĩndó	
BA	ĩndóú	
KL	ĩndó	
AP	ĩndóú	
ID	idou/ĩndou	
OG	idou	
GM	idou	
EG	idou	
WO	idou	
FU	idou	
AR	idóu	
OB	ĩndou	
OT	ĩndou	
OE	ẽndóú	
ME	ẽndóú	
KU	ẽndóú	
KB	ẽndóú	
WT	ĩndóú	
ON	ĩndó	
IK	ĩndó	
EK	ĩndóú	
KO	ĩndóú	
GB	ĩndóú	
OR	ídó	
AT	ídṍ	
BI	índó	
Notes	*ĩdõũ/ĩɗõũ	
	**ĩdõũ/ĩɗõũ	

BREAST MILK

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	ńdó mḿŋgí	
Kalaḅa rị	ńdó mḿnjí	
BL		
KI	índó mḗŋgí	
NE	ĩndo mĩndi	
AK	ĩndo mẽĩdi	
BU	ĩndó ɓíní́	
OP	ĩndó béní́	
OY	ĩndou biní́	
ET	ĩndó ɓíní́	
EO	ĩndó béní́	
BA	ĩndó béní́/bíní́	
KL	ĩndó á-bíní́	
AP	ĩndóú bíní́	
ID	ido beni	
OG	idou beni	
GM	idou beni	
EG	idou biní́	
WO	idou biní́	
FU	idou biní́	
AR	idoú beni	
OB	ĩndou beni	
OT	ĩndou beni	
OE	ẽndóú béní́	
ME	ẽndóú béní́	
KU	ẽndóú béní́	
KB	ẽndóú béní́	
WT		
ON	ĩndó béní́	
IK	ĩndó ɓéní́	
EK	ĩndóú béní́	
KO	ĩndóú béní́	
GB	ĩndóú béní́	
OR	ídó ɓéní́	
AT	ídṓ ɓéni	
BI	índó mḿní́i	
Notes	ĩdõũ/ĩɗõũ ɓẽdi 2	*breast water*

BREATHE (VP)

Defaka		
NK	ĩy̰ɔ̃ sára ?	
BD		
Ịḅanị	íɲɔ̃́ sárá	
Kalaḅa	ńyɔ́ sárá/sírá	
rị		
BL		
KI	íy̰ɔ̃́ sárá	*also 'rest'*
NE	ɪɲɔ̃ sara	
AK	ĩý̰ɔ̃ũ hara	
BU	ḭ̃mbá sara	
OP		
OY	ĩmba sára	
ET		
EO	ĩmbá sára	
BA		
KL	ɪy̰ɔ̃́ sárá	
AP	ḭ̃mbá sárá	
ID	iba sárá	
OG	ɪy̰ɔ̃ũ sara	
GM	ɪ̰ba sárá	*i-?*
EG	iba sará	
WO	iba sará	
FU	ɪba sara	*i-?*
AR	ɪba sára	
OB	ĩmba sárá	*i-?*
OT	a. ɪy̰ɔ̃ũ sara	
	b. ḛ̃mba sárá	
OE	ĩmba sara	*ĩmba fou 'pant'*
ME	ɛ̃mba sara	
KU		
KB	ãmba kuro-mũ	
WT		
ON		
IK	ẽmba foú	
EK	wamṹ	
KO	a. wámṹ	
	b. ũmba wamṹ	
GB	a. wámṹ	
	b. ũmba wamṹ	
OR	ɛ́y̰ɔ̃́ tĩy̰ẽĩ	
AT	íy̰ɔ̃́ sẽ̃ĩ	
BI	see	
Notes	*iyɔ̃/ĩba sara	
	2/1 + ?	

BRIDGE

Defaka		
NK	ó↓gígó	
BD		
Ịbanị	a. ó↓gwógwó	
	b. áfɔ́	
Kalaḅa rị	ɛ́bɛ́	
BL		
KI	a. ógue	*a.*
	b. áfɔ	*b. Ogu form*
NE	ɔsɪsá	
AK	ɔhɛ́ha	
BU	ɓɛ̃ɛ̃́-yé	*=cross-thing*
OP		
OY	a. wáfʊ	*a.<Eng. wharf*
	b. gbanã̄ã̄ bɛ̃ɛ̃-ye	*b.=put-cross-thing*
ET	leí ɓɛɛ̃ yɔ	
EO	a. wáfʊ	*a.<Eng. wharf*
	b. léí bɛ̃ɛ̃-ye	
BA	wɔ́fɔ	*<Eng. wharf*
KL	wáfʊ	*<Eng. wharf*
AP	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
ID	wɔ́fɪ/iwɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
OG	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
GM	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
EG	kakí bɛ̃ɛ̃-mɔ	
WO	a. saí	*a. place filled with sand*
	b. bɛ̃ɛ̃-mɔ̃ zɔ́ʊ́	*b.*
	c. wɔ́fʊ	*c.<Eng. wharf*
FU	tʊnɔ̃	
AR	kerénu	
OB	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
OT	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
OE	wɔ́fʊ	*<Eng. wharf*
ME	kaí bɛ̃ɛ̃́-mɔ̃ yɔ	
KU	tanã	
KB		
WT		
ON	tánã́ bɛɛ̃ yɔ	
IK	tanã́	
EK		
KO	a. tanã́	
	b. tanɛ̃ bɛ̃ɛ̃-yé	
GB	tanã́	
OR	wáfʊ	
AT	a. atanã	
	b. wáfʊ	
BI	tɪnã bríji	*two?*
Notes	Cf. PLATFORM	

BRING (V.T.)

Defaka		
NK	wa ɓóo	
BD		
Ịḅanị	ákíɓó	
Kalaḅa rị	ókúɓó	*= ɔ́kí ɓó*
BL		
KI	ɔ́kí ɓó	
NE	a. okuɓo	*=εkɪ ɓo*
	b. kɔ̃́ ɓo	
AK	kúɓo	
BU	akí ɓó	
OP	akúbó	
OY	kɔ̃ɔ̃́ bo	
ET	akú-ɓó	
EO	kɔ́ bo	
BA	kɔ̃́ bo	
KL	kɔ̃́ bo	
AP	kɔ́ bo	
ID	kóbo	
OG	kóbo	
GM	kobo	
EG	kóbo	
WO	kóbo	
FU	kɔ́ bo	
AR	kɔ́ bo	
OB	kóbo	
OT	kóbo	
OE	kɔ̃ bó	
ME	kɔ̃ bó	
KU	akʉ́-bó	
KB	akúbó	
WT	akúbó	
ON	akú-bó	
IK	akí ɓó	
EK	akʉ́ bó	
KO	akʉ́-bó	*= akí bó*
GB	akí bó	
OR	so ɓóo	
AT	so ɓóo	
BI	so ɓó	
Notes	*akɪ ɓo 2 2	*All=take-come*

BRING UP, LOOK AFTER (CHILD)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	dĩ˩í pá-mã ɓó	
Kalaḅa rị	dìki-dìkí, sue	
BL		
KI	kó˩kó	
NE	gbalí, dìgí	
AK	gbáli	
BU	gbálí	
OP	gbálí	
OY	kɔrí, kekere	
ET		
EO	tɔ́bɔ́˩ú kɔrı, kékéré	*tone?*
BA		
KL	gbálí	
AP	gbálí	
ID	gbalı	
OG	gbalı, sibe	
GM	gbalı	
EG	gbalı	
WO	a. kɔrí paa-mɔ	*a.*
	b. gbalı	*b. = feed*
FU	gbalı	
AR	gbalı	
OB	gbalı	
OT	a. kɔrí paa-mɔ	*a. = bring up*
	b. gbalı	*b. = feed*
OE	gbalí	
ME	gbalí	
KU	gbálí	
KB	gbálí	
	púá-mṹ	
WT	gbalí	
ON		
IK	gbálí	
EK	kókóú, dií	
KO	kókóú, gbálí	
GB	gbálí	
OR	tɔɓɔʊ díi	
AT	kókó-mṹ, gbálí	
BI	dii, gbáá	
Notes	gbalı 3	*Cf. FEED*

BROOM		
Defaka		
NK	ázízã	*<Igbo*
BD		
Ịbanị	a. sunju/súndú	*a. tone?*
	b. líá	*b.*
Kalaḅa	a. ájíja	*a.<Igbo*
rị	b. ɔ́fḭ́-yé	*b.=sweep-thing*
BL		
KI	a. ísʊlʊ/ísulú ?	*a.*
	b. ázíza	*b. <Igbo*
NE	ɔfĩ-ye, ılıa	
AK	ɔhĩ-ye	
BU	ɔfḭ́-yé, líá	
OP	ılíá	
OY	ılıya	
ET	ilíá	
EO	ɔfḭ́-yé	
BA	ɔfḭ́-yé	
KL	ɔfḭ́-yé	
AP	ɔfíyḕ	
ID	ofĩ-ỹẽ/ɔfĩ̃ɔ̃	
OG	ɔfĩẽ/ɔfĩ̃ɔ̃	
GM	ɔfĩẽ	
EG	ɔfĩyɔ̃ũ	
WO	ɔfĩỹẽ	
FU	ɔfĩỹẽ	
AR	ɔfıỹɔ̃	
OB	ɔfĩ-ỹe/ɔfiyõũ	
OT	afĩyõũ	
OE	afĩỹṹ	
ME	afĩṹ afḭ́ỹõṹ	
KU	ofĩṹ	
KB	ofĩṹ	
WT	ofĩṹ	
ON	ilíá	
IK	ilíá	
EK	ılíá	
KO	ılıá, ɔfḭ́yé, ofĩã́	
GB	ılıá	
OR	líyáí	
AT	ílía, ófíyõ-yi	
BI	ázıza, yáá fḭ́-nyée	
Notes	*ılıa 2	*Cf. SWEEP*

BROTHER

Defaka	a. mɔ̃ŋˈgí ɓáí	*a. = elder brother*
	b. agbara ɓáí	*b. = younger brother*
		J 190-1
NK	i nõmborowei/(nũmboro-owoi)	*= my brother*
BD		
Ịbanị	i nũmboru owu-tʊwɔ, mĩnã-ɓɔ́	*a. = my brother*
		b.
Kalaḅa	a. mĩnã-ɓɔ́	*a.*
rị	b. i yímbˈré, nũmberé	*b. = my brother*
BL	a. bire ómóŋgí-ɓɔ	*a. elder*
	b. bire túɓɔ	*b. younger*
KI	ĩmbiré, mĩnã-ɓɔ́	
NE	mũnã́ owei, mũnã́-ɓɔ	
AK	mũnã-wói, owei minã́-ɓɔ	
BU	ɓúnã́-wei	
OP	búnã́ owei	
OY	bınã́-wei, bʊnã́ owei	
ET	kɛ́nĩ́ yɛ̃ĩ́-ɓɔ́ ówéí	
EO	bʊnãwéi	
BA	búnã́wéí	
KL	ɓúnã́-wei	
AP	bínã́wéí	
ID	enɛ̃ bınạ owei	
OG	ɛnĩ́ bınãawei	
GM	kɛnĩ yɛ̃ĩ́-bɔ zi ɔwɔ	
EG	bınã-weí	
WO	bʊnã-bɔ́	*= sibling*
FU	abiréí	
AR	bʊnã-wéí	
OB	bınã́ owei	
OT	bınã	*= relative*
OE	kɛnĩ́ bɔ́ ówéí, bınã owei	
ME	bınã owei	
KU	ene kɛnĩ yĩ́-bowei	
KB	bınãwéí	
WT	ɛnĩ bınã́wei	
ON	bunã owei	
IK	ɓınɔ̃weí, bınãweí	
EK	bınã owéí	
KO	bınã owéí, *	
GB	bınã́	
OR	bʊnã ówei	
AT	ɗúmɛ̃́rɛ̃́, (i)beré	
BI	(i)dúmɛ̃́rɛ̃́	
Notes	*ɓınã owei/ɓɔ 1 2/-	

BUFFALO/"BUSHCOW"						
Defaka					ebe	*J 157 [or bush-pig?]*
NK					piri oɓõĩ	*?bush-pig??*
BD						
Ịḅanị		piri nấmbulo				*=bush-cow*
Kalaḅarị					átú	*<Igbo* ***átú***
BL		piri nãmbílo				*=bush-cow*
KI		piri nãmbulo				*=bush-cow*
NE				ɔkú		
AK				ɔkɔ		
BU	agóri			ɔkúrʊ		
OP	agóri					
OY	ogorí/agorí		anda- owei[1]			[1]DO from Kunou and Ogbosuwari
ET	agóri					
EO	agórí					
BA	ogori					DO, add tone
KL	ogórí					
AP	ogórí		anda- owei[1]			[1]DO from Sampou-Apoi
ID	ogori					DO, add tone
OG				ɔgawei[1]	agıra[2] ?	[1]DO, add tone [2]mistake, *sitatunga*
GM		bou ivĩ				*=bush-cow*
EG	ogorí					
WO	ogorí					
FU	ogorí					
AR	ogorí					
OB	ogorí					
OT	ogorí					
OE	ogóri		ãndá ówéí[1]			[1]proverbial; also DO from Ekogbene
ME	ogóri		ãndá ówéí[1]			[1]DO from 'Esama' and Okunbiri
KU	ogóri		ãndá ówéí[1]			[1]DO
KB	ogóri[1]		ãndá- wéí			[1]DO from Patani
WT	ogóri		ãndá ówéí[1]			[1]DO from 'Ebidebiri', Bulou-Orua, and Egbemo-Angalabiri
ON	agóri					
IK	agóri					
EK	ogóri					
KO	ogóri					
GB	ogóri					
OR					abadı	

AT	ogóri	ɓe ɓilé ogori	*=bush-inside-buffalo*
BI		ɓe ɓílé evĩ	*=bush-inside-cow*
Notes	*ɜgórì *Cf. Isoko oghóli*		

BUILD (V.T.)

Defaka	ãŋga	*J 368*
NK	pí˩ká/pí˩ɣá	
BD		
Ịḅanị	nā̃mā̃	
Kalaḅa rị	nā̃mā̃	
BL	nā̃mā̃	
KI	nā̃mā̃	
NE	yoú	
AK	kɔ́ri	
BU	kɔ́rí	
OP	kɔ́rí	
OY	kɔrí	
ET	kɔrí	
EO	kɔ́rí	
BA	kɔ́rí	
KL	kɔ́rí	
AP	kɔ́rí	
ID	kʊarɪ/kɔrɪ	
OG	kɔrɪ	
GM	kɔrɪ	
EG	kɔrɪ	
WO	kɔrɪ	
FU	kɔrɪ	
AR	kɔrɪ	
OB	kɔrɪ	
OT	kɔrɪ	
OE	kɛrɪ	
ME	kɛrɪ	
KU	kɛrɪ	
KB	kɔrɪ	
WT	kɔrɪ	
ON	kɔri	
IK	kɔrí	
EK	kɔrí	
KO	kɔrí	
GB	kɔrí	
OR	kɔrɪ	
AT	kɔrɪ	
BI	kɔrʊ	

Notes

BULLET

Defaka		
NK	gbánã mgbɔlu	*=gun-seed*
BD		
Ịḅanị	alá^{l}gbá ḿgbɔ́lʊ, ágílɪ	
Kalaḅa rị	alá^{l}gbá ímbí	*=gun-kernel*
BL		
KI	alá^{l}gbá mgbɔ́lʊ	
NE	agɪlí, ĩmgbi	
AK	agɛ́lɛ, ɓiyegɔ́tuaya	
BU	agílí, osé	
OP	agɛ́lɛ́, osé	
OY	agelé, potó	
ET	agɛlé, oseé	
EO	agélé, pótó	
BA		*?*
	mgbɔ́lʊ́ (make) agílí imp:	
KL	alágbá ĩmbi	*=gun-kernel*
AP	agélé	
ID	agele	
OG	agéle	
GM	agele, baa-ye	
EG	agele	
WO	agele	
FU	agele	
AR	ba ye	
OB	agele	
OT	agɪlɪ	*vowels?*
OE	agele	
ME	agɪlɪ	*vowels?*
KU	buló tʊá-ye, ɛkpárí	
KB	ẽmbí	*=button*
WT	agílɪ, ɛkpárí	
ON	agilí, osé	
IK	agɛlé, afɔrɔ́, avíki	
EK	ʊkpárʊ, ãŋgílɪ	
KO	ãŋgílɪ, ʊkpárʊ, gbɔ́lʊ	
GB	ĩmbí	
OR	agbála ivĩ	
AT	ágɪlɪ íbi	
BI	ájɪlí, sɪɓɛ́ɛ ibu	
Notes	Cf. GUN, SEED, KERNEL, BUTTON	

BUNDLE (N.)

Defaka		
NK	ŋ́gwugwu	*< Igbo ńgwùgwù*
BD		
Ịḅanị	púɣú/púú	
Kalaḅa rị	pókú	
BL		
KI	pókú	
NE	pogu, ikpṍ	
AK	pogu	
BU	póú	
OP		
OY	pou	
ET		
EO	póú	
BA	póú	
KL	pógú	
AP	póú	
ID	poɣu/pogu	
OG	poɣu	
GM	pou	
EG	poi	
WO	a. fınã	
	b. pou	
FU	pou	
AR	poɣi	
OB	pou	
OT	pou	
OE	poú	
ME	poú	
KU	pou	
KB	póú	
WT	fınĩ pou ?	
ON		
IK	póú	*tone?*
EK	poú	
KO	poú	
GB	poú	
OR	ífó	
AT	pou, ófó	
BI	ífó	
Notes	*pókú 2/1	

BURN (AS FIRE) (V.I.)

Defaka		
NK	kɔri	
BD	koli	*'light' v.*
Ịḅanị	kɔrí	
Kalaḅa rị	kɔrɪ	
BL		
KI	kɔrí	
NE	kɔ́rɪ	
AK	kɔ́rɪ	
BU	kɔ́rí	
OP	kɔ́rí	
OY	kɔríɪ	
ET	kɔrií	
EO	yɔ́ɣí, kɔ́rí ?	
BA	kɔ́rí	
KL	kɔrí	
AP	kɔrí	
ID	kuarí/kɔrí	
OG	kɔrí	
GM	kɔrɪ	
EG	kɔrɪ	
WO	kɔrí	
FU	kɔrɪ	
AR	kɔrɪ	
OB	kɔrí	
OT	kɔrí	
OE	kɛrí	
ME	kɛrɪí	
KU	kɛrɪ	
KB	omũ	
WT		
ON	kɔrí	
IK	kɔrí	
EK	omũ̃ṹ	
KO	kɔrɪí, omũ̃ṹ	
GB	yɔgí	
OR	omi	
AT	emḩ, kĩ	
BI	emi, yɔ́ɔ́	
Notes	*kɔrɪ/kʊarɪ 1	*Cf. CATCH*

BURN (HOUSE) (V.I.):(V.T.)

	V.I.	V.T.	
Defaka		oomã	*J 345*
NK	jɔ́ˡkú/jɔ́ˡɣú	jɔ́ku-mã	
BD			
Ịbanị	dɔ́ˡɣú/dɔ́ˡú		
Kalaḅa	dɔ́ˡkí	∂dɔ́kí-ˡnã́	*d or d' ? n or m?*
rị			
BL		∂dɔ́kí-ˡmã́	
KI	dɔ́ˡkí		
NE	dɔgí	dɔgɪ-mɔ̃́	
AK	dɔ́gɪ	dɔgi-mɔ̃́ɔ	
BU	kɔ́rí, zɔ́ú	zɔ́ú-mɔ̃́	
OP	ỹɔ̃́ṹ		
OY	ỹɔ̃ṹ		
ET			
EO	yɔ́ɣí		
BA	zɔ́ɣí		
KL	zɔ́ɣí	zɔ́ɣí-mɔ̃́	
AP	zɔ̃́ṹ	zɔ̃́ṹ-mɔ̃́	
ID	ỹɔ̃ũ	ỹɔ̃ũ-mɔ	
OG	z̃ɔ̃ũ/z̃ɔ̃ŋũ	ź̃ɔ̃ŋũ-mɔ	
GM	z̃ɔ̃ũ		
EG	z̃ɔ̃ũ	z̃ɔ̃ũ-mɔ	
WO	ỹɔ̃ṵ	ỹɔ̃ũ-mɔ̃́	
FU	j̃ɔ̃ũ/z̃ɔ̃ũ	j̃ɔ̃ũ-mɔ	
AR	z̃ɔ̃ũ		
OB	ỹɔ̃ṵ	ỹɔ̃ũ-mɔ	
OT	ỹɔ̃ṵ	ỹɔ̃ũ-mɔ	
OE	ỹɔ̃ṵ	ỹɔ̃ũ-mɔ	
ME	ỹɔ̃ṵ	ỹɔ̃ṵ-mɔ	
KU	ỹɔ̃ṹ		
KB	ỹɔ̃ṹ	ỹɔ̃ṹ-mṹ	
WT	ɪỹɔ̃ṹ		
ON	ĩỹɔ̃ṹ		
IK	ỹɔ̃ṹ		
EK	ɪỹɔ̃ṹ	ɪỹɔ̃ṹ-mɔ̃́	
KO	ɪỹɔ̃ṹ	ɪỹɔ̃ṹ-mɔ̃́	
GB	omṹ		*?*
OR	omi, yɔ́ú		*?*
AT	ỹɔ̃ṹ	ỹɔ̃ṹ-mɔ̃́	
BI	emi, yɔ́ɔ́		*?*

Notes *jɔkĩ -mɔ̃ *causative *-dòk- 'burn' CHL Tv*
**-dùngʊd- 'be burnt' Gen*
Bantu has same variation as Ijoid: -jòk-, -jònki 'roast, burn'

BURY (V.T.)

Defaka	libi	*J 367*
NK	libi	
BD		
Ịḅanị	dipí	
Kalaḅa rị	ɗìɓí	
BL	ɗìɓí	
KI	ɗìpií	
NE	ɗìɓí	
AK	ɗĩɓi	
BU	ɗĩɓí	
OP	ɗíbí	
OY	dibí ?	
ET	ɗìɓií	
EO	ɗíbí	
BA	ɗíbí	
KL	ɗíbí	
AP	ɗíbí	
ID	dibi	
OG	dibi	
GM	dibi	
EG	dibi	
WO	dibi	
FU	dibi	
AR	dibi	
OB	dibi	
OT	dibi	
OE	dibi	
ME	dibi	
KU	dibi	
KB	dibi	
WT	dibi	
ON	dibi	
IK	ɗìɓií	
EK	dibí	
KO	dibí	
GB	dibí	
OR	ɗìɓi	
AT	ɗuɓu	
BI	zuu	

Notes *ɗìpi

**ɗìpi

PWS **li** *begraben*

PYoruboid **'dì** *bury (object)*

Nupe **dzu** *bury*

Idoma **nyì** *bury, plant, sow*

P-Igboid **dì** *bury,* PJkd **ndiP** *bury,* CD Agholo **dìɣ** *bury,* PPAB **-di** BLR **diɪk** L *bury; (plant) Cf. PLANT*

BUSH, FOREST

Defaka	ónṹmã̄	*J 103, S*
NK	piri	
BD		
Ịḅanị	piri	
Kalaḅa rị	piri	
BL	piri	
KI	pirí, ɓuú	*tone? piri ?*
NE	a. pirí	*a. dry land*
	b. ɓoú	*b. mangrove*
AK	ɓóu	
BU	ɓóú	
OP	bóú	
OY	boú	
ET	ɓoú	
EO	bóú	
BA	bóú	
KL	bóú	
AP	bóú	
ID	bou	
OG	bou	
GM	bou	
EG	bou	
WO	bou	
FU	bou	
AR	bou	
OB	bou	
OT	bou	
OE	bou	
ME	bou	
KU	bou	
KB	bou	
WT	bou	
ON	bou	
IK	ɓoú	
EK	boú	
KO	boú	
GB	boú	
OR	ɓou	
AT	ɓe	
BI	ɓe	
Notes	*ɓeu 1	

BUSH MANGO, *Irvingia gabonensis*

Defaka		
NK	óɓõ̃ĩ̃	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	piri ogbõ̃ĩ	*=bush-mango*
BL		
KI	ófiõũ̃	
NE	akpákpa ogboĩ	
AK	ɓou ógboĩ	*=bush-mango*
BU	a. ogbõ̃ĩ	*a.*
	b. ɓóú ogboĩ	*b. =bush-mango*
OP	bóú ˈógbõ̃ĩ	*=bush-mango*
OY	boú ogboĩ	*=bush-mango*
ET		
EO	bóú ógboĩ	*=bush-mango*
BA	bóú ogboĩ	*=bush-mango*
KL	bóú ogboĩ	*=bush-mango*
AP	ɓou ógbẽĩ	*=bush-mango*
ID	boú ogboĩ	*=bush-mango*
OG	bou ógbẽĩ	*=bush-mango*
GM	ogbẽĩ	
EG	ogbĩĩ	
WO	ogbĩĩ	
FU	a. ogbĩi	*a.*
	b. bou ógbĩĩ	*b. =bush-mango*
AR	ogbẽĩ	
OB	ogboĩ	
OT	ogbõĩ	
OE	ogbẽĩ	
ME	ogbẽĩ	
KU	ogbẽĩ	
KB	ogbẽĩ	*agbɛnɛ (seed)*
WT		
ON		
IK	ogbẽ̃ĩ	
EK	bou ogbõ̃ĩ	*=bush-mango*
KO	bou ogbõĩ	*=bush-mango*
GB	bou ogbẽ̃ĩ	*=bush-mango*
OR	ɓou ógbẽĩ	*=bush-mango*
AT	ɓe ɓile égbẽĩ	*=bush-inside-mango*
BI	ɓe ɓilé egbẽĩ	*=bush-inside-mango*

Notes

24. Red River hog, *Potamochoerus porcus*

Defaka				
P-Ịjọ	*ũbɪ			
NK				
BD				
Ịḅanị		piri opórópo		*= bush-pig*
Kalaḅarị	óɓõĩ			
BL				
KI	óɓóˈĩ́	piri oporópo		
NE	ĩmbí			
AK	ĩmbée		opu ɔɓúgɔ	
BU	ɔ̃mbí			
OP	ɔ̃mbɛ́			
OY	ũmbɪ			
ET	ʊmɓɛ́			
EO	ũmbí			
BA	ũmbí			
KL				
AP	ũmbí			
ID	ɔbĩ, ũmbɪ			
OG	ɔbɪ			
GM	ʊbɪ			
EG				
WO				
FU	ubɪ			
AR	ʊbɪ			
OB	ũmbí			
OT				
OE	ɔ̃mbí			
ME	ɔ̃mbí			
KU	ɔ̃mbí			
KB	ɔ̃mbí			
WT	ombé			
ON	ũmbɛ́			
IK	ũmbɛ́			
EK	ʊbí			
KO	ʊbí			
GB	ʊbí			
OR			áká gbaá-ye	
AT	ɔ́bɪ			
BI	ɔ́bíɪ			

Notes: the co-existence of two related but distinct forms in Iduwini is a useful indication that the synchronic forms are unlikely to be reconciled. Interestingly, no neighbouring languages seem to have similar forms, suggesting this is an Ịjọ innovation. The Bonny forms, meaning 'bush-pig', incorporate an element of a Portuguese loanword (< *porco*, 'pig') and are thus recent creations. Wiliamson noted Mundang **bílì** 'porc' as a possible cognate, but this seems unlikely in view of the absence of nearby cognates.

BUSH-RAT
Defaka
NK piri ofũŋguru
BD
Ịḅanị ofṹŋguru
Kalaḅa piri ofṹŋguru,
rị
BL
KI ofũŋgurú
NE pirí eke
AK ɓoú eke
BU ɓóú oke:
OP bóú ˈóké:
OY boú oke
ET ɓookeé
EO bóú óke
BA bóú óke
KL
AP
ID
OG
GM bou óke
EG
WO
FU
AR bou óke
OB
OT
OE
ME bou oke
KU ɔrɔ́
KB ɔrɔɔ́
WT
ON
IK
EK
KO
GB kɛnĩ tɛ́nɛ̃ bɪla
dɛ́ŋgɪ, *
OR
AT agʊnḭ́
BI ɓe ɓílé ekireku
Notes

BUTCHER, CUT UP (MEAT) (V.T.)

Defaka	
NK	kéˡnḟ
BD	
Ịḅanị	kéˡnḟ
Kalaḅa rị	kéˡnḟ
BL	
KI	kḟẽˡí, pélɛ́
NE	kenḟ, gbadá
AK	kéni
BU	pɛ́í
OP	pɛ́í
OY	pɛí
ET	pɛí
EO	pɛ́í
BA	pɛ́í
KL	pɛ́í
AP	pɛ́í
ID	pɛɪ
OG	pɛɪ
GM	pɛlɛ
EG	pɛɪ
WO	pɛɛ
FU	pɛɪ
AR	pɛɪ
OB	pɛɪ
OT	pɛɪ
OE	pɛɪ
ME	pɛɪ
KU	pɛɪ
KB	pɛí
WT	pɛɪ
ON	pɛi
IK	pɛí
EK	pɛí
KO	pɛí
GB	pɛí
OR	pɛɪ
AT	pɛí
BI	pɛɛ

Notes

BUTTERFLY

Defaka		
NK	títeí-ígo	
BD		
Ịḅanị	pérí	*pírí dic*
Kalaḅa rị	pérí, ápárımā́gogo	
BL		
KI	pérí	
NE	aɓalaɓalá, aɓalaɓá	dìri
AK	aɓalaɓala	
BU	aɓáláɓála	
OP	abálábala, abálábála	
OY	abalabála	
ET		
EO	abálábála	
BA	abálábálá	
KL	abálábála	
AP	abálábála	
ID	oru koro-koro-wei	
OG	oru koro-koro-wei	
GM	oru koro-wei	
EG	abalabalá	
WO	abalabálá	
FU	abalabalá	
AR	abalabála	
OB	tɛmɛ	
OT	abalabála	
OE	abalabála	
ME	abalabála	
KU	abalabála	
KB	abılabíla	
WT		
ON		
IK	aɓalaɓála	
EK	apálıbó	
KO	okókóbarí	
GB	apálípálı	
OR	odobírí	
AT	óyípólópó	
BI	opu kímī teri-ye	

Notes

BUTTOCKS

Defaka	taɓá pírí˩ká	*J 20*
NK	tiɓi paɣara	
BD		
Ịḅanị	otume mpára	
Kalaḅa rị	okolo ɓɔ́˩kɔ́	
BL	okolo ɓɔ˩kɔ	*check tone*
KI	tumõ a-pɛkɛɛ́	
NE	otumó pagara, igíri pagara	
AK	tom-dó	
BU	ɓḭ̃ɛ̃	
OP	bíyɛ̃ (páárá)	
OY	bɪy̰ɛ̃ apamã	
ET	ɓíɛ̃ yɔ́	
EO	tú bíbí-ápámã́	
BA	tú bɛ́bɛ́	
KL	tú bíbí	*check length*
AP	túú bíbí ápámã́	
ID	tuu bɪ apɪmã, tubu	
OG	tuɣu apɪmã	
GM	tuɣu pɛrɛ ugbo	
EG	tuu boi (apamã)	
WO	tubu, tububu	
FU	tu bɪbɪ apamã	
AR	tu bɪbɪ (pamã)	
OB	bḭ̃ɛ̃	
OT	bḭ̃ɛ̃	
OE	bɪyɛ̃́	
ME	bḭ̃ɛ̃	
KU	bḭ̃ɛ̃	
KB	bḭ̃ɛ̃	
WT	bḭ̃ɛ̃	
ON	bíɛ̃	
IK	ɓí-ɔ́mgbɔ́	
EK	inɛ̃́ŋí	
KO	inɛ̃́ŋí, bḭ̃ɛ̃	
GB	inɛ̃́ŋí	
OR	óli okpolokpo	
AT	ekpele	
BI	konu kʊ́mã́a	

Notes

	BUTTON	IVORY	
Defaka			
NK	ódó ḿbí		
BD			
Ịḅanị	ódúmbí	ódú	
Kalaḅa rị	ódúmbi	ódú	
BL			
KI	ódúmbí		
NE	odĩmbi	odu	
AK	odu ĩmbi	ɔdɔ	
BU	ĩmbí		
OP	ĩmbí		
OY	ĩmbi		
ET			
EO	ĩmbí		
BA	ĩmbí		
KL	ĩmbí		
AP	ĩmbí		
ID	ibɔ́dɔ/ibɔ́tɔ	ɔdʊ, kpeka	
OG	ɪbɔ́tɔ	ɔgbɔɣɔlɔ	
GM	ibɔtɔ́	ɔdʊ	
EG	ibɔtɔ́		
WO	bɔ́tɪnɪ		*<English*
FU	aru ívĩ	kɔ̃	
AR	ɪbɔtɔ́	ugborugbo, ɔ́dʊ	*i- or ɪ-?*
OB	ipɔ́tɔ́	ɔgbɔɔlɔ	
OT	ɛ̃mbí		
OE	ẽmbí		
ME	ẽmbí	agbɔɔlɔ	
KU	ẽmbí		
KB	ẽmbí		
WT	ẽmbí		
ON	ẽmbí		
IK	ẽmbí		
EK	ĩmbí	ɔgbɔɔlɔɔ́	
KO	ĩmbí		
GB	ĩmbí:	bɪla aká	*=elephant-tooth*
OR	ílóló	kosówei ɔkʊrɔ	
AT	íbi	anã	
BI	ĩmɓí	ádʊ́	
Notes	Cf. KERNEL		

BUY (V.T.)

Defaka	sɔnɔ̃	*J 329*
NK	fɛ́ɛ́	
BD		
Ịḅanị	fɛ́	
Kalaḅa rị	fɛ́	
BL	fɛ́	
KI	fɛ́/fɛ́í	
NE	fɛ	
AK	hɛ	
BU	fɛ́	
OP	fɛ́ɛ́	
OY	fɛɛ	
ET	fɛ́ ?	
EO	fɛ́ɛ́	
BA	fɛ́ɛ́	
KL	fɛ́ɛ́	
AP	fɛ́ɛ́	
ID	fɛı	
OG	fɛɛ	
GM	fɛ	
EG	fɛɛ	
WO	fɛɛ	
FU	fɛɛ	
AR	fɛ	
OB	fɛɛ	
OT	fɛɛ	
OE	fɛɛ́	
ME	fɛɛ́	
KU	fɛ́	
KB	fɛ́í	
WT	fɛí	
ON	fɛ́ɛ́	
IK	fɛ́ɛ́	
EK	fɛ́ɛ́	
KO	fɛ́ɛ́	
GB	fɛ́ɛ́	
OR	túɓo	*cf. BARGAIN*
AT	túɓó	
BI	túɓó	
Notes	fɛɛ/fɛı 2	

CALABASH (as elicited)

Defaka	
NK	okpoɣoró
BD	
Ịḅanị	mɓapa, ɔ́ba
Kalaḅa rị	aɓʊrɔ, ɓaɓa
BL	
KI	ɓapaá, pãŋga ?
NE	ɔ́ba, ɓaɓá, pãŋgá, egbelá
AK	abáa/ɔbáa
BU	ɔgbálá
OP	ugbálá ?
OY	ʊgbalá
ET	ugbagbá
EO	ʊgbálá
BA	ugbégbé/igbégbé
KL	
AP	ʊgbálá, pã̄ã̄
ID	igogo, ʊgbá
OG	igogo, ʊgbá
GM	ʊgbá, pãŋã
EG	
WO	
FU	igbegbe, ugba, pãŋã
AR	igbegbe
OB	ugogo, ʊgbá
OT	
OE	agbá, pãã
ME	agbá
KU	agbá, pɪɣã, ɔgbɪla, atú
KB	agbá
WT	agbá
ON	agbá; ugbala, ugbagba
IK	ugbalá, ugbagbá
EK	agbá, pãŋgá
KO	agbá, pã̄ã̄
GB	agbá
OR	ɜgbele
AT	agbaɾ̃ã, agba
BI	ágbá, agbɪɾ̃ã

Notes

CALABASH CUP
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI pãŋga ?
NE pãŋgá
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP pãã́
ID
OG
GM pãŋã
EG
WO
FU pãŋã
AR
OB
OT
OE pãã
ME paâ
KU pɪɣa
KB
WT
ON
IK
EK pãŋgá
KO pãã́
GB
OR
AT
BI
Notes pãga 1

CALF (OF LEG)

Defaka	
NK	ɓíɔ́ áleɣi
BD	
Ịḅanị	ɓúɔ́ fúro/fúró
Kalaḅa rị	ɓúɔ́ fúˈró
BL	
KI	ɓúɔ́ ɓúlɔ́
NE	ɓuɔ ɓiri/furo
AK	ɓuɔ ɓiri
BU	ɓúɔ́ ɓírí
OP	ofóú
OY	bʊwɔ ufou
ET	
EO	búwɔ bírí
BA	búɔ́ bírí
KL	
AP	ufóú
ID	ifou
OG	(bʊɔ) ifou
GM	bʊɔ ufou
EG	
WO	
FU	bʊwɔ biri
AR	bʊɔ biri/ʊgbarʊ
OB	ifou
OT	
OE	ofou
ME	ofou
KU	ofou
KB	ofoú, búɔ́ ófóú
WT	ofoú
ON	
IK	
EK	ofoú
KO	ufoú/ofoú
GB	ufoú
OR	ɓúɔ́ ópeɛ̃ɛ̃ĩ
AT	ɓɔ́ ípɔ́ɔ, pɔ
BI	sanĩ wárɪɪ
Notes	

CALL (V.T.)

Defaka	ɓũɔ̃	*J 309*
NK	jori, tĩ/tĩĩ	
BD		
Ịḅanị	sıí	
Kalaḅa	sĩ	
rị		
BL		
KI	cĩ̃ĩ	
NE	tĩ́	
AK	téẽ	
BU	tĩ́	
OP	tẽ́ ?	
OY	tĩ̃ĩ́	
ET	tɛĩ́	
EO	tĩ̃ĩ́	
BA	tĩ́	
KL		
AP	tĩ̃ĩ́	
ID	tĩ	
OG	tĩ	
GM	tẽĩ	
EG		
WO		
FU	tĩ	
AR	tĩ	
OB	tĩ	
OT		
OE	tĩ	
ME	tĩ	
KU	tĩ	
KB	tĩ̃ĩ́	
WT	tĩ	
ON	tẽ ?	
IK	tɛĩ́	
EK	tĩ̃ĩ́	
KO	tĩ̃ĩ́	
GB	tĩ̃ĩ́	
OR	tıı	
AT	sıí	
BI	sı	
Notes	*tẽĩ 1	

CAMWOOD
Defaka
NK áwú
BD
Ịḅanị ɓúrúmã́
Kalaḅa áwʊ́
rị
BL
KI áwʊ́
NE ɔ̃́mbɪ-yé, odó, ɓɛkɛ́
AK ihele
BU isélé
OP isélé
OY isele
ET isélé
EO isélé
BA isélé
KL
AP isélé
ID isele
OG isele
GM isele
EG
WO
FU isele
AR isele
OB isele
OT
OE esélé
ME esélé
KU esélé
KB bike búvɪa, búvía ?
WT esélé
ON esélé
IK isélé
EK isélé, búvíé, ɔ̃mbí-ye
KO isélé
GB isélé
OR áwʊ́
AT áwʊ́
BI bʊ́ fɛ́ɛ
Notes

CANE-ROPE

Defaka	
NK	ḭ̃ɣ̃ɔ̃
BD	
Ịḅanị	súnã́, ágá
Kalaḅa rị	súnṹ, ágá
BL	
KI	súnṹ, ágá
NE	ɪga, ɓoru, ɪkpʊkʊ ɗìgi
AK	ɗìgi
BU	apíé, ɓórú, ɔgbá
OP	apíé, ɔgbá
OY	apiye
ET	
EO	apíyé, ɔgbá
BA	apíé, bórú, ɔgbá
KL	
AP	apíé
ID	digi/dii, ɔgba
OG	digi
GM	dii
EG	
WO	
FU	dii, apio
AR	apiu
OB	dii
OT	
OE	dií, apíé
ME	dií
KU	apíú, ború, ɔgbá
KB	apíú
WT	apíú
ON	dí ?
IK	apíé
EK	apíé
KO	apíé, bórú
GB	apíí
OR	íforo
AT	ónóo
BI	ínóo

Notes

CANNON
Defaka
NK otiɣiri
BD
Ịḅaṇị kurútu
Kalaḅa kurúsu
rị
BL
KI íkurúsu
NE íkurusí
AK ikúrúhu
BU ikúrísi
OP okírísi
OY ukurísi
ET okurusú
EO ukúrísi
BA kúrísi/kurísi
KL
AP okúrúsi
ID kúrúzi/kurísi
OG kúrísi/kurúsi
GM kurúsi
EG
WO
FU ukurísi
AR ukúrísi
OB kurísi
OT
OE okirizí
ME okirizí
KU okirizí
KB okirizí
WT okirizí
ON okirizí
IK okirisií/okirizí
EK ukuruzí
KO ukurizí, ukuruzí
GB okutuzú
OR okúrusu
AT okurúsu
BI okpurusúu
Notes

CANOE		
Defaka	ándu	*J 106*
NK	árú	
BD		
Ịḅanị	árʊ́	
Kalaḅa rị	árʊ́	
BL		
KI	árʊ́	
NE	arʊ	
AK	aru	
BU	árʊ́	
OP	árʊ́	
OY	arʊ	
ET	árú	
EO	árʊ́	
BA	árʊ́	
KL		
AP	árʊ́	
ID	arʊ	
OG	arʊ	
GM	arʊ	
EG		
WO		
FU	arʊ	
AR	arʊ	
OB	arʊ	
OT		
OE	arʊ́	
ME	arʊ́	
KU	arʊ́	
KB	arʊ́	
WT	arʊ́	
ON	árú	
IK	árú	
EK	árʊ́	
KO	árʊ́	
GB	árʊ́	
OR	árʊ́	
AT	árʊ́	
BI	árʊ́	
Notes	*arʊ	*Gur:Kusaalĩ ʔaaruŋ,*
	**ãdʊ	*Dagbani ŋarɔŋ, Mampruli ariŋŋu (Naden 1989:152)*

CANOE POLE

Defaka	
NK	túnɔ̃
BD	
Ịḅanị	súnã́
Kalaḅa rị	súnã́
BL	
KI	cúnã́
NE	asu/asũ
AK	asu, iti
BU	asú
OP	asú
OY	asu
ET	asú
EO	así
BA	así
KL	
AP	asú
ID	asi, ɔkpá
OG	ɔkpá
GM	asu
EG	
WO	
FU	ogbolo
AR	izã
OB	asu
OT	
OE	asú
ME	asú
KU	asú
KB	asú
WT	asú
ON	asú
IK	asú
EK	asú
KO	asú
GB	asú
OR	ɔ́gbalʊ́
AT	íkpɔ́ʊ́
BI	asú

Notes

CANOE-SEAT

Defaka	
NK	gbiɣi
BD	
Ịḅanị	duru
Kalaḅa rị	ɗuru
BL	
KI	mṹmbú
NE	ɗuré
AK	árú ígṍṹ, igõũ
BU	ogṍṹ, árú ógṍṹ
OP	ogṍṹ
OY	arʊ ugõũ
ET	ogṍṹ
EO	ugṍṹ
BA	ugṍṹ/ukṍṹ
KL	
AP	ukṍṹ
ID	okõũ
OG	okõũ
GM	okũ, arʊ okũ
EG	
WO	
FU	ukõũ, arʊ ukõũ
AR	ukõũ
OB	ukõũ
OT	
OE	okṍṹ
ME	okṍṹ
KU	okṍṹ
KB	okṍṹ, arú okṍṹ
WT	okṍṹ
ON	okṍṹ
IK	árú ógṍṹ, ogṍṹ
EK	ukóú
KO	ukóú, árú úkóú
GB	ukóú
OR	bɛ́mẽ́
AT	ígbénẽ́gí, árú ígbénẽ́gi
BI	árú ígã́ã̃

Notes

CAPE	
Defaka	
NK	fílá teɓe
BD	
Ịḅanị	mõ̋mõ̋ ?
Kalaḅa	kʊkʊ
rị	
BL	
KI	
NE	ɓoú ɓɛlɛʊ
AK	
BU	kpákíí
OP	
OY	sɔkííyɔ
ET	
EO	sɔkɪɪ yɔ́, kpákí
BA	
KL	
AP	ogbóóró
ID	obuguru, kusi, sɔkɪ
OG	obuguru
GM	sɔkɪ
EG	
WO	
FU	sɔkɪ
AR	
OB	owõũ
OT	
OE	sɔkí yɔ́
ME	kpakí bílɔ́ʊ́
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kpɛ́kɛ́
KO	kpɛ́kɛ́
GB	
OR	
AT	
BI	búmõ̋
Notes	

CARRY (CHILD AT SIDE) (V.T.)

Defaka		
NK	lé$^{\downarrow}$ɣí, akpani ɣe tɔkú séke	
BD		
Ịbạnị	ŋ̀gásáa dí$^{\downarrow}$í	
Kalaḅa rị	dó$^{\downarrow}$gí, ígó ɓí$^{\downarrow}$ó dógi	
BL		
KI	agagaá	
NE	ɗɛgɪ	
AK	ɗɛgɪ	
BU	ɗɛ́í	
OP	dɛ́í	
OY	dɛɪ	
ET	ɗɛ́í	
EO	dɛ́ɣí	
BA	dɛ́ɣí	
KL		
AP	dɛ́í	
ID	dɛɣɪ	
OG	kɔ̃	
GM	agasara kɔrɪ wɛrɪ	
EG		
WO		
FU	kɔ̃	
AR	kɔ̃	
OB	kɔ̃, dɛɪ	
OT		
OE	sibe, dɛí	
ME	dɛí	
KU	dɛ́í	
KB	dɛ́í	
WT	dɛí	
ON	dɛ́í	
IK	ɗɛ́í	
EK	dɛ́í	
KO	dɛ́í	
GB	dɛ́í	
OR	ɗɛ̃́ĩ́	
AT	ɗɛ́í	
BI	dɛ́ɛ́	
Notes	ɗɛkĩ 3	*Mundang dɔ̀ŋgɛ̀l 'carry on head' 30?*

CARRY (CHILD ON BACK) (V.T.)

Defaka	
NK	okpo ɣe tɔkú séke
BD	
Ịḅanị	dí↓í
Kalaḅa	dó↓gí, oɓukú↓ló
rị	↓kpɔ́ɔ,kpá↓á
BL	
KI	ababaá
NE	kpãɑ̃
AK	kpɑ̃ũ
BU	ɔgbáláí
OP	agbálá
OY	gbalá
ET	agbálá
EO	gbálá
BA	gbálá
KL	
AP	gbálá
ID	gbala
OG	gbala
GM	gbala
EG	
WO	
FU	gbala
AR	gbala
OB	gbala
OT	
OE	gbalá
ME	gbalá
KU	gbílá
KB	gbílá
WT	gbalá
ON	gbálá
IK	agbálá
EK	gbalá
KO	gbalá
GB	gbalá
OR	ɔ́kpɔ́
AT	kpɔ́
BI	kpɔ́ɔ

Notes

CARRY (LOAD) (V.T.)

Defaka	é↓kɛ́	*J 324*
NK	pá˩rá, (sɛ́˩kɛ́)	
BD		
Ịbạnị	dí˩ɣí/dí˩í	
Kalaḅa	dó˩gí/dó˩kí	
rị		
BL		
KI	pʊ́˩rá, dɛ́˩kí. ɔ˩lɔ́	
NE	pʊrá, siɓá, gɪbí	
AK	púra	
BU	síɓé	
OP	síbé	
OY	sibé	
ET	siɓeé	
EO	síbé	
BA	síbé	
KL		
AP	síbé	
ID	sibe, pɪra	
OG	sibe	
GM	sibe	
EG		
WO		
FU	pɪra, sibe	
AR	pɪra	
OB	sibe, pɪra	
OT		
OE	sibe	
ME	sibe	
KU	síbé ?	
KB	sibe	
WT	sibe	
ON	sibe	
IK	suɓoó	
EK	subó	
KO	subó	
GB	subó	
OR	párá, siɓe	
AT	párá	
BI	pírá	
Notes	*pɛra 3	

CARRYING POLE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	
NE	lʊgú pʊra-yé
AK	
BU	ɪpíyã́
OP	
OY	akpé-ye
ET	
EO	ɪpíyã́ã́-yé
BA	yé síbé ógóló
KL	
AP	
ID	akpe tĩ
OG	akpe
GM	akpe
EG	
WO	
FU	akpe
AR	akpe-ye
OB	akpe
OT	
OE	akpé
ME	akpé-yé
KU	ɛpḭ̃yãĩ̃
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɪpḭ̃yã́ã́
KO	tákɪ
GB	ɪpĩã́ã́
OR	ipĩõ ?
AT	ɪpíá
BI	ajɔ́mõ̃õ̃

Notes

CARVE (CANOE) (V.T.)

Defaka	ebe	*J 370*
	eɓe	*S*
NK	kárá	
BD		
Ịḅanị	kárá	
Kalaḅa	kárá	
rị		
BL		
KI	kárá	
NE	kara	
AK	kara	
BU	kárá	
OP	kárá	
OY	kara	
ET	kárá	
EO	kárá	
BA	kárá	
KL		
AP	kara	
ID	kara	
OG	kara	
GM	kara	
EG		
WO		
FU	kara	
AR	kara	
OB	kara	
OT		
OE	kará	
ME	kará	
KU	kírá	
KB	kírá	
WT	kará	
ON	kárá	
IK	kárá	
EK	kárá	
KO	kárá	
GB	kárá	
OR	(árú)kára	
AT	kárá	
BI	kírá	
Notes	*kara 2	

CASE	
Defaka	
NK	ɓɛ́rɛ́
BD	
Ịḅanị	ɓɛ́rɛ́
Kalaḅa rị	ɓɛ́rɛ́
BL	
KI	ɓɛ́rɛ́
NE	ɓɛrɛ
AK	ɓɛrɛ
BU	ɓɛ́rɛ́, ɪgʊ́lá
OP	bɛ́rɛ́
OY	ʊgʊla, bɛrɛ
ET	ɓɛ́rɛ́
EO	bɛ́rɛ́, ʊgʊ́lá
BA	bɛ́rɛ́
KL	
AP	bɛ́rɛ́
ID	ɔgʊla/igʊla
OG	ɪgʊla
GM	ugʊla
EG	
WO	
FU	ʊgʊla
AR	ʊgʊla
OB	ugʊla
OT	
OE	ɔgʊ́lá, mĩɛ bɪbɪ
ME	ɔgʊ́lá
KU	bíbí
KB	ɔgílá, bíbí
WT	ʊgílá
ON	ogʊ́lá, miɛ bɛbɛ
IK	ɓɛ́rɛ́
EK	bíbí
KO	bíbí, ʊgʊ́lá, bɛ́rɛ́
GB	bíbí
OR	bíɓí
AT	ɓíí
BI	bíí
Notes	*ɓɛrɛ

CASSAVA (COOKED)

Defaka	akpakuru	*J 41*
NK	ḿpatáka	
BD		
Ịḅanị	ḿbatáka ḿpɪtáˡká *	
Kalaḅa rị	mbaraka	
BL		
KI	ɪjápʊ, ɪjíápʊ	
NE	íbiabúru/ébiabúru, ipiti	
AK	ĩmbáka, afúɓa	
BU	ĩmbɪtáka	
OP	ĩmbítáka	
OY	ĩmbɪdáa	
ET	abaɓúru	
EO	ĩmbítáɣá	
BA	ĩmbítáɣá	
KL	ĩmbítáɣá *	
AP	ĩmbítáɣá *	
ID	bɪtáka ɔkɛ́lɛ́ *	
OG	ɪbɪdáa/ɪbɪdáka *, ɔkɛ́lɛ́	
GM	ɔkɛlɛ́	
EG	imidáka	
WO	mũdáka	
FU	imidáka*	
AR	ʊgbágʊdá	
OB	ĩmbɪdáka *	
OT	akɛ́lɛ́	
OE	ĩmbalákalá ĩmbɪdáka *	
ME	ɛ̃mbadáa ɛ̃mbadáka *	
KU	okpomṹkʊrɔ	
KB	okpoṍkʊrɔ	
WT	ʊkpɔ̃ɔ̃́kɔrɔ, afámõwéí	
ON	ɛ̃mbadaɣá	
IK	ababúru	
EK	abáburú	
KO	abáburú, ɛfɛ́ɓʊá	
GB	abáburú	
OR	ɜbúru	
AT	ɪdaɓɔ́ɔ	
BI	ɔbʊrɔ́bɔ	

Notes

CASSAVA (FRESH)

Defaka	mpataka	*J 41*
NK	ḿpatáka	
BD		
Ịḅanị	ḿbatáka ḿpɪtáˡká *	
Kalaḅa rị	mbaraka	
BL		
KI	ɪjápʊ, ɪjíápʊ	
NE	íbiabúru/ébiabúru, ipiti	
AK	ĩmbáka, afúɓa	
BU	ĩmbɪtáka	
OP	ĩmbítáka	
OY	ĩmbɪdáa	
ET	abaɓúru	
EO	ĩmbítáɣá	
BA	ĩmbítáɣá	
KL	ĩmbítáɣá *	
AP	ĩmbítáɣá *	
ID	bɪtáka ɔkɛ́lɛ́ *	
OG	ɪbɪdáa/ɪbɪdáka *, ɔkɛ́lɛ́	
GM	ɔkɛlɛ́	
EG	imidáka	
WO	mũdáka	
FU	imidáka*	
AR	ʊgbágʊdá	
OB	ĩmbɪdáka *	
OT	akɛ́lɛ́	
OE	ĩmbalákalá ĩmbɪdáka *	
ME	ɛ̃mbadáa ɛ̃mbadáka *	
KU	okpomʊ̃́kʊrɔ	
KB	okpoṍkʊrɔ	
WT	ʊkpɔ̃ɔ̃́kɔrɔ, afámõwéí	
ON	ɛ̃mbadaɣá	
IK	ababúru	
EK	abáburú	
KO	abáburú, ɛfɛ́ɓʊá	
GB	abáburú	
OR	ɜbúru	
AT	ɪdaɓɔ́ɔ	
BI	ɔbʊrɔ́bɔ	
Notes		

CAT		
Defaka	bɔ́ɔ́sɪ	*J 144*
NK	pɔ́ɔ́si	
BD		
Ịḅanị	bɔ́sɪ	
Kalaḅa rị	pɔ́sɪ, pusí	
BL		
KI	pɔ́sɪ	
NE	pɔ́sɪ, elégbesíya	
AK	ilégbehía, púsi	
BU	ológbósía, pɔ́sɪ	
OP	ológbosía, pɔ́ɔ́si	
OY	ológbo	
ET	ológbo	
EO	ológbó	
BA	ológbo	
KL		
AP	ológbo	
ID	ológbo	
OG	ológbo	
GM	ológbo	
EG		
WO		
FU	ɔdɛ	
AR	ɔdɛ	
OB	ológbo	
OT		
OE	ológbo	
ME	ológbo	
KU	ológbo	
KB	ológbo	
WT	ológbo	
ON	ológbo	
IK	ológbo	
EK	ológbosí, pusí	
KO	ológbosí	
GB	ológbosí	
OR	pusí	
AT	élégbési	
BI	ibóo	
Notes		

CATCH (V.T.)

Defaka	arı	*J 334*
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	kũ	
rị		
BL	kũ	*dictionary*
KI		
NE	kɔrí	
AK	kɔ́rı	
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID	kɔrı	
OG	kɔrı	
GM	kɔrı	
EG		
WO		
FU	kɔrı	
AR		
OB	kɔrı	
OT		
OE	kɛrı	
ME	kɛrı	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	kɔrí	
KO	kɔrí	
GB		
OR		
AT		
BI		
Notes		Mandecom Boko RJ kuËÐ,...

CHAIN
Defaka
NK íkólí
BD
Ịḅanị íkólí
Kalaḅa íkólí
rị
BL
KI íkólí
NE ɗìgi igbigbiri
AK igbirigbiri
BU ɗígí ígbúrúgbúrú
OP dígí ígbúrúgbúrú
OY agɪyɔrí
ET igbúrúgburú
EO ɔgíyɔ́rí
BA ɔgíɔ́rí, shéni
KL
AP ɔgíɔ́rí
ID ɔgɪɔ́rɪ
OG ɔgɪɔ́rɪ
GM ɔgɪɔrɪ
EG
WO
FU ɔgɪɔrɔ
AR ɔgɪɔrɔ
OB ɔgɪɔrɔ
OT
OE agɔrɔrɔ
ME agɔrɔrɔ
KU agʊrɔrɔ
KB egbérégba
WT egbérégba
ON agiɔri
IK igbúrúgburuú
EK igbúrú↓gbúrú
KO igbúrúgbúru
GB igbúrúgbúru
OR égɔ́rɔ́gɔ́rɔ́
AT ogburugbúru, shéni
BI igbirigbíri, cínḿı
Notes

CHAIR	
Defaka	
NK	títimḗ kási
BD	
Ịḅanị	kála/kpɔrɔ fínĩ ɪkasɪ
Kalaḅa rị	íká^{ı}sí yé
BL	
KI	ɪkasí, ɪkasɪ-yé
NE	ɪkásɪ
AK	ikáhɛ
BU	ɪkásɪ
OP	ikási
OY	ɪkasí
ET	ikási
EO	ɪkásí
BA	ɪkásí
KL	
AP	ɪkásí
ID	kasɪ
OG	kasɪ
GM	ɪkasí
EG	
WO	
FU	ikasí
AR	kkasí
OB	kasɪ
OT	
OE	kasí
ME	kasí
KU	kasɪ
KB	kásí
WT	pɪrɪ timḗ eyí, kasí
ON	akási,kási
IK	ikasí
EK	ɪkasí
KO	akasí
GB	ɪkasí
OR	akasɪ
AT	ɪkasɪ
BI	akaɓa
Notes	*ɪkasɪ 4?

CHAMELEON

Defaka	
NK	ógumā́agalaba
BD	
Ịḅanị	ótumā́ãŋgala
Kalaḅa rị	ógumā́ŋgala
BL	
KI	ógumā́gala
NE	ógumā́gala
AK	ogúmãgalaga
BU	ogúmū́gala
OP	otúmū́galaga
OY	tumɔ̄́galaga
ET	ókumóŋgala
EO	otúmā́galaga
BA	otúmā́galaga, ogbóní́kóríko
KL	
AP	otumā́galaga, *
ID	otumā́galaga
OG	otumā́galaga
GM	otumā́galaga
EG	
WO	
FU	osumā́galaga
AR	osumā́galaga
OB	otimā́galaga
OT	
OE	tumā́ŋgalãŋga
ME	odimā́ŋgalãŋga
KU	odumā́gılaga
KB	odumā́galaga
WT	odumā́galaga
ON	otumā́galaga, *
IK	ogumā́gala
EK	odumãgalí
KO	odumãgalí/odumãga lagá
GB	odumā́galı
OR	suo-ɗuó-kóró-yé
AT	ógumā́gala
BI	ító-gınãĩ
Notes	

CHANGE (V.T.)

Defaka	
NK	dee
BD	
Ịḅanị	di-mã
Kalaḅa rị	dĩ-mã
BL	
KI	
NE	ɗoí
AK	ɗói
BU	ɗéí
OP	
OY	deí
ET	
EO	dóí
BA	
KL	
AP	dóí
ID	doi
OG	doi
GM	
EG	
WO	
FU	bɛɛlɪ, doi
AR	bɛɣɛlɪ
OB	dei
OT	
OE	dei
ME	deí
KU	dei
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	deí
KO	deí
GB	deí
OR	giríi, ɗẽĩ
AT	iɗei
BI	wɛɛ
Notes	*iɗoi/iɗoĩ ?

CHARCOAL		
Defaka	ã́i̧	*J 63*
NK	á˩yĩ̃	*y = g cf. egg*
BD		
Ịbanị	áyĩ́-ḿgbɔ́lʊ	
Kalaba	áyímgbɔ́, áyĩ́	
rị		
BL		
KI	ɔ́nɛ̃́mɛ̃́	
NE	ãŋgɪ	
AK	ãŋgɪla	
BU	fínĩ́ ãŋgala, ɓúrɔ́ ã́ŋgálá	
OP	ãŋgálá, fɛ́nɛ̃́ ˩ã́ŋgálá	
OY	ãŋgala	
ET	ãŋgálá	
EO	ãŋgílá	
BA	ãŋgílá	
KL		
AP	ãŋgílá	
ID	ãŋgɪla	
OG	ɪgɪla	
GM	jõṹ-dɛ agala	
EG		
WO		
FU	agɪla	
AR	agɪla	
OB	ãŋgala	
OT		
OE	ãŋgálá	
ME	ãŋgálá	
KU	ãŋgílá	
KB	ãŋgílá	
WT	ãŋgálá	
ON	fɛnɛ ãŋgala	
IK	ãŋgálá	
EK	ãŋgálá	
KO	fɪnĩ ãŋgála	
GB	ãŋgálá	
OR	feni ɛ́yɛ̃	
AT	áyɛ̃́	
BI	ã́yɛ́	
Notes	*ãgĩ 2	*Nasality causes g > y? cf. egg*

CHEAP, BE

Defaka	
NK	ɓɔɔ túɓó
BD	
Ịḅanị	nyɛ́ lá-ɣa/-a
Kalaḅa rị	yé lá-á, igbiki la-á
BL	
KI	túɓó kúrɔ́-ká, yé lá-ká
NE	tuɓo lɔkɔ́, *
AK	tuɓo lɔ́kɔ
BU	túɓó lɔ́kɔ́
OP	túɓó lɔ́kɔ́
OY	tubo suú
ET	ɓɔú
EO	túbó lɔ́kɔ́
BA	túbó súú
KL	
AP	túbó súú
ID	tubo su ?
OG	ɔkpɔ
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	ɔkpɔ
OB	
OT	
OE	(tuukpó)
ME	tukpó
KU	túbó bɔʊ
KB	túbó bɔʊ, ganı-ɣá
WT	tubó bɔʊ, tukpó
ON	túbó bɔu
IK	ɓɔú
EK	
KO	túbó bɔ́ʊ, ɔpɔtɔ́
GB	túbó bɔ́ʊ
OR	fɔ̋ʊ̋ ɓɔ́ʊ
AT	ɓɔ fɔ́
BI	ɓɔ

Notes

CHEEK		
Defaka		
NK	luɣu	
BD		
Ịḅanị	luu	
Kalaḅa	íkú	
rị		
BL		
KI	lokuú	
NE	amgbá	
AK	amgbá	
BU	amgbá	
OP	amgbá	
OY	amgbá	
ET	amgbaá	
EO	amgbá	
BA	amgbá	
KL		
AP	amgbá	
ID	ikoko tuú, agba	
OG	agba	
GM	agba	
EG		
WO		
FU	agba	
AR	agba	
OB	amgba	
OT		
OE	amgba	
ME	amgba	
KU	amgba	
KB	amgba	
WT	amgba kokó	
ON	amgba	
IK	amgbaá	
EK	amgba ɔkú	
KO	amgbaá	
GB	amgbaá	
OR	agba	
AT	agbã	
BI	agbã, agbakɔ̃ɔ̃	
Notes	*loku 1 (EI)	*Dogon lege N* Old
	*ãgbã 1	root, replaced

CHEST

Defaka	
NK	kúɣú
BD	
Ịḅanị	kúkú bíé
Kalaḅa rị	ekpe
BL	
KI	kú-ɓíé, íkíɓá
NE	ɓió tugu, kuɓu
AK	ɓie túgu
BU	agú
OP	agbóbú
OY	agbobú
ET	agbobú
EO	agbóbú/agbébú, ɛkpú
BA	agbóbú
KL	
AP	agbóbú
ID	agbobu
OG	agbobu
GM	agbobu
EG	
WO	
FU	agbobu
AR	agbobu
OB	agbobu
OT	
OE	agbobu
ME	agbobu
KU	agbobu
KB	agbobu
WT	agbobu
ON	agbobu
IK	agbobuú
EK	agbobú
KO	agbobú
GB	agbobú
OR	ekpu
AT	bɛ́mɛ̃́
BI	okpu

Notes

25. Water chevrotain, *Hyemoschus aquaticus*

Defaka			
NK			
BD			
Ịḅaṇị			
Kalaḅarị			
BL			
KI			
NE			
AK			
BU			
OP			
OY	bou óbori	edú	*(sleeps too mũch) check both?*
ET			
EO	bou óbori	edú	*(sleeps too mũch) check both?*
BA			
KL			
AP			
ID		edu	*Letugbene CBP check pron*
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR			
OB			
OT			
OE			
ME		edí	*CBP > dic*
KU			
KB			
WT	bou obori		*CBP check pron*
ON			
IK	bou oɓóri		*=bush goat'*
EK			
KO	bou óbori		*=bush goat'*
GB	bou obóri		*=bush goat'*
OR	diberi		*check sp.(CBP)*
AT	be obori		*check sp.(CBP)*
BI	debarı		

Added later (CBP)

Notes: The water chevrotain is a little-seen species, and it is through the mammal survey of Bruce Powell that it was added to the comparative wordlist somewhat late in the day. The concept of the water chevrotain as a 'bush-goat' is found in neighboruing non-Ịjọ languages.

CHEW	
Defaka	
NK	toɣori
BD	
Ịḅanị	túurú
Kalaḅa rị	tokurú
BL	
KI	ɗʊ́ˡkɔ́, tokurú
NE	togurú, lʊkɔ́
AK	togúru
BU	ɗʊ́ʊ́
OP	dɔ́
OY	dʊʊ
ET	
EO	dʊ́ɣʊ́
BA	dʊ́
KL	
AP	dʊ́ʊ́
ID	dʊɣʊ/dʊʊ, gbo(ɣ)oro
OG	toɣori, dʊɣʊ
GM	dʊ
EG	
WO	
FU	toori
AR	dʊɣʊ
OB	gbooro, dʊʊ
OT	
OE	dʊʊ́
ME	dʊʊ́
KU	gbóóró
KB	dʊ́
WT	dʊʊ́
ON	dɔ́
IK	ɗɔ́
EK	gbééré, dʊʊ́, toorú
KO	dʊʊ́, gbéré, toorú
GB	dʊʊ́
OR	ɗʊʊ́!
AT	ɗʊʊ́
BI	dʊʊ́
Notes	*tokori 1

CHEWSTICK

Defaka		
NK	lúkɔ́	
BD		
Ịḅanị	dúkɔ	
Kalaḅa	ɗúkɔ́	
rị		
BL		
KI	ɗúkɔ́	
NE	lʊkɔ, aka ɪsɪ-ye	
AK	lɔkɔ	
BU	ɗṹɔ̃	
OP	ɗṹw̃ɔ̃	
OY	ɗũw̃ɔ̃	
ET	ɗṹɔ̃	
EO	ɗṹw̃ɔ̃	
BA	ɗṹw̃ɔ̃, ɗṹw̃ɔ̃ũ	
KL		
AP	ɗṹɔ̃	
ID	ɗũŋɔ̃	
OG	ɗũɔ̃/ɗũŋɔ̃ũ	
GM	ɗũɔ̃	
EG		
WO		
FU	ɗṹŋ̃ɔ̃ũ	
AR	ɗũw̃ɔ̃	
OB	ɗɔ̃ŋɔ̃	
OT		
OE	ɗɔ̃-wɛ̃ɛ̃	
ME	ɗɔ̃-wɛ̃ɛ̃	
KU	ɗṹɔ̃	
KB	ɗṹɔ̃	
WT	ɗɔ̃ɔ̃	
ON	ɗṹɔ̃	
IK		
EK	dúí	
KO	dúí, dʊ́-yé	
GB	ɗṹŋ̃ɔ̃ũ	
OR	ɗɔ̃mɔ̃ɔ̃ũ	$\tilde{w} > m$
AT	ɗṹw̃ɔ̃ɔ̃	
BI	dú-yée	
Notes	ɗʊkɔ̃ũ ?	

CHIEF		
Defaka	dḗḗ	*S*
NK	(álá-ɓɔ́/ówoi)	
BD		
Ịḅanị	álá-ɓɔ́	
Kalaḅa rị	álá-ɓɔ́	
BL		
KI	álá-ɓɔ́	
NE	ala-ɓɔ	
AK	polo yanã-ɓɔ/-mõi	
BU	amā́ ókósú-wéí, alápʊ́	
OP	alápú	
OY	alapʊ	
ET	alá-wéí	
EO	alápʊ́-wéí	
BA	alápʊ́	
KL		
AP	póló tíbí ówéí	
ID	amã kɔrı/nãnã/dii owei	
OG	amã okosi-wei	
GM	amã di kımĩ	
EG		
WO		
FU	amã dii owei	
AR	pɛrɛ gbólú wei	
OB	amã ɔ kosu owei	
OT		
OE	ʊgólá sʊ́ɔ́ ówéí	
ME	cif	
KU	amā́ nā́nā́ ówéí	
KB	amā́ dí ówéí	
WT	amā́ dí ówéí	
ON	bírí nā́nā́ ówéí	
IK	amā́ ókósú-wéí,kɔ́t alowei	
EK	wárí daa kımĩ	
KO	ɔlá/alá ówéí	
GB	bírí kósú ówéí	
OR	pɛrɛ (ówéí)	
AT		
BI	pırɛ	
Notes		

CHILD		
Defaka	awo	*J 186, S young person*
	bɔ̀m	*S child of someone*
NK	tɔɣú, (tɔkʊ)	
BD		
Ịbạnị	tʊwɔ	
Kalaḅa rị	tʊɓo	
BL		
KI	tɔkʊʊ́	
NE	tɔ́gʊ	
AK	awɔ́ɔ	
BU	tʊ́bɔ́ʊ́	
OP	tʊ́bɔ́ʊ́	
OY	tɔbɔ́ʊ	
ET	tʊɓɔʊ́	
EO	tɔbɔ́ʊ́	
BA	tɔ́bɔ́ʊ́	
KL		
AP	tɔ́bɔ́ʊ́	
ID	tɔbɔ/tʊbɔ	
OG	tɔbɔʊ	
GM	ɛnḟ tɔbɔ	
EG		
WO		
FU	tɔbɔʊ	
AR	tɔbɔʊ	
OB	tʊbɔʊ	
OT		
OE	tʊbʊɔ	
ME	tʊbɔ	
KU	tʊbɔʊ	
KB	tʊbɔɔ́	
WT	tʊbɔ	
ON	tɔbɔu	
IK	tʊɓɔʊ́	
EK	tɔbɔʊ́	
KO	tɔbɔʊ́	
GB	tʊbɔʊ́	
OR	tɔɓɔʊ	
AT	tɔɓɔ	
BI	tʊɓɔ	
Notes	tɔɓɔkʊ 1	

CHILDREN

Defaka	εwεrε mḯnḯ	*J 187*
	εwεrε	*S*
NK	awɔ	
BD		
Ịbạnị	awɔ(-m-ápʊ)	
Kalaḅa rị	awɔ(-mɛ̃ɛ)	
BL		
KI	awɔ́	
NE	ɔ́wɔmã́	
AK	awɔ́mɔ̃ĩ	
BU	ɔwɔ́ú(-amɔ)	
OP	ɔwɔ́u	
OY	awɔ́ú	
ET	awaɔmɔ̃́ ?	
EO	ɔwɔ́ú	
BA	ɔwɔ́ú	
KL		
AP	ɔwɔ́ú	
ID	ɔwɔʊ	
OG	ɔgɔʊ	*-g = -w*
GM	ɔwɔʊ-mã́	
EG		
WO		
FU	ɔwɔʊ	
AR	ɔwɔʊ	
OB	ɔwoámã	
OT		
OE	awɔʊ	
ME	awɔʊ	
KU	awɔ-amã́	
KB	awɔ	
WT	awɔ-amã́	
ON	awɔ-amã, awɔʊ	
IK	awɔ-amã́	
EK	ɔwɔamã́	
KO	ɔwɔ́ú, ɔwɔʊ-amã́	
GB	ɔwɔʊɔmɔ̃́	
OR	awúmã	
AT	akɪótu/akiétu	
BI	tʊɓɔʊ-mḯnɪ. awʊ-cí-mĩnɪ	
Notes	ɔgɔʊ ? 1	

Chimpanzee, ‘Gorilla’, *Pan troglodytes*

Defaka		
NK	átɔ ?	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị	ɓárá ˡnã̄mã̄	
BL		
KI		
NE	tele	
AK	tele	
BU	télé	
OP	télé	
OY	ilé	
ET	elé	
EO	télé	ɔsá
BA		ɔsá
KL		
AP	elé	
ID	ile	ɔsa
OG	ile	ɔsa
GM		ɔsa
EG		
WO		
FU		ɔsa
AR		ɔsa
OB	ile	
OT		
OE	elé	
ME	elé	
KU	elé	
KB	elé	
WT		
ON	elé	
IK	elé	
EK	elé	
KO	elé	
GB	elé	
OR	okurówéí	
AT		
BI		

Notes: the alternation of tele/ele is highly unusual for Ijoid and may indicate sporadic borrowings. Delta Edoid has the longer form **idegele** and this could perhaps be the source of the ***tele** roots. Both forms are also found in Central Delta. The ***osa** forms are probably borrowings from Igboid.

\CHIN		
Defaka	ímā̃ŋgí	*J 10*
NK	abɔɣu tie, (luku)	
BD		
Ịḅanị	ɓápó	
Kalaḅa	ɓékéˡké	*cf. Dogon be N*
rị	íkú	*J 10*
BL		
KI	ɓápúkó/ɓápúko	
NE	ɓıɓı egé	
AK	akpée	
BU	ikpé	
OP	ikpé	
OY	kirí akpe	
ET	ekpeé	
EO	kírí ákpe	
BA	kírí ákpe	
KL		
AP	kírí ákpe	
ID	akpe (kírí)	
OG	akpe (kírí)	
GM	bıbı agba	
EG		
WO		
FU	akpo kirí	
AR	akpe kirí	
OB	kiri ákpe	
OT		
OE	kirí ekpe	
ME	kirí ekpe	
KU	ekpe	
KB	ekpeé	
WT	ekpeé	
ON	ekpé	
IK	ekpeé	
EK	ekpé	
KO	ekpé	
GB	ekpé	
OR	agba	
AT	agbã	
BI	okpúkurumũ, okpṹũ	
Notes		

CHOOSE (V.T.)

Defaka	
NK	sele
BD	
Ịḅanị	sɛlɛ́
Kalaḅa rị	sɛlɛ
BL	
KI	sɛlɛ́
NE	sɛlɛ́
AK	hɛ́lɛ
BU	sɛ́lɛ́
OP	sɛ́lɛ́, díí kɔ̃ɔ̃ ?
OY	sɛlɛ́, seri
ET	sɛlɛɛ́
EO	sɛ́lɛ́, sórí
BA	sɛ́lɛ́
KL	
AP	sɛ́lɛ́
ID	sɛlɛ, sori, kɔ̃
OG	kɔ̃, sɛlɛ
GM	di kɔ̃ ?
EG	
WO	
FU	sɛlɛ
AR	kɔ̃
OB	seri, sɛlɛ
OT	
OE	serí, sɛlɛ
ME	serí, sɛlɛ
KU	sérí
KB	sɪlɛɛ́
WT	sɛlɛ
ON	sɛlɛ, dii kɔ̃ɔ̃ ?
IK	sɛlɛ́ ?
EK	sérí, sɛlɛ́
KO	sérí, sɛlɛ́
GB	sérí
OR	sɛlɛ
AT	sórí, sɛlɛ
BI	dii, kanḿɪ acɪ, sɪlɛ n-acíɪ
Notes	sɛlɛ 1

CIRCUMCIZE

Defaka	
NK	tɔ́ŋgɔ pɛlɛ
BD	
Ịḅanị	tɔ́ŋˈgɔ́ pɛlɛ
Kalaḅa rị	súkú sĩ́, tɔ́ŋˈgɔ́ pɛ́lɛ́
BL	
KI	pɛ́lɛ́
NE	tɔŋgɔ́ pɛlɛ, opuro-tɪɓɪ sĩ
AK	pɛlɛ
BU	ɓíní́ kóro ?
OP	bení́ koro
OY	biní koro
ET	ɓiní koró
EO	pɛ́lɛ́, bíní́ kóro
BA	tɔ̃́ŋɔ̃ pɛ́lɛ
KL	
AP	tɔ̃́ɔ̃ pɛ́lɛ́, bíní́ kóró
ID	beni kóró, tɔ̃ŋɔ̃ɔ̃ pɛ́lɛ́
OG	osi bɔ́lɔ pɛlɛ, (tɔ̃ŋɔ̃) pɛlɛ
GM	beni koro
EG	
WO	
FU	tɔ̃ŋɔ̃ pɛlɛ, tuu pɛlɛ
AR	tɔ̃ŋɔ̃ pɛ́lɛ
OB	beni kóró
OT	
OE	beni koro
ME	beni koro
KU	bírí-(-mɔ)
KB	bírí-mɔ̃́
WT	birí, beni koró
ON	beni koro-mɔ
IK	ɓeni koroó
EK	beni koró
KO	bírí-mɔ̃́, beni koró
GB	bírí-mɔ̃́
OR	suo ɓéni ɓiri
AT	olulu bírí
BI	miní́ bírí
Notes	

CLAW		
Defaka	ámḗmḗ	*J 19*
NK	fóní ḿmeme	
BD		
Ịbanị	ímḭ́mḗ	
Kalaba	ímḭ́mḗ	
rị		
BL		
KI	ínḭ́mḗ	
NE	ofoni imeme	
AK	ohoni imeme	
BU	ofóní imḗmḗĩ	
OP	ofóní ímḗmḗĩ	
OY	ofoni imimẽĩ	
ET	ofóní ímḗmḗĩ	
EO	ofóní ímḗmḗĩ	
BA	ofóní ímḗmḗĩ	
KL		
AP	imḗmḗĩ	
ID	ofoni imemẽĩ	
OG	(ofoni) imemẽĩ	
GM	ofoni imemẽĩ	
EG		
WO		
FU	ofiní imemẽĩ	
AR		
OB	(ofoni) imemẽĩ	
OT		
OE	ofóní émḗmḗĩ	
ME	emḗmḗĩ	
KU	emḭ́mḗĩ	
KB	emḭ́mḗĩ	
WT	emḗmḗĩ	
ON	ofóní ímḗmḗĩ	
IK	ofóní ímḗmḗĩ	
EK	ofóní ímḗmḗĩ	
KO	ofóní ímḗmḗĩ	
GB	ofóní ímḗmḗĩ	
OR	ɓárá ímimi	
AT	ímḭ́mḭ́, ímimi	awḭ́-y̰ɛ̃
BI	awũmɛ̃ bıra imemi	
Notes		

CLEAN, BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	fíá-fíá, pí^{ɩ}nã̄
BD	
Ịḅanị	fíá-fíá
Kalaḅa rị	fíá-fíá
BL	
KI	fíá-fíá
NE	paga, fɪa-fɪa, kɛ̃rɛ̃-kɛ̃rɛ̃́
AK	paga, wɛlɛ-wɛ́lɛ
BU	fíá-fíá, páá
OP	páá
OY	paɣá, páá ?
ET	pá ?
EO	páɣá
BA	páɣá, fíá-fíá
KL	
AP	páá
ID	kɛ̃rɛ̃́-kɛ̃rɛ̃́
OG	pɪnã, kɛ̃rɛ̃́-kɛ̃rɛ̃́
GM	paɣa
EG	
WO	
FU	paɣa
AR	paɣa
OB	fɪa-fɪa, pĩrĩ́-pĩrĩ́
OT	
OE	gúɔ̃-gúɔ̃-gúɔ̃, *
ME	gʊã-gʊã, paá
KU	téí
KB	téí
WT	paá
ON	páá, fɪa-fɪa
IK	pá ?
EK	páá
KO	páá, fɪa-fíá, fã́ fã́ fã́
GB	páá, fíá-fíá
OR	
AT	páá
BI	fíá-fíá, pápáápá, *
Notes	*fɪafɪa

CLEAR BUSH (V.T.)

Defaka	
NK	piri gbɔɔ
BD	
Ịḅanị	pɛ́lɛ́
Kalaḅa	pɛ́lɛ́
rị	
BL	
KI	pɛ́lɛ́
NE	gbadá, ɪsí
AK	gbáda, ɓou gbáa
BU	dḟ
OP	dɛ̃ɛ̃́/dɛ̃́, otúgó dɛ̃́
OY	dĩĩ̃, sii
ET	
EO	síɣí
BA	pɛ́lɛ́, dḟ
KL	
AP	síí ?
ID	dĩ̃
OG	dĩ̃
GM	dĩ̃
EG	
WO	
FU	dĩĩ̃
AR	dĩ̃
OB	dĩĩ̃
OT	
OE	dĩĩ̃́
ME	dĩĩ̃́
KU	dḟ
KB	dḟ
WT	dĩĩ̃́
ON	dɛ̃́ ?
IK	dɛ̃ɛ̃́
EK	dḟ
KO	dḟ, kpókpó
GB	dɛ̃ɛ̃́
OR	dḟ
AT	zḟ
BI	zḟ
Notes	

CLIMB (V.I.)

Defaka	tãndı	*J 281*
	ã̄ŋgí	*S*
NK	(tándí)	
BD		
Ịbạnị	tãndí/tanjí	
Kalaḅa	kpɔ́ˡlí	
rị	í↓wó	*J 282 [a]scend*
BL		
KI	tanjí	
	í↓wó	*dictionary ascend*
NE	tãndí, kpɔlí	
	iwó	*dictionary ascend*
AK	tãndí	
BU	owóú	
OP		
OY	uwoú	
ET		
EO	uwóú	
BA	uwóú	
KL		
AP	uwóú	
ID	iwou	
OG	igou	
GM	ɔgɔnɔ̃ ogou	
EG		
WO		
FU	ugou	
AR	ugou	
OB	owou	
OT		
OE	owóú	
ME	owóú	
KU	owóú	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	uwóú	
KO	uwóú	
GB	uwóú	
OR	ɔgɔnɔ̃ bĩ	
AT	bḭ́	
BI	bḭ́	
Notes	*iwou 3	

CLIMBING ROPE

Defaka	
NK	gbajóo
BD	
Ịḅanị	dím tãndı díri, árí dírí
Kalaḅa rị	igba díki
BL	
KI	ísĩã ?
NE	ıga/ıgá ?
AK	iga
BU	ıgá
OP	iŋgá
OY	ıŋga
ET	ıŋgá ?
EO	ıgã́
BA	ıgã́
KL	
AP	ıŋgá
ID	ɔgba, igã
OG	ɔgba
GM	igã
EG	
WO	
FU	ıgã
AR	ıgã
OB	ıŋga
OT	
OE	ɛ̃ŋgá
ME	ɛ̃ŋgá
KU	ɛ̃ŋgá
KB	
WT	
ON	iŋgá
IK	iŋgá
EK	ıŋgá
KO	ıŋgá
GB	ıŋgá
OR	ɛ́gã́
AT	ígã́
BI	ígã́
Notes	*ĩgã

CLITORIS

Defaka	
NK	ɪ́ˡsálí
BD	
Ịbanị	ḿgbɔ́
Kalaḅa	ḿgbɔ́
rị	
BL	
KI	ḿgbɔ́lú
NE	ɪyā̃ŋgɪ
AK	iyā̃ŋa
BU	dā̃ī̃
OP	dā̃ī̃
OY	ogõī̃
ET	daī̃
EO	ogõ̃ī̃
BA	túósí
KL	
AP	ogõ̃ī̃
ID	ogoī̃
OG	osibɔ́lɔ
GM	tuu osi
EG	
WO	
FU	tuu osi
AR	tu osi
OB	ógõī̃
OT	
OE	ogẽ̃ī̃
ME	ogõ̃ī
KU	ogẽ̃ī̃
KB	ogẽ̃ī̃
WT	ogẽ̃ī̃
ON	(tébi) ipɔli
IK	daī̃
EK	ɪpɔlí
KO	ɪpɔlí
GB	ogóˡī̃
OR	ɪgarígbɔ
AT	ɔgɔm
BI	ɪŋgɔlʊ
Notes	

CLOSE (V.T.): BE CLOSED (V.I.)

Defaka	kpanã	*J 377*
NK	gbɛ̃ˡĩ́	
BD		
Ịbanị	gbɛ́ˡɛ́	
Kalaba	gbã́ˡĩ́	
rị		
BL		
KI	gbɛ̃ˡĩ́, páˡlí	
NE	gbã́: gbã́ã	
AK	gbã́-mɔ	
BU	gbã́	
OP	gbã́	
OY	gbã́, terí	
ET	gbã́	
EO	gbã́	
BA	gbã́	
KL		
AP	gbã́	
ID	gbã: gbãĩ́	
OG	gbã: gbãĩ́	
GM	gbã	
EG		
WO		
FU	gbãã	
AR	gbã	
OB	gbã: gbãĩ́	
OT		
OE	teri	
ME	teri	
KU	teri	
KB	terií	
WT	teri	
ON	gbã́	
IK	gbã́	
EK	terí	
KO	terí: terií	
GB	terí	
OR	tori	
AT	teri	
BI	teri	
Notes	*gbãĩ	
	**kpãnĩ/gbãnĩ	

CLOTH			
Defaka	ókúrú	*J 86*	
NK	ókúrú		
BD			
Ịḅanị	bɪtɛ		
	ókúrú	*dictionary cloth*	*raffia*
Kalaḅa rị	ɓɪtɛ		
BL			
KI	ɓɪtɛɛ́		
	ókúrú	*dictionary cloth*	*raffia*
NE	ɓɪté		
AK	ɓéte		
BU	bídɛ́		
OP	bídɛ́		
OY	bɪdɛ́		
ET	bidɛ́		
EO	bítɛ́		
BA	bítɛ́		
KL			
AP	bídɛ́		
ID	bɪdɛ		
OG	bɪdɛ		
GM	bɪdɛ		
EG			
WO			
FU	bɪdɛ		
AR	bɪdɛ		
OB	bɪdɛ		
OT			
OE	bɪdɛ		
ME	bɪdɛ		
KU	bɪdɛ		
KB	bɪdɛ		
WT	bɪdɛ		
ON	bidɛ		
IK	bidɛ́		
EK	bɪdɛ́		
KO	bɪdɛ́		
GB	bɪdɛ́		
OR	bɛdɛ		
AT	íkɛ̃́ɛ̃́		
BI	kɛ̃́ɛ̃́		
Notes	*ɓɪtɛ 1		
	**okuru 2	*raffia cloth*	

CLOUD
Defaka
NK ínɛ̃ɛ̃ĩóẽõĩ
BD
Ịḅanị so
Kalaḅa si so
rị
BL
KI é↓nɛ̃, soó
NE eneké
AK ikpe
BU inɛ̃ tɔ́rú
OP ɔgɔ́nõ ↓tɔ́rú bénɛ̃
OY agɔnõ tɔrʊ
ET obudoú
EO otítá, irɛ̃ tɔ́rú
BA ɔsɔ́nõ tɔ́rú
KL
AP eɛ̃ɛ̃ɛ̃ítɔ́rú
ID ɔgɔnõ séí yɔ, ɔgɔnõ tɔ́rú
OG ɔgɔnõ tɔ́rú
GM
EG
WO
FU ɔgɔnõ tɔ́rú, eɛ̃ɛ̃ĩ tɔrʊ
AR
OB ebí éɛ̃ɛ̃ɛ̃ĩ
OT
OE obudou
ME obudu
KU eɛ̃ɛ̃ɛ̃ítɔrú
KB
WT
ON éɛ̃ɛ̃ɛ̃ítɔ́rú
IK obudoú, éɛ̃ɛ̃ĩ tɔru
EK eɛ̃ɛ̃ɛ̃ítɔ́rú
KO obudoú
GB kímɛ̃ ebí-mõ éɛ̃ɛ̃ɛ̃ĩ
OR énɛ̃ɛ̃ɛ̃ítɔrı
AT ámã́ tɔ́rıı
BI ámã́ tɔ́rʊ́ʊ
Notes

CLUB (SOCIETY)

Defaka	
NK	ogbo
BD	
Ịḅanị	ogbo
Kalaḅa rị	ogbo
BL	
KI	ogboó
NE	ogbó
AK	ogbóo
BU	ogbó, téí ogbo
OP	ogbó
OY	ogbó
ET	ogboó
EO	ogbó
BA	ogbó
KL	
AP	sɛ́í ógbó
ID	mḿtinã
OG	toi
GM	bɛnḿ
EG	
WO	
FU	ogbo
AR	sɛɣı mitinḿ
OB	mḿtinn
OT	
OE	ogbo, teí ogbo
ME	teí/zoru ekpudu
KU	ogbo
KB	ogboó
WT	ogbo, zorú yɔ
ON	ogbo
IK	ogboó
EK	sɛ́í ógbó
KO	ogboó
GB	ituú, ogboó
OR	agbala
AT	agbala
BI	agbıla
Notes	*ogbo 1

CO-WIFE (N.)

Defaka	
NK	fúa
BD	
Ịḅanị	áfɔ́nɔ̃
Kalaḅa rị	áfǎnã-ɓɔ́
BL	
KI	áfɔ́nɔ̃
NE	afǎ-ara/-ɓɔ
AK	hǎã
BU	fĩyǎ-ara
OP	fǎ̃rǎ
OY	fã̃rǎ-araʊ
ET	fǎ̃rǎra
EO	anǎ́fǎ̃rǎ
BA	yǎ́fǎ̃rǎ
KL	
AP	fǎ̃rǎ
ID	yãfã̃rã
OG	ɛ yǎ́fã̃rã
GM	ɛ yǎ́fã̃rã-ara
EG	
WO	
FU	yãfã̃rã
AR	yãfã̃rã
OB	yǎ́fǎ̃rǎ
OT	
OE	yãfǎ̃rã
ME	(yã)fǎ̃rǎ(-áráú)
KU	fĩ̃rǎ
KB	fĩ̃rǎ
WT	fĩ̃rǎ
ON	fǎ̃rǎ
IK	fǎ̃rǎ-ara
EK	fǎ̃rǎ-áraʊ
KO	fǎ̃rǎ(-araʊ̃
GB	fǎ̃rã
OR	fanã
AT	yáfínǎ̃a, ɪ yafínã
BI	yáfínǎ-ɓɔ́ɔ
Notes	*fã̃rã 3?

COBWEB	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ónónˡdó, ólónˡdó
Kalaḅa rị	olókoŋgó-ɓa warí
BL	
KI	
NE	ɛtɛmɛ̃́tɛmɛ warı
AK	
BU	aɓóróɓóró-ɓá
OP	
OY	aboró
ET	
EO	abóróbóró-bá
BA	
KL	
AP	abóró
ID	ariri warı
OG	ɛtɛmɛtémɛ warı
GM	ɛtɛmɛtémɛ warı
EG	
WO	
FU	akpáakpáa diɣi
AR	ɔgıɔrɔ
OB	ariri deri-wei
OT	
OE	abóró
ME	aboro
KU	aburo warı
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	tamã-támã
KO	atamãtámã warı
GB	atamãtámã warı
OR	odiá-dɛrı warı
AT	
BI	ızɔrʊıgbá warı
Notes	

COCK	
Defaka	
NK	ówói ɓɔkɔ
BD	
Ịḅanị	ówí ɔbí˩ɔ́
Kalaḅa rị	ówí ɔɓɔ́˩kɔ́
BL	
KI	ówú ɔɓɔ́kɔ
NE	owei ofonḩ
AK	owei ohoni
BU	owéí ófónḩ
OP	owéí ófónḩ
OY	owei ofinḩ
ET	owéí ófónḩ
EO	owéí ófínḩ
BA	owéí ófónḩ
KL	
AP	owéí ófónḩ
ID	owei ofoni
OG	oguei/ogoi, ofoni
GM	owei ofoni
EG	
WO	
FU	owei ofinḩ
AR	owei ofinḩ
OB	owei ofoni
OT	
OE	owéí ófónḩ
ME	owéí ófónḩ
KU	owei ofoni
KB	owéí ófónḩ
WT	owéí ófónḩ
ON	owéí ófónḩ
IK	owéí ófónḩ, kókóróko
EK	owéí ófónḩ
KO	owéí ófónḩ
GB	owéí ófónḩ
OR	owéí fénḩ
AT	éwéí áwḩ̃yɛ̃
BI	ówéí awũmḩ̃ɛ
Notes	

COCONUT

Defaka	
NK	bḭ̃
BD	
Ịḅanị	ḿbí
Kalaḅa rị	ɓekiñ mbi
BL	
KI	ɓeke-n-ímbi
NE	ɓéke ĩmbí
AK	ɓéke ĩmbi
BU	okokodĭa
OP	okokodía
OY	okokodíya
ET	okokodĭe
EO	ikókódíá
BA	ikókódíá
KL	
AP	ikókódíá
ID	ikikódia/kokódia
OG	ikókódia
GM	kokódia
EG	
WO	
FU	ikokodiá
AR	kokodía
OB	ikokódie
OT	
OE	okokodíɛ
ME	okokodíɛ
KU	okokodía
KB	okokodía
WT	okokodía
ON	okokodíe
IK	okokodĭe
EK	okokodía
KO	okokodía
GB	okokodía
OR	kokódiɜ
AT	okokodĭa
BI	akéebo, ákóobó

Notes

COCOYAM: TYPES OF COCOYAM

Defaka	
NK	kóɓuru
BD	
Ịḅanị	kúɣu/kúu
Kalaḅa rị	íku
BL	
KI	ikúu/kúu
NE	ikeriɓú/ikereɓurú
AK	odúu
BU	odú: ɪzɔ́ ódú
OP	bókódu; okú odu, *
OY	odú
ET	ɓokodú
EO	odú:pínã́-pínã́ odu, *
BA	odú:bálábálá odu, *
KL	
AP	odú
ID	odú
OG	odú
GM	odú
EG	
WO	
FU	
AR	odú
OB	odú
OT	
OE	odú
ME	odú
KU	odú
KB	odú
WT	odú
ON	odú: ɪzɔ̃́ndú, beke odú
IK	bogodú:odu
EK	odú: bokodú, ɪzɔ̃́ ódú
KO	odú: ɪzɔ̃́ ódú, beké odu
GB	odú: pɪnã́ ódu,kuokuo odú,*
OR	kéré
AT	óyíɓo ódúu: ódúu, *
BI	ódúu: óyubógu odu
Notes	

COFFIN
Defaka
NK kínḩ́ ígbe
BD
Ịḅanị dúá ígbé
Kalaḅa dṹɛ̃́ ígbé
rị
BL
KI fɪ-ɓɔ igbeé
NE ɗʊɛɪ igba, ɪkpataká
AK ɗuwɛi igbe, ikpatakáa
BU ɗʊ́wɛ́í ígbé, akpátáká
OP akpátáɣá, igbé
OY dʊwɛɪ igbe
ET ɗúwɛ́í égbé
EO dúwɔ́í ígbé, akpátá
BA dúwɛ́í/dúwɔ́í ékpétí
KL
AP dúwɔ́í ékpétí
ID agbadaa
OG dʊwɛɪ ekpedi, ɪgbadaɣa
GM dʊwɛɪ ekpedi, gbadaɣa
EG
WO
FU dʊwɛɪ ekpeti, ɪkpataɣa
AR dʊwɛɪ ekpeti
OB dʊwɛɪ ekpedi, ɪkpadaɣa
OT
OE ɛkpadaa, dʊwɛ́í ékpédí
ME ɛkpadaa, dʊwɛɪ ekpedi
KU ɛkpɪdaá
KB ogbuduú
WT ogbudu
ON ekpadaɣá
IK ɗúwɛ́í ékpétí
EK dúwɛ́í ékpédí, ogbudú
KO dúwɛ́í ékpétí, ogbudú
GB ekpétí
OR fɪ óguɓo
AT fɪ okóɓo, ókóˈɓó
BI kímḩ́ zú ókúɓóo
Notes

COLD, BE(COME)

Defaka	saʊ	*J 252*
NK	ɓóˡkú/ɓóˡɣú	
BD		
Ịḅanị	óɓúɣu/óɓúu	
Kalaḅa rị	óɓóˡkú	
BL		
KI	óɓóˡkú	
NE	ɗɔɗɔ́	
AK	ɗɔ-ɗɔ́ɔ/ɗɔ-ɗɔ	
BU	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
OP	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
OY	ɗɔ-ɗɔ́, seṹ	
ET	ɗɔ́ɔ, ɗɔ́-ɗɔ́	
EO	ɗɔ́ɔ-ɗɔ́ɔ	
BA	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
KL		
AP	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
ID	ɗɔɔ(-ɗɔ́ɔ̃	
OG	ɗɔɔ-ɗɔɔ	
GM	ɗɔɔ	
EG		
WO		
FU	ɗɔɔ	
AR	ɗɔɔ	
OB	ɗɔɔ	
OT		
OE	kırı-kírí, edídí	
ME	ɗɔ-ɗɔ́	
KU	ɗɔ-ɗɔ	
KB	ɗɔ́-ɗɔ́	
WT	ɗɔ́ɔ́	
ON	ɗɔ́-ɗɔ́	
IK	ɗɔ́-ɗɔ́	
EK	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
KO	ɗɔ́ɔ́-ɗɔ́ɔ́	
GB	ɗɔ́ɔ, ɗɔ́ɔ́ɗɔ́ɔ́	
OR	mʊ̃ʊ̃ĩ	
AT	ígbé	
BI	ḭ́mgbé, ékíríkáa	
Notes	KOIN oɓoku	*3*
	Ịzọn ɗɔɔ-ɗɔɔ	*2*
	II ĩgbe	*2*

COMB (N.)

Defaka	
NK	téɓé tĩĩ
BD	
Ịḅanị	síbí ɗálá ɓála, ɓala
Kalaḅa	síɓí dálá yé
rị	
BL	
KI	ádá↓lá
NE	zála/jála
AK	zála
BU	zálá-ye
OP	zálá-yi/zálái
OY	zalá-ye
ET	zálá-yi
EO	zálá-yé
BA	zálá-yé
KL	
AP	(tíbí)zálá-yé
ID	zalá-ye
OG	zalá-ye
GM	jalá/zalá-ye
EG	
WO	
FU	zala-yé
AR	tıbı zala-ye
OB	zala-yé
OT	
OE	tıbí zálá-yé
ME	zalá-ye
KU	tíbí sílá-yé
KB	tıbí sálí-yɛɛ́
WT	tíbí sálá éyí ?
ON	zálá-ye
IK	zálá-yi
EK	sala-mɔ
KO	salá
GB	tíbí sílá-yí
OR	tíɓí sálá-yé
AT	súɓú sálá yíi
BI	sıla

Notes

COMB (V.T.)

Defaka	
NK	sari
BD	
Ịḅanị	dá↓lá
Kalaḅa rị	dá↓lá
BL	
KI	dalá
NE	zalá/jalá
AK	zála
BU	záláí
OP	zálá
OY	zalá
ET	zálá
EO	zálá
BA	zálá
KL	
AP	zálá
ID	zala
OG	zala
GM	zala
EG	
WO	
FU	zala
AR	zala
OB	zala
OT	
OE	zalá
ME	zalá
KU	sílá
KB	sálí
WT	salá
ON	zálá
IK	zálá
EK	salá
KO	salá
GB	salá
OR	sálá
AT	sálá
BI	sıla

Notes

COME		
Defaka	soo	*J 278*
NK	ɓó	
BD		
Ịḅanị	ɓó	
Kalaḅa rị	ɓó	
BL		
KI	ɓó	
NE	ɓo	
AK	ɓo	
BU	ɓó	
OP	bó	
OY	bo	
ET	ɓó	
EO	bó	
BA	bó	
KL		
AP	bó	
ID	bo	
OG	bo	
GM	bo	
EG		
WO		
FU	bo	
AR	bo	
OB	bo	
OT		
OE	bó	
ME	boó	
KU	bó	
KB	bó	
WT	bó ?	
ON	bó	
IK	ɓó	
EK	bó	
KO	bó	
GB	bó	
OR	ɓóo!	
AT	ɓó	
BI	ɓó, ɓo	
Notes	*ɓo	

COMPLETE (V.AUX.)

Defaka	
NK	ká˩rá
BD	
Ịḅanị	kárá-mãá
Kalaḅa	(yé) fá-˩mã́
rị	
BL	
KI	
NE	kará, kara-mɔ̃́
AK	kara-mɔ̃́ɔ
BU	kárá-mɔ̃́
OP	
OY	(mĩy̰ɛ̃́) fa-mɔ̃́
ET	
EO	(mĩ́y̰ɛ̃́) fáá-mɔ̃́
BA	
KL	
AP	mĩ́ɛ́ sĩ
ID	dʊʊ-mɔ
OG	sĩ
GM	
EG	
WO	
FU	sĩĩ
AR	famũ, (mĩɛ) sĩ
OB	sĩĩ́
OT	
OE	(mĩy̰ɛ̃) sĩ́
ME	mĩɛ sĩ
KU	mĩɛ sĩĩ́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	sĩĩ́
KO	(mĩɛ́) sĩĩ́
GB	kárá-mɔ̃́
OR	fa-mṹnṹ ?
AT	fa-tɛ́í-sú
BI	famṹ
Notes	

COMPOUND

Defaka	ókúnã̋	*J 95, S*
NK	kúnõ̋	
BD		
Ịḅanị	nõ̋ŋgɔ́	
Kalaḅa rị	pũmbʊ, póló	
BL		
KI	póló	
NE	ɓió polo	
AK	polo	
BU	ɓírí	
OP	póló	
OY	biri, idimũ̋	
ET		
EO	póló	
BA	póló	
KL		
AP	póló	
ID	ỹĩ/zii tuu	
OG	z̃ii túɣú	
GM	? oturu	
EG		
WO		
FU	warı póɣólo	
AR	warı pólo	
OB	igéde	
OT		
OE	pelé, bulúu	
ME	polé, bulúu	
KU	píléí	
KB	pílé	
WT	pelé	
ON	pélé, wárí	
IK		
EK	pélé	
KO	bírí, pélé	
GB	pélé	
OR	obe	
AT	ɓɔ́, kɔ̃́-ɓɔ́	
BI		
Notes	*pele 2	

CONCEIVE (V.I.)

Defaka	
NK	fúra
BD	
Ịḅanị	fúˡrá
Kalaḅa rị	fúˡrá, símẽ́ kɔ̃́
BL	
KI	fúˡrá, símẽ́
NE	furá
AK	húro
BU	ifúró
OP	ofúró
OY	ufuré
ET	ofúró
EO	fúré
BA	fúré
KL	
AP	ufúré
ID	ifuro/ifire
OG	ifire
GM	ofíre ?
EG	
WO	
FU	fure
AR	fure
OB	ofuro
OT	
OE	ofúró
ME	ofúró
KU	ofúró
KB	ofúró
WT	ofúró
ON	ofúró
IK	ofúró
EK	ufúré
KO	ufúré/ufúrá
GB	ofúróú
OR	fúrɜ́
AT	fúró
BI	ándɛ́-mɔ
Notes	*ufurɜ

CONGEAL (V.I.)

Defaka	
NK	kpoo
BD	
Ịḅanị	kpoó
Kalaḅa rị	kpoó
BL	
KI	kpoó
NE	ikpeku, kẽŋgu, ĩnde
AK	ikpeku
BU	ĩndé, kpó
OP	
OY	ukporu
ET	
EO	ukpórú, ukpókúq
BA	
KL	
AP	kpórú
ID	kẽĩ, kporu
OG	kẽŋĩ, kporu
GM	kporo, bʊnũ
EG	
WO	
FU	ukporu
AR	ukporu
OB	kõũ, kporu
OT	
OE	kẽ́ĩ, ẽndé
ME	kẽ́ĩ
KU	ẽndé
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ĩndé
KO	kpakpãĩ́ĩ, ĩndé
GB	kpárí
OR	kpé
AT	kpókpórókpó
BI	índḗ
Notes	*ĩḍe 2

CONQUER (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	sɔ ɓá, nɛ̃́ŋgí-mãá
Kalaḅa	nɛ̃ŋgɪ-mã́
rị	
BL	
KI	inu-mãá ?
NE	nɛ̃ŋgɪ-mɔ̃́, koro-mɔ
AK	nɛ̃ŋĩ-mɔ̃́ɔ
BU	ɗɛ̃́ĩ́-mɔ̃́
OP	
OY	ɗɛ̃ĩ-mɔ
ET	
EO	ɗɛ̃́ŋĩ́-mɔ̃́
BA	ɗɛ̃́ŋĩ́-mɔ̃́
KL	
AP	ɗɛ̃́ĩ́-mɔ̃́
ID	ɗɛ̃ĩ-mɔ, ogũ gbɛ̃ĩ
OG	kʊrɔ ɗɛ̃ŋĩ́
GM	ɗɛ̃ĩ
EG	
WO	
FU	ɗɛ̃ĩ-mɔ
AR	kiri gbɛ̃́ĩ
OB	ĩmbi tʊa
OT	
OE	gbɛ̃ĩ́
ME	ɗɛ̃ĩ-mɔ
KU	ɗɛ̃ĩ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɗɛ̃ŋĩ-mɔ̃́
KO	ɗɛ̃ĩ-mɔ̃́/ɗɛ̃ŋĩ-mɔɔ́
GB	ɗɛ̃ŋĩ-mɔ̃́
OR	ɗɛ̃ĩ-mɔ
AT	ɗɛ̃ĩ-mɔ̃́, ɓárá ébi
BI	wínĩ́mã́, ɗɛ̃ĩ
Notes	*ɗɛ̃gɪ-mã 1 -

CONTRIBUTE (V.T.)

Defaka	
NK	ótúó
BD	
Ịḅanị	ósó
Kalaḅa rị	ósó
BL	
KI	ócó
NE	otuo
AK	otuwo
BU	otúó
OP	
OY	otuwo
ET	
EO	otúwó
BA	
KL	
AP	otúó
ID	otuo
OG	otuo
GM	
EG	
WO	
FU	otuo
AR	otuo
OB	otuo
OT	
OE	otúó
ME	otúó
KU	otúó
KB	otúó (túá)
WT	otúó
ON	
IK	
EK	otúó
KO	otúó
GB	otúó
OR	ótúó
AT	otuwó
BI	túɓó
Notes	*otuwo/otuɓo

COOK (V.T.)

Defaka	tʊa	*J 338 cook, fry*
NK	(túɔ)	
BD		
Ịḅanị	sɔɔ́	
Kalaḅa rị	sɔ	
BL		
KI	cʊɔ́	
NE	tʊɔ́	
AK	túwɔ	
BU	túɔ́	
OP	túwɔ́	
OY	tʊwɔ	
ET	tuɔ́	
EO	túwɔ́	
BA	túɔ́	
KL		
AP	túɔ́	
ID	tʊɔ	
OG	tʊɔ	
GM	tʊɔ	
EG		
WO		
FU	tʊwɔ	
AR	tʊɔ	
OB	tʊwɔ	
OT		
OE	tʊɔ	
ME	tʊɔ	
KU	tʊɔ	
KB	tʊɔ ?	
WT	tʊɔ	
ON	tuɔ	
IK	tuɔ́	
EK	tʊɔ́	
KO	tʊɔ́	
GB	tʊɔ́	
OR	tʊɔ	
AT	tʊɔ	
BI	tɔ	
Notes	*tʊwɔ 1	*Adele (TR) tɔ́ (Heine 97)*

COOKING POT

Defaka	íjá	*J 68*
NK	ŋ́gú	
BD		
Ịḅanị	ɓɛ́lɛ́	
Kalaḅa rị	ɓɛ́lɛ́	
BL		
KI	(yé cʊ́ɔ́)ɓɛ́lɛ́	
NE	ɓɛlɛ, ye tʊɔ-wei	
AK	ɓɛlɛ	
BU	ɓɛ́lɛ́	
OP	bɛ́lɛ́	
OY	bɛlɛ	
ET	ɓɛ́lɛ́	
EO	bɛ́lɛ́	
BA	bɛ́lɛ́	
KL		
AP	bɛ́lɛ́	
ID	bɛlɛ, fɛrɛ	
OG	fɛrɛ	
GM	fɛrɛ	
EG		
WO		
FU	bɛlɛ	
AR	bɛlɛ	
OB	fɛrɛ	
OT		
OE	bɛlɛ́, fɪ-yáí fɛ́rɛ́	
ME	bɛlɛ́	
KU	bílɛ́, ayɔ́	
KB	bike bɛlɛ́, bɛ́lɛ́	
WT	bɛlɛ́	
ON	bɛ́lɛ́	
IK	ɓɛ́lɛ́	
EK	bɛ́lɛ́	
KO	bɛ́lɛ́	
GB	bɛ́lɛ́	
OR	ɓɛ́lɛ́	
AT	bɛ́lɛ́, yí tʊ́ɔ́ ɓɛ́lɛ	
BI	íŋgú, pɔ́tʊ́ʊ	
Notes	*ɓɛlɛ 2	

CORNER
Defaka
NK osoɣú ɓie
BD
Ịḅanị Ngásá
Kalaḅa akaka
rị
BL
KI ã̄ŋgá
NE ɪkɔlí
AK kõŋõ
BU kȭũ̄, ɪkɔ́kí, ãŋgá
OP ikɔ́lí
OY kõȭ, abʊʊrʊ
ET ikɔkí
EO kȭŋõ, ɔbúɣúrú
BA ɪkɔ́lí, agbáɣárá
KL
AP agbáárá
ID ɔbúrɔ́/ɔbʊ(ɣ)ʊrʊ
OG agbaɣara
GM agbaara
EG
WO
FU warɪ ágbaara
AR ɔbʊrʊ
OB ɔbʊʊrʊ
OT
OE ɛkɔ́kí
ME akákú
KU akábírá
KB akábírá akú
WT akákú
ON ikɔ́kí
IK kȭ
EK ɪkɔ́kí
KO ɪkɔ́kí
GB ɪkɔ́kí
OR aká, agá kõũ
AT kȭ, ózo
BI kȭ
Notes

CORPSE

Defaka	eze nɔ̃↓ḿ	*J 206*
NK	fi kínḩ kúkuru	
BD		
Ịḅanị	dúá	
Kalaḅa	dʊ̃ɛ̃ɛ̃	
rị		
BL		
KI	dʊ̃ɛ̃ɛ̃	
NE	ɗʊɛɪ/ɗʊwɛɪ	
AK	ɗuwɛi	
BU	ɗʊ́wɛ́í	
OP	dúwɛ́í	
OY	dʊwɛɪ	
ET	ɗúwɛ́í	
EO	dúwɔ́í	
BA	dúwɛ́í/dúwɔ́í	
KL		
AP	dúwɔ́í	
ID	dʊwɛɪ	
OG	dʊwɛɪ	
GM	dʊwɛɪ	
EG		
WO		
FU	dʊwɛɪ	
AR	dʊwɛɪ	
OB	dʊwɛɪ	
OT		
OE	dʊwɛ́í (ókpókpó)	
ME	dʊwɛ́í	
KU	dʊwɛ́í	
KB	dúwɛ́í	
WT	dʊwɛ́í	
ON	dúwɛ́í	
IK	ɗúwɛ́í	
EK	dúwɛ́í	
KO	dúwɛ́í	
GB	dúwɛ́í	
OR	fɪ-mʊ̃nʊ̃ kímĩ, dʊ̃ɛ̃ɛ̃	
AT	fɪ kɪmḩɪ	
BI	bɔ́mĩɛ́ɛ	
Notes	*dʊ̃w̃ɛ̃ĩ 2	

COSTLY

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	nyɛ́ lá
Kalaḅa	yé lá
rị	
BL	
KI	yé lá, túɓó kúrɔ́
NE	tuɓo kʊrɔ́/lá
AK	tuɓo kúrɔ
BU	túɓó kúrɔ́
OP	túɓó kurɔ
OY	tubo kʊrɔ́
ET	túɓó kurɔ́
EO	túbó kúrɔ́
BA	túbó kúrɔ́
KL	
AP	túbó kúrɔ́
ID	tubo kʊrɔ, gãr̃ĩ́
OG	tubo kʊrɔ́, gãr̃ĩ́
GM	gãr̃ĩ́
EG	
WO	
FU	tubo kʊrɔ, gããr̃ĩ́
AR	tubo kʊrɔ
OB	gããr̃ĩ́
OT	
OE	gãr̃ĩ́
ME	garĩ̃ĩ́
KU	túbó kʊrɔ
KB	ganıí, túbó kʊrɔ
WT	tubó kʊrɔ, ganĩ́
ON	túbó kurɔ
IK	yí lá
EK	túbó kʊrɔ́
KO	túbó kʊrɔ́
GB	túbó kʊrɔ́, ganĩ́
OR	fɔ̃ɔ̃́ ɗáɓa
AT	fɔ́ kʊrɔ
BI	fɔ́ kʊrɔ

Notes

COTTON-WOOD: KAPOK, "COTTON"

Defaka		
NK	ákpɔ̃ tĩĩ	
BD		
Ịḅanị	sıká↓ká: ó↓hó	
Kalaḅa	sıkáka:	afaláfa,
rị	ó↓wó	
BL		
KI		
NE	síkaká: owú	
AK	hikakáa	
BU	ısísáɣá	
OP		
OY	asısáɣa	
ET		
EO	asısaɣá	
BA	asísáɣá	
KL		
AP	asısáɣá	
ID	asısaá	
OG	asısa(ɣ)á: yaú	
GM	iyawú tĩ: iyawú	
EG		
WO		
FU	asısaɣá (tĩ): *	
AR	iyɛwú tĩ	
OB	asısaɣá: orúrú	
OT		
OE	asısaá: orúrú	
ME	asısaá	
KU	asıɣaí	
KB	asıyaí	
WT	asaí	
ON		
IK		
EK	ısaí: ıkaí	
KO	ısaɣáí	
GB	ısaɣá↓í	
OR	sıyáí	
AT	ísáá↓gá	
BI	bírá bĩ owéi	
Notes	asıkaka ? 4	

COUCAL		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	obu	
BL		
KI		
NE	otiti	
AK	otiti	
BU	otíití	
OP	otíití	
OY	otiti	
ET		
EO	otíití	
BA	otíití	
KL		
AP	otíití	
ID	otiti	
OG	otiti	
GM	otiti	
EG		
WO		
FU	otiti	
AR	otiti	
OB	otiti	
OT		
OE	otíití	
ME	otíití	
KU	dḗḗnā́ ówéí	
KB	otútú	
WT	otútú	
ON		
IK	otíití	
EK	otíití	
KO	otíití	
GB	otíití	
OR	ótíití	
AT	ósísí	
BI	étíití	
Notes	*otiti 2	*Centropus senegalensis*

COUGH		
Defaka	ólɔ́	source??
NK	ɔ́lɔ́	
BD	kɔlɔ	
Ịḅanị		
Kalaḅarị	ɔ́lɔ́	
BL	ɔlɔ	
KI	ɔlɔ	
NE	ɔlɔ	
AK	ɔlɔ́	
BU	alɔʊ	
OP	alɔ́	
OY	ɔlɔ́ʊ́	
ET	ɔlɔ́, ɔlɔ́ʊ́	
EO		
BA	ɔlɔ́ʊ́	
KL	ɔlɔʊ	
AP	ɔlɔʊ/ɔlɔɣʊ	
ID	ɔlɔʊ	
OG		
GM		
EG	ɔlɔʊ	
WO	ɔlɔʊ	
FU	ɔlɔʊ	
AR		
OB	alɔ́ʊ́	
OT		
OE		
ME	alɔ́ʊ́	
KU	alɔ́ʊ́	
KB	alɔɔ́	
WT	alɔ́ʊ́	
ON	alɔ́	
IK	alɔ́	
EK	ɔlɔ́ʊ́	
KO	ɔlɔ́ʊ́	
GB	ɔlɔ́ʊ́	
OR	okófólom	
AT	álɔ́ɔ	
BI	álɔ́, fúrú kɔ́rí-ká	
Notes	ɔlɔɣʊ ? 2	

COUNT (V.T.)

Defaka	
NK	kẽĩ
BD	
Ịḅanị	kié/kɪé
Kalaḅa rị	kĩẽ
BL	
KI	kĩ́ẽ́
NE	kĩ́ẽ́
AK	kíyẽ
BU	kĩ̋ẽ̋
OP	kĩ́ẽ́
OY	kɪyẽ́
ET	kĩẽ̋
EO	kíyẽ́
BA	kĩ̋ẽ̋
KL	
AP	kĩ́ẽ́
ID	kĩĩ
OG	kĩĩ
GM	kɛ̃ĩ
EG	
WO	
FU	kɪĩ
AR	kĩẽ
OB	kĩẽ
OT	
OE	kĩẽ
ME	kĩẽ
KU	kĩẽ
KB	gĩẽ/kĩẽ
WT	kĩẽ
ON	kĩẽ
IK	kĩẽ́
EK	kĩẽ́
KO	kĩẽ́
GB	kĩẽ́
OR	kĩẽ
AT	kĩẽ
BI	cɛ̃
Notes	*kĩẽ 1

COVENANT

Defaka		
NK	óɓɔ́ɣú	
BD		
Ịḅanị	ɔfɔ́	
Kalaḅa rị	ɔ́ɓɔ́kú, ɔfɔ́	
BL		
KI	ɔ́ˡvɔ́	
NE	ɔ́vɔ	
AK	ɔvɔ́ɔ, kúɓi	
BU	ɔvɔ́	
OP		
OY	avʊwɔ́	
ET		
EO	ɔvúwɔ́	
BA	ɔvúɔ́ ?	
KL		
AP	ɔvúɔ́	
ID	ɔvúɔ́	
OG	ɔvúɔ́	
GM	ɔvúɔ́	
EG		
WO		
FU	ɔvʊɔ́	
AR	ɔvúɔ	
OB	ɔvúɔ́	
OT		
OE	avʊɔ	
ME	avʊɔ	
KU	avʊɔ	
KB	avʊɔ	
WT	avʊɔ	
ON		
IK	avɔɔ́	
EK	ɔvúɔ	
KO	ɔvúɔ	
GB	ɔvúɔ	
OR	ɔvɔ́ɔ	
AT	avɔ́ɔ	
BI	avɔ́	
Notes	*ɔvʊɔ 4?	*cf. Igbo ɔfɔ́*

COVER (V.T.): BE COVERED (V.I.)

Defaka	kpanã	*J 375 cover (a pot)*
NK	gbɛ̃ɩ̃ ?	
BD		
Ịbanị	gbɛ́ɩ́ɛ́	
Kalaba	gbã́ɩ́ĩ́	
rị		
BL		
KI	gbɛ̃ɩ̃ĩ, ciraá	
NE	gbã́, teri: gbã́ã, téri	
AK	gbã́ã, teri	
BU	térí	
OP	gbã́	
OY	terí, gbãã́	
ET	gbã́	
EO	gbã́, térí	
BA	gbã́	
KL		
AP	gbã́	
ID	teri: terí	
OG	gbã: gbãĩ́	
GM	teri	
EG		
WO		
FU	teri, gbã: gbãĩ́	
AR	teri	
OB	teri: terií	
OT		
OE	teri	
ME	teri	
KU	teri	
KB	terií	
WT	teri	
ON	gbã́	
IK	terí	
EK	terí	
KO	terí: terií	
GB	terí	
OR	tori	
AT	teri	
BI	teri	
Notes	*gbãĩ 3	*Ịjọ –n- > 0/V̰--V̰*
	**kpãnã/gbãnã	

COW		
Defaka	ánā́mˡbá	*J 141 (zebu)*
NK	nãmbulo	
BD		
Ịḅanị	nãmbúˡló	
Kalaḅa rị	nãmbúlo	
BL		
KI	nãmbúˡló	
NE	ovĩ	
AK	ovĩ	
BU	ivī́	
OP	avī́	
OY	evẽĩ	
ET	avī́	
EO	evī́	
BA	evɛ̄́ɛ̄́	
KL		
AP	evɛ̄́ɛ̄́	
ID	evĩ, mãlú	
OG	evĩ	
GM	evẽĩ	
EG		
WO		
FU	evĩ, ubʊ tʊa evĩ	
AR	evĩ	
OB	evĩ	
OT		
OE	evī́	
ME	evī́	
KU	evī́	
KB	evī́	
WT	evī́	
ON	evī́	
IK	ivī́, mãlú	
EK	evī́	
KO	ivī́	
GB	evī́	
OR	évī́	
AT	ámā́ kírí ogori, nā́mã	
BI	évī́, ánā́mã	
Notes	*ɜvĩ 2	*cf. Igboid éfī́*

COWRY

Defaka	
NK	mbãmba
BD	
Ịḅanị	ókóɓá
Kalaḅa rị	ókóɓá/ókówá
BL	
KI	ókóɓá
NE	okóɓa
AK	okóɓa
BU	okóɓó
OP	
OY	okobó
ET	
EO	okóbá
BA	okóbá
KL	
AP	okóbá
ID	ɔkúbá/ɔkúpá
OG	ɔkúba
GM	ɔkʊbá tɔrʊ
EG	
WO	
FU	ɔkúbá tɔrʊ
AR	ɔkʊbá tɔrʊ
OB	okúbó tɔrʊ
OT	
OE	okúbo tɔrʊ
ME	evĩ́ ókúbó, okúbo tɔrʊ
KU	okúbo tɔrʊ
KB	okúbo tɔrʊ́
WT	okúbo tɔrʊ
ON	
IK	okóbo tɔrʊ
EK	okóba tɔrʊ
KO	okóba tɔrʊ
GB	okóbó tɔrʊ
OR	ókóɓa
AT	ókúˈbé
BI	íkuɓó
Notes	*irregular*

CRAB, ??WATER

Defaka	ánḩ		*J 162 (sea)*
NK			
BD			
Ịḅaṇị	kámbúló		
Kalaḅa	kámbúl&o	=	*check*
rị	og(u)rogúro		
BL			
KI	ákámbúló		
NE			
AK			
BU			
OP			
OY			
ET			
EO			
BA			
KL			
AP			
ID			
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR			
OB	akámbará		
OT			
OE			
ME			
KU			
KB			
WT			
ON			
IK			
EK			
KO			
GB			
OR			
AT			
BI			

Notes *Grapsid crabs including mainly Goniopsis, Metagrapsus (=Sarmatium) and Sesarma (=Chiromanthes + Holometapus in Abby-Kalio's usage (CBP). Kalaḅarị 'black crab spotted with white' (dic). Ịḅaṇị =Hairy crab that lives in swamps, mangrove crab (Wilcox).*

CRAB, ?WATER

Defaka	ánḟ	*J 162 (sea)*
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa		
rị		
BL		
KI		
NE		
AK	ãŋgóó	
BU		
OP		
OY	ago	
ET		
EO	agó	
BA	agó	
KL		
AP		
ID	agó	
OG	agó	
GM	agó	
EG	agó	
WO		
FU		
AR	agú	*land*
OB	agó	
OT		
OE	agó	
ME	agó	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		
Notes	*Not yet identified.*	

CRAB, ARBOREAL (?)

Defaka	ánḩ́	*J 162 (sea)*
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	ítʊ	
rị		
BL		
KI		
NE	ɪtʊ́	*'land'*
AK	itɔ́	*'land'*
BU	ɪtʊ́	*'water'*
OP	ɔtɔ́	*'water'*
OY	ʊtʊ́	*'land'*
ET	utɔɔ́	*'land/water'*
EO	ʊtʊ́	
BA		
KL		
AP	ʊtʊ́, abádí ʊtʊ ocean	*'land/water'*
ID	ɔtʊ́	*'land'*
OG		
GM		
EG	ʊtʊ́ [u-?]	*'water'*
WO		
FU	utʊ̃́/utʊ́	*'land'*
AR	ʊtʊ̃́	*'water'*
OB	utʊ́	*'land'*
OT		
OE		
ME	ʊtʊ́	*'beckoning'*
KU		
KB		
WT		
ON		
IK	ɔtɔ́	*'water'*
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes Sesarma elegans, the arboreal species of Sesarm a (B Powell, p.c., in consultation with E.J. Alagoa on Nẽmbe names).

CRAB, FIDDLER

Defaka	ánḯ	*J 162 (sea)*
NK		
BD		
Ịḅanị	ɛ́kɛ́ŋgɛ́	
Kalaḅa rị	kɛ́ŋgɛ́, sérí sḯ kɛ́ŋgɛ́	
BL		
KI	ákã̄ŋgá	
NE	akãŋga, suotoru walai [sp tone?]	
AK	akãŋã	
BU		
OP		
OY	ıkã́	
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE	ɛkã́ bıra	
ME	ɛkã́ (bırá)	
KU	ɛkã́	
KB	ɛkã́, bou ɛkã́	
WT	ekã́	
ON	ekã́, ogbó ékã́	
IK		
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes East Ịjọ refers to Uca, intertidal crab whose male has large white claw, which it waves, proverbially to call back tide. Found in mangrove and on open beaches. May include Sesarma and other small economically unimportant spp. Kalaḅarị,NE 2nd name spec. fiddler

CRAB, FRESHWATER
Defaka
NK
BD
Ịḅaṇị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO ɔvṹr̃ũ
GB ɔvṹr̃ũ
OR ɔ́vʊnṹ
AT ávũr̃ṹ
BI ávũr̃ṹ
Notes *Sudanonautes* (= older *Potamon*); amphibious freshwater swamp and stream crab; only crab present in non-tidal freshwater zone from Yenagoa inland; should also be present in freshwater swamps along coast. Only crab where hatchlings under female's abdomen.

CRAB, HERMIT
NK
Ịbạnị
Kalaḅa ówí [<dic]
rị
BL
KI
NE ifĩ [sp tone?]
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI
Notes Clibanarius, several spp. (CBP with EJA)

CRAB, LAND

Defaka	atu	*J 163 (land)*
NK		
BD		
Ịḅanị	ólu, ólu-áta	
Kalaḅa	ólu	
rị		
BL		
KI	ólu	
NE	olú	
AK	ilúu	
BU	ilú	
OP	ilú	
OY	elu	
ET		
EO	elú	
BA	elú	
KL	elú	
AP		
ID	olú	
OG	olú	
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB	olú	
OT		
OE	olú	
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK	elú	
EK	ólu	
KO	elú	
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes Cardisoma. The large round-shelled crab which burrows well above the high-tide line in medium and high-salinity waters (inland to PH but only about 10 km inland in Akassa/Fishtown section. Trapped in trigger-baited tins: sold in markets, tied to sticks.

CRAB, LAND (OTHER)

NK	kɔ́kɔli
Ịbạnị	ólu-áta
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	ákã̄ŋgá
NE	akãŋga, ɪtʊ́
AK	akãŋã, akónóí, itɔ́
BU	
OP	
OY	ʊtʊ́, ɪkã̄
ET	utɔ́
EO	ʊtʊ́
BA	
KL	
AP	ʊtʊ́
ID	ɔtʊ́
OG	
GM	okorikoko
EG	
WO	
FU	utõ/utʊ́
AR	agú, ukoriokoko
OB	utʊ́,ãŋgálá wɪrɛŋ-wɪ*
OT	
OE	ɛkã̄ bɪra
ME	ɛkã̄
KU	ɛkã̄
KB	ɛkã̄, bou ɛkã̄
WT	ekã̄
ON	ekã̄, ogbó ékã̄
IK	
EK	
KO	ɔvȭr̃ʊ̃
GB	ɔvȭr̃ʊ̃
OR	ɔ́vʊnȭ
AT	ávʊ̃r̃ȭ, ókú-pɛ́ɪ
BI	ávʊ̃r̃ȭ

Notes

CRAB, MANGROVE (LARGE:SMALL)

Defaka	ánḟ	*J 162 (sea)*
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	ɓu kẽŋgé: ã́ŋgálá óɓóló	
BL		
KI		
NE	akãŋgoi: isinãtoru [sp tone?]	
AK	akõŋoi	
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG	agala mɔ̃ ɛwɛnɪ-ɛwɛ́nɪ	
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB	ãŋgálá wĩĩ̃rɛ̃-wĩĩ̃rɛ̃	
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes ‘The large and small mangrove crabs [NE] could be any of several genera of grapsid crabs -- Sesarma, Goniopsis, Metagrapsus, and Pachygrapsus [always small]’. 2nd Kalaḅarị name is smallest type of mangrove crab (dic).

CRAB, OCEAN:GHOST BEACH
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE abadí ɪkɔlɪ [dic?]:
abadí erewɔ
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL abádí ákeru
AP abádí ʊtʊ
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI
Notes NE abadí ɪkɔlɪ = Portunus validus (swimming crab); abadí erewɔ = Ocypode, ghost crab of sandy sea beaches, 2 spp. (CBP with EJA) Fortunus ?

CRAB, SOFT-SHELLED

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	
BL	
KI	obopulo (Abby-Kalio)
NE	obopu ɪkɔlɪ [tone?]
AK	
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	
KO	
GB	
OR	
AT	
BI	

Notes "Soft-shelled" is a descriptive term, not a genetic one. A-K's account refers to Holometopus (=Sesarma in part); account refers to H. elegans, thin-legged spider-like arboreal (CBP). Nẽmbe refers to recently-moulted Callinectes (CBP from EJA).

CRAB, SWIMMING

Defaka	ánḹ	*J 162 (sea-crab)*
NK	kɔ́kɔlı	
BD		
Ịḅanị	íkɔ́lí	
Kalaḅa	íkɔ́lı	
rị		
BL		
KI		
NE	ıkɔlí	
AK	ikílétɛ́mẽ	
BU	ıkɔ́lí	
OP	ıkɔ́lí	
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO		
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes 'Blue'/'swimming' crab, with paddles on hind legs, hexagonal shell with long lateral spine on each side, caught by children with small circular lift nets. Purely aquatic, marine and brackish waters (CBP, p.c.) Kalaḅarị holes, swamp; floats; brown/black

CRAB, THUNDER
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa so-gbúrúru kɛ̃ŋgɛ́
rị
BL
KI sogbruru (A-K)
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI

Notes Panopeus and probably other xanthid (black-fingered) crabs including the smaller Pilumnopeus and the more coastal stone crab Menhippe. All are rather sluggish and dull-coloured. The name refers to its strong grip, released only when thunder is heard.

CRAB, WATER

Defaka	ánḗ	*J 162 (sea)*
NK		
BD		
Ịḅanị	íkɔ́lí, ɛ́kɛ́ŋgɛ́	
Kalaḅa rị	kɛ́ŋgɛ́, íkɔ́lı, ogurogúro	
BL		
KI	ípa, ákámbúló	
NE	ıkɔlí, abadí erewɔ, akoŋgoi	
AK	ãŋgóó,ikílétɛ́mɛ̃́,akõŋoi	
BU	ıtú, ıkɔ́lí	
OP	ɔtɔ́, ıkɔ́lí, *	
OY		
ET	utɔɔ́	
EO	agó	
BA	agó	
KL		
AP	ʊtú, abádí ʊtʊ	
ID	agó	
OG	agó,agala mɔ̃ ɛwɛnı-ɛwɛ́nı	
GM	agó	
EG		
WO		
FU		
AR	ʊtʊ̃́	
OB	agó, akámbará	
OT		
OE	agó	
ME	agú	
KU		
KB	beni ɛkã́	
WT		
ON	beni kã	
IK	ɔtɔ́	
EK	ólu	
KO	ɔvʊ̃́ɾʊ̃	
GB	ɔvʊ̃́ɾʊ̃	
OR	ɔ́vʊnʊ̃́	
AT	ɓeni ɓílé ávʊ̃ɾʊ̃	
BI	ávʊ̃ɾʊ̃́	
Notes		

CRACK (KERNELS) (V.T.)

Defaka	
NK	pṹ
BD	
Ịḅanị	ɓá ?, kéˡnḹ
Kalaḅa rị	ɓákú
BL	
KI	kánã́ ?
NE	kĩẽ
AK	kĩẽ
BU	ɓáú
OP	báú
OY	bãĩ́
ET	ɓáú
EO	báú
BA	báú ?
KL	
AP	báú
ID	bau
OG	baɣu
GM	bai
EG	
WO	
FU	baa
AR	ba
OB	baa, bãũ
OT	
OE	bãĩ́
ME	bãĩ́
KU	bã̄ĩ́
KB	pɛí, bã̄ĩ?
WT	bãĩ́ ?
ON	báṹ
IK	ɓáú
EK	báí
KO	báí
GB	pɛí
OR	ɓã̄ũ̄
AT	ɓã̄ũ̄
BI	mẽ̄ɛ́
Notes	*ɓakĩ ? 2

CRACK (WITH STONE) (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	síɣí-sɪɣí/síí-sɪí
Kalaḅa	gbɛ́ˡɛ́, síkí-ˡsíkí
rị	
BL	
KI	ɓá ?
NE	ɓagʊ
AK	ɓagu
BU	ɓáʊ́ ?
OP	báʊ́ ?
OY	bãĩ́, pɛí
ET	ɓáʊ́ ?
EO	báʊ́
BA	báʊ́ ?
KL	
AP	
ID	ɔsɪsí, gʊ̃ĩ
OG	baɣʊ
GM	
EG	
WO	
FU	baa
AR	sã
OB	baa, bãʊ̃
OT	
OE	bãĩ́
ME	bãĩ ?
KU	fámʊ̃́
KB	pɛí, bãĩ́?
WT	bãĩ́ ?
ON	ɓãʊ̃́
IK	ɓáʊ́ ?
EK	báí
KO	báí
GB	báí
OR	gbɛ́ɛ
AT	ɓãʊ̃́
BI	mɛ̃́ɛ́
Notes	ɓakĩ ? 2

CRAWL

Defaka	
NK	íkúrú
BD	
Ịḅanị	íkírí
Kalaḅa rị	íkírí
BL	
KI	íkírí
NE	ikuri/ikuru, ɓɛlí
AK	ikuri
BU	ikúrí
OP	okírí
OY	ukuri
ET	
EO	ukúrí
BA	ukúrí
KL	
AP	ukúrí
ID	ikuri
OG	ikuri
GM	ikuri
EG	
WO	
FU	ukuri
AR	ukuri
OB	okuri
OT	
OE	okírí
ME	okírí
KU	okírí
KB	okúrí
WT	okírí
ON	okírí
IK	
EK	ukúrí
KO	okírí/ukírí/ukúrí
GB	okírí
OR	íkúrí
AT	ókũ̋ũ̋
BI	íkúrí
Notes	*ikuri 2

CRAYFISH TRAP (LOBSTER-POT)

Defaka	
NK	nkata, ɔ̃ỹĩmã ?
BD	
Ịḅanị	ɔ̃ỹĩmã, ɓala
Kalaḅa	ɓʊ̃kʊrʊ, ɛkɪrɛ́
rị	
BL	
KI	ɔɓʊkʊrʊ́, oŋgoró
NE	ɪkɔ, kokobí, ɛkɛrɛ́
AK	ɗa-ye ?
BU	ité
OP	ité
OY	ʊkɔʊ
ET	eteé
EO	ité
BA	íŋgi, otútú ige, súsú
KL	
AP	ité
ID	ité, akobi
OG	akobi
GM	akokobí
EG	
WO	
FU	ité
AR	ité
OB	ígẽ
OT	
OE	ɛkɔ́ʊ́, akɛrɛ
ME	ɛkɔ́ʊ́
KU	ɔkɔ́ʊ́
KB	ɔkɔ́, opúrúkɔ́
WT	ʊkɔ́ʊ́
ON	ukɔ́ʊ́
IK	eteé
EK	iŋgoó
KO	iŋgoó
GB	iŋgoó
OR	ɔ́kʊ́ɔ́
AT	ísú↓sú
BI	ísusú
Notes	

CREATE, MOULD (POT) (V.T.)

Defaka	búrá	*J 369*
NK	témẽ́	
BD		
Ịḅanị	témẽ́	
Kalaḅa rị	témẽ́	
BL		
KI	témẽ́	
NE	tɛmɛ, mĩɛ́	
AK	tɛmɛ, mĩ́ɛ	
BU	témẽ́	
OP	témẽ́	
OY	tɛmɛ	
ET	témẽ́	
EO	témẽ́	
BA	témẽ́	
KL		
AP	témẽ́	
ID	tɛmɛ	
OG	tɛmɛ	
GM	tɛmɛ	
EG		
WO		
FU	tɛmɛ	
AR	tɛmɛ	
OB	tɛmɛ	
OT		
OE	tɛmẽ́	
ME	tɛmẽ́	
KU	tímẽ́	
KB	tímẽ́	
WT	tɛmẽ́	
ON	témẽ́, miɛ pá-mɔ	
IK	témẽ́	
EK	témẽ́	
KO	témẽ́	
GB	témẽ́	
OR	témẽ́	
AT	témẽ́	
BI	túmɔ̃́	
Notes	*tɛmẽ	

CREEK
Defaka
NK okolo
BD
Ịḅanị okolo
Kalaḅa okoló
rị
BL
KI okoloó
NE okólo
AK nene
BU kálá,tɔrʊ,dĩnɛ̃́,ɔɓá,óró
OP kálá, tɔru, ɔbá, óró
OY ʊbá, oro
ET kálá tɔru
EO kálá tɔ́rʊ́, ʊbá, oró
BA ʊbá
KL
AP kálá tɔ́rʊ́, ʊbá
ID ɪba
OG ɪba
GM ʊba, okúlele ugɔʊ
EG
WO
FU uba
AR ʊba, bou tɔ́rʊ
OB uba
OT
OE soú póló/tɔ́rʊ́
ME ɔba, poló
KU oró, tólú, ɔba
KB tólú, ɔbaá
WT kalá tɔrʊ́, ʊba
ON tólú, kálá tɔru
IK gɔ́rɔ́-gɔ́rɔ́ ɓólóú/*
EK kálá tɔrʊ́
KO tólú, oróró
GB ʊbá
OR tɔ́rí
AT ɔba, kálá lála, kálá tɔ́rɪ
BI súmó
Notes

CRICKET

Defaka	
NK	apinã
BD	
Ịḅanị	ádɛ́
Kalaḅa	ádɛ̃́ĩ́/ádáyĩ́
rị	
BL	
KI	
NE	adãĩ, zãĩ
AK	ijãĩjãĩ
BU	dɛ̃́ĩsíĩ́-síĩ́
OP	
OY	dɛ̃ĩ sĩ-sĩ
ET	
EO	dṹĩ́ sĩ́-sĩ́
BA	ɪkpáíkpáí
KL	
AP	dṹĩ́ sĩ́-sĩ́, kírí obiri
ID	dĩ sĩ-sĩ, ɔ́sɪlɪ
OG	dũĩ/dɛ̃ĩ sɪnɪnɪ, ɔ́sɪlí
GM	oteté
EG	
WO	
FU	ɔ́sɛlɛí
AR	ɔ́sɛlí
OB	dɛ̃ĩ́ sĩ-sĩ́
OT	
OE	dɛ̃ĩ́ á sĩ́-sĩ́
ME	dɛ̃ĩ́ á sĩ́-sĩ́
KU	ɛkíríkɪrí
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	dɛ̃ĩ́sĩ́-sĩ́
KO	ɪkíríkírɪ
GB	ɪkíríkíˈrí
OR	dɛ̃ĩ́tété
AT	tĩ́ gɔrɔrɔ, ɓúmɔ̃́ tá
BI	ɪcícɪrí
Notes	

CROCODILE, "ALLIGATOR"

Defaka	
NK	síɓírí
BD	
Ịḅanị	ísíbírí
Kalaḅa rị	síɓírí
BL	
KI	síɓírí
NE	isiɓiri
AK	hiɓiri
BU	síɓírí
OP	síbírí
OY	isibiri
ET	síɓírí
EO	síbírí
BA	síbírí
KL	
AP	síbírí
ID	sibiri
OG	sibiri
GM	sibiri
EG	
WO	
FU	sibiri, agugu
AR	sibiri
OB	sibiri
OT	
OE	sibírí
ME	sibírí
KU	síbírí
KB	esíbírí
WT	esíbírí
ON	esíbírí
IK	isíɓírí
EK	isíbírí
KO	isíbírí
GB	síbírí
OR	síɓírí
AT	síɓírí
BI	síbírí
Notes	*isiɓiri 2

CROCODILE, NILE (N.)

Defaka	sako				*J 155*
NK	saku				
BD					
Ịḅanị	siki				
Kalaḅarị	seki				
BL					
KI	sekií				
NE	segí				
AK	hégi				
BU	ségí	igére			
OP	ségí	igére			
OY		igeré			
ET		egére			
EO	ségí	igéré			
BA		egéré			
KL					
AP		igéré			
ID		igéré			
OG		igere, *			
GM		igere, *			
EG					
WO					
FU	segi	igere			
AR	segi				
OB		igere			
OT					
OE		egere			
ME		egere			
KU		egíre			
KB		egíre		tɔ́rú nõ̃mã̃[1]	[1] *= river animal*
WT		egére			
ON		egére			
IK		egére			
EK			atú		
KO	segí	igeré	atú	agúí[1]	[1] *< Igbo* ***ágú ílyí*** *leopard of water*
GB		egeré	atú		
OR	asẽĩgi				
AT		igẽrẽ			
BI				minĩ̃ nĩ̃mã̃a	*= water animal*
Notes	*saki 1	Cf. Isoko			
	**sakV *Mundang sìì 63*	**edjere** Hubbard 329			

CROSS (V.T.)

Defaka	
NK	sáɓá
BD	
Ịḅanị	sáɓá
Kalaḅa rị	sáɓá
BL	
KI	sáɓá
NE	saɓa
AK	mɛĩ
BU	ɓɛ̃ɛ̃
OP	
OY	bɛ̃ĩ
ET	
EO	bɛ̃ɛ̃
BA	
KL	
AP	bɛ̃ɛ̃
ID	bɛ̃ĩ
OG	bɛ̃ĩ
GM	bɛ̃ĩ
EG	
WO	
FU	bɛ̃ĩ
AR	bɛ̃ĩ
OB	bɛ̃ĩ
OT	
OE	bɛ̃ɛ̃
ME	bɛ̃ɛ̃
KU	bɛ̃ɛ̃
KB	bɛ̃ɛ̃
WT	bɛ̃ɛ̃
ON	
IK	
EK	bɛ̃ɛ̃
KO	bɛ̃ɛ̃, asábá
GB	bɛ̃ɛ̃
OR	ɓɛ́í
AT	bɛ̃
BI	bɛ̃
Notes	*asaɓa 2
	*ɓɛ̃ĩ

CROWD

Defaka	
NK	kíní ógbo
BD	
Ịḅanị	kuɓiri túminí
Kalaḅa rị	tominã ogbó
BL	
KI	tomõni ogbó
NE	konõŋgu itú
AK	(kõŋonũitu
BU	kímí ítú
OP	kɛ́mɛ́ ítú
OY	kımĩ ikpudu/utu
ET	kɛ́mɛ́ ítú
EO	kímí ítú/(ikputũ
BA	kímí ítú/íkpútú
KL	
AP	kímí ítú/íkpútú
ID	ikpudu, bẽĩyá kımĩ
OG	kımĩ itu
GM	kımĩ-abʊ ukputu
EG	
WO	
FU	kımĩ a-ikputu
AR	kımĩ ikputu
OB	itu
OT	
OE	kımí ítú
ME	kʊmótú
KU	kímí ámá/ékpúdú
KB	kɛ́mɛ́ ítú/égbúdú
WT	kımí ekpúdú
ON	kɛ́mɛ́ ítú
IK	bĩ kɛmɛ itú
EK	kímí ítú
KO	kímí ítú
GB	ituú
OR	káámã (papa)
AT	kímí-á-mínii
BI	bĩ kímí
Notes	

CRY (V.I.)

Defaka	lúa	*J 301 weep (cry)*
NK	ówú góõ/ówú góo ?	
BD		
Ịḅanị	ówú	
Kalaḅa rị	ówú	
BL		
KI	ówú	
NE	you	
AK	you	
BU	óú	
OP	yóú/óú	
OY	you	
ET	óú	
EO	yóú	
BA	yóú	
KL		
AP	yóú	
ID	you	
OG	you	
GM	you	
EG		
WO		
FU	you	
AR	you	
OB	you	
OT		
OE	yoú	
ME	yoú	
KU	yóú	
KB	you	
WT	yoú	
ON	yóú	
IK	óú	
EK	óú	
KO	yóú	
GB	ówú	
OR	ówú	
AT	ówú	
BI	ówú	
Notes	*yowu 2	

CURE, HEAL (V.T.)

Defaka		
NK	gúʲɔ́	
BD		
Ịḅanị	gúʲɔ́	
Kalaḅarị	gúʲɔ́	
BL		
KI	gúʲɔ́	
NE	gbalı	
	ɓıa-mɔ̃́	
	gʊɔ́	*dic make medicine for sorcery*
AK	dúwɔ	
BU	zʊ́ɔ́	
OP	zʊ́ɔ́	
OY	zʊwɔ	
ET	zʊɔ́	
EO	zʊ́wɔ́	
BA	zʊ́ɔ́	
KL		
AP	zʊ́ɔ́	
ID	zʊɔ	
OG	zʊɔ	
GM	zʊɔ	
EG		
WO		
FU	zʊɔ	
AR	zʊɔ	
OB	zʊɔ	
OT		
OE	zʊwɔ	
ME	zʊɔ	
KU	zʊɔ, gʊɔ	
KB	zʊɔ́	
WT	zʊɔ	
ON	zʊɔ	
IK	zʊɔ́	
EK	zʊɔ́	
KO	gʊ́ɔ́[1]	*procure "medicine"*
	gʊ́ɔ́[2]	*treat (to curẽ*
	zʊɔ́ kʊrɔ-mɔɔ́	
GB	zʊɔ́	
OR	bé	
AT	zɔ	
BI	zɔ	
Notes	*jʊwɔ 3	*cure, save*
	*gʊwɔ 2	*treat with "medicine" (good/bad)*

CURSE (V.T.)

Defaka	kari	S	kari		
NK	kari		kari	kari, téɓé dua	
BD					
Ịḅanị	wirí			karí	
Kalaḅarị	worí			karí, órú fí	
BL					
KI	worí			karı fí, karí	
NE	worí				karí
AK	wóri				
BU	wórí/wérí				
OP	wérí				
OY	werí				
ET	werí				
EO	wérí				
BA	wórí				
KL					
AP	wérí				
ID	saı				
OG	karı saı		karı saı		
GM	dɛmɛ sĩ				
EG					
WO					
FU	wori				
AR	wori, saı, bıbı kɔ pırı				
OB	sei kárí		sei kárí		
OT					
OE	saı				
ME	saı				
KU	weri				
KB	werií				
WT	weri				
ON	weri				
IK	werí				
EK	werí, gbɛdɛ́				
KO	werí				karí *worship*
GB	werí				
OR	weri				
AT	werí				
BI	woru			kalı, sı	
Notes	*wori 1		CURSE	SWEAR	PRAY

CUT (V.T.)

Defaka	
NK	pélé
BD	
Ịḅanị	pélé
Kalaḅa rị	pélé
BL	
KI	pélé
NE	pɛlɛ
AK	pɛlɛ
BU	pélé
OP	pélé
OY	pɛlɛ
ET	pélé
EO	pélé
BA	pélé
KL	
AP	pélé
ID	pɛlɛ
OG	pɛlɛ
GM	pɛlɛ
EG	
WO	
FU	pɛlɛ
AR	pɛlɛ
OB	pɛlɛ
OT	
OE	pɛlé
ME	pɛlé
KU	pílɛ́
KB	pílɛ́
WT	pɛlé
ON	pélé
IK	pélé
EK	pélé
KO	pélé
GB	pélé
OR	pélé
AT	pélé
BI	kɛ̃́, pílɛ́
Notes	*pɛlɛ 2

Greater cane rat, cutting-grass, *Thryonomys swinderianus*

Defaka						
NK					nsi, nci	< Igboid
BD						
Ịḅanị						
Kalaḅarị					ébi	
BL						
KI						
NE			ikpú pɛlɛ			= sugar-cane cutter
AK	iɓueɓúe					
BU	iɓúéɓúe/iɓúéɓue					
OP	ibúébue					
OY	ebuwébuwe					
ET						
EO	ibúébúe					
BA	ebúébúé					
KL						
AP	ɛbúɛ́búɛ					
ID						
OG	ebuebue ?					
GM						
EG						
WO						
FU		girigisí				
AR						
OB		egirikisi	okpú			
			pɛlɛ			
OT						
OE		egirigisi				
ME		egirikisi				
KU		egirisi				
KB		egirisi				
WT		egirisi				
ON						
IK		egiri pɛ́lɛ				
EK			pɛ́lɛ́ ówéí			= ‘cutter man’
KO		ikirí	pɛ́léí			
GB			pɛ́lɛ́í			
OR				kɜ’yé		?
AT		ikiri				
BI		ikiri				

Notes: it is puzzling why this common species should have acquired so many names over such a small area. Many of them are epithets and some seem to have links with West African English ‘grasscutter’. ***ikiri** is the common Delta Edoid form and the similar Ịjọ forms may be borowings from this source. Bonny and similar western lects have a transparent borrowing from Igboid languages. The ***ɛbúɛ́búɛ** root may well be the original Ijoid form, as it is not obviously connected with neighboruing languages.

DANCE (V.I.)

Defaka	sɛ́sɛkı	*J 303*
NK	sɛ́kí	
BD		
Ịḅanị	sɛ́ɣí/sɛ́í	
Kalaḅa	sɛ́kí	
rị		
BL		
KI	sɛ́kí	
NE	sɛgı	
AK	hɛgi	
BU	sɛ́í	
OP	sɛ́í	
OY	sɛı	
ET	sɛ́í	
EO	sɛ́ɣí	
BA	sɛ́ɣí	
KL		
AP	sɛ́í	
ID	sɛgı/sɛɣı	
OG	sɛɣı	
GM	sɛı	
EG		
WO		
FU	sɛı	
AR	sɛɣı	
OB	sɛı	
OT		
OE	sɛí	
ME	sɛí	
KU	sɛ́í	
KB	sɛ́í	
WT	sɛí	
ON	sɛ́í	
IK	sɛ́í	
EK	sɛ́í	
KO	sɛ́í	
GB	sɛ́í	
OR	sɛ́í	
AT	sɛ́í	
BI	sɛ́ɛ́	

Notes *sɛ́kı v. & n. PCentral Gur **sa** PGuan **caw**
Akan **sàw**
Plateau: Doka **tak**, Ikulu **tag**
Londo **sák**
PManenguba **ság**

DARKNESS

Defaka	
NK	kákáná̋
BD	
Ịḅanị	káná̋-káná̋
Kalaḅa rị	káná̋-káná̋, fúrú mḭ̋nji
BL	
KI	káná̋-káná̋, fúrú mḕŋgí
NE	atánkoro, furu mĩndi
AK	huru mẽndi
BU	ɗúkúú, séí dẽĩ
OP	dúkúu, séí dẽĩ
OY	dukúu
ET	sei dẽ̋ĩ
EO	díkíi
BA	líkpã̋
KL	
AP	díkíí
ID	gɔ́ɔ̃/geũ, sei dẽĩ
OG	gẽũ
GM	likpã, sei dẽĩ
EG	
WO	
FU	sei dũ̋ĩ
AR	likpã
OB	liikpã
OT	
OE	dikóo
ME	dikóo
KU	dɪkɔ́ɔ, sei dẽĩ
KB	dẽ̋ĩ-yi, durukúu
WT	sei dẽĩ
ON	dukúu
IK	
EK	durukúu
KO	sei dẽ̋ĩ, durukúu
GB	kpɛ́ɛ̃
OR	ata-dẽ̋ĩ
AT	ákítíkí
BI	acedekíée

Notes

DAUGHTER

Defaka	ésɛ́ré ɓɔ́↓ḿ	*J 189*
NK	éré tɔ́ɣu-ɓɔ	
BD		
Ịbanị	ɪyɛ kálá ɔrʊ-ɓɔ	
Kalaba rị	(éré-ɓɔ́)túɓɔ, ndʊɓa	
BL		
KI	éré-mḩnḩ tɔ́kʊ	
NE	ɓaʊ́	
AK	ɓáu	
BU	ɓáʊ́	
OP	túbɔ́ú, báú	
OY	baʊ́	
ET	ɓaú	
EO	báʊ, ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔ́ʊ	
BA	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔ́ú, báʊ́	
KL		
AP		
ID	ɪyɔrɔ tɔ́bɔ/túbɔ	
OG	ɪyɔrɔ tɔbɔʊ	
GM	ɪyɔrɔ tɔbɔ	
EG		
WO		
FU	ɪyɔrɔ tɔbɔʊ́	
AR	ɛnḩ ɪyɔrɔ tɔbɔʊ, ɛ báʊ́	
OB	ɛnḩ tʊbɔʊ-mã́, baʊ	
OT		
OE	ɛ̃mbaʊ	
ME	ɛyɔ́rɔ́ tʊbɔʊ	
KU	ɛ̃mbaʊ	
KB	ɛ̃mbaʊ	
WT	ĩmbaʊ	
ON	éré-wɔu bau, éré tɔbɔu	
IK	éré-wɔ ɓaú, ãmbáú	
EK	ĩmbaú, inẽ erébaʊ	
KO	baʊ́	
GB	baʊ́	
OR	éré tɔbɔʊ́	
AT	ere-ɓáa, éré tɔbɔ	
BI	éré-á-túɓɔ́ɔ	
Notes	*ɓaʊ 1	

DAUGHTER-IN-LAW

Defaka	
NK	ɪ tɔɣʊ taa
BD	
Ịḅanị	ɪ tʊwɔ́ɔ ta
Kalaḅa rị	(aram)tʊɓɔ
BL	
KI	ɪya ɔgɔ́ɔ
NE	taɓá/fuá-ara
AK	huára
BU	yáí ta, nḭ́áta
OP	inḕ yaɪ ta
OY	yaí ta
ET	ɪnḭ́átá, ɪnḭ́ yáí tá
EO	yaɪ tá
BA	ɛnḭ́ yãĩ ta
KL	
AP	
ID	ɛnḭ́ yaɪ ta
OG	ɛnḭ́ yaɪ ta
GM	owei tɔbɔ́ ta
EG	
WO	
FU	nɪãĩ ta
AR	ɛnĩ yáɪ ta, ɛnḭ́ tɔbɔʊ ta
OB	nɪãĩ tá
OT	
OE	nɪyaɪ ta
ME	nɪaí ta, ɛnɪaɪta
KU	ɛnɪatá
KB	ɛnĩ yaɪ taá
WT	ɪnɪatá
ON	nḭ́áta (=inẽ yai ta)
IK	niá ta
EK	ɪnɪyaɪ/ɪnɪa tá
KO	nḭ́átá, ɪnḭ̃yãĩ tá
GB	nɪá ta
OR	fúɜ□ ére (tɔbɔʊ)
AT	ɪnɪãĩ táa
BI	inyɛɛ́ta

Notes

DAY		
Defaka	ofifio	*J 119*
	baa	*S*
NK	ɓáí	
BD		
Ịbạnị	énẽ́, ɛ́nẽ́-ɓáa	
Kalaḅa	énẽ́	
rị		
BL		
KI	énẽ́	
NE	ene	
AK	inẽ	
BU	inḩ́	
OP	ɛ́rẽ̃ɛ̃́, enẽ̃ɛ̃́	
OY	iɪ̃rẽ̃ɪ̃	
ET	ɛ́rẽ̃ɛ̃́	
EO	irḩ́	
BA	ɛ́rẽ̃ɛ̃́	
KL		
AP	ɛ́rẽ̃ɛ̃́	
ID	ɛrẽ̃ɛ̃	
OG	ɛrẽ̃ɛ̃	
GM	ɛrẽ̃ɛ̃	
EG		
WO		
FU	ɛr̃ɪ̃	
AR	ɛrẽ̃ɛ̃	
OB	ɛrẽ̃ɛ̃	
OT		
OE	ɛrẽ̃ɛ̃́	
ME	ɛrẽ̃ɛ̃́	
KU	ɛrẽ̃ɛ̃́	
KB	ɛrẽ̃ɛ̃́	
WT	ɛrẽ̃ɛ̃́	
ON	ɛ́rẽ̃ɛ̃́	
IK	ɛ́rẽ̃ɛ̃	
EK	ɛ́rẽ̃ɛ̃́	
KO	ɛrẽ̃ɛ̃́, báí	
GB	ɛrẽ̃ɛ̃́	
OR	báí	
AT	ɛ́rẽ̃ɛ̃	
BI	énḩ́i	
Notes		

DAY ("MIDDLE" of week) (N.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	
OP	
OY	biri baı ?
ET	ɓírím ɓáí
EO	
BA	
KL	
AP	okóló-biri baı
ID	fɔ tubo mã́ dẽĩ baı, fɔʊ diei
OG	fɔʊ diei
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	fɔʊ tubo timĩ mãá dẽĩ baı
OT	
OE	birí báí
ME	akɛ̃ bɔ tímĩ́, mã dẽĩ baı, *
KU	bírí báí
KB	bírí báí
WT	birí báí
ON	bírí báí
IK	ɓírí ɓáí
EK	bírí báí
KO	bírí báí
GB	bírí báí
OR	
AT	tɛ́ɛ́ɪ́ɓá
BI	akımã́a

Notes

DAY AFTER MARKET DAY

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	
NE	fɔʊ ene ɓá
AK	
BU	ɛkɛ̃ bɔɔ-mɔ̃ inɩ̃
OP	
OY	
ET	akɛ̃ ɓɔ-mɔ̃ ɓaí
EO	
BA	
KL	
AP	síí kóró báí
ID	fɔʊ tubo baɪ
OG	fɔʊ tubo baɪ
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	fɔʊ tubo timĩ baɪ
OT	
OE	akɛ̃ bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
ME	akɛ̃ bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
KU	akĩ bʊɔ́-mɔ̃ baɪ
KB	akɛ̃ bʊɔ́-mũ baɪ
WT	akɛ̃ bɔ́-mɔ̃ baí
ON	akɛ̃ ɓɔ́-mɔ̃ baɪ
IK	akɛ̃́ ɓɔ́-mɔ̃́ ɓáí
EK	ɛkɛ̃́ dɛ̃́ĩ-baɪ/bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
KO	ɛkɛ̃ dɛ̃́ĩ-baɪ/bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
GB	ɔbɔ̃ bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
OR	
AT	fúɓánɩ̃ɪ
BI	iguruɓa dɛ̃ĩwã
Notes	

DAY AFTER TOMORROW

Defaka	
NK	wó ɓóḿ buba ɓiɔ
BD	
Ịḅanị	(ɓó ˡbíé)bénḗmbene
Kalaḅa rị	bɛ́rḗmbɛ́ˡɛ́/bírḗmbɛ́ɛ
BL	
KI	súsú ɓieni
NE	ɓo-yo mãrãmbaí
AK	mãrãmbai, ɓo-yɔ mɔrũ-bai
BU	ɓó-mḭ́nḭ́ ɓáí-ɓáí
OP	bírímbáí
OY	abúbaı bɔ-mɔ̃ baı
ET	ɓubAi ɓɔ-mɔ̃ ɓaí
EO	bó-mḭ́nḭ́ béréímbáí
BA	bó-mḭ́nḭ́ báí bɔɣɔ-mɔ̃ baı,*
KL	
AP	dṹḭ́ báí bɔ́ɔ́-mɔ̃ baı
ID	mãá dẽĩ beɾ̃ẽĩ
OG	dẽĩ-baı bɔ́ɣɔ́-mɔ̃ baı
GM	dẽĩ-baı bɔ́ɔ́-mɔ̃ eɾ̃ẽĩ
EG	
WO	
FU	beɾ̃ẽĩ baı
AR	mã́ dũĩ baı
OB	dẽĩ mã éɾ̃ẽĩ bɔɔ-mɔ
OT	
OE	wãã́ bó-mḭ́nḭ́ báí-mɛ
ME	dẽĩ-báí bɔ́-mɔ̃́ báí
KU	dḗḭ́-baı bʊɔ-mɔ̃ baı
KB	dḗḭ́-baı bʊɔ-mũ baı
WT	dẽḭ́-baı bɔ-mɔ̃́ baí
ON	dḗḭ́bái bɔ-mɔ̃ bai
IK	ɓubai ɓɔ-mɔ̃ ɓaí
EK	dḗḭ́-báí bɔɔ-mɔ̃ baı
KO	dḗḭ́-báí bɔɔ-mɔ̃ baı
GB	ví baı
OR	ɓénḭ́ ɓaı
AT	ɓóé ɓénḗɓa
BI	bıyaɓɛ́ɛ́
Notes	

DAY BEFORE MARKET DAY

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	álalı ene, óru ene
Kalaḅa rị	fɛ́-nḟ ɓıa enɛ̃́
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	fɔ́ú zɔ́ú ínḟ
OP	
OY	
ET	akɛ̃ lá-ḿ ɓai
EO	
BA	
KL	
AP	síí kúnɛ̃́ɛ́ɪ́baı
ID	fɔu yɔu beɛ̃ɛ̃ĩ/baı
OG	fɔu zɔu eɛ̃ɛ̃ĩ
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	fɔu yɔu baı
OT	
OE	fɔ́ú yɔ́ú báí
ME	fɔ́ú yɔ́ú báí
KU	akĩ lá-mɔ̃ baı
KB	akɛ̃ lá-m baı
WT	akɛ̃ lá-mɔ̃ baí
ON	akɛ̃ lá-mɔ̃ bai
IK	túɓó dɛ́í ɓáí, *
EK	ɛkɛɛ̃́ láá-nŋ̃ baı
KO	ɛkɛ̃ lá-nŋ̃ baı
GB	ɛkɛ̃ láá-nŋ̃ baı
OR	
AT	akamɑ̃́a
BI	akımɑ̃́ dɛ̃ĩwã
Notes	

DAY BEFORE YESTERDAY

Defaka	
NK	buba ɓiɔ
BD	
Ịḅanị	bénḗmbene (ɓɔ́rɔ́mā́)
Kalaḅa	bɛ́rḗmbɛ́ˡɛ́/bírḗmbɛ́ɛ
rị	
BL	
KI	bɛ́rɛ́bɛ́rɛ́nɛ
NE	(ɓɔgɔ-tɛ̃mãrãmbaí
AK	ɓɔgɔ-tɛ mãrãmbaɪ/mɔrũ-bai
BU	(bɔ́ɔ́-dɛ́í)baí-baí
OP	bɔ́-ɗɛ́í bírímbáí
OY	dɛ̃ĩ-baí bɔmɔ̃ baɪ
ET	ɓɔ-ɗɛi ɓuɓai ɓɔ-mɔ̃ ɓai
EO	bó-tɛ́í bɛ́rɛ́ímbáí
BA	bɔ́ɣɔ́-tɛ́í báí bɔɣɔmɔ̃ baɪ
KL	
AP	mḭ́ ɓɔ́ɔ́-dɛɪ baɪ bɔɔ-mɔ̃ baɪ
ID	bɔɔ-dɛ ɛr̃ɛ̃ĩ bɔɔ-mɔ̃ baɪ
OG	mĩ bɔ́ɣɔ́-dɛ ɛr̃ɛ̃ĩ bɔɔ-mɔ̃ baɪ
GM	dɛ̃ĩ-baɪ bɔ́ɔ́-mɔ̃ baɪ
EG	
WO	
FU	bɔɔ-tɛ baɪ
AR	berɛ̃mbaɪ éri
OB	abʊbáí bɔɔ-mɔ
OT	
OE	bɔ́ɔ́-dɛ́ báí-mɛ, wãã́
ME	ɔví baɪ, abíbaɪ bɔ-mɔ̃ baɪ
KU	ɔví baɪ
KB	abʊ́baí bʊɔ-mũ baɪ, kɔ baɪ
WT	abíbaí bɔ-mɔ̃́ baí
ON	vɛ́ɛ bai, bubai bɔ-mɔ̃ bai
IK	ɓírímbáí
EK	víí baɪ
KO	ví báɪ
GB	bɪbaɪ bɔ́ɔ́-mɔ̃́ báí
OR	ɓénḭ́ ɓáí
AT	ɓɛɛ́síɪ ɓénḗɓáa, ɓénḗɓáa
BI	bɪya ɓɛ́ gile
Notes	

DEAF, BE(COME) (V.I.)

Defaka		
NK	ínḯŋgí	
BD		
Ịḅanị	biri pʊ́ʊ́, ínḯɣí/ínḯí	
Kalaḅa	ínḯŋgí	
rị		
BL		
KI	ínḯkí	*NB –k-*
NE	inẽŋgi	
AK	inẽŋ̃	
BU	inḗḯ	
OP	inḗŋí, iyó nā́-nŋɛ́	
OY	inḯi	
ET	inḗḯ	
EO	inḗŋí	
BA	inḯɣí ?	
KL		
AP	enḗŋí	
ID	inḯi/inẽ̃	
OG	inẽ̃/inĩ̃ŋ̃	
GM	inẽ̃	
EG		
WO		
FU	inĩ̃ŋ̃	
AR	inẽŋ̃	
OB	inḯi	
OT		
OE	enḯí	
ME	enḯí	
KU	enḯí	
KB	enḗḯ	
WT	enḗḯ	
ON	enḯ	
IK	inḗḯ	
EK	inḗŋí	
KO	inḗŋí, berí kʊrɔ́	
GB	enḯŋí	
OR	ɓeri fá	
AT	yɔ́ nā́-á	
BI	ɓeri kʊrɔ	
Notes	*inẽki 3	

DEBT	
Defaka	
NK	sáí
BD	
Ịḅanị	sá
Kalaḅa rị	sá
BL	
KI	sá
NE	sa
AK	ha
BU	sá
OP	sá
OY	saa
ET	sáá ?
EO	sáá
BA	sá
KL	
AP	sáá
ID	saı
OG	saı
GM	saa
EG	
WO	
FU	saa
AR	sa
OB	saa
OT	
OE	saá
ME	saá
KU	sá
KB	sá
WT	saá
ON	sá
IK	sá
EK	sáá
KO	sáá
GB	sá
OR	sá
AT	sá
BI	sá
Notes	*saa/saı 2

DEEP, BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	kókóró
BD	
Ịḅanị	póɣóló/póóló
Kalaḅa rị	pókóló
BL	
KI	gbũṹ, ɔrɔ ?
NE	koro
AK	ɔrɔ
BU	ɔ́rɔ́, olóbí
OP	olóbí/olóbú
OY	olomṹ
ET	okũmbí, olobií
EO	olóbú
BA	olóbú
KL	
AP	olóbú
ID	olomũ/olobu
OG	olobu
GM	olomũ
EG	
WO	
FU	olomũ
AR	olomũ
OB	olomũ
OT	
OE	olomũ
ME	olomũ
KU	olomũ
KB	olomṹ, kúdó-kúdó
WT	olómṹ
ON	olobu
IK	olobuú
EK	olobú
KO	olobú
GB	olobú
OR	opõũ
AT	ɓúú
BI	búú

Notes

DEFECATE

Defaka	ngo	*J 269*
NK	ɓíé	
BD		
Ịḅanị	ɓíé ?	
Kalaḅa	pɔ́ sú˩kú mṹ, ɓíɛ́	
rị		
BL		
KI	ɓíé	
NE	disí, pɔgʊ mũ, ɓʊla	
AK	dihi	
BU	ɓḭ̃ɛ̃	
OP	bḭ̃ɛ̃	
OY	bɪy̰ɛ̃	
ET	ɓíé	
EO	bíyɛ̃	
BA	bḭ̃ɛ̃	
KL		
AP	bḭ̃ɛ̃	
ID	bḭ̃ɛ̃	
OG	bḭ̃ɛ̃	
GM	bḭ̃ɛ̃	
EG		
WO		
FU	bḭ̃y̰ɛ̃	
AR	bḭ̃ɛ̃	
OB	bɪy̰ɛ̃	
OT		
OE	bɪyɛ̃	
ME	bḭ̃ɛ̃	
KU	bḭ̃ɛ̃	
KB	bḭ̃ɛ̃	
WT	bḭ̃ɛ̃	
ON	bḭ̃ɛ̃	
IK	ɓíé	
EK	bḭ̃ɛ̃	
KO	bḭ̃ɛ̃, sei bḭ̃ɛ̃	
GB	bíé	
OR	fḭ̃ã ɓíé!	
AT	bḭ̃ɛ̃	
BI	bó nyɛ́ɛ	
Notes	*ɓḭ̃y̰ɛ̃ 2	

DEITY		
Defaka	ɔ́ʊ	*J 205 fetish*
NK		
BD		
Ịḅanị	órú	
Kalaḅa rị	órú	
BL		
KI	órú	
NE	oru	
AK	oru	
BU	órú	
OP	órú	
OY	oru	
ET	órú	
EO	órú	
BA	órú	
KL		
AP	órú	
ID	oru	
OG	oru	
GM	oru	
EG		
WO		
FU	eru	
AR	eru	
OB	oru	
OT		
OE	orú	
ME	orú	
KU	orú	
KB	orú	
WT	orú	
ON	órú	
IK	órú	
EK	órú	
KO	órú	
GB	órú	
OR	érú	
AT	órú	
BI	opu kímḩı	
Notes		

DEMOLISH (V.T.)

Defaka	
NK	kã́
BD	
Ịḅanị	ká
Kalaḅa rị	kã́, ɓíkí-ˡmã́
BL	
KI	kóró-ˡmã́, kpúˡkpɔ́
NE	sará, sei-mɔ̃́
AK	kãũ
BU	kpúkpú
OP	kpúkpú
OY	koro-mɔ̃́, kpʊkpɔlɔ
ET	kpúkpú
EO	kpú-kpú, kpʊ́kpɔ́lɔ́
BA	kpʊ́kpɔ́lɔ́
KL	
AP	kóró-mɔ̃́
ID	gbɛgbɛlɛ/gbʊgbɔlɔ
OG	gbɔgbɔlɔ/gbʊgbɔlɔ
GM	gbɔgɔlɔ
EG	
WO	
FU	gbɔgbɔ́
AR	gbɔgbɔ
OB	gbɔmgbɔlɔ
OT	
OE	gbɔmgbɔ́lɔ́
ME	gbɔmgbɔ́lɔ́
KU	gbɔ́gbʊ́lɔ́
KB	gbʊ́gbʊ́lɔ́
WT	gbʊgbɔ́lɔ
ON	kpúkpú
IK	sei-mɔɔ́, gɔ́gɔ́lɔ, kpúkpú
EK	gɔ́gɔ́lɔ́
KO	gɔ́gɔ́lɔ́
GB	sei-mɔ̃́, gɔ́gɔ́lɔ́
OR	wárí kóro-mɔ/kpúkpu
AT	kpʊ́kpɔ́
BI	kpúkpú
Notes	

DEW	
Defaka	
NK	abira
BD	
Ịḅanị	íjíríjí, ititá
Kalaḅa rị	ígírígí
BL	
KI	íjíríjí
NE	otíta (mĩndi), ɔtɔ́mgbɔlɔ, *
AK	iɓúe
BU	ɔtɔ́ɔ́lɔ́
OP	ɔtɔ́ɔ́lɔ́
OY	atɔ̃lɔ
ET	atɔ́lɔ́
EO	ɔtɔ̃ŋ̃lɔ́
BA	otítá á-binĩ́
KL	
AP	ɔtɔ̃ɔ̃lɔ́
ID	ɔtɔɔlɔ, beni ɔ́tɔɔlɔ
OG	ebue
GM	ɔgɔnɔ̃ bíni
EG	
WO	
FU	ɔtɔ̃ŋ̃lɔ
AR	etita bíni
OB	okirĩy̰ɛ̃́
OT	
OE	atɔ̃́lɔ́
ME	atɔ̃́lɔ́
KU	ɛtɔ̃́lɔ́
KB	ɛtɔ̃́lɔ́
WT	ɪtɔ̃́lɔ́
ON	ɪtɔ̃́lí
IK	ɪtɔ́lɛ́í
EK	ɪtɔ́ɔ́lɛ́í
KO	ɪtɔ̃́lɛ́í
GB	ɪtɔ́lɛ́í
OR	ɜgburɜ
AT	ɪtɔ́ɔ̃́lɔ́
BI	obórúɓoru
Notes	

DIE		
Defaka	eze	*J 271 die*
	ije [idʒe]	*S death*
NK	fi	
BD		
Ịbạnị	fıí	
Kalaḅa	fı	
rị		
BL		
KI	fıí	
NE	fĩ	
AK	hɛ́ɛ	
BU	fĩ	
OP	fɛ́ ?	
OY	fĩ	
ET	fɛɛ́	
EO	fĩ	
BA	fĩ	
KL		
AP	fĩí	
ID	fıı	
OG	fıı	
GM	fı	
EG		
WO		
FU	fıı	
AR	fı	
OB	fıı	
OT		
OE	fıı	
ME	fıı	
KU	fı	
KB	fıí	
WT	fı	
ON	fɛ	
IK	fɛɛ́	
EK	fıí	
KO	fıí	
GB	fıí	
OR	fı	
AT	fı	
BI	fı	
Notes	*fıı 1	*PWS pi 'sterben',*
		Fyem h^{w}*ì*

DIFFERENT, BE(COME)

Defaka	
NK	siɣi
BD	
Ịḅanị	kırí
Kalaḅa rị	kírı
BL	
KI	kırí
NE	kírı, kírı-kírı
AK	ɓɔgɔ-yáa
BU	kírı
OP	
OY	bʊbɔʊ tɔrʊ, bʊbɔʊ paa
ET	
EO	bɔ́bɔ́ʊ́
BA	bʊ́bɔ́ʊ́-bʊ́bɔʊ
KL	
AP	kírı-kírı, bʊ́bɔ́-bʊ́bɔ
ID	bʊbɔ
OG	bʊbɔʊ
GM	bʊbɔʊ paa
EG	
WO	
FU	bɔbɔʊ tɔrʊ
AR	bʊbɔ
OB	bʊbɔʊ-bʊbɔʊ, leí-ɣa
OT	
OE	bıbɔ́
ME	bıbɛ́
KU	bıbɛ bırá
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bɛbɛ́ɛ
KO	bɛbɛ́ɛ, kírı
GB	bıbɛ́ˡí
OR	gíyɛ̃ɛ̃́-gíyɛ̃ɛ̃́
AT	ɗĩ̃
BI	gíɛ̃́
Notes	*kırı 4

DIG (V.T.)

Defaka	soki	*J 365*
NK	sókú	
BD		
Ịḅanị	súɣú/súú	
Kalaḅa rị	sókú	
BL		
KI	sókú	
NE	sogu	
AK	hogu, gbóo	
BU	sógú	
OP	sóú	
OY	sou	
ET	sóú	
EO	sóú/sógú	
BA	sógú	
KL		
AP	sógú	
ID	sogu	
OG	sogu/soku	
GM	soku	
EG		
WO		
FU	sogu	
AR	sogu	
OB	sou	
OT		
OE	soú	
ME	soú	
KU	sóú	
KB	sóú	
WT	soú	
ON	sóú	
IK	sóú	
EK	sóú	
KO	sóú	
GB	sóú	
OR	sṍṹ	
AT	sóú	
BI	gu, sóó	

Notes

DIRTY, BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	ńsáɣá, akpa-akpa
BD	
Ịḅanị	ílɔ́lí
Kalaḅa rị	ɓʊrʊ, lɔ́ˡlí/ílɔ́lí
BL	
KI	ílɔ́ˡlí ?
NE	bʊ̃ʊ̃, dɔtí, fʊ̃fʊ̃ʊ̃
AK	dɔtí, kputu-kpútu
BU	dɔ́dí/dɔ́tí
OP	dɔ́tí, ipúsú
OY	ɪlɔlí
ET	fúmʊ̃, dɔdí
EO	lɛ́lʊ́
BA	ɪdɔ́tí, lɛ́lʊ́
KL	
AP	lɛ́lʊ́
ID	lɔlɪ, ogbudu
OG	lɔlɪ, ogbudu
GM	lɔlɪ, ogbudu
EG	
WO	
FU	lɛlʊ
AR	lɛlʊ
OB	ɪlɔlí (-ɪlɔlí)
OT	
OE	lɔlí(-lɔlí)
ME	lɔlí
KU	ɛlɔ́lí
KB	ɛlɔ́lí
WT	ɪlɔ́lí
ON	fúmʊ̃u, ĩmbɛ́tɛɛ
IK	fumʊ̃u
EK	ɪlɔ́lí, fúmʊ̃
KO	ɪlɔ́lí, fúmʊ̃
GB	fúmʊ̃
OR	dɔtíɪ
AT	pʊ̃
BI	ɪlɪlɛ, ékíé
Notes	*ɪlɔlɪ 3

DISSOLVE (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	sɔɣɔri
BD	
Ịḅanị	kɔ́sí-mãá ?: kɔsí ?
Kalaḅa rị	kɔ́sí-ˡmã́, kã́ sĩ: kɔsí
BL	
KI	sɪkɪrí, kɔsí
NE	mɛ-mɔ̃: mɛ̃
AK	ɔ́i
BU	mɛ̃-mɔ̃: mɛ̃
OP	mɛ̃
OY	mʊ̃ĩ ?
ET	
EO	ɔ́í
BA	yɔ́í
KL	
AP	yɔ́í
ID	yɔɪ-mɔ: yɔí
OG	yɔɪ-mɔ: yɔí
GM	
EG	
WO	
FU	: yɔí
AR	yɔí
OB	yɔɪ-mɔ: yɔí
OT	
OE	:yɔí
ME	yɔí, tɛmĩí
KU	mʊ̃ĩ ?
KB	tɛmĩí
WT	tɛmĩí
ON	
IK	mɛ̃
EK	mĩí
KO	: mʊ̃ĩ
GB	sanĩ, mʊ̃ĩ
OR	gbɔdɔ́ɪ
AT	kɛnĩ ɓɛ́-ˡsʊ́
BI	gunu
Notes	

DIVE (V.I.)

Defaka	
NK	tɔ́rú ɓíle, ɓile
BD	
Ịḅanị	bilé
Kalaḅa rị	ɓile
BL	
KI	ɓilé
NE	ɓilé
AK	ɓíle
BU	ɓílé, ɓínḩ ɓile
OP	bílé
OY	bilé
ET	ɓileé
EO	bílé
BA	bílé
KL	
AP	bílé
ID	bile
OG	bile
GM	bile
EG	
WO	
FU	bile
AR	bile
OB	bile
OT	
OE	bile
ME	bile
KU	bile
KB	bileé
WT	bile
ON	beni bile
IK	ɓileé
EK	bilé
KO	bilé
GB	bilé
OR	ɓile
AT	ɗesi kóro
BI	bile
Notes	*ɓile 1

DIVIDE (V.T.)

Defaka	ɓara	*J 332*
NK	jia	
BD		
Ịḅanị	dié	
Kalaḅa rị	ɗìe	
BL		
KI	ɗìé	
NE	ɗıɛ́	
AK	ɗĩyɛ	
BU	ɗĩɛ́	
OP	díɛ́	
OY	dıyɛ́	
ET	ɗìɛ́	
EO	díɛ́	
BA	díɛ́	
KL		
AP	díɛ́	
ID	diye	
OG	die	
GM	dıɛ	
EG		
WO		
FU	diyɛ	
AR	dıɛ	
OB	diyɛ	
OT		
OE	dıyɛ	
ME	dıɛ	
KU	dıɛ	
KB	dié ?	
WT	dıɛ	
ON	diɛ́	
IK	ɗìɛ́	
EK	dıɛ́	
KO	dıɛ́, púú-mɔ̃́	
GB	dié	
OR	ɗìɛ	
AT	ɗıɛ	
BI	zɛ	
Notes	*ɗìyɜ 1	

DO, MAKE

Defaka	yáa	*J 371 make*
NK	íyé, miɛ, (kúˈá)	
BD		
Ịḅanị	mié	
Kalaḅa rị	mĩɛ́, yé	
BL		
KI	mĩɛ́	*do, make*
	yée	*do!*
NE	mĩɛ́	
AK	mḭ̃ɛ/mḭ̃ỹɛ̃	
BU	mḭ̃ɛ́	
OP	mḭ̃ɛ́	
OY	mĩỹɛ̃́	
ET	mi̧ɛ́	
EO	mḭ̃yɛ́	
BA	mḭ̃ɛ́	
KL		
AP	mḭ̃ɛ́	
ID	mĩɛ	
OG	mĩɛ	
GM	mĩɛ	
EG		
WO		
FU	mĩỹɛ̃	
AR	mĩ̃ɛ	
OB	mĩɛ	
OT		
OE	mĩỹɛ̃	
ME	mĩ̃ɛ	
KU	mĩɛ	
KB	mĩɛ	
WT	mĩɛ	
ON	miɛ	
IK	miɛ́	
EK	mĩɛ́	
KO	mĩɛ́	
GB	mĩí	
OR	mĩɛ	
AT	mĩɛ́	
BI	nyɛ	
Notes	*mĩỹɛ̃	*do, make*
	DI *ĩyɜ	*do, let it be done!*

DOG		
Defaka	ebere	*J 143*
NK	obiri	
BD		
Ịḅanị	obiri	
Kalaḅa rị	obiri	
BL		
KI	obirí	
NE	obirí	
AK	obíri	
BU	obírí	
OP	obírí	
OY	obirí	
ET	obirí	
EO	obírí	
BA	obírí	
KL		
AP	obírí	
ID	obiri	
OG	obiri	
GM	obiri	
EG		
WO		
FU	obiri	
AR	obiri	
OB	obiri	
OT		
OE	obiri	
ME	obiri	
KU	obiri	
KB	obiri	
WT	obiri	
ON	obiri	
IK	obirí	
EK	obirí	
KO	obirí	
GB	obirí	
OR	síe	
AT	ebiri	
BI	ebiri	
Notes	OR cf. Agholo	

DOOR		
Defaka	ó˧bú	*J 91*
NK	ó˧bú	
BD		
Ịḅanị	ɓúpɔ́	
Kalaḅa rị	ɓɔ́kɔ́	
BL		
KI	ɓɔ́kɔ́	
NE	ɓʊgɔ	
AK	ɓugɔ	
BU	ɓúɓɔ́ʊ́	
	wárí bʊbɔʊ	*house-door*
OP	búbɔ́ɣɛ́	
OY	ogigo	
	warí ogigo	*house-door*
ET	ogúgó	
EO	wárí búbɔɣɔ	*house-door*
	ogígá, *	
BA	búbɔ́ɣɔ́	
KL		
AP	wárí búbɔ́ɔ	*house-door*
ID	ogiga	
OG	ogiga	
GM	ogiga	
EG		
WO		
FU	warı ógige	*house-door*
AR	ogiga	
OB	ogige	
OT		
OE	ogúgé	
ME	warí bʊbɔ	*house-door*
KU	ogúgó	
KB	ogúgó	
WT	ogígé	
ON	ogúgó	
IK	ogúgó	
EK	ogúgá	
	wárí bɔɔ	*house-door*
KO	bɔ́ɔ́, ogúgá	
GB	wárí bɔɔ	
OR	wárí ɓúkɔlɔ	*house-mouth*
	ogbo	
AT	wárí ɓúkɔ́líı	*house-mouth*
BI	wárí búkɔ́lʊ	*house-mouth*
Notes	*ɓɔpɔkɔ ? 2	*??BLR bʊg-ʊd-open*

DRAGON-FLY

Defaka		
NK	tɔ́ru-íʲɓálí	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	arɪ-apʊ sɪɓí-kɔ	
BL		
KI	álá ɔ́mṹmũ	
NE	agaranãnã́	
AK	agɛ̃rɛnɛ	
BU	avḭ́vḭ̃ḭ̃	
OP	avĩvḭ̃ḭ̃	
OY	avivḭ́	
ET	avĩvḭ̃ḭ̃	
EO	evḭ́vḭ̃ḭ̃	
BA	evé(í)nvé(í)n-ba	
KL		
AP	avḭ́vḭ̃ḭ̃	
ID	evĩvḭ̃ḭ́/evĩvḭ́-ba	
OG	evĩvḭ́	
GM		
EG		
WO		
FU	evĩvḭ́	
AR	evĩvḭ́	
OB	avĩvḭ́	
OT		
OE	avĩvḭ̃ḭ̃	
ME	avĩvḭ̃ḭ̃	
KU	avḭ́vḭ̃ḭ́	
KB	avḭ́vĩ	
WT	avṹvũṹ	
ON	avĩvḭ̃ḭ̃	
IK	avṹvṹũ	
EK		
KO	ovṹvṹũ	
GB		
OR	ópon□gbɜ	*NB syl nas own tone*
AT	fɛɪkítɪ	
BI	ɔ́kpářã́	

Notes

DRAUGHTS

Defaka	
NK	opele
BD	
Ịḅanị	ɛpɛlɛ́
Kalaḅa rị	ábılı/aɓılı
BL	
KI	opeleé
NE	epelá
AK	ipéla
BU	ipélé
OP	ipéle
OY	epelé
ET	epéle
EO	epélé
BA	epélá
KL	
AP	epélé
ID	epélé
OG	epélé
GM	epelé
EG	
WO	
FU	epelé
AR	epelé
OB	epele
OT	
OE	epelé
ME	epelé
KU	epilé
KB	epelé
WT	epelé
ON	epéle
IK	epéle
EK	ipelé
KO	ipéle
GB	epé↓lé
OR	epele
AT	epelé
BI	kíkíi

Notes

DRAW (WATER) (V.T.)

Defaka		
NK	dú^{ı}ṹ	
BD		
Ịḅanị	dú^{ı}ú	
Kalaḅarị	ɗú^{ı}ú	
BL		
KI	ɗú^{ı}ú	
NE	ɗú	
AK	ɗúu	
BU	dú	
OP	zú	
OY	zuú	
ET	zú	
EO	zúú	
BA	zú	
KL		
AP	zúú	
ID	zuu	
OG	zuu	
GM	zu	
EG		
WO		
FU	zuu	
AR	beni zú	*water draw*
OB	zuu	
OT		
OE	zuú	
ME	zuú	
KU	zú	
KB	zú	
WT	zuú	
ON	zú	
IK	zú	
	ɓeni zuú	*water draw*
EK	zúú	
KO	zúú	
GB	zúú	
	beni zuú	*water draw*
	alá	
OR	ɓeni ála	*water draw*
AT	álá	
BI	álá	
Notes		Cf. P-Gbe dũ, P-Gbaya-Manza-Ngbaka ɗu, Fali ɗuk

DREAM (V.I.)

Defaka	ibi ɛsɛ́	*J 276 sleep see*
NK	dáɓá (n.)	*ɓ = w*
BD		
Ịḅanị	dáwɔ́	
Kalaḅa	ɗáwɔ́	
rị		
BL		
KI	ɗáwɔ́	
NE	ɗawɔı	
AK	ɗawai	
BU	ɗáwáí	
OP	dáwáí	
OY	dawaı	
ET	ɗáwáí	
EO	dáwáí	
BA	dáwɔ́í	
KL		
AP	dáwáí	
ID	dawaı	
OG	daɣaı/dakaı	
GM	dawaı	
EG		
WO		
FU	dawaı	
AR	dawaı	
OB	dawáí	
OT		
OE	dawáí	
ME	dawaí	
KU	dʊ́wáí	
KB	dʊ́wáí	
WT	dawáí	
ON	dáwáí	
IK	ɗáwáí	
EK	dáwáí	
KO	dáwáí	
GB	dáwáí	
OR	ɓónó tɔ́rı fɔ̃ĩ	
AT	ɓónó tɔ́rí	
BI	mṹnṹ tɔ́rú	
Notes	*ɗáɓáí 2	*Mundang lɔ̄ lwạmị 52*

DRESS (V.I.)

Defaka	
NK	ɓiri, (tʊa)?
BD	
Ịḅanị	sʊá, sʊ́ˈá
Kalaḅa	tɛlɛ-mã́, yé sʊ́á, yé
rị	ɓírí
BL	
KI	ɓirí ?
NE	tʊá, ɓíri
AK	túa, ɓíri
BU	ɓírí
OP	bírí
OY	biríi
ET	ɓirií
EO	bírí
BA	bírí
KL	
AP	bírí
ID	tʊaí, bireí, ɔŋgɔ tɛlɛ-mɔ
OG	oju/ozu tɛ́lí-mɔ
GM	ɔsíaɪ, ɪyɔrɔ biní
EG	
WO	
FU	birí
AR	ibirí
OB	tʊaí
OT	
OE	tʊá, birií
ME	birí, ebi dɔ ?
KU	túlɔ́-mũ
KB	birií
WT	tɔ́lɔ́-mɔ, birí
ON	birí
IK	ɓirií
EK	birí, bútúwéí tʊa
KO	birií
GB	biríi
OR	ɓiríi
AT	biri, ɓú tɔ́lɔ́-mɔ
BI	ebi dɔ́ɔ
Notes	*ɓiri 2

DRINK		
Defaka	ḿbú	*J 262*
NK	ɓɔ́ɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɓú	
Kalaḅa rị	ɓú	
BL		
KI	ɓú	
NE	ɓou	
AK	ɓou	
BU	ɓóú	
OP	bóú	
OY	bou	
ET	ɓóú	
EO	bóú	
BA	bóú	
KL		
AP	bóú	
ID	bou	
OG	bou	
GM	bou	
EG		
WO		
FU	bou	
AR	bou	
OB	bou	
OT		
OE	boú	
ME	boú	
KU	bóú	
KB	bóú	
WT	boú	
ON	bóú	
IK	ɓóú	
EK	bóú	
KO	bóú	
GB	bóú	
OR	ɓóú	
AT	ɓó	
BI	ɓó	
Notes	*ɓóũ ?	

DRIVE AWAY (V.T.)

Defaka	
NK	kpó˩ɔ̃
BD	
Ịḅanị	dɛ˩ɛ́ sií
Kalaḅa rị	dé˩é sɪ̃ɪ̃
BL	
KI	dé˩é
NE	dé, de-mɔ̃
AK	dée, de hou-mɔ̃ɔ
BU	ɗúgó
OP	dúgó
OY	dugó/duó
ET	kpére, ɗugó, kpótú
EO	dúgó
BA	dúgó
KL	
AP	dúgó
ID	duo
OG	duɣo
GM	duo
EG	
WO	
FU	duwo
AR	duo
OB	duwo
OT	
OE	duwo
ME	duo
KU	duo
KB	duo
WT	duo
ON	dugo
IK	kpótú
EK	kpótú
KO	kpótú
GB	kpótú, dugó
OR	kpóti
AT	kpótí
BI	kpótú

Notes

DRUM: TYPES OF DRUM

Defaka	
NK	ígbá
BD	
Ịḅanị	ákúá: álíli, átā́mgbá
Kalaḅa rị	ákúá
BL	
KI	ákúá
NE	ɔkʋmɔ̃́/ ɔkʋmā́: ikísa
AK	idée
BU	ozé: ɓíɓí túá ózé
OP	ozé
OY	oze
ET	ozeé
EO	ozé
BA	ozé
KL	
AP	ozé, osórókú
ID	ozu/oju
OG	ozi/ozu
GM	ozi/oji, ogumã
EG	
WO	
FU	ozi
AR	oje
OB	ozi
OT	
OE	ozi
ME	ozi
KU	ozi
KB	ozií
WT	ozi
ON	oze
IK	ozeé
EK	ezeé
KO	ezeé
GB	ejeé/ezeé
OR	oze
AT	ezẽ
BI	ezẽ
Notes	*oj(ĩẽ 1

DRY (FISH, MEAT) (V.T.)

Defaka	
NK	írí
BD	
Ịḅanị	írí
Kalaḅa rị	írí
BL	
KI	
NE	dáa, kãŋgá
AK	dáá
BU	zá
OP	
OY	yaá
ET	
EO	záá
BA	
KL	
AP	zá
ID	yaa
OG	zaa
GM	zaı
EG	
WO	
FU	zaa
AR	za
OB	yaa
OT	
OE	yaa
ME	yaá
KU	ya
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	érí
KO	érí, yaá
GB	gbanã́, érí
OR	éri
AT	érí
BI	edeni
Notes	*jaa 1/4

DRY SEASON

Defaka	
NK	órúá óku
BD	
Ịḅanị	ɛ́rɛ́ kúra
Kalaḅa rị	í↓rúá ↓kúra
BL	
KI	í↓rúá kpõĩ
NE	ɪrʊa kʊra, ɓɛgʊrá
AK	ɓɛgurai
BU	ɓáárá ifie
OP	báá↓rá ? ɔwúráú ífíyé
OY	ʊraʊ ifie, ʊraʊ biní, baará
ET	ɓaaraá
EO	wúráú ífíé, báɣárá
BA	agbálá pa ifie, báɣárá
KL	
AP	wúráú ífíé, báárá
ID	baɣara/baara
OG	baɣara
GM	baɣara kíri
EG	
WO	
FU	baɣara
AR	izeri kiri, baara kíri
OB	baara
OT	
OE	baara
ME	baara
KU	beni yérí
KB	beni yérí, baaraá
WT	beni yérí, baaraá
ON	baara
IK	ɓaaraá
EK	baaraá
KO	baaraá
GB	baaraí
OR	ɓaara (áwa)
AT	ɓaara kíri, ɪkárákásáí
BI	miní ériíi, miní éri ógo
Notes	*ɓɛkʊraɪ ?

DRY UP (OF RAINWATER) (V.I.)

Defaka	
NK	káŋ˩gí ?
BD	
Ịbanị	sámṹnṍ
Kalaba	sámṹnṍ
rị	
BL	
KI	fɪɓí, í˩rí, samĩnã́
NE	irí, kpãŋgbá
AK	kamgba, ɔmṍɔ
BU	írí
OP	kpárí, záí
OY	ɪkparɪ
ET	érí fa
EO	záí
BA	ɪkpárí, írí ?
KL	
AP	ɪkpárí
ID	zaí, kparɪ
OG	zaí
GM	kparɪ
EG	
WO	
FU	zaí
AR	zaɪ
OB	kparɪ
OT	
OE	ɛkpárí
ME	kparí
KU	kpárí
KB	erí (sĩ
WT	erí
ON	kpárí
IK	zakpárí-mɔ
EK	irí, kpárí
KO	irí, kpárí
GB	kpárí, érí
OR	íriíi
AT	érí˩í ?, sámɓɛ́lɛ
BI	érií
Notes	*iri 3

DRY UP (WATER IN POT) (V.I.)

Defaka	
NK	káŋ˩gí ?
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	kpákíkí
BL	
KI	fɪɓí, í˩rí, samĩnã́
NE	irí
AK	iri
BU	írí
OP	kpárí
OY	ɪkparɪ, zaí
ET	érí fa
EO	írí
BA	írí
KL	
AP	írí
ID	erií
OG	erií
GM	eri
EG	
WO	
FU	iri
AR	irí
OB	erií
OT	
OE	erí
ME	erí
KU	erí
KB	erí (sí)?
WT	erí ?
ON	kpárí
IK	za kpárí-mɔ̃ ?
EK	irí
KO	irí
GB	érí
OR	íriíi
AT	érí˩í
BI	érií
Notes	

DRY, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	káŋˡgí
BD	
Ịḅanị	sámṹnṍ
Kalaḅa	sámṹnṍ
rị	
BL	
KI	sámḩnã́
NE	ɪkpakú, kãŋgá
AK	kpamgba
BU	ɪkpárí
OP	ikpárí
OY	ɪkparɪ
ET	kpárí
EO	záí, ɪkpárí
BA	záí
KL	
AP	záí
ID	yaí
OG	zaí
GM	zaí
EG	
WO	
FU	jaí
AR	zaɪ
OB	yaí, kparɪ
OT	
OE	kokókó, kparɪ
ME	kparí
KU	kpárí
KB	kpárí
WT	kparí
ON	kpárí
IK	kpárí
EK	kpárí
KO	kpárí
GB	kpárí
OR	sáɓálá (tú-yẽ
AT	sã́ɓɛ́lɛ́
BI	éri, sámɓílá
Notes	*sãɓɪla (DI, ɪĩ

/DUCK		
Defaka	ɓekemḯnḯ okunã	*Europeans' fowl*
NK	gɔ́ɔgɔ	
BD		
Ịḅanị	gɔ́gɔ	
Kalaḅarị	ɓekinã̄ ɔɓɔkɔ	*Europeans' fowl*
BL		
KI	ɓeke-nḯ ɔ́ɓɔkɔ	*Europeans' fowl*
NE	ɓéke-n-ofoni	*Europeans' fowl*
AK	kpɛkpɛyégɛrɛ	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
BU	ɓéke ofoni	*European fowl*
	kpɛ́kpɛ́yɛɣɛ	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
OP	béké ˡófónḯ,	*European fowl*
OY	kpɛkpɛ́yɛɛ	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
ET	ɓekofonḯ	*European fowl*
EO	béké ófoni	*European fowl*
	kpɛ́kpɛ́yɛɣɛ	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
BA	kpɛ́kpɛ́yɛɣɛ	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
KL		
AP	kpɛ́kpɛ́ya	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
ID	kpɛkpɛ́yɛgɛ́/	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
	kpɔkpɔ́yɛké	
OG	kpɔkpɔ́yɛgɛ́/	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
	kpɔkpɔ́yɛké	
GM	kpɛkɛ́yɛké	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
EG		
WO		
FU	ɔdɔgʊmã	
AR	kpɛkpɛ́yɛɣɛ́	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
OB	kpɔkpɔ́yɛké	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
OT		
OE	kpɔkpɔ́yɛɣɛ́	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
ME	kpokpóya	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
KU	kpúkpɔ́yıá	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
KB	adɔgʊmãá	
WT	adɔgʊmãá	
ON	kpɔ́kpɔ́yia	<Yoruba *kpɛ́pɛ́yɛ +?*
IK	adɔkumȭ	
EK	ɔdɔgʊmã̄	
KO	ɔdɔgʊmãá	
GB	ɔdɔgʊmȭ	
OR	abadı féni	*ocean bird*
AT	isuru	
BI	odokumã	
Notes		

26. Duiker, Maxwell's/Blue, *Cephalophus Maxwelli,* 'hare'

Defaka				
	*ɔwā́ ?			
NK	wā́			
BD				
Ịḅanị	nwá			
Kalaḅarị	ńwā́		ĩwa (CBP)	
BL				
KI	wā́	ŋgá˩mā́		
NE	wã			
AK	wã			
BU	wā́			
OP	wā́ā́			
OY	wã			
ET	wā́			
EO	wā́			
BA	wā́			
KL				
AP	wā́			
ID	w̃ãĩ			
OG	wã			
GM	wã			
EG				
WO				
FU	wã			
AR		edu	*???*	
OB	wã			
OT				
OE	wãā́			
ME	wãā́			
KU		bɔ́ za-weí		
KB	wā́			
WT	wãā́			
ON	wā́			
IK	wā́			
EK	wā́			
KO	wā́			
GB	wā́			
OR	ɔ́wā́			
AT	ɔ́wā́			
BI		ĩmgbıda	< **m$gbàdà**	Igbo

Notes: Attested in Delta Edoid, but certainly an Ịjọ innovation.

DUIKER, SPECIES?

Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅarị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT buro-wã *check sp.,id. (CBP)*
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI
Notes

27. Black-fronted duiker, *Cephalophus nigrifrons*

Defaka			
NK			
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅarị	ogodo		*CBP confirm pron*
BL			
KI			
NE	ogodo		*kind of animal dic.*
AK			
BU			
OP			
OY		burá	
ET			
EO		burá	
BA			
KL			
AP			
ID		bura	*Letugbene CBP check pron.*
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR			
OB			
OT			
OE			
ME		buré	*dictionary < CBP*
KU			
KB			
WT			
ON			
IK		burá	*stripes, black CY*
EK			
KO			
GB			
OR			
AT			
BI			
Notes	*Cephalohus nigrifrons*		

Notes: The two forms seem to be scattered across Ijoid and it seems likely that the ***ogodo** forms are borrowed from Central Delta languages, which have ***okozo** for Ogilby's duiker, *Cephalophus ogilbyi*.

28. duiker, Yellow-backed *Cephalophus sylvicultor*

Defaka			
NK			
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅarị			
BL			
KI			
NE		ogurú	
AK			
BU			
OP			
OY	seí nãmã		'bad animal'
ET			
EO	sei nā́mã		
BA			
KL			
AP			
ID			
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR			
OB			
OT			
OE			
ME			
KU			
KB			
WT		aminī́ka	check sp. (CBP)
ON			
IK		ɔkɔ́rɔ	id. CBP
EK			
KO			
GB			
OR		abadi	check sp. (CBP)
AT		ovã	?check sp.,id.(CBP)
BI			

Notes: The widespread **sei-namá**, meaning 'bad animal' is more widespread than this table shows, although why this should be so is a cultural mystery. Unrelated languages express a similar idea, for example Delta Edoid **obianam**. Similar forms to Nembe **ogurú** are found in Central Delta languages and the scattered Ịjọ forms are probably loans.

29. DUMB, BE

Defaka	
NK	mũũ
BD	
Ịḅanị	óɓu daá
Kalaḅa	óɓu, kpepú
rị	
BL	
KI	ɓípí ínḯki
NE	kpépu
AK	ɓɛɓɛ́ hie-ga, opúku
BU	ɛ́rɛ́ dĭ-ɣá/-ɣɛ́
OP	kpópú, inḗ ɛ́rɛ́-ɣɛ
OY	fiye dɪ-ɣɛ
ET	ɛrɛ-ɣɛ́
EO	fĭé dí-ɣá
BA	odí
KL	
AP	fĭé dí-ɣá
ID	odii
OG	odĩ
GM	odi
EG	
WO	
FU	odĩ, fie-ɣa
AR	odi
OB	ódĩ
OT	
OE	odĩ
ME	dikóo
KU	ódi
KB	odí, arɛ dɪ-ɣá
WT	arɛ dɪ-ɣá
ON	kpébú, ɛrɛ dɛ-ɣa
IK	ɛ́rɛ́ ɗɛ́-á
EK	ɛrɛ dɪ-ɣá
KO	kʊrɛí nĩ ɛrɛ-ɣá
GB	bíbí ɛ́rɛ́-á, ɛrɛ dɪ-á
OR	ɓí fĭé-ɜ□
AT	ítékégá
BI	ofúróo

Notes

DUST

Defaka	
NK	fɔ̰̃ɔ̃
BD	
Ịḅanị	fɔ́ˈɔ́
Kalaḅa rị	fɔ̃́ˈɔ̃́
BL	
KI	fṹˈɔ̃́
NE	oɓuro, bṹũ
AK	bṹũ
BU	búrú-búrú ɔtɔkɔ
OP	ipúsú
OY	bṹṹ atɔkɔ
ET	opusuú
EO	dṹ, púrú-púrú ɔtɔkɔ
BA	léḷú, séí á-ye
KL	
AP	epúsú
ID	bũ
OG	obudu, lɔlɪ
GM	ĩyõ̃ũ
EG	
WO	
FU	oburóú
AR	fɛ̃ũ
OB	opusu, lɔlí
OT	
OE	opusu, kpuu ye
ME	opusu
KU	puru-puru yí
KB	dṹũ, kpuu
WT	dṹũ
ON	dúu atɔkɔ
IK	opusú
EK	ɪkpɔsɔ́,dṹũ
KO	purupuru ɔtɔ́kɔ,dṹũ ye-amã
GB	lɔlí
OR	ɜlɜpumũ
AT	ópúsóo ópúso
BI	obusu

Notes

EACH OTHER

Defaka	
NK	gbɔ́ gbórí
BD	
Ịḅanị	jʊ́wɔ́ jʊ́wɔ́
Kalaḅa	jʊ́mɔ̃ jʊ́mɔ̃,jʊ́ˡḿɓɔ́
rị	jʊ́ˡḿɓɔ́
BL	
KI	jʊ́ɓɔ́ jʊ́ɓɔ́
NE	dʊmɔ̃ dʊmɔ
AK	dumɔ̃ dúmɔ
BU	zʊ́zʊ́ʊ
OP	zɔ́zɔ́ɔ
OY	zʊzʊ́ʊ́
ET	zɔzɔ́ɔ
EO	zʊ́zʊ́
BA	zʊ́zʊ́
KL	
AP	zʊ́zʊ́ʊ́
ID	zʊzʊ (-mɔ̃)
OG	zɪnɔ̃
GM	zʊzʊ
EG	
WO	
FU	zʊzʊ
AR	jʊjʊ
OB	zʊzɔ
OT	
OE	zʊzɔʊ
ME	ɛzɔ́zɔ
KU	zʊ́zʊ
KB	ozʊ́zo
WT	zʊ́zʊ
ON	zɔzɔ́ɔ
IK	zɔzɔ́ɔ
EK	dʊdʊʊ́
KO	dʊdʊʊ́
GB	dʊdʊʊ́
OR	kʊ-ɓɔ́ kʊ-ɓɔ́
AT	zínḭ́-zínḭ́, zʊ-bɔ zʊ-bɔ,*
BI	zɪnĩ (-zɪnĩ
Notes	*zɪnĩ ɓɔ 2 - x 2

EAGLE		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	igu	igo dic.
Kalaḅa rị	igo	
BL		
KI	ugo	
NE	igó	
AK	igoó	
BU	igó	
OP	ugé	
OY	ugé	
ET	ogeé	
EO	ugé	
BA	ugé	
KL	ugó	
AP	ugé	
ID	igo	
OG	igo	
GM	ugo	
EG	igo	
WO	ugo	
FU	ugo	
AR	ugo	
OB	ugo	
OT	ogo	
OE	oge	
ME	oge/ogo	
KU	oge	
KB	oge	
WT	oge	
ON	oge	
IK	ogeé	
EK	ugeé	
KO	ugeé	
GB	ugée	
OR	igo	
AT	ogo, óɓólúɓá	
BI	igo	
Notes	*igo 1	Cf. Igboid ùg'ò

EAR		
Defaka	ɓasi	J 4
NK	ɓeri	
BD		
Ịḅaṇị	biri	
Kalaḅa ṛị	ɓeri	
BL		
KI	ɓeri&	
NE	ɓerí	
AK	ɓéri	
BU	ɓérí	
OP	bérí, berí	
OY	berí	
ET	ɓerí	
EO	beri	
BA	bérí	
KL		
AP	bérí	
ID	beri	
OG	beri	
GM	beri	
EG		
WO		
FU	beri	
AR	beri	
OB	beri	
OT		
OE	beri	
ME	beri	
KU	beri	
KB	beri	
WT	beri	
ON	beri	
IK	ɓerí	
EK	berí	
KO	berí	
GB	berí	
OR	ɓeri	
AT	ɓeri	
BI	ɓeri	
Notes	*ɓɜsi 1	

EARRING

Defaka	
NK	gúlu
BD	
Ịḅanị	ɓiri súá-nyɛ
Kalaḅa rị	ɓeri sʊa-yé
BL	
KI	ɓeri cʊa-yé, gúlu
NE	ɓerí tʊa-ye
AK	ɓeri tuá-ye
BU	gólu, ɓérí tʊa-ye
OP	gólu
OY	berí tʊwa-ye
ET	gólu, ɓeri tua-yí
EO	bérí tʊ́a ye, gólu
BA	gólu, bérí tékéle-ye
KL	
AP	gólu
ID	beri sóólo-ye
OG	só(ɣ)ólo-ye
GM	beri sóólo-ye
EG	
WO	
FU	beri tʊ́á-ye
AR	iyerí
OB	beri sóólo-ye
OT	
OE	beri tʊa-ye
ME	beri tʊa-ye
KU	beri tʊa-yé
KB	beri tʊa-yɛ́
WT	beri tʊa-yí
ON	gólu, beri golu
IK	gólu, ɓeri tua-yí
EK	beri tekeléí
KO	beri tʊa-yé
GB	beri tekeléí
OR	ɓeri bɔ́bʊ
AT	ɓere tʊ́á-yi
BI	ɓeri ɪtá-yée

Notes

EAST	
Defaka	
NK	órúá páka ãŋga
BD	
Ịbanị	
Kalaḅa rị	íʲrúá sakí-arı ãŋga/yɔ
BL	
KI	íʲrúá paká ã̋ŋgá
NE	ırʊa paga ãŋga/dʊ
AK	ɛwura/iwura paga ãŋã/dɔ
BU	ıwúráú pá ã̋ŋgá
OP	ʊwúráú pá zɔ́/ã̋ŋgá
OY	ʊraʊ paa ãŋga
ET	uráú pá ã̋ŋgá
EO	wúráú páɣá yã̋ŋã̋
BA	agbálá paɣa ãŋã
KL	
AP	wúráú páá yɔ́
ID	igbo kiri
OG	igbo kiri
GM	eɾ̃ẽ̃ sou bo zo
EG	
WO	
FU	eɾ̃ẽ̃ paa zʊʊ
AR	
OB	eɾ̃ẽ̃ seri bo-mĩnĩ ɔkʊ
OT	
OE	ɔwúrá serí bo yɔ́-mɛ
ME	ɔwúrá serí bo yɔ́
KU	kılá tɔrʊ bulou
KB	ɔrá pua akʊ
WT	bou tıbı
ON	uwúráú páá ã̋ŋgá
IK	uráú pá ã̋ŋgá
EK	ʊráú páá ã̋ŋgá
KO	ʊráú páá ãŋga
GB	ogbó ã̋ŋgá
OR	ɔ́wárá páá-yɔ tu aga/ɜgɜ
AT	árúwá páá ga, ɓúmã̋ ga
BI	éní̋ pá ɓó yé ga
Notes	

EAT		
Defaka	éé	J 261
	ee	S [H/L variation as in NK]
NK	fĩ	
BD		
Ịḅanị	fĩ	
Kalaḅa rị	fĩ	
BL		
KI	fĩ	
NE	fɪ	
AK	hɛ	
BU	fĩ	
OP	fɛ́	
OY	fɪ	
ET	fɛ́	
EO	fĩ	
BA	fĩ	
KL		
AP	fĩ	
ID	fɪ	
OG	fɪ	
GM	fɪ	
EG		
WO		
FU	fɪ	
AR	fɪ	
OB	fɪ	
OT		
OE	fɪí	
ME	fɪí	
KU	fĩ	
KB	fĩ	
WT	fɪí	
ON	fɛ́ ?	
IK	fɛ́	
EK	fĩ	
KO	fĩ	
GB	fĩí	
OR	fĩ	
AT	fĩ	
BI	fĩ	
Notes	*fɪɪ 2	

EBB (AS TIDE) (V.I.)

Defaka	
NK	omɔ
BD	
Ịḅanị	ɔmɔ́
Kalaḅa rị	ɔm̋
BL	
KI	ɔmɔ́
NE	ɔm̋
AK	ɔm̋ɔ
BU	ɔm̋
OP	
OY	iyerí, ɔm̋
ET	
EO	ɔm̋
BA	
KL	
AP	ɔm̋ũ̋
ID	sibu
OG	subu
GM	
EG	
WO	
FU	ɔmɔ̃ũ̋
AR	ɔm̋ũ
OB	ɔmɔ̃ũ
OT	
OE	amɔ̃ũ
ME	pɛlé, eyérí
KU	eyérí
KB	erí
WT	eyérí
ON	
IK	
EK	ɔmɔ̃ũ̋
KO	sérí pɛ́lɛ́
GB	sérí pɛ́lɛ́
OR	kóró ɓéni
AT	éríi
BI	yérí
Notes	*ɔmɔ̃ũ

EDGE		
Defaka		
NK	áká	
BD		
Ịḅanị	ŋgasá	
Kalaḅa rị	akaka	
BL		
KI	tíɓí jú	
NE	aká, akaká, akpakpalı, gbagara	
AK	aka	
BU	aká, kɔ̃ɔ̃	
OP	aká(bírá)	
OY	aka, bıbı	
ET		
EO	aká	
BA	agbáɣárá	
KL		
AP	kúnũ-mɔ̃	
ID	aka, igɔŋ́gɔ̃ɔ́rɔ̃	
OG	dʊʊmɔ	
GM	agbaara	
EG		
WO		
FU	kʊkʊʊ, kʊkʊ tɔrʊ́	
AR	kʊkʊ	
OB	aka, agbaara	
OT		
OE	aká, ákú, agbáárá	
ME	akákú	
KU	fa koro	
KB	kúnũ ákú	
WT	aká bírá	
ON	kpɛ́kɛ́lɛ́ yɔ, aká	
IK	aká	
EK	ıkɔ́kí	
KO	aká	
GB	ıkɔ́kí	
OR	kúnó	
AT	kɔ̃, ágã́	
BI	kúnũ, kɔ̃, agıra	
Notes	*aka 2?	Possibly ãkã́ > ãgã́ > ãŋgá is a doublet

EGG		
Defaka	ítɛ̃ɛ̃́	J 149
NK	ayĩ	
BD		
Ịḅanị	anyı	
Kalaḅa rị	ayĩ	
BL		
KI	ayĩ̃	
NE	ãŋgá	
AK	ãŋgía	
BU	ãŋgá	
OP	ãŋgá	
OY	ãŋgá	
ET	ãŋgaá	
EO	ɛ̃ŋgɛ́	
BA	ɛ̃ŋgɛ́	
KL		
AP	ɛ̃ŋgɛ́	
ID	ıgɛ, (ofonĩigɛ	
OG	ofoni ıgɛ	
GM	ofoni ɛgɛ	
EG		
WO		
FU	ɛgɛ	
AR	ɛgɛ	
OB	ɛ̃ŋgɛ	
OT		
OE	ãŋgɛ	
ME	ãŋgɛ	
KU		
KB	ãŋga	
WT	ɛ̃ŋga/ãŋga	
ON	ãŋgaá	
IK	ãŋgaá	
EK	ãŋgaá	
KO	ãŋgaá	
GB	ãŋgaá	
OR	ɛyɛ̃	
AT	idu	
BI	anyɛ	
Notes	*ãgĩã ? 1	PWS #-gì-, -gìa- *Ei*

EIGHT (COUNTING)

Defaka	túatúa	J 215
NK	nḭ́íni	
BD		
Ịḅanị	ínḭ́ne	
Kalaḅa rị	nḭ́ne	
BL	nḭ́ne	
KI	nḭ́ne	
NE	nḭ́ne, nḭ́nẽĩ	
AK	nḭ́ne, nḭ́nẽĩ	
BU	nḭ́ŋínã́	
OP	nḭ́ŋḭ́nı	
OY	nĩŋĩne/nĩĩe	
ET	nḭ́ŋíni	
EO	nḭ́ŋínã́	
BA	nḭ́ŋínã́	
KL		
AP	nḭ́ŋínẽ́	
ID	nĩŋĩnã	
OG	nĩŋĩnã	
GM	nẽĩnɛ	
EG		
WO		
FU	ninḭ́nɛ	
AR	ninḭ́nɛ	
OB	nĩŋĩnã	
OT		
OE	nĩiń̩a	check
ME	nḭ́nã	
KU	nḭ́nã	
KB	nḭ́ŋínã́	
WT	nḭ́nã	
ON	nḭ́ŋḭ́nɛ	
IK	nḭ́ŋínḭ́	
EK	nḭ́ŋíni	
KO	nḭ́ŋíni, nḭ́nḭ́ni	
GB	nḭ́ŋíˈnḭ́	
OR	nḭ́íni	
AT	mãa fuí	
BI	mã fu oí, nḭ́íni	
Notes	*nĩŋĩnĩ 4	

EIGHT PEOPLE

Defaka	túatúa	J 215
NK	(nḯínia)	
BD		
Ịbanị		
Kalaḅa	nḯnā́	
rị		
BL		
KI	nḯnā́ warı	
NE	ninã	
AK	ninã kɛ́mɛ	
BU	nḯŋínā́	
OP		
OY	nĩŋĩnã	
ET		
EO	nḯŋínā́ kímḯ	
BA	nḯŋínā́ kímḯ	
KL		
AP		
ID	nĩŋĩnã/nĩĩa kímḯ	
OG	nĩŋĩnã kímḯ	
GM	nĩŋĩnã kímḯ	
EG		
WO		
FU	ninḯnã a-kímĩ	
AR		
OB	nĩŋĩnã kímḯ	
OT		
OE	nĩĩá kímḯ	
ME	nĩĩá kímḯ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	nḯŋínā́ kímḯ	
KO	nḯŋínā́ kímĩ	
GB	nḯŋínā́ kímḯ	
OR	mãa kímḯ fa óyí	
AT	mãa kımḯ fui	
BI	mãa kímḯ fu oyi	

Notes

EIGHTEEN

Defaka	mãamã kẽĩ ile síi	J 225
NK	mãamĩ fa sí	
BD		
Ịḅanị	mmɛɛ́ fa sí	
Kalaḅa rị	mã̰ fa sí	
BL	mãã́ fa sí	
KI	mãã̰ fa sí	
NE	oyi nḭ́nẽĩ fındı, mã́ĩ fá si	
AK	oyi ninẽĩ hɛndɛ	
BU	mã́mṍ fá si, *	
OP		
OY	oi nĩŋĩnẽ́/nĩĩé fını	
ET		
EO	mã́ámṍ fá sí	
BA	mã́mṍ fá sí	
KL		
AP	ói nḭ́ŋínã́ fínḭ́	
ID	oi nĩŋĩnã fínḭ́	
OG	oi nĩŋĩnã fínḭ́	
GM	mãmṵ fa sí	
EG		
WO		
FU	woi ninḭ́nɛ fınḭ́	
AR		
OB	óyi nĩŋĩnã fónḭ́	
OT		
OE	oyí nḭ́ínã féni	
ME	oyí nḭ́ínã féni	
KU	óyí nḭ́nã feni	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ói nḭ́ŋíni fínḭ́	
KO	ói nḭ́ŋíni fínḭ́	
GB	ói nḭ́ŋíni fóni	
OR	mãũ fa sí	
AT	éyí nḭ́nḭ́ni fínı, *	
BI	mãa fa sí	

Notes

EIGHTY

Defaka	nɛ̃↓á síi	J 235
NK	nĩ a-si	
BD		
Ịḅanị	ínĩ á-si	
Kalaḅa rị	ínĩá -si	
BL	ínɛ̃ĩ á-si	
KI	ínĩá -si	
NE	inĩesí/inẽĩ esí/inẽĩ a-sí	
AK	nẽĩ a-hi	
BU	nɛ̃ĩá-sí	
OP	nĩá -sí	
OY	nẽĩ a-sí	
ET	nĩá -sí	
EO	nɛ̃ĩá-sí	
BA	nɛ̃ĩá-sí	
KL		
AP	nĩá -síí	
ID	nẽĩ-ya si	
OG	nẽĩ-ya si	
GM	nẽĩ a-si	
EG		
WO		
FU	nĩĩ a-si	
AR	nẽĩ a-si	
OB	nia -sii	
OT		
OE	nẽĩyá -sii	
ME	nẽĩ-á -sí ?	
KU	nĩá -si	
KB	nĩá -si	
WT	niá -si	
ON	nɛ̃ĩá-sí	
IK	nĩá -sí	
EK	nĩá -sí	
KO	nĩá -sí	
GB	nĩá -síí	
OR	nĩʒ̱ʒ̱-si (1)?	
AT	nĩá -si/nĩési	
BI	nĩá -si	
Notes		

ELBOW

Defaka	
NK	ɓára mgbu
BD	
Ịḅanị	ɓárá ˡtṹŋgu
Kalaḅa rị	ɓáˡrá kúkú
BL	
KI	ɓárá íˡkpúkú
NE	ɓará ɪkpʊkʊ
AK	ɓara íkɔtɔ
BU	ɓárá tũmgbo/tṹmgbóú
OP	bírá tõũ
OY	bɪrá tũmgbo
ET	ɓárá tõ̃ũ/ikɔli
EO	bírá tṹmgbo
BA	tṹmgbóú, bírá tṹmgbou
KL	
AP	bírá tṹmgbou
ID	bɪra íkalɪ
OG	bɪrá ɪkɔlɪ
GM	bɪrá ɪkalɪ
EG	
WO	
FU	bɪra tṹmgbé
AR	bɪrá igbele
OB	bɪra íŋgɔlɪ
OT	
OE	bɪrá ɛgɔlɪ
ME	bɪrá ɛ̃ŋgɔlɪ
KU	bírá ɛgɔlɪ
KB	bírá ɛgɔlɪ
WT	bɪrá ɪgɔ́lí
ON	bírá/brá ikɔli
IK	ɓárá íkɔli
EK	bárá ɪkɔkɪ
KO	bárá ɪkɔkɪ
GB	bárá ˡíkɔ́kɪ
OR	ɓárá tõ̃ũ
AT	ɓárá tẽ̃ĩ
BI	bírá tẽ̃ĩ
Notes	

30. Elephant, *Loxodonta africana*

Proto-Ijoid	*ɓıla			
Defaka	bıla			J 156
Proto-Ịjọ	*ɓıla			
NK				
BD				
Ịḅanị	bıla			
Kalaḅarị	ɓıla			
BL				
KI	ɓılaá			
NE	ɓılá			
AK	ɓíla			
BU	ɓílá			
OP	bílá			
OY	bılá	opú obori		
ET	ɓilá			
EO	bílá			
BA	bílá			
KL				
AP		opú obori-wei		
ID		opú obori		
OG		opu óbori		
GM		opu óbori		
EG				
WO				
FU			ugborugbo, opu nā́mā́	
AR			ugborugbo, opu ówei	
OB		opu óbori		
OT				
OE		opu óbori		
ME		opu obori		
KU		opu obori		
KB		opu obórí		
WT		opu obori		
ON	bila	opu obori		
IK	ɓilaá			
EK	bılá			
KO	bılá			
GB	bıla			
OR			kosi ówei	
AT			opu nãmā́	'big animal'
BI			kosi nımā́a, opu nõmã	

Notes: the Proto-Ịjọ *ºila is one of the few widespread Niger-Congo roots attested in Ịjọ. Similar forms occur in Mande, Gur and Adamawa languages, e.g. Mundang **bàlì**. The other forms are highly local epithets, the most common, **opu obori**, meaning 'big goat'. surrounding languages have no forms similar the *ºila, but rather the other widespread Niger-Congo root *-nyi. This is useful evidence for the orginal journey of the Ịjọ from the interior of West Africa.

ELEPHANT GRASS

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	asara, asıra
rị	
BL	
KI	ɓıla ŋgwɔɔ́ ?
NE	ɔpãĩ
AK	oto
BU	ipírí
OP	epírí/ipírí
OY	ipirí, usí
ET	epirií
EO	ipírí
BA	ipírí
KL	
AP	epírí
ID	saara-saara túkó
OG	okũ íkpũ
GM	bou úkpu
EG	
WO	
FU	ukpú tuke
AR	ukpú tuke
OB	kɔnɔ̃wei beri
OT	
OE	osi
ME	osi
KU	osi
KB	osií
WT	osií
ON	epiri
IK	epirií
EK	osií
KO	ĩmbɛbɛlɛ́, usií
GB	usuú
OR	kosu ówei tua
AT	íkáráa, amã ikpú
BI	opu íbã, íbã̋ã
Notes	

ELEVEN

Defaka	úwei gbɔ́rí	J 218
NK	óyí gbɔ́rí/(gbɔ́ɔ́rí)	
BD		
Ịbanị	óyí ŋgɛ́ fínjí/fíndí	
Kalaḅa rị	óyí gbɛ́ríyé ˡfínjí	
BL	óyí gbɛ́ríyé ˡfínjí	
KI	óyí gbɔ́rí-yé fınjı	
NE	oyi gberéi/gbɔ́rı-ye fındı	
AK	oyi gbɔri-yé hɛndɛ	
BU	ói kɛ́nĩ fını	
OP	ói kɛnĩ fínı	
OY	oi kɛnḩ fını	
ET	ói kɛni fɛ́nɛ	
EO	ói kɛ́nḩ fını	
BA	ói kɛ́nḩ fını	
KL		
AP	ói kɛ́nḩ fını	
ID	oi kɛ́nḩ fını	
OG	oi kɛnĩ fını	
GM	oi kɛ́nḩ fínḩ	
EG		
WO		
FU	woi/oi kɛnḩ fını	
AR	oi kɛ́nḩ fını	
OB	oyi kɛ́nḩ fonḩ	
OT		
OE	(oyí kɛnĩ fɛ́nĩ	
ME	oyí kɛnĩ fɛ́ni	
KU	oyí kɛnĩ fɛ́ni	
KB	ói kɛnĩ fónḩ	
WT	óyí kɛnĩ fɛ́ni	
ON	ói kɛni fɛ́nɛ	
IK	ói kɛni fɛ́nɛ	
EK	ói kɛnĩ fínḩ	
KO	ói kɛnḩ fínḩ	
GB	ói kɛnĩ fóni	
OR	óyí kɛnḩ fɛ́nḩ	
AT	éyí kɛ́n(í)fín(í)	
BI	óyí kanḩ ɔgbasɔ́	
Notes		

EMPTY	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	nyɛ́ ó˛fórí
Kalaḅa rị	yé ófó˛rí, fó, *
BL	
KI	
NE	ye faá, papa ɓió
AK	paa ɓie
BU	pá-ɓólóú, iyé fá
OP	páá-bólóú, iyí fa
OY	iye fa, paa bolou
ET	pɛ́búlú ?
EO	iyé fá, páá/bólóú
BA	pá bólóú, iyé/yé fa
KL	
AP	yé fá
ID	pãmbulou
OG	pãmboloubu
GM	iye fa, paa buloubu
EG	
WO	
FU	paa bilibu, ye fa yé
AR	iyé fa
OB	paa bulou
OT	
OE	paá búlóú
ME	paá búlóu
KU	paá bulou, eyí fa
KB	bɛ̃ɛ̃-ɣá, oféfe
WT	eyí fa, paá bulu
ON	páá-bólóú
IK	pápóló
EK	yé faá
KO	páá bólóú, yé faá
GB	páá búlóú
OR	ófórófó
AT	ófó˛ró, yí faá
BI	ófúrófó
Notes	

ENAMEL PLATE

Defaka	
NK	alalá fɛrɛ, yé fí alala
BD	
Ịḅanị	pánı
Kalaḅa rị	pánı
BL	
KI	pánı
NE	ɛfɛrɛ, pánı
AK	ɛhɛrɛ, pánĩ ɛhɛrɛ
BU	pánũ ɛfɛrɛ
OP	pándı
OY	pánũ
ET	
EO	pánũ/pándʊ
BA	pánũ
KL	
AP	pánũ
ID	kpánda, akpúmõkú
OG	akpumóokú/akpúmõ kú
GM	akpúmóokú
EG	
WO	
FU	kpáanũ
AR	kpa̋ãnũ
OB	akpama̋akú
OT	
OE	akpama̋oku
ME	pánũ
KU	pánı, okinẽ
KB	pánı
WT	pánı
ON	páni
IK	páni
EK	pánĩ ɛfɛrɛ
KO	pánı, alalá
GB	pánı, alalá
OR	ɛ́fɛ́rɛ́
AT	áfɛ́rɛ́
BI	na̋ílɔnn afırı
Notes	*ɛ́fɛ́rɛ́ 2

END (N)
Defaka
NK
BD
Ịḅanị suú
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE kune
AK kúne
BU túú
OP incomplete, check other words from MS
OY
ET
EO túɣú
BA
KL
AP
ID dʊ
OG tuɣu
GM tuu
EG
WO
FU túú
AR tuɣu
OB túú
OT
OE kúnõũ
ME kunõũ
KU tú
KB túú
WT tuú
ON tú, túfá yé
IK
EK túú
KO túú, dʊ́ʊ́, kúnõũ
GB kúnõũ
OR kúnó
AT túú, kúnó
BI kúnũ
Notes *kunʒ̰ũ 2

END (V)

Defaka	
NK	kúnɔ̃mãa
BD	
Ịḅanị	kunõ-mã́
Kalaḅa rị	kunõ-mã́
BL	
KI	kulu-mã́
NE	kune = mɔ̃́, kune
AK	kúne
BU	kúnṹ-mɔ̃́
OP	tú pɛ́lɛ́ zɔ́, kúnṹ-mɔ̃́,*
OY	kunɔ̃-mɔ̃́ ?
ET	
EO	kúnṹ-mɔ̃́
BA	kúnẽ́-mɔ̃́
KL	
AP	kúnṹ-mɔ̃́, dʊ́ʊ́-mɔ̃́
ID	
OG	dʊʊ-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	dʊʊ-mɔ
AR	
OB	dʊʊ-mɔ
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	kúnó-mɔ̃́
IK	
EK	kúnẽ́-mɔ
KO	kúnẽ́-mɔ̃́
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	*kúne-mã ?? (cause to end?)

ENDURE (V.T.)

Defaka	
NK	ínɛ̃́
BD	
Ịḅanị	ínɩ̃́ɩ́-mãá/inɩ̃́ɣí-mãá ?
Kalaḅa rị	inɛ̃-mɑ̃́
BL	
KI	kú-ɓíé kúrɔ́-mã ?
NE	inɛ̃́-mɔ
AK	inɛ̃́-mɔ
BU	inɩ̃́-mɔ̃́
OP	
OY	inɩ̃́-mɔ̃́
ET	
EO	inɩ̃́-mɔ̃́
BA	
KL	
AP	inɩ̃́-mɔ̃́
ID	inɛ̃
OG	inɛ̃-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	inɛ̃-mɔ
AR	súru kɔrɪ, inɛ̃
OB	inɛ̃-mɔ
OT	
OE	enɛ̃́
ME	enɛ̃́
KU	enɛ̃́
KB	enɛ̃́(-mɔ̃́)
WT	enɛ̃́-mɔ
ON	
IK	inɛ̃́
EK	inɛ̃́-mɔ̃́
KO	inɛ̃́
GB	inɛ̃́-mɔ̃́
OR	íne
AT	ɓʊ́ ɓáa, ínɛ̃́-mɛ̃́
BI	ɪmɓáta
Notes	*inɛ̃ĩ-mã ̰ 5?

ENEMY

Defaka	
NK	ɓú ísa-ɓɔ
BD	
Ịḅanị	írúó nā́-ɓɔ́, írúó
Kalaḅa rị	ɔ́mū́-ɓɔ
BL	
KI	tara-ká-ɓɔ́ɔ
NE	fía-ɣa oweí/-ɓɔ, *
AK	híá-ga
BU	fíá-ɣá/tárí-ɣɛ́ wei
OP	fíá-ɣí-bɔ, egíĩã-bɔ
OY	
ET	dióko owei
EO	fíá/tárí-ɣɛ kımĩ
BA	fíá-ɣɛ owei, tárí-ɣɛ owei
KL	
AP	ogírẽ́-wei
ID	ogírẽ-wei/kımĩ, ogírẽ́
OG	ɛnĩ́ ogirẽ-wei
GM	ogirẽ́ kımĩ
EG	
WO	
FU	ogirẽ́-bɔ
AR	ogirẽ wéí
OB	ogírẽ́ owei
OT	
OE	egíĩẽĩ
ME	egíĩẽĩ
KU	egíĩẽĩ
KB	egíĩẽĩ owei/-ara
WT	egérẽ
ON	igíĩĩ kımĩ
IK	dióko owei
EK	dióko
KO	dióko kımĩ/owei/-araʊ
GB	dióko-owei
OR	ɛgbáa kımĩ/owei
AT	ıgbā́-wéi, ıgbā́ã
BI	ıgbā́ kımĩ
Notes	

ENTER

Defaka	sua	J 280
NK	súɔ́	
BD		
Ịḅanị	sɔ́ mṹ/ɓó	
Kalaḅa rị	sɔ́ ɓó	
BL		
KI	sɔ́	
NE	sʊɔ	
AK	huɔ	
BU	súɔ́	
OP	súɔ́	
OY	sʊwɔ	
ET	súɔ́	
EO	súwɔ́	
BA	súɔ́	
KL		
AP	súɔ́	
ID	sʊɔ	
OG	sʊɔ	
GM	sʊɔ	
EG		
WO		
FU	sʊwɔ	
AR	sʊɔ	
OB	sʊwɔ	
OT		
OE	sʊwɔ́	
ME	sʊɔ́	
KU	súɔ́	
KB	súɔ́	
WT	sʊɔ́	
ON	súɔ́	
IK	súɔ́	
EK	súɔ́	
KO	súɔ́	
GB	súɔ́	
OR	súɔ́ ɓo, súɔ́	
AT	sɔ́	
BI	sɔ́ɔ	

Notes

ENTERTAIN (GUEST) (V.T.)

Defaka		
NK	(ikenḟ) ólɔ	
BD		
Ịḅanị	(igonĩ kɔ́	
Kalaḅa rị	igoni kɔ̃́	
BL		
KI	kɔ̃ɔ̃́	
NE	kɔ̃́	
AK	kámɔ	
BU	kámã́	
OP	kámã́ã́	
OY	kamãã́	
ET	kamãã́	
EO	kámã́ã́	
BA	kámã́ã́	
KL		
AP	kámã́ã́	
ID	kamãĩ	
OG	kamãĩ	
GM		
EG		
WO		
FU	kamãĩ	
AR	kamãĩ	
OB	kamãĩ	
OT		
OE	kamãĩ	
ME	kamãĩ	
KU	kımãĩ	
KB	kımãá	
WT	kamãĩ	
ON	kamãĩ	
IK	kamaã́	
EK	kamɔ̃ṹ	
KO	kamɔ̃ṹ	
GB	kamṹ	
OR	kamã	
AT	kamɔ̃́	
BI	kʊmã	
Notes	*kãmãũ ? 1	E, W divide

ERODE (V.I.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	sɪɣɪrí/sɪɪrí
Kalaḅa rị	pɛí
BL	
KI	
NE	kɛ́kɛ, súgɪrɪ
AK	kɛ́kɛ
BU	kpírí, sɔ́ɔ́rí
OP	
OY	kuré
ET	
EO	kúré
BA	sɔ́ɔ́rí fa
KL	
AP	súúrí
ID	pɛlɛ-í
OG	pɛlɛ-ɪ
GM	
EG	
WO	
FU	kuré
AR	kurí
OB	sʊʊrí
OT	
OE	kuré
ME	kuré
KU	kuré
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kúré
KO	sʊrʊí, kúré, kurí
GB	kúré
OR	ekúre
AT	gɛɪ
BI	pɛɪ, gɛɛ

Notes

ESCAPE (V.I.)

Defaka	
NK	mãŋgi súó
BD	
Ịbanị	mãŋgɪ páɣá/páá
Kalaḅa	pɔkɔ́ ˡpáká
rị	
BL	
KI	mãŋgí, kiki-mā́
NE	tɛɪ
AK	ɓɔgɔ tɛi ?
BU	tɛ́í
OP	bā́ī́ fá, tɛ́í
OY	tɛɪ
ET	tɛ́í
EO	tɛ́í
BA	tɛ́í
KL	
AP	tɛ́í
ID	tɛɪ
OG	tɛɪ
GM	tɛɪ
EG	
WO	
FU	tɛɪ, bãŋĩ
AR	tɛɪ
OB	bãĩ, tɛɪ
OT	
OE	tɛí
ME	tɛí
KU	tɛ́í
KB	pɪlɛ tɛ́í
WT	tɛí
ON	baũ fá, tɛ́í
IK	tɛ́í, baī́ fa
EK	tɛ́í
KO	tɛ́í
GB	tɛ́í
OR	tɛ̃ī́
AT	tɛ́í, pɔ́ɔ́, pɔɔ tɛ́í
BI	pɔɔ, tɛ́ɛ́
Notes	*tɛ̃ĩ/tɛɪ 2

EVENING

Defaka		
NK	bubori	
BD		
Ịḅaṇị	ɓopiri	
Kalaḅa ṛị	ɓoɓiri	-p- > -ɓ-
BL		
KI	sásó	
NE	ɓoróɓu	metathesis
AK	ɓoroɓúu	metathesis
BU	ɓóɓóru	
OP	bóbórú	
OY	bobóru	
ET	ɓoɓoruú	
EO	bóbórú	
BA	bóbórú	
KL		
AP	bóbórú	
ID	bubóru	
OG	bubóru	
GM	buború	
EG		
WO		
FU	buború	
AR	boború, boború dɔɔ	
OB	bubóru	
OT		
OE	buboru	
ME	buboru	
KU	buboru	
KB	biberi ?	
WT	boboro	
ON	buboru	
IK	buboruú ?	
EK	buború	
KO	buború	
GB	buború	
OR	ɓuɓeri	
AT	ɓori	
BI	ɓoru	
Notes	*ɓopori 1	

EVERYONE

Defaka	
NK	kínḟ-m áyoɣo
BD	
Ịḅanị	kínḟ mā́-mgba
Kalaḅa rị	kínḟ-mḟ mgba
BL	
KI	wɛnḟ mgba
NE	kımḟ kımĩ, konõŋgú-mẽĩ bısɛ
AK	kɛmɛ kɛ́mɛ, gbɔri-ɓɔ gbɔri-ɓɔ
BU	kímḟı sɛ
OP	kɛ́mḟ sɛ kɛ́mḟ-ɓo/-bo sɛ
OY	kımḟı sɛɛ
ET	kɛ́mḟ kɛ́mɛ
EO	kímḟ sɛ́ɛ
BA	kímḟḟ sɛ́ɛ
KL	
AP	kímḟ sɛ́ɛ
ID	kımḟí sɛ/sí-sɛ
OG	kımĩ sı-sɛ
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	kımĩ sɛ-sɛ
OB	kımĩ sɛɛ
OT	
OE	(kımḟ sɛ-sẽ
ME	kımḟ sɛ́-sɛ́
KU	kímḟ sɛ́ɛ
KB	kímḟ sɛ́ɛ
WT	kımḟ sɛ́ɛ
ON	kɛ́mḟ sɛ́ɛ, kɛ́mḟ-bo sɛ
IK	kɛ́mḟ sɛ́ɛ
EK	
KO	kímḟ kímĩ, kímḟ sɛ́ɛ
GB	kímḟ sɛɛ́ɛ
OR	kaámã sɛ
AT	kímḟ-sɛ́ɛ/ékpétékpée
BI	mósu kímḟ-bı

Notes

EVERYTHING

Defaka	
NK	yé-m áyoɣo
BD	
Ịbanị	nyɛ́-mã́-mgba
Kalaba	yé-mã́-ḿgba, *
rị	
BL	
KI	yé-mã́-mgba
NE	ye-mã́ bısɛ́
AK	iye-mɔ̃ bésɛ, gbɔri ye gbɔri ye
BU	iyé-mɔ̃ sɛ
OP	iyí-ɓo/-bo sɛ
OY	iye-bó sɛɛ
ET	í-ɓɔ sɛ́ɛ
EO	iyé-mɔ̃́ sɛ́ɛ
BA	iyé-mɔ̃́ sɛ́ɛ
KL	
AP	iyé-mɔ̃́ sɛ
ID	iye-bó sɛ
OG	iye-mĩ́ nĩ́ sí-sɛ
GM	
EG	
WO	
FU	iye-mã́ sɛ
AR	iye-mã́ sɛ
OB	iye-bó sɛɛ
OT	
OE	(eyé-bo-sẽ
ME	eyé-bó sɛ
KU	eyí-mĩ́nĩ̃ sɛɛ
KB	eyí-mĩ́ sɛ, eyí-mĩ́nĩ̃ sɛɛ
WT	eyí-mĩ́nĩ̃ sɛ
ON	yí-bo sɛ
IK	yí-ɓɔ sɛ́ɛ
EK	yé-mɔ̃́ sɛ
KO	(ĩyé-mɔ̃́ sɛ
GB	yí-mɔ̃́ sɛ
OR	íyé sɛ́ɛ
AT	yí sɛ́ɛ/ékpétékpée
BI	mósi yé-bı

Notes

EXPECT (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	dií
Kalaḅa rị	ɗìkí
BL	
KI	ɗìkí
NE	ikió-mɔ
AK	ikie-mɔ̃ɔ
BU	ikíé-mɔ̃
OP	
OY	ikiyo-mɔ̃
ET	
EO	ikíyó-mɔ̃
BA	
KL	
AP	ikíé-mɔ̃
ID	oroo
OG	ƭɔ̃
GM	
EG	
WO	
FU	ikiyo
AR	kiri póɣi, dɔʊ
OB	ikiyo
OT	
OE	ororo
ME	ƭɔ̃ɔ̃ bırá
KU	tɔ̃
KB	tɔ́rú dii, dií
WT	
ON	
IK	tɔ́rú dì ?
EK	tɔ́rú dii
KO	ukíé, tɔ́rú díí
GB	dií
OR	íkie
AT	ókíó-ˡmɔ̃
BI	
Notes	

EXTINGUıSH, QUENCH (V.T.)

Defaka	ɓɔɔ-mã	J 346
NK	(bĩ-mã)	
BD		
Ịḅanị	bí-mã́a	
Kalaḅa	bĩ-mã́	
rị		
BL		
KI	bĩ́-ˈmã́	
NE	bĩ-mɔ̃́	
AK	bĩ-mɔ̃́ɔ	
BU		
OP		
OY	vẽĩ-mɔ̃́	
ET		
EO	vẽ́ĩ-mɔ̃́	
BA		
KL		
AP	vṍĩ-mɔ̃́	
ID	vĩ-mɔ	
OG	vũĩ-mɔ	
GM		
EG		
WO		
FU	vũĩ-mɔ	
AR		
OB	vĩĩ-mɔ	
OT		
OE	vĩ-mɔ	
ME	vĩ-mɔ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK	ovĩ-mɔɔ́	
EK	ovĩ-mɔɔ́	
KO	ovĩ-mɔɔ́	
GB	ovĩ-mɔɔ́	
OR		
AT	evĩ-mɔ	
BI	vımũ	
Notes	obõĩ-mã 1	b > v /-- ḭ

EXTINGUıSHED, BE (V.I.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	bĩ	
rị		
BL		
KI	bĩ́ĩ	
NE	bĩ́ĩ	
AK		
BU		
OP		
OY	veĩ́ĩ	
ET		
EO	vẽ́ĩ	
BA		
KL		
AP	vṍĩ	
ID	vẽ́ĩ	
OG	vṍĩ	
GM		
EG		
WO		
FU	vṹĩ	
AR		
OB	vĩ́ĩ	
OT		
OE	vĩ́ĩ	
ME	vĩ́ĩ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ovĩ́ĩ	
KO	ovĩ́ĩ	
GB	ovĩ́ĩ	
OR		
AT	evĩ	
BI		
Notes	*obõĩ-ĩ́ 5	b > v /-- ĩ

EYE		
Defaka	ɔ́yɔ	J 3, S
NK	tɔ́ru	
BD		
Ịḅanị	tɔ́rú ḿ˩gbɔ́lʊ	face-seed
Kalaḅa rị	tɔ́rʊ́m˩gbɔ́	face-seed
BL		
KI	tɔ́mgbɔ́˩lʊ́	face-seed
NE	tɔrʊ́	
AK	tɔ́ru	
BU	tɔ́rʊ́	
OP	tɔ́rú	
OY	tɔrʊ́	
ET	tɔ́rú	
EO	tɔ́rʊ́	
BA	tɔ́rʊ́	
KL		
AP	tɔ́rʊ́	
ID	tɔrʊ	
OG	tɔrʊ	
GM	tɔrʊ	
EG		
WO		
FU	tɔrʊ	
AR	tɔrʊ	
OB	tɔrʊ	
OT		
OE	tɔrʊ́	
ME	tɔrʊ́	
KU	tɔ́rʊ́	
KB	tɔ́rʊ́	
WT	tɔrʊ́	
ON	tɔ́rú	
IK	tɔ́rú	
EK	tɔ́rʊ	
KO	tɔ́rʊ́	
GB	tɔ́˩rʊ́	
OR	tɔ́rí	
AT	tɔ́rí	
BI	tɔ́rʊ́	
Notes	*tɔrɪ 3	eye > *face* in KaKiBa ɔ-ɪ > ɔ-ʊ

FACE

Defaka		
NK	tɔ́rʊ-kuɣu, kuɓu	tɔ́rʊ-
BD		
Ịbạnị	tɔ́rʊ́-ˡkú, tɔ́ˡrʊ́	
Kalaḅari	tɔ́ˡrʊ́	
BL		
KI	tɔ́ˡrʊ́	
NE	tɔrʊ́-kuɓu	
AK	tɔru-kúɓu	
BU	ãndí	
OP	ãndɛ́	
OY	ãndí	
ET	ãndɛ́	
EO	ãndí	
BA	ãndí	
KL		
AP	ãndí	
ID	adı	
OG	adı	
GM	adı	
EG		
WO		
FU	adı	
AR	adı	
OB	ayã́	
OT		
OE	ãndí	
ME	ayã́	
KU	kuró	
KB	kúró	
WT	koró	
ON	ãndɛ́	
IK	ãndɛ́	
EK	kóró	
KO	kóró	
GB	kóró	
OR	fáɓárá	
AT	tɔ́rʊ́ kóro	
BI	tɔ́rʊ́ kúróo	

Notes

FAECES

Defaka	ɓáta	J 29
NK	fiã	
BD		
Ịḅanị	fıá ?	
Kalaḅa	fĩ̃yã	
rị		
BL		
KI	fıãã́, fıã́	
NE	disí-yaı, pɔgʊ-yaı	
AK	dihi-yai	
BU	kúnẽ̃ĩ́	
OP	kúnẽ̃ĩ́	
OY	kunẽĩ	
ET	kónĩ́	
EO	kúnẽ̃ĩ́	
BA	kúnẽ̃ĩ́	
KL		
AP	kúnũ̃ẽ̃ĩ́	
ID	bĩ-yáí	
OG	kunẽĩ, bĩ̃yẽĩ	
GM	kunẽĩ-ye	
EG		
WO		
FU	kunẽĩ	
AR	kunẽĩ	
OB	afĩã	
OT		
OE	afĩ̃yã	
ME	afĩ̃ã	
KU	bĩ̃ẽ̃-yã̃ĩ́	
KB	bĩ̃ẽ̃-yá	
WT	bĩ̃ẽ̃-yáí	
ON	bíyã̃ĩ́	
IK	kúnẽ̃ĩ́	
EK	bĩ̃ẽ̃ séí	
KO	bĩ̃ẽ̃ séí	
GB	fıã́	
OR	fĩã	
AT	bĩ yɛ́ɛ	
BI	bó nyɛ́ɛ	
Notes	*afĩ̃yã 1	

FAINT (V.I.)

Defaka	
NK	fúḿ
BD	
Ịḅanị	fúḿ
Kalaḅa rị	fúḿ, nā́í ɓɔ́rɔ́
BL	
KI	fúḿ
NE	fʊmũ
AK	hɔmɔ
BU	fúmṹ
OP	
OY	fʊmũ
ET	
EO	
BA	fúmṹ
KL	
AP	fúmṹ
ID	fʊmũ
OG	fʊmũ
GM	fʊmũ
EG	
WO	
FU	fʊmũ
AR	fʊmũ
OB	fʊmũ
OT	
OE	fʊmṹ
ME	fʊmṹ
KU	fúmṹ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	fúmṹ
KO	fúmṹ
GB	fúmṹ
OR	fúṹ
AT	fúmṹ
BI	fṹ tɛ́í
Notes	*fʊmũ 2

FALL (V.I.)

Defaka	ɓéké	J 283
NK	ɓéké	
BD		
Ịḅanị	bíɣí/bíí	
Kalaḅa rị	ɓíkí	
BL		
KI	ɓéké	
NE	ɓege, koro	
AK	koro	
BU	kóró	
OP	kóró	
OY	koro	
ET	kóró	
EO	kóró	
BA	kóró	
KL		
AP	kóró	
ID	koro	
OG	koro	
GM	koro	
EG		
WO		
FU	koro	
AR	koro	
OB	koro	
OT		
OE	koró	
ME	koró	
KU	kúró	
KB	kúró	
WT	koró	
ON	kóró	
IK	kóró	
EK	kóró	
KO	a. kóró	fall
	b. béké	totter, fall
GB	kóró	
OR	kóró	
AT	kóró	
BI	kúró	
Notes	*ɓıkı/ɓeke 2	
	**ɓıkı/ɓeke	
	*koro 2	

FAMILY
Defaka
NK fúro
BD
Ịḅanị wárí/fúró-ápʊ
Kalaḅa pákáfúró
rị
BL
KI fúʲró
NE furó
AK díi, húro
BU wárí
OP wárí
OY warí
ET
EO wárí
BA
KL
AP wárí, zíí túú
ID zii tú
OG ɛnḟ warı-abʊ
GM bınã bínã ?
EG
WO
FU warı póólo
AR warı-ábʊ
OB zii túú
OT
OE warí, zii tuu
ME warí, zi
KU inẽ kımĩ ámã, bınã warı
KB wárí bulu, zií
WT kɛnḟ zi, warí bulú
ON
IK
EK wárí
KO bınã warí, wárí, zií
GB bírí
OR wárí káamã
AT wárí-ótu, zi-etúu
BI bınã, wárí ógu
Notes

FAR, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	á˩lá
BD	
Ịḅanị	ɓɔlɔ
Kalaḅa rị	sʊmã́, á˩lá
BL	
KI	ɓɔlɔ́, sasaá
NE	alá, sigí-mɔ
AK	aláa, higi-mɔ̃́ɔ
BU	alá
OP	alá
OY	alá
ET	alá
EO	alá
BA	alá
KL	
AP	alá
ID	ala
OG	ala
GM	ala
EG	
WO	
FU	ala
AR	ala
OB	ala
OT	
OE	alá, sãĩ
ME	alá
KU	alá
KB	alá
WT	alá
ON	alá
IK	alá
EK	alá
KO	alá, gílíí, zibau uú
GB	alá
OR	ála
AT	áláa, asá ga, asa páámã́
BI	ála
Notes	*ala 3

FARM

Defaka	ído	J 102	
NK	duɔ		
BD			
Ịḅanị	dʊɛ		
Kalaḅa rị	ɗʊɔ		
BL			
KI	ojuú/ozuú		
NE	kirí		
AK	inẽ kíri		
BU	ɗʊ́wɔ́		
OP	dúwɔ́		
OY	kiri, kirí, dʊwɔ́		
ET	ɗuɔ́		
EO	kírí, dʊwɔ		
BA	kírí bóú		
KL			
AP	kírí		
ID	kiri bóú		
OG	kiri bóu		
GM	ye gboru kiri		
EG			
WO			
FU	kiri boú		
AR	kiri bóu		
OB	kiri bóú		
OT			
OE	kirí bou		
ME	kirí		
KU	kírí		
KB	kírí yɔ		
WT	kirí		
ON	duɔ		
IK	ɗuɔ́, kírí		
EK	kírí		
KO	a. kírí	a.	farm (general)
	b. dʊɔ́	b.	yam mound, yam farm
GB	kíˡrí		
OR	ɗʊɔ		
AT	ɗɔ kíri, kírí,itóbó,*		
BI	dɔ, kɔrɪ yɛ́ɛ		
Notes	*ɪɗʊwɛ 1		

FAT (N.)

Defaka	ɔsɔ	J 34
NK	ɓɛ́lɛ́kí	metathesis
BD		
Ịḅanị	ɓɛ́lɛ́kí	metathesis
Kalaḅa rị	ɓɛ́lɛ́kí	metathesis
BL		
KI	ɓɛ́lɛ́kí	metathesis
NE	ɪɓɛlɛkɪ	metathesis
AK	imɛkɛlɛ	
BU	ɪɓɛ́kɛ́lí	
OP	imɛ̃ɛ́lí	
OY	ɪmɛɛlɪ	
ET	imɛ̃lí ?	
EO	ɪmɛ̃ɣɛ́lí	
BA	ɪmɛ̃ɣɛ́lí/ɪmɪ̃ŋgɛ́lí	
KL		
AP	ɪmɛ̃ɛ́lí	
ID	imɛɛlɪ	
OG	ɪmɔɔlɪ/ɪḿõŋõlɪ	
GM	ɪmɛɛlɛ	
EG		
WO		
FU	imɛɛlɪ	
AR	ɪmɛɣɛlɪ	
OB	ɪmɛɛlɪ	
OT		
OE	ɛ̃mbɛ́ɛ́lí	
ME	ɛ̃mbɛ́lí	
KU	ɛmɛ̃lɛ́	
KB	ɛmɛ̃lɛ́	
WT	ɪmɛ̃lí	
ON	emɛ̃lí ?	
IK	imɛ̃lí ?	
EK	ɪmɛ̃ɛ́lɛ́í	
KO	ɪmɛ̃ɛ́lɛ́í	
GB	ɪmɛ̃ɛ́lɛ́í	
OR	ɛ́mɛ̃gɛ́lí	
AT	ímɛ̃ɛ́lí	
BI	ímbíɔ́lú	
Notes	*ĩɓɛ̃kɛlɪ 2	

FAT, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	duɓa
BD	
Ịḅanị	kpoɣoro/kpooro, duɓa
Kalaḅa rị	ɗuɓa
BL	
KI	ɗuɓaá
NE	ɗuɓá, kpókoróo
AK	ɗúɓa
BU	ɗúɓá
OP	ɗúɓá
OY	ɪmɛɛlɪ
ET	ɗuɓaá
EO	dúbá
BA	dúbá, ɪmɛ̃́lí túá ?
KL	
AP	dúbá
ID	duba
OG	duba
GM	duba, agbi túá
EG	
WO	
FU	duba
AR	duba
OB	duba, agbi
OT	
OE	dɪba, tukpoo
ME	duba
KU	bú túá ebi
KB	dɪba
WT	bu túá ebi
ON	bírí túá, duba
IK	ɓɔ́ ɓírí túá, ɗúɓá ?
EK	dubá
KO	dubá, búú túá ebií, *
GB	dubá
OR	ɗaɓa
AT	ɗuɓa
BI	ɓaa
Notes	*ɗɛɓa 1 = BIG, BECOME

FATHER

Defaka	izulo	J 184
	idZule	S
	daá	J 184
NK	daa, dáá	
BD		
Ịḅanị	daa, dáa	
Kalaḅa rị	ɗa-ɓɔ, ɗáa	
BL		
KI	ɗaá	
NE	ɗaú	
AK	ɗáu	
BU	ɗáú	
OP	dáú	
OY	daú	
ET	ɗaú	
EO	dáú, daáda	
BA	dáú	
KL		
AP	dáú	
ID	dau	
OG	dau, dáda	
GM	dau, dáda	
EG		
WO		
FU	dau, dáadá	
AR	dau	
OB	ɛ dáu-wei, dída	
OT		
OE	dau	
ME	dau	
KU	dau, dadá	
KB	da, dadá	
WT	dau, dáda	
ON	dau, dadá	
IK	ɗaú	
EK	daú	
KO	daú, daáda	
GB	daú	
OR	dau, papá	
AT	ɗa-ɓɔ, áde/á'dé	
BI	da-ɓɔ́ɔ	
Notes	*ɗaá	ɗa-ɓɔ́ > ɗaú ?

FATHER'S BROTHER

Defaka	
NK	i daá nómboro-wei
BD	
Ịḅanị	ɪ daá nṹmboru
Kalaḅa rị	ɪ ɗa mĩnã́-ɓɔ, ɪ ɗa yímbre
BL	
KI	ɗaá mĩnã-ɓɔ owu-ɓɔ
NE	yaɓí owei, yaɓí-ɓɔ
AK	yabi(-wóĩ
BU	ɗáú ɓʊnãwei
OP	dáú bunã owei
OY	yabí, daú bʊnã-wei
ET	i dau ɓinã oweí
EO	dáú búnãwei, dáú
BA	ɛ dáú bʊnãwei
KL	
AP	dáú bínã́wei, yábí
ID	daʊ kɛ́nĩ ỵ̃ẽĩ-bɔ owei
OG	(ɛ daú)zabɪ
GM	ɛ dáú bɪnãwei
EG	
WO	
FU	yabɪ, ɛ dáú bʊnã-wei
AR	
OB	ɛ dáú bɪnãwei
OT	
OE	yabí, daʊ bɪnã-owei,*
ME	yabí owei
KU	dadá kɛnĩ ỵ̃ĩ-bɔ owei
KB	ɛ da kɛ́ndabowei
WT	
ON	dadá bɔlɔʊ owei (2)
IK	ɗau ɓinɔ̃weí
EK	ɪ daʊ bínã́ ówéí
KO	daáda kɛnĩ daʊ/yẽŋ̃ĩ-bɔ owei
GB	ɪ daʊ bínã́wéí
OR	inĩ́ dáú bʊnã owei
AT	i ɗumerẽ́
BI	ɪ dá dúmerẽ-ɓɔ
Notes	

FATHER'S SISTER

Defaka	
NK	i daá nómbaara
BD	
Ịḅanị	ɪ daá nṹmbórú ɔ́rʊ-ɓɔ
Kalaḅa rị	ɪ ɗa mĩnã́-ɓɔ, ɪ ɗa yímbra
BL	
KI	ɗaá mĩnã-ɓɔ ere-mĩnɪ-ɓɔ
NE	yaɓí-ara, mũnã́-ara
AK	yabi-ára
BU	ɗáú ɓʊnã-ara
OP	dáú bunã ɛrɛ
OY	ere yabí, daú bʊnã-arau
ET	i ɗau ɓinã-araá, *
EO	dáú búnãra
BA	ɛ dáú bʊnãrau
KL	
AP	dáú bínãrau
ID	dau kɛ́nĩ ỹẽĩ-bɔ-ara
OG	ɛ dáú bɪnã̃-arau
GM	ɛ dáú mɔ̃ kɛnĩ ỹẽ́ĩ-bɔ
EG	
WO	
FU	ɛ dáú bʊnãrau
AR	
OB	ɛ dáú bɪnãrau
OT	
OE	dau kɛnĩ (ỹĩĩ)-bɔ-arau
ME	yabí(-araũ
KU	dadá kɛnĩ ỹĩ-bɔ-ara
KB	ɛ da kɛ́ndabara
WT	
ON	dadá tu-arau
IK	ɗau ɓinãrá
EK	ɪ dau bínã́-áráú
KO	daáda kɛnĩ dau/yẽŋĩ-bɔ arau
GB	dau bínã́-áráú
OR	inĩ́ dáú bʊnã-ere
AT	i ɗumãrá, nɪádɪ ɗumãra
BI	ɪ dá dúmãr̃ã-ɓɔ
Notes	

FATHER-IN-LAW

Defaka	wɔ ɓáí	J 195 ‘in-law’
NK	ɪ taá dáa (M)	
BD		
Ịḅanị	ɪ taá dáa (M)	
Kalaḅa rị	ɪ ďa, aram ďaɓɔ	
BL		
KI	ɪ ta ďaá (M)	
NE	fuá (owei/-ɓɔ)	
AK	huwói	
BU	fúówei (M), fóí (M), *	
OP	inẽ́ fu owei (M), yéí daʊ (F)	
OY	fuwó-wei	
ET	fú ówei	
EO	fóí (M), fúówéi (M), *	
BA	fóí (M), ɛ zéí daʊ (F)	
KL		
AP		
ID	ɛnḩ fuowei, foi, ɛfóí	
OG	e fóí	
GM	ɛ fói	
EG		
WO		
FU	foi	
AR	ɛ fúei/fói	
OB	foí, fuówei	
OT		
OE	foí	
ME	foówei, e fei	
KU	e fei, fuówei	
KB	ene fu ówei (M), *	
WT	ɛnĩ fʊ ówei, e féi	
ON	fúówei (M), yéí daʊ (F)	
IK	fóówei	
EK	inẽ fuo owéí, i foí	
KO	fúó/fúá owei, a foi	
GB	fóí, fúówei	
OR	fúɜ□ dáʊ	
AT	i foíi	
BI	i féi	

Notes

FATHOM

Defaka		
NK	kúNgóró, kúŋǵoro	ókúrú
BD		
Ịḅanị	ákísı	
Kalaḅa rị	ɓıtɛ ikíɓa, kúɓú	
BL		
KI		
NE	kuɓu	
AK	ɓara kúɓu	
BU	agú, ikíɓé	
OP		
OY	agbobú	
ET		
EO	agbébú/agbóbú	
BA	agbóbú	
KL		
AP	agbóbú, ikíbé	
ID	agbobu	
OG	agbobu	
GM	agbobu	
EG		
WO		
FU	agbobu	
AR	agbobu	
OB	agbobu	
OT		
OE	agbobu	
ME	agbobu	
KU	agbobu	
KB	agbobu	
WT	agbobu	
ON		
IK	agbobú	
EK	kúbú, agbobú	
KO	agbobú	
GB	agbobú	
OR	ɓɛlɛ tíɓı	
AT	ɓʊlɔ	
BI	bʊlɔ	

Notes

FEAR (V.T.)

Defaka	mgbugbo	J 305
NK	mgbũmgbo, mgbugbo mãŋgi ?	
BD		
Ịbạnị	ɓálá-faá	
Kalaḅa rị	ɓálá-faá	
BL		
KI	ɓálá-ˡfá	
NE	esḭ́, ɓala fá	
AK	ihḭ̃ĩ	
BU	isḭ́	
OP	esḭ́	
OY	esḭ́	
ET	esḭ́	
EO	esḭ́	
BA	esḭ́	
KL		
AP	esḭ́	
ID	esĩ	
OG	esĩ	
GM	esĩ	
EG		
WO		
FU	esĩ	
AR	esĩ	
OB	esĩ	
OT		
OE	esḭ́	
ME	esḭ́	
KU	esḭ́	
KB	awɛí	
WT	awɛı	
ON	esḭ́	
IK	osḭ́	
EK	ɔwɛí, mḭ́lá faá	
KO	ɔwɛí, esḭ́, mḭ́lá faá, *	
GB	ɔwɛí, mḭ́lá faá	
OR	etete	
AT	awɛí	
BI	awɛɛ	
Notes	*ɓala faa 2, 1	

FEATHER

Defaka	píɔ́m	J 151
NK	pí˺kɔ́	
BD		
Ịḅanị	ípʊ́ɔ́	
Kalaḅa rị	píkɔ́	
BL		
KI	píkɔ́	
NE	pʊkɔ	
AK	ohoni pikɔ	
BU	pṹŋgɔ́	
OP	pṹŋgɔ́	
OY	ɪpʊ́ɔ̃	
ET	pṹŋgɔ́	
EO	pṹŋgɔ́	
BA	(ofóní)púkɔ́ʊ́	
KL		
AP	pṹŋgɔ́	
ID	ɪpɪɔŋ, alele	
OG	alele	
GM	pɔ̃ʊ̃	
EG		
WO		
FU	pʊ̃ŋɔ̃	
AR	pʊ́ɔ̃, ofiní pʊ́ɔ̃	
OB	ɪpɪy̰ɔ̃ʊ̃	
OT		
OE	ɛpíyɔ̃́ʊ̃́	
ME	ofóní épíɔ̃́	
KU	ɛpíɔ̃́	
KB	ɛpíɔ̃́	
WT	ɛpíɔ̃́	
ON	ofóní púgɔ́/pṹŋgɔ́	
IK	ofóní pṹŋgɔ́	
EK	ofóní ípíyɔ̃ʊ̃, ɪpɪyɔ̃ʊ̃́	
KO	ɪpíy̰ɔ̃ʊ̃/ɪpḭ́yɔ̃́ʊ̃́	
GB	ɪpíyɔ̃ʊ̃	
OR	píyɔ̃́ʊ̃́	
AT	píɔ́m	
BI	awʊ̃mɛ̃́ pḭ́ɔ̃	
Notes	*ɪpĩkɔ̃ʊ̃ 2	**ɪpĩkɔmʊ̃

FEED (V.T.)

Defaka	
NK	síˡɓé
BD	
Ịḅanị	siɓé
Kalaḅa rị	kóˡkó
BL	
KI	
NE	gbalí
AK	gbáli
BU	gbálí
OP	
OY	gbalí
ET	
EO	gbálí
BA	
KL	
AP	gbálí
ID	gbalı, bou-mɔ
OG	gbalı
GM	
EG	
WO	
FU	gbalı
AR	
OB	gbalı
OT	
OE	gbalí
ME	gbalí
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	gbálí
KO	gbálí
GB	gbálí
OR	kpábʊ́
AT	gbálí
BI	gbáá

Notes

FELL (TREE) (V.T.)

Defaka	
NK	pɛ́lɛ́
BD	
Ịḅanị	pɛ́lɛ́
Kalaḅa rị	pɛ́lɛ́
BL	
KI	
NE	pɛlɛ, kINgɪ
AK	kɛ̃ŋɛ
BU	kɪ́ɪ̃
OP	
OY	kɪ̃ɪ̃
ET	
EO	kɪ̃́ŋɪ̃́
BA	
KL	
AP	kɪ́ɪ̃́
ID	kɪ̃ŋɪ̃
OG	kɪ̃ŋɪ̃
GM	pɛlɛ
EG	
WO	
FU	kɪ̃ŋɪ̃
AR	kɪ̃ŋɪ̃
OB	kɪ̃ɪ̃
OT	
OE	kɪ̃́ɪ̃́
ME	kɪ̃ɛ̃́
KU	kɪ́ɛ̃́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kɪ̃́ŋɪ̃́
KO	kɪ́
GB	kɛ̃́ŋɛ́
OR	tíí kɛ́ɛ
AT	kɛ ?
BI	kɛ̃

Notes

FEMALE (N.)

Defaka	ésɛ́↓ré tí	J 179 woman
NK	éré	
BD		
Ịḅanị	íyɔ́rɔ́	
Kalaḅa rị	íyɔ́rɔ́	
BL		
KI	írɔ́rɔ́ ?	
NE	ɪyɔrɔ	
AK	iyɔrɔ	
BU	éré	
OP	éré	
OY	ere	
ET	éré	
EO	ɪyɔ́rɔ́	
BA	ɪyɔ́rɔ́	
KL		
AP	ɪyɔ́rí	
ID	ɪyɔrɔ	
OG	ɪyɔrɔ	
GM	iyɔrɔ	
EG		
WO		
FU	ɪyɔrɔ	
AR	ɪyɔrɔ	
OB	iyɔrɔ	
OT		
OE	ɛyɔ́rɔ́	
ME	ɛyɔ́rɔ́	
KU	eré	
KB	eré(rá)	
WT	eré	
ON	éré	
IK	éré	
EK	éré	
KO	eré, ɪyɔ́rɔ́	
GB	eré	
OR	ɔ́rɔ́rɔ́	
AT	éré	
BI	éré, ɔ́rúrɔ́, eré	
Notes	ɪyɔrɔ 2	ɪnland: VyVrV > VrVrV

FENCE

Defaka	
NK	ŋgigie
BD	
Ịḅanị	ónṹ
Kalaḅa	ónṹ, ogigo, gbóˡrí-
rị	ye
BL	
KI	ĩmbúɓá, ónó
NE	gborí-yaɪ
AK	agbaka yɔ́ɔ
BU	fánṹ
OP	fánṹ
OY	fɛ̃ĩ́sɪ, fanũ
ET	fánĩ́
EO	fánṹ
BA	fánṹ
KL	
AP	ɪyɔ́ kígí-mɔ̃́
ID	fanũ, ugba
OG	ʊgba
GM	fanũ
EG	
WO	
FU	agbogbo
AR	agbogbo
OB	fanũ
OT	
OE	fanṹ
ME	fanṹ
KU	fánṹ
KB	
WT	
ON	fánṹ
IK	fánĩ́
EK	fánṹ
KO	fánṹ
GB	fánṹ
OR	ágba
AT	eɓe
BI	ebe

Notes

FENCE FISHING: MATERIAL

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ɓala: ɓala
Kalaḅa rị	éɓé, kɔ̃, sáˡkwɔ́:ɓala
BL	
KI	ɓalaá tɛ́mɛ ?, óɓé: cʊ́ˡá
NE	ɪdɔnɪ: ɓɪlaí, nɛ̃mbékɔ̃
AK	ɪdɔnɪ, ɔgbãĩ Kɔ̰́ɔ̃
BU	ɪsã̄ŋã̄, ɓómṹ tʊ́a
OP	ɪsã̄ŋã̄: bómṹ
OY	ɪsãã: bomũ
ET	
EO	ɪsã̄ŋã̄: bómṹ
BA	dínɔ̃́/dʊ́nɔ̃́ kɔ̃́,
KL	
AP	ʊtá: bʊ́mʊ̃́, bílái, ɛsɛ́rí
ID	lala* bómṹ, itá
OG	ɪdɔnɪ: bɪlaɪ
GM	lala: bomũ
EG	
WO	
FU	
AR	akpálajá
OB	lala: bomũ
OT	
OE	lala: bomṹ
ME	ɛsã̄, lala: bomṹ
KU	teri beni, ɛsã̄: bómṹ
KB	ɛsã̄, ebómṹ, fánʊ̃́ ?
WT	ɪsã̄
ON	ʊtá tʊ́á, bómṹ tʊ́á
IK	sã̄, bómṹ
EK	sã̄ŋgá: bómṹ
KO	ʊtã̄: bómṹ
GB	sã̄ŋã̄: bómṹ
OR	sã̄ʊ̃́
AT	sãã̄: ɓóḿ
BI	sã̄ã̄: ogbudu, ɓʊ̃́ʊ̃́
Notes	

FEVER

Defaka	
NK	oruru
BD	
Ịḅanị	ɔ́fírı
Kalaḅa rị	ákam, ɔ́fírı
BL	
KI	(ó'jú)ɔ́fírı
NE	oɓogú
AK	otíte, olíle, kurɔ olíle
BU	ɓógú
OP	ɛ́ú, bógú
OY	edidi
ET	ɔkíríkɔ
EO	bógú, ɛ́ú
BA	bógú, ɛ́ú
KL	
AP	ɛ́ú
ID	edidi, osoba
OG	edidi
GM	edidi
EG	
WO	
FU	osoba
AR	osoba
OB	odidi
OT	
OE	edídí
ME	odídí
KU	edídí
KB	bóú, edídí
WT	edídí
ON	odídí
IK	okíríka/okíríkɛ
EK	okíríka
KO	okíríka
GB	okíríka
OR	óɓógú
AT	evi, egíríga
BI	ekíríkáa

Notes

FEW	
Defaka	
NK	kálí
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	bóˈó-á
BL	
KI	
NE	imḯ-ɣa, íjã-ɣá, kalái
AK	mũĩ-nŋ̃a
BU	ɓũ-ɣɛ
OP	bḯ-nŋɛ
OY	dɔlaí
ET	ɓĩ-ɣɛ́
EO	bõḯ-nŋɛ́
BA	bõḯ-nŋɛ́
KL	
AP	bũḯ-ɣɛ́
ID	bĩ-yá
OG	kaláye
GM	kɛsɪ
EG	
WO	
FU	kalá
AR	bũĩ-ya, ɪgɪtɪ
OB	bĩ-ɣá
OT	
OE	bĩ-ɣá, kpɔ́ ye-ɣa
ME	dɔlɔ́, dɔláí
KU	dʊlɔ-yáí
KB	kpɔ́í yaa, bĩ/bẽĩ-yaá
WT	bĩ-yaá
ON	bĩ-ɣa, dɔlai
IK	ɓĩ-ã́
EK	bĩ-ɣa, izã-ɣá
KO	dɔlɔ́-amã
GB	dɔlɔ́
OR	ɓũĩ-yá
AT	ɓĩ-yá
BI	bĩ-yã́
Notes	

FEW PEOPLE

Defaka	
NK	kínḟ káli
BD	
Ịḅanị	mmãpʊ mgbólʊ
Kalaḅa rị	bó-ˡá apʊ, kísí
BL	
KI	bóˡká kálá-áˡpú
NE	
AK	mũĩ-nŋã̋ kõŋonu
BU	ɓũ̋-nŋẽ-otu
OP	bũ̋ĩ̋-nŋa kɛmɛ ?
OY	bĩĩ̋-ɣɛ kɪmĩ-amã
ET	ɓĩ-yẽ kɛmẽ̋ ?
EO	bũ̋ĩ̋-ɣɛ́ a-kɪmĩ
BA	bũ̋ĩ̋-nŋɛ́ a-kɪmĩ ?
KL	
AP	
ID	bĩ-ɣá kɪmĩ
OG	kalá kɪmĩ
GM	kɛsɪ á-kɪmĩ-abʊ
EG	
WO	
FU	kalá a-kɪmĩ-abʊ
AR	bũĩ-nŋã̋a kɪmĩ
OB	bĩ-ɣá kɪmĩ-amã
OT	
OE	kɪmḟ á-dɔlóláí, *
ME	
KU	kímḟ dʊ́lɔ́-yaɪ
KB	
WT	
ON	kímḟ dɔ́láí, *
IK	ɓĩ-ã kɛmɛ-amã
EK	izã/bĩ-ɣa kímḟ
KO	kímḟ dɔlɔ́-amã kɪmĩ-amã
GB	
OR	ɓuyã̋ kaa-mã
AT	ɓĩ̋-ya kímḟ ?
BI	
Notes	

FIFTEEN

Defaka	úwei túúnõ	J 222 10 + 5
NK	óyí sɔ́ɔ́nṍ, sɔ́nṍ fa sí	
BD		
Ịḅanị	óyí sɔ́nṍ fínjí, jié	
Kalaḅa rị	jeí	
BL	jiye	
KI	jié	
NE	oyi sɔnõ fındı, dié	
AK	oyi hɔnõ hɛndɛ, díei	
BU	ói sɔ́(ɔ́)nr̃ṍ fínī́, díé	
OP	ói sɔ̃́r̃ṍ fínī́	
OY	oi sɔ̃rõ fını, diye	
ET	ói sɔ̃́r̃ṍ fɛ́nɛ̃́, dié	
EO	díé, ói sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fínī́	
BA	ói sɔ̃́r̃ṍ fínī́, díé	
KL		
AP	ɔ́í sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fínī́, díé	
ID	oyi sɔ̃rõ fını, die	
OG	oi sɔ̃ŋɔ̃rõ fını, die	
GM	die (ʊgbɔ̃ʊ̃	
EG		
WO		
FU	woi sɔ̃ŋɔ̃rõ fını	
AR	oi sɔ̃rõ fını, die	
OB	óyí sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fónī́	
OT		
OE	oyí sɔ́ɔ̃́r̃ṍ féni	
ME	die, oyí sɔ̃́r̃ṍ féni	
KU	die, óyí sɔ̃́r̃ṍ féni	
KB	ói sɔ̃́r̃ṍ fóni, dié	
WT	óyí sɔ́r̃ṍ féni, die	
ON	ói sɔ̃́r̃ṍ fɛ́nɛ̃́, die	
IK	ói sɔ̃́r̃ṍ fɛ́nɛ, dié	
EK	ói sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fínī́, dié	
KO	ói sɔ̃́r̃ṍ fínī́	
GB	ói sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fóni	
OR	óyí sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fénī́	
AT	éyí sɔ́ɔ̃́r̃ṍ fín(í)	
BI	óyí sɔ̃́r̃ṍ ɔgbasɔ́	
Notes	jiyei 1	

FIFTY		
Defaka	mãamã síi tɛ úwei tɛ	J 232 2 x 20 + 10 +
NK	mãa sí nã́ó/(nã́)óyí nã́	calqued on Defaka?
BD		
Ịḅanị	mmɛ sí óyí fínjí/fíndí	
Kalaḅa rị	mesi óyí fínjí	
BL	mesi óyí fínjí	
KI	mesi óyí fínjí	
NE	mẽ́si oyi fındı	
AK	mã hí/mẽ́hi oyi hɛndɛ	
BU	mẽ́sí/mã́ sí oi fını	
OP	mã́ sí/mẽ́sí oi fınĩ́	
OY	mesí/mãásí oi fını	
ET	mã sí/mesí ói fɛ́nẽ́	
EO	mesí !ói fínĩ́	
BA	mẽ́sí/mã́si oi fını	
KL		
AP	mã́á si ói fínĩ́	
ID	mãá si oi fını	
OG	mesí/mãá si oi fını	
GM	mãá si mɔ̃ oi mɔ	
EG		
WO		
FU	mesí woi fını	
AR	mãá si oi fını	
OB	mã́á sii mṍ oyi mɔ	
OT		
OE	mãa sii mɔ̃ óyí mṍ	
ME	mã si mɔ̃ oyí mṍ	
KU	mã si oyí féni	
KB	mesi/mã si ói fóni	
WT	mã si/mesi óyí fénĩ́	
ON	mesí/mã sí ói fɛ́nẽ́	
IK	mã si ói fɛ́nɛ	
EK	mãa síí/mesí ói fínĩ́	
KO	mã sí/mesí ói fínĩ́	
GB	mãa si ói foni	
OR	mesí óyí fénĩ́	
AT	mesi éyí fínĩ́	
BI	mesí óyí ɔgbasɔ́	
Notes		

FIGHT (V.T.)

Defaka		
NK	owu owú	
BD		
Ịḅanị	owu sɔ́ɔ́	*enter fight*
Kalaḅa	sɔ́	
rị		
BL		
KI	sɔ́	
NE	yoú sʊɔ	*enter fight*
AK	you huwɔ, ɓa-yáa	*enter fight*
BU	sʊ́ʊ́	
OP	sɔ́ ?	
OY	sʊʊ́	
ET	sɔ́ɔ́	
EO	sʊ́ɣʊ́	
BA	sʊ́ɣʊ́	
KL		
AP	sʊ́ʊ́	
ID	sʊʊ	
OG	sʊɣʊ	
GM	sʊ	
EG		
WO		
FU	sʊɣʊ	
AR	sʊɣʊ	
OB	sʊʊ	
OT		
OE	sʊʊ	
ME	sʊʊ́	
KU	sʊ ?	
KB	sʊ ?	
WT	sʊ ?	
ON	sɔ́ɔ́	
IK	sɔ́ɔ́	
EK	sʊʊ́	
KO	sʊʊ́	
GB	sʊʊ́	
OR	fɔ̃ɔ̃́-ye owu	
AT	bíí dɔ́ʊ́	
BI	ívíi	
Notes	*yowu 1	also *n.*

FILL (V.T.)

Defaka	
NK	ɓɛ̃ĩ-mã
BD	
Ịḅanị	bí-mãá
Kalaḅa rị	ɓĩ́-ˡmã́, súˡá
BL	
KI	ɓɛ̃ɛ̃ĩ-ˡmã́
NE	bɛ̃ĩ-mɔ̃
AK	bɛ̃ĩ-mɔ̃ɔ
BU	ɓɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
OP	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
OY	bɛ̃ĩ-mɔ̃
ET	
EO	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
BA	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
KL	
AP	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
ID	bɛ̃ĩ-mɔ
OG	bɛ̃ĩ-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	bĩĩ-mɔ
AR	bɛ̃ĩ-mɔ
OB	bɛ̃ĩ-mɔ
OT	
OE	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ
ME	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ
KU	bɛ̃ɛ̃ĩ-mʊ̃
KB	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
WT	bɛ̃ɛ̃ĩ ?
ON	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ
IK	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ
EK	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
KO	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
GB	bɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
OR	ɓɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ
AT	ɓɛ̃ɛ̃ĩ-mɔ̃
BI	mɛ̃mʊ̃
Notes	*ɓɛ̃ĩ-mã 2 -

FIN		
Defaka		
NK	pãmba	*cf.* wing
BD		
Ịḅaṇị	pãmba	*cf.* wing
Kalaḅa rị	pãmba	*cf.* wing
BL		
KI		
NE	ɪsamũ, siko	
AK	hiko	
BU	síkó	
OP		
OY	ĩndí bɪra, siko	
ET		
EO	bɪrá, siko	
BA	pámã́	*cf.* wing
KL		
AP	bénĩ́ zɔ́ú-yaɪ, síkó	
ID	sugo/siko, idi bírá	
OG	idi pálɪ-wei/bírá, siko	
GM	siko	
EG		
WO		
FU	sʊkpá	
AR	idi kʊ́kʊ	
OB	beni yɔ́-ye	
OT		
OE	ĩndi lulu-wei	
ME	siko	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ĩndi bará	
KO	ɛgɛrɛgɛrɛ́	
GB	ɛgɛɪŋgɛ̃ɛ̃́	
OR		
AT	izĩ yɔ́ʊ	
BI	minĩ́ vílí-yée	
Notes		

FIND (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	árí
Kalaḅa	ɛ́rí
rị	
BL	
KI	ɔ́rí
NE	(ɗɔgí)ɛrı
AK	ɛrı
BU	ɛ́rí
OP	ɛ́rí, ɗɔ́ʊ ɛri
OY	yɛrı
ET	ɗɔ́ú
EO	ɛrı
BA	(dɔ́ɣí)ɛ́rí
KL	
AP	yɛ́rí
ID	arı
OG	arı
GM	ɛrı
EG	
WO	
FU	ɛrı
AR	ɛrı
OB	arı
OT	
OE	arí
ME	arí
KU	arí
KB	arí
WT	
ON	dɔu
IK	(ɗɔ̃ũɛ́rí
EK	ɛ́rí
KO	ɛ́rí
GB	ɛ́rí
OR	(íyé)árı
AT	árí
BI	árí

Notes

FINGER

Defaka		
NK	ɓára tũmgba	
BD		
Ịḅanị	ɓárá ˡtúmgbɔlʊ	
Kalaḅa rị	ɓáˡrá túmgbalı	
BL		
KI	ɓárá ˡtúmgbálí	
NE	ɓará sũmgbalı	
AK	ɓara ítũmgbali	
BU	ɓárá ĩmgbısa	
OP	ĩmgbísáɣá	
OY	ısĩmgbala (bırá)?	
ET	ɓárá ɓau	
EO	bírá ısĩmgbala	
BA	ısa̋mgbálá	
KL		
AP	bírá ısamgbala	
ID	bırá sagbala	
OG	bırá ısamgbala	
GM	bırá ʊgbɔ	
EG		
WO		
FU	bıra ísamgbala	
AR	bırá ısamgbala	
OB	bırá ısamgbala	
OT		
OE	bırá ɛsamgbala	
ME	bırá ɛmgbısa	
KU	bırá ɛmgbısa	
KB	bírá mgbısa ?	
WT	bırá ĩmgbísá ?	
ON	bírá/brá ĩmgbisa	
IK	ɓárá ĩmgbisa	
EK	bárá gbısa	
KO	bárá gbása	
GB	bárá ˡgbísá	
OR	ɓárá gbísa	
AT	ɓárá gbásɛ́ɛ	
BI	bírá gbísá	
Notes	ĩtãgbalı ? digit	metathesis t > s ?

FINGERNAIL

Defaka	ámḗmḗ	J 19 nail (finger-/toe-)
NK	ɓára mmeme	
BD		
Ịbạnị	ɓárá íꜜmḿme	
Kalaḅa	ɓáꜜrá-ɓɛ́ imime	a.
rị	ínṹmḗ	b. nail (finger-/toe-) J 19
BL		
KI	ɓárá íꜜnḿmḗ	
NE	ɓará imeme	
AK	ɓara ímeme	
BU	ɓárá imemẽĩ	
OP	bírá imimẽĩ	
OY	bırá imimii	
ET	ɓárá imemẽĩ	
EO	bírá imemẽĩ	
BA	bírá imemẽĩ	
KL		
AP	bírá imemẽĩ	
ID	bıra imemẽĩ	
OG	bırá imimi/imimẽĩ	
GM	bırá imimi	
EG		
WO		
FU	bıra ímemẽĩ	
AR	bırá imimi	
OB	bırá imemẽĩ	
OT		
OE	bırá ememẽĩ	
ME	bırá ememẽĩ	
KU	bırá emimẽĩ	
KB	bírá emimi	
WT		
ON	bírá/brá imemẽĩ	
IK	ɓará imemẽĩ	
EK	bárá imemẽĩ	
KO	bárá imemẽĩ	
GB	ɓárá ꜜímḗmẽĩ	
OR	ɓárá ímimi	
AT	ɓárá ímḿmi	
BI	bırá émḿmḿi	
Notes	inĩmẽĩ/imĩmẽĩ 2 ?	

FINISH (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	faa, fumã
BD	
Ịḅanị	(nyɛ́)fá-ˡmã́
Kalaḅa	(yé)fá-ˡmã́
rị	
BL	
KI	faá ?
NE	fa-mɔ̃́: fá
AK	há-mɔ: háa
BU	: fá
OP	fú-mɔ̃́: fá
OY	: fá
ET	: faá
EO	: fá
BA	: fá
KL	
AP	fáá
ID	fa-mɔ: fa
OG	sĩ: faá
GM	
EG	
WO	
FU	faa-mɔ̃́: faá
AR	: fa
OB	fa-mɔ: fá(-dɛ̃
OT	
OE	fa-mɔ: fa(-dɛ̃
ME	(mĩɛ̃sĩ: fa
KU	: fa
KB	famʊ̃: fa
WT	: fa
ON	fa
IK	fa-mɔ́
EK	fa-mɔ̃́: faá
KO	famɔ̃ʊ̃́: faá
GB	fa-mɔ́
OR	mĩɛ́ si
AT	fa
BI	fa(-tɛ́)
Notes	*faa 1 vi

FIRE		
Defaka	ayɔm	J 64
NK	fɪnḟ	
BD		
Ịḅanị	fɪnɪ	
Kalaḅa rị	fɪnɪ	
BL		
KI	fɪnḟ	
NE	fɪnḟ	
AK	hɛ́nɛ	
BU	fɪ̌nḟ	
OP	fɛ́nḗ	
OY	fɪnḟ	
ET	fɛnḗ	
EO	fɪ̌nḟ	
BA	fɪ̌nḟ	
KL		
AP	fɪ̌nḟ	
ID	fɪnɪ	
OG	fɪnɪ	
GM	fɪnɪ	
EG		
WO		
FU	fɪnɪ	
AR	fɪnɪ	
OB	fɪnɪ	
OT		
OE	fɛnɪ/fɪnɪ	
ME	fɛnɪ	
KU	fɛnɪ	
KB	fɪnɪ	
WT	fɪnɪ	
ON	fɛnɛ, kɔrɛ fɛ́nɛ	
IK	fɛnɛ́	
EK	fɪnḟ	
KO	fɪnḟ	
GB	fɪnḟ	
OR	feni	vowels irreg
AT	feni	vowels irreg
BI	emḗ, eme kíkɛ́ɛ	
Notes	fɪnĩ 1	

FIRE (CANOE)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	dɔ́ɣú-mãá	
Kalaḅa rị	fɛ́ŋgú	
BL		
KI	ándá	
NE	ɓɛrí, nũmgbɔ	
AK	ɓɛ́ri	
BU	nṹmgbɔ́	
OP	tṹmgbɔ́	t irreg
OY	dũmgbɔ, bɛrɪ	
ET	tṹmgbɔ́	
EO	dʊ́mgbɔ́	
BA	nṹmgbɔ́	
KL		
AP	dʊ́mgbɔ́	
ID	bɛɛrɪ	
OG	bɛɛrɪ	
GM	arʊ ɪzɔ̃ũ-mɔ	
EG		
WO		
FU	dʊgbɔ, bɛrɪ, fɪnɪ-mɔ	
AR	dʊgbɔ	
OB	dũmgbɔ, bɛrɪ	
OT		
OE	bɛɛrɪ	
ME	tũmgbɔ́	
KU	tʊ́mgbɔ́	
KB	tʊ́mgbɔ́	
WT	tʊʊ́mgbɔ́	
ON	tṹmgbɔ́	
IK	tṹmgbɔ́	
EK	tʊ́mgbɔ́	
KO	tʊ́mgbɔ́	
GB	tʊ́mgbɔ́	
OR	ɓɛrɪ, árʊ́ ɓɛ́rɪ	
AT	fɪnĩ tʊ́a	
BI	árʊ́ émẽ̃ta, yɔ́ɔ́mṹ	
Notes		

FIREFLY
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa rị dṹɛ̃ɛ́ tɔ́njɔ́, áɓálıɓálı
BL
KI loliaɓaá
NE ɗʊɛı tɛndɛ, ɔtɔ̃ndıa-ɓá
AK nõĩ gɛ̃ŋɛni/tukpa
BU agɛ̃́gɛ́ɛ̃/agíŋgɩ̃́ĩ̃
OP agíŋgɩ̃́ĩ̃
OY agɛ̃ŋgɛ́ɛ̃
ET agiŋgɩ̃́ĩ̃
EO egíŋgɩ̃́ĩ̃
BA egɛ̃́gɛ̃́-ba
KL
AP agígɩ̃́ĩ̃
ID egegṹ-ba
OG egeũŋgɛ́ũ-ba
GM bou tʊkpá
EG
WO
FU igiũŋgíṹ-ba
AR egɛ̃ĩgṹ-ba
OB agɛıŋgɛ̃́ɛ̃́
OT
OE agɛ̃ŋgɛ̃́
ME agɛ̃ŋgɛ́ɛ̃
KU agINgíĩ̃
KB omũmũlaá/omũmũla
WT agíŋgɩ̃́ĩ̃
ON agɛ̃ŋgɛ́ɛ̃
IK ɛgɛ̃ŋgɛ́ɛ̃
EK ısamãsámã
KO ɛgɛ́ŋgɛ̃́
GB kʊıí
OR imiɓilɜ
AT imiɓalá
BI ımõmɓıla
Notes

FIREWOOD

Defaka	áyó	J 62
NK	fɪnḟ	
BD		
Ịḅanị	fɪnɪ	
Kalaḅa rị	tɔnɔ̃ fɪnḟ, sã́ŋgá	
BL		
KI	fɪnḟ	
NE	fɪnḟ, sãŋgala, ituɓu, ɪkpákʊ	
AK	hãŋgala	
BU	fínḟ	
OP	fɛ́nẽ́ ˡpáárá	
OY	fɪnḟ	
ET	fɛnẽ́	
EO	fínḟ	
BA	fínḟ	
KL		
AP	fínḟ bírí	
ID	fɪnɪ	
OG	fɪnɪ	
GM	agala ?	
EG		
WO		
FU	fɪnɪ	
AR	fɪnɪ	
OB	fɪnɪ	
OT		
OE	(tʊá)fɛnɪ/fɪnɪ	
ME	tʊá fɛnɪ	
KU	fɛnɪ, fɪ fɛnɪ	
KB	fɪnɪ, fɪ fɪnɪ, túá fɪnɪ	
WT	tʊÁ-Á fɪnɪ	
ON	fɛnɛ biri	
IK	fɛnɛɛ́	
EK	fɪnḟ	
KO	fɪnḟ	
GB	fɪnḟ	
OR	feni	
AT	feni	
BI	emẽ́	
Notes	*fɪnĩ 1	= fire

FIRST (PERSON)

Defaka	
NK	púpɛ́rí
BD	
Ịḅanị	tárí
Kalaḅa rị	tárí ɓɔ́
BL	
KI	tárí
NE	tɪtarɪ kʊmɔ
AK	titari kumɔ
BU	ɓɛ́lɛ́ʊ́
OP	
OY	bɔlɔʊ, tarɪɪ ?
ET	
EO	bɛ́lɛ́ʊ́ ?
BA	tárí-tárí kímḩ
KL	
AP	tárí, bɛlɛʊ ?
ID	tarɪ/bɔlɔ kɪmĩ
OG	bɔlɔʊ kɪmĩ
GM	bɔlɔʊ
EG	
WO	
FU	tarɪ/bɛlɛʊ kɪmĩ
AR	bɛlɛʊ
OB	tárí
OT	
OE	bʊlɔ́ʊ́ kímḩ
ME	bɪlɔ́ʊ́ kímḩ
KU	bʊlɔ́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bɔ́lɔ́ʊ́ kímḩ
KO	bɔ́lɔ́ʊ́ kímḩ
GB	bɔ́lɔ́ʊ́
OR	tárɪ
AT	ɓɛ́lɛ́ wéi
BI	ɓílɛ́-ɓílɛ́ kímḩɪ

Notes

FISH

Defaka	tinã	J 35
NK	nji	
BD		
Ịḅanị	nji	
Kalaḅa rị	inji/nji	
BL		
KI	injií	
NE	ĩndí	
AK	ĩndíi	
BU	ĩndí	
OP	ĩndí	
OY	ĩndí	
ET	ĩndií	
EO	ĩndí	
BA	ĩndí	
KL		
AP	ĩndí	
ID	idi	
OG	idi	
GM	idi	
EG		
WO		
FU	idi	
AR	idi	
OB	ĩndi	
OT		
OE	ẽndi	
ME	ẽndi	
KU	ẽndi	
KB	ẽndi	
WT	ẽndi	
ON	ĩndi	
IK	ĩndií	
EK	ĩndií	
KO	ĩndií	
GB	ĩndií	
OR	idi	
AT	izĩ	
BI	izi	
Notes	*ĩdĩĩ	
	**itĩnV̰	

FISHERMAN

Defaka	
NK	nji ɓaá-ɓɔ́ˡɔ́
BD	
Ịḅanị	nji ɓa-ɓɔ́
Kalaḅa	inji ɓa-ɓɔ́
rị	
BL	
KI	inji ɓa-ɓɔɔ́
NE	ĩndí/ɓoú kɔ̃-ɓɔ
AK	ĩndi ɓá-ɓɔ/-woi/-ara
BU	ĩndí ɗɔʊ-wei/-ara
OP	ĩndí ˡdɔ́ú ówei
OY	ĩndí dɔʊ kɪmĩ
ET	ĩndi ɗɔu kɛmɛ̃́
EO	ĩndí dɔ́ʊ kɪmĩ
BA	ĩndí dɔ́ú-wéí
KL	
AP	ĩndí dɔ́ú-wei
ID	ĩndi dɔ́ɣʊ/bá owei
OG	idi bá/dɔ́ɣú -wei/ kɪmĩ,*
GM	idi bá-wei
EG	
WO	
FU	idi bá-wei
AR	idi bá-wei
OB	sii-wei
OT	
OE	ẽndi dɔʊ kɪmĩ/owei/araʊ
ME	ẽndi dɔʊ kɪmĩ
KU	ĩndi dɔʊ kɪmĩ́
KB	ĩndi ba kɛ́mɛ̃́
WT	ĩndi dɔʊ kɪmĩ́
ON	ĩndi dɔu kɛmɛ
IK	ĩndi dɔu kɛmɛ/owei
EK	ĩndi dɔʊ kímĩ́
KO	ĩndi dɔʊ kímĩ
GB	ĩndi dɔʊ owéí
OR	idi ɓá owei
AT	izĩ ɓá-wéi/-árɔ́ɔ/kímĩ
BI	izi ɓá ówéíi/kímĩ́ɪ
Notes	

FISHING NET, LONG

Defaka	
NK	íbúru, fũ̃ŋgɔ́ ḿgbɔɔ, ɓilemã
BD	
Ịḅanị	fɔ́ˡnɔ̃́ ígbɔ
Kalaḅa	ibóro/ibúro, ɔ́fíŋgɔ́
rị	
BL	
KI	ɓilemeé
NE	ibóro
AK	ĩmbi igbɔ, itéku ĩmbi, sɪgbɔ
BU	ibóro
OP	ibóro
OY	ibóro, fɔ̃ŋɔ̃ ʊgbɔ
ET	ɗíí
EO	ibóro
BA	ibóro = árá dí, *
KL	
AP	arádíí: téī-mɔ̃́ aradii
ID	igbɔ, arirí
OG	ariri, laílɔmʊ̃
GM	ariri
EG	
WO	
FU	ariri
AR	ariri
OB	ariri
OT	
OE	arírí
ME	arírí, osusu
KU	arírí
KB	bírá digi, osusu
WT	dií
ON	díí
IK	dí ?
EK	díí
KO	fɔʊ'n ɪgbɔ, díí, osisí,*
GB	díí
OR	ibóro
AT	nãílɔnɪ = ibóro, sara ɪkpɔ́ʊ
BI	arɛrɛ kɔ̃́-yé = láílɔnn
Notes	

FISHPOND

Defaka	
NK	ɓeɓe
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	nji ɗaɓa
BL	
KI	
NE	
AK	ĩndi ɗáɓa
BU	ɓʊ'ʊ'
OP	bɔ́ɔ́
OY	bʊʊ'
ET	ɓɔ́ɔ́
EO	bʊ'ɣʊ'
BA	dʊ'nũ', bʊ'
KL	
AP	bʊ'ʊ'
ID	ɔbʊkʊ
OG	ɔbʊɣʊ
GM	ɔgɔdɔ
EG	
WO	
FU	idi ógugu, bʊkʊ'
AR	bʊ
OB	ĩndi ógugu
OT	
OE	bʊʊ'
ME	bʊʊ'
KU	bʊ'
KB	bʊ'
WT	bʊʊ'
ON	bɔ́ɔ́
IK	ɓɔ́
EK	bʊ'ʊ'
KO	bʊ'ʊ'
GB	bʊ'ʊ'
OR	olulu
AT	ɓíyɔ́ɔ
BI	bíyɔ́ɔ/bʊ'yɔ́ɔ

Notes

FIVE (COUNTING)

Defaka	túúno	J 212
	túúnɔ̃	S
NK	sɔ́ɔ́nɔ̃́	
BD		
Ịbanị	sɔ́nɔ̃́	
Kalaḅa rị	sɔ́nɔ̃́	
BL	sɔ́nɔ̃́	
KI	sɔ́nɔ̃́	
NE	sɔnɔ̃	
AK	hɔnɔ̃	
BU	sɔ̃́ŋɔ̃ɾ̃ɔ̃́	
OP	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
OY	sɔ́ɔ̃ɾ́ɔ̃	
ET	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
EO	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́/sɔ̃́ŋɔ̃ɾ̃ɔ̃́	
BA	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́/sɔ̃́ŋɔ̃ɾ̃ɔ̃́	
KL		
AP	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
ID	sɔ̃ɾ́ɔ̃	
OG	sɔ̃ŋɔ̃ɾ́ɔ̃	
GM	sɔ̃ɾ́ɔ̃	
EG		
WO		
FU	sɔ̃ŋɔ̃ɾ́ɔ̃	
AR	sõɾ̃õ	
OB	sɔ̃ɾ̃ɔ̃́	
OT		
OE	sɔ̃ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
ME	sɔɾ̃ɔ̃́	
KU	sɔ̃ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
KB	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
WT	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
ON	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
IK	sɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
EK	sɔ̃ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
KO	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
GB	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
OR	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
AT	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
BI	sɔ́ɔ̃́ɾ̃ɔ̃́	
Notes	*sʊŋũɾ̃ɔ̃ 2	
	**tʊŋũɾ̃ɔ̃	

FIVE (PEOPLE)

Defaka	tú↓nã́	
NK	sɔ́ɔ́nã́a/(sɔ́nã́)	
BD		
Ịḅanị	sɔ́nɔ̃́-á/sɔ́nã́	
Kalaḅa rị	sɔ́nã́	
BL		
KI	sɔ́nã́	
NE	sɔnã	
AK	hɔnã kɛ́mɛ	
BU	sɔ́ɔ̃́r̃ã́	
OP	sɔ̃́r̃ã́	
OY	sɔ̃r̃ã	
ET	sɔ̃́r̃ã́	
EO	sɔ̃́r̃ã́	
BA	sɔ́ɔ̃́r̃ã́ kímḭ́	
KL		
AP	sɔ́ɔ̃́r̃ã́	
ID	sɔ̃r̃ã kímḭ́	
OG	sɔ̃ŋɔ̃r̃ã kímḭ́	
GM	sɔ̃r̃ã	
EG		
WO		
FU	sɔɔ̃rɔ̃ a-kímĩ	
AR	sɔ̃ɾɔ̃-a	
OB	sɔ̃r̃ã kímḭ́	
OT		
OE	sɔ̃ɔ̃́r̃ã́ kímḭ́	
ME	sɔ̃ɔ̃́r̃ã́ kímḭ́	
KU	sɔ̃ɔ̃́r̃ã́	
KB	sɔ̃́r̃ã́	
WT	sɔ̃ɔ̃́r̃ã́	
ON	sɔ̃́r̃ã́	
IK	sɔ̃́r̃ã́	
EK	sɔ́ɔ̃́r̃ã́ kímḭ́	
KO	sɔ̃́r̃ã́ kímĩ	
GB	sɔ́ɔ̃́r̃ã́ kímḭ́	
OR	sɔ̃́r̃ã́ kɪmĩ	
AT	sɔ́ɔ̃́r̃ɔ̃́ kɪmĩ	
BI	sɔ̃́r̃ã́ kɪmĩ	
Notes	sɔ̃ɣɔ̃rɔ̃ 2	**tũɣũrɔ̃ ?

FIX, "PIN" (STICK) (V.T.)

Defaka	
NK	pí˩ká T?
BD	
Ịḅanị	pí˩ɣé/pí˩é
Kalaḅa rị	pí˩ké
BL	
KI	pí˩ké
NE	pigá
AK	píge
BU	pígé
OP	pígé
OY	pige
ET	
EO	pígé
BA	pígé
KL	
AP	pígé
ID	piɣe/pike
OG	pike
GM	pike
EG	
WO	
FU	pike
AR	pike
OB	pike
OT	
OE	piké
ME	piké
KU	píké
KB	píké/píɣé
WT	pigé
ON	pígé
IK	pígé
EK	pígé
KO	pígé
GB	pígé
OR	píe!
AT	píyé
BI	píyé
Notes	pike 3

FLAG		
Defaka		
NK	ɓite	
BD		
Ịḅanị	árú píɣé ɓítɛ́	*canoe-fix-cloth*
Kalaḅa rị	árú píké ɓítɛ́	*canoe-fix-cloth*
BL		
KI	íkpáˡtá	
NE	bála ?, arʊ piga ɓɪtɛ ?	
AK	pige ɓéte	
BU	ɗɔ́rɔ́	
OP	dɔ́rɔ́	
OY	fɪlágɪ, pigé bɪdɛ	
ET	ɗɔ́rɔ́	
EO	pígé bítɛ́	
BA	pígé bítɛ	
KL		
AP	pígɛ́ bídɛ́	
ID	avɪála	
OG	avɪála	
GM	avɪála	
EG		
WO		
FU	afɪála	
AR		
OB	fɪlágɪ	
OT		
OE	abɪála	
ME	abiála	
KU		
KB	tínɔ̃	
WT	tʊnɔ̃	
ON	dɔ́rɔ́	
IK	ɗɔ́rɔ́	
EK	túnɔ̃ɔ̃́	
KO	túnɔ̃ɔ̃́	
GB	túnɔ̃ɔ̃́	
OR	árʊ bɛ́dɛ	
AT	elelimɔ̃ ágɔ́nɔ̃gɔ́	ikɛ̃́ĩ,
BI	fɪlágɪ	
Notes		

FLAME	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	fɪnĩ ɓɛlɛ́
Kalaḅa rị	fɪnĩ ɓɛlɛ́
BL	
KI	
NE	fɪnḟ ɓɛlɛʊ
AK	hɛnɛ bɛ́lɛ́
BU	fĭnḟ ɓɛlɛʊ
OP	fɛ́nɛ̃ ˡbɔ́lɔ́ú
OY	fɪnḟ bɔlɔʊ
ET	
EO	(fɪnĩ bɛ́lɛʊ̃
BA	
KL	
AP	fĭnḟ kɔ́rí
ID	fɪnɪ
OG	
GM	fɪnɪ
EG	
WO	
FU	fɪnɪ
AR	fɪnḟ ábɛlɔ
OB	fɪnĩ búlɔʊ
OT	
OE	
ME	fɪnĩ bɪlɔʊ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	omũṹ
KO	fɪnĩ ɛwɛ́lɪ/bɔlɔ́ʊ́
GB	omṹ
OR	
AT	emi-yɛ̃ féni
BI	vólú
Notes	

FLAY (V.T.)

Defaka	íkpá	J 337 [? skin *n.* ?]
NK	fĩɔrɔ, (ódu siĩ́)	
BD		
Ịḅanị	ápárá síí	
Kalaḅa	ɛ́sɪ@	
rị		
BL		
KI		
NE	ɔnĩ́, ɪsɪsí	
AK		
BU	ɔnĩ́	
OP		
OY	siĩ́ ?	
ET		
EO		
BA		
KL		
AP	ɔnĩ́	
ID	ɔnɪ	
OG	opo, ɔnɪ	
GM	ɔpɪr̃ãĩ sĩ	
EG		
WO		
FU	nãmã ozi sĩ	
AR	ozi sĩ, ɔnĩ́	
OB	ɔnɪ	
OT		
OE	anɪ	
ME	anɪ	
KU	ozṹ sĩ	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ɔnɪí	
KO	ɔnɪí	
GB	ozṹ ˡsĩ́	
OR	ɔnɪ	
AT	kpɔ́nĩ́	
BI	anɪ	
Notes	*ɔnĩĩ 1	

FLEA	
Defaka	
NK	kiã-kiã, mpa
BD	
Ịḅanị	akpírɪkpáta
Kalaḅa	obiri ikú, kwáta-
rị	kwáta
BL	
KI	kŹŋgú
NE	obirí iku
AK	iké iku
BU	ogbɔ́ú íkú
OP	ɛkpɛ́rɛ́
OY	akpɛ̃
ET	ɛkpɛrɛɛ́
EO	ɪkpí
BA	oké ɪkpɛrɛ
KL	
AP	akpí
ID	kpírí
OG	ɪkpírí
GM	obirí uku
EG	
WO	
FU	obiri úku
AR	ausá uku
OB	oké uku, obiri óku
OT	
OE	obiri oku
ME	obiri oku
KU	obiri oku
KB	ɛkpɛrɛɛ́
WT	obiri ekpé, ɛkpɪrɪ
ON	akpɛrɛ
IK	áɾ̃ã
EK	obirir ugú
KO	obiri akpí
GB	
OR	irurúu
AT	ebiri awóo
BI	ĩmɓúɓulú
Notes	

FLESH		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	mɛnı	
Kalaḅa rị	meni	
BL		
KI	minḟ	
NE	imenḟ	
AK	imḟni	
BU	mḟlí	
OP	mḟlí	
OY	minḟ	
ET	melií	
EO	mḟnḟ/minḟ	
BA	nḟmḟ mḟnḟ/mḟnḟ	
KL		
AP	mḟnḟ	
ID	(ĩmeni	
OG	meni	
GM	minḟ	
EG		
WO		
FU	(nãmã)imeni	
AR	iminḟ	
OB	meni	
OT		
OE	mɛnı/mĩnı	
ME	mɛnı	
KU	mĩnı	
KB	emenḟ	
WT	mene	
ON	mɛnɛ	
IK	melií	
EK	menḟ	
KO	menḟ	
GB	menḟ	
OR	mĩnı	
AT	imili	
BI	ĩmbili	
Notes	*ĩɓeli ? 1	Cf. Geme mbúùr, Nzakara mũ#l)u# ed Monino 1988:82

FLOAT (V.I.)

Defaka	
NK	fõ̃ĩ̃
BD	
Ịḅanị	fõ̃ĩ̃
Kalaḅa rị	fõ̃ĩ̃
BL	
KI	fõ̃ĩ̃
NE	foĩ̃
AK	hoĩ̃
BU	fõ̃ĩ̃
OP	fõ̃ĩ̃
OY	tɛ̃ĩ̃, ofoĩ̃
ET	fõ̃ĩ̃
EO	fõ̃ĩ̃
BA	fõ̃ĩ̃
KL	
AP	fõ̃ĩ̃
ID	foĩ̃
OG	foĩ̃
GM	foĩ̃
EG	
WO	
FU	fũĩ̃
AR	foĩ̃
OB	foĩ̃
OT	
OE	feĩ̃
ME	ofɛ̃ĩ̃/feĩ̃
KU	ofuɛ̃ĩ̃
KB	ofɛ̃ĩ̃
WT	ofɛ̃ĩ̃
ON	ofõ̃ĩ̃
IK	ofõ̃ĩ̃
EK	fõ̃ĩ̃
KO	ofõ̃ĩ̃
GB	ofõ̃ĩ̃
OR	fõ̃ĩ̃
AT	ófõ̃ĩ̃
BI	fɛ̃ĩ̃
Notes	ofũwɛ̃ĩ̃ 2

FLOG (V.T.)

Defaka	piní	J 358 *beat (person)*
NK	fam	
BD		
Ịḅanị	fomṹ/foḿ	
Kalaḅa	foḿ	
rị		
BL		
KI	fomṹ	
NE	famṹ, vɔrɔ́	
AK	léɛ, vúrɔ	
BU	fámṹ, vúrɔ́	
OP		
OY	famṹ, vʊrɔ́, lɛɛ	
ET		
EO	fámṹ, léɛ́	
BA	fámṹ	
KL		
AP	vúrɔ́	
ID	famũ, vʊrɔ	
OG	famũ, vʊrɔ	
GM	titi, vʊrɔ	
EG		
WO		
FU	lɛɛ, famũ	
AR	famũ	
OB	famũ, vʊrɔ	
OT		
OE	famũ, vʊrɔ́	
ME	famũ, vʊrɔ́	
KU	vúrɔ́	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	vúrɔ́	
KO	vúrɔ́	
GB	famṹ, vúrɔ́	
OR	fáũ	
AT	famũ	
BI	fɔ́ɔ̃	
Notes	*fɜmũ 1	= BEAT

FLOOD SEASON

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	opu miŋgi
Kalaḅa rị	ɛgɛnɛ minji
BL	
KI	opu mẽŋgí
NE	opu mĩndí
AK	ɓogoi
BU	ɓówéí
OP	bówéí
OY	bowéi
ET	ɓoweí
EO	bówéi
BA	bówéí
KL	
AP	bówéí
ID	bowei
OG	bowei
GM	bowei kíri, beni sorí
EG	
WO	
FU	bowei (kirí)
AR	bowei kíri
OB	bowei
OT	
OE	bowei
ME	bowei
KU	buwei
KB	boweí
WT	bowei birí
ON	bowei
IK	ɓoweí
EK	boweí
KO	boweí
GB	boweí
OR	ɓoí
AT	ɓoó biri, ɓo ífie
BI	ɓoó, ɓo ogó, bʊmã, bʊmã ogóo

Notes

FLOW (AS RIVER) (V.I.)

Defaka		
NK	sérí	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	tẽ̋ˡĩ̋	
rị		
BL		
KI	ídéˡrí	
NE	tɛ̃ĩ̃	
AK	tɛ̃ĩ̃, idéri	
BU	tɛ̃ĩ̃	
OP	tɛ̃ĩ̃	
OY	teĩ̃	
ET	tɛ̃ĩ̃	
EO	tɛ̃ĩ̃	
BA	tɛ̃ĩ̃	
KL		
AP	tɛ̃ĩ̃	
ID	tamã, tɛ̃ĩ̃	
OG	tɛ̃ĩ̃, tamã	
GM		
EG		
WO		
FU	tɛ,ĩ̃	
AR	tɛ,ĩ̃	
OB	tɛĩ̃ĩ̃	
OT		
OE	tamã̃, tɛ,ĩ̃	
ME	tɛ,ĩ̃	
KU	tɛ̃ĩ̃	
KB	amɔ́ún, tɛ̃ĩ̃	
WT	amɔ̃ũ	
ON	tɛ̃ĩ̃	
IK	tɛ̃ĩ̃	
EK	tɛ̃ĩ̃	
KO	tɛ̃ĩ̃	
GB	tɛ̃ĩ̃	
OR	tɛ̃ĩ̃	
AT	táĩ̃, ámũ̃ũ̃	
BI	tɛ̃ĩ̃, amũ	
Notes	tɛ̃ĩ̃ 3	‘drift’ better gloss?

FLOW (AS TIDE) (V.I.)

Defaka	
NK	sérí
BD	
Ịḅanị	sírí
Kalaḅa rị	sérí
BL	
KI	sérí
NE	seri
AK	iheri
BU	isérí
OP	
OY	iseri
ET	
EO	isórí
BA	
KL	
AP	isórí
ID	sori
OG	sori
GM	
EG	
WO	
FU	sori
AR	sori
OB	seri
OT	
OE	sʊɔ́, serí
ME	sʊɔ́, serí
KU	sérí
KB	serií
WT	serí
ON	
IK	súɔ́, sérí súɔ́
EK	serí
KO	sérí sʊ́ɔ́
GB	sérí súɔ́
OR	súɔ́ ɓéni
AT	sɔ́
BI	sɔ́

Notes

FLOWER

Defaka	
NK	fláwɔ
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	fɪláɓa/fɪláwa
BL	
KI	
NE	fʊláɓa/fʊláwa
AK	fláwa
BU	fʊláwa, odédé
OP	udédé
OY	fʊláwa
ET	odedé
EO	tḩ́ ɔ́pɔ́ eri, túkó ɔ́pɔ́
BA	fláwa
KL	
AP	tḩ́ bírí-mɔ̃́-yé
ID	fʊláwa
OG	fʊláwa
GM	fʊláwa tĩ
EG	
WO	
FU	dodó puló
AR	tɛ̃ tɔtɔ-ye
OB	tɪbɪtíbí
OT	
OE	fʊláwa
ME	odede
KU	ɛyɔ́ túlɔ́mɔ̃ túó
KB	odedeé
WT	odedé
ON	odede
IK	yere-yereé
EK	odedé, fʊláwa
KO	ededé/odedé
GB	ededé
OR	fʊláɓa
AT	fɪláwa
BI	fʊláwa, égerigéri-ye
Notes	Cf. Esan ododo

FLY (V.I.)

Defaka	yéemã	J 287
NK	fĩĩ	
BD		
Ịḅanị	fií	
Kalaḅa rị	fĩ	tone class 5?
BL		
KI	fiḯ	
NE	fḯ, ifḯ	
AK	híĩ	
BU	fḯ	
OP	fṓḯ	
OY	fiḯ	
ET	foḯ	
EO	fṓḯ	
BA	fṓḯ	
KL		
AP	fúiḯ	
ID	fiḯ/feḯ	
OG	fiḯ/foḯ	
GM	foĩ	
EG		
WO		
FU	fuḯ	
AR	foḯ	
OB	fiḯ	
OT		
OE	efiḯ	
ME	efiḯ/fiḯ	
KU	fĩ	
KB	fiḯ	
WT	fiḯ	
ON	fiḯ	
IK	fiḯ	
EK	fiḯ	
KO	fiḯ	
GB	fiḯ	
OR	fũĩ	
AT	fiḯ	
BI	fĩĩ	
Notes	*ifõĩ 5?	

FOAM (N.)

Defaka	
NK	okuɔɣu
BD	
Ịḅanị	ɔkɔkɔ́
Kalaḅa rị	ífí^{ı}kó
BL	
KI	ɔkɔkɔɔ́
NE	ɔkɔ́kɔ
AK	ihiko
BU	ifúké
OP	efúké
OY	efḭ́
ET	ifiké
EO	efḭ́
BA	efḭ́, fóɣógóɣó, ɔkɔ́kɔ́
KL	
AP	ofóófó
ID	ofoɣi, ofogai/ofogoi
OG	ɔgbʊdʊ/ɔgbʊrʊ, ofokoi
GM	ofoi
EG	
WO	
FU	ofoɣofoɣo
AR	ofoku
OB	ɔfɔɣɔ
OT	
OE	fofo
ME	afʊfɔrɔ
KU	efḭ́
KB	ofṹ
WT	efḭ́
ON	fokofoko beni, efḭ́
IK	efeké
EK	ifé
KO	ifé
GB	ifé
OR	ofokofoko
AT	sáḿ, ifokofóko
BI	minḭ́ ifée

Notes

FOG	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	oƀutu ?
Kalaḅa rị	oƀuto
BL	
KI	oƀutoó
NE	otíta
AK	obudo, okíríka
BU	obúdó
OP	obúdóú
OY	otitá
ET	obudoú
EO	otítá
BA	otítá
KL	
AP	otítá
ID	obidou, otita
OG	obua
GM	eri
EG	
WO	
FU	etita
AR	etita
OB	obudou
OT	
OE	obudou
ME	obudu
KU	obudu
KB	obudu
WT	obudu
ON	obúdó
IK	obudoú
EK	obubunõũ, agbatɔrú
KO	obudoú, agbatɔrú
GB	obúdoú
OR	ɜgburɜ
AT	obori-mɔ̃́-bori
BI	ígúrúgú
Notes	*oƀutou 1

FOLD (V.T.)

Defaka	
NK	íkó
BD	
Ịḅanị	íkó
Kalaḅa rị	íkó
BL	
KI	íkó
NE	kpolú, kpó
AK	kpóu
BU	kpó
OP	
OY	kpoó
ET	
EO	kpóó
BA	kpó
KL	
AP	kpóó
ID	gʊda
OG	gʊda
GM	kpoo
EG	
WO	
FU	kpoo
AR	kpo
OB	gʊda
OT	
OE	gɪdá
ME	gʊdá
KU	gʊ́dá/gʊ́rá
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kʊ́tá
KO	kʊ́tá
GB	apʊ́
OR	gʊ́dá
AT	kʊ́tá
BI	kʊ́tá

Notes

FOLLOW (V.T.)

Defaka	pirimã	J 290
NK	luko/luɣo	
BD		
Ịḅanị	dú↓ɣá/dú↓á	
Kalaḅa rị	ɗú↓ká, ɗú↓gá	
BL	ɗukoó	
KI	tugu ɗugo	
NE	ɗugó, ɗugo-yáa	
AK	ɗúgó	
BU	tú dugo ?	
OP	duwéi	
OY	tú ɗué	
ET	dúwéi	
EO	dúgói	
BA	??was a linẽ inserted here?	
KL	túú dúwéí	
AP	tuu duo, duweí	
ID	tuɣu duo/duɣo	
OG	tu duo ?	
GM		
EG		
WO	iduweí	
FU	iduwéi, tu duo ?	
AR	tuu dueí	
OB		
OT	tuú dúwó	
OE		
ME	tú dúó ?	
KU	tú dúó ?	
KB	tuú dúó	
WT	tú dúó	
ON	tú ɗúó, ɗuó	
IK	túú duo	
EK	túú dúó	
KO	túú dúó 1	
GB	kpısa	
OR	kpasa, túú dúó	
AT	abʊ dó	
BI		
Notes	*ɗukɜ 1 or 3	

FOOD		
Defaka	éyã̃ã	J 30 (éé *eat* + yã̃ã *thing*)
NK	fíe	
BD		
Ịbạnị	fí-nyɛÈ	*eat-thing*
Kalaḅa rị	fí-yé	
BL		
KI	fíyé	
NE	fɪ-yaɪ	*eat-things*
AK	hi-yai	
BU	fí-yáí	
OP	fí-yáí	
OY	fɪ-yaɪ	
ET	fí-yáí	
EO	fí-yáí	
BA	fí-yáí	
KL		
AP	fí-yáí	
ID	fíyáí	
OG	fɪ-yaɪ	
GM	fɪ-yaɪ	
EG		
WO		
FU	fɪ-yaɪ	
AR	fɪ-yaɪ	
OB	fɪ-yaɪ	
OT		
OE	fɪ-yáí	
ME	fɪ-yáí	
KU	fí-yáí	
KB	fí-yáí	
WT	fɪ-yáí	
ON	fí-yáí	
IK	fí-yáí	
EK	fí-yáí	
KO	fí-yáí	
GB	fí-yáí	
OR	fíɛ́	
AT	fí-yɛ́ɛ	
BI	fíyée	
Notes	*fɪɪ-ye, fɪɪ-yaɪ 2 *eat + thing, things* **fɪɪ-iyǯ	

FOOT, TOP OF

Defaka	pára	J 23 *leg*
NK	ɓíɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɓúɔ́	
Kalaḅa rị	ɓúɔ́	
BL		
KI	ɓúɔ́	
NE	ɓʊɔ ɔbʊ	
AK	ɓuɔ	
BU	ɓúɔ́	
OP	búwɔ́	
OY	bʊwɔ	
ET	ɓúɔ́	
EO	búwɔ́	
BA	búɔ́	
KL		
AP	búɔ́	
ID	bʊwɔ	
OG	bʊɔ	
GM	bʊɔ	
EG		
WO		
FU	bʊɔ	
AR	bʊɔ	
OB	bʊɔ ɔ̃mbʊ	
OT		
OE	bʊwɔ́ ábú	
ME	bʊɔ́	
KU	búɔ́ pápíla	
KB	búɔ́	
WT		
ON	búɔ́	
IK	ɓúɔ́	
EK	búɔ́ pálá	
KO	búɔ́ pálá	
GB	búɔ́ ápálá	
OR	ɓúɔ́ ɔ́bʊ	
AT	ɓɔ́ ápála	
BI	bɔ́ kṹũ	
Notes	ɓɪwɔ 2	

FOREHEAD

Defaka	
NK	fáríɓéɓe
BD	
Ịḅanị	fúɓárá (ékékẽ
Kalaḅa rị	fúɓá'rá
BL	
KI	fúɓárá
NE	ãndí (kʋíɔ̃
AK	okóto
BU	okótó
OP	okótó
OY	okodó
ET	
EO	okótó
BA	okótó
KL	
AP	okótó
ID	okoto
OG	okodo
GM	okodo
EG	
WO	
FU	okoto
AR	okoto
OB	okodo
OT	
OE	okodo
ME	okodo
KU	
KB	
WT	amgba kokó
ON	
IK	
EK	okotó
KO	okotó
GB	okotó
OR	okoti
AT	okoto
BI	okuɗo
Notes	*okoti/okoto 1

FORGET (V.T.)

Defaka	ɓatamã	J 298
NK	ɓíe ɓára	
BD		
Ịḅanị	bíé ˡɓárá-mã	
Kalaḅa rị	ɓíó ˡɓárá	
BL		
KI	ɓíé ˡɓárá	
NE	ɓió ɓara, ɓɔgɔ	
AK	ɓíye ɓára	
BU	ɓíé ɓara	
OP	bíé bira	
OY	bırá	
ET	ɓíé ɓara	
EO	bárá	
BA	bárá	
KL		
AP	bárá	
ID	bıra	
OG	bıra	
GM	bara sei	
EG		
WO		
FU	bara	
AR	bara	
OB	bıra	
OT		
OE	bırá	
ME	bırá	
KU	bírá	
KB	bırá	
WT	bırá fa	
ON	bírá fa, bíé bira	
IK	ɓíé ɓara	
EK	bárá faá	
KO	bárá (faá)	
GB	bárá faá	
OR	ɓára	
AT	ɓárá	
BI	ícéˡé-tɛ́, ɓírá-tɛ́, *	
Notes	*ɓara 2? **ɓata-	

FORTY

Defaka	mãamã síi	J 231
NK	mãa sií	
BD		
Ịḅanị	mmɛ sí	
Kalaḅa rị	mesí	
BL	mesi, mã sí	
KI	mesií	
NE	mḗsi, mā́ si	
AK	mã híi, mḗhi	
BU	mḗsí, mā́ sí	
OP	mã si, mesi	
OY	mesí, mãá si	
ET	mesí, mãa sií	
EO	mā́á si, mesí	
BA	mā́ si, mḗsí	
KL		
AP	mā́á si	
ID	mãá si	
OG	mãá si	
GM	mãá si	
EG		
WO		
FU	mãá si, mesí	
AR	mãá si, mesí	
OB	mā́á sii	
OT		
OE	mãa sii	
ME	mã si	
KU	mã si, mesi	
KB	mã si, mesi	
WT	mã si, mesi	
ON	mesií, mã si	
IK	mã sií, mesí	
EK	mesí, mãa sií	
KO	mesí	
GB	mesí, mãa sí	
OR	mesí	
AT	mesí, mãa sí	
BI	mesí	

Notes

FOUR (COUNTING)

Defaka	nɛ̃ɛ̃	J 211
NK	nɛ̃ɛ̃	
BD		
Ịḅanị	ínɩ̃	
Kalaḅa rị	ínɩ̃	
BL	ínɛ̃ɛ̃	
KI	ínɛ̃ɛ̃	
NE	inɛ̃ɛ̃	
AK	nɛ̃ɛ̃	
BU	nɛ̃ɛ̃	
OP	nɛ̃ɛ̃	
OY	nɛ̃ɛ̃	
ET	nɛ̃ɛ̃	
EO	nɛ̃ɛ̃	
BA	nɛ̃ɛ̃	
KL		
AP	nɛ̃ɛ̃	
ID	nɛ̃ɛ̃	
OG	nɛ̃ɛ̃	
GM	nɛ̃ɛ̃	
EG		
WO		
FU	nɛ̃ɛ̃	
AR	nɛ̃ɛ̃	
OB	nɛ̃ɛ̃	
OT		
OE	nɛ̃ɛ̃	
ME	nɛ̃ɛ̃	
KU	nɛ̃ɛ̃	
KB	nɛ̃ɛ̃	
WT	nɛ̃ɛ̃	
ON	nɛ̃ɛ̃	
IK	nɛ̃ɛ̃ ?	
EK	nɔ̃ɔ̃	
KO	nɔ̃ɔ̃	
GB	nɛ̃ɛ̃	
OR	nɩ̃ɩ̃	
AT	nɩ̃ɩ̃	
BI	nɩ̃	
Notes	*inɔ̃ɔ̃	
	**inɔ̃ɔ̃ ?	

FOUR HUNDRED

Defaka	óbɔ̃ɔ̃	J 239
NK	óɓɔ̃ɔ̃	
BD		
Ịḅanị	ńdɛ́ɛ	
Kalaḅa rị	ɛ́ndɛ́	
BL	ɛ́ndɛ́	
KI	ɔ̃́ndɛ́	
NE	ɔ̃ndɛ́	
AK	ɔ̃ndɛ́ɛ	
BU	ɔ̃ndɛ́	
OP	ãndɛ́	
OY	a. ɔ̃ndɛ́	
	b. si a-si	b. 20 x 20
ET	ãndɛ́	
EO	ɔ̃ndɛ́	
BA	ɔ̃ndɛ́	
KL		
AP	ɔ̃ndɛ́	
ID	sia si	20 x 20
OG	sia si	20 x 20
GM	síá si	20 x 20
EG		
WO		
FU	ɔdɛ	
AR	a. sia si	a. 20 x 20
	b. kɛnĩ ɔ́dɛ	b. 1 400
OB	ɔ̃ndɛ	
OT		
OE	ãndɛ	
ME	ãndɛ́	
KU	ɔ̃ndɛ́	
KB	ɔ̃ndɛ́	
WT	ɔ̃ndɛ́	
ON	ãndɛ́	
IK	ɔ̃ndɛ́	
EK	ɔ̃ndɛ́	
KO	ɔ̃ndɛ́	
GB	ɔ̃ndɛ́	
OR	ɔ́dɛ	
AT	ádɛ̃	
BI	ándɛ	
Notes	*ɔ̃dɛ 2	

FOUR (PEOPLE)

Defaka	nɛ̃↓á
NK	nĩ́a
BD	
Ịḅanị	ínĩ́á
Kalaḅa rị	ínĩ́á
BL	
KI	ínĩ́á
NE	
AK	nẽĩ-a kɛ́mɛ
BU	nɛ̃ĩ́ á-kímĩ́
OP	nĩ́á
OY	nõĩ-a
ET	nĩ́á
EO	nɛ̃ĩ́ á-kímĩ́
BA	nɛ̃ĩ́ á-kímĩ́
KL	
AP	nĩ́á
ID	nẽĩ-ya kímĩ́
OG	nẽĩ-ya kímĩ́
GM	nẽĩ-a
EG	
WO	
FU	nẽĩ a-kımĩ
AR	
OB	nia kímĩ́
OT	
OE	nẽĩ́-á kímĩ́
ME	nẽĩ́-á kímĩ́
KU	nĩ́á
KB	nĩ́á
WT	niá
ON	nɛ̃ĩ́-á
IK	nĩ́á
EK	nĩ́á kímĩ́
KO	nĩ́á kímĩ
GB	nĩ́á kímĩ́
OR	nĩ́a kımĩ
AT	nĩ́é kımĩ
BI	nĩ́á kımĩ

Notes

FOURTEEN

Defaka	úwei nɛ̃ĩ	J 221 10 4
NK	óyí nɛ̃ĩ	10 4
BD		
Ịbanị	óyí ínĩ́ fínjí/fíndí	10 4 add
Kalaba rị	ŋgie/ŋgei fá ji (1)	1 less 15
BL	INgɛí fa jiye	
KI		
NE	oyi inẽĩ fındı	
AK	oyi inẽĩ hɛndɛ	
BU	ói nɛ̃ĩ fínĩ́	
OP		
OY	oi nẽĩ fını	
ET		
EO	ói nɛ̃ĩ fínĩ́	
BA	ói nɛ̃ĩ fínĩ́	
KL		
AP	ói nɛ̃ĩ fínĩ́	
ID	oi nẽĩ fını	
OG	oyi nẽĩ fını	
GM	oi nẽĩ fını	
EG		
WO		
FU	woi nii fını	
AR	oi nẽĩ fını	
OB	óyí nɛ̃ĩ fónĩ́	
OT		
OE	oyí nɛ̃ĩ féni	
ME	oyí nɛ̃ĩ féni/fínı	
KU	óyí nɛ̃ĩ féni	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ói nɔ̃ĩ fínĩ́	
KO	ói nɔ̃ĩ fínĩ́	
GB	ói nɛ̃ĩ fóni	
OR	óyí nĩ̃ĩ fénĩ́	
AT	éyí nĩ̃ĩ fín(í)	
BI	óyí nĩ́ ɔgbasɔ́	

Notes

FOWL		
Defaka	okunã	J 146
	okunã	S
NK	oka	
BD		
Ịbạnị	ɔbíɔ́	
Kalaḅa rị	ɔɓɔ́ˈkɔ́	
BL		
KI	ɔɓɔɔ́ˈkɔ́	
NE	kirí ófoni, ofoni	
AK	ohoni, kiri ohoni	
BU	ofóní̋	
OP	ofóní̋, amã̋ kúbú ófóní̋	
OY	ofiní̋, kalá amã kubu ofiní̋	
ET	ofóní̋	
EO	ofíní̋	
BA	ofóní̋	
KL		
AP	ofóní̋	
ID	ofoni	
OG	ofoni	
GM	ofoni	
EG		
WO		
FU	ofiní̋	
AR	ofiní̋	
OB	ofoni	
OT		
OE	ofóní̋	
ME	ofóní̋	
KU	ofóní̋	
KB	ofóní̋	
WT	ofóní̋	
ON	ofóní̋	
IK	ofóní̋	
EK	ofóní̋	
KO	ofóní̋	
GB	ofóní̋	
OR	ámã̋ féni	
AT	awí̋yɛ̃	
BI	awũmɛ̃́ɛ	
Notes		

FREE, BE

Defaka	
NK	pápa(ɣẽ
BD	
Ịḅanị	síɓí nyã́á
Kalaḅa rị	síɓí/ɓú nyáná̃
BL	
KI	
NE	ɓará tɪɓɪ yanã
AK	tɛ́ɪ
BU	fokíí
OP	
OY	tɛɪ, fokíí
ET	
EO	fókíí
BA	fókíí
KL	
AP	fókíí
ID	ɔfɛ, fomũ
OG	fomũ, ɔfɛ, paɣa
GM	fomũ
EG	
WO	
FU	fokii
AR	fomũ
OB	fomũ
OT	
OE	pɪrɪí, fomṹ
ME	fomṹ
KU	fómṹ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	fokii, fómṹ
KO	fómṹ, tɛ́í
GB	páa-mɔ̃́
OR	ebi mĩɛ́ ye, ɓárá tíɓí yɪnã
AT	pá↓gá
BI	firíi

Notes

FRIEND

Defaka	ókó ɓáí	J 197
NK	ikia-ɓɔ	
BD		
Ịḅanị	nãŋgʊɔ	
Kalaḅa rị	ikia-ɓɔ́	
BL		
KI	ikia-ɓɔɔ́	
NE	mɔ̃ndɪ-ɓɔ	
AK	toɪ-ɓɔ́	
BU	ikíé-wéi	
OP	ikiye-bɔ́	
OY	teí-bɔ, ikiyé-bɔ	
ET	ikiówei	
EO	ikíyó kímḭ́, tóí-bɔ́	
BA	zówéí	
KL		
AP	ikí ó-wéí	
ID	zoguei/jowei,ɪyɛɛ́	
OG	ɛ zówei	
GM	jowei	
EG		
WO		
FU	jowei	
AR	jowei	
OB	iyɛ́-wei	
OT		
OE	ɛyɛɛ́	
ME	ɛyɛɛ́, ekie	
KU	agbaɪ	
KB	agbaɪ oweí, ekiará	
WT	ekié	
ON	ikie-bɔ	
IK	ikiówei	
EK	ikié	
KO	ikia/ikie owéí/aráʊ́/kɪmḭ́	
GB	ikié	
OR	ikia	
AT	ɓárá gbá-wéi	
BI	yo-ɓɔ́ tʊɓɔ	
Notes	*ikiɜ 1	*friendship*

FROG

Defaka	akaláḿ	J 164 *toad ('frog')*
NK	akaláḿ	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	akırí	
BL		
KI	akırıí	
NE	akpálaı	
AK	ɛmɛ̃́tɛ	
BU	akpílaı	
OP	akpálai, abɛ́dúbɛdu, wómṹ	
OY	akpílaı, apɛtıpɛ́tı	
ET	akpilaí	
EO	akpíláı, ɛpɛ́tí	
BA	owúmṹ ɔgʊmõ	
KL		
AP	ɔkpílází	
ID	ákpalı	
OG	ákpalı	
GM	ákpalí	
EG		
WO		
FU	égɛnĩ́, zaɣátu ɔgʊmõ	
AR		
OB	ákpalí	
OT		
OE	ákpalí	
ME	akpalı	
KU	aákpalí	
KB	akpalı, abɔ́dı, ayápıdı	
WT	akpalı, ayã́pırípı	
ON	akpalai, apɛ́dípɛdi	
IK	akpalaí	
EK	ɛpɛ́dı	
KO	akpálʊ	
GB	akpalí	
OR		
AT	akpalı, agáta	
BI	akpalı	
Notes	*akpalaı ? 4	

FRUıT
Defaka
NK tḟ tébe ?
BD
Ịbanị sí ḿgbólʊ
Kalaba sḟ ḿgbólı
rị
BL
KI címgbólʊ
NE bẽĩ-yaı
AK bẽĩ-ye
BU tḟ ɓẽ́ĩ-yáí
OP tẽ́ĩ bẽ́ĩ-yáí
OY tĩ̃ bẽĩ-yaı
ET tẽ́ĩ ɓẽ́ĩ-yáí
EO tḟ bẽ́ĩ-yé
BA tḟ bẽ́ĩ-yé
KL
AP tḟ bẽ́ĩ-yé
ID tĩ̃ bẽĩ-yaı
OG tĩ̃ bẽĩ-yaı
GM tĩ̃ fı/bẽĩ-yaı
EG
WO
FU bĩ̃ĩ-ye
AR tẽ bĩ-ye
OB tḟ bẽ́ĩ-yáí
OT
OE tĩ́ĩ bẽ́ĩ-yáí
ME tĩ́ĩ bẽ́ĩ-yáí
KU tḟ bẽ́ĩ-yaı
KB tḟ bẽ́ĩ-ye
WT tĩ́ĩ bẽ́ĩ-yé
ON bẽ́ĩ-yé
IK tẽ́ĩ ɓẽ́ĩ-yáí
EK bẽ́ĩ-yé
KO tḟ bẽ́ĩ-yé
GB tḟ bẽ́ĩ
OR tíí ɓẽĩ-ye
AT sí kã̃ã
BI púpú, sí kã̃ã/púpʊ
Notes (tẽĩ) bẽĩ-ye/yaı 2 2 2 *(treẽ bear thing/-s*

FRY (V.T.)

Defaka	
NK	wáimã, (kpã̄ŋgɛrɛ-mã́)
BD	
Ịbạnị	kpã̄ŋgɪrí
Kalaḅa rị	gbán↓gírí, frá↓í/frã́↓ĩ́
BL	
KI	
NE	gbãŋgɪrí
AK	gbãŋĩ'rɪ
BU	ɔgbã̄ã̄r̃ĩ́
OP	
OY	gbããnã́
ET	
EO	gbáɣã́á
BA	
KL	
AP	gbã̄ã̄nã́
ID	gbaɣanã
OG	gbãŋãnã
GM	fraɪ
EG	
WO	
FU	gbaɣanã
AR	gbããnã
OB	gbããnã
OT	
OE	gbãã̄r̃ã́
ME	gbãã̄nã
KU	gbár̃ã́ ?
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	gbã̄ã̄r̃ã́
KO	gbã̄ã̄r̃ã́
GB	fírái, gbã̄ã̄r̃ã́
OR	gbã̄ŋgɪrɪ
AT	gbã̄r̃ã́
BI	fɪr̃ã
Notes	*gbãgarɪ/kpãgarɪ ? 2

FUFU	
Defaka	
NK	akpɔkuru
BD	
Ịḅanị	mɛnɪ-ny'ɛ, nũnũmã
Kalaḅa	ɔ́tɪra/ɔ́tara
rị	
BL	
KI	akpokurú, akpakurú
NE	ɔkpõ̠ŋgɔrɔ/ɔkpõ̠kɔrɔ /*
AK	akpõ̠ŋgara
BU	agú
OP	agú, utã̠̀ã̠
OY	ʊtã̠̀ã̠
ET	
EO	agũ̠
BA	akpõ̠ŋgara
KL	
AP	agũ̠
ID	akpã̠mgara
OG	akpamũ̠kara
GM	yaɣá
EG	
WO	
FU	
AR	upurupúru
OB	iyaɣa
OT	
OE	agũ̠
ME	agũ̠
KU	ɔtĩ̠̀ã̠
KB	ʊtĩ̠̀ã̠ã̠
WT	ʊtã̠̀ã̠
ON	
IK	utã̠̀ã̠
EK	ʊtã̠̀ã̠, ɔkpʊõ̠kɔrɔ
KO	ʊtã̠̀ã̠, ɔkpʊõ̠kɔrɔ
GB	ʊtã̠̀ã̠
OR	ákpúkʊrɔ, afʊ́ɓa
AT	akpʊkɔ́rɔ
BI	ɔ́tínã̠a
Notes	

FULL MOON

Defaka	
NK	kpoɣoro-kpóɣóró ákalu
BD	
Ịbạnị	akalʊ fáa
Kalaḅa rị	bébé ákálʊ
BL	
KI	bébé ákálʊ́
NE	ɔgɔ́nɔ̃wei-ɓei agba tʊá-tɛ
AK	agbá tua ɔgɔnɔ̃-woi
BU	agbá túá ogonõ wei
OP	agbá ˡtúwAÈ ɔ́gɔnɔ̃i
OY	agba tʊwa agɔnɔ̃-wei
ET	agbá túá-ɗɛi
EO	ɔgɔ́nó-wéí
BA	agbá túa ɔ́gɔ́nɔ̃́-wéí
KL	
AP	agbá tʊ́á-dɛ́í
ID	agba ɔgɔnɔ̃-wei
OG	ɔgɔnɔ̃-wéi agba túá-dɛɪ
GM	ɔgɔnɔ̃-wéi kɛkɛlɛ́-dɛ
EG	
WO	
FU	agba tʊa ɔgɔnɔ̃-wei
AR	ɔgɔnɔ̃wéi agba
OB	tɛmɛtɛmɛ ɔgɔnɔ̃-wei, *
OT	
OE	agbá ágɔ́nɔ̃́-wéí
ME	agɔnɔ̃-wéí agbá
KU	agʊnɛ̃́-ye agbá túá-dɔ́
KB	agbá túá ágɔ́nɔ̃́ɪ
WT	agɔnɔ̃-yé agbá túá-dɛ́
ON	atoni-ye agbá túá-dɛ
IK	agbá yɔ́rɔ́-dɛi
EK	akalʊ́ yɔɔrɛí-dɔ́ɔ́
KO	akalʊ́ agbá yɔ́ɔ́rɔ́-dɔ́ʊ́
GB	akalʊ́ agbá yɔ́ɔ́rɛ́í-o
OR	
AT	ɪtonɪ-yẽ yɔɔ́rí-sʊ
BI	mɛ̃́ɛ̃́-sʊ tɔ́nʊ̃́ʊ
Notes	

FULL, BE(COME) (V.I.)

Defaka	ɓáya	J 259
NK	ɓɛ́ɛ́	
BD		
Ịḅanị	bíí	
Kalaḅa	ɓɩ́	
rị		
BL		
KI	ɓɛ́ɛ́	
NE	bɛ̃ĩ, típaa	
AK	bɛ̃ĩ	
BU	ɓɛ́ɛ́	
OP	bɛ́ɛ́	
OY	bɛ̃ĩ	
ET	ɓɛ́ɛ́	
EO	bɛ́ɛ́	
BA	bɛ́ɛ́	
KL		
AP	bɛ́ɛ́	
ID	bɛ̃ĩ	
OG	bɛ̃ĩ	
GM	bɛ̃ĩ	
EG		
WO		
FU	bɩ̃ɩ̃	
AR	bɛ̃ĩ	
OB	bɛ̃ĩ	
OT		
OE	bɛ̃ɛ́	
ME	bɛ̃ɛ́	
KU	bɛ́ɛ́	
KB	bɛ́ɛ́	
WT	bɛ̃ɛ́	
ON	bɛ́ɛ́	
IK	ɓɛ́ɛ́	
EK	bɛ́ɛ́	
KO	bɛ́ɛ́	
GB	bɛ́ɛ́	
OR	ɓɛ́ɛ́	
AT	ɓɛ́ɛ́	
BI	mɛ́ɛ́	
Notes	ɓɛ̃ĩ 2	

FUR	
Defaka	
NK	nā́mā́ díme
BD	
Ịḅanị	ósúká
Kalaḅa rị	ísúˡké
BL	
KI	ícúká, ícúˡká
NE	ituka
AK	ituko
BU	támā́
OP	támā́
OY	ɪtamã
ET	
EO	
BA	nā́mā́ támā́
KL	
AP	ɪtámā́
ID	tamã
OG	tamã
GM	dumũ
EG	
WO	
FU	
AR	nãmã tamã
OB	itɛmɛ
OT	
OE	ɛtɛ́mɛ̃́
ME	ɛtɛ́mɛ̃́
KU	obúlú
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	támā́
KO	nā́mā́ támā́
GB	nā́mā́ támā́
OR	
AT	támā́
BI	nī́mā́ tímɛ̃́ɛ
Notes	

G.

Allen's Galago, *Galago alleni,* Dwarf Galago, *Galagoides demidovii*

Notes: names for Allan's galago are rarely recorded, but when they are, they are always the same as the dwarf galago. The common Ịzọn root is ***ẹfẹ́fẹ̀ín**, and the others are complex epithets, such as **kẹnị-ténẹ-bịla-dénghì** 'one thigh is bigger than an elephant'. Ogbia (Central Delta) has **efefe**, but this is probably a loan and **ẹfẹ́fẹ̀ín** an original Ịzọn form.

GATHER (TOGETHER) (V.T.)

Defaka	kobiri	J 321
NK	kpóˡó, gbáˡlá	
BD		
Ịḅanị	kóbirí/kúbirí	
Kalaḅa rị	kóˡɓírí	
BL		
KI	kóɓírí-ˡmã́	
NE	koɓirí, koɓiri-mɔ̃́	
AK	koɓiri-mɔ̃́ɔ, kpokpoli-mɔ̃́ɔ	
BU	ɓɛ́nḭ́-mɔ̃́	
OP	bɛ́nḭ́-mɔ̃́	
OY	bɛnɪ-mɔ̃́	
ET	ɓɛni-mɔ̃́	
EO	bɛ́nḭ́-mɔ̃́	
BA	bɛ́nḭ́-mɔ̃́	
KL		
AP	bɛ́nḭ́-mɔ̃́	
ID	gbolo-mɔ, bɛnɪ-mɔ	
OG	bɛnɪ-mɔ	
GM	bɛnɪ-mɔ	
EG		
WO		
FU	bɛnɪ-mɔ	
AR	bɛnɪ-mɔ	
OB	bɛnɪ-mɔ	
OT		
OE	bɛnɪ-mɔ	
ME	bɛnɪ-mɔ	
KU	bɛnɪ-mɔ	
KB	gbile-mɔ, bɛnɪ-mɔɔ́	
WT	gbele-mɔɔ́	
ON	bɛnɪ-mɔ̃́	
IK	kpeé ?	
EK	kpeé	
KO	bɛ́nḭ́-mɔ̃́	
GB	kpei-mɔ̃́	
OR	ɓɛnɪ-mɔ̃́ɔ	
AT	ɓɛlɪmɔ̃́ɪ, karíˡí	
BI	ɓɛnɪ-mũ	
Notes	EI *koɓiri 3	

GATHER (V.I.)

Defaka	
NK	kóbiri ?
BD	
Ịḅanị	kobirí/kubirí
Kalaḅa rị	koɓirí
BL	
KI	kóbírí-ˡmã́, kpókpóní-ˡmã́
NE	kóɓiri, koɓirí-ya
AK	koɓiri-yáa
BU	ɓɛ́ní
OP	bɛ́ní-mɔ́
OY	bɛnɪ-mɔ́ ?
ET	ɓɛni-mɔ́ ?
EO	bɛ́ní-mɔ́
BA	bɛ́ní-mɔ́ ?
KL	
AP	bɛ́ní
ID	bɛnɪí
OG	bɛní
GM	bɛnɪ
EG	
WO	
FU	bɛní
AR	gboleí, bɛní
OB	bɛní
OT	
OE	bɛní
ME	bɛní ?
KU	bɛnɪ
KB	gbileí, bɛnɪ
WT	bɛnɪí
ON	bɛni-mɔ́ ?
IK	kpeé ?
EK	kpeí
KO	bɛnɪ-í
GB	
OR	ɓɛnɪ-mɔ́ɔ
AT	kara, ɓɛlɪ-mɔ́
BI	ɓɛnũ-mũ
Notes	EI *koɓiri-i 5

Gambian giant rat, *Cricetomys gambianus,* Emin's Giant-rat, *Cricetomys emini*
These two species have the same name in all recorded Ịjọ lects.

Notes: the giant rats have a variety of names, the most common of which are *isu and *oro, but none that can be confidently reconstructed to any high level. None of the names seem to be borrowed from neighboujring languages.

GECKO

Defaka	
NK	wári ɓakú-ye
BD	
Ịḅanị	wárí bılá-gogo
Kalaḅa rị	wárí ˡɓúlɔ́
BL	
KI	wárí-ˡɓɔ́
NE	warí ɓɔlɔ, ɓɔ́lɔ
AK	warí mɔlɔı, wari gɔ́ ibi ɗĩgi
BU	wárí kigi ımɔLɛı/ımɔlɔı
OP	wárí koru
OY	warí koru
ET	témẽ́ ámɔ̃́lɛ́í
EO	wárí kóru
BA	wárí kórú
KL	
AP	wárí kórú
ID	warı kórú
OG	warı kóru
GM	warı kóru
EG	
WO	
FU	warı kórú
AR	warı kóru
OB	warı kórú
OT	
OE	warí koru
ME	warí koru
KU	wárí koru
KB	wárí koru
WT	warí korú
ON	wárí tɛmɛ
IK	wárí koru
EK	wárí tɛmɛ
KO	wárí témɛ
GB	wárí tamã
OR	ókoromõwei
AT	kímĩ́ témɛ
BI	ocúlóo
Notes	

Genets, (*Genetta* spp. VIVERRIDAE Large-spotted Genet, *Genetta pardina,* Crested Genet, *Genetta cristata.* 'fox'

The two genet spp. have the same name in almost all Ịjọ lects, but are occasionally distinguished. The names are therefore given here in two parallel columns.

	I	II
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị	pʊnõ	CBP
BL		
KI		
NE	pʊnõ	dic
AK		
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID	ewere	CBP check pron Letugbene
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME	awɪrɪ	dictionary id < CBP
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	ɛdʊ́	
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes: the names for genet divide into three clear groups, with *εdó in the west, *pUnU in the centre and *-were in the east. Strnagely, none of these have any source in neigbouring langusages, which usually have quite different forms.

GILLS		
Defaka		
NK	mãmãká	
BD		
Ịḅanị	sãŋgoló	
Kalaḅa rị	sãŋgoló	
BL		
KI	sãŋgoloó, amgba	
NE	sã́ŋgolo-ɓá	
AK	hã́ŋgolo	
BU	sã́ŋgóló	
OP	sã́ŋgóló	
OY	ĩndí amgba/ukuko	
ET		
EO	apó, sã́ŋgóló	
BA	ɪsã́ŋã́lóú	
KL		
AP	apó, sã́ã́ló	
ID	ɪsãlo, isoolo, ako	
OG	isoɣolo	
GM	idi ágba/sólo	
EG		
WO		
FU	idí isãloo	
AR	idi ásããlo	
OB	asõlou	
OT		
OE	sããlo	
ME	sãlo	
KU	sãlo	
KB	sãlo	
WT	sãlo	
ON		
IK		
EK	sãloó	
KO	sãloó	
GB	okókáí, sãloó	
OR	ʃiɜló	
AT	ɪsãlo	
BI	ɔgã́ã	
Notes	*isʒgolo 1	[check ɪ-/i-]

GIN	
Defaka	
NK	jíni
BD	
Ịḅanị	ɔ́fírí íru
Kalaḅa rị	ɓá↓rá mĩɛ irú, ɓekiã́ íru,*
BL	
KI	aká mere, ɓekẽ íru
NE	atʊ́ɔ
AK	zíni, ɓéke wúru
BU	ɓéke wuru, tʊ́ɔ́ wuru
OP	béké ↓wúrú, túwɔ́ ↓wúrú
OY	tʊwɔ́ wuru
ET	uruú
EO	tʊ́ɔ́ wúru, béké wuru
BA	zínı/jíni, tʊ́ɔ́ wúrú ?
KL	
AP	beké wuru
ID	tʊɔ wúru, beké wuru
OG	beké wuru
GM	beké wuru, tʊɔ wurú
EG	
WO	
FU	tʊɔ wúru
AR	beké wuru
OB	beké wuru
OT	
OE	(bekẽ wuru
ME	beke wuru
KU	bikoorú
KB	buke/bike urú
WT	tʊɔ wuru, beke owúrú
ON	beke wuru
IK	tʊɔ wurú
EK	beke urú
KO	beké uru
GB	kʊrɔ wurú
OR	(kʊrɔ̃ wuru
AT	oru
BI	iru
Notes	

GIRL

Defaka	
NK	éré tɔ́ku-ɓɔ ?
BD	
Ịḅanị	kálá ɔ́ˡrú-ɓɔ́ ˡtúwɔ
Kalaḅa rị	ɛ́ré-ɓɔ́ túɓɔ
BL	
KI	éré-mḯnḯ tɔkʊ
NE	ɪyɔrɔ tɔ́gʊ
AK	ɪyɔrɔ awɔ́ɔ
BU	éré túɓɔʊ
OP	éré túbɔ́ú
OY	ere tɔ́bɔʊ
ET	éré tuɓɔ́ú
EO	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔ́ʊ
BA	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔ́ʊ́
KL	
AP	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔʊ
ID	ɪyɔrɔ túbɔ́ (ʊ́)
OG	ɪyɔrɔ tɔbɔ́ʊ
GM	ɪyɔrɔ tɔbɔ́
EG	
WO	
FU	ɪyɔrɔ tɔ́bɔ́ʊ́
AR	ɪyɔrɔ tɔbɔ
OB	ɪyɔrɔ túbɔʊ
OT	
OE	ɪyɔ́rɔ́ tʊbɔʊ
ME	ɛyɔ́rɔ́ tʊbɔʊ
KU	ɛrʊ́ɔ-bAU
KB	erʊɔ́ɔ-ba, ɛrʊ́ɔ
WT	ɛrɔ́-baʊ
ON	éré tɔbɔu, éré-wɔu-bau
IK	éré tuɓɔ́ú
EK	éré-baʊ́
KO	eré-á-baʊ́
GB	eré-baʊ́
OR	eré tɔɓɔ́ʊ́
AT	éré tɔ́bɔ
BI	ɓayá ere-a-tʊɓɔ
Notes	

GIVE (V.T.)

Defaka	amã	J 326
NK	piri	
BD		
Ịḅanị	pırí	
Kalaḅa rị	pırı	
BL		
KI	pırí	
NE	pırí	
AK	pɛ́rɛ	
BU	pírí	
OP	pɛ́rɛ́	
OY	pırí	
ET	pɛrɛ́	
EO	pírí	
BA	pírí	
KL		
AP	pírí	
ID	pırı	
OG	pırı, kɔ̃	
GM		
EG		
WO		
FU	pırı	
AR	pırı	
OB	pırı	
OT		
OE	pırı	
ME	pırı	
KU	pırı	
KB	pırıí	
WT	pırı	
ON	akɛ́ pɛrɛ ?	
IK	(akɛ́) pɛrɛɛ́	
EK	pırí	
KO	pırí	
GB	pırí	
OR	pırı	
AT	pırí	
BI	pırı	
Notes	*pırı 1	

GIVE AS PRESENT, "DASH" (VT)

Defaka	
NK	jia píri
BD	
Ịḅanị	sɛɛ́
Kalaḅa	sɛ̃ĩ
rị	
BL	
KI	
NE	sɛ̃̄
AK	hɛ̃̄ɛ̃
BU	sɛ̃̄, pírí
OP	
OY	dasɪ, sĩ̄ĩ́
ET	
EO	dásí, sĩ̄ĩ́
BA	
KL	
AP	pírí, sĩ̄ĩ́
ID	sĩ
OG	sĩ
GM	
EG	
WO	
FU	sĩĩ
AR	sĩ
OB	sĩĩ
OT	
OE	sĩ
ME	dasí, sĩ
KU	sĩ
KB	sɛ̃ĩ́, pɪrí
WT	pɪrɪ, sɛ̃ĩ
ON	
IK	
EK	sɛɛ̃̄
KO	sɛɛ̃̄, pɪrí
GB	dié, dási
OR	dáas, sɛ̃
AT	dási
BI	dási, sã
Notes	*sɛ̃ĩ 1

GO		
Defaka	sia	J 277
NK	súó, ómṹ	
BD		
Ịḅanị	mṹ, só	
Kalaḅa rị	mṹ, só	
BL		
KI	mṹ, só	
NE	mũ, sou	
AK	mũ	
BU	mṹ	
OP	mṹ	
OY	mũ	
ET	mṹ	
EO	mṹ	
BA	mṹ	
KL		
AP	mṹ	
ID	mũ	
OG	mũ	
GM	mũ	
EG		
WO		
FU	mũ	
AR	mũ	
OB	mũ	
OT		
OE	mṹ	
ME	mũṹ	
KU	mṹ	
KB	mṹ	
WT	mũṹ	
ON	mṹ	
IK	mṹ	
EK	mṹ	
KO	mṹ	
GB	mṹ	
OR	mṹú	
AT	mũ	
BI	mṹ	
Notes	*mũ 2	Kru mũ

GO ADRIFT (V.I.)
Defaka
NK tɛ̃ˡĩ
BD
Ịḅanị tɛ́ˡɛ́
Kalaḅa rị tɛ̃ˡĩ́
BL
KI tɛ̃ˡĩ́/tɛ̃ˡĩ́
NE tɛ̃ĩ́
AK tɛ́ĩ
BU (páá) tɛ̃ĩ́
OP
OY tɛ̃ĩ́
ET tɛ̃ĩ́
EO tɛ̃ĩ́
BA tɛ̃ĩ́
KL
AP tɛ̃ĩ́
ID tɛ̃ĩ
OG tɛ̃ĩ́
GM tɛ̃ĩ
EG
WO
FU tɛ̃ĩ́
AR tɛ̃ĩ
OB tɛ̃ĩ́
OT
OE tɛ̃ĩ́
ME tɛ̃ĩ́
KU tɛ̃ĩ́
KB tɛ̃ĩ́
WT tɛ̃ĩ́
ON tɛ̃ĩ́
IK tɛ̃ĩ́
EK tɛ̃ĩ́
KO tɛ̃ĩ́
GB tɛ̃ĩ́
OR tɛ̃ĩ́
AT táĩ́
BI tɛ̃ĩ́
Notes

GO AGROUND (V.I.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	gbanã́	
Kalaḅa rị	gbanã́	
BL		
KI	gbanãã́	
NE	gbã́a	-n- > 0
AK	gbã́a	
BU	kírí kɔrı	
OP	kírí kɔri	
OY	kirí kɔrı	
ET	kɔrí	
EO	kírí kɔ́rı	
BA	kírí kɔ́rı	
KL		
AP	kírí kɔ́rí	
ID	kiri kúárí/kɔ́rí	
OG	kiri kɔ́rí	
GM	kiri kɔ́rı	
EG		
WO		
FU	kiri kɔrí	
AR	kiri kɔ́rı	
OB	kiri kɔ́rí	
OT		
OE	kirí kɛrı	
ME	kirí kɛrı	
KU	kírí kɛrı	
KB	kírí kɔrı	
WT	kirí kɔrí	
ON	kírí kɔri	
IK	kírí kɔri	
EK	kírí kɔrı	
KO	kírí kɔ́rı	
GB	kírí kɔrı	
OR	kírí kɔ́rı	
AT	kírí kɔ́rı	
BI	kírí kɔ́rú	

Notes

GO DOWN, DESCEND (V.I.)

Defaka	izé	J 282
NK	kóró (ɓó)	
BD		
Ịḅanị	kóró	
Kalaḅa	kúró, iderí	
rị		
BL		
KI	kóró, ídéʲrí	
NE	iderí, koro	
AK	(korõ idéri	
BU	idérí, kóró	
OP	kóró	
OY	koro	
ET	kóró	
EO	kóró	
BA	kóró	
KL		
AP	kóró	
ID	kiri mṹ, koro bo	
OG	koro bo	
GM	koro bo	
EG		
WO		
FU	tĩyɛ̃ĩ́	
AR	kiri koró, koro	
OB	koro kiri bó	
OT		
OE	koró bó, kirí a bó	
ME	koró, eyérí	
KU	kóró	
KB	eyérí	
WT	eyérí	
ON	iyérí, kóró	
IK	kóró	
EK	iyérí	
KO	kóró/iyérí bó	
GB	yérí	
OR	kóró	
AT	íyérí	
BI	yérí	
Notes	*ijeri 3	
	**ijeri	
	*koro	

GO ROUND

Defaka	kanã-mã	J 289 turn round vi
NK	mẽndi kã́a-mã, kanã-mã	
BD		
Ịḅanị	ikelekelé, ikele-mã́	
Kalaḅa rị	a. ikele-mã́	a.
	b. kanã	b. J 289 turn round vi
BL		
KI	kele-mã́, kanã-mã́	
NE	ikelé, foŋgolo, akanã́	
AK	ikéle	
BU	ikéléké, yɔ́ɔ́rɔ́	
OP	ekéléí, yɔ́ɔ́rɔ́	
OY	yɔɔrɔ́ɪ	
ET	wénĩ́ ikelé	
EO	ikélé, yɔ́ɣɔ́rɔ́	
BA	ikéléi	
KL		
AP	wã́í íkélé	
ID	ikeléí, yɔɔrɛí	
OG	ikelé (bõ, yɔɣɔrɔ	
GM	yɔrɛɪ	
EG		
WO		
FU		
AR	yɔrɔ	
OB	yɔɔrɛí	
OT		
OE	yɔɔrɛí	
ME	yɔrɛí	
KU	yɔrɛɪ ?	
KB	yɔrɛí	
WT	yɔrɪí	
ON	ekelé	
IK	yɔrɔ́	
EK	yɔɔrɛí	
KO	wénĩ́ yɔɔrɛí/yɔɔrɔí	
GB	akanã́í	
OR	akanã́í ɓɛ́ɪ	
AT	ákánã́a	
BI	cĩ, ákɪnã	
Notes	akanã 1 *go round, encircle*	

GO TO BUSH/FISHING (V.I.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	tɔ́rʊ́ páká, ɗʊɔ mʊ̃́
BL	
KI	sɔ́
NE	ɓoú paga, pirí sʊɔ
AK	ɓou húo, higi
BU	síí
OP	síí ?
OY	sii
ET	síí ?
EO	síɣí
BA	bóú súɔ
KL	
AP	síí
ID	siɣi/sii
OG	siɣi
GM	bou mũ, sii
EG	
WO	
FU	siɣi, bou mũ
AR	siɣi
OB	sii
OT	
OE	sií
ME	bou sʊɔ, bou si
KU	síí
KB	súɔ́, síí
WT	boú sʊɔ, sií
ON	bou súɔ, síí
IK	síí ?
EK	síí
KO	síí, ĩndi dɔ́ʊ́, tɔ́rʊ́ páá
GB	síí
OR	ɓou ɓéle fɪrɪ wɛnɪ
AT	wɛ́nḭ́, wɛ́nḭ́ yɛ̃́ɛ̃
BI	kɔrʊyɛ́ɛ mʊ̃́
Notes	

GO UP (V.I.)

Defaka	
NK	tándí
BD	
Ịḅanị	í^{ɩ}wó
Kalaḅa rị	í^{ɩ}wó
BL	
KI	íwóo ?
NE	iwó
AK	iwóo
BU	owóú
OP	owóú
OY	uwoú (mũ
ET	uwóú
EO	uwóú
BA	uwóú
KL	ɔgɔnɔ̃ uwou
AP	uwóú
ID	wɛnĩ iwou, ɔgɔnɔ̃ iwou, *
OG	ɔgɔnɔ̃ mũ
GM	owou
EG	ugou g > w
WO	ugou
FU	ɔgɔnɔ̃ ugou
AR	ɔgɔnɔ̃ ugou
OB	ɔgɔnɔ̃ mṹ
OT	
OE	agɔnɔ̃ owou, owóú
ME	owóú
KU	owóú
KB	owú
WT	owóú
ON	owóú
IK	uwóú
EK	uwóú
KO	uwóú (mṹ)
GB	uwóú
OR	íwóu
AT	ówó
BI	íwó
Notes	*igou 3

GO/COME OUT

Defaka		TNRUni
NK	páká/páɣá	
BD		
Ịḅanị	páɣá/páá	
Kalaḅa rị	páká	
BL		
KI	páká	
NE	paga	
AK	paga (mũ	
BU	páá	
OP	pá (bó) ?	
OY	paa (mũ	
ET	pá ?	
EO	páɣá	
BA	páɣá	
KL	páɣá	
AP	páá	
ID	paɣa	
OG	paɣa	
GM	paɣa	
EG	paa	
WO	paa	
FU	paa	
AR	paɣa	
OB	paa	
OT		
OE	paá	
ME	paá	
KU	píɣá	
KB	pʊ́á	
WT	paá (bó)	
ON	páá ?	
IK	páá	
EK	páá	
KO	páá	
GB	páá	
OR	páa!	
AT	páá, ɓɛ tɛ́ɪ	
BI	páá	
Notes	*paka 2	

GOAT		
Defaka	óbórí	J 138
NK	oɓórí	
BD		
Ịḅanị	óɓórí	
Kalaḅa rị	óɓórí	
BL		
KI	óɓórí	
NE	oɓori	
AK	oɓori	
BU	oɓórí	
OP	obórí	
OY	obori	
ET	oɓórí	
EO	obórí	
BA	obórí	
KL		
AP	obórí	
ID	obori	
OG	obori	
GM	obori	
EG		
WO		
FU	obori	
AR	obori	
OB	obori	
OT		
OE	obórí	
ME	obórí	
KU	obórí	
KB	obórí	
WT	oɓórí	
ON	obórí	
IK	oɓórí	
EK	obórí	
KO	obórí	
GB	obórí	
OR	ámã́ nã́mã	
AT	óɓórí	
BI	ámã́ nĩ́mã́	
Notes	*oɓori 2	
	**oɓori ?	

GOD		
Defaka	tabíɔ	J 207
NK	tɛ́mẽ̄ so, abati, (támũ̄nɔ̃́)	
BD		
Ịbạnị	támũ̄nɔ̃́	
Kalaḅa rị	támũ̄nɔ̃́ = tɛ́mẽ̄-árɔ́	
BL		
KI	támũ̄nɔ̃́	
NE	ayiɓa/ayeɓa, tɛmɛ-ɓɔ	
AK	ayeɓa, wa ỹĩŋĩ	
BU	ayíɓá	
OP	wó yẽ̄ī, ayíbá, *	
OY	wɔ ỹĩ	
ET	wó ỹẽ̄ī	
EO	wɔ́ yī̃ŋí, támā̄rá, *	
BA	wóyẽ̄ŋĩ, ayíbá	
KL		
AP	wɔ ỹĩŋĩ	
ID	tamãra	
OG	tamãra(ũ	
GM	tamãra	
EG		
WO		
FU	tamãraʊ	
AR	tamãraʊ	
OB	tamãr̃ã	
OT		
OE	tamā̄ráú, o zíí-áráú	
ME	tamā̄ráú, o yī̃	
KU	oó yī̃	
KB	ó yī̃, tɪmɔ̃́wéí, tímā̄rá	
WT	ó yī̃	
ON	ó yẽ̄ī, támā̄ráṹ	
IK	wó yẽ̄ĩ	
EK	wó yẽ̄ŋí	
KO	wó yẽ̄ŋí,ógínā̄-áráú,*	
GB	wó yẽ̄ŋí	
OR	yiɓɜ	
AT	ziɓe	
BI	síɓízárɔ́ɔ	
Notes	*tɛmɛ-araʊ 2	creat-rix

GOLD
Defaka
NK gúlu
BD
Ịḅanị góolu
Kalaḅa gólu
rị
BL
KI góli
NE gólu
AK
BU gólu
OP gólu
OY gólu
ET
EO gólu
BA
KL
AP gól"
ID óro Portuguese
OG óro Portuguese
GM óro Portuguese
EG
WO
FU
AR
OB gólu"
OT
OE gólu
ME gólu
KU
KB
WT
ON
IK gólu
EK gólu
KO gólu
GB gól"
OR
AT góli
BI góo"l
Notes

GOOD, BE(COME) (V.I.)

Defaka	íyókó	J 255
NK	iɓi	
BD		
Ịḅanị	ibi	
Kalaḅa rị	iɓi	
BL		
KI	iɓií	
NE	ebí	
AK	ibíi	
BU	ebí/ibí	
OP	ebí	
OY	ebí	
ET	ebií	
EO	ebí	
BA	ebí	
KL		
AP	ebí	
ID	ebi	
OG	ebi	
GM	ebi	
EG		
WO		
FU	ebi	
AR	ebi	
OB	ebi	
OT		
OE	ebi	
ME	ebi	
KU	ebi	
KB	ebií	
WT	ebi	
ON	ebi	
IK	ebií	
EK	ebií	
KO	ebií	
GB	ebií	
OR	ebi	
AT	ebi	
BI	ebi	
Notes	*eɓi 1	

GRANDCHILD

Defaka	
NK	tɔɣú tɔ́ɣu
BD	
Ịḅanị	ɪ tʊwɔ́ɔ tʊwɔ
Kalaḅa	tá^{ɩ}á túɓɔ
rị	
BL	
KI	ɪyá tɔkʊ tɔkʊ
NE	taú tɔgú
AK	tatáwɔ
BU	táú tʊɓɔʊ
OP	
OY	taú tɔbɔʊ
ET	kɔ́nɔ̃́/tau tʊɓɔ́ú
EO	táú tɔ́bɔʊ
BA	táú tɔ́bɔʊ
KL	
AP	táú tɔ́bɔʊ
ID	taa
OG	tauʊ tɔ́bɔʊ
GM	tauʊ tɔbɔ
EG	
WO	
FU	tauʊ tɔ́bɔʊ
AR	tauʊ tɔ́bɔʊ
OB	taɪ túbɔʊ
OT	
OE	taú tʊbɔʊ
ME	taú tʊbɔʊ
KU	tá tʊbɔʊ
KB	tá tʊbɔ
WT	taú tʊbɔ
ON	táú tɔbɔu
IK	taú tʊɓɔ́ú
EK	ɪ táú (tʊbɔ̃ũ
KO	táú tɔbɔʊ
GB	táú tʊbɔ́ú
OR	
AT	tauʊ tɔ́ɓɔ
BI	inẽ túɓɔ́ tʊɓɔ, *
Notes	

GRANDFATHER

Defaka	
NK	opu daa
BD	
Ịḅanị	ɪyɛ opú-ɗa
Kalaḅa rị	opu ɗa-ɓɔ
BL	
KI	opu ɗa-ɓɔ
NE	tadá owei/ -ɓɔ
AK	opu ɗáu
BU	opú ɗaʊ
OP	opú dau
OY	opú daʊ
ET	opú dau
EO	opú dáʊ́/ dáada
BA	opú dáʊ́
KL	
AP	
ID	opu daʊ́
OG	opu daʊ
GM	ɛnĩ ópu daʊ
EG	
WO	
FU	opu dáʊ́
AR	opu dáʊ
OB	opu dáʊ́
OT	
OE	opu daʊ
ME	opu daʊ
KU	okosi daʊ
KB	okosi daá, opu daá
WT	okósí dáʊ́
ON	opu dau
IK	opu ɗaú
EK	kosú dada/daʊ
KO	kosu dáʊ, kosu dáda
GB	kosí daʊ
OR	kosi dáʊ
AT	kuza dée, ka dée, á↓dé
BI	kosi dá-ɓɔ

Notes

GRANDMOTHER

Defaka	
NK	opu niŋgi
BD	
Ịḅanị	ɪyɛ opú nyiŋgi
Kalaḅa	opu yiŋgi-ɓɔ, ɪ́ⁱnɛ̃́
rị	
BL	
KI	opu yẽŋgi-ɓɔ
NE	tẽŋgí-ara/ -ɓɔ
AK	opu yɛ̃́ŋ̃ĩ
BU	opú ỹẽĩ
OP	opú ỹẽĩ
OY	opú ỹẽĩ
ET	opu ỹẽ́ĩ
EO	opú yɛ̃́ŋ́í/nɛ̃́ɛ̃́nɛ
BA	opú yɛ̃́ŋ́í
KL	
AP	
ID	opu yẽ́ĩ
OG	opu nɛɛ́nɛ, *
GM	ɛnĩ ópu ỹẽĩ
EG	
WO	
FU	opu yɛ̃́ŋ́í
AR	opu yɛ̃́ŋ́í
OB	opu yɛ̃́ĩ
OT	
OE	opu ỹĩĩ
ME	opu ỹĩ, okósú yɛ̃́
KU	okosi̜ yiɛ̃́
KB	opu yiɛ̃́, okosi yiɛ̃́
WT	okósí yɛ̃́
ON	opu ỹẽĩ
IK	opu ỹẽ́ĩ
EK	kosí yẽŋgi/ínãa
KO	kosu yɛ̃́ŋ̃ĩ, kosu ínã
GB	kosí yẽŋ̃ĩ
OR	kosi yũ̃ũ̃
AT	ka yíi, kuzu ayíi
BI	kosi nyú-ɓɔ
Notes	

GRASS				
Defaka			ḿbóbárí	*J 55*
NK			ḿbúbónḩ	
BD				
Ịḅanị	ósúká			
Kalaḅa rị	ósúká	osũãĩ		
BL				
KI		osõḩ		
NE	osũŋgá			
AK	ituko			
BU	itúgó			
OP	otúgó			
OY	tuko/tuwo			
ET	otúgó			
EO	túkó			
BA	túkó			
KL				
AP	túkó			
ID	tuko			
OG	tuka			
GM	tuke			
EG				
WO				
FU	tuké			
AR	tuké			
OB	tuko			
OT				
OE	tuwó			
ME	tuó			
KU	túó			
KB	túó			
WT	tuɣó			
ON	túó			
IK	túkó			
EK	túgó			
KO	túó/túá			
GB	itúgó			
OR	túɜ□			
AT			ikpu, ísísá	
BI			ikpu	
Notes	*otũkɜ ? 2	*otũkɜ + a-ỵẽ ?	*miscellaneous*	
	*t-s irreg; ?*t weakens before ũ*			

GRATE (V.T.)

Defaka	
NK	gú↓rú, síɣiri
BD	
Ịḅanị	gré↓tá
Kalaḅa rị	gré↓tá, gbé↓é
BL	
KI	gbɛ̃́↓ĩ́
NE	sã́
AK	hã
BU	ɪsí
OP	
OY	ɪsɪ
ET	
EO	ɪsí
BA	
KL	
AP	ɪsí
ID	sã
OG	sã
GM	sã
EG	
WO	
FU	sɪɪ
AR	sã
OB	sɪɪ
OT	
OE	gãã́
ME	sãã́, sɪí
KU	sí ?
KB	sɪí
WT	sɪí
ON	famõõ̃́
IK	
EK	sɪí
KO	sɪí
GB	sɪí
OR	kúɔ́
AT	kʊɔ
BI	kɔ

Notes

GRAVE

Defaka	
NK	kíní̄ ábanã
BD	
Ịḅanị	dúpú
Kalaḅa rị	ɗúɓú
BL	
KI	íɗúpú
NE	ɗuɓu
AK	ɗuɓu
BU	ɗúɓú, ɗúwɛ́í gúgú
OP	dúbú
OY	dʊwɛɪ dibi
ET	ɗúɓú
EO	dúbú
BA	dúbú
KL	
AP	dúwɔ́í ógúgú, dúbú
ID	dʊwɛɪ ogugu, dubu/dibi
OG	dʊwɛɪ dibu/dibi
GM	dʊwɛɪ dibi
EG	
WO	
FU	dubu
AR	dubu
OB	dʊwɛɪ ogugu
OT	
OE	dʊwɛ́í ógúgú
ME	dʊwɛ́í ógúgú
KU	dʊwɛ́í ógúgú
KB	dúwɛ́í dúbú/ógúgú
WT	dʊwɛ́í dúbú
ON	dúwɛ́í dúbú
IK	oɗúɓú
EK	dúwɛ́í ógúgú
KO	dúwɛ́í ógúgú
GB	dúwɛ́í ógúgú
OR	ɗúɓú
AT	ɗuɓu
BI	zuu, kímī́ zúu
Notes	*iɗupu 2 -p- > ɓ

GREEN
Defaka
NK ólolóńda-ololonda
BD
Ịḅanị
Kalaḅa ḭ̃yḭ̃yá tɔ́rʊ́
rị
BL
KI ḭ̃yā̃yá, ólelénda
NE ɗìri ɓıAÈ-ɣa
AK iwɔ ituko ɓeri ɓara
imi ye
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID tuo beri bıra
OG
GM giríni
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON gríni
IK
EK buló
KO vílíí/vílíí
GB
OR
AT
BI grínḭ̃i
Notes

GREET (V.T.)

Defaka	íˡrí ɔɔa	J 306
NK	ɓéé dãã̃, jori	
BD		
Ịḅaṇị	sɪ-ɓɪpí sí, bií	
Kalaḅa	sĩ	
rị		
BL		
KI	kéréˡnĩ́	
NE	nõ̃a ɓi	
AK	biyáa	
BU	kúlé	
OP		
OY	kulé	
ET		
EO	kúlé	
BA		
KL		
AP	kúlé	
ID	kule	
OG	kule	
GM	kulo	
EG		
WO		
FU	kule	
AR	kule	
OB	kile	
OT		
OE	kilé	
ME	kilé	
KU	kúló	
KB	kúló	
WT	kilé	
ON		
IK	kúlé	
EK	kúlé	
KO	kúlé/kúlá	
GB	kúlé	
OR	tɪí ɓi	
AT	kúlé	
BI	kule	

Notes

GREY HAIR

Defaka		
NK	íˡɓúlú	
BD		
Ịḅanị	íbílí	
Kalaḅa rị	íɓulú	
BL		
KI	íɓúˡlú	
NE	iɓúlu	V̰ > V / ɓ -- l
AK	iɓúlu	*cf.* fear
BU	mṹlú	
OP	búnṹ	
OY	bunṹ	
ET	mṹnṹ	
EO	búnṹ	
BA	mṹnṹ	
KL		
AP	búnṹ	
ID	bunṹ/mũlú	
OG	bunṹ	
GM	mũlú	
EG		
WO		
FU	mũlú	
AR	mũlú	
OB	bunṹ	
OT		
OE	bunṹ	
ME	bunṹ	
KU	búnṹ	
KB	búnṹ	
WT	bunṹ	
ON	mṹnṹ/búnṹ	
IK	mṹnṹ	
EK	búˡnṹ	
KO	búnu/búni	
GB	búˡnṹ	
OR	ɓúnṹ	
AT	ɓúnṹ	
BI	búnṹ	
Notes	*iɓũlu 4	

GRIND (PEPPER) (V.T.)

Defaka	sãã	J 341 ĩndicates oldest root, *cf.* new
NK	gbɛ̃̍ĩ̍	
BD		
Ịbạnị	gbɛ́ˡɛ́	
Kalaḅa	gbɛ́ˡɛ́	
rị		
BL		
KI	gbɛ̃̍ĩ̍	
NE	gbɛ	
AK	gbɛ́ɛ, hã	
BU	sã̍	
OP	sã̍	
OY	sãã	
ET		
EO	sã̍ã̍	
BA	sã̍	
KL		
AP	sã̍	
ID	sã	
OG	sã	
GM	sã	
EG		
WO		
FU	sã	
AR	sã	
OB	sã	
OT		
OE	sãã̍	
ME	sãã̍	
KU	sã̍	
KB	temĩ, sã̍	
WT	sãã̍	
ON		
IK		
EK	sã̍	
KO	sã̍	
GB	sã̍	
OR	gbɛ	
AT	sã̍	
BI	sã̍	
Notes	*	

GROUND

Defaka	ũũ	J 108
NK	kíri	
BD		
Ịḅanị	kíˡrí	
Kalaḅa rị	kíˡrí	
BL		
KI	kíˡrí	
NE	kirí	
AK	kíri	
BU	kírí	
OP	kírí	
OY	kirí	
ET	kírí	
EO	kírí	
BA	kírí	
KL		
AP	kírí	
ID	kiri	
OG	kiri	
GM	kiri	
EG		
WO		
FU	kiri	
AR	kiri	
OB	kiri	
OT		
OE	kirí	
ME	kirí	
KU	kírí	
KB	kírí	
WT	kirí	
ON	kírí	
IK	akpɔ́	
EK	kírí	
KO	kírí	
GB	kíˡrí	
OR	kírí	
AT	kírí	
BI	kírí	
Notes	*kiri 3	

GROUNDNUTS

Defaka	awúékéré	J 49
NK	ahṹ-ókéré	
BD		
Ịḅanị	apapa	
Kalaḅa rị	apapá	
BL		
KI	anwékéré	
NE	apapá	
AK	apapa	
BU	apápá	
OP	apápá	
OY	apapa	
ET	apapá	
EO	apápá	
BA	ságuɛguɛ/ságuaguɑ, apápá	
KL	apápá	
AP	apápá	
ID	ɪságuɛ(guɛ́)	
OG	ɪságuɛ́/ɪságuɛgúɛ́	
GM	ɪsã́guɛguɛ	
EG	iságuɛguɛ	
WO	iságuegue	
FU	isáwɛwɛ	
AR	ɪsáwɛwɛ	
OB	iságuɛgúɛ́	
OT	ɪságuɛ́ (old)	ɪságuɛgúɛ́
OE	ságuɛgúɛ́	ɪsáwɛɛ́
ME	ságuɛgúɛ́	
KU	apɪpá	
KB	apɪpá	
WT	apapá	
ON	apapá	
IK	apapá	
EK	apapá	
KO	apapá	
GB	apapá	
OR	apapá	
AT	apapá	
BI	apíⁱpá	

Notes

GUEST, STRANGER

Defaka	ikɛ́nḟ-ꜜtí	J 96
NK	ikenḟ-ɓɔ	
BD		
Ịḅanị	igoni(-ɓɔ́)	
Kalaḅa rị	igoni-ɓɔ́	
BL		
KI	igoni-ɓɔɔ́	
NE	igonḟ-ɓɔ	
AK	igoni-ɓɔ́ɔ	
BU	igónḟ	
OP	igónḟ ꜜkɛ́mɛ̃́	
OY	igunḟ	
ET	igoni kɛmɛ̃́	
EO	igúnḟ kímḟ	
BA	igónḟ kímḟ	
KL	igónḟ-wéí/-yárá/-y'óu	
AP	igónḟ	
ID	igoni	
OG	igoni	
GM	igoni	
EG	uguni	
WO	uguni	
FU	uguni	
AR	iguni	
OB	igoni	
OT		
OE	egeni	
ME	egeni	
KU	egeni	
KB	egonĩ oweí/eré	
WT	igoni	
ON	igoni kɛmɛ/ere	
IK	igonḟ	
EK	igonḟ	
KO	igoni kımḟ, igonḟ	
GB	igonḟ	
OR	igoni	
AT	igonḟ owéi/kímĩ	
BI	igonu kímḟı	
Notes	*igoni 1	**ikeni ? = hospitality, + person for guest

Guinea-fowl		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	piri ɔɓɔ́ˡkɔ́	
rị		
BL		
KI		
NE	a. égɛnɛdía	a.
	b. égɛnɛdíya	b. dic
AK		
BU	ɔténẽ́	
OP	ɔténẽ́	
OY	ɔtɛnẽ́	
ET	atɛnɛɛ́	
EO	ɔténẽ́	
BA	békofoni	??
KL		
AP	ɔténẽ́	
ID		
OG		
GM	ɔtɛnɛ	
EG	ɔtɛnẽ́	
WO		
FU	ɔtɛnẽ́	
AR	ɔtɛnẽ́	
OB	atɛnɛ	
OT		
OE	atɛnẽ́	
ME	atɛnẽ́ 4	
KU	atɪnẽ́	
KB	átɪnẽ́	
WT	átɪnẽ́	
ON	atɛnẽ́	
IK	aténɛ	
EK	ɔténɛ	
KO	ɛténɛ	
GB	ɛtínɛ	
OR		
AT	ɪgɔnɪ	
BI	akʊkʊa	
Notes	1. *ɔtɛnɛ 4 only in ɪZ	

GUN	
Defaka	
NK	gbánã
BD	
Ịḅanị	alá↓gbá
Kalaḅa rị	alá↓gbá
BL	
KI	alá↓gbá
NE	álagbá, ɗá-ye, tɔkímɔ-ye
AK	alágba
BU	alágbá
OP	alágbá
OY	sibé-yé
ET	alagbá
EO	alágbá, síbé-yé
BA	síbé-yé, alágbá
KL	
AP	síbé-yé
ID	sibe-yé, alagba
OG	sibe-yé
GM	sibe-yé
EG	
WO	
FU	sibe-yé
AR	sibe-yé
OB	sibe-yé
OT	
OE	sibe-ye
ME	sibeye
KU	sibe-yé
KB	sibeyí, alagba, sibeyɛ́
WT	sibeyeé
ON	sibe-ye, alagba
IK	alagbá
EK	suboí, alagbá
KO	suboí, alagbá
GB	sibeí
OR	agbála
AT	ɓárá síɓí yíi
BI	sɪɓɛ́ɛ
Notes	

GUNPOWDER

Defaka	
NK	óporó ɓurumã
BD	
Ịḅanị	ɔ́pɔlú ɓʊrʊmã
Kalaḅa	ɔ́pɔlí
rị	
BL	
KI	ípɔlí ɓʊrʊmã ?
NE	fɔ̃ɔ̃́, álagbá fını
AK	hɔ̃́ɔ̃, alagba hɔ̃́ɔ̃
BU	alágbá fɔ̃ũ
OP	alágbá fɔ̃ɔ̃́
OY	fɔ̃ʊ́
ET	fɔ̃ɔ̃́, alagbá fɔ̃ũ
EO	fɛ̃ɛ̃́
BA	fɛ̃ŋɔ̃́, fɛ̃ɔ̃́
KL	
AP	fɔ̃ɔ̃́
ID	fɔ̃ũ, teté ifinẽ
OG	teté ifinẽ
GM	teté ifinẽ
EG	
WO	
FU	fɛ̃ũ
AR	fɛ̃ũ, sibe yé fɛ̃ũ
OB	sibe-yé fɔ̃ũ
OT	
OE	fɔ̃ʊ́, sibe-ye fɔ̃ũ
ME	fɔ̃ʊ́, sibe-ye fɔ̃ũ
KU	fɔ̃ʊ́, sibe-yé fɔ̃ũ
KB	fɔ̃ɔ̃́
WT	fɔ̃ʊ́
ON	alagbá fɔ̃ũ, sibe-ye fɔ̃ũ
IK	tuɔ fɔ̃ɔ̃́, fɔ̃ʊ́
EK	fɔ̃ɔ̃́
KO	fɔ̃ɔ̃́
GB	fɔ̃ɔ̃́
OR	fɔ̃ɔ̃́, agbála fɔ̃ũ
AT	fɔ̃ɔ̃́
BI	mĩnı-mĩnĩ nyɛ́ɛ
Notes	

HAIR (OF BODY)

Defaka		
NK	ɓú ɗĩme	ɗ not n
BD		
Ịḅanị	ó˩jú nṹme, ó˩jú ósúká ?	
Kalaḅa rị	mbɔrı	
BL		
KI	ínḿmḗ, ícúká	
NE	ituka	
AK	odu ítuko	
BU	ozú tamã	
OP	támḗ dúmṹ, ozú tamã	
OY	ıtamã	
ET	támḗ	
EO	támḗ	
BA	támḗ	
KL		
AP	ıtámḗ	
ID	ıtamã	
OG	tɛmɛ	
GM	ɔrı	
EG		
WO		
FU	ozu á-tamã	
AR	tamã	
OB	itɛmɛ	
OT		
OE	ɛtɛ́mɛ̃	
ME	ɛtɛ́mɛ̃	
KU	tímḗ	
KB	ɔŋgɔ́ tímḗ	
WT	tamḗ	
ON	támḗ	
IK	ozú támḗ	
EK	támḗ	
KO	támḗ	
GB	támḗ	
OR	ɓó támã	
AT	ózũ tamã, támḗ	
BI	ózṹ tımɛ, tímɛ̃ zṹ	
Notes		

HAIR (OF HEAD)

Defaka	jímḗ	J 2
		loss of ɗ, d > j
NK	díˡmḗ, (dímẽ	
BD		
Ịḅanị	síbí nṹmḗ	
Kalaḅa	síɓí-ɓɛ́ inume,	
rị	ínṹmḗ	
BL		
KI	tíɓí á-nḭ́mḗ	
NE	tɪɓɪ a-numõ	
AK	tɛɓɛ a-numɔ	
BU	tíɓí ɗúmó/ɗúmṹ	
OP	tɛ́ɓɛ́ dúmṹ ?	
OY	tɪbɪ dumõũ	
ET	tɛ́ɓɛ́ ɗúmṹ	
EO	tíbí á-dúmó	
BA	tíbí á-dúmɔ̃́	
KL		
AP	tíbí dúmóṹ	
ID	tɪbɪ a-dumũ	
OG	tɪbɪ dumõũ	
GM	tɪbɪ dumũ	
EG		
WO		
FU	dumɛ	
AR	dume	
OB	tɪbɪ dumõũ	
OT		
OE	tɪbí dúmóṹ	
ME	dumõṹ	
KU	dumõṹ	
KB	dúmó	
WT	dumṹ	
ON	tɛ́ɓɛ́ dúmó	
IK	tɛ́ɓɛ́ ɗúmóṹ	
EK	tíbí dúmóṹ	
KO	tíbí dúmã́/dúmã	
GB	tíbí dúmóṹ	
OR	tíɓí ɗúu	
AT	súɓú ɗúmṹu	
BI	zṹ, síɓí zṹũ	
Notes	*iɗĩmʒ̰ũ 2	**iɗĩmʒ̰ũ

HALF		
Defaka		
NK	páɣárá	
BD		
Ịḅanị	íkíɓá	
Kalaḅa rị	mããŋga dĩé	
BL		
KI	íkíɓá	
NE	ikiɓa, mā̃ kiri dĩɛ, pagara	
AK	ikiɓe	
BU	kíɓé	
OP	kíbé, páárá	
OY	ikibe	
ET	kíɓé	
EO	kíbé, mā̃ndɪɛɪ	
BA	mā̃ndíéi, mā̃ kíbé	
KL		
AP	kíbé	
ID	kise, diyéí	
OG	kibe	
GM	dɪɛ-mɔ, kibe	
EG		
WO		
FU	kibe, diɛ́	
AR	kibe	
OB	paara, kise, diyeí	
OT		
OE	ekísé, diyɛí, zʊa	
ME	ekísé, dɪɛ́	
KU	ekísé	
KB	ikíséí, dɪɛ́	
WT	ekísé	
ON	ekíbé, bírígbá	
IK	ikíɓé	
EK	ikísá	
KO	a. ikísá	a. half
	b. pááráí	b. piece
GB	ikísí	
OR	sĩã̄, páárá	
AT	kĩ, páárá	
BI	cĩ, ogbúdóˡgbó	
Notes	*ikiɓɜ 2 half	
	*pakaraɪ 2 piece	

HAMLET
Defaka
NK
BD
Ịḅanị kálá^{ı}mā́
Kalaḅa ɗuokíri, ɓorikiri
rị
BL
KI ɓori-kirí
NE ɓorí kiri, gbene, εpεɓʊ
AK ɓori kiri
BU ɓórí kiri
OP kálá gbene
OY gbene/gbinī́
ET gbénḗ
EO gbénḗ
BA gbénḗ
KL
AP gbénḗ
ID gbını
OG siɣi gbını
GM gbını
EG
WO
FU gbını
AR gbını
OB sii gbını
OT
OE bou gbını
ME gbenḗ
KU gbene
KB
WT
ON gbénḗ
IK gbénḗ
EK síí gbénḗ
KO fórú
GB síí gbénḗ
OR kálá ámā́
AT ɓe wárı
BI ɓe kórú-yéε, afɔ
Notes

HAMMER

Defaka		
NK	íkólí ɓákú-ye	
BD		
Ịḅanị	íkólí ɓáɣú-nyɛ́	
Kalaḅa rị	ámā̃nã, yé ɓákú-yé	
BL		
KI	ámā̃nã	
NE	ikoli ɓagʊ-ye	
AK	ikoli ɓagu-ye	
BU	ikólí ɓágʉ́-yé	
OP		
OY	ikoli baʊ-ye	
ET		
EO	ikólí báʉ́-yé, gbɛ́lʉ́	
BA	mɛtɛ́lʊ	
KL		
AP	íkólí bágí-yé	
ID	mãtálɪ	
OG	mãtálɪ	
GM	mãtɛ́lɪ	
EG		
WO		
FU	mãtɛ́lʊ	< Portuguese
AR	mãtɛ́lɪ	
OB	mãtɛ́lɪ	
OT		
OE	tólú-ye, mãtɛ́lɪ	
ME	ye kaɪ-ye	
KU	túrú dʊ́nʊ̃́ éyí	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ĩmgbeé	
KO	túrú dʊ́nʊ̃́-yé,ikólíbágí	
GB	ikólí bágí	
OR	íkólú ɓágʉ́	
AT	ámā̃a	
BI	ámā̃a	

Notes

HAND/ARM

Defaka	káa	J 18
NK	ɓára	
BD		
Ịḅanị	ɓá↓rá	
Kalaḅa rị	ɓá↓rá	
BL		
KI	ɓá↓rá	
NE	ɓará	
AK	ɓára	
BU	ɓárá	
OP	bírá	Note b, contrast 'way, manner' with ɓ
OY	bırá	
ET	ɓárá	
EO	bírá	
BA	bírá	
KL	bírá	
AP	bírá	
ID	bıra	
OG	bıra	
GM	bıra	
EG	bıra	
WO	bıra	
FU	bıra	
AR	bıra	
OB	bıra	
OT		
OE	bırá	
ME	bırá	
KU	bırá	
KB	bírá	
WT	bırá	
ON	bírá/brá	
IK	ɓárá	
EK	bárá	
KO	bárá	
GB	bá↓rá	
OR	ɓárá	
AT	ɓárá	
BI	bírá	
Notes	*ɓara 3	

HARD/STRONG, BE(COME) (V.I.)

Defaka	ḿbé	J 260
NK	kʊrɔ	
BD		
Ịḅanị	kʊrɔ́	
Kalaḅa rị	kʊrɔ	
BL		
KI	kʊrɔ́ɔ́	
NE	kʊrɔ́, kékerá	
AK	kúrɔ	
BU	kúrɔ́	
OP	kúrɔ́	
OY	kʊrɔ́	
ET	kʊrɔ́ɔ́	
EO	kúrɔ́	
BA	kúrɔ́	
KL		
AP	kúrɔ́	
ID	kʊrɔ	
OG	kʊrɔ	
GM	kʊrɔ	
EG		
WO		
FU	kʊrɔ	
AR	kʊrɔ	
OB	kʊrɔ	
OT		
OE	kʊrɔ	
ME	kʊrɔ	
KU	kʊrɔ	
KB	kʊrɔ́ɔ́	
WT	kʊrɔ	
ON	kʊrɔ	
IK	kʊrɔ́ɔ́	
EK	kʊrɔ́, kekeree	
KO	kʊrɔ́, kpakoroó	
GB	kʊrɔ́	
OR	kʊrɔ	
AT	kʊrɔ	
BI	kʊrɔ	
Notes	*kʊrɔ 1	

HARMATTAN

Defaka	
NK	íkríNga
BD	
Ịḅanị	íkiríŋga
Kalaḅa rị	ókiríŋga
BL	
KI	íkiríŋga
NE	ókiríŋga
AK	okr̃́ka
BU	okíríká
OP	okúũ̃rũ
OY	okirĩ̃ŋẽ
ET	okõrõṍ
EO	ókĩ́rĩ́ka
BA	otítá
KL	
AP	okĩ́rĩ́ŋɛ̃́
ID	okẽrẽyãã́, tʊbʊ fɛrɪmɔ
OG	tʊbʊ fɛrɪ
GM	akpakpa ɪtã
EG	
WO	
FU	akpakpa
AR	akpakpa kíri
OB	baara
OT	
OE	okõr̃ĩyẽ̃́
ME	okẽrẽ̃yã́
KU	okõ
KB	kõrõṍ
WT	kõr̃õ
ON	okõr̃õ
IK	okõrõṍ
EK	okõrõṍ
KO	okõrõṍ
GB	okõrõṍ
OR	okoŋgoro
AT	egíríga ifie
BI	ekíríká ogo
Notes	*ikiĩ̃kɜ/o- ? 4 r̃õ wrongly inserted? Cf Obolo, Ibibio

HAT, CAP

Defaka	okpobiri	J 88
NK	okpobiri	
BD		
Ịḅanị	sú	
Kalaḅa rị	sṹ	
BL		
KI	cú	
NE	tũ	
AK	tũ	
BU	tṹ	
OP	tṹ	
OY	toũ	
ET	tṹ	
EO	túṹ	
BA	tṹ, tóṹ	
KL		
AP	tóṹ	
ID	tũ	
OG	tũ	
GM	tũ	
EG		
WO		
FU	tũ	
AR	tũ	
OB	tũ	
OT		
OE	tuṹ	
ME	tuṹ	
KU	tṹ	
KB	tṹ	
WT	tuṹ	
ON	tṹ	
IK	tṹ	
EK	tṹ	
KO	tṹ	
GB	tṹ	
OR	túṹ	
AT	tṹ	
BI	síɓí térí yée	
Notes	*tõũ	

HATCH (V.T.)

Defaka	
NK	pṹ
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	kéŋˈgé
rị	
BL	
KI	kéŋˈgé
NE	kɛké, tɛlʊ
AK	kɛ́kɛ, tolu
BU	písé
OP	kɛ́kɛ́
OY	pɪsɛ
ET	kɛ́kɛ́
EO	písɛ́
BA	písɛ́
KL	
AP	písɛ́
ID	pɪsɛ
OG	pɪsɛ
GM	pou ba, zi
EG	
WO	
FU	pɪsɛ
AR	zi, pɪsɛ
OB	pɪsɛ
OT	
OE	pɪsɛ́
ME	pɪsɛ́
KU	písɛ́
KB	písɛ́
WT	pɪsɛ́
ON	kísɛ́, kɛ́kɛ́ ?
IK	kɛ́kɛ́
EK	kɛ́kɛ́
KO	kɛ́kɛ́
GB	kɛ́kɛ́
OR	kɛ́kɛ́
AT	kɛ́kɛ́
BI	kíkɛ́
Notes	*kɛ̃kɛ 3

HATE (V.T.)

Defaka	
NK	í˩sá
BD	
Ịḅanị	ɓɛlɛ-mã̄˩á
Kalaḅa	ɓíó ˩ɓú-mã̄
rị	
BL	
KI	ɗìki ɓú wɔ̃̄wɔ̃ ?
NE	ɗìgí sei-mɔ̃̄, ɓʊ ɓɛlɛ́-ɣa
AK	tarɪ-gáa
BU	ɗíí ˩séí-mɔ̃̄, fíá-ɣɛ́
OP	
OY	dɪsɛ-ɣɛ́
ET	
EO	dísɛ́-ɣɛ́
BA	díí tɔrʊ dɔ̃
KL	
AP	gbɔ̃̄
ID	dɪsɛ-ɣá, golú
OG	biri sei-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	bie sei
AR	tarɪ/dɔʊ-ɣá
OB	dɪsɛ-ɣá
OT	
OE	tarɪ-ɣá
ME	golú
KU	dísɛ́-ɣá, gɓɔ̃
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	dísɛ́-ɣa
KO	tarɪ/dísɛ́-ɣá, *
GB	iwé
OR	ɛ̃́yɔ́ɔ sʊwaa
AT	ɪgbã̄ã̄
BI	íwée

Notes

HAWK		
Defaka	ákpánãkpá	J 172
NK	ókeregúnã	
BD		
Ịḅanị	ɔgankwɔ́	
Kalaḅa rị	ágʊ́ʲkwɔ́	
BL		
KI	agankwɔ́	
NE	odokó	
AK	odóko	
BU	odókó	
OP	odókó	
OY	odokó	
ET	akpakpaá	
EO	odókó, nãmã kɔ́rí ódókó	
BA	odókó	
KL		
AP	odókó	
ID	odógó/odoko	
OG	odóko/odoko	
GM	odóko	
EG		
WO		
FU	odokó, awĩyaĩ	
AR	odokó	
OB	odoko	
OT		
OE	odoko	
ME	odoko	
KU	oduko	
KB	odokó, akpʊkpɔ́ɔ	
WT	odoko	
ON	odoko	
IK	akpakpaá	
EK	ɔkpɔkpɔ́	
KO	ɔkpɔkpɔ́	
GB	ɔkpɔkpɔ́	
OR	odogo	
AT	odoko	
BI	oduko	
Notes	*odoko 1	

HE-GOAT

Defaka	ɔɓárí óbórí	J 139 male goat
NK	ówói óɓórí	
BD		
Ịḅanị	ówí óɓórí, ɛkpɛ	
Kalaḅa rị	ekpé	
BL		
KI	ɔkpɛ̃ĩ́	
NE	ékpe	
AK	owoi oɓori	
BU	okótí	
OP	okótí, owéí óbórí	
OY	okodí	
ET	okotií	
EO	okótí	
BA	okótí	
KL		
AP	okótí	
ID	owei obori, okodi/okoti	
OG	okódi/okoti	
GM	okodi	
EG		
WO		
FU	okotí	
AR	okoti	
OB	okodi	
OT		
OE	owéí óbórí, okodi	
ME	okodi	
KU	okodi	
KB	okodi	
WT	okotií	
ON	okodi	
IK	okotií, owéí óbórí	
EK	okotí	
KO	okotí	
GB	okotí	
OR	okoti	
AT	okoti	
BI	okoru	

Notes

HEAD		
Defaka	tóɓó	J 1 < téɓé < tíɓí
NK	téɓé	
BD		
Ịḅanị	síɓí	
Kalaḅa rị	síɓí	
BL		
KI	tíɓí	
NE	tɪɓɪ	
AK	tɛɓɛ	
BU	tíɓí	
OP	tɛ́bɛ́	
OY	tɪbɪ	
ET	téɓé	
EO	tíbí	
BA	tíbí	
KL		
AP	tíbí	
ID	tɪbɪ	
OG	tɪbɪ	
GM	tɪbɪ	
EG		
WO		
FU	tɪbɪ	
AR	tɪbɪ	
OB	tɪbɪ	
OT		
OE	tɪbí	
ME	tɪbí	
KU	tɪbí	
KB	tíbɛ́ ?	
WT	tɪbí	
ON	tɛ́bɛ́	
IK	téɓé	
EK	tíbí	
KO	tíbí	
GB	tíbí	
OR	tíɓí	
AT	súɓú	
BI	síɓí	
Notes	*tɪɓɪ 2	**tɪɓɪ

HEADTIE

Defaka	
NK	téɓé kaka akisi
BD	
Ịḅanị	ákísɪ
Kalaḅa rị	síɓí fĩnã́-yé
BL	
KI	tíɓí fĩnã́-yé
NE	tɪɓɪ finã ɓɪtɛ/-wei, sɛrí
AK	tɛɓɛ hinã-woi
BU	sɛ́rɪ
OP	sɛ́rɪ
OY	tɪbɪ gbala-ye, lɔ́ɔ́sɪ
ET	lɔ́sɪ, tɛ́ɓɛ́ fĩnã́-yí
EO	lésʊ, tíbí gbálá-yé
BA	tíbí gbálá-yé, lɛ́ɛ́sʊ
KL	
AP	lɔ́ɔ́sɪ
ID	tɪbɪ gbala-ye, ilɛ́sʊ
OG	ɪlɛ́sʊ/lɔ́ɔ́sɪ
GM	tɪbɪ gbala-ye
EG	
WO	
FU	tɪbɪ gbala-ye, lɔ́ɔ́sɪ
AR	lɔ́ɔ́sɪ, gele
OB	lɔ́ɔ́sɪ
OT	
OE	lɔ́ɔ́sɪ, tɪbí gbálá-yé
ME	lɔ́ɔ́sɪ, tɪbí gbálá-yé
KU	lɔ́ɔ́sɪ
KB	ɛlɔ́sɪ, tíbí gbílá-yɛ
WT	lɔ́ɔ́sɪ
ON	lɔ́ɔ́sɪ, tíbí gbálá-yé
IK	lɔ́ɔ́sɪ
EK	lɔ́ɔ́sɪ
KO	lɔ́ɔ́sɪ,tíbí gbálá-ye,léí
GB	lɔ́ɔ́sɪ
OR	tíɓí kpɔ́ bɛ́dɛ/-yé
AT	lɔ́ɔ́sɪ
BI	kɛ̃́ɛ̃́ ɓíláa

Notes

HEAL (AS SORE) (V.I.)

Defaka	
NK	faa
BD	
Ịḅanị	bıá
Kalaḅa rị	ɓıa
BL	
KI	
NE	ɓıá
AK	ɓía
BU	
OP	
OY	bʊbá
ET	
EO	bʊ́bá
BA	
KL	
AP	bʊ́bá
ID	bʊba
OG	bıba/bʊba
GM	fı ?
EG	
WO	
FU	bʊba
AR	bʊba
OB	bʊba
OT	
OE	ebi
ME	bʊba
KU	bıba
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bʊbá
KO	bʊbá
GB	
OR	ɓʊɓa
AT	
BI	
Notes	

HEAR (V.T.)

Defaka	nãa	J 292
NK	nãa	
BD		
Ịḅanị	nãá	
Kalaḅa rị	nãá	(nã J 292)
BL		
KI	nãá	
NE	nấ	
AK	nấa	
BU	nấ	
OP	nấ ?	
OY	nãa	
ET	nãá	
EO	nấ ?	
BA	nấá ?	
KL		
AP	nấá	
ID	nãa	
OG	nãa	
GM	nã	
EG		
WO		
FU	nãa	
AR	nã	
OB	nãa	
OT		
OE	nãa	
ME	nãa	
KU	nãa	
KB	nãá	
WT	nã ?	
ON	nã	
IK	nãá	
EK	nãá	
KO	nãá	
GB	nãá	
OR	nãa, íyé nấa	
AT	nãa	
BI	nã	
Notes	*nãa 1	**nãa 1 ?

HEART		
Defaka	kúɔ́	J 14
NK	kúɣú ḿgbɔli	
BD		
Ịḅanị	kúkú bíé ḿgbɔlʊ	
Kalaḅa	ɓíó ḿgbɔ, ɓí˩ó-ɓé	
rị	mgbɔ	
BL		
KI	kú ɓíé ˩ ḿgbɔlu	
NE	ɓió-wei	
AK	ɓie-wói	
BU	ɔdúdú	
OP	ɔdɔ́dɔ́	
OY	adʊdú	
ET	adɔdɔ́	
EO	ɔdúdú, ((ɪkɪyɔ̃ũ) ?	
BA	fõ̃ĩ́ fie	
KL		
AP	ɔdúdú	
ID	ɔdʊdʊ	
OG	ɔdʊdʊ	
GM	ɔdʊdʊ	
EG		
WO		
FU	ɔdʊdʊ	
AR	ɔdʊdʊ	
OB	ɔdʊdʊ	
OT		
OE	adʊdʊ	
ME	adʊdʊ	
KU	agbobu bulou, adʊdʊ	
KB	adɔdɔ ?	
WT	adʊdʊ	
ON	adɔdɔ	
IK	adɔdɔ́	
EK	ɔdúdʊ	
KO	ɔdúdʊ	
GB	ɔdúdʊ	
OR	ɛ́gbɔ́	
AT	ɓʊlɔ ɓíle	
BI	adʊdɔ́	
Notes	*(kukũ ɓiyo mgbɔlʊ (EI))	*chest-inside-seed*
	**kʊkɔ	?? Defaka +
	*ɓiyo-wei (NA)	*inside-one*
	*ɔdʊdʊ 4 (Ịzọn)	

HEAVY, BE(COME)

Defaka	ii	J 258 k > 0 /V--V
NK	ó^{ɩ}kú	
BD		
Ịḅanị	í^{ɩ}kú	
Kalaḅa rị	í^{ɩ}kú	
BL		
KI	í^{ɩ}kú	
NE	ikú	
AK	ikúu	
BU	ikú	
OP	okú	
OY	ukú	
ET	okú	
EO	ukú	
BA	ukú	
KL	ukú	
AP	ukú	
ID	iku	
OG	iku	
GM	uku	
EG	uku	
WO	uku	
FU	uku	
AR	uku	
OB	oku	
OT		
OE	okú	
ME	okú 3	
KU	okú	
KB	okú	
WT	okú	
ON	okú	
IK	okú	
EK	ukú	
KO	ukú, tikpisií	
GB	ukú	
OR	íku	
AT	ókúu	
BI	íku	
Notes	*iku 3	**iku

HEEL
Defaka
NK ɓíɔ́ tóŋgu
BD
Ịḅanị ɓúɔ́ tṹŋgu
Kalaḅa rị ɓúɔ́ tóŋˈgú
BL
KI ɓúɔ́ tóŋgu
NE ɓuɔ toŋgu
AK ɓuɔ túgu
BU ɓúɔ́ tóṹ/ítítá
OP búwɔ́ tóṹ
OY bʊwɔ ititee
ET ɓuɔ tõṹ ?
EO búɔ́ tóṹ, (bʊwɔ ititaɣã
BA búwɔ́ tóṹ
KL
AP búɔ́ ítítáɣá
ID bʊwɔ toũ-mõ/idida
OG bʊɔ toũ
GM bʊɔ toũ
EG
WO
FU bʊɔ tũ
AR bʊɔ idida
OB bʊɔ toũ
OT
OE (bʊwɔ toũḿõ
ME bʊɔ́ tóṹ
KU búɔ́ tóṹ
KB búɔ́ tóṹ
WT bʊɔ́ tóṹ
ON búɔ́ tóṹ
IK ɓúɔ́ tóṹ
EK búɔ́ tóṹ
KO búɔ́ tóṹ
GB búɔ́ tóṹ
OR ɓúɔ́ tóũ
AT ɓɔ́ ísísáa
BI bɔ́ tẽ̃ĩ
Notes

HELP (VP)

Defaka		
NK	ɓára tua	
BD		
Ịḅanị	ɓárá ˡsúá	
Kalaḅa rị	ɓárá ˡsúá/ɓáˡrá súá	
BL		
KI	ɓárá ˡcúá	
NE	ɓará tʊa pɪrí	
AK	ɓara tuá	
BU	ɓárá tʊa pírí	
OP	bírá tua	
OY	bɪrá tʊa pɪrí	
ET	ɓárá tua	
EO	bírá tʊ́a (pɪrĩ	
BA	bɪrá tʊ́a pɪrɪ	
KL		
AP	bírá tʊ́á	
ID	bɪra tʊ́á, zʊɔ	
OG	bɪra tʊ́á	
GM	bɪra tʊ́á	
EG		
WO		
FU	bɪra bɔ́ɔ́-mɔ	
AR	bɪra tʊ́á/bɔ́ɔ́-mɔ̃ ?	
OB	toũ dʊ́ɔ́, gbólú	
OT		
OE	bɪrá tʊa, zʊwɔ	
ME	birá tʊa, barí, zʊɔ́	
KU	bírá tʊa	
KB	bírá tʊa	
WT	bɪrá tʊá	
ON	bírá tua	
IK	bárá tua pɛrɛ́	
EK	bárá tʊa	
KO	bárá tʊ́a	
GB	bárá tʊa	
OR	ɓárá tʊ́a	
AT	ɓárá tʊ́á	
BI	bírá tá	
Notes	*ɓara tʊa 3 2	put hand

HERE
Defaka
NK mḭ̃ɔ
BD
Ịḅanị mḭ̃ ŋ́ga, mḭ́é ju
Kalaḅa mḭ̃ ã̃ŋgaá, mḭ̃ˡɔ́,
rị mḭ̃́njʊ́ʊ́
BL
KI mḭ̃ ã̃ŋga
NE mḭ̃ɔ
AK mḭ̃ɔ = mḭ̃ yɔ
BU ɓére
OP béré
OY beré
ET ɓereé
EO béré
BA béré
KL
AP béré
ID mḭ̃́yɔ, beré
OG mḭ̃ɔ
GM mḭ̃ yɔ
EG
WO
FU beré
AR mĩ jó, mḭ̃ yɔ
OB beré
OT
OE mḭ̃́yɔ
ME mḭ̃ɔ
KU bɪɔ́ ?
KB bɪɔ-bí, bɪɔ́
WT bíɔ
ON mḭ̃́a, bere
IK ɓereé/ɓeré
EK bíɔ
KO bíɔ = béí yɔ́ ɣɔ
GB bíɔ
OR ɓerée
AT ɓée
BI mḭ̃́nã̃a
Notes

HIDE (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	ɓɔi
BD	
Ịḅanị	ɓɔ́ɔ́
Kalaḅa rị	ɓɔı
BL	
KI	kíkí-ˡmã́, ɓʊɔyĩ̃
NE	sɔgɔı: sɔ́gɔı
AK	hɔgɔı
BU	súwɔ́í/súwɛ́í
OP	súwɛ́í
OY	sɔwɛ́ı ?
ET	súɛ́í
EO	sɔ́wɔ́í
BA	sɔ́wɔ́í
KL	
AP	sɔ́wɔ́í
ID	sɔwɛí
OG	sɔwɛı
GM	sɔwɛı
EG	
WO	
FU	sɔwɛı
AR	sɔwɛı
OB	sɔwɛı
OT	
OE	sɔwɛí
ME	sɔwɛí
KU	súwɛ́í
KB	súwɛ́í
WT	sɔwɛí
ON	sɔ́wɛ́í
IK	súwɛ́í
EK	sɔ́wɛ́í: sɔwɛí
KO	sɔ́wɛ́í: sɔwɛí
GB	sɔwɛ́ˡí
OR	(íyé) sɛ́ı
AT	sɔ́ɔ́
BI	sɔ́ɔ́
Notes	*sɔgɔı 2
	*sɔgɔı-ı 5

\HILL (*h*), MOUNTAIN (*m*), *cf.* TERMITE-HILL (*t*), ERODE (= ‘erosion’) (e)

Defaka					anãa *m*		J 107
NK					anãĩ *h* opu anãĩ *big m*		
BD							
Ịḅanị	túndú *h*	ígú *m*					
Kalaḅarị	túndú *h*	ígú *m*				ḿkpú *th*	
BL							
KI	túndú *hmt*						
NE	tundu *hm* kalá tundu *small h* opú tundu *big m*						
AK	tundu *h* hogi-yo tundu *m*						
BU	túnṹ *hm*						
OP			ɔdɔ́ú *h*				
OY	tunu *h*		ʊdɔʊ *tm*				
ET			ɔd̄ɔ́ú *thm*				
EO	túnṹ *hmt*		ʊdɔ́ú *th*				
BA	túnṹ *hm*						
KL							
AP	túnṹ *tm*						
ID		ogũ ɔgɔnɔ̃ *hm*					sɔʊ paa kiri *hm*
OG							kpoŋgbo *hm*
GM							kpuke *hm*
EG							
WO							
FU				ukuré *hme*			ukpeke *hm*
AR				kuré *hme*			
OB		ugṹ ɔ́gɔ́nɔ̃́ *m*					
OT							
OE		ogṹ *m*	ʊdɔ́ú/ɔdɔ́ʊ *ht*				
ME		ogṹ *hm*					
KU		ogṹ *m*					
KB		ogṹ *hm*					
WT		ogṹ *m*					
ON		ogú *hm*					
IK		ogú *hm*					
EK		ugú (ɔ́gɔ́nɔ̃́) *hm*					
KO		kálá ugu *small h*	opu ugú *big m*				
GB		ugú *h*	ugú ɔ́gɔ́nɔ̃́ *hm*				
OR			ɔ́d̄ɔ́ *hm*				
AT							kísíní̃ *hm*

BI		ogṹ *m*					íkpú *th*	
Notes	*tũɗu/tõɗʊ 2	< Igboid *úg^{w}ṹ	WI *termite-hill*	ʊɗɔʊ	2	Ịzọn ukure *erosion*	< Igbo ḿkpú *termite-hill*	Miscellaneous

The Niger Delta has no hills or mountains in the English sense. The Proto-Ịjọ form *tũdu/tõɗʊ 2 has a Bantu cognate BLR tʊnda, reconstructed to Proto-West Nigritic by Mukarovsky as -TÚNDA, and is obviously inherited from a period when the Ịjọ lived near or in hills and/or mountains. The neighbours of the Ịjọ to the North are Igboid speakers whose terrain includes hills, and lects which have lost the old word tend to use a form derived from Proto-Igboid *úg^{w}ṹ. Alternatively, TERMITE-HILL is extended in use. Another extension is from 'erosion' (usually identical with ERODE), referring to the steep (earth) cliffs which appear in the freshwater areas in the dry season when the river is low.

The root *tũɗu/tõɗʊ goes back to Niger-Saharan, i.e. Nilo-Saharan including Niger-Congo. Skinner, looking at Hausa **tudu** *hill*, fĩnds no Chadic or even Afroasiatic cognates, but cites Songhai **tondi** (Barth), Bagirmi **tode, toto** (Barth), and Teda **tu** *montagne, pierre*. This implies that Hausa borrowed from some Niger-Saharan language.

31. Hippopotamus, *Hippopotamus amphibius*

Defaka		
Proto-Ịjọ	*otoɓɜ ? 1	
	*otoɓɜ̰i ? 1	
NK	otoɓõĩ	
BD		
Ịḅanị	otoɓo	
Kalaḅarị	otoɓo	
BL		
KI	otoɓoó	
NE	otoɓá	
AK	otóɓo,	
	otóɓó	
BU	otóɓó	
OP	otóbó	
OY	otobo	
ET	otoɓoó	
EO		
BA	otóbá	
KL	otóbá	
AP	otóbó	
ID	otobo	
OG	otobo	
GM	otobo	
EG	otobo	
WO	otobo	
FU	otobo	
AR	otobo	
OB	otobo	
OT	otobo	
OE	otobo	
ME	otobo	
KU	otubo	beni nımã
KB	otobo	beni nımã
WT	otobo	beni nãmã
ON	otobo	
IK	otoɓó	
EK	otobó	
KO	otobo	
GB	otobo	
OR	otoɓo	
AT	otoɓo	
BI	otuɓo	

Notes: The *oto^{o}o root is also found throughout central Delta languages and is probably a loan into Ịjọ. Some Central Delta forms have a final –l, and this is probably the source of the varying final vowels in Ịjọ.

32. Hippo, Pigmy, *Hexaprotodon liberiensis*

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅarị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	ɛbɛ̃ɛ̃ ótóɓó
OP	abɛ̃ɛ̃ ótóbó
OY	abɛ̃ɛ̃ otobo
ET	
EO	ɛbɛ̃ɛ̃ ótóbá
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	abɛ̃ɛ̃
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	abɛ̃ɛ̃
EK	
KO	ɛbɛ̃ɛ̃
GB	
OR	
AT	
BI	ábɛ̃ɛ̃

IK: ceremony when killed

Notes: almost all Ịjọ lects have a same word except for a small group which use an expression meaning 'cocoyam-eater'. Some collocate it with the word for the ordinary hippo, but most do not. The same root is found throughout Central Delta and Delta Edoid and may well be a loan from Central Delta, but a borrowing into Delta Edoid. The pygmy hippo was originally recorded in the Niger Delta following conversations with hunters and represents a relic species, with the only other populations in Liberia. It is now extremely threatened.

HIPS
Defaka
NK kondu ɔgɔnɔ
BD
Ịḅanị kunju
Kalaḅa íkpókí
rị
BL
KI konjuú
NE ikogi (tugũ
AK kondu túgu
BU ikókí
OP ikókí túú
OY ɪkɔkɪ-amã
ET ikókí
EO ikókí
BA kúnṹ tú amgbo
KL
AP ikókí
ID ikoki (túú)
OG ikoku
GM tubu-apʊ-mã
EG
WO
FU ikoki (tuũ
AR tu bɪbɪ, ikoki(tũ
OB ikoki tuu
OT
OE konu tuu
ME konu tu, ekókú
KU ekókú
KB ekókú
WT ikókú tu
ON pɛi kɔrí, ikókí
IK ikókí
EK ikókí
KO ikókí, kúsú
GB ikókú túú
OR túú
AT túú
BI dʊnũ
Notes

HIT (V.T.)
Defaka
NK gbóˡló
BD
Ịḅanị ɓáɣú/ɓámṹ/ɓáú, *
Kalaḅa ɓákú
rị
BL
KI ɓákú, gbóˡló, fomṹ
NE lɛ́
AK lɛ́ɛ, ɓagu
BU fámṹ, lɛ́
OP fámṹ
OY famũ, lɛɛ, vʊrɔ
ET famũṹ
EO fámṹ, títí, lɛ́ɛ́
BA gbɔ́lú
KL
AP fámṹ
ID famũ
OG famũ
GM famũ
EG
WO
FU lɛɛ
AR famũ, epele
OB famũ
OT
OE famũ, titi
ME famũ
KU famũ
KB famũ, gbílé ?
WT famũ
ON famũ, gbɔ́lú
IK famṹ ?
EK famṹ
KO famṹ
GB famṹ
OR ɛgbáa
AT famũ, títí
BI fɔ̃
Notes

HOE N.	
Defaka	
NK	atuẽ
BD	
Ịḅanị	kírí ˡsúɣú-nyɛ́
Kalaḅa rị	ɔ́gʊ, ósúká ésĩyé
BL	
KI	ɔ́ˡgú
NE	ɛsúwɛ
AK	kiri íhe-woi
BU	ɛsúwɛ́í
OP	asúwɛ́í
OY	asʊwɛɪ, asʊbaɪ
ET	asúɛ́í
EO	kírí sógu-ye, ɛsúwɛ́ɪ
BA	kírí sógú-ye, ɛsúɛ́í
KL	
AP	ɛsúwɛ́í
ID	kiri sóú-ye
OG	kiri sóú-ye
GM	kiri sóku-ye
EG	
WO	
FU	ɛgʊwɛ́
AR	ogũ ?
OB	
OT	
OE	asíbáí
ME	asíbáí
KU	kírí gõ-ye
KB	asíbáí
WT	asíbáí
ON	asíbáí
IK	asúɛ́í
EK	ɔsúbáí
KO	ɔsúbáí/asúbáí
GB	ɛsíbɛ́í
OR	asúã
AT	ásáɓá
BI	ásíɓá
Notes	

HOLD (V.T.)

Defaka	ari	J 372
NK	(ɔ́ˡlɔ́)	
BD		
Ịḅanị	ɔ́ˡlɔ́	
Kalaḅa rị	ɔ́ˡlɔ́	
BL		
KI	ɔ́ˡlɔ́	
NE	kɔrí	
AK	kɔ́rɪ	
BU	kɔ́rí	
OP	kɔ́rí	
OY		
ET	kɔrɪí	
EO	kɔ́rí	
BA	kɔ́rí	
KL		
AP	kɔ́rí	
ID	kʊarɪ/kɔrɪ	
OG	kɔrɪ	
GM	kɔrí wɔrɪ	
EG		
WO		
FU	kɔrɪ	
AR	kɔrɪ	
OB	kɔrɪ	
OT		
OE	kɛrɪ	
ME	kɛrɪ	
KU	kɛrɪ	
KB	kɔrɪ	
WT	kɔrɪ	
ON	kɔrɪ	
IK	kɔrɪí	
EK	kɔrí	
KO	kɔrí	
GB	kɔrí	
OR	kɔrɪ	
AT	kɔrɪ	
BI	kɔrʊ	
Notes	*kɔrɪ 1	

HOLE		
Defaka		
NK	ɓeɓe	
BD		
Ịḅanị	ólulu	
	póɣóló/póóló	*deep*
Kalaḅa	ɪɓʊkʊ/ɓʊkʊ	
rị	pókóló	*deep*
BL		
KI	ɪɓʊkʊ	
NE	opogolo, ɪɓʊgʊ́	
AK	opogolo	
BU	póóló	
OP	póló	
OY	opoolo	
ET	póló ?	
EO	póɣóló	
BA	póɣóló	
KL		
AP	ogúgú	
ID	opoolo	
OG	opoɣolo	
GM	opoolo	
EG		
WO		
FU	poolo	
AR	poolo	
OB	opolo	
OT		
OE	opóóló	
ME	opóóló	
KU	opóóló	
KB	opóóló	
WT	opóóló	
ON	opúóló	
IK	opóló	
EK	opóóló	
KO	opóóló	
GB	opóóló	
OR	oko	
AT	ówórówó, ɔ́wɔ́	
BI	bʊ́ʊ́	
Notes	*opokolo 2	

HONEY		
Defaka	ɓɛ́m̀	J 167 bee
NK	ɓɛ̃̄ī́ púlo	
BD		
Ịḅanị	ɓɔ́ púló	
Kalaḅa rị	ɓɛ́m	
BL		
KI	ɓɛ̃̄ī́	
NE	mɛ̃ũ	
AK	mɛũ	
BU	mɛ̃̄ũ̄	
OP	bɛ́ũ̄, táɓáı	
OY	tabá-ye	
ET	táɓái	
EO	bɛ́ũ̄	
BA	bɛ́ũ̄	
KL		
AP	bɛ́ũ̄	
ID	bɔ̃ũ	
OG	bɔ̃ũ	
GM	bɛ̃ũ	
EG		
WO		
FU	bɛ̃ũ	
AR	bɛ̃ũ	
OB	bɔ̃ũ	
OT		
OE	bɔ̃ṵ̃	
ME	bɔ̃ṵ̃	
KU	bɔ̃̄ũ̄	
KB	bɔ̃̄ũ̄	
WT	bɔ̃ṵ̃	
ON	tábái	
IK	mɔ̃̄ũ̄	
EK	tábá-ꜜyé	
KO	bɔ̃̄ũ, tábeí/tábá-yé	
GB	ıtábaí	
OR	ɓɔ̃̄ũ̄	
AT	bɔ̃̄ũ̄	
BI	bɔ̃̄ɔ̃ (minī́)	
Notes	*ɓɛmũ 1	

HOOK	
Defaka	
NK	átí
BD	
Ịḅanị	árí
Kalaḅa rị	árí
BL	
KI	árí
NE	ɗa-ye
AK	ɗa-ye
BU	(ɗǎ íyé) ígú
OP	
OY	daa-ye
ET	
EO	dáá-yé
BA	dáí-yé úgú
KL	
AP	dáá-yé (úgú)
ID	daa-ye
OG	daa-ye
GM	daa-ye
EG	
WO	
FU	daa-ye
AR	da-ye
OB	daa-ye
OT	
OE	daá-yé ógú
ME	daa-yé
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	dáá-yé (úgú)
KO	déí úgú
GB	dá úgú
OR	kɔkɔ́ú-ye
AT	íkpɔ́ʲú
BI	íkpaá

Notes

HORN		
Defaka	ífá↓lí	J 152
NK	í↓fálí	
BD		
Ịḅanị	íɓírí	
Kalaḅa rị	ífálí	
BL		
KI	ívá↓lá	
NE	(nãmã) ɪkpalí	
AK	ikpalu	
BU	(nã̄mã̄) kúr̃ɔ̃	
OP	kúr̃ɔ̃	
OY	ũmgbú	
ET	kũ̄r̃ã̄	
EO	nã̄mã̄ úmgbɔ́	
BA	ũmgbú	
KL		
AP	egbélégbéle	
ID	kpeka, ɔdʊ	
OG	kpeka, ɔdʊ	
GM	agbʊ	
EG		
WO		
FU	nãmã ugbʊ	
AR	ʊgbú, nãmã ʊgbʊ	
OB	ɔdʊ	
OT		
OE	adú	
ME	adú	
KU	ɔkúr̃ã	
KB	ɔkúr̃ã	
WT	ʊkúraĩ	
ON	akũr̃ã	
IK	kũ̄r̃ã̄	
EK	ĩmgbeé	
KO	ĩmgbeé	
GB	ɛkɛ̃	
OR	ɔ́kúrɔ́, nã̄mã̄ ɔ́kʊrɔ	
AT	ɔ́kúr̃ɔ̃	
BI	ɔ́kúrɔ́	
Notes	*ɪfalɪ 3/2 (KOIN) *ɪkpalʊ 2 (NA) *ɔkʊr̃ãĩ 2 (WI)	

HORNBILL

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ákámā́ká, ápíápíá
BL	
KI	ogunū́
NE	tɪbɪ ɣɔ nyiŋgí ɗiɓi
AK	apiapia
BU	apíápíá
OP	apíápíá
OY	apḭ̃yãpɪyā́, *
ET	apíápíá
EO	apíápíá/apíyápíyá
BA	apíā́píā́
KL	
AP	akásá
ID	apī́ā́pī́ā́
OG	apĩãpĩã
GM	apī́ā́piã
EG	
WO	
FU	apĩãpĩã
AR	apī́ā́piã, akãŋã
OB	apĩãpĩã, akãŋã, *
OT	
OE	apī́ā́pī́ā́
ME	apī́ā́pī́ā́
KU	agílágílá
KB	okirikókó, akíɣā́, *
WT	agúlégúlɛ́
ON	apíápíá
IK	akā́ŋā́
EK	ɛgúlégulɛ
KO	ɛgúlɛ́gúlɛ, akā́ā́
GB	apíyā́píyã
OR	ápípía
AT	ápípíyá
BI	ákā́

Notes

HORSE		
Defaka	iɲĩɲã	J 142 < Igbo
NK	ĩy̰ĩya	< Igbo
BD		
Ịbanị	ásʊ	< Portuguese asno *donkey*
Kalaba rị	ásʊ	< Portuguese asno *donkey*
BL		
KI	ásʊ̃	< Portuguese asno *donkey*
NE	a. asʊ̃́	< Portuguese asno *donkey*
	b. kɪtɪ-kɪtí	< Yoruba *donkey*
AK	a. asɔ	< Portuguese asno *donkey*
	b. kɛtɛ-kɛtɛ	< Yoruba *donkey*
BU	asʊ̃́	< Portuguese asno *donkey*
OP	así	< Portuguese asno *donkey*
OY	así	< Portuguese asno *donkey*
ET	kɛ́té-kɛ́té	< Yoruba *donkey*
EO	así	< Portuguese asno *donkey*
BA	así	< Portuguese asno *donkey*
KL		
AP	asú	< Portuguese asno *donkey*
ID	asi	< Portuguese asno *donkey*
OG	asi	< Portuguese asno *donkey*
GM	asi	< Portuguese asno *donkey*
EG		
WO		
FU	ɛsi/asi, iye pɪra asi	< Portuguese asno *donkey*
AR	asi	< Portuguese asno *donkey*
OB	asi	< Portuguese asno *donkey*
OT		
OE	asi	< Portuguese asno *donkey*
ME	asi	< Portuguese asno *donkey*
KU	ayĩyã	< Igbo
KB	ayĩyã	< Igbo
WT	ayãyã	< Igbo
ON	asi	< Portuguese asno *donkey*
IK	a. ayãyãa	< Yoruba *donkey*
	b. ikɛ́tɛ́kɛ́tɛ́	
EK	ɔyãyã́	< Igbo
KO	ɔyãyã́	< Igbo
GB	ɔyãyã́	< Igbo
OR	ɛyĩyã	< Igbo
AT	ayãyã	< Igbo
BI	anyĩya	< Igbo
Notes		

HOT, BE (AS PEPPER) (V.I.)

Defaka	
NK	á^{ꜜ}kú, ófiri
BD	
Ịḅanị	ɔ́fírı
Kalaḅa	á^{ꜜ}kú, ɔ́fí^{ꜜ}rí, wó-wó
rị	
BL	
KI	ɔ́fí^{ꜜ}rí
NE	ɔfırí, ɣai-ɣaí
AK	nɔ̃́ngbɔ
BU	kɔ̃́
OP	
OY	kɔ̃ɔ̃́, dʊŋgbɔ
ET	
EO	dʊ́mgbɔ́
BA	dʊ́mgbɔ́
KL	
AP	dɔ̃́, dʊ́mgbɔ́
ID	dɔ̃, kɔ̃
OG	dɔ̃, dʊkpɔ
GM	dɔ̃
EG	
WO	
FU	dʊgbɔ
AR	dʊgbɔ
OB	kɔ̃
OT	
OE	kɔ̃
ME	kɔ̃
KU	kɔ̃
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kɔ̃ɔ̃́
KO	kɔ̃ɔ̃́
GB	kɔ̃ɔ̃́
OR	kɔ̃
AT	kɔ̃
BI	kɔ̃

Notes

HOT, BE(COME) (V.I.)

Defaka	oro	J 251 (as firẽ
NK	ófiri	
BD		
Ịḅanị	ɔ́fḭ́rı	
Kalaḅa	ɔ́fḭ́ʲrí	
rị		
BL		
KI	ɔ́fḭ́ʲrí	
NE	ɔfırí, wolo-woló	
AK	ɔhɔ́ri	
BU	ɔfḭ́rí	
OP	ɔféré	
OY	afırí	
ET	aféré	
EO	ɔfḭ́rí	
BA	ɔfḭ́rí	
KL	ɔfḭ́rí	
AP	ɔfḭ́rí	
ID	ɔfırı/ɔfʊrʊ	
OG	ɔfırı	
GM	ɔfırı	
EG	ɔfırı	
WO	ɔfırı	
FU	ofırı	
AR	ɔfırı, jɔ̃mɔ	
OB	ɔfırı	
OT		
OE	afʊ́rʊ́	
ME	afʊ́rʊ́ 3	
KU	afḭ́rí	
KB	afḭ́rí	
WT	afḭ́rí, kúkúkú	
ON	aféré	
IK	aféré	
EK	ɔfḭ́rí	
KO	ofḭ́rí	
GB	ɔfḭ́rí	
OR	ɔ́fırı	
AT	áfḭ́ʲrí	
BI	áfırı	
Notes	*ɔfırı 3	

HOUSE		
Defaka	jíka	J 93
NK	wári	
BD		
Ịḅanị	wáˡrí	
Kalaḅa rị	wáˡrí	
BL		
KI	wáˡrí	
NE	warí	
AK	wárɛ	
BU	wárí	
OP	wárí	
OY	warí, warı	
ET	wárí	
EO	wárí	
BA	wárí	
KL		
AP	wárí	
ID	warı	
OG	warı	
GM	warı	
EG		
WO		
FU	warı	
AR	warı	
OB	warı	
OT		
OE	warí	
ME	warí	
KU	wárí	
KB	wárí	
WT	warí	
ON	wárí	
IK	wárí	
EK	wárí	
KO	wárí	
GB	wáˡrí	
OR	wárí	
AT	wárí	
BI	wárí	
Notes	*warı 3	Cf. Esan uwa??

HOUSEFLY

Defaka	ɔmɔmɔ̃	J 166
NK	omɔmɔ̃	
BD		
Ịḅanị	ɔmɔmɔ̃	
Kalaḅa rị	ɔmɔmɔ̃	
BL		
KI	ɔmũmṹ	
NE	ɔmɔ̃́mbʊ	
AK	ɔmɔ̃́mɔ	
BU	ɔmṹmṹ	
OP	ɔmɔ̃́mɔ̃́	
OY	amũmṹ	
ET	Amũmɔ̃́	
EO	fṹ-yaĩ	
BA	fʊ́ĩ́-yaĩ	
KL		
AP	fṹ-yaɪ	
ID	ɔtɔ́lɔ́	
OG	ɔtɔlɔ	
GM	ɔtɔlɔ	
EG		
WO		
FU	ɔtɔlɔ́	
AR	ɔtɔlɔ́	
OB	ɔmɔmɔ, fiĩ́-yaɪ	
OT		
OE	anũnɔ	
ME	amũmũ	
KU	fĩ yaí	
KB	amũmũṹ	
WT	amũmũ	
ON	amɔmɔ	
IK	amũmɔɔ́	
EK	ɔmɔmɔ̃́	
KO	ɔmũmṹ	
GB	ɔmɔmɔ̃́	
OR	ímũmṹ	
AT	imõmóo	
BI	ɪmũmṹ	
Notes	*ɔmɔmɔ̃ /ɔmũmũ 4	

HOW MANY?

Defaka	
NK	nde
BD	
Ịḅanị	ndɛɛ́
Kalaḅa	ndá (aĩ
rị	
BL	
KI	nda
NE	índaɪ
AK	ĩndái
BU	ɪndɛ́ɛ
OP	ĩndɛ́ɛ
OY	ɪndɛ́ɛ, ɪndɛ́ nɪ
ET	ĩndɛ́ɛ, ĩndɛ nɛ̃́ɛ
EO	ɪndɛ́ɛ
BA	ɪndɛ́ɛ
KL	
AP	ɪndɛ́ɛ
ID	ɪdáʊ
OG	ɪdɛ́ ya
GM	idéa
EG	
WO	
FU	ɪdɛ́a
AR	ɪdáa
OB	ɪndɛ́ɛ
OT	
OE	ɪndɛɛ́ nɪ
ME	ɛndɪ á o, ɛndɪnã
KU	ɛnɗɛ nɪ
KB	ɛndɛí nɛ, ɛndɛɪ kɛ́
WT	ɪndɛ nɛ̃́ɛ
ON	ĩĩndɛ́ɛ
IK	ndiá aa
EK	ɪndaá
KO	ɪndaá 5
GB	ɪndaí yaáa
OR	ɛdáa
AT	ɪdɛ́ a?
BI	ɪnɗáa
Notes	*ĩdɛ a ? 5

HOW?

Defaka		
NK	ndaráa	
BD		
Ịḅanị	tɔrɔ́pa = te ɔrɔ́pa, tɔrɔ́ɔ	
Kalaḅa rị	tɔ ɓara, ndɛ-ńdɛ	
BL		
KI	ndé iye ɔkʊ	
NE	tɔ́ ɓara	
AK	táɓara	
BU	tíɛ́ ɓara	
OP	tíɛ́ bıra	acc to MO this is ɓ
OY	té bırá (nĩ	
ET	taɓará	
EO	tíɛ́ bıra	
BA	tíɛ́ bıra	
KL		
AP	té bíra	
ID	té bıra	
OG	tí bıra	
GM	te bíráa	
EG		
WO		
FU	te bırá	
AR	te bıráa	
OB	tı bıráa	
OT		
OE	te bırá nı	
ME	tı bırá o	
KU	tı bırá o	
KB	ɔ́tı bara nɛ	
WT	óte bırá	
ON	téí ni	
IK	taɓaráa	
EK	tʊbaráa	
KO	tʊbara. te bará	
GB	tı baráa ?	
OR	ɛdɔ́mɔ	
AT	dené	
BI	niká pa mā́a	
Notes	*te ɓara 1 3 *which way?*	

HUMP, (N.), *

Defaka		
NK	okpo ḿgbú	
BD		
Ịḅanị	íkákí (ɔ́bíi)	
Kalaḅa rị	ike	
BL		
KI	ikeé	
NE	ĩmgbʊ́	
AK	ĩmgbɔ́ɔ	
BU	ĩmbʊ́ (tʊa)	Ịzọn: gb > b /ĩ--ʊ
OP	ɔ̃mbɔ́	
OY	ũmbʊ (tʊwa)	
ET	ũmbɔɔ́	
EO	ũmbʊ́ tʊ́a, ógbowei kɔrı	
BA	ũmbʊ́	
KL	ũmbʊ́	
AP	ũmbʊ́	
ID	ĩmbʊ/ũmbʊ	
OG	ibʊ, ɔbʊ	
GM	ũmbʊ (tʊa)	
EG	ubʊ	
WO	ubʊ	
FU	ʊbʊ tʊa	
AR	ʊbʊ	
OB	ũmbʊ	
OT		
OE	ɔ̃mbʊ́ (tʊ́á)	
ME	ɔ̃mbı/ɔ̃mbʊ	
KU	ɔ̃mbʊ	
KB	ɔ̃mbʊʊ́	
WT	ɔ̃mbʊ	
ON	ũmbɔ	
IK	ũmbɔɔ́	
EK	ũmbʊ́	
KO	ũmbʊʊ́/ɔ̃mbʊʊ́, ũmbʊ tʊá	
GB	ɔ̃mbʊʊ́	
OR	kpulúlú ɔ́bʊ	
AT	ıgbʊ	still gb
BI	ivukpɔ́	
Notes	*ĩgbʊ	

HUNGER

Defaka	éyā̃ã tarı	*food-want*
NK	fĩe tari	*food-want*
BD		
Ịḅanị	ɓuru tarí	*yam-want*
Kalaḅa rị	ɓuru pɔkɔ tarí	*yam-throat-want*
BL		
KI	ɓuru pʊkɔ tarí	*yam-throat-want*
NE	ɔmɔ̃̃ũ	
AK	ɔmɔ̃̃ũ	
BU	mɔ̃̃ũ̃	
OP	mɔ̃̃ũ̃	
OY	ḿɔ̃ũ̃	
ET	uḿɔ̃ũ̃	
EO	mɔ̃̃ũ̃	
BA	mɔ̃̃ũ̃	
KL		
AP	mɔ̃̃ũ̃	
ID	mɔɔ́/ḿɔ̃ũ̃	
OG	ḿɔ̃ũ̃	
GM	ḿɔ̃ũ̃	
EG		
WO		
FU	ḿɔ̃ũ̃	
AR	mɔ̃ũ	
OB	mɔ̃ṵ̃	
OT		
OE	mɔ̃ũ	
ME	mɔ̃ũ	
KU	mɔ̃ũ	
KB	mɔ̃ũ	
WT	mɔ̃ũ	
ON	mɔ̃ũ	
IK	mɔ̃ṵ̃	
EK	mɔ̃ṵ̃	
KO	mɔ̃ṵ̃	
GB	mɔ̃ṵ̃	
OR	mɔɔ́	
AT	ɪmɔ̃̃ɔ	
BI	ɪmɔ̃̃	
Notes	*ɔmɔ̃ũ/ʊ-/ɪ- ? 1/4?	

HUNT (VP)

Defaka	
NK	nā̃mā̃ pí¹rí tẽĩ
BD	
Ịḅanị	nā̃mā̃ tɛ́
Kalaḅa rị	piri dé
BL	
KI	piri deé
NE	nãmã tẽĩ, nãmã piri sʊɔ
AK	tẽ́ĩ, bou húo
BU	ɓóú tẽĩ/wɔnɪ
OP	bóú wɛni
OY	dẽĩ tɔnɪ, boú wɛnɪ/tẽĩ
ET	ɓou wɛnī́
EO	bóú wɔ́nɪ, ɔdé
BA	nā̃mā̃ dɔ́ɣí, bóú wɔ́nɪ
KL	
AP	bóú wánī́
ID	bou tẽĩ
OG	tẽĩ
GM	
EG	
WO	
FU	bou tiī́
AR	ɔdɪ
OB	dɔʊ
OT	
OE	bou tẽĩ
ME	tẽĩ
KU	tẽĩ
KB	tẽĩ
WT	tẽĩ
ON	bou tẽĩ
IK	ɓou wɛnī́
EK	bou tẽī́, bou wɛnī́
KO	(boũ tẽī́
GB	bou wɛnī́/tẽī́
OR	ɓárá tẽ́ĩ
AT	ɓárá tẽ́ĩ
BI	bírá tẽ́ĩ

Notes

HUNTER
Defaka
NK nā́mā́ píri tẽ̄ī-ɓɔ́ɔ|
BD
Ịḅanị nā́mā́ tɛ́-ɓɔ́
Kalaḅa rị piri de-ɓɔ́
BL
KI nā́mā́ tẽ̄ī-ɓɔ́
NE nãmã tẽ̃ owei/-ɓɔ
AK nãmã ɓa-woi, ɓou mẽ̄ndɪ-woi
BU ɓóú tẽ̃ī-wei, *
OP nā́mā́ tẽ̄ī́ ówéí
OY boú tẽ̃ī kɪmī̃
ET ɓou wɛnī̃ owéi
EO nā́mā́ tẽ̄ī́ kímī́
BA nā́mā́ tẽ̄ī-wéí
KL
AP bóú tẽ̄ī́-wei
ID bou tẽ̄ī́ owei, ɔdɛ́ owei
OG bou tẽ̄ī́-wei
GM bou tẽ̃ī-wei
EG
WO
FU ɔdɛ-wei
AR
OB bou tẽ̄ī́-wei
OT
OE bou tẽ̃ī kɪmī̃/owei
ME eyé tẽ̄ī́ ówéí, *
KU
KB bou tẽ̃ī/wɛnī̃ kɛ́mẽ̄
WT bou tẽ̃ī/wɛnī̃ kɪmī́
ON nā́mā́ tẽ̄ī́ kímī́, *
IK bou tẽ̃ī kɛmẽ̄/oweí
EK nā́mā́ tẽ̄ī kímī́
KO bou tẽ̃ī/wɛnī̃ kímī̃ ?
GB bou wɛnī̃ kímī́
OR bárá tẽ̄ī́ ówei
AT ɓárá tẽ̄ī́ kímī́/-wéi,*
BI bírá tẽ̄ī́ ówéíi/kímī́ɪ
Notes

HUSBAND

Defaka	jei	J 178
NK	jie, i jié	
BD		
Ịḅanị	de	
Kalaḅa	di-ɓɔ, di	
rị		
BL		
KI	deé	
NE	deí	
AK	déi	
BU	zéí	
OP	yéí	
OY	yeí	
ET	yeí	
EO	yéí	
BA	zéí	
KL		
AP	zéí	
ID	yei	
OG	e zéí	
GM	ɛ zéi	
EG		
WO		
FU	jei	
AR	zei, ɛ zéi	
OB	yei	
OT		
OE	yei	
ME	yei	
KU	yei	
KB	yeí	
WT	yei	
ON	yei	
IK	yeí	
EK	yeí	
KO	yeí	
GB	yeí	
OR	yei	
AT	yei, i yeí	
BI	yei	
Notes	*jei ? 1	

33. Western Tree-hyrax, *Dendrohyrax dorsalis*

Defaka

NK
BD
Ịbanị
Kalaḅarị kalokiya CBP check
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI

Notes: this entry is not completed, but Powell (n.d.) provides a complete listing for Ịjọ languages and most Ịjọ languages have *awawa, except for those in the extreme east, such as Brass, which have forms like **adikororo**. These latter are likely to be loans from Central Delta, which has forms such as **adighololon**. Ogoni languages have **kogoro**, which is likely to be cognate with Central Delta with the **adi**- element an old prefix. Delta Edoid is identical to Brass and are presumably borrowings from Ịjọ. Ịjọ ***awawa** appears to be an innovation for the family.

IMITATE (V.T.)

Defaka		
NK	tɔ̃́	
BD		
Ịḅanị	daa	
Kalaḅa rị	ɗìki-mã́, íɗã́	
BL		
KI	ɗã́ˡá	
NE	ɗa, ɗìgí mĩɛ́	check tone
AK	ɗaa	
BU	ɗã́	
OP		
OY	daa	
ET		
EO	dáá	
BA	kímĩ́ dáá, díí mĩɛ́	
KL		
AP	dáá	
ID	daa	
OG	kɪbɛ, digi mĩɛ, daa	
GM		
EG		
WO		
FU	daa	
AR	da	
OB	daa	
OT		
OE	dawáí	
ME	daá	
KU	daá	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	dáá	
KO	dáá	
GB	dáá	
OR	ɗã́	
AT	ɗã́	
BI	daá, da	
Notes	*ɗaa 2/3?	

IN FRONT OF

Defaka	
NK	bɔ́lɔ́ʊ́
BD	
Ịḅanị	tɔ́rʊ́-ˡkʊ́
Kalaḅa rị	tɔ́rɔ́ˡkɔ́/tʊ́rɔ́ˡkɔ́
BL	
KI	tɔ́rɔ́kɔ
NE	ɓɛlɛʊ, tɔrʊ́gɔ
AK	ɓɛlɛu
BU	ɓɛ́lɛ́ʊ́ (ã̋ŋgá)
OP	bɔ́lɔ́ʊ́
OY	bɔlɔʊ́/bɔlɔʊ
ET	ɓɔ́lɔ́ʊ́
EO	bɛ́lɛ́ʊ́
BA	bɛ́lɛ́ʊ́
KL	
AP	bɛ́lɛ́ʊ́
ID	bɔlɔ/bʊlɔ
OG	bɔlɔʊ
GM	bɔlɔʊ
EG	
WO	
FU	bɛlɛʊ
AR	bɛlɛʊ
OB	bʊlɔʊ
OT	
OE	bʊlɔ́ʊ́
ME	bʊlɔ́ʊ́
KU	abʊbɔ, bʊ́lɔ́ʊ́
KB	bʊ́lɔ́
WT	bʊlɔ́
ON	bɔ́lɔ́ʊ́
IK	bɔ́lɔ́ʊ́ ã̋ŋgá
EK	bɔ́lɔ́ʊ́
KO	bɔ́lɔ́ʊ́ ã̋ŋgá
GB	bɔ́lɔ́ʊ́
OR	tɔ́rʊ aga
AT	ɓɛ́lɛ́ ga
BI	ɓílɛ́
Notes	*ɓɛlɛʊ 2

IN-LAWS (OLDER THAN WIFE)

Defaka	
NK	ɪ taá nĩ warɪ-apʊ
BD	
Ịḅanị	ɔ́ˡgɔ́, áˡdó-apʊ
Kalaḅa rị	ɔ́ˡgɔ́, fúá
BL	
KI	
NE	ɔgɔ́-oŋgu
AK	huwo-óŋgu
BU	fúó-otu
OP	
OY	fuó-otu
ET	fúó-wari
EO	fúó-yóu
BA	ɛnã́a fuo-you
KL	
AP	opú fúó-abʊ
ID	ɛnĩ́ fuo-otu, fuo wárí
OG	ɔ́ɡ̃ɔ̃, ɛnĩ́ fuo-otu
GM	ɛnã́ foi abu
EG	
WO	
FU	
AR	fuo bíri
OB	fuo wárí
OT	
OE	agɔ-otu
ME	fo-ótu
KU	ene fu-ótu
KB	agɔ́-ótu
WT	agɔ́-otú
ON	
IK	
EK	fúó warɪ
KO	fúó-otu
GB	fúó warɪ
OR	fúá daʊ/yũ
AT	i fui-ánĩ ? (M), ɪ yafúro-anɪ
BI	fei-ɓɔ́-mĩnɪ
Notes	

IN-LAWS (WIFE'S GENERATION)

Defaka	
NK	fói, ɪ taá amũnãpʊ, (ɔ́ˡgɔ́)
BD	
Ịḅanị	ɔ́ˡgɔ́, áˡdó-apʊ
Kalaḅa rị	ɔ́ˡgɔ́-apʊ
BL	
KI	ɪya ɔgɔ́-ápʊ
NE	í ta furo-oŋgu, ɔgɔ́-oŋgu
AK	ɔgɔ-óŋgu
BU	ɔgɔ́-otu
OP	
OY	agɔ́-otu
ET	agɔ-otu
EO	ɔgɔ́-yóu
BA	ɔgɔ́-you
KL	
AP	fúó-wárí, ɔgɔ́
ID	ɛnḯ fuo-warɪ, ɔgɔ(n)-ótu
OG	ɔ́ǵõ
GM	ɔgɔ̃́-otu
EG	
WO	
FU	foi wárɪ/-ábʊ
AR	ɔgũ
OB	fuo wárí
OT	
OE	agɔ́-otu
ME	fo-ɔtu
KU	agɔ́-otu
KB	agɔ́-ótu
WT	agɔ́-otú
ON	agɔ́-otu (M), dó-otu (F)
IK	agɔ́-otu
EK	fúó-warɪ, ɔgɔ́-otu
KO	ɔgɔ́-otu
GB	fúó warɪ
OR	fúó-wárí, ɔgɔ́
AT	i fui-ánĩ ?, ɪ yafuro-ánɪ
BI	fei-ɓɔ́-mĩnɪ
Notes	

INHERITANCE

Defaka		
NK	ŋ□gɔ́	
BD		
Ịḅanị	die kirí	
Kalaḅa rị	ɗúˡú	
BL		
KI		
NE	ɗu	
AK	ɗuu	
BU	dú	
OP		
OY	du	
ET		
EO	dúú	
BA	dúú	
KL		
AP	dúú	
ID	duu	
OG	duu	
GM	duu	
EG		
WO		
FU	duu	
AR	du	
OB	duu	
OT		
OE	duú	
ME	duú	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	dúú	
KO	dúú	
GB	dúú	
OR	aɗìa íbu	
AT	ɗú	
BI	dú	
Notes	*ɗuu 2 3?)	(Kalaḅarị

INSIDE (N.)

Defaka		
NK	ɓíe	
BD		
Ịḅanị	bíˡé	
Kalaḅa rị	ɓíó jʊ́ʊ́	
BL		
KI	ɓíe	
NE	ɓió	
AK	ɓíye	
BU	ɓólóú	
OP	bólóú	
OY	boloú	
ET	ɓólóú	
EO	bólóú	
BA	bólóúbú	
KL		
AP	bólóú	
ID	bulou(bũ	or bulo(bũ?
OG	bulobu	
GM	bulobu	
EG		
WO		
FU	bilebu	
AR	bilebu	
OB	buloubu	check
OT		
OE	bulóú	
ME	bulóu	
KU	búlú	
KB	búlú	
WT	bulú	
ON	bólóú	
IK	ɓólóú	
EK	búlóú	
KO	bólóú	
GB	búlóú	
OR	ɓéle	
AT	ɓílé ga	
BI	ɓílée	
Notes	EI: *ɓiyo 3 WI: *ɓeleɓu 2	Can these be related?

INSIDE OF ELBOW

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ándá nā́ íkó nā́
BL	
KI	
NE	ɓará yaĩmɔ
AK	ɓara yáī́mɔ
BU	ɓárá yaĩmɔ
OP	bírá yaĩmɔ
OY	bırá yaĩmɔ
ET	
EO	bıra yáĩmɔ
BA	bírá yáī́mɔ
KL	
AP	
ID	bıra yáī́mɔ
OG	bıra yáī́mɔ
GM	bıra yáī́mɔ
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	bıra yáī́mɔ
OT	
OE	bırá yaĩmɔ
ME	bırá yaĩmɔ
KU	
KB	bírá yā́mɔ
WT	bırá yāā́mɔ
ON	
IK	ɓárá yáī́mɔ
EK	bárá yaĩmɔ
KO	bárá yáī́mɔ
GB	bárá ˡyáī́mɔ
OR	
AT	ɓárá yáī́mɔ̃ɔ
BI	bírá ánṹmṹta
Notes	*ɓara yãĩmɔ̃ 3 ?

INSULT, ABUSE, CURSE (V.T.)

Defaka	karı	J 307
NK	kpɔ́ˈɔ́tíi, kari	
BD		
Ịḅanị	wirí	
Kalaḅa	wɔ́ˈlɔ́, worí	
rị		
BL		
KI	worí	
NE	worí, gɔlí	
AK	gɔ́li (hĩ-mɔ̃ɔ̃, wóri	
BU	wórí, mɩ̃ɛ́ ˈdɔ́n-mɔ̃	
OP	wérí	
OY	dií sei-mɔ̃	
ET	dì séi-mɔ̃ ?	
EO	wérí	
BA	bíé fʊ́rʊ-mɔ	
KL		
AP	wérí	
ID	wori	
OG	weri, dee	
GM	weri	
EG		
WO		
FU	wori	
AR	wori	
OB	weri	
OT		
OE	weri	
ME	weri	
KU	weri	
KB	werií, dímã́	
WT	akpárí	
ON	weri	
IK	werí	
EK	werí	
KO	werí, gbɛdí	
GB	werí	
OR	weri	
AT	werí, dii séí-ˈmɔ̃	
BI	woru, ɪpʊtɔ	
Notes	*weri	

INTESTINES (GUTS)

Defaka	
NK	(fúru ɓie) nsaɣa
BD	
Ịḅanị	fúró ˡbíé íla
Kalaḅa	ílá
rị	
BL	
KI	ɓʊlɔ ɓie ılá
NE	furó a-ıla
AK	húro-mɔ
BU	fúró
OP	fúró digi
OY	furó dii-amã́
ET	fúró dĩ
EO	fúró a-diɣi
BA	kálá ufurou
KL	
AP	kálá fúroú
ID	biri ifurou
OG	(biĩĩ ifurou
GM	biri ifurou
EG	
WO	
FU	ufurou
AR	ıgıtı á-furo
OB	biri ıgba
OT	
OE	ãmbá díí-yáí
ME	ãmbá díí-yáí
KU	ãmbá dí-yaı
KB	ãmbá díí/dígí
WT	ãmbá dí-yaı
ON	fúró dii-yai
IK	fúró ɛ́gba
EK	fúrou ıgba
KO	fúroú ıgba
GB	fúrou ígba
OR	fúró dĩí
AT	fúróú dĩĩ
BI	kílá fúró
Notes	*ıla 2 EI
	PPAB **-l̰ã** *abdomen*
	Nupoid: Ebira **ì-n**ɛ́ *stomach*
	Abuan **ɔ-'là** *intestines*
	Mambila **la** *stomach*
	Tiv **í-yǎ** *stomach*
	BLR **da** L 773 *abdomen, intestines; pregnancy; inside*

INVOKE DEITY (VP)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	órú gbó, gbóˡó
Kalaḅa	órú gbó, gbóˡó
rị	
BL	
KI	témẽ́ cĩ́ ?
NE	oru gbo
AK	gbou
BU	bíĩ́ kã́
OP	bíẽ́ kã́
OY	bĩ̃yẽ̃ peí
ET	
EO	bíyẽ́ kã́
BA	órú gbó, bíẽ́ gbó
KL	
AP	bíẽ́ kã́
ID	oru tĩ
OG	bĩ̃ẽ̃ pou, oru kã
GM	
EG	
WO	
FU	bĩ̃ẽ̃ kã/poi
AR	
OB	bĩ̃ẽ̃ pei
OT	
OE	karı saı
ME	bíẽ́ pɛ́í
KU	bíẽ́ pɛ́í
KB	bíẽ́ pɛ́í, pɛí
WT	orú tĩ́
ON	bíẽ́ kã́
IK	bíẽ́ kã́
EK	bíẽ́ tĩ́
KO	bíẽ́ tĩ́/kã́ã́, *
GB	bíẽ́ tĩ́
OR	ɛ́ɓɔ́ú pɔ́ʊ
AT	
BI	kalı

Notes

ɪRON
Defaka nkukuru yãã J 79
NK nkukuruye
BD
Ịḅanị íkúléˈrú
Kalaḅa íkúléle
rị
BL
KI íkuléle
NE ikegimã
AK igúu
BU igú
OP ogú
OY ugú
ET oguú
EO ugú
BA ugú
KL ugú
AP ugú
ID igu
OG igu
GM ʊrɛ̃
EG urɛ̃, ugu
WO urɛ̃
FU igu
AR ʊrɛ̃
OB fayabá
OT
OE ogu
ME ogu
KU ogu
KB oguú
WT ogu
ON ogu
IK oguú
EK uguú
KO uguú
GB ugú
OR iguíye
AT ogũ
BI igu
Notes

ɪRON WOOD

Defaka	
NK	ákó
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	ákáwáí
rị	
BL	
KI	
NE	ɪkʊrʊɓa, ɪmɔ
AK	ɔkpɔ́ɔ
BU	ɔkpɔ́
OP	
OY	ɔkpɔ́
ET	
EO	ɔkpɔ́
BA	
KL	
AP	ɔkpɔ́
ID	ɔkʊrʊ, ikṕɔ̃
OG	ʊkṕɔ̃/ɪkṕɔ̃, ɔkʊrʊ
GM	ukṕɔ̃
EG	
WO	
FU	zɔwɛɪ tḭ́
AR	zɔwɛɪ tḭ́
OB	ukṕɔ̃
OT	
OE	akpɔ
ME	akpɔ
KU	akpɔ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɔkpɔɔ́
KO	ɔkpɔɔ́
GB	ɔkpɔ́
OR	
AT	ágĩ, akpɔ
BI	ɔkʊ́ã̃ã
Notes	

ɪSLAND

Defaka		
NK	mĩndi kamãḿ, ámãkiri	
BD		
Ịḅanị	a. mṹmɔ̃	a. sandy island
	b. ogbosúányɛ́	b. island (both dic)
Kalaḅa rị	sɔ́	
BL		
KI	cúɔ́	
NE	otokolo	
AK	otuwo	check vwls
BU	otúó	
OP		
OY	otuwo	
ET		
EO	otúwó	
BA		
KL		
AP	otúó	
ID	otoloigbo	
OG	otuo	
GM	otuo ábɔlɔ	
EG		
WO		
FU	otolo	
AR	otuo	
OB	okũ	
OT		
OE	tʊɔ́	
ME	tʊɔ́	
KU	tʊ́ɔ́	
KB	tʊ́ɔ́	
WT	tʊɔ́, itóbó	
ON		
IK		
EK	ɔtʊ́ɔ́	
KO	tʊ́ɔ́	
GB	tʊɔʊ	
OR		
AT	ógbórṍ, sʊ́mɔ̃́	
BI	íkpú bíríi	
Notes	*ɔtʊwɔ 2	

ɪTCH (V.I.), ɪRRITATE (V.T.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịbanị		
Kalaḃa	daka-daka	
rị		
BL		
KI		
NE	dagá: daga-mɔ̃́	
AK	daga	
BU		
OP		
OY	tẽ́ĩ	
ET		
EO	tẽ́ĩ	
BA		
KL		
AP		
ID	gbolo	
OG	tẽĩ: tẽĩ	
GM		
EG		
WO		
FU	zaa-mɔ	
AR		
OB	yaa-mɔ	
OT		
OE	tẽĩ	
ME	yaá	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	godo-godó, ĩmbɛlɛ́,*	tẽ́ĩ vt cause to itch
GB		
OR		
AT		
BI		
Notes		

ɪVORY see BUTTON

JAUNDICE, "YELLOW FEVER"

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ófírı
Kalaḅa rị	ɖṹɛ̃ɛ̃ ɔ́fírı/ákámũ
BL	
KI	ákɔm
NE	ákɔm
AK	ohuroye
BU	osóɓó
OP	óróví
OY	osobo
ET	óróbí
EO	osóbá
BA	osóbá
KL	
AP	osóbá
ID	osobo/osoba
OG	osoba
GM	osoba
EG	
WO	
FU	owei osoba
AR	osoba
OB	osoba
OT	
OE	osóbó
ME	osóbó
KU	osúbó dɔ̃
KB	osóbó
WT	oromã̃
ON	éré-óvĩ
IK	óróví
EK	eré-ámã̃ óvĩ
KO	eré-ámã̃ óvĩ
GB	eré-mĩnĩ óvĩ
OR	ákɔm
AT	ákúm
BI	íbã̃ã
Notes	

JAW		
Defaka	ɛbɛku	J 9
NK	aberéˡkɔ́ mãmãká (abɔkʋ-tíe)	
BD		
Ịḅanị	íkú	
Kalaḅa rị	amgba	
BL		
KI	amgbaá	
NE	amgbá-kokoɓa	
AK	akokoɓa	
BU	akókóɓá	
OP	amgbá ˡókúkó túú, *	
OY	ukuké	
ET	amgba okukó	
EO	ukúká, amgbá, akokoba	
BA	ukúké	
KL		
AP	okúká	
ID	agba tú	
OG	ikuka	
GM	koko tú ye	
EG		
WO		
FU	kiri ákpe	
AR	akpe kirí	
OB	amgbá ikeke	
OT		
OE	okoko	
ME	amgba koko	
KU	amgba koko	
KB	amgba kuko	
WT	amgba kokó	
ON	amgba okuko	
IK	amgba kukoú, okukó	
EK	ukuká	
KO	amgba ukúka	
GB	okúká	
OR	agba ípɔrı	
AT	así ɔga, agbã	
BI	agbã	
Notes		

JELLYFISH

Defaka	
NK	alia
BD	
Ịḅanị	áfaláfa
Kalaḅa rị	alá^{l}pá
BL	
KI	
NE	álapá, ɪyɔrɔ/owei álapá
AK	
BU	alápá
OP	álápá
OY	alapá
ET	
EO	alapá
BA	alápá, ówú álápá
KL	
AP	alápá
ID	alábá
OG	alábá
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	alapá
OB	alápá
OT	
OE	alapalápa
ME	alapaá
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	
KO	alapalápa
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	*alapa 4?

JUDGE CASE: GIVE JUDGMENT VP

Defaka	
NK	ɓɛ́rɛ́ fĩe
BD	
Ịḅanị	kɔ́ɔ́, ɓɛ́rɛ́ kɔ́
Kalaḅa rị	kɔ̃
BL	
KI	ɓɛ́rɛ́ kɔ̃́
NE	ɓɛrɛ ɗugo, ɓɛrɛ pɛlɛ
AK	ɗúgo
BU	ɓɛ́rɛ́ ɗúgó
OP	bɛ́rɛ́ dúgó: bɛ́rɛ́ pɛ́lɛ́
OY	ʊgʊla pɛlɛ
ET	ɓɛrɛ ɗugó
EO	bɛ́rɛ́ dúgó: bɛ́rɛ́ pɛ́lɛ́
BA	bɛ́rɛ́ dúgó: bɛ́rɛ́ pɛ́lɛ́
KL	
AP	ʊgʊ́lá sʊ́ɔ́: bíbí pɛ́lɛ́
ID	igʊla sʊwɔ: igʊla pɛlɛ
OG	ɪgʊla sʊɔ: ɪgʊla pɛlɛ
GM	igʊla sʊɔ: igʊla pɛlɛ
EG	
WO	
FU	ʊgʊla sʊwɔ: ʊgʊla pɛlɛ
AR	ɔgʊla sʊɔ
OB	ʊgʊla sʊwɔ: ʊgʊla pɛlɛ
OT	
OE	ɔgílá sʊ́ɔ́: ɔgílá pɛ́lɛ́
ME	sʊɔ́
KU	ɔgílá sʊ́ɔ́
KB	sʊ́ɔ́: bíbí pílɛ́
WT	ɔgílá sɔ́ʊ́
ON	bɛ́bɛ́ pɛlɛ
IK	ɓɛ́rɛ́/ugúlá gbá
EK	bíbí gbá: bíbí pɛ́lɛ́
KO	ʊgʊ́lá sʊ́ɔ́: bíbí pɛ́lɛ́ *
GB	bíbí gbáá: bíbí pɛ́lɛ́
OR	ɓíɓí pɛ́lɛ́
AT	ɓíí pɛ́lɛ́
BI	bíí fé

Notes

JUG	
Defaka	
NK	ojóŋgu
BD	
Ịbanị	ojóŋgo
Kalaḅa rị	jóŋgo
BL	
KI	ojóŋgu
NE	zóŋgo/jóŋgo
AK	zóŋgo/jóŋgo
BU	zóŋgo
OP	jóŋgo
OY	zṹŋgo
ET	zṹŋgo
EO	dɔ́ɔ́kɔ, zóŋgo, bírá bíri
BA	dɔ́ɔkɔ, jóŋgo
KL	
AP	dɔɔ́kɔ
ID	dɔ́gʊ/dɔɔ́kɔ, sã́ŋgo
OG	dɔɔ́kɔ, sã́ŋgo
GM	dɔɔ́kʊ, sã́ŋgo
EG	
WO	
FU	jɔ́gʊ
AR	dɔ́kɔ, sã́ŋgo
OB	dɔ́ɔ́gɪ
OT	
OE	dɔ́ɔ́gɪ
ME	dɔ́gɪ
KU	kɪnã, zṹŋgo
KB	jóŋgo
WT	jṹŋgo
ON	jóŋgo/zóŋgo
IK	zṹŋgo
EK	ijóŋgo
KO	zóŋgo, sã́ŋgo
GB	jóŋˈgó
OR	olóko, ízógo
AT	zóŋgo
BI	zoŋgó, iru tá kínã́a
Notes	

JUMP		
Defaka	yéi	J 286
NK	fuku/fuɣu	
BD		
Ịḅanị	dosí	
Kalaḅa rị	ɗosí	
BL		
KI	fukuú, ɗosí	
NE	ɗosí	
AK	ɗóhi	
BU	désí	
OP	désí	
OY	desí	
ET	desí	
EO	désí	
BA	désí	
KL		
AP	désí	
ID	desi	
OG	desi	
GM	desi	
EG		
WO		
FU	desi	
AR	desi	
OB	desi	
OT		
OE	desi	
ME	desi	
KU	desi	
KB	desi	
WT	desi	
ON	desi	
IK	desií	
EK	desí	
KO	desí	
GB	desí	
OR	ɗosi	
AT	ɗesí	
BI	desi	
Notes	*ɗosi 1	

KEEP WAKE (V.P.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	dí kuru	
Kalaḅa rị	ɗĩ́ kórú	
BL		
KI		
NE	nõĩ koru	
AK	nõĩ koru	
BU	ɗẽ́ĩ́ kórú	
OP		
OY		
ET		
EO		
BA	ɗṍĩ́ kórú	
KL		
AP	dúĩ́ kórú	
ID	(dʊw̃ɛ̃ĩ dẽĩ koru	
OG	dẽĩ koru	
GM	dẽĩ koru	
EG		
WO		
FU	dẽĩ koru	
AR	tɔmũ ?	
OB	dẽĩ koru	
OT		
OE	dẽ́ĩ́ kórú	
ME	dẽ́ĩ́ kórú	
KU	ɗẽ́ĩ́ kórú	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ɗẽ́ĩ́ kórú	
KO	ɗẽ́ĩ́ kórú	
GB	ɗẽ́ĩ́ kórú	
OR	ɗẽ́ĩ́ kóri	
AT	ɗẽ́ĩ́ kórí	
BI	ɔkʊkɪyɛ́ɛ, ɗẽ́ĩ́ kórú	
Notes	*ɗṍĩ́ kori 2 2	*night-watch*

KEEP WATCH

Defaka					
NK				kele ?	
BD					
Ịḅanị	kúrú		ɛbıí,		
Kalaḅarị	kórú		ɛbı,		
BL					
KI					
NE	koru	lé[1]			[1]*spy on*
AK	koru				
BU	kórú				
OP					
OY		leé			
ET					
EO					
BA			díɣí[1]		[1] = *look at*
KL					
AP		léé	díí[1]		[1] = *look at*
ID		lee			
OG		lee			
GM		lee			
EG					
WO					
FU		lee			
AR		lee			
OB		lee			
OT					
OE		lee			
ME	korú[1]	le[2]			[1] *wait* [2] *watch, guard*
KU		le			
KB					
WT					
ON					
IK					
EK			dií[1]	kpálí	[1] = *look at*
KO	kóru[1]	leé[2]		kpálí[3]	[1] *wait, watch* [2] *keep an eye on, watch* [3] *watch, spy on*
GB			dií[1]		[1] = *look at*
OR				túkóri	
AT	kórí,			kpálí	
BI				dii	
				wɔ́rú	
Notes	*kori 2 *esp.* dõĩ kori *keep wake*	*lèe (NA + IZ) Nupe lẽ *see* Ebira ré *see* PIgboid l̰ẽ *look at* BLR dòd *look, look at, face towards*			

KEY		
Defaka		
NK	táfi	? < Portuguese
BD		
Ịḅanị	igbé fínjí-nyɛ́	*box-open-er*
Kalaḅa rị	sámbı	< Portuguese
BL		
KI	sámbı	< Portuguese
NE	a. sãmbí	a. < Portuguese
	b. igodó fĩndi-ye	b. *lock-open-er*
AK	hámbi	< Portuguese
BU	sámbı	< Portuguese
OP	sámbi	< Portuguese
OY	ısãmbí	< Portuguese
ET	egodo ɓaraá	
EO	ısáfí	< Portuguese
BA	ısa̋fí/ısáfí	< Portuguese
KL		
AP	ısa̋fí	
ID	ısa̋fı, isáfı tɔbɔ	
OG	ısáfı	
GM	ısa̋fı	
EG		
WO		
FU	isa̋fı	
AR	ısa̋fı	
OB	isıáfı	
OT		
OE	sıáfı	
ME	egodo	
KU	egodo gbísa	
KB	egodi gbısaá	
WT	egodo gbısa	
ON	egodo gbısa	
IK	igodo gbısaá	
EK	igodo gbısá	
KO	igodo gbasá, sẽmbígbásá	
GB	igodo gbısá	
OR	sãmbı tɔ́bɔʊ	
AT	igodo ɓára	
BI	igodo gbísáa	
Notes		

KILL (V.T.)

Defaka	ɓáá	J 336
NK	ɓáá	
BD		
Ịḅanị	ɓá	
Kalaḅa rị	ɓá	
BL		
KI	ɓá	
NE	ɓa	
AK	ɓa	
BU	ɓá	
OP	bá	
OY	baa	
ET	ɓá	
EO	báá	
BA	bá	
KL		
AP	bá	
ID	baa	
OG	baa	
GM	ba	
EG		
WO		
FU	baa	
AR	ba	
OB	baa	
OT		
OE	baá	
ME	baá	
KU	bá	
KB	bá	
WT	baá	
ON	bá	
IK	ɓá	
EK	báá	
KO	báá	
GB	bá	
OR	ɓá	
AT	ɓá	
BI	ɓá	
Notes	*ɓaa 2	**ɓaa

KING, VILLAGE HEAD

Defaka	ámā́ ɛtɛ ɓáí	J 198
NK	ámā́ yínā́-ɓɔ́ˡɔ́	
BD		
Ịḅanị	ámā́ nyánā́-ɓɔ́	
Kalaḅa rị	ámā́ yánā́/dá-ɓɔ́	
BL		
KI	ámā́ yánā́-ɓɔ́	
NE	amã yanã-ɓɔ/owei	
AK	amã yanã/da-ɓɔ	
BU	amā́ nā́nā́-wéí	
OP	amā́ nā́nā́ ówéí	
OY	amã nãnã-wei	
ET	amā́ nā́nā́ ówei	
EO	amā́ nā́nā́-wéí	
BA	amā́ nā́nā́-wéí	
KL		
AP	amā́ nā́nā́ ówéí	
ID	pɛrɛ	
OG	pɛrɛ amã zınã-wei	
GM	pɛrɛ	
EG		
WO		
FU	pɛrɛ	
AR	pɛrɛ	
OB	pɛrɛ	
OT		
OE	pɛrɛ, amā́ nā́nā́ ówéí, *	
ME	pɛrɛ, amā́ ókósú ówéí	
KU	pırɛ	
KB	amā́ nā́nówéí, pɛrɛ	
WT	amā́ nā́nā́ ówéí	
ON	amā́ nā́nā́ ówéí	
IK	amā́ nā́nā́ ówéí	
EK	amā́ nā́nā́ ówéí	
KO	amā́ nā́nā́/dá ówéí	
GB	amā́ nā́nā́ ówéí	
OR	ámā́ yínā́ ówei	
AT	ámā́ yánā́-wéí, *	
BI	pırɛ, ámā́ síɓí da owei	
Notes	*amã yanã ɓɔ/owei	*town-own-er/man*

KITE		
Defaka		
NK	ákpárã̄ŋgbá, *	
BD		
Ịḅanị	ikulée	
Kalaḅa rị	ékulé	
BL		
KI	íkúˡlé	
NE	ekúlẽĩ	
AK	ekúlẽĩ/ikúlẽĩ	
BU	ikúlei	
OP	okúlei	
OY	okílei	
ET	okúlei	
EO	okílei	
BA	okúléí	
KL		
AP	okúleí	
ID	ekileí/oluléí	
OG	ekuléi/ekiléí, ogbóko	
GM		
EG		
WO		
FU	ekuleí	
AR		
OB	okúleí	
OT		
OE	ókiléí	
ME	ókileí	
KU	avɪã̄wéí	
KB	avĩ̄wéí, alɛ́léí	
WT	avã̄wei	
ON	okólei	
IK	okúleí	
EK	ofiõ owéí	
KO	okúleí/ekúleí	
GB	ofiõ owéi	
OR	ékulé	
AT	ékpékpée, ágbáágbáa,*	=
BI	ékpeékpeé	
Notes	*ekuleẽ ? 4	

KNEE

Defaka	
NK	ɓíɔ́ ḿgbu teɓe
BD	
Ịḅanị	ɓúɔ́ síbɪ
Kalaḅa rị	ɓúɔ́ kúˈkú
BL	
KI	búɔ́ íkpúkú
NE	ɪkpʊkʊ/tɪɓɪ
AK	ĩmgbéle
BU	ĩmgbélé
OP	ĩmgbélé
OY	ĩmgbele
ET	ĩmgbélé
EO	ĩmgbélé
BA	ĩmgbélé
KL	
AP	ĩmgbélé
ID	egbele
OG	(bʊɔ) igbele
GM	igbele
EG	
WO	
FU	igbele
AR	(bʊɔ) igbele
OB	ĩmgbele
OT	
OE	ẽmgbélé
ME	ẽmgbélé
KU	ẽmgbílé
KB	búɔ́ émgbílé
WT	ẽmgbélé
ON	ẽmgbélé
IK	ĩmgbélé
EK	ẽmgbélé
KO	ĩmgbélé
GB	ĩmgbélé
OR	ɓúɔ́ íku
AT	bɔ́ tẽ̃ĩ, ɓɔ íkpélékí
BI	íkónĩ́ée
Notes	*ɓɪwɔ ɪkpʊkʊ 2 2 (EI) *leg joint* *ĩgbele (Ịzọn)

KNEEL (V.I.)

NK	a. pá↓ráãŋga	J 274
	b. ɓíɔ́ ḿgbu teɓe pika	
Ịḅanị	ɪkpɛrɛkí	
Kalaḅa rị	kpɪrakí	
BL		
KI	kpɛrɛkí	
NE	íko	
AK	ikóo	
BU	ikó	
OP		
OY	ukoí	
ET		
EO	ukóí	
BA	ikóí	
KL		
AP	ukóí	
ID	ikoí	
OG	ikoí	
GM	ikoi	
EG		
WO		
FU	ukoí	
AR	ikoí	
OB	okoí	
OT		
OE	okeí	
ME	okoí	
KU	okei/okuei	
KB	okeí	
WT	okoí	
ON		
IK		
EK	ukoí	
KO	ukoí	
GB	okoí	
OR	íkuo	
AT	ókúṍ	
BI	íkúé	
Notes	*ikoi 5	

KNIFE		
Defaka	kíngí ɓɔm	J 72
NK	kíŋgí	
BD		
Ịḅanị	kíŋgí	
Kalaḅa rị	kálá ogie	
BL		
KI	kíŋgí	
NE	ɔgɪɛ́, ɓurú pu-wei/fɪ-wei	
P-Ịzọn	ɛdɛ̃ɛ̃́	
AK	ɔgíɔ, ɓuru pú-woi	
BU	ɛdɛ̃ɛ̃́, ɔgíɛ̃́	
OP	adɛ̃ɛ̃́, ɔgíɛ̃́	
OY	adɛ̃ɛ̃́	
ET	agiɛ̃́	
EO	ɛdɛ̃ɛ̃́	
BA	ɛdɛ̃ɛ̃́	
KL		
AP	ɛdɛ̃ɛ̃́	
ID	ɛdɛ̃ɛ̃	
OG	biri bíye, buru pú ye	
GM	ɛdɛ̃ɛ̃	
EG		
WO		
FU	ɛdɛ̃ɛ̃	
AR	ɛdɛ̃ɛ̃	
OB	ɛdɛ̃ɛ̃	
OT		
OE	adɛ̃ɛ̃	
ME	adɛ̃ɛ̃	
KU	adɛ̃ɛ̃	
KB	adɛ̃ɛ̃́	
WT	adɛ̃ɛ̃	
ON	adɛɛ̃	
IK	adɛ̃ɛ̃́, agiɛ̃́	
EK	ɛdɛ̃ɛ̃́	
KO	ɛdɛ̃ɛ̃́	
GB	ɛdɛ̃ɛ̃́	
OR	ɛdɛ	
AT	siɓi-yée	
BI	agarí	
Notes		

KNOW (V.T.)

Defaka	jírímã	J 295
NK	jírí	
BD		
Ịḅanị	nḗmḗ	
Kalaḅa rị	nḗmḗ	
BL		
KI	nḗmḗ	
NE	nĩmĩ	
AK	nẽmĩ	
BU	nḗmḗ	
OP	nḗmḗ	
OY	nĩmĩ	
ET	nḗmḗ	
EO	nḗmḗ	
BA	nḗmḗ	
KL		
AP	nḗmḗ	
ID	nẽmĩ/ nĩmĩ	
OG	nĩmĩ	
GM	nĩmĩ	
EG		
WO		
FU	nĩmĩ	
AR	nĩmĩ	
OB	nẽmĩ	
OT		
OE	nemḗ	
ME	nemḗ	
KU	nḗmḗ	
KB	nḗmḗ	
WT	nimḗ	
ON	nṹmṹ	
IK	nḗmḗ	
EK	nḗmḗ	
KO	nḗmḗ	
GB	nḗmḗ	
OR	nṹmṹ	
AT	nṹmṹ	
BI	nṹú	
Notes	*nẽmĩ 2	

KNOW HOW TO (V.AUX.)

Defaka	
NK	(íyé ɓára) jiri ?
BD	
Ịḅanị	nḭ́mḭ́ ?
Kalaḅa rị	dḭ́/dḭ́/dí, dḭ̃ḭ́ ?
BL	
KI	dḭ̃ ?
NE	dḭ̃
AK	dɛ́ɛ
BU	dḭ̃
OP	dɛ́
OY	dí
ET	dɛ́
EO	dí
BA	dí
KL	
AP	dí
ID	dɪ
OG	dɪ
GM	
EG	
WO	
FU	dɪ
AR	dɪ
OB	dɪ
OT	
OE	dɪ, mĩɛ dí
ME	dɪí
KU	dí
KB	dí
WT	dí ?
ON	dɛ́
IK	dɛ́
EK	dɪí
KO	dí
GB	dɪí
OR	dḭ̃
AT	dḭ̃
BI	dí
Notes	*dɪ 2

KOLA NUT

Defaka	kúmbé	J 50
NK	lá^{1}bʊ́	
BD		
Ịḅanị	dápó	
Kalaḅa rị	ďápó/ďáɓó/ďáwó	
BL		
KI	íďápó	
NE	ďaɓo	
AK	ďaɓure	
BU	ďáɓúó	
OP	dábíyó	
OY	dabou	
ET	ďáɓíyó, ďáɓúó	
EO	dábíyé	
BA	dábíyé	
KL		
AP	dábíyé	
ID	dabo/dabiyo	
OG	dabou	
GM	dabiyo	
EG		
WO		
FU	dabiyou	
AR	dabiyo	
OB	dabou	
OT		
OE	dabóú	
ME	dabóú	
KU	dábóú	
KB	dábóú	
WT	dabóú	
ON	dábóú	
IK	ďáɓóú, akãã́	
EK	dábóú	
KO	dábóú	
GB	dábóú	
OR	ďáɓʊ́	
AT	óďóɓó	
BI	dúɓó	
Notes	*iďɜpiyo ? 2	

LADDER

Defaka	
NK	abenẽ́
BD	
Ịḅanị	tãndı-nyé
Kalaḅa rị	ɛ́bɛ́ tɔ́njíé/tánjí-yé
BL	
KI	ékpéˡkpá
NE	tãndí-ye
AK	tíyɛ tãndi-yée
BU	ibébé
OP	obébé
OY	ebebé
ET	ebebeé
EO	obébé
BA	obébé
KL	
AP	obébé, ɛgúlɛ́
ID	obebe
OG	obebe
GM	obebe, ɔgɔnɔ̃́ igou-ye
EG	
WO	
FU	obebé
AR	obebé
OB	obebe
OT	
OE	obobo
ME	obobo/obebe
KU	obubo
KB	obuboó
WT	obobo
ON	obobo
IK	obobó
EK	obobó
KO	obébe/obóbo
GB	obobó
OR	obubẽ́ĩ
AT	ebebé
BI	obobo, ebebé

Notes

LADLE
Defaka
NK fúlɔ́ pã̄ŋga
BD
Ịḅanị éku
Kalaḅa ékú
rị
BL
KI yé cúɔ́ ĩ̄ŋgájí
NE ɔɓʊgɔ́ ɓara, ĩ́mgbi
AK ikpáhu
BU ɔkpású, akókó
OP ɔkpású ?
OY ʊkpasú
ET ukpasú
EO ʊkpású
BA ʊkpású
KL
AP ʊkpású
ID ɔkpázú/ɪkpású
OG ʊkpásʊ/ɪkpású
GM ukpasú
EG
WO
FU ukpasú
AR ʊkpasú
OB ukpású
OT
OE ɔkpasʊ
ME ɔkpasʊ
KU ʊkpasɪ
KB ɔkpasɪí
WT ʊkpasʊú
ON ukpasu
IK ukpasú
EK ʊkpasú
KO ʊkpasú
GB ʊkpasú
OR ígbi
AT ɔkpɔsí
BI ɔkpɔsí, egeji, *
Notes

LAKE			
Defaka			
NK			
BD			
Ịḅanị	dápá		
Kalaḅarị	ďáɓá/ďáwá		
BL			
KI	ďápá		
NE	ďaɓa, ĩndí ďaɓa		
AK	ďaɓa		
BU	ďáɓá	ďúnɔ̃	
OP		díné	
OY	daba		
ET		ďínɔ̃	
EO	dábá		
BA	dábá		
KL			
AP		dínɔ̃	
ID		dʊnɔ	
OG		bou dúnɔ̃ũ	ɔbʊɣʊ
GM			ɔgɔdɔ
EG			
WO			
FU		dɪnɔ	
AR		bou dínɔ,	ɔgɔdɔ
		dɪnɔ	
OB		dʊnɔ̃ũ	
OT			
OE		dʊnɔ̃	
ME		dʊnɔ̃	tɔrú
KU		dúnɔ̃ũ	
KB		dúnɔ̃	
WT		dʊnɔ̃	
ON		dúnɔ̃	
IK		dúnɔ̃	
EK		dínɔ̃ũ/dúnɔ̃ũ	
KO		dúnɔ̃ũ	
GB		dúnɔ̃ũ	
OR		ďɛnɛ̃	
AT		ďúnɔ̃	
BI		zúnɔ̃	

Notes * ďápa 2 *lake* (EI), *swamp* (WI)
Nupe **lebú** *rain puddles* ?
CD Agholo **ɔ̀-làb** *swamp*
Ekoid F **á-yíb** *water*
BLR **diba** LL 1025 *pool, pond; deep water; well*

LAME, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	ɓíó fi
BD	
Ịḅanị	íkúlá/íkúlé
Kalaḅa rị	ékélí/íkélí
BL	
KI	íkélú
NE	ekeli
AK	ikeli/ikule
BU	ikúlé
OP	okúlé
OY	ukule
ET	okírí
EO	ukúlé
BA	ukúlá
KL	
AP	ukúlé
ID	ikule
OG	ikule
GM	ikule
EG	
WO	
FU	ukule
AR	ukúla
OB	ɔkúlé
OT	
OE	okílé
ME	okílé
KU	okílé, ɛgá
KB	okúlé
WT	ɛgá, okílé
ON	ekúlé
IK	okúlé
EK	ukúlé
KO	ukúlé/ukúlá, ɪgá
GB	okírí
OR	íkúlá, púlá
AT	ókúló
BI	íkúlá
Notes	*ikulɜ ? 2

LAMP
Defaka
NK tɔ̃ndie
BD
Ịḅanị tɔ̃ndɔ
Kalaḅa rị tɔnjɔ́, tɔnjɪ-yé
BL
KI tonjɪí ?
NE tʊkpá
AK túkpa
BU tʊ́kpá
OP túkpá
OY tʊkpá
ET tʊkpaá
EO túkpá
BA túkpá
KL
AP túkpá
ID tʊkpa
OG tʊkpa
GM tʊkpa
EG
WO
FU tʊkpa
AR ɔtʊkpa
OB tʊkpa
OT
OE tʊkpa
ME tʊkpa
KU tʊkpa
KB tukpaá ?
WT tɪkpa
ON tʊkpa
IK tʊkpaá
EK tʊkpá
KO tʊkpá
GB tʊkpá
OR tɔ̃ndɪ
AT ɪtʊkpa
BI itʊkpa
Notes

LAND (V.T.)

Defaka	
NK	kóró
BD	
Ịḅanị	kóró
Kalaḅa rị	kúró
BL	
KI	
NE	koro
AK	igbe
BU	igbé
OP	
OY	igbé
ET	
EO	igbé
BA	igbé
KL	
AP	igbé
ID	igbe
OG	igbe
GM	igbe
EG	
WO	
FU	igbe
AR	igbe
OB	egbei
OT	
OE	egbé
ME	egbé
KU	egbé
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	igbé
KO	igbé, agbá
GB	egbé
OR	ágba
AT	vĩã
BI	tá

Notes

LANGUAGE	
Defaka	
NK	ídó-ɓée
BD	
Ịḅanị	égére ɓípí
Kalaḅa rị	ámã́ ɓíɓí, ékwẽ́ ɓíɓí
BL	
KI	ámã́ ɓípí, ɔ́kwẽ́ĩ́ ɓípí
NE	amã ɓɪɓɪ
AK	ɓɛbɛ, di amã ɓéɓɛ ?
BU	amã́ ɓíɓí
OP	amã́ bébé
OY	amã bɪbɪ
ET	amã́ ɓéɓé
EO	amã́ bíbí
BA	amã́ bíbí
KL	
AP	amã́/fĩé bíbí
ID	bɛɣɛlɪ, amã bɪbɪ
OG	bɔɣɔlɪ
GM	amã bɪbɪ
EG	
WO	
FU	fie ṕɔ̃ŋɔ̃
AR	bɛɣɛlɪ
OB	fie bɛɛlɪ/pɔ̃ʊ̃
OT	
OE	bɛɛlɪ
ME	ṕɔ̃, bɛlɪ
KU	bɛlɪ ?
KB	bɛlɛé
WT	bɛlɛ
ON	ɛrɛ ṕɔ̃, bɛli ?
IK	pɔ̃ɔ̃́
EK	bɛɛlí
KO	bɛɛlí
GB	bɛɛlɪí
OR	ámã́-ɓí ɓɔkɔlʊ
AT	ámã́ ɓélɛ, ɓélé, kírí
BI	ámã́ bílɛɛ
Notes	

LAUGH (V.I.)

Defaka	kɛ́tɛ́	J 300
NK	deri	
BD		
Ịḅanị	dɛrí	
Kalaḅa rị	ɗɛrɪ	
BL		
KI	ɗɛrí	
NE	ɗɛrí	
AK	ɗɛ́rɪ	
BU	ɗɛ́rí	
OP	dɛ́rí	
OY	dɛrí	
ET	ɗɛrí	
EO	dɛ́rí	
BA	dɛ́rí	
KL		
AP	dɛ́rí	
ID	dɛrɪ	
OG	dɛrɪ	
GM	dɛrɪ	
EG		
WO		
FU	dɛrɪ	
AR	dɛrɪ	
OB	dɛrɪ	
OT		
OE	dɛrɪ	
ME	dɛrɪ	
KU	dɛrɪ	
KB	dɛrɪí	
WT	dɛrɪ	
ON	dɛri	
IK	ɗɛrí	
EK	dɛrí	
KO	dɛrí	
GB	dɛrí	
OR	ɗɛrɪ	
AT	ɗɛrɪ	
BI	dɛrɪ	
Notes	*ɗɛrɪ 1	

LAW	
Defaka	
NK	ólóɣó
BD	
Ịḅanị	ólóɣó/ólóó
Kalaḅa rị	ólókó
BL	
KI	ólókó
NE	ologo
AK	ologo
BU	olóɣó
OP	olóɣó
OY	oloo, oloɣo
ET	olóó
EO	olóɣó
BA	olóɣó
KL	
AP	olóɣó
ID	oloɣo/ologo
OG	oloɣo/oloko
GM	oloɣo
EG	
WO	
FU	oloo
AR	oloɣo
OB	oloo
OT	
OE	olóó
ME	olóó
KU	olúkó
KB	olókó
WT	olókó
ON	olóó
IK	olókó
EK	olókó
KO	olókó
GB	olókó
OR	óléí
AT	ólókó
BI	ólókó
Notes	*oloko 2

LAY (EGGS) (V.T.)

Defaka		
NK	kóro-mã	
BD		
Ịbanị	kóró-mãá/kóró-ˡmã́	
Kalaḅa rị	kúró-ˡmã́	
BL		
KI	koro-mã́ ?	
NE	koro-mɔ̃́, ãŋgá koro-mɔ	
AK	koro-mɔ̃́ɔ	
BU	kóró-mɔ̃́	
OP		
OY	koro-mɔ	
ET		
EO	koro-mɔ	
BA	ɛ̃ŋgɛ́ kóró-mɔ	
KL		
AP	(ɛ̃ŋgɛ́) kóró-mɔ̃́	
ID	koro-mɔ	
OG	koro-mɔ	
GM	koro-mɔ	
EG		
WO		
FU	koro-mɔ	
AR	koro-mɔ	
OB	koro-mɔ	
OT		
OE	koró-mɔ	
ME	pou, koró-mɔ	
KU	kúró-mũ	
KB	(ãŋga) poú, kóró-mṹ	
WT	ãŋga koro-mɔ/pou	
ON		
IK	ãŋga koro-mɔ̃́, kóró-mɔ	
EK	kóró-mɔ̃́	
KO	kóró-mɔ̃́, ãŋga koro-mɔ	
GB	kóró-mɔ	
OR	(ɛyɛn) kóro-mɔ	
AT	kóró-mɔ̃́	
BI	kúró-mṹ	
Notes	*koro-mã	causative of *fall*

LAZY, BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	íyɔ̃ nã̄ni
BD	
Ịḅanị	ḭ̃yɔ́ faá
Kalaḅa rị	óɓóˈkú, ɛgʊɛ, pisí
BL	
KI	íyɔ̃ ófórí
NE	odú ikú, ye nɛ̃ŋgí
AK	odu ikúu/póu
BU	iyé ɓólóú-ɣɛ fá, *
OP	
OY	ãŋgɔ ukú
ET	
EO	ozúkú ?
BA	ozúkú
KL	
AP	ozú ókú, súú
ID	suu
OG	suu
GM	
EG	
WO	
FU	suu
AR	ɔlɪ
OB	suu
OT	
OE	suú
ME	suú
KU	sú ?
KB	sú ?
WT	suú
ON	
IK	
EK	súú
KO	súú, emerẽmũ̄ṹ
GB	súú
OR	ɔgbɛ
AT	ɪgʊ̃ɛ̃ɛ̃
BI	INgʊrʊ
Notes	

LEAF		
Defaka	jírí ápá	J 57
NK	jírí páɣara - ápa	
BD		
Ịḅanị	áỹĩỹã́	
Kalaḅa	íỹĩỹã́	
rị		
BL		
KI	íỹã́ỹã́	
NE	tĩ ɓeri, ɗìri ɓeri	
AK	tẽ ɓeri	
BU	tĩ́ ɓérí	
OP	tẽ́ĩ́ bérí	
OY	tĩ pomũ	
ET	tẽ́ĩ́ pómṹ	
EO	tĩ́ bérí	
BA	tĩ́ bérí	
KL		
AP	tĩ́ pómṹ	
ID	fũ beri	
OG	fũ beri	
GM	fũ beri	
EG		
WO		
FU	dĩ-beri	
AR	tẽ beri	
OB	fũ beri	
OT		
OE	fuṹ/tĩĩ́ pómṹ	
ME	pomũ	
KU	túó pómṹ	
KB	tĩ́ pómṹ	
WT	tĩ́ pómṹ	
ON	pomũ, tẽ́ pómṹ	
IK	pomũṹ	
EK	pomũṹ	
KO	tĩ́/túɔ́ pómṹ/bérí	
GB	fṹ pómṹ	
OR	tíí ɓéri	
AT	fṹ ɓéri	
BI	fṹ ɓéríi/ɓérí-yée	
Notes	*tĩ ɓeri 2 1	*tree-ear*

LEAK (V.I.)

Defaka	
NK	firi
BD	
Ịḅanị	firí
Kalaḅa rị	firí
BL	
KI	firí
NE	ifíri
AK	ihíri
BU	fírí
OP	
OY	ifiríi ?
ET	
EO	ifírí
BA	ifírí
KL	
AP	ifírí
ID	ifirí
OG	ifirí
GM	ifiri
EG	
WO	
FU	ifirí
AR	ifiri
OB	ifiríí
OT	
OE	efirí
ME	efiri
KU	efiri
KB	efirí
WT	efirí
ON	
IK	
EK	firí
KO	firí
GB	firí
OR	firi
AT	firí
BI	tolú, firí
Notes	ifiri 1?

LEARN (V.T.)

Defaka	dídɛ̃ɛ̃	J 299
NK	daɓa	
BD		
Ịḅanị	dawɔ́	
Kalaḅa rị	ɗawɔ́	
BL		
KI	ɗawɔɔ́	
NE	ɗáwɔı	
AK	ɗáwɔı	
BU	ɗáwáí	
OP	dáwáí	
OY	dawáı	
ET	ɗawaí	
EO	dáwáı	
BA	dáwɔ́ı	
KL		
AP	dáwáí	
ID	tolu-mɔ	
OG	tolu-mɔ	
GM	tolu-mɔ	
EG		
WO		
FU	idawaí	
AR	idawáı	
OB	dawáí	
OT		
OE	tolú-mɔ	
ME	dawaı, tolú-mɔ	
KU	tólú-mɔ	
KB	dʋwaí, tólú-mɔ̃́	
WT	dawaı, tolú-mɔ̃	
	dawaı	
ON	dawaí	
IK	ɗawaí	
EK	dawaí	
KO	dawaí	
GB	dawaí, tólú-mɔ̃́	
OR	tóli-mɔ	
AT	áɗáˡá, tólú-mɔ̃́	
BI	daa	
Notes	*ɗaɓaı 5	

LEECH
Defaka
NK ítú ˡmḿnḿ
BD
Ịḅanị ã́ˡwú
Kalaḅa á̰ˡwɔ́n
rị
BL
KI
NE ɛ́w̃ɛ̃
AK ɛwɛ̃́ɛ̃
BU ɔlɔ́lɔı
OP akúlɛ, alɛ́lɛu
OY akʋlá, alɔ́lɔı
ET
EO (akʋlá, ɔlɔlɔ́ĩ
BA akúlá
KL
AP akúlá
ID akʋlá
OG akúla
GM akʋlá
EG
WO
FU akʋlá
AR akúla
OB akʋla
OT
OE akúla, awḭ́
ME akúla, awḭ́
KU
KB
WT
ON
IK
EK akúlá
KO akúla
GB akúˡlá
OR ɛsʋrı
AT ikpúˡlú
BI asʋrʋ
Notes

LEFT(-HAND)

Defaka	kɔ̃ndɔ́ ɓa	J 254
NK	kɔ̃ndɔ́	
BD		
Ịbanị	ɛ́rɛ́/kɔ́njɔ́ (ɓá^{ɩ}rá)	
Kalaba	éré/kɔ̃ndɔ́ (ɓá^{ɩ}rá)	
rị		
BL		
KI	kɔ̃ndɔ́, éré (ɓára)	
NE	kɔ̃ndɔ, ere (ɓara)	
AK	kɔ̃ndɔ	
BU	kɔ́nɔ̃	
OP	kɔ́nɔ̃	
OY	kɔnɔ̃/kɔnɔ	
ET	kɔ́nɔ̃	
EO	kɔ́nɔ̃	
BA	kɔ́nɔ̃	
KL		
AP	kɔ́nɔ̃	
ID	kɔnɔ	
OG	kɔnɔ	
GM	kɔnɔ	
EG		
WO		
FU	kɔnɔ	
AR	kɔnɔ	
OB	kɔnɔ	
OT		
OE	kɔnɔ̃	
ME	kɔnɔ̃	
KU	kʊ́nɔ̃	
KB	kʊ́nɔ̃	
WT	kɔnɔ̃	
ON	kɔ́nɔ̃	
IK	kɔ́nɔ̃	
EK	kɔ́nɔ̃	
KO	kɔ́nɔ̃ (bárá), eré ã̄ŋgá	
GB	kɔ́nɔ̃	
OR	kɔ́nɔ̃	
AT	kɔ́nɔ̃	
BI	kʊ́nɔ̃	
Notes	*kɔ̃dɔ	

LEG/FOOT

Defaka	pára	J 23 leg
NK	ɓíɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɓúɔ́	
Kalaḅa rị	ɓúɔ́	
BL		
KI	ɓúɔ́, ɛ́lɛ́kɛ́	
NE	ɓʊɔ	
AK	ilege, ɓuwɔ	
BU	ɓúɔ́, iléɣé	
OP	búwɔ́, iléɣé	
OY	eleɣe, bʊwɔ	
ET	ɓúɔ́	
EO	búwɔ́, eléɣé	
BA	búɔ́	
KL		
AP	eléɣé, búɔ́	
ID	bʊwɔ	
OG	bʊɔ	
GM	bʊɔ	
EG		
WO		
FU	bʊwɔ	
AR	bʊɔ	
OB	bʊɔ	
OT		
OE	bʊɔ́	
ME	bʊɔ́	
KU	búɔ́	
KB	búɔ́	
WT	bʊɔ́	
ON	búɔ́	
IK	ɓúɔ́	
EK	búɔ́	
KO	búɔ́	
GB	búɔ́	
OR	ɓúɔ́	
AT	ɓɔ́	
BI	bɔ́	
Notes	*ɓɪwɔ 2	

Leopard, *Panthera pardus*

Defaka			toto	J 154
NK			kúru	
BD				
Ịḅanị		sírı		
Kalaḅarị		sírı		
BL				
KI		cíˡrí		
NE			kʊrɔ́ nãmã	'strong animal'
AK			kurɔ nã́mã	
BU	kɔ́nɔ̃́-wéí			'left hand-man'
OP	kɔ́nɔ̃́-wéí			
OY	kɔnɔ-wei			
ET	kɔ́nɔ́wéí			
EO	kɔ́nɔ̃́-wéí			
BA	kɔ́nɔ̃́-wéí			
KL				
AP	kɔ́nɔ̃́-wéí			
ID	ɔkɔnɔ-wei			
OG	ɔkɔ́nɔ̃́-wéí			
GM	ɔkɔ́nɔ-wei			
EG				
WO				
FU	kɔnɔ-wei		bou séí	
AR				
OB	kɔnɔ-wei			
OT				
OE	kɔnɔ̃́-wéí			
ME	kɔnɔ̃́-wéí			
KU			obórí kɛ́rí ówéí	'strong-hand-one'
KB	kɔnówéí			
WT	kɔnówéí			
ON	kónówéí			
IK	kɔ́nɔ̃́-wéí			
EK			ɛdʊlɛ́	
KO	kɔ́nɔ̃́ ówéí		ɛdʊlɛ́/ɔdɪlɛ́	
GB	kɔ́nɔ̃́-wéí ?			
OR			ágú	< Igboid
AT			ezébalı	
BI			bírá kʊrɔ owéi	'strong-hand-one'

Notes: the name of the leopard is is often replaced by epithets that is hard to determine what the proto-Ịjọ might have been. The ***sírı** forms in Western Ịjọ do not seem to be borrowed and this could be the remaining trace of the original form. The ***ɛdʊlɛ́** forms are more common than at first appears as they often co-occur with ***kɔ́nɔ̃́ ówéí**. The ɛdU- element usually means 'genet', so the –lɛ́ us apparently a suffix.

LICK (SOUP)

Defaka	dʊ̰ʊ̰	J 265
NK	(tá˩ɓá)	
BD		
Ịḅanị	tá˩ɓá	
Kalaḅa	siĩ, tá˩ɓá	
rị		
BL		
KI	ɓú, tá˩ɓá	
NE	ɓɛlí, taɓá	
AK	táɓa	
BU	táɓá	
OP	tábá	
OY	taba	
ET	táɓá	
EO	tábá	
BA	tábá	
KL		
AP	tábá	
ID	taba	
OG	taba	
GM	taba ?	
EG		
WO		
FU	taba	
AR	taba	
OB	taba	
OT		
OE	mɛlí, tabá, gbulú	
ME	mɛlɪ, tabá	
KU	tíbá	
KB	tíbá	
WT	tabá	
ON	tábá	
IK	táɓá	
EK	tábá, mɛlí	
KO	tábá	
GB	tábá	
OR	táɓa!	
AT	táɓá, kpɔ́lɔ́	
BI	tíɓá	
Notes	*taɓa 3	

LIE (N.)		
Defaka	kʋtalá	J 135
NK	ófóró	
BD		
Ịḅanị	epele, irúó nyɛ́ ?	
Kalaḅa	írúó yé, író	
rị		
BL		
KI	írúó yé	
NE	ɔsɔɓʋ, paɪ (yé)	
AK	ari	
BU	ɪbálí	
OP	ikpé	
OY	ikpe	
ET	ekpé	
EO	árí	
BA	árí	
KL		
AP	érí, wáyó, ikpé	
ID	bɔlɔ-yaɪ, (egbẽrĩ	bɔlɔ
OG	bɔlɔ egberi	
GM	ari	
EG		
WO		
FU	ari-ye	
AR	ari	
OB	bʋlɔʋ	
OT		
OE	ekpé (égbérí)	
ME	ekpé	
KU	ekpé	
KB	ekpé	
WT	ekpé	
ON	ekpé	
IK	ekpé	
EK	ikpé	
KO	ikpé, oló	
GB	ikpé	
OR	ɜti	
AT	óló	
BI	óló	
Notes		

LIE DOWN (V.I.)

Defaka	ibi	J 275 = *sleep*
NK	mṹˈnɔ̃, nyanã ɓíɔ	
BD		
Ịḅanị	ɓʊlɔlɔ́	
Kalaḅa rị	ɓɔlɔlɔ́	
BL		
KI	ɓɔlɔlɔɔ́	
NE	koro súũ	
AK	(korõ ɦɔ̃ɔ̃	
BU	kóró síẽ, (kóró) sṹ	
OP	kóró síyẽ	
OY	koro sɔ̃ĩ	
ET	kóró	
EO	kóró sṹ	
BA	kóró sṹ	
KL		
AP	kóró	
ID	koro (bʊnũ, sʊṹ	
OG	koro bʊnũ	
GM	koro bʊnũ	
EG		
WO		
FU	koro bʊnũ	
AR	koro bʊnũ	
OB	sʊṹ	
OT		
OE	koró (búnṹ), sʊĩ́	
ME	koró búnṹ	
KU	sʊɛ̃ĩ	
KB	kóró búnṹ	
WT	koró búnṹ	
ON	kóró bɔ́nɔ̃́ ?	
IK	sɛsɛrɛɛ́, kóró bɔ́nɔ̃́	
EK	kóró búnṹ	
KO	kóró sʊĩ̃	
GB	sʊɛ̃ĩ	
OR	sɛréɛ, sɛré túu!	
AT	ɓonõ	
BI	mṹnṹ sṹ	
Notes	*ɓɔlɔlɔ 5 (KaKiBa)	
	*koro sũũ 22 (NA)	
	*koro ɓʊnũ	*fall stretch*
		fall sleep

LIFE

Defaka	
NK	dunɔ
BD	
Ịḅanị	dú˩mã́
Kalaḅa rị	ɗú˩mó
BL	
KI	ɗú˩mó
NE	numó
AK	nṹmɔ
BU	ɪndʊ́
OP	undɔ́
OY	ʊndʊ́
ET	undɔ́
EO	ʊndʊ́
BA	nṹmó, ʊndʊ́
KL	
AP	ʊndʊ́
ID	ɪndʊ/undʊ, ayé
OG	ayé
GM	udʊ
EG	
WO	
FU	ʊdʊ
AR	ʊdʊ
OB	ʊndʊ
OT	
OE	eyẽr̃ĩ, akpo
ME	ɔ̃ndʊ́
KU	ɔ̃ndʊ́
KB	ɛndʊ́
WT	ɛndʊ́
ON	undɔ́
IK	ɔ̃ndɔ́
EK	ʊndʊ́
KO	ʊndʊ́
GB	ʊndʊ́
OR	ɛ́dʊ
AT	ɔ́wáa, índʊ́
BI	índʊ́ʊ
Notes	

LIFT: TAKE UP (V.T.)

NK	séke-mã/séɣe-mã
Ịbanị	sáˡɣí/sáˡí: sáˡɣí/sáˡí
Kalaḅa	sáˡkí: sáˡkí
rị	
BL	
KI	déˡkí cíɛ́-mã:déˡkí cíɛ́-mã
NE	sogio-mɔ̃: kɔ̃ sogio-mɔ̃
AK	hogio-mɔ̃ɔ: kɔrı iwo-mɔ̃ɔ
BU	sérí-mɔ̃: kɔ̃ akí
OP	sérí-mɔ̃: kɔ́rí seri-mɔ
OY	seri-mɔ̃
ET	sérí-mɔ: sérí áwóú-mɔ
EO	sórí-mɔ̃: kɔ́/kɔ̃ sori-mɔ
BA	sórí-mɔ̃: kɔ́ɔ̃ sori-mɔ
KL	
AP	sórí-mɔ̃: sórí-mɔ̃
ID	seri-mɔ: seri-mɔ
OG	sori-mɔ̃/soru-mɔ
GM	sori-mɔ: sori-mɔ
EG	
WO	
FU	seri-mɔ
AR	sori-mɔ
OB	seri-mɔ
OT	
OE	serí-mɔ: serí-mɔ
ME	serí-mɔ: serí-mɔ
KU	sérí-mɔ: sérí
KB	sérí-mũ/-mɔ: sérí-mɔ̃
WT	serí-mɔ: serí-mɔ
ON	sérí-mɔ: kɔri sérí-mɔ/*
IK	sérí-mɔ: sérí akɛ́
EK	sérí-mɔ
KO	sérí-mɔ̃: sérí-mɔ̃
GB	sérí-mɔ̃: sérí-mɔ̃
OR	párá íwou-mɔ: íwou-mɔ
AT	kosóri: soru n-ákíı, *
BI	(kɔrɔ̃ sórú: só n-ácí, *
Notes	

LIGHT (N.)

Defaka	
NK	pí˩nā́ yeri
BD	
Ịḅanị	baá
Kalaḅa	béle
rị	
BL	
KI	éné̋ kúɓu
NE	
AK	bãr̃ã
BU	gā́ā́, zéé
OP	gā́ ?
OY	gãã
ET	gāā́
EO	gā́ā́
BA	gā́ā́
KL	
AP	ɪyɔ́ yɛ́rí-yɔ́
ID	gãã
OG	er̃ẽĩ
GM	gãã
EG	
WO	
FU	gãã
AR	gãã
OB	gãã
OT	
OE	gãã
ME	gãã
KU	gãã
KB	gā́ã
WT	gā́ã
ON	gãã
IK	gāā́
EK	gāā́
KO	gāā́
GB	gāā́
OR	éné̋ĩ
AT	gãã
BI	ɔ́wáárí, éné̋e
Notes	

LIGHT (NOT HEAVY)

Defaka	féréféré	S
NK	fáɣá-fáɣá	
BD		
Ịbanị	baá	
Kalaba rị	féké-féké	
BL		
KI	sárá-sárá	
NE	ifere, péŋgenɛ̃̃e/péŋgɛnɛ̃̃ɛ	
AK	ihéré, iheke, ikú-gáa	
BU	ifíŋ̃ĩ	
OP	ifɛ̃̃ŋéí	
OY	fɛɛnɛɛ́	
ET	ɪfínɛ̃̃ĩ	
EO	fɛ̃̃ŋénɛ̃̃	
BA	fɛ̃̃ŋénɛ̃̃	
KL		
AP	fíínĩ	
ID	fɛ̃ŋe-fɛ̃ŋe	
OG	fĩŋĩ-fĩŋĩ	
GM	fɛ̃ŋɛ-fɛ̃ŋɛ	
EG		
WO		
FU	fɛ̃ŋɛ-fɛ̃ŋɛ	
AR	fɛɛ̃, fɛ̃ŋɛ́ɛ	
OB	fɪɪ-fɪɪ	
OT		
OE	fefé	
ME	feéfé	
KU	fɛ̃̃ɛ̃	
KB	fíĩ	
WT	fíĩ	
ON	fofoyíĩ	
IK	fefenɛ̃̃e, efɛ̃̃ŋɛ̃̃ĩ	
EK	fɛfɛnɛɛ	
KO	fɛfɛnɛɛ́/fefeneé, fɛ̃̃ɛ̃	
GB	fɛ́ˡɛ̃̃	
OR	fékéréké	
AT	ókú-wá	
BI	fíré-fíré	
Notes		

LIGHT(V.T.) :BE LIGHTED (V.I.)

Defaka		
NK	faɣáfáɣá	*cf.* LIGHT (NOT HEAVY)!
BD		
Ịbạnị	tɔnjí	
Kalaḅa rị	tɔnjı	
BL		
KI	tɔnjí	
NE	tɔ̃ndí	
AK	tɔ̃́ndi	
BU	tɔ́nḭ́	
OP	tɔ́nḭ́	
OY	seri	
ET	tɔnḭ́	
EO	sórí	
BA	sórí	
KL		
AP	sórí	
ID	sori	
OG	sori	
GM	sori	
EG		
WO		
FU	sori	
AR	sori	
OB	seri	
OT		
OE	tɔnı	
ME	tɔnı	
KU	túá, tanı	
KB	túá	
WT	tɔnı	
ON	tɔni	
IK	tɔnḭ́	
EK	tɔnḭ́: tɔnḭ́	
KO	tɔnḭ́/tanḭ́:tɔnı-í	
GB	tɔnḭ́	
OR	tɔnı	
AT	tɔnı	
BI	tɔnũ	
Notes	*tɔ̃dı/tãdı 1	

LIGHTNING

Defaka	
NK	orusée finḟ
BD	
Ịḅanị	so alágba
Kalaḅa rị	so ɓálá pú, *
BL	
KI	ánã̄ˡnã̄
NE	suó fını, ɓɛlí, ɔgɔ́nɔ-ye
AK	ɔgɔ́nɔ̃ tɔru-ye
BU	súó fını
OP	osúwó ˡfɛ́nɛ̃̄
OY	suwó fını
ET	osuo fɛnɛ̃̄
EO	súó fínı, (iɪ̃ɪ̃ tuũ
BA	súó fínḟ
KL	
AP	súó fínḟ
ID	melu
OG	(ɔgɔnɔ̃ melu
GM	ɔgɔnɔ̃ meli-mĩnı
EG	
WO	
FU	ɔgɔnɔ̃ melú
AR	melu
OB	melu
OT	
OE	osuwo fɛnı/fını
ME	osuo feni
KU	osuo biou
KB	fámũ-yɛɛ́
WT	eɪ̃ɛ̃́ɛ̃́ tɔrɔ finḟ
ON	osuo fɛnɛ
IK	osuo fɛnɛ̃̄
EK	osuo fınḟ
KO	osuo fınḟ
GB	ɔgɔnɔ̃ famũ-yé
OR	yiɓa agbala
AT	gbáɪ̃́bururu
BI	ámã̄ tɔ́rú pɛ́nḟ-yɔ̃̄ɔ̃
Notes	

LIKE (V.T.)

Defaka	ɔmĩõ	J 316
NK	(ɓɛ́lɛ́-mã́)	
BD		
Ịḅanị	ɓɛ́lɛ́-mãá	
Kalaḅa	ɓʊ́ ɓɛ́ˡlɛ́	
rị		
BL		
KI	ɓɛlɛ-mã́	
NE	ɓʊ ɓɛlɛ	
AK	ɓie ɓɛ́lɛ-mɔ	
BU	dísɛ́	
OP	dísɛ́	
OY	dısɛ	
ET		
EO	dísɛ́	
BA	dísɛ́	
KL		
AP	dísɛ́	
ID	dısɛ	
OG	dısɛ	
GM		
EG		
WO		
FU	dısɛ	
AR	dısɛ	
OB	dısɛ	
OT		
OE	dısɛ́	
ME	dısɛ́	
KU	dísɛ́	
KB	dísɛ́	
WT	dısɛ́	
ON		
IK	dísɛ́	
EK	dísɛ́	
KO	dísɛ́	
GB	dísɛ́	
OR	tarı	
AT	dĩsɛ́	
BI	dísí	
Notes		

LIME	
Defaka	
NK	fífírí ólolóńda
BD	
Ịbanị	kálá ɛ́lɛlɛ́ndɛ
Kalaḅa rị	olóminḿ
BL	
KI	oló mĩnḿ
NE	ídu kúmũ/ɗiri
AK	idí diri
BU	igé
OP	ɔgɔ́
OY	kalá ɔgʊ
ET	agɔɔ́
EO	ɔgʊ́
BA	kálá ɔgʊ, ɔgʊ̃́
KL	
AP	kálá lélémɔ
ID	kalá ɔgʊ̃, ovuléi
OG	kalɔ́gʊ̃, oviléi/oviléye
GM	kalɔ́gʊ̃
EG	
WO	
FU	kala óvilei
AR	kala ɔ́gʊ̃
OB	kala ɔ́gʊ
OT	
OE	ɪzɔ̃́ ágó
ME	ago
KU	ɛzɔ̃́ ágó
KB	pʊrʊ-pʊrʊ agó ?
WT	kalá agó
ON	kálá agɔ
IK	agɔɔ́
EK	ɔgʊ̃́
KO	ɔŋgʊ́/ɔgʊ̃́
GB	ɔgʊ̃́
OR	ɛ́lɛlɛ́nda
AT	agʊ̃
BI	kílAÈ ɔgʊ̃́
Notes	

LION
Defaka
NK télé
BD
Ịḅanị
Kalaḅa oduḿ, oku, adaka
rị
BL
KI ódúm
NE adáka
AK adáka, kurɔ nã́mã
BU kúrɔ́ nãmã, adáka
OP adáka
OY kurɔ́ nãmã
ET adáka
EO adáka
BA kúrɔ́ nã́mã́
KL
AP kúrɔ́ nã́mã́
ID
OG
GM okporóokpo
EG
WO
FU
AR bou sɛi
OB láíyɔnı
OT
OE láíyɔnı,kuré
ME láíyɔn
KU
KB kurɔ nımã
WT láíyɔn
ON adáka
IK kurɔ nãmã́
EK kurɔ nãmã́, adáka
KO láyɔn, kurɔ nãmã́
GB ɔdulɛ́, adáka
OR anãmãdága
AT sei nãmã́
BI odumḭ́nã́ agbáagú
Notes

LIP	
Defaka	
NK	ɓéɓé páɣara
BD	
Ịḅanị	bípí éléɣɛ/éléɛ
Kalaḅa rị	ɓíɓí pákırı
BL	
KI	ɓípí ápɛ́kéˈré
NE	ɓıɓı pagará
AK	ɓɛɓɛ gɛ-ye
BU	ɓíɓí ɔ́púr̃ã́
OP	bɛ́bɛ́ ɔ́púr̃ã́
OY	bıbı apʊr̃ã
ET	ɓɛ́ɓɛ́ ápúr̃ã́
EO	bíbí ɔ́púr̃ã́
BA	bíbí ɔ́pír̃ã́
KL	
AP	bíbí ɔ́púr̃ã́
ID	bıbı bʊlɔ/ɔpʊraĩ
OG	bıbı ide
GM	bıbı ?
EG	
WO	
FU	bıbı ɔpır̃ã/udu
AR	bıbı odu
OB	bıbı ĩndu
OT	
OE	bıbí ɔ́dú
ME	bıbí ódú
KU	bíbí ápír̃ã́
KB	bíbí ápírá
WT	bıbí ápírá
ON	bɛ́bɛ́ ápúrá ?
IK	ɓɛ́ɓɛ́ ápúr̃ã́
EK	bíbí ápúráú
KO	bíbí ópʊra/ápʊra
GB	bíbí ápúráú
OR	ɓɔ́kɔlɔ para
AT	búkɔ́lí ápara
BI	búkɔ́lú apara
Notes	

LISTEN (V.T.)

Defaka	nãagara	J 293
NK	pó↓kú ?	
BD		
Ịḅanị	pú↓ɣú/pú↓ú	
Kalaḅa rị	pó↓kí	
BL		
KI	pó↓kí	
NE	pogí	
AK	pógi	
BU	pói	
OP	pói	
OY	peí	
ET	pói	
EO	póɣí	
BA	póɣí	
KL		
AP	pói	
ID	pei	
OG	pou	
GM	pou	
EG		
WO		
FU	poɣi	
AR	poɣi	
OB	pei	
OT		
OE	peí	
ME	peí	
KU	péí	
KB	péí	
WT	peí	
ON	péí	
IK	pói	
EK	póú	
KO	pói/péí	
GB	pói	
OR	póu, íyé/éyɔ́ú́ póu	
AT	gbede	innovation
BI	gbide	innovation
Notes	*pókì´ 3	

LITTLE/SMALL (ADJ.)

Defaka	agbara	J
NK		
BD		
Ịḅanị	ká↓lá	
Kalaḅa rị	ká↓lá	
BL		
KI	kálá	
NE	kalá, pɪtɪnḹɪ	
AK	kála	
BU	káláa	
OP	kálá(ɪ)	
OY	kalá	
ET	kálá	
EO	kálá	
BA	kálá	
KL		
AP	kálá	
ID	kala: kalá ye	
OG	kala	
GM	kala: kalá ye	
EG		
WO		
FU	kala	
AR	kala	
OB	kala	
OT		
OE	kalá (ye)	
ME	kalá	
KU	kɪlá	
KB	kílá	
WT	kalá	
ON	kálái	
IK	kálá	
EK	kálá	
KO	kálá	
GB	kálá	
OR	kláí	
AT	kálá	
BI	kílɛ́	
Notes	*kala 3	

LITTLE/SMALL, BE (V.I.)

Defaka	
NK	bíbíé
BD	
Ịḅanị	íˡrú
Kalaḅa	íˡrú
rị	
BL	
KI	bóˡká, fĩõ̃
NE	ırú
AK	nɛ̃ɛ
BU	záú, INgítíkí
OP	záú
OY	dĩĩ̃
ET	zaú
EO	dĩ̃ĩ̃
BA	dĩ̃
KL	
AP	dĩ̃
ID	dĩ̃
OG	dĩ̃
GM	dĩĩ̃: dĩĩ̃ ye
EG	
WO	
FU	dĩĩ̃
AR	dĩ̃ɛ̃
OB	zaʊ
OT	
OE	zaʊ, kɛsí
ME	zaʊ
KU	za
KB	zaá, gɛɛ̃
WT	zaʊ, tʊkırıı
ON	zau
IK	zaú
EK	zaú
KO	zaú, tíõ̃-tíõ̃
GB	fĩ̃fĩ̃, zaú
OR	tekéréké
AT	lɔlɔ́
BI	võ̃
Notes	

LIVER				
Defaka				
NK		fufuɣu	fufuɣu	fufuɣu
BD				
Ịḅanị	põmbara	põmbara	põmbara	põmbara
Kalaḅarị	põmbırá, põmbará	põmbırá, põmbará	põmbırá, põmbará	põmbırá, põmbará
BL				
KI	parãŋgá	parãŋgá	parãŋgá	parãŋgá
NE		ɓió-ye	ɓió-ye	ɓió-ye
AK		wãbaye	wãbaye	wãbaye
BU	pṹŋgálá	pṹŋgálá	pṹŋgálá	pṹŋgálá
OP	pũŋgalá	iŋgelegéle, pũŋgalá	iŋgelegéle, pũŋgalá	iŋgelegéle, pũŋgalá
OY		fɛ̃ɩ́ fɪ-ye	fɛ̃ɩ́ fɪ-ye	fɛ̃ɩ́ fɪ-ye
ET		kileɓíe	kileɓíe	kileɓíe
EO		iŋgéléŋgé, (abobiyẽ	iŋgéléŋgé, (abobiyẽ	iŋgéléŋgé, (abobiyẽ
BA		fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye
KL				
AP		iŋgéléŋgélé	iŋgéléŋgélé	iŋgéléŋgélé
ID		fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye
OG		fɛ̃ɩ́/fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɛ̃ɩ́/fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɛ̃ɩ́/fɔ̃ɩ́ fɪ-ye
GM		ɔdʊdʊ, fɔ̃ɩ́ fi-ye	ɔdʊdʊ, fɔ̃ɩ́ fi-ye	ɔdʊdʊ, fɔ̃ɩ́ fi-ye
EG				
WO				
FU		fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye
AR		fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye	fɔ̃ɩ́ fɪ-ye
OB	apãmbala	apãmbala	apãmbala	apãmbala
OT				
OE	apãmbala	apãmbala	apãmbala	apãmbala
ME		ẽŋgoloŋgolo	ẽŋgoloŋgolo	ẽŋgoloŋgolo
KU		ẽŋgelẽŋgele	ẽŋgelẽŋgele	ẽŋgelẽŋgele
KB		ẽŋgelẽŋgeleé, ẽŋgilẽŋgileé	ẽŋgelẽŋgeleé, ẽŋgilẽŋgileé	ẽŋgelẽŋgeleé, ẽŋgilẽŋgileé
WT		ẽŋgelẽŋgele	ẽŋgelẽŋgele	ẽŋgelẽŋgele
ON		iŋgelẽŋgéle	iŋgelẽŋgéle	iŋgelẽŋgéle
IK	põũbılaá	põũbılaá	põũbılaá	põũbılaá
EK		iŋgelẽŋgelé	iŋgelẽŋgelé	iŋgelẽŋgelé
KO		iŋgelẽŋgelé	iŋgelẽŋgelé	iŋgelẽŋgelé
GB		iŋgelẽŋgé	iŋgelẽŋgé	iŋgelẽŋgé
OR	panãnã́	panãnã́	panãnã́	panãnã́
AT	apanãnã́	apanãnã́	apanãnã́	apanãnã́
BI				
Notes	*pãɓala			

LIZARD

Defaka	agára	S
NK	agára	
BD		
Ịḅanị	akalú mbuló-mbuló	
Kalaḅa rị	olo-gbõĩ-gbõĩ	
BL		
KI	ãmbilé	
NE	ágbɔkɔ́	
AK	ɔgbɔ́kɔ	
BU	agéu	
OP	ɔgbɔ́kɔ	
OY	akpɔkɔ́, agogú	
ET	agoguú	
EO	akpɔ́kɔ́	
BA	akpɔ́kɔ́	
KL		
AP	akpɔ́kɔ́	
ID	akpɔ́ɣɔ́/akɔ́kɔ́	
OG	akpɔ́kɔ	
GM	akpɔkɛí	
EG		
WO		
FU	ákpɔkɔí	
AR	akpɔkɔ́ɪ	
OB	ɔkpɔkɔ	
OT		
OE	ágogú	
ME	ágogó	
KU	ágogú	
KB	agogu, ágogu	
WT	agogu	
ON	agogou	
IK	agoguú	
EK	wárí tuu owei	
KO	ãŋgeré	
GB	ãŋgolóˈó	
OR	okpóonyǯ	
AT	ókotóko	
BI	ító-gɪnãĩ,*	

Notes

LOAD (N.)

Defaka		
NK	pá↓rá-ye	= carry-thing
BD		
Ịḅanị	díɣi-nyɛ	= carry-thing
Kalaḅa rị	dó↓gí yé	= carry-thing
BL		
KI	pú↓rá-yé	= carry-thing
NE	siɓá-ye, pʊrá-ye, saí-ye	= carry-thing
AK	hiɓi-yái/hiɓiáa	= carry-thing
BU	síɓé-ye	= carry-thing
OP	síbé iyi	
OY	ikpese	
ET		
EO	síbé iye, ikpésé	
BA	síbé iye	
KL		
AP	ukú íye	
ID	pırá-ye	
OG	sibé-ye	
GM	sibé-ye	
EG		
WO		
FU	isɛ	
AR	ʊgɔ	
OB	sibé iye	
OT		
OE	sibe-ye	
ME	sibe eye	
KU	eyí	
KB	kuniyeé	
WT	sibeé	
ON	sibe-yi	
IK	ekpese	
EK	ikpesé	
KO	ikpesé, subo iyé/-yé	
GB	ikpesé	
OR	siɓí-ye	
AT	íbu	
BI	íbúu	

Notes

LOAD (BOAT) (V.T.)

Defaka	
NK	sai
BD	
Ịḅanị	sɛɛ́
Kalaḅa	sẽ̃ĩ́
rị	
BL	
KI	sẽ̃ĩ́
NE	saí
AK	hái
BU	sáí
OP	sáí
OY	saí
ET	saí
EO	sáí
BA	sáí
KL	
AP	sáí
ID	saɪ
OG	saɪ
GM	saɪ
EG	
WO	
FU	saɪ
AR	saɪ
OB	saɪ
OT	
OE	saí
ME	saɪ
KU	saɪ
KB	saí
WT	saɪ
ON	sai
IK	saí
EK	saí
KO	saí
GB	saí
OR	(árú) sáɪ
AT	saɪ
BI	sɛɪ
Notes	saɪ 1

LOCK	
Defaka	
NK	igodo
BD	
Ịḅanị	igodo/igodó
Kalaḅa rị	ikpopú/ikpepú
BL	
KI	igodí/igodo
NE	igodó, ɪbabá
AK	igódo
BU	igódó
OP	igódó
OY	igodó
ET	egodó
EO	igódó
BA	igódó
KL	
AP	igódó
ID	igodo, isáfɪ
OG	ɪsa̋fɪ
GM	ɪsa̋fɪ
EG	
WO	
FU	igodo
AR	agádá igodo
OB	isɪáfɪ
OT	
OE	egodo
ME	ɛkɔ́lí, egodo
KU	egodo
KB	egodií
WT	egodo
ON	egodo
IK	igodoó
EK	igodó
KO	igodó, igodo yẽŋí, sɛ̋mbí
GB	igodó
OR	sãmbɪ
AT	igodo
BI	igodo
Notes	*igodo 1

LOCK (V.T.): BE LOCKED (V.I.)

Defaka	
NK	kaɣi
BD	
Ịḅanị	íká^{ı}sí
Kalaḅa rị	íká^{ı}sí
BL	
KI	ıkasí ?
NE	kasí: kásı
AK	káhı
BU	káí
OP	
OY	kaí
ET	
EO	káí
BA	gbã̄ ?
KL	
AP	káí
ID	káí/kakı: gbaī
OG	gbã: gbaī
GM	kakı
EG	
WO	
FU	gbã: gbaī
AR	isã̄fı tʊa
OB	kaı: kaaí
OT	
OE	kaí
ME	kaí: kaıí
KU	káí
KB	
WT	kaí
ON	
IK	
EK	káí: kaí
KO	káí
GB	káí
OR	píkı
AT	kası
BI	giri

Notes

LONG, BE(COME)(V.I.)

Defaka	nā̃nˡgá	J 245
NK	nɔ̃Ngúˡɔ́	
BD		
Ịbanị	nā̃ngúɔ́	
Kalaba rị	nā̃ngúɔ́, nɔ̃ngɔ́	
BL		
KI	nā̃ngúɔ́	
NE	nãŋgʊlɔ́, nõŋgalá, nā̃ngʊɔ, *	
AK	nũŋgála	
BU	tíɛ́	
OP	dā̃ŋā̃	
OY	dãā̃, daáĩ	
ET	dā̃ ?	
EO	dā̃ŋā̃	
BA	dā̃ŋā̃(í)n	
KL		
AP	dā̃ŋā̃ĩ́	
ID	dãwaĩ	
OG	dãŋãĩ	
GM	dãwaĩ	
EG		
WO		
FU	daɣaĩ	
AR	dãŋãĩ	
OB	dãŋā̃ĩ́	
OT		
OE	adãw̃ā̃ĩ́ [check*]	
ME	daw̃ãĩ́	
KU	díáĩ́	
KB	díáĩ́/dáĩ́	
WT	daaĩ́	
ON	dā̃	
IK	dā̃ā̃	
EK	dā̃ŋā̃ĩ́	
KO	dā̃ŋā̃ĩ́, gɔ́lɔ́-gɔ́lɔ́	
GB	dā̃ŋĩ'	
OR	dā̃ɔ̃	
AT	dā̃ā̃	
BI	dā̃ā̃	
Notes	*dãgalı 3	ıf a- is part of stem, this is an orig. 4-syll. verb. ??

LOOK AT (V.T.)

Defaka	
NK	liɣi, osɔ
BD	
Ịḅanị	diɣí/dií
Kalaḅa rị	ɗìkí
BL	
KI	ɗìkí
NE	ɗìgí
AK	ɗĩgi
BU	ɗĩí
OP	díí ?
OY	dií
ET	ɗìí
EO	díɣí
BA	díɣí
KL	
AP	díí
ID	dii
OG	diɣi
GM	dii
EG	
WO	
FU	diɣi
AR	diɣi
OB	dii
OT	
OE	dii
ME	dii
KU	dii
KB	dií
WT	di ?
ON	di ?
IK	ɗìí
EK	dií
KO	dií
GB	dií
OR	ɗĩi, íyé ɗĩi
AT	ɗìi
BI	dii
Notes	*ɗìki 2

LOOK FOR (V.T.)

Defaka	kara	J 318
NK	lɔku	
BD		
Ịḅanị	dɔɣú/dɔú	
Kalaḅa rị	ɗɔkɪ	
BL		
KI	ɗɔkí	
NE	ɗɔgí	
AK	ɗɔ́gi, ɗɔ́gɛ	
BU	ɗɔ́ú	
OP	dɔ́ú	
OY	dɔú	
ET	ɗɔú	
EO	dɔ́ɣí	
BA	dɔ́ɣí	
KL		
AP	dɔ́ú	
ID	dɔʊ	
OG	dɔʊ/dɔɣʊ	
GM	dɔʊ	
EG		
WO		
FU	dɔú	
AR	dɔʊ	
OB	dɔʊ	
OT		
OE	dɔʊ	
ME	dɔʊ	
KU	dɔʊ	
KB	dɔú	
WT	dɔʊ	
ON	dɔu	
IK	ɗɔú	
EK	dɔú	
KO	dɔú	
GB	dɔú	
OR	ɗɔʊ	
AT	ɗɔʊ	
BI	dɔɔ	
Notes	*ɗɔkɪ 1	

LOUSE		
Defaka	mkpi	J 169
NK	óˡkú	
BD		
Ịḅanị	ígú ?	
Kalaḅa rị	íkú	
BL		
KI	íkú	
NE	iku	
AK	iku	
BU	ikú	
OP	okú	
OY	uku	
ET	okú	
EO	ukú	
BA	ukú	
KL		
AP	ukú	
ID	iku	
OG	iku	
GM	uku	
EG		
WO		
FU	uku	
AR	uku	
OB	oku/uku	
OT		
OE	okú	
ME	okú	
KU	okú, owẽĩ	
KB	owẽ́ĩ́, bɪdɛ owẽ́ĩ́	
WT	okú	
ON	okú	
IK	okú	
EK	ugú	
KO	ugú	
GB	ugú	
OR	sei-yé	
AT	ɪkpɔlɔsɪ	
BI	síɓí-yɛ́ɛ	
Notes	*iku? 2?	

LOVE (V.T.)

Defaka	
NK	tɔ́ru ori
BD	
Ịḅanị	ɓɛ́lɛ́-mãá, tarí
Kalaḅa rị	ɓɛlɛ-mã́, tarı
BL	
KI	ɓɛlɛ-mã́
NE	tarí
AK	tári
BU	tárí
OP	tárí
OY	tarí
ET	
EO	tárí
BA	tárí
KL	
AP	tárí
ID	tarı
OG	tarı
GM	tarı
EG	
WO	
FU	tarı
AR	dɔʊ, tarı
OB	tarı
OT	
OE	tarı
ME	tarı
KU	tarı
KB	tarı
WT	tarı
ON	
IK	tarí
EK	tarí
KO	tarí
GB	tarí
OR	tarı
AT	tarı
BI	ikia
Notes	*tarı 1

LUNGS
Defaka
NK apĩndara
BD
Ịḅanị íyɔ̃ sárá ákpáa
Kalaḅa rị fũfũ̃ũ
BL
KI fũfũ̃ũ
NE fúfu
AK húhu
BU ofúfú
OP ãmbá ?
OY ĩmbá dii
ET ofufuú
EO ɪyɔ̃, (ĩnba díi)
BA ofúũ̃fṹ
KL
AP ofṹfṹ
ID ofurumõfu
OG ofũfũ
GM agbobu-mɛ̃́, bulóúbu kemi ?
EG
WO
FU ofúúfúú
AR ofufu
OB ofurumɔfu
OT
OE ofuru-mɔ-ofu
ME ofoforo-yaɪ
KU ofúrómɔ̃́fó
KB ofúrúmɔ̃́fó
WT
ON ofúfúrú ímba
IK ĩmba fou yɔɔ́, ofumũ ofuú
EK
KO ofurumõfú, ũmba wamõ yɔ́
GB ofúrúmɔfú
OR iɣuɣúɣuɣu
AT apanãnã
BI ofuromõfo
Notes

MAD, BE(COME) (V.I.)

Defaka		
NK	nɔm	
BD		
Ịḅanị	nɔmũ	
Kalaḅa rị	nɔmũ, mã tɔ́ʲrú	
BL		
KI	nɔmṹ	
NE	nɔmṹ/nɛmṹ, mẽ̃	mẽ̃
AK	nɛ̃̃mũ	
BU	nɔ̃̃mṹ	
OP	nɔ̃̃mṹ	
OY	nɔmṹ	
ET	nɔmṹ	
EO	nɛ̃̃mṹ	
BA	nɛ̃̃mṹ	
KL		
AP	nɔ̃̃mṹ, dɔ̃̃	
ID	nɔmũ	
OG	nɔmũ	
GM	nɔmũ	
EG		
WO		
FU	nɛmũ	
AR	nɛmũ	
OB	nɔmũ	
OT		
OE	nɔmũ	
ME	nɔmũ	
KU	nɔmũ	
KB	nɔmũ, tɔ́rí yaı	
WT	nɔmũ, tɔrí yaı	
ON	nɔmũ	
IK	nɔmṹ	
EK	nɔmṹ	
KO	nɔmṹ, tɔ́rú séri	
GB	nɔmṹ	
OR	nɔmĩ	
AT	nɔmṹ	
BI	evĩ-yɛ́	
Notes	*nɛmũ 1	Cf. Ibibio

MAIDEN

Defaka	
NK	púpérí
BD	
Ịḅanị	ɔ́rú-ɓɔ́ túwɔ
Kalaḅa rị	íríá-ˡɓɔ́ túɓɔ
BL	
KI	íré-mḯnḯ-ɓɔ
NE	eré-wɔ tɔgú ?
AK	ere-wɔ́ɔ
BU	éré-wɔʊ-ɓaʊ
OP	éré-wɔu-bau
OY	eré-wɔʊ-baʊ
ET	éré tuɓɔ́ú
EO	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔ́ú
BA	éré-wɔ́ú(-baũ
KL	
AP	ɪyɔ́rɔ́ tɔ́bɔʊ
ID	ɪyɔrɔ tɔbɔ́
OG	kalá ɪyɔrɔ tɔbɔʊ
GM	kalá ɪyɔrɔ tɔbɔ
EG	
WO	
FU	
AR	ɪyɔrɔ tɔbɔ́, eriwɔ́-baʊ
OB	ɪyɔrɔ túbɔʊ
OT	
OE	(ere-wɔʊ-baũ
ME	ɛyɔ́rɔ́ tʊbɔʊ, ɛrúɔ-baʊ
KU	ɛrúɔ-baʊ
KB	kílá ɛrʊɔ́-ba
WT	ɛrɔ́-baʊ
ON	éré-wɔu-bau
IK	éré-wɔ́-ɓau
EK	
KO	eré-á-baú
GB	eré-baú
OR	éré tɔbɔ́ú
AT	éré tɔ́ɓɔ
BI	éré-á-túɓɔ́ɔ
Notes	

MAıZE		
Defaka	akpʊkpa	J 42
NK	akpukpa	
BD		
Ịḅanị	mbıakpa	
Kalaḅa rị	mbıaká/ĩmbıaká	
BL		
KI	ıpıamgbaá	
NE	ĩmbıakpá	
AK	agbodo	
BU	agbódó	
OP	agbódo	
OY	agbodo, aká	
ET	aká, agbódu	
EO	agbódó	
BA	agbódó	
KL		
AP	agbódó	
ID	agbodo	
OG	agbodo	
GM	agbodo	
EG		
WO		
FU	agbodo	
AR	agbodo	
OB	ɔká	
OT		
OE	ɔká	
ME	ɔká	
KU	aká	
KB	aká	
WT	aká	
ON	aká	
IK	aká	
EK	aká	
KO	aká	
GB	aká	
OR	ikpu	
AT	ákáa	
BI	ákáa	
Notes		

MALARIA

Defaka	
NK	ákɔm
BD	
Ịḅanị	ófírı
Kalaḅa rị	ákam
BL	
KI	ákɔm
NE	ofuro-ye
AK	ohoba
BU	osóɓó
OP	
OY	osobo
ET	
EO	osóbá
BA	osóbá
KL	
AP	osóbá
ID	osoba
OG	edidi, osoba
GM	osoba
EG	
WO	
FU	osoba
AR	owéi osoba
OB	odidi
OT	
OE	osóbó
ME	osóbó
KU	osúbó dɔ̃, ãŋgɔ́ seri
KB	oromã̄
WT	oromã̄, asánãyã̄ ã or an?
ON	
IK	
EK	eré-ámã̄ óvĩ́
KO	eré-ámã̄ óvĩ́
GB	erémĩ̄nĩ́ óvĩ́
OR	ákɔm
AT	ákúm
BI	íbã̄ã

Notes

MALE (N.)

Defaka	ɔ́ɓáí	J 177 Defaka ɓ= Ịjọ w
NK	amã	
BD		
Ịbạnị	ówí	
Kalaḅa rị	ówí	
BL		
KI	ówéí ?	
NE	owei	
AK	owoi	
BU	owéí	
OP	owéí	
OY	owoi	
ET	owéí	
EO	owéí	
BA	owéí	
KL		
AP	owéí	
ID	owei	
OG	oguei/ogoi	
GM	owei	
EG		
WO		
FU	owei	
AR	owei	
OB	owei	
OT		
OE	owéí	
ME	owéí	
KU	owéí	
KB	owéí	
WT	owéí	
ON	owéí	
IK	owéí	
EK	owéí	
KO	owéí	
GB	owéí	
OR	ówéí	
AT	asaɪ, éwéí	
BI	ówé	
Notes	*owei 2 (but OG g?)	

MAN		
Defaka	ɛmɛnɛ ɓáí	J 176
NK	amã-ɓɔ	
BD		
Ịḅanị	ówú tʊ́wɔ	
Kalaḅa rị	óyí-ɓɔ́	
BL		
KI	ówú-ɓɔ́	
NE	owei-ɓɔ́	
AK	owoi-ɓɔ	
BU	owéí kímḩ	
OP	(owéí) kɛ́mɛ̃́, owéí-bɔ́	
OY	owei kɪmḩ	
ET	owéí (kɛ́mɛ̃́)	
EO	owéí kímḩ	
BA	owéí kímḩ	
KL		
AP	owéí kímḩ	
ID	owei kímḩ	
OG	oguei kímĩ	
GM	owei kɪmḩ	
EG		
WO		
FU	owei kímĩ	
AR	owei kɪmĩ	
OB	owei	
OT		
OE	owéí kímḩ	
ME	owéí	
KU	owéí kímḩ	
KB	owéí kɛ́mɛ̃́	
WT	owéí	
ON	owéí (kɛ́mɛ̃́)	
IK	owéí (kɛ́mɛ̃́)	
EK	owéí	
KO	owéí kímḩ	
GB	owéí	
OR	owéí	
AT	kímḩ, ásaí, ewéí (tɔ́ɓɔ̃	
BI	ówéí tʊɓɔ	
Notes	*owei-ɓɔ	*male person*
	*owei kɪmĩ	

Manatee, *Trichechus senegalensis*

Defaka		
	*imẽĩ ? 4	
NK	omũũ	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị	emẽ́ĩ	
BL		
KI	omẽ́ĩ	
NE	émẽĩ	
AK	imẽ́ĩ	
BU	imẽ́ĩ	
OP	imẽ́ĩ	
OY	imẽĩ	
ET		
EO	imẽ́ĩ	
BA	emẽ́ĩ	
KL		
AP	emẽ́ĩ	
ID	emẽ́ĩ	
OG	emẽĩ	
GM	emẽĩ	
EG		
WO		
FU	emẽ́ĩ	tɔrʊ faa-wéí
AR	emẽĩ	tɔrʊ fawéi
OB	imẽ́ĩ	
OT		
OE	emẽĩ	
ME	emẽĩ	
KU	emẽĩ	
KB	emẽĩ	
WT	emẽĩ	
ON		
IK	imẽ́ĩ	
EK	emẽ́ĩ	
KO	emẽ́ĩ	
GB	emẽ́ĩ	
OR	emẽ́ĩ	
AT		
BI	omẽ́ĩ	

Notes: Apart from a scatter of borrowings into Central Delta, ***imẽĩ** appears to be a typically Ịjọ root. There is a possible external connection with the Mande languages, for example, Bamana **mãÕ,** Tieyaxo **ma** which would be appropriate is the origin of the Ịjọ lies further up the Niger.

Bush-mango, *Irvingia gabonensis*, Mango, *Mangifera indica*

	Bush-mango	Mango
Defaka		
	*ogbõĩ	
NK		mã́ŋgoro
BD		
Ịbanị	ógíʲrí	
Kalaḃarị	ogbõĩ́	
BL		
KI		íjíʲrí
NE	ogbẽĩ́/ogbõĩ́	ɓéke-n-ogbõĩ
AK	ogbṍĩ	
BU	ogbṍĩ	ɓéke ogbõĩ
OP	ogbṍĩ́	
OY	ogbõĩ́	
ET		ɓeke ogbẽĩ́
EO	ogbṍĩ́	béké ogbõĩ
BA	ogbṍĩ́	
KL		
AP	ogbṍĩ́	béké ogbõĩ
ID	ogbõĩ	mã́ngoro
OG	ogbẽĩ/ogbõĩ	
GM		mã́goro
EG		
WO		
FU	ogbĩĩ	mã́ngoro
AR		mõ̃gʊrʊ
OB	ogbõĩ́	mã́ngo
OT		
OE		beke ogbẽĩ
ME		beke ogbẽĩ
KU		mã́ngoro
KB	ogbẽĩ́	
WT		mã́ngoro
ON	ogbẽĩ	
IK		beke ogbõĩ́
EK	ogbõĩ́	
KO	ogbõĩ́	beké ogbõĩ
GB		beke ógbẽĩ
OR	ogbẽĩ	
AT	egbẽĩ	
BI	egbẽĩ	

Notes: the Indian mango is included here by way of interest, since it is a colonial-era introduction and many languages have a loan orignally from English (although the **mangoro** forms suggest via Hausa!). *Irvingia gabonensis* is widely used throughout southern Nigeria and has similar names in neighbouring languages, so this may be an early loan into proto-Ịjọ.

Mangrove, charcoal

Defaka	
Proto-Ịjọ	*ãgala
NK	ã̀ŋgálá
BD	
Ịbanị	ŋ̀gálá
Kalaḅarị	ã̀ŋgálá
BL	
KI	ã̀ŋgálá
NE	ãŋgala
AK	ãŋgala
BU	ãŋgálá
OP	ãŋgálá
OY	ãŋgala
ET	ãŋgálá
EO	ãŋgálá
BA	ãŋgálá
KL	
AP	ãŋgálá
ID	agala/ãŋgala
OG	agala
GM	agala
EG	
WO	
FU	ãŋgala
AR	agala
OB	ãŋgala, ɪkpáyá
OT	
OE	ãŋgálá
ME	ãŋgálá tĩ́
KU	ãŋgílá tĩ́
KB	ãŋgɪlá tĩ́
WT	ãŋgálá tĩ́
ON	ãŋgálá tɛ̃́
IK	ãŋgálá, bóũ
EK	ãŋgálá
KO	ãŋgálá tĩ́
GB	ãŋgálá
OR	ágálá
AT	ágálá
BI	ã̀ŋgílɛ́

Notes: ‘mangrove’ and ‘charcoal’ are the same lexeme throughout Ịjọ, presumably because charcoal is largely made from mangrove wood. There are at least two species of mangrove in the Delta, *Rhiziphora spp.* Some Lower Cross languages have this form, for example Iko **ń-gálá**, but this is almost certainly a loan from Ịjọ. More surprising is that *ãgala appears to have widespread cognates with words for charcoal in the rest of Niger-Congo and even in Nilo-Saharan. It therefore seems that that the Ịjọ already used this as a term for charcoal and applied to the mangrove when they reacehd the Delta.

MANILLA
Defaka
NK atɔ́ni
BD
Ịḅanị atɔ́nı
Kalaḅa abíı igbiki
rị
BL
KI igbiki mgbɔlúʊ
NE ãnda igbogi
AK oru igbogi, ãndá igbogi
BU ãndá ígbégí
OP
OY ãnda igbogi
ET
EO ãndá ígbógí
BA abéɣe/abéi, *
KL
AP ãndá ígbógí
ID igoli
OG ekúrei, igoli
GM
EG
WO
FU tarı ɔkʊba
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB ególí
WT
ON
IK igbegí
EK
KO ıgúáĩ ?
GB ikpekí
OR kírí íkpoki
AT ikpeki
BI íkɔ́sí
Notes

MANY PEOPLE

Defaka	
NK	súˈú kínḟ
BD	
Ịḅanị	tɔ ápʊ
Kalaḅa rị	ƭõ-wá tomi/-apʊ
BL	
KI	ƭõ-á tomõni
NE	
AK	mũĩ a-kɔ́ŋonu
BU	ɓṹ-otu
OP	ízã kɛmɛ
OY	biḟ kɪmĩ-amã
ET	bĩ kɛmḗ
EO	bũĩ á-kɪmĩ
BA	ízã kɪmĩ
KL	
AP	
ID	bĩ kímĩ/bẽĩ á-kɪmĩ
OG	bẽĩ á-kɪmĩ
GM	biá́ kɪmĩ-abʊ
EG	
WO	
FU	bũĩ á-kɪmĩ
AR	bũĩ á-kɪmĩ
OB	bĩ kímḟ-amã
OT	
OE	bĩ otu
ME	bĩ kɪmḟ
KU	bĩ kɪmĩ-amá̰
KB	
WT	
ON	bĩ-otu
IK	bĩ kɛmɛ-amã
EK	ɪzã kɪmĩ-amá̰, bĩ kɪmḟ
KO	bĩ kɪmĩ-ámã
GB	bĩĩ kɪmḟ
OR	káá-m ɛtʊ
AT	kímḟ ɔ́pírɪ́ɪ
BI	*ɓũĩ *many*

Notes

MANY: MANY THINGS

Defaka	
NK	sú^{l}ú
BD	
Ịḅanị	tɔ̃-(á-ɲɛ̃
Kalaḅa	tɔ̃w̃ã́ĩ = tɔ̃-wá (-
rị	ye/aĩ
BL	
KI	tɔ̃-á, ɓakaá, ɓɛ̃ɛ́
NE	imɩ́, ízã/ízã
AK	mṹĩ
BU	ɓṹ, ízã
OP	bɔ̃ɔ́, bɩ́, ízã
OY	bɔ̃ɔ́, ízã
ET	ɓiɩ́
EO	ízã, bɔ̃ɔ́
BA	bɔ̃ɔ́, ízã
KL	
AP	búɩ́
ID	bĩ/bɛ̃ĩ: bɛ̃ɛ́ ye
OG	bĩ/bɛ̃ĩ: bɛ̃ɛ́ ye
GM	: biaɩ́ ye
EG	
WO	
FU	bũĩ: bũĩ á-ye
AR	bũĩ
OB	bĩ: biɩ́ ye-amã
OT	
OE	bĩ: bĩ yaı
ME	bĩ
KU	bĩ
KB	bɛ̃ɛ́/bɩ̃ɩ́
WT	bĩ
ON	ízã, bĩ
IK	ɓɩ̃ɩ́
EK	bɩ̃ɩ́
KO	bɩ̃ɩ́
GB	bɩ̃ɩ́
OR	ɛ́tú, ɓũĩ
AT	ɓiɩ́, ɔ́pírí
BI	bĩ
Notes	*ɓõĩ/ɓɛ̃ĩ 1

MARKET

Defaka	kia	J 101
NK	fɛ́ɛ́	
BD		
Ịḅaṇị	fɛ́, ekémele, ogumã-biri	
Kalaḅa ṛị	fɛ́, ogumã-ɓirı	
BL		
KI	ɔgɔnɔ̃ ɓɔ́ɔ, ogumã ɓirí, fɛ́	
NE	ogumã-siri, fɔʊ	
AK	iye dɛri yɔ, ogumã-siri	
BU	fɔ́ʊ́	
OP	fɔ́ʊ́	
OY	fɔʊ	
ET	fɔ́ʊ́	
EO	fɛ́ʊ́	
BA	fɛ́ʊ́	
KL		
AP	fɔ́ʊ́	
ID	fɔ	
OG	fɔʊ	
GM	fɔʊ	
EG		
WO		
FU	ɔɓ̃ɔ̃	
AR	ɔɓ̃ɔ̃	
OB	fɔʊ	
OT		
OE	fɔʊ́	
ME	fɔʊ́	
KU	fɔ́ʊ́	
KB	fɔ́ʊ́	
WT	fɔʊ́	
ON	fɔ́ʊ́	
IK	fɔ́ʊ́	
EK	fɔ́ʊ́	
KO	fɔ́ʊ́	
GB	fɔ́ʊ́	
OR	fɔ̃́ʊ̃́	
AT	fɔ́	
BI	fɔ́	
Notes	*fɛ-yɔ 2 2	*buy-place*

MARKET DAY

Defaka	
NK	fɛ́ɛ́ ɓái
BD	
Ịḅanị	fɛ́ túɓó énɛ̃́
Kalaḅa rị	fɛ́ túɓó énɛ̃́
BL	
KI	fɛ́ énɛ̃́
NE	fɔʊ enɛ̃́, káka
AK	ogumãsiri ene, kákaı ene
BU	fɔ́ú ínɩ̃́, ɛkɛ̃́ inɩ̃́
OP	fɔ́ú bái
OY	fɔʊ baı
ET	fɔ́ú ɓái, akɛ̃ ɓaí
EO	fɛ́ú bái
BA	fɛ́ú)túbó bái
KL	
AP	ɛkɛ̃́
ID	fɔʊ eɛ̃ɛ̃ĩ
OG	fɔʊ eɛ̃ɛ̃ĩ, ɛkɛ̃ báı
GM	fɔʊ eɛ̃ɛ̃ĩ/baı
EG	
WO	
FU	ɔɓɔ̃/ɛkɛ̃ bái
AR	ɔbũmbáı
OB	fɔʊ eɛ̃ɛ̃ĩ, ɛkɛ̃ ɛ́ɛ̃ɛ̃ĩ
OT	
OE	fɔ́ú bái, akɛ̃ baı
ME	fɔ́ú (túbó) bái, akɛ̃ baı
KU	fɔ́ú ɛ́ɛ̃ɛ̃́ĩ́, akĩ baı
KB	fɔ́ú bái, akɛ̃ baı
WT	fɔ́ú bái, akɛ̃ baí
ON	akɛ̃ bai, fɔ́ú bái
IK	fɔ́ú ɓái, akɛ̃́ ɓái
EK	fɔ́ú ɛ́ɛ̃ɛ̃́ĩ́, ɛkɛ̃ baí
KO	ɛkɛ̃ baí, fɔ́ú bái
GB	fɔ́ú bái, ɛkɛ̃ baí
OR	fɔ̃́ɔ̃́ ɓái
AT	fɔ́ ɓánı, ogboɓa
BI	fɔ́ ɓálíı, iguruɓa
Notes	

MARRIAGE: TYPES OF MARRIAGE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	yaá: íˡgúá
Kalaḅa rị	simḗ: éya?: íˡgúá
BL	
KI	yaá
NE	opu ãŋgá: kalá ãŋga ?
AK	ɓara nãnã yée, ikie ére/*
BU	
OP	
OY	ere/yeí nãnã
ET	
EO	eré nā́nā́, yei nãnā́:
BA	yáá
KL	
AP	fɛ́ éré: ikíé ere
ID	ere nınã
OG	ere zınã:
GM	ere nãnã:
EG	
WO	
FU	opu nā́nā́, kala nā́nā́
AR	bırá ere: toi ére
OB	fɛɛ eré, tei ére
OT	
OE	bırá ere, ikie ere
ME	bıráere, ikie ere
KU	bırá ere, fɛ́ éré: eki ere
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bɛ́ré, ikié
KO	eré nā́nā́, yei nãnā́: *
GB	bɛ́ré: ikié
OR	igbogi tɔ́, wárı aga: *
AT	yáı
BI	ɓɛ́rɛ́
Notes	

MARRY (WIFE/HUSBAND) (V.T.)

Defaka	
NK	yaa
BD	
Ịḅanị	yaá
Kalaḅa rị	éré/óyí-ɓɔ́ símẽ́
BL	
KI	simeé
NE	ãŋgá
AK	ãŋgáa
BU	nã́nã́, ãŋgá
OP	nã́nã́
OY	(erẽ nãnã ?
ET	nãnã́
EO	nã́nã́
BA	nã́nã́
KL	
AP	nã́nã́
ID	nãnã/nınã
OG	zınã
GM	nãnã
EG	
WO	
FU	nãnã
AR	nãnã
OB	nãnã
OT	
OE	nãnã
ME	nãnã
KU	nınã
KB	nãnãã́
WT	nãnã
ON	nãnã
IK	nãnãã́
EK	nãnã́, éré nã́nã́
KO	nãnã́
GB	nãnã́
OR	wárí ága, éré ákı
AT	ákí (of man), yáı (of woman)
BI	ɓíré

Notes

MASON/MUD WASP

Defaka	
NK	agamã
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	oɗoɗomóoɗo
BL	
KI	bɵ̃
NE	ɓılá-gbõɵ̃
AK	ɓila igbɛ̃ŋu
BU	atamãtámã
OP	atamãtámã
OY	atɛmɛtémɛ
ET	atamãtámã
EO	ɛtémɛ̃témɛ
BA	ɛtémɛ̃témɛ̃
KL	
AP	ɛtémɛ̃témɛ
ID	ɔtɔ́kɔ́ warı kɔrı-wei
OG	ɔtɔ́kɔ́ warı kɔrı-wei
GM	osúa
EG	
WO	
FU	ɛtɛmɛtémɛ̃
AR	ɛtɛmɛtémɛ
OB	itɛmɛtémɛ̃
OT	
OE	atɛmɛtémɛ
ME	atɛmɛtémɛ
KU	atımãtímã
KB	atımãtímã
WT	atamãtámã
ON	atɛmɛtémɛ
IK	atamãtámã
EK	ovúvu
KO	ovɵ̃vɵ̃ũ
GB	ɔvɵ̃vúõ
OR	ɔvõvúõ
AT	avʊnɵ̃vʊnõ
BI	ıcícırí
Notes	

MASQUERADE

Defaka	
NK	ówú
BD	
Ịḅanị	ówú
Kalaḅa rị	ówú
BL	
KI	ówú
NE	owu
AK	ou
BU	óú
OP	óú
OY	óú
ET	óú
EO	óú
BA	óú
KL	
AP	óú
ID	ou/owu
OG	ou
GM	ou
EG	
WO	
FU	ou
AR	ou
OB	owu
OT	
OE	owú/awú
ME	owú
KU	owú
KB	owú
WT	owú
ON	óú
IK	óú
EK	óú
KO	óú
GB	óú
OR	ówú
AT	ebeké, ówú
BI	ówú
Notes	*owu 2

MASSAGE (V.T.)

Defaka	
NK	síinẽ
BD	
Ịḅanị	wɔ́ˡlɔ́, súnũnũú/súnũnṹ
Kalaḅa rị	súnṹˡnṹ, ɓúɗɔ́kí
BL	
KI	pɔnjí, lɔlí, cíˡrɔ́
NE	pɔ̃ndí, lɔlí
AK	lɔ́li
BU	lɔ́lí
OP	lɔ́lí
OY	lɔɔ́
ET	lɔɔ́, lɔ́lí
EO	lɔ́lí
BA	lɔ́lí
KL	
AP	lɔ́lí
ID	lɔlɪ
OG	lɔlɪ
GM	pou
EG	
WO	
FU	lɔlɪ
AR	lɔlɪ
OB	lɔlɪ
OT	
OE	lɔɔ
ME	lɔ
KU	lɔ
KB	lɔɔ́
WT	lɔ́ɔ́
ON	
IK	lɔɔ́
EK	lɔɔ́
KO	lɔɔ́, lɔlí ?, dãã̃
GB	lɔɔ́, dãŋã̃
OR	lɔ
AT	lɔ, dã
BI	lɔ, dã
Notes	*lɔlɪ 1

MAT		
Defaka	óbídá	J 80
NK	óbíté	
BD		
Ịḅanị	íɓílá: ákpárã̄mgbá	
Kalaḅa rị	íɓílá: étérɛ, akparakpá	
BL		
KI	été'rá, íɓílá	
NE	eɓila: akparakpá, óro,	
AK	oɓile: ɓéke oɓile, akparakpáa	
BU	oɓúnṹ, akpárákpá, óro	
OP	obúnṹ, akpárákpá óbúnṹ	
OY	obinõ	
ET	obúnṹ, akpárákpá; óro	
EO	obúnṹ; akpárákpá, óró	
BA	obúnẽ̄: búnṹ obinẽ	
KL		
AP	obínẽ̄: pámã̄ óbínẽ̄	
ID	obunõ, oró, ekeribɔ	
OG	obinẽ, ozuko, oró, agá	
GM		
EG		
WO		
FU	obinɛ	
AR	obinẽ: oziko, oré	
OB		
OT		
OE	(obínẽ	
ME	obínẽ̄, akpárákpa, oró	
KU	obínẽ̄, akpárákpá, oró	
KB	ebínẽ̄, akpírákpá, oró	
WT	akpárákpá, oró, okóbóró	
ON	obunȭ, akparakpaá, óró	
IK	obúnṹ, akpárákpá, óro	
EK		
KO	obúnã̄/obínã̄, ɔgbɔ́nȭmȭ, akpárákpára	
GB	obunã̄: ɔgbɔ́nȭmȭ,	
OR	ɓínẽ̄: ákpárákpá, oró	
AT	akpʊkpáa, ór̃ã̄ã	
BI	mȭnȭ-yéẽ, ákpírákpírá	
Notes	*eɓilɜ̰ ? 2	

MATCH
Defaka
NK mā́cis
BD
Ịḅanị tɔ̃ndɔ tɔ̃ndɪ-nyɛ́
Kalaḅa mā́sɪsɪ, fɪnĩ kɔrɪ-mã-
rị yé
BL
KI mā́cɪsɪ
NE mā́sɪsɪ, fɔ́ú gbasa
AK mā́sisi
BU agbɛ́nɛ̃́, mā́sɪsɪ
OP mãsísɪ
OY mãsísɪ
ET mā́sɪsɪ
EO mãsísɪ
BA mãsísɪ, agbʊ́nã
KL
AP mãsísɪ
ID agbʊnā́/igbʊnā́
OG ʊgbʊ́nã/ɪgbínã
GM ʊgbʊnā́
EG
WO
FU ʊgbʊnā́
AR ʊgbʊnā́
OB ɔgbʊnā́
OT
OE agbʊnā́
ME agbɪnā́
KU agbɪnā́
KB agbʊnãā́, mãsísɪ
WT mãsísɪ
ON mãsísi
IK mãsísi
EK fɪnĩ gbɛ̃ĩ-yé
KO mãsísɪ,kpáráká-
ye,agbanā́
GB agbɪnā́, mãsísɪ
OR kʊ́ɔ́í-kʊ́ɔ́í
AT mā́shɪsɪ
BI mãsísɪ
Notes

MATCHET

Defaka	ɔ́gíɔ́m	J 75
NK	ogɔ̃ĩ	
BD		
Ịḅanị	agidi	
Kalaḅa rị	(opũ ogie	
BL		
KI	agijií	
NE	ogidí, ĩmgbe pɛlɛ	
AK	ogídi	
BU	ogídí	
OP	ogídí	
OY	ogidí	
ET	ogidií	
EO	ogídí	
BA	ogídí	
KL		
AP	ogídí	
ID	ɔpɪa	
OG	ɔpɪa	
GM	ɔpɪa	
EG		
WO		
FU	ɔpɪa	
AR	ɔpɪa	
OB	ɔpɪa	
OT		
OE	apɪa	
ME	apia, ogidi	
KU	apɪa	
KB	apiá, ogidi	
WT	ogidi	
ON	ogidi	
IK	ogidií	
EK	ogidí	
KO	ogidí	
GB	ogidí	
OR	tóló	
AT	asɪsɔ́ɔ	
BI	ɔsʊsɔ́	
Notes	*ɜgidi 1	

MEASURE (LENGTH) V.T.

Defaka	
NK	tɔ́ɔ̃
BD	
Ịḅanị	tɔ́
Kalaḅa rị	tɔ̃
BL	
KI	tɔ̃
NE	ʧɔ̃
AK	ʧɔ̃
BU	tɔ̃
OP	
OY	tɔ́ɔ̃
ET	
EO	tɔ́ɔ̃
BA	tɔ̃
KL	
AP	tɔ̃
ID	ʧɔ̃
OG	ʧɔ̃
GM	ʧɔ̃
EG	
WO	
FU	ʧɔ̃
AR	ʧɔ̃
OB	ʧɔ̃
OT	
OE	tɔ̃ɔ̃
ME	tɔ̃ɔ̃
KU	tɔ̃
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ʧɔ̃
KO	tɔ̃
GB	tɔ̃
OR	tɔ̃
AT	tɔ̃
BI	tɔ̃
Notes	*tɔ̃ɔ̃ 2

MEDICinẽ
Defaka
NK ari
BD
Ịḅanị dĩrí
Kalaḅarị dĩrí
BL
KI dĩrí
NE dìri kumũ
AK dìri, kumũ
BU kúmṹ
OP kúmṹ
OY diri
ET kúmṹ
EO dírí kúmṹ
BA dírí
KL
AP dírí
ID diri
OG diri
GM diri
EG
WO
FU diri
AR diri
OB diri
OT
OE dirí
ME dirí
KU dírí
KB dírí
WT dirí
ON dírí
IK kúmṹ
EK dírí
KO dírí
GB dírí
OR dĩrí
AT dĩrí
BI zírí
Notes *dìri 2 *kúmũ NA + IZ
PYoruboid **o-gù̱**
Edoid: Ivie **i-'ku'mi**
PIgboid **ɔ́-gʷù̱**
Obolo **ú-ùm**
PMbam-Nkam **kùm**
Ekoid O **ɛ-kəm**
?BLR **kumu** *chief; medicine-man; rich*

MEET (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	joonia
BD	
Ịḅanị	donã́: donĩ́a
Kalaḅa rị	bıa-mã́
BL	
KI	ɛrıá
NE	bĩyã, ɛrí-ya, *: bĩ́yã
AK	: bíyã
BU	gbóló
OP	gbólói
OY	gbolói
ET	gboleí
EO	gbólói
BA	gbólói
KL	
AP	láá ?
ID	gboleí
OG	gboléí
GM	la ?
EG	
WO	
FU	gboleí
AR	gboleí
OB	laa, gboléí: bɛnĩ́
OT	
OE	gbeléí
ME	laá
KU	lá
KB	gbileí
WT	gbileí
ON	gboló, bɛnĩ́
IK	gboleí
EK	láá: gbeleí, bıyaĩ́
KO	bıyã́: duí, gbeleí, bıyaĩ́
GB	gbelé^{ı}í
OR	lɛlɛ́ı
AT	arí, arı
BI	arı

Notes

MELT (OIL) (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	sani
BD	
Ịḅanị	sánḩ-mãá: sanḩ
Kalaḅa rị	sanı
BL	
KI	sanḩ
NE	sanḩ, sanı-mɔ̃: sánı
AK	hánɛ/háni
BU	sánḩ-mɔ̃: sánḩ
OP	sánḩ
OY	sanḩ
ET	sanıí
EO	sánḩ
BA	sánḩ
KL	
AP	sánḩ
ID	sanı: sanḩ
OG	sanı: sanḩ
GM	sanı
EG	
WO	
FU	sanı: sanḩ
AR	sanı
OB	sanı
OT	
OE	sanı: sanḩ
ME	sanıí
KU	sanı
KB	sanıí
WT	sanıí
ON	sanḩ
IK	sanıí
EK	sanḩ: sanḩ
KO	sanḩ: sanı-í
GB	sanḩ
OR	sanı: sanḩ-nɛ̃́nḩ
AT	sanı
BI	sanı
Notes	*sanĩ 1 vt
	*sanı-ı 5 vi

MIDDLE

Defaka	
NK	ogbɔɔgbɔ
BD	
Ịḅanị	ogbokú
Kalaḅa rị	ogbokúˡú, ogbo ɓírí
BL	
KI	ogboó
NE	ogbó ɓiri, ogbó
AK	ogbóo
BU	ogbó, ɓírí
OP	gbáasí ókóló,bírí *
OY	okoló
ET	
EO	okóló,tɔ́rú bírí,*
BA	(otúrú) bírí
KL	
AP	okóló
ID	kere-kéré ituru
OG	(kere-kérẽ ituru
GM	oturu
EG	
WO	
FU	oturu
AR	kɛrɛ biri
OB	oturu/kara-kárá biri
OT	
OE	akarakara bírí,ovurú, *
ME	akarakara bíri
KU	akıka birí
KB	akaka bírí
WT	kerée birí,kakara bírí
ON	okolo biri, bírí
IK	okolo ɓirí
EK	akará biri
KO	akará biri
GB	akará biri
OR	ɓúrógbo
AT	bírí, kara-kara bíri
BI	ogbúdóˡgbó

Notes

MIRROR
Defaka
NK ómɔɔnɔ̃̃
BD
Ịḅanị́ témẽ́ díí-nyɛ́
Kalaḅa rị́ témẽ́ dĩ́kí-yé
BL
KI témẽ́ dĩ́kí-yé
NE tɛmɛ dìgi-ye
AK tɛmɛ dìgi-ye
BU témẽ́ díí-yé
OP témẽ́ dí-yí
OY tɛmɛ di-ye ?
ET témẽ́ dí-yí ?
EO témẽ́ díɣí-yé
BA témẽ́ díɣí/díí-yé
KL
AP témẽ́ díí-yé
ID tɛmɛ di-ye
OG tɛmɛ dii-ye
GM
EG
WO
FU
AR tɛmɛ dɪɣɪ ?
OB
OT
OE
ME tɛmẽ́ dí-yé ?
KU kúró dí-ye ?
KB tímẽ́ dí-yɛ
WT tɛmẽ́ dí-ye ?
ON témẽ́ díé
IK témẽ́ dĩ́-yí ?
EK
KO témẽ́ díí
GB témẽ́ díí
OR
AT témẽ́ dĩ́gí
BI kímĩ́ díí yée
Notes *Cf.* PWS #(digu *Glas.* Fremdwort?)

MIX (LIQUIDS) [dry particles? Kolokuma] (V.T.): BE MIXED

Defaka		
NK	gúˡá	
BD		
Ịbanị	gbóló-mãá, gúˡá	
Kalaḅa rị	gúˡá: gʊá	
BL		
KI	píkíˡrí, gúˡá	
NE	koɓu, gʊá, pigiri: gʊ́a	
AK	koɓu, guáa ?	
BU	kóɓú, gʊ́á	
OP	kóbú: gʊ́á ?	
OY	kobu	
ET	gʊá	
EO	kóbú, gʊ́á	
BA	kóbú, gbóló-mɔ	
KL		
AP	kóbú	
ID	gʊa, kobu: gʊá, kobú	
OG	gʊa: gʊaí	
GM	gʊa, kobu	
EG		
WO		
FU	kobu	
AR	kobu	
OB	gʊa, kobu: gʊaí, kobuú	
OT		
OE	gʊá	
ME	kobú, gʊá	
KU	kobu ?	
KB	: gʊa-í	
WT	gʊa	
ON	gʊa	
IK	kóɓú	
EK	kóbú, gʊá: kobí, gʊaí	
KO	kóbú, gʊá	
GB	gʊá, kóbú	
OR	gʊ́á	
AT	gʊa	
BI	gʊa	
Notes	*gʊa 1 vt *gʊa-ɪ vi	Re-check meanings

MIX (SOLIDS) (V.T.): BE MIXED

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	gbóló-mãá, gú↓á
Kalaḅa rị	pí↓kírí: pikirí
BL	
KI	
NE	gʊá
AK	koɓu
BU	kóɓú, gʊ́á
OP	
OY	kobú
ET	
EO	kóbú
BA	
KL	
AP	kóbú
ID	kobu, gʊa: kobú, gʊá
OG	kobu: zɪnõ kóbú
GM	kobu
EG	
WO	
FU	kobu
AR	kobu, gʊa
OB	kobu: kobuú
OT	
OE	kobú
ME	kobú
KU	gʊa: gbalɪ ?
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kóbú
KO	gʊá, kóbú: gʊaí, kobií
GB	mḭ́kísí, kóbú
OR	gʊ́á
AT	gʊa, kóɓú
BI	gʊa

Notes Recheck meanings

MIX/BLEND (V.T.): BE MIXED/BLENDED

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅaṇị		
Kalaḅa		
rị		
BL		
KI		
NE	koɓu	
AK	koɓu	
BU	kóɓú	
OP		
OY	kobú	
ET		
EO	kóbú	
BA		
KL		
AP	kóbú	
ID	kobu: kobú	
OG	kobu: zınõ kóbú	
GM	kobu	
EG		
WO		
FU	kobu	
AR	kobu	
OB	kobu: kobuú	
OT		
OE	kobú	
ME	kobú	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	kóbú	
KO	kóbú: kobií	
GB	kóbú	
OR		
AT	kóɓú	
BI		
Notes	*koɓu vt *koɓu-i vi	Recheck meanings; compiled from previous

MONEY

Defaka	
NK	atɔ́ni
BD	
Ịḅanị	igbiɣi/igbii
Kalaḅa rị	igbiki
BL	
KI	igbikií
NE	igbogí, iŋgele
AK	igbogi
BU	igbégí
OP	sɛ́lɛ, igbégí ?
OY	igbogí/igboí
ET	sɛ́lɛ ?
EO	igbógí
BA	igbógí/igbóɣí
KL	
AP	sílɪ
ID	idɔ́lɔ, isílɪ
OG	ɪdɔ́lɔ
GM	idɔ́lɔ
EG	
WO	
FU	ɔkʊbá
AR	ɔkʊbá
OB	dɔ́lɔ, okubo, iséle
OT	
OE	okúbo, ẽŋgɔ́
ME	okúbo
KU	sílɪ, okúbo
KB	okúbo
WT	okúbo
ON	sɛ́lɛ, iŋgɔ́ ?
IK	sɛ́lɛ
EK	sílɪ, okóba, ʊŋgɔ́
KO	sílɪ, okóba, igbegí
GB	okóꜜbó
OR	igbogi
AT	sílɪ
BI	sílíɪ

Notes

Mongoose spp.

Four species of mongoose occur in the Niger Delta, listed in the four columns below. In most languages the name is the same, but the Cusimanse occasionally attracts other names.

	Herpestes ichneumon **Egyptian Mongoose**	*Crossarchus obscurus* **Cusimanse Mongoose**	*Herpestes naso* **Long-nosed Mongoose**	*Atilax paludineus* **Marsh Mongoose**	
Defaka					
NK					
BD					
Ịḅanị					
Kalaḅa rị		ikpaka	kewe ?	kewe ?	CBP check
BL					
KI					
NE			kɛwá ?	kɛwá ?	dic ‘fox’
AK					
BU					
OP					
OY					
ET					
EO					
BA					
KL					
AP					
ID					
OG					
GM					
EG					
WO					
FU					
AR					
OB					
OT					
OE					
ME					
KU					
KB					
WT					
ON					
IK					
EK					
KO		kɛwɛ́	kɛwɛ́?		

GB				
OR				
AT				
BI	òsì	ìyɛ̀		
			black,white in underfur breaks snails	dark brown semi-aquatic

Notes: the ***kɛwɛ** root is extemely stable across the whole range of Ịjọ and is not related to terms in neighbouring languages, suggesting that it is an old term perhaps brought with the Ịjọ on thjeir primary migration. The alternative name, **osi-pẹị-owei**, found in Apoi and related lects, mean ＝snail-breaker'.

Monkey (General)

Defaka	tḭ̃ kamɓáí	J 158
NK	ɓɔ́ˈɔ́-yé	
BD		
Ịḅanị	ɓʊkɔ	
Kalaḅa rị	ɓʊkɔ	
BL		
KI	ɓʊkɔ́, ɪɓʊkɔ	
NE	ɔɓʊgɔ́	
AK	ɔɓúgɔ	
BU	ɔbúgɔ́	
OP	ɔbúgɔ́	
OY	abʊgɔ́	
ET	ɓugɔ́	
EO	ɔbúgɔ́	
BA	ɔbúkɔ́	
KL	ɔbúgɔ́	
AP	ɔbúkɔ́	
ID	ɔgɔnɔ̃́ nãmã, ɔbʊkɔ	
OG	ɔgɔnɔ̃́ nãmã, ɔbʊkɔ	
GM	ɔbʊkɔ	
EG	ɔbʊkɔ/ɔbʊkɔ̃	
WO	ɔbʊkɔ/ɔbʊkɔ̃	
FU	ɔbʊkɔ	
AR	ɔbʊkɔ	
OB	ɔbʊkɔ	
OT	abʊkɔ	
OE	abʊkɔ	
ME	abʊkɔ	
KU	abʊkɔ	
KB	abʊgɔ	
WT	ɓʊgɔ́	
ON	abugɔ	
IK	ɓugɔɔ́	
EK	bʊgɔ́	
KO	bʊgɔ́	
GB	bʊgɔ́	
OR	ɓɔgɔ	
AT	agɔnɔ̃ nã́mã	
BI	dosowéi, dosowé/desowḗ	
	ɔɓɔkɔ ? 1	Tiv **bàgù or àbàgù**

Notes: it is not clear exactly what the sense of this word is, since it usually does not occur in isolation, but compounded with terms that are applied to particular species. However, it seems to be widespread in Benue-Congo languages.

34. #-be patas monkey[1]

Group	Language	Attestation	Comment	Source
Yoruboid				
Akokoid	Arigidi	**ɔbɔ**		COA
Edoid				
Igboid				
Nupoid	Nupe	**ebe**$^{+}$		Ba
Plateau	Mada	**bE#**		Pr
	Bu	**EbE**		RMB
	Rukul	**ì-bàŋ**	pl. **i-baŋ**	RMB
Cross River				
Mambiloid	Tep	**mbey**		Co
Bantu				

Commentary:

Ref: Williamson

Monkey, Red-capped mangabey, *Cercopithecus torquatus*

Defaka		
NK	kpakóo	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị	kpakóo	id. Bruce Powell
BL		
KI	kpakóo ?	
NE	kpáko	
Proto-Ịzọn	*ɔpɔ́kʊ́	
AK		
BU	ɔpɔ́ʊ́	
OP	ɔpɔ́ʊ́	
OY	ɔpɔ́ʊ́	
ET	apɔ́ʊ́	
EO	ɔpɔ́ʊ́	
BA	ɔpɔ́ʊ́	
KL	ɔpɔ́ʊ́	
AP	ɔpɔʊ	
ID		
OG	ɔpɔʊ	
GM	ɔpɔʊ	
EG	ɔpɔʊ	
WO	ɔpɔ	
FU	ɔpɔʊ	
AR	ɔpɔʊ	
OB	ɔpɔʊ	
OT	apɔʊ	
OE	apɔ́ʊ́	
ME	apɔ́ʊ́	
KU	apɔ́ʊ́	
KB	apɔ́	
WT	ɔpɔ́ʊ́	
ON	apɔ́ʊ́	
IK	apɔ́ʊ́	
EK		
KO	ɔpɔ́ʊ́	
GB	ɔpɔ́kʊ́	
OR		
AT		
BI	jáwé ?	

Notes: the form ***ɔpɔ́kʊ́** covers the Ịzọn-speaking area but is replaced at the eastern end of its range by **kpakóo**. Strangely, only one lect still retains the intervocalic velar. No forms are recorded for Defaka. The **kpakóo** form also occurs in Central Delta and is scattered elsewhere.

Monkey, Olive colobus, *Procolobus verus*

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị		
BL		
KI		
NE		ege-ọḅụgọ
Proto-Ịzọn	*osíkósiko	
AK		
BU		
OP	osíkósiko	
OY	osikosíko	
ET	osíkósikoó	
EO	osíkósíko	
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG	osíkósíko	
WO	osikosíko	
FU	osikosikó	
AR		
OB		
OT		
OE		
ME	esíkósiko	
KU	osíkósikó	
KB		
WT	osíósío	CBP confirm pron
ON		
IK	osúkósukó/ osíkósikó	
EK		
KO	osíósío	
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes: the form ***osíkósiko** appears to be reconstructible to Proto-Ịzọn, while eastern Ịjọ have forms like **ege-ọḅụgọ**. Central Delta (Ogbia) and Delta Edoid both also have ***osíkósiko**, suggesting loans *into* these languages.

Niger Delta Red Colobus, *Procolobus badius epieni*

	Defaka	
	NK	
	BD	
	Ịḅanị	
	Kalaḅarị	
	BL	
	KI	
	NE	
	AK	
	BU	
	OP	
	OY	
	ET	
	EO	epienḩ
	BA	epíénḩ
	KL	
	AP	epíénḩ
	ID	
	OG	
	GM	
	EG	
	WO	
	FU	
	AR	
	OB	
	OT	
	OE	
	ME	epíéni
	KU	
	KB	
	WT	
	ON	
	IK	
	EK	
	KO	
	GB	
	OR	
	AT	
	BI	

Notes: the Niger Delta red colobus is a relatively recent discovery, zoologically speaking, and recorded names are thus rather sketchy. Nonetheless, **epíénḩ** appears to be widespread within Ịzọn, probably justifying a recontruction at that level. The full distribution of the species is not known.

MONKEY, WHITE-NOSED GUENON

Defaka		
Proto-Ịjọ	*akā̃ã	
NK		
BD		
Ịbanị		
Kalaḃarị		
BL		
KI		
NE	akā̃	
AK	akā̃ã	
BU	akā̃	
OP	akā̃	
OY	akã	
ET	akãā̃	
EO	akā̃	
BA	akā̃	
KL		
AP	akā̃	
ID		
OG		
GM	akã	
EG	akã	
WO	akã	
FU		
AR	akã	
OB		
OT		
OE		
ME	akã	
KU		
KB		
WT	akã	CBP from Agbere T?
ON		
IK	akãā̃	
EK		
KO	akãā̃	
GB	akā̃	
OR		
AT	akā̃	
BI	akī̃	
Notes		

guenon monkey

monkey

Group	Language	Attestation	Comment	Source
Igboid	Owere	**ŋwí!ká**		COA
Nupoid	Nupe			Ba
Plateau	Horom	**cèm**	**i-cem**	RMB
Tarokoid	Tarok	**ìsöm**		LB
	Pe	**ikee**		RMB
	Yaŋkam	**kim**		RMB
Jukunoid	Ashuku	**kã**		Sh
Dakoid	Nnakenyare	**kéém**		BF
Mambiloid	Ba	**car**		Co
Bantu	PB	**-kíma**		

Sclater's Guenon, *Cercopithecus sclateri*

Nembe kẹkẹ́-ọḅụgọ
Etiama kẹkẹ́-ọḅụgọ
Eguama kẹkẹ́-ọḅụgọ

Notes: only the few citations given above exist for this species, although it is better attested in neighbouring languages.

White-throated Guenon, *Cercopithecus erythrogaster*

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅarị		
BL		
KI		
NE		
AK		
BU		
OP	akɛ́kɛ́, kɛ́ɣɛ́ ?	
OY	akɛkɛ	
ET	akɛkɛ́	
EO	ɛkɛ́kɛ́	
BA		
KL		
AP	ɛkɛ́kɛ́	
ID		
OG		
GM		
EG	ɛkɛkɛ	
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME	akɛkɛ	
KU	akɪkɛ ?	
KB		
WT	ɛkɛkɛ	CBP confirm pron
ON	akɛkɛ	
IK	akɛkɛ́	
EK		
KO	ɔkɛkɛ́/ɛkɛkɛ́	
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes:

Mona monkey, *Cercopithecus mona*

Defaka			
Proto-Ịjọ			
East Ịjọ			
NK			
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅarị	amũ		CBP confirm pron
BL			
KI			
NE			
AK			
I□zọn			
BU			
OP		kímḩ ɔbʊgɔ	ɪzɔ̃ bʊgɔ id??
OY	amṹ		
ET			
EO	amṹ,		ɪzɔ́ ɔbʊgɔ id??
BA	owéí ámṹ		
KL			
AP	amṹ		
ID	amũ		
OG			
GM			
EG			
WO			
FU			
AR	amũ		
OB			
OT	amũ		("male")
OE			
ME	amũ		
KU		kímḩ bʊkɔ	
KB			
WT		kímḩ bʊgɔ	CBP confirm pron
ON		kímḩ bʊgɔ	
IK		kɛ́mẽ́ ɓúgɔ	
EK			
KO		kímḩ bʊgɔ́	
GB		owéí bʊgɔ́ ??	ɪzɔ̃ bʊgɔ́ id??
OR			
AT			
BI		bũ-hṹ-kpũ	CBP
			ɪzɔ̃ bʊgɔ́ seems to contrast with kímḩ bʊgɔ́ in OP.

Notes: the *amũ root appears to be reconstructible for proto-Ịjọ despite its replacement at the western end by forms meaning 'true monkey'. *amũ is apparently not attested outside Ịjọ, making it a lexical innovation for the group.

Tantalus Monkey, *Cercopithecus tantalus*

NK		
Ịḅanị		
Kalaḅarị		
BL		
KI		
NE		
AK		
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT	itóbókā́	CBP confirm pron
ON		
IK		
EK		
KO	itóbókā́	‘destroys farm-banks’
GB		
OR		
AT		
BI		

Notes: vernacular names for this species are sporadic only and it is difficult to drawn any conclusions without broader data.

MONKEY, VARIOUS

NK	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ŋgɛ́rɛ́ mɛ̃́njí ɓʊ́kɔ
BL	
KI	
NE	gbasɪ/kesi ɔɓʊgɔ
AK	
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	bɔlɔ-di-wei
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	
KO	
GB	
OR	
AT	éwéí, áˡmʊ̃́, ékúé
BI	ojí

Notes

MONTH
Defaka
NK akalú
BD
Ịḅanị akalú
Kalaḅa akalú
rị
BL
KI akalú
NE ɔgɔ́nɔ-wei
AK ɔgɔ́nɔ-woi
BU ɔgɔ́nɔ̃́-wei
OP ɔgɔ́nɔ̃́í
OY agɔnɔ̃́-wei
ET agɔnɛí
EO ɔgɔ́nɔ̃́-wei
BA ɔgɔ́nɔ̃́-wéí
KL
AP ɔgɔ́nɔ̃́-wéí
ID ɔgɔnɔ-wéí
OG ɔgɔnɔ-wéi
GM ɔgɔnɔ-wéi
EG
WO
FU ɔgɔwéí
AR ɔgɔnɔ-wéi
OB ɔgɔnɔ-wéí
OT
OE agɔnɔ-wéi
ME agɔnɔ-wéí
KU agʊnɔ-yé
KB agʊnɔ-yé
WT agɔnɔ-yé
ON agɔni-ye
IK agɔneí
EK ɔgɔnɛí
KO ɔgɔneí = ɔgɔnɔ-yé
GB ɔgɔnɛ̃́ɪ
OR akalú
AT ɪtɔnɪ-ỵɛ̃
BI tɔnũ
Notes

MOON

Defaka	ɓãã̃	J 117
BD NK	akalú	
Ịḅanị	akalʊ́	
Kalaḅa rị	akalʊ́	
BL		
KI	akalʊ́	
NE	ɔgɔ́nɔ-wei	
AK	ɔgɔ́nɔ-woi	
BU	ɔgɔ́nɔ̃-wei	
OP	ɔgɔ́nɔ̃í	
OY	agɔnɔ̃-wei	
ET	agɔnɛí	
EO	ɔgɔ́nɔ̃-wei	
BA	ɔgɔ́nɔ̃-wéí	
KL		
AP	ɔgɔ́nɔ̃-wéí	
ID	ɔgɔnɔ-wéí	
OG	ɔgɔnɔ-wéi	
GM	ɔgɔnɔ-wéi	
EG		
WO		
FU	ɔgɔnɔ-weí	
AR	ɔgɔnɔ-wéi	
OB	ɔgɔnɔ-wéí	
OT		
OE	agɔnɔ-wéi	
ME	agɔnɔ-wéí	
KU	agʊnɔ-yé	
KB	tɔnɪ-yɛɛ́, agʊnɔ-yɛ́	
WT	agɔnɔ-yé	
ON	atɔnɪ-ye	
IK	ɔgɔneí, atɔnɛí	
EK	akalʊ́	
KO	akalʊ́, tɔnɪ-yeé	
GB	akalʊ́	
OR	akalʊ́	
AT	ɪtɔnɪ-yɛ̃	
BI	tɔnʊ̃	
Notes	*akalʊ 1	

MOOR (V.T.)

Defaka	
NK	pí˩ká
BD	
Ịḅanị	pí˩ɣé/pí˩é, káká
Kalaḅa	kpɔ́˩ɔ́
rị	
BL	
KI	kpɔ́˩ɔ́
NE	kpɔ́
AK	kpɔ́ɔ
BU	kígáí
OP	kígáí
OY	kaka
ET	kígáí
EO	káká
BA	káká
KL	
AP	káká
ID	kaɣa/ kıka
OG	kıka
GM	kaka
EG	
WO	
FU	
AR	kaka
OB	
OT	
OE	kıkáí
ME	kıkáí
KU	kıkáí
KB	kíkáí
WT	kıkáí
ON	kíkáí
IK	kíkáí
EK	
KO	káká
GB	káká
OR	kár
AT	árú kɔ́ɔ, kɔɔ
BI	kɛ́ɛ́

Notes

MORNING
Defaka
NK mberi ɓie
BD
Ịḅanị dede ɓíe
Kalaḅa dede
rị
BL
KI dedeé
NE ɓadéde, ɓaí-de
AK ɓámɔ
BU búdúu
OP búdúu (pekẽ
OY pekée, budúu
ET pekéi
EO bútúu peke/bɛlɛʊ
BA bútúu, pekée
KL
AP pékéi
ID pekéi, baláa
OG pekéi
GM balái
EG
WO
FU bála
AR bála (pekẽ
OB pekéi
OT
OE pikéí
ME pekéí
KU píkéí
KB píké
WT pekéí
ON pekéi
IK pekée, baláa, budúu,
*
EK pekéi, baláa
KO pekéi
GB pekéi
OR ɔnɔ̃ũ
AT amĩnĩ zíı
BI ãmbıɗée
Notes

MORTAR

Defaka	
NK	oku
BD	
Ịḅanị	oku
Kalaḅa rị	pũmbʊ, mũmbʊ
BL	
KI	mũmbʊ́ʊ́
NE	okṹ
AK	okṹũ
BU	agbá, ɪgínã sã agba
OP	agbá
OY	agba, odo
ET	agbá
EO	agbá
BA	pʊ́mbʊ́
KL	
AP	agbá
ID	agba
OG	agba
GM	agba
EG	
WO	
FU	ogĩyɛ̃́, timĩ-yé
AR	ʊgĩɛ̃́
OB	okinẽ
OT	
OE	okinẽ
ME	okinẽ
KU	odó
KB	okinẽé, odó
WT	okinẽ, odó
ON	agbá, ódo
IK	utã̄ã̄ titi agba
EK	temĩ-yé
KO	okunã̄, ukpúrúte, odó
GB	okunṹ, odó
OR	oku
AT	ódõ
BI	okunã, ódṍ

Notes

MOSQUITO

Defaka	nɔ̃m̀ pɛyãã	J 168 *person-biter?*
NK	tũmgbóló	
BD		
Ịbanị	átã̄mgbóló	
Kalaba	tã̄mgbóló	
rị		
BL		
KI	tã̄mgbóló	
NE	otõmgbolo	
AK	otõmgbolo	
BU	otȭmgbóló	
OP	otȭmgbóló	
OY	otõmgbolo	
ET	otȭmgbóló	
EO	otũ̄mgbóló	
BA	otȭmgbóló	
KL		
AP	otȭmgbóló	
ID	otogbolo/otũmgbolo	
OG	otũmgbolo	
GM	otõmgbolo	
EG		
WO		
FU	otũmgbolo	
AR	otugbolo	
OB	otõmgbolo	
OT		
OE	otȭmgbóló	
ME	otȭmgbóló	
KU	otȭmgbóló	
KB	otȭmgbóló	
WT	otȭmgbóló	
ON	otȭmgbóló	
IK	otȭmgbóló	
EK	otȭmgbóló	
KO	otȭmgbóló	
GB	otȭmgbóló	
OR	ótógbóló	
AT	ótȭɓóló	gb > ɓ
BI	ótómɓúló	
Notes	*ɜtʒgbolo	

MOTHER

Defaka	iziza(m)	J 185 TNRUni
	nãa	J 185
NK	nĩŋgi	
BD		
Ịbanị	ỹĩŋgi	
Kalaḃa rị	ỹĩŋgi-ɓɔ, i ỹĩŋgi	
BL		
KI	ỹẽŋgí	
NE	ỹĩŋgí	
AK	ỹĩ́ŋ̃	
BU	ỹẽ́ĩ́	
OP	ỹẽ́ĩ́	
OY	ỹẽ́ĩ́	
ET	ỹẽ́ĩ́	
EO	ỹĩ́ŋ̃́, nɛ̃́ɛ̃́nɛ̃	
BA	ỹẽ́ŋ̃́	
KL		
AP	ỹĩ́ŋ̃́	
ID	ỹẽĩ	
OG	zĩŋ̃ĩ, nɛ̃ɛ̃́ˡnɛ̃́	
GM	ỹẽĩ	
EG		
WO		
FU	ỹĩ, nɛ̃́ɛ̃nɛ̃́	
AR	ỹĩŋ̃ĩ, nɛ̃́ɛ̃nɛ̃́	
OB	ɛ ỹɛ̃́ĩ́, nĩ́nĩ	
OT		
OE	ỹĩĩ	
ME	ỹĩ	
KU	ỹĩ, nɛ̃́ɛ̃	
KB	ỹĩĩ́, nɛ̃nɛ̃́/nɛ̃́ɛ̃	
WT	ỹĩ, ĩĩ́nɛ̃	
ON	ỹẽĩ, nãnã́	
IK	ỹẽ́ĩ́	
EK	ỹẽŋ̃́	
KO	ỹẽŋ̃́, ínã	
GB	ỹẽŋ̃́	
OR	ỹũ, ỹũ-ɓɔ́ɔ	
AT	ỹũ-ɓɔ/nũũ-ɓɔ́ɔ, áyi/áˡyí	
BI	ɲũ/ỹũ-ɓɔ́ɔ	
Notes	ỹẽgi 1	BLR jinã, ninã *his mother*

MOTHER'S BROTHER

Defaka	
NK	i nẽŋgí nómborowei
BD	
Ịbanị	i yiŋgí nṹmbórú ówu-tuwɔ
Kalaba	i yiŋgi mĩnã́-ɓɔ, *
rị	
BL	
KI	yẽŋgi mĩnã-ɓɔ́
NE	yiŋgí mũnã 0wei, yaɓí-ɓɔ, *
AK	yabi-wói
BU	yábí
OP	yẽ́ĩ́ bunã owei, yábí
OY	owei yabí, yabí
ET	yábɛ́ ówei ?
EO	yĩ́ŋí búnõwei, yábí
BA	ɛ yẽ́ŋí bunãwei, ɛ yábí
KL	
AP	yĩ́ŋí bínã́wei, yábí
ID	ɛ ỹẽĩ kɛ́nĩ ỹẽĩ-bɔ owei, *
OG	ɛ zábı
GM	ɛ yẽ́ĩ mõ kɛnĩ yẽ́ĩ-bɔ owei,
EG	
WO	
FU	yabı, e yĩ́ŋí bunã owei
AR	yabı
OB	ɛ yẽ́ĩ́ bınã-wwei, yabı
OT	
OE	ỹĩĩ̃ kɛnĩ (ỹĩĩ̃)-bɔ owei, *
ME	yabí (owei)
KU	nẽ́e/ e ỹĩ kɛ́nĩ ỹĩ-bowei
KB	e ỹĩĩ̃ kɛ́ndabowei
WT	
ON	nãnã́ bınã owei, yábí
IK	i ỹẽĩ ɓinɔ̃weí, yábí
EK	i ỹẽŋĩ bínã́ ówéí
KO	ínã kɛnĩ dauʊ/yẽŋĩ-bɔ owei
GB	i yẽŋĩ bínã́wéí
OR	inĩ́ yṹ-ɓɔ bunã owei
AT	nĩãyí ɗúmerẽ
BI	e nyú/yṹ dúmerẽ-ɓɔ, *
Notes	

MOTHER'S SISTER

Defaka	
NK	i nẽŋgí nómbaara
BD	
Ịḅanị	i yiŋgí nṹmbórú
Kalaḅa	i yiŋgi mĩnã́-ɓɔ, *
rị	
BL	
KI	yẽŋgi mĩnã-ɓɔ
NE	yiŋgí mũnã-ara, yaɓí-ara
AK	yabi-ára
BU	yẽ́ĩ́ ɓʊnã-ara
OP	yẽ́ĩ́ bʊnã ɛrɛ
OY	ere yabí
ET	i ỹẽĩ mṍ kɛni ỹẽĩ-ɓɔ-ara, *
EO	yĩ̃ŋí búnã-ara
BA	ɛ yẽ́ŋí bʊnãra, ɛ yẽŋĩ
KL	
AP	yĩ́ŋí bínãraʊ
ID	e ỹẽĩ kɛ́nĩ̃ ỹẽĩ-bɔ-ara
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	ɛ yĩ́ŋĩ bʊnã-araʊ
AR	ỹĩŋĩ
OB	ɛ yẽ́ĩ́ bɪnã-araʊ
OT	
OE	ỹĩĩ kɛnĩ (ỹĩĩ)-bɔ-araʊ, *
ME	yabí(-araõ
KU	nẽ́e kɛnĩ ỹĩ-baara
KB	e ỹĩĩ kɛ́ndabara
WT	
ON	nãnã́ bɪnã araʊ
IK	i ỹẽĩ ɓɪnãrá, yábí-ara ?
EK	i ỹẽŋĩ bínã́-áráú
KO	ínã kɛnĩ daʊ-bɔ-araʊ
GB	i yẽŋĩ bínã́ráú
OR	inĩ́ yṹ-ɓɔ bʊnã ere
AT	nĩã yí dúmãra
BI	e nyú/yṹ dúmãr̃ã-ɓɔ, *
Notes	

MOTHER-IN-LAW

Defaka	
NK	i jié nḯŋgi (F)
BD	
Ịḅanị	ɪ taá yíŋgi (M)
Kalaḅa rị	i yiŋgi, aram yiŋgi-ɓɔ
BL	
KI	ɪ ta yẽŋgí (M)
NE	fuá-ara (M,F)
AK	huára
BU	fúára (M), zéí y̰ẽĩ (F)
OP	inḗ fu ɛrɛ (M), yéí y̰ẽĩ (F)
OY	fuwó-araʊ
ET	fúó-ara
EO	fúwó-ára (M),*
BA	ɛy yáfuru (M), *
KL	
AP	fúó-áraʊ (M), *
ID	ɛ yáforo
OG	ɛ yáforo
GM	ɛ yáforo
EG	
WO	
FU	yaforo
AR	ɛ yáfuro
OB	yaforo, fuo-araʊ
OT	
OE	yafóró
ME	fo-áraʊ, ɛ/ɛnɛ yafóró
KU	eyaforo
KB	fu-ára (M), e yei yií (F)
WT	ɛnĩ fu-ára
ON	fú-áraʊ (M), yéí y̰ẽĩ (F)
IK	fóó-ara
EK	fúó-áraʊ
KO	yáfóró, fúó-araʊ
GB	fúó-áraʊ, yaforó
OR	fúɜ́ yṹũ
AT	(ĩyafúro
BI	ɪ yáfúróo
Notes	

MOULD (FUFU) (V.T.)

Defaka	
NK	óɓolo
BD	
Ịḅanị	tɛ́ŋgɛlɛ́, kpɔ́ˡɔ́
Kalaḅa rị	kpóˡó
BL	
KI	kpóˡó
NE	kpó
AK	kpóo
BU	kpó
OP	
OY	kpoó
ET	
EO	kpúkpúlú
BA	kpo: imḭ́mɔ̃́
KL	
AP	mṵ̃ṵ̃́lṵ́
ID	kpoo, tɛlɛ-mɔ
OG	kpoo, tɛlɛ-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	kpoo
AR	kpo
OB	kpoo, tɛlɛ-mɔ
OT	
OE	kpoó
ME	temĩ
KU	kpuuruu
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	yábálá
KO	kpó
GB	yábálá
OR	dáĩ-daĩ
AT	dáṵ́
BI	yɛ́ɓá
Notes	*kpoo 3

MOUNT (ANIMAL, BIKE) (V.T.)

Defaka	
NK	tándí
BD	
Ịḅanị	tãndí/tanjí
Kalaḅa rị	kpɔ́ˡlí
BL	
KI	tanjí, ɓúkɔ́ˡlɔ́
NE	ɓʊgɔlɔ́
AK	ɓugɔ́lɔ
BU	gbánã́, léí
OP	léí, gbánã́í
OY	gbanã́ı, leí ?
ET	leí
EO	léí
BA	léí
KL	
AP	uwóú
ID	leí
OG	(ĩleí
GM	leí
EG	
WO	
FU	leí
AR	ugou
OB	owou
OT	
OE	leí, owóú
ME	owóú, sʊɔ́
KU	owóú, bíɔ́ʊ́
KB	bíɔ́, leí ?
WT	bıɔ́, gbanãí
ON	gbanã́, leí
IK	leí
EK	desí gbanãí
KO	uwóú, gbanãí
GB	gbanã́í
OR	bĩ̃ĩ́
AT	bĩ́
BI	bíyɔ́
Notes	

MOUNTAIN

Defaka	anãa	J 107
NK	opu anãĩ	
BD		
Ịḅanị	ígú	
Kalaḅa rị	ígú	
BL		
KI	túndú	
NE	tundu, opú tundu	
AK	hogi-yo tundu	
BU	túnṹ	
OP	túndú	
OY	ʊdɔʊ	
ET	ɔɗɔ́ú	
EO	túnṹ	
BA	túnṹ	
KL		
AP	túnṹ	
ID	ogũ ɔgɔnɔ, sɔʊ paa kiri	
OG	kpoŋgbo	
GM	kpuke	
EG		
WO		
FU	ukpeke, ukuré	
AR	kuré	
OB	ugṹ ɔ́gɔ́nɔ̃́	
OT		
OE	ogṹ	
ME	ogṹ	
KU	ogṹ	
KB	ogṹ	
WT	ogṹ	
ON	ogú	
IK	ogú	
EK	ugú (ɔ́gɔ́nɔ̃́)	
KO	opu ugú	
GB	ugú ɔ́gɔ́nɔ̃́	
OR	ɔ́ɗɔ́	
AT	kísínĩ́	
BI	ogṹ	
Notes		

MOURN (V.T.)

Defaka	
NK	ḿkpé ɓáa
BD	
Ịḅanị	fɪ-ɓɔ owú, ɗuá du
Kalaḅa	kururú
rị	
BL	
KI	kururú
NE	kurúru
AK	kururúu
BU	kúrúrú, gó
OP	
OY	duu
ET	
EO	
BA	dúú
KL	
AP	dúú
ID	du
OG	du
GM	you
EG	
WO	
FU	duu
AR	du
OB	dúú
OT	
OE	duú
ME	duú
KU	yóú
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	dúú
KO	yóú, kʊ́nʊ̋
GB	dúú
OR	kurúru
AT	ósʊ̋
BI	ósó
Notes	*kururu 5?

Dormouse spp. Huet's Dormouse, *Graphiurus hueti,* Common African Dormouse, *Graphiurus murinus*
The two species of dormouse have a similar name, ***efefein**, but data in Ịjọ is too sparse to conclude anything about the term.

Pygmy Flying Squirrel, *Idiurus macrotis*

The name given for this species in a number of lects (see table) is a name for a snake sp. in Kolokuma. clearly one or the other is wrong

Bulou-Orua	tịnpalị
Eriama	tịnpalị
Kunou	tịnpalị
Okumbiri	tịnpalị
Ogbosuwari	tịnpalị

\"MOUSE"		
Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	ınkıápı	
rị		
BL		
KI		
NE	wɛ̃mbe	
AK		
BU		
OP		
OY	agbɔnɔ̃ oke	
ET		
EO	ɔgbɔ́nɔ̃ oke:	
BA	ɔgbɔnɔ̃ oke	
KL		
AP		
ID	ɔgbúnũkı	
OG	ɔgbúnũkı	
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE	agbʊnũ oke	
ME		check alignment
KU		
KB		
WT		
ON	agbúnũ oke	
IK	agbúnũ oke	
EK	agbɔnɔ	
KO		
GB		
OR	ɔgbúnũ	
AT		
BI		
Notes		

MOUTH

Defaka	ɓíí	J 6 Defaka -p- > 0
NK	ɓéɓé	
BD		
Ịbạnị	bípí	
Kalaḅa rị	ɓíɓí	
BL		
KI	ɓípí	
NE	ɓɪɓɪ	
AK	ɓɛɓɛ	
BU	ɓíɓí	
OP	bɛ́bɛ́	
OY	bɪbɪ	
ET	ɓɛ́ɓɛ́	
EO	bíbí	
BA	bíbí	
KL		
AP	bíbí	
ID	bɪbɪ	
OG	bɪbɪ	
GM	bɪbɪ	
EG		
WO		
FU	bɪbɪ	
AR	bɪbɪ	
OB	bɪbɪ	
OT		
OE	bɪbí	
ME	bɪbí	
KU	bɪbí	
KB	bíbɛ́ ?	
WT	bɪbí	
ON	bɛ́bɛ́	
IK	ɓɛ́ɓɛ́	
EK	bíbí	
KO	bíbí	
GB	bíbí	
OR	ɓɔ́kɔlɔ	
AT	búkɔ́lɪ	
BI	búkɔ́lʊ́ʊ	
Notes	* ɓɪpɪ 2	

MOUTH-ORGAN

Defaka	
NK	ɓéɓé óforo-ye
BD	
Ịḅanị	ɔnũnũ
Kalaḅa rị	ɔnũnṹ, ɓíɓí ɔ́nṹnũ
BL	
KI	ɔnũnṹ/ɔnũnũ ?
NE	ɓɪɓɪ ɔnũnũ
AK	ɓɛɓɛ ɛkpɛtɛ
BU	ɓíbí ákpété/ɛ́kpété
OP	bíbí ákpété
OY	bɪbɪ akpɛdɛ
ET	ɓɛ́ɓɛ́ ákpété
EO	bíbí ákpátá
BA	bíbí ákpátá
KL	
AP	akpátá, bíbí ákpátá
ID	bɪbɪ ɛkpɛtɛ
OG	akpɛdɛ
GM	bɪbɪ akpata
EG	
WO	
FU	bɪbɪ akpata
AR	beké akpata
OB	bɪbɪ akpɛdɛ
OT	
OE	akpɛ́dɛ́
ME	akpɛ́dɛ́
KU	egbilegbíle ?
KB	
WT	
ON	bɛ́bɛ́ ákpɛ́dɛ́
IK	akpɛ́dɛ́
EK	ɛkpɛ́dɛ́
KO	bíbí ɛ́kpɛ́tɛ́
GB	ɛkpɛ́tɛ́
OR	ɔnɛnɛ
AT	ófúró-yíi
BI	ákpátá
Notes	

MUD	
Defaka	
NK	opɔtɔɣɔ, ogbɔtɔ
BD	
Ịḅanị	átʊmã́a
Kalaḅa	lɪka
rị	
BL	
KI	ɔ́pɔ́tɔ́kɔ́, íbó
NE	ɔtʊ́mɔ, ɔtɪkɔkɔ́, lɪká
AK	ɔtɔkɔ
BU	ɔtɔ́kɔ́
OP	ɔtɔ́kɔ́
OY	atɔkɔ́/atɔɔ́
ET	atɔ́kɔ́
EO	ɔtɔ́kɔ́
BA	ɔtɔ́kɔ́
KL	
AP	ɔtɔ́kɔ́
ID	ɔtɔ́kɔ́, ɔtɔ́ɣɔ́
OG	ɔtɔ́kɔ
GM	ɔtɔ́kɔ kiri
EG	
WO	
FU	banã́
AR	ɔkpɔtɔ́
OB	ɔtɔkɔ
OT	
OE	atɔ́ú, dibí
ME	atɔ́ʊ
KU	pʊdɔ-púdɔ
KB	apídɪ, aduú
WT	atɔ́ʊ/atɔ́kɔ
ON	atɔ́kɔ́, ãmbátá átɔ́kɔ́
IK	ɔtɔ́kɔ
EK	ɔtɔ́kɔ
KO	pɔtɔ-pɔ́tɔ, obúdú
GB	ɔtɔ́kɔ
OR	ɔ́pɔ́tɔ́kɔ́
AT	ɪpɪtɛ
BI	ípítíɪ
Notes	

MUD (A WALL) (V.T.)

Defaka		
NK	ɓúlɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɓúlɔ́	
Kalaḅa rị	ɓúlɔ́	
BL		
KI	ɓúlɔ́	
NE	ɓʊlɔ, kigi/gbẽĩ	(ɔtúmã)
AK	gbɛ̃	
BU	ɓúlɔ́ ?	
OP		
OY	gbĩ	
ET		
EO	gbḭ́	
BA		
KL		
AP	ɔtɔ́kɔ́ tʊa	
ID	gbẽĩ	
OG	gbẽĩ-mɔ	
GM		
EG		
WO		
FU	gbĩĩ	
AR		
OB	gbɛ̃ĩ	
OT		
OE	gbɛ̃ḭ́	
ME	gbɛ̃ḭ́	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	gbḭ́	
KO	wárí gbḕĩ	
GB	gbɛ́í	
OR	wárí gbée	
AT	gbéí	
BI	gbḕḭ́	
Notes		

MUSK SHREW
Defaka
NK
BD
Ịḅaṇị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE isu,
AK
BU ʊsʊ̃́
OP ɔsɔ̃́
OY ʊsʊ̃
ET
EO ʊsʊ̃́
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME check alignment
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO ɔsɔ̃́ ʊsʊ̃́ □
GB ʊsʊ̠̃́
OR
AT
BI
Notes

NAIL (METAL)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	túlú	
Kalaḅa rị	ḿgbɔ́, ntaı sĩ-árı	
BL		
KI	cúrú	
NE	turu	
AK	túru	
BU	túrú	
OP	túrú	
OY	turu	
ET	túrú	
EO	túrú, pɛ́ɣɛ́rʊ	< Portuguese
BA	pɛ́ɣɛ́rʊ	
KL		
AP	túrú	
ID	pɛɛ́rʊ	
OG	pɛrɛ́kʊ	
GM	pɛɛ́rʊ	
EG		
WO		
FU	pɛɛ́rʊ	
AR	ɛpɛ́rʊ	
OB	ipɛɛrʊ́	
OT		
OE	turú, apʊrʊdʊ	
ME	turú, apʊrʊdʊ́	
KU	túrú	
KB	túrú	
WT	turú	
ON	túrú	
IK	túrú	
EK	túrú	
KO	túrú	
GB	túrú	
OR	igu	
AT	ogũ	
BI	igu	

Notes

NAIL (BODY)

Defaka	ámɛ̃́mɛ̃́	J 19
NK	ḿmɛ̃́mɛ̃́, (ḿmɛ̃́mɛ̃́)	
BD		
Ịḅanị	ímĩ́mɛ̃́	
Kalaḅa rị	ínṹmɛ̃́	
BL		
KI	ínĩ́mɛ̃́	
NE	imeme	
AK	imeme	
BU	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
OP	imĩ́mɛ̃́ĩ́	
OY	imimii	
ET	imĩ́mɛ̃́ĩ́	
EO	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
BA	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
KL		
AP	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
ID	imemẽĩ	
OG	imimi/imimẽĩ	
GM	imimi	
EG		
WO		
FU	imemẽĩ/imimi	
AR	imimi	
OB	imemẽĩ	
OT		
OE	emɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
ME	emɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
KU	emĩ́mɛ̃́ĩ́	
KB	emĩ́mĩ́	
WT	emɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
ON	emɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
IK	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
EK	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
KO	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
GB	imɛ̃́mɛ̃́ĩ́	
OR	ímĩ́mĩ́	
AT	ímĩ́mĩ́	
BI	émĩ́mĩ́	
Notes	*imemẽĩ	

NAIL (V.T.)

Defaka	
NK	ɓákú
BD	
Ịḅanị	ɓáɣú/ɓáú
Kalaḅa rị	ɓákú
BL	
KI	ɓákú
NE	kasí
AK	káhɛ ?
BU	káí
OP	káí
OY	kaí
ET	káí
EO	káɣí
BA	káɣí
KL	
AP	káí
ID	kagı
OG	kakı
GM	kakı
EG	
WO	
FU	kakı
AR	kakı
OB	kaı
OT	
OE	kaí
ME	kaí
KU	káí
KB	famũ̃ũ̃, káí
WT	kaí
ON	káí
IK	káí
EK	káí, kásí
KO	káí
GB	kákí
OR	káú
AT	kpɔ́
BI	kpɔ́ɔ

Notes

NAME		
Defaka	ítá	J 175 Defaka t = IJ r
NK	íré	
BD		
Ịbạnị	ɛ́ré	
Kalaḅa rị	ɛ́ré	
BL		
KI	ɛ́ré	
NE	ɛrɛ/ɪrɛ	
AK	ɛrɛ	
BU	ɛ́ré	
OP	ɛ́ré	
OY	ɛrɛ	
ET	ɛ́ré	
EO	ɛ́ré	
BA	ɛ́ré	
KL		
AP	ɛ́ré	
ID	ɛrɛ	
OG	ɛrɛ	
GM	ɛrɛ	
EG		
WO		
FU	ɛrɛ	
AR	ɛrɛ	
OB	ɛrɛ	
OT		
OE	aré	
ME	arí	
KU	arí	
KB	aré	
WT	arí	
ON	ɛ́ré	
IK	ɛ́ré	
EK	ɛ́ré	
KO	ɛré	
GB	ɛré	
OR	ɛ́ré	
AT	árá	
BI	áré	
Notes	*ɪrɛ 2	**ítɛ́ t > r *cf.* forget

NAPE	
Defaka	
NK	kɔŋgɔ obudu
BD	
Ịḅanị	kɔŋgɔ ɔɓúdʊ
Kalaḅa rị	kɔŋgɔ ɔɓú-jʊú/ɔɓúkʊlɔ
BL	
KI	kɔŋgɔ ĩmgbeé
NE	kɔŋgɔ́ tugu
AK	gɔmɔ̃ tõŋu
BU	tóũ ĩmgbe
OP	tóũ ˡĩ́mgbé
OY	tõũ ĩmgbe
ET	bíséí
EO	amã́ bɛ́nĩ́mɔ̃́, toũ émgbe
BA	bísóú
KL	
AP	ĩmgbé
ID	kɔ̃ŋɔ̃ tú
OG	ʊgbɔ, kɔlúgbɔ/kɔlígbɔ
GM	ɔkɔkɔlɔ tú
EG	
WO	
FU	bisou
AR	ɔrʊ
OB	kɔlɔ́gbɔ
OT	
OE	kɔlɪ
ME	tɪbí ɔ́kɔ́lí
KU	kɔlɪgbɔ́
KB	kʊɔ̃ busuú
WT	toũ ĩmgbí
ON	kɔ̃ toũ
IK	toũ ĩmgbeé
EK	kɔ̃ŋɔ̃ busóú
KO	kɔ̃ busóú
GB	toũŋgboú
OR	ɛkɔlɪɓa
AT	kɔ̃ abúʊ
BI	gbɔ̃́
Notes	

NARROW, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	kɔ́rɔ́-kɔ́rɔ́
BD	
Ịbanị	kpápʊ́rʊ́, írʊ́, kálá, *
Kalaḅa rị	kpasí
BL	
KI	kpá↓rʊ́
NE	kpátɪ
AK	kpáti, giɔri
BU	záʊ́, gɔ́rɔ́-gɔ́rɔ́
OP	gbábʊ́
OY	gʊbáɪ, gbabʊ́ʊ́
ET	gbabʊʊ́
EO	dḭ́ḭ́
BA	kpásʊ́, lɔ́i
KL	
AP	pḕḕ
ID	gbabʊ́
OG	gbabʊ́
GM	gbabʊ́
EG	
WO	
FU	gʊbaí, ɔlɔlɔ́ɔ
AR	gʊbaí
OB	gbabʊ́
OT	
OE	gbabʊ́
ME	gbabʊʊ́
KU	gbabí
KB	zaá, gbabʊrʊ́ʊ
WT	za, gɔ́rɔ́rɔ́ɔ́
ON	gbabʊ́ʊ
IK	zaʊ́, gɔ́rɔ́-gɔ́rɔ́
EK	gʊgʊrʊ́ʊ
KO	gbabʊí
GB	gíɔ́ʊ́, gbabʊ́
OR	kpaɓʊ́ʊ
AT	gbaɓʊ́, vʊ̃
BI	gbáárʊ́

Notes

NAVEL

Defaka	ísóró	J 16
NK	ḿbú	
BD		
Ịḅanị	ḿbú	
Kalaḅa rị	ómbú	
BL		
KI	ɓʊlɔ ĩmbuú	
NE	ombu	
AK	ombu	
BU	ĩmbú	
OP	ombú	
OY	ũmbu	
ET	ombú	
EO	ũmbú, kútú	
BA	kútú	
KL		
AP	kútú	
ID	kudu, ombú	
OG	kudu	
GM	kudu	
EG		
WO		
FU	kutu	
AR	kutu	
OB	ũmbú	
OT		
OE	ombú	
ME	ombú	
KU	ẽmbú	
KB	ẽmbú	
WT	ẽmbú	
ON	ombú	
IK	ũmbú	
EK	ũmbú	
KO	ũmbú	
GB	ũmbú	
OR	íbú	
AT	íbú	
BI	ímbú	
Notes	*ĩbu	

NEAR, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	kpai-kpai
BD	
Ịḅanị	kíkíá
Kalaḅa rị	kpékí
BL	
KI	kpékí
NE	kekía
AK	kekíya
BU	píĩ, kíkɔ́ɔ́
OP	pḭ́, pálí, pálímɔ̃́
OY	piḭ́, piíĩ ?
ET	piḭ́
EO	pḕḭ́
BA	pḕḭ́, kpɛ́íkpɛ́ɪ
KL	
AP	pḕḭ́
ID	nãĩ
OG	kpɛɪ-kpɛ́ɪ
GM	kpɛɪ-kpɛ́í
EG	
WO	
FU	kpɛɪ-kpɛ́í
AR	kpɛɪ-kpɛɪ
OB	nãĩ
OT	
OE	nãḭ́
ME	nãḭ́
KU	nãĩ
KB	palıí
WT	palıí, nãḭ́
ON	palı, piḭ́
IK	piḭ́
EK	piḭ́, palí
KO	palıí
GB	palíˡí
OR	kpʊ́ʊ
AT	pḭ́, álá-ˡá
BI	nɛ̃ɛ̃́nɛ̃́

Notes

NECK		
Defaka	omũ	J 12
NK	kɔŋgɔ	
BD		
Ịḅanị	kɔŋgɔ	
Kalaḅa rị	kɔŋgɔ	
BL		
KI	kɔŋgɔ́	
NE	kɔŋgɔ́	
AK	gɔmɔ	
BU	pɔ́ú tuu, ofó	
OP	pɔ́ɔ ˡtúú, kɔ̃́ ˡbísé	
OY	kɔ̃ɔ̃́ (tuũ	
ET	kɔ̃ɔ̃́	
EO	pɔɔ túɣu	
BA	kɔ̃́ŋ̰ɔ̃́	
KL		
AP	búsóú	
ID	kɔ́ɔ̃	
OG	kɔ̃ŋɔ̃ũ	
GM	kɔ́ɔ̃	
EG		
WO		
FU	bisou	
AR	bisou, túɣu	pɔ́ɔ̃/pɔ̃́ŋɔ̃
OB	kɔ́ɔ̃	
OT		
OE	kɔ́ɔ̃	
ME	kɔ̃	
KU	kúɔ̃	
KB	kúɔ̃	
WT	kɔ̃	
ON	kɔ̃	
IK	kɔ̃ɔ̃́	
EK	kɔ̃ŋɔ̃	
KO	kɔ̃ɔ̃́	
GB	kɔ̃ŋɔ̃ṵ	
OR	kɔ̃ũ	
AT	kɔ́ɔ̃, gbɔ̃ũ	
BI	ílátɛ́ɛ	
Notes	*kɔ̃gɔʊ 1	

NECKLACE: BEAD

Defaka	
NK	pɔkɔ túa-ye
BD	
Ịḅanị	pʊɔ súá-nyɛ
Kalaḅa rị	pɔkɔ sʊa-yé
BL	
KI	pʊkɔ cʊa-yeé: ílá
NE	pɔgɔ́ tʊa ɪla/-ye: ɪla
AK	gɔmɔ̃ tua-ye: ila
BU	pɔ́ʊ́ tú tʊa-ye: ɪlá
OP	pɔ́ tua ɪla: ílá ?
OY	kɔ̃ɔ̃ tʊwa-ye
ET	kɔ̃ tua-yií
EO	pɔ́ tʊ́á-ye: ɪlá
BA	Kɔ̃ɔ̃ŋɔ̃ tʊ́á-ye, *
KL	
AP	búsóú tʊ́á-yé
ID	pɔɔ̃ tʊ́á-ye: ila, bɔ́lɔ́
OG	pɔɔ̃ tʊ́a-ye: ɪla, ibɔ́lɔ́
GM	kɔɔ̃ tʊ́á-ye: ila, ibɔlɔ́
EG	
WO	
FU	bisou tʊ́á dii: ɪlá, ibɔlɔ́
AR	pɔɣɔ tú tʊ́a ye
OB	kɔ̃ sóólo ɪla: ɪla, ibɔ́lɔ́
OT	
OE	pɔɔ̃ tʊa-ye: ɛlá, ɛbɔlɔ
ME	kɔ̃ tʊa ye
KU	kɔ̃ tʊa ɪlá
KB	kʊɔ̃ tʊa yɛ́
WT	kɔ̃ tʊa yí
ON	kɔ̃ tua-yi
IK	kɔ̃ tua-ɪlaá
EK	kɔ̃ŋɔ̃ ɪlá: ɪlá, ɪbɔlɔ́
KO	kɔ̃ ɪgbá/tʊá ɪla: *
GB	kɔ̃ŋɔ̃ ɪlá
OR	kɔ̃ wɛ́la
AT	kɔ̃ ɪláa
BI	ílá, cínḿɪ, pɔɔ táá-yée
Notes	*ɪla 2

NEEDLE

Defaka	ílá↓gá	J 84
NK	ílágá	
BD		
Ịḅanị	alágá	
Kalaḅa	lágá	
rị		
BL		
KI	lágá	
NE	ɓɪtɛ́ gbẽĩ-ye, laga	
AK	laga	
BU	anɛ̃ũ̃/anóũ̃	
OP	nɛ̃ũ̃	
OY	nõũ	
ET	nóũ̃	
EO	nɛ̃ũ̃	
BA	nóũ̃, nɛ̃ũ̃	
KL		
AP	nɛ̃ũ̃	
ID	nõũ	
OG	nõũ	
GM	inõũ	
EG		
WO		
FU	inĩũ	
AR	bɪdɛ gbɛ̃ĩ-ye	
OB	nõũ	
OT		
OE	nọ̃ũ̃	
ME	nọ̃ũ̃	
KU	bɪdɛ gbẽĩ-yé	
KB	enóũ̃	
WT	nọ̃ũ̃	
ON	nóũ̃	
IK	nóũ̃	
EK	lágá	
KO	nóũ̃, lágá	
GB	láá	
OR	lágá	
AT	lágá	
BI	líká	
Notes	*ɪlaka ? 2	?PWS #-gan- *Pfeil*

NET, CAST-	
Defaka	
NK	waɣu mgbɔɔ
BD	
Ịḅanị	í^{ɩ}gbɔ́, waɪ ɪgbɔ́
Kalaḅa	í^{ɩ}gbɔ́
rị	
BL	
KI	í^{ɩ}gbɔ́
NE	ɪkɔ, kokobí, ɛkɛrɛ́
AK	igbɔ́ɔ: gbɛmɛ ígbɔ
BU	ɪgbɔ́
OP	ɪgbɔ́
OY	gbɪmɔ̃́-ʊgbɔ
ET	ɛgbɔ́
EO	ʊgbɔ́
BA	ʊgbɔ́
KL	
AP	ʊgbɔ́
ID	obirikí
OG	obirikí
GM	obirikí
EG	
WO	
FU	obirikí
AR	obirikí
OB	obirikí
OT	
OE	obirikí, ɔgbɔ́
ME	obirikí
KU	ʊgbɔ́/ɔgbɔ́
KB	ɔgbɔ́, obirikí
WT	egbɔ́
ON	ɪgbɔ́
IK	ɪgbɔ́
EK	ɪgbɔ̃́
KO	ɪgbɔ́
GB	ɪgbɔ́
OR	ɔzʊgɔrí
AT	ɔsʊkʊrʊ
BI	ɪgbɔ́
Notes	*ɪgbɔ 3? 4?

NEW MOON

Defaka	
NK	áyá akalu
BD	
Ịḅanị	íwɔ́ akalú
Kalaḅa rị	íwɔ́ akalú
BL	
KI	íwɔ́ ákálú
NE	ɪwɔ ɔgɔ́nɔ-wei
AK	iwɔ ɔgɔnɔ-woi
BU	ayá ɔ́gɔ́nɔ̃́-wéí
OP	ayá ɔ́gɔ́nɔ̃́í
OY	aya agɔnɔ-wei
ET	ayá agɔ́nɛ̃́í
EO	ayá ɔ́gɔ́nɔ̃́-wéí
BA	azá ɔ́gɔ́nɔ̃́-wéí
KL	
AP	azá ɔ́gɔ́nɔ̃́-wéí
ID	aya ɔgɔnɔ-wei
OG	aza ɔgɔnɔ-wei
GM	ajá ɔgɔnɔ-wei
EG	
WO	
FU	aza ɔgɔnõwei
AR	aja ɔgɔnɔ-wéi
OB	aya ɔgɔnɔ-wei
OT	
OE	ayá ágɔ́nɔ̃́-wéí
ME	ayá ágɔ́nɔ̃́-wéí
KU	ayá ágúnɛ̃́ye
KB	ayá ágɔ́nɔ̃́-yɛ, *
WT	akalú ogbo
ON	ayá tɔ́ní-yé
IK	ayá ágɔ́nɛ̃́ĩ, tɔ́nɛ̃́ĩ
EK	ayá ákálú
KO	ayá ákálú, tɔ́ní́yé
GB	ayá ɔ́gɔ́nɛ̃́í/ákálú
OR	áyá akalʊ
AT	áyá ítɔ́ní-yɛ̃́ɛ̃
BI	áyá tɔ́nʊ̃́ʊ̃
Notes	

NEW, BE(COME) (V.I.)

Defaka	áyá	J 248
NK	áyá	
BD		
Ịḅanị	íwɔ́	
Kalaḅa rị	íwɔ́	
BL		
KI	íwɔ́	
NE	ɪwɔ	
AK	iwɔ	
BU	ayá	
OP	ayá	
OY	aya	
ET	ayá	
EO	ayá	
BA	azá	
KL		
AP	azá	
ID	aya/aza	
OG	aza	
GM	aza	
EG		
WO		
FU	aja	
AR	aja	
OB	aya	
OT		
OE	ayá	
ME	ayá	
KU	ayá	
KB	ayá	
WT	ayá	
ON	ayá	
IK	ayá	
EK	ayá	
KO	ayá	
GB	ayá	
OR	áyá	
AT	áyá	
BI	áyá	
Notes	*aja ? 2	

NIGHT

Defaka	ɓíĩ́	J 120
NK	dɛ́ɛ̃́	
BD		
Ịḅanị	dí	
Kalaḅa rị	dĩ́	
BL		
KI	dĩ́	
NE	nõĩ	
AK	nõĩ	
BU	dɛ́ɛ̃́	
OP	dɛ́ɛ̃́	
OY	dɛ̃ĩ	
ET	dɛ́ɛ̃́	
EO	dɔ́ɔ̃́/dúí	
BA	dúĩ́	
KL		
AP	dúí	
ID	dɛ̃ĩ	
OG	dɔ̃ĩ/dɛ̃ĩ	
GM	dɛ̃ĩ	
EG		
WO		
FU	dũĩ	
AR	dɔ̃ĩ	
OB	dɛ̃ĩ	
OT		
OE	dɛ̃ɛ̃́	
ME	dɛ̃ɛ̃́	
KU	dɛ́ɛ̃́	
KB	dɛ́ɛ̃́	
WT	dɛ́ɛ̃́	
ON	dɛ́ɛ̃́	
IK	dɛ́ɛ̃́	
EK	dɛ́ɛ̃́	
KO	dɛ́ɛ̃́	
GB	dɛ́ɛ̃́	
OR	dɛ́ɛ̃́	
AT	dɛ́ɛ̃́	
BI	dɛ́ɛ̃́	
Notes	*dɔ̃ĩ 2	

NILE MONITOR/ “IGUANA”

Defaka		
NK	awaɣu	
BD		
Ịḅanị	gídi	
Kalaḅa rị	awakɪɓa	or awawa? CBP
BL		
KI	awakɪɓaá	
NE	abedí	
AK	ebédi/ibédi	
BU	abédí	
OP	abédí	
OY	abedí	
ET	abedií	
EO	abédí	
BA	abédí	
KL		
AP	abédí	
ID	abédí	
OG	abedi	
GM	abedi	
EG		
WO		
FU	abedí	
AR	abedi	
OB	ábedí	
OT		
OE	abedi	
ME	abedi	
KU	abedi	
KB	abedi	
WT	abedi	
ON	abedi	
IK	abedií	
EK	abedí	
KO	abedí	
GB	abedí	
OR	abedi	ɜ- ?
AT	abedi	
BI	abadı	
Notes	*ɜbedi 1	

Nine (COUNTING)

Defaka	túunẽĩ	J 216
NK	ésíé, (ísíénḹ)	
BD		
Ịḅanị	ésíénḹ	
Kalaḅa rị	ésénḹ	
BL	ésénḹ	
KI	ésénḹé	
NE	isẽĩ	
AK	isẽ, isẽĩ	
BU	isé	
OP	isé	
OY	isé	
ET	isé	
EO	isḹ/isḹ	
BA	isḹ	
KL		
AP	isḹ	
ID	isé	
OG	isẽ	
GM	isẽ	
EG		
WO		
FU	isẽ	
AR	isẽ	
OB	ise	
OT		
OE	esé/isé	
ME	esé	
KU	esé	
KB	esé	
WT	esé	
ON	esé	
IK	isé	
EK	isé	
KO	isé	
GB	isé	
OR	shíónḹ	
AT	síónḹ, eyí karamḹ	
BI	kanḹ fu oí	
Notes	*isioni ?	

Nine PEOPLE

Defaka	túunea	J 216
NK	(ísíénḯá)	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	ésénḯá	
BL		
KI	ésénḯá wárı	
NE	isenã	
AK	isenã kɛ́mɛ	
BU	iséná̰	
OP		
OY	isenã	
ET		
EO	isína̰ kímḯ	
BA	isɛ̃ĩna̰ kímḯ	
KL		
AP		
ID	isenã kímḯ	
OG	isenã kímḯ	
GM	isenã kímḯ	
EG		
WO		
FU	isɛnã kımĩ	
AR		
OB	isenã kímḭ	
OT		
OE	iséná̰ kímḯ	
ME	iséná̰ kímḯ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	iséná̰ kímḯ	
KO	iséná̰ kímĩ	
GB	iséná̰ kímḯ	
OR	kɛnĩ kímĩ fa óyí	
AT	kımĩ eyí karamá̰ kɛnḯ faá	
BI	kanĩ kímḯ fu oí	
Notes		

Nineteen

Defaka	gbɔ́rí ile síi	J 226
NK	gbɔ́rí fa sí	
BD		
Ịḅanị	ŋgɛɛ́ fa sí	
Kalaḅa rị	gbéríyé fa sí	
BL	gbéríyé fa sí	
KI	gbɔ́rí-ye fa sí	
NE	oyi isẽ̃ fındı	
AK	oyi isẽ̃ hɛndɛ	
BU	ói ísé fını, *	
OP	ói isé fĩ́nĩ́	
OY	oi isẽ fĩ́nı	
ET	ói esé fɛ́nɛ̃́	
EO	ói ísĩ́ fĩ́nı, kɛnĩ́ fa sí	
BA	ói ísɛ̃́ fĩ́nĩ́,*	
KL		
AP	ói ísɛ̃́ fĩ́nĩ́	
ID	oi ise fĩ́nĩ́, kɛnĩ́ fa sí	
OG	oi isẽ fĩ́nĩ́, kɛnĩ́ fa sí	
GM	kɛnĩ́ fa sí	
EG		
WO		
FU	kɛnĩ́ fa sií	
AR	oi isẽ fĩ́nĩ́, kɛnĩ́ fa sí	
OB	óyí ísé fónĩ́	
OT		
OE	oyí ísé féni	
ME	oyí ésé féni	
KU	óyí ésé féni	
KB	ói ésé fóni	
WT	óyí ésé féni	
ON	ói esé fɛ́nɛ̃́	
IK	ói isé fɛ́nɛ	
EK	ói isé fĩ́nĩ́	
KO	ói isé fĩ́nĩ́	
GB	ói ísé fõi	
OR	kɛnĩ́ fa sí	
AT	sí karamã́ kɛnĩ́ faá	
BI	kanĩ́ fa sí	

Notes

Ninety	
Defaka	nɛ̃↓á síi tɛ úwei tɛ
NK	nḭ́a -si nãó/(nã́) óyí nã́
BD	
Ịbạnị	ínḭ́á -si óyí fínjí
Kalaḅari	ínḭ́á -si óyí fínjí
BL	ínɛ̃ḭ́ á -si óyí fínjí
KI	ínḭ́á -si óyí fínjí
NE	inḭ́esí oyi fɪndɪ
AK	nɛ̃ĩ a-hi ói hɛndɛ
BU	nɛ̃ḭ́ á-sí oi fɪnɪ
OP	nḭ́á -sí oi fɪnɪ
OY	nõĩ-a -sí oi fɪnĩ ?
ET	nḭ́á -sí ói fɛ́nɛ̃́
EO	nɛ̃ḭ́ á-sí !ói fɪnɪ
BA	nɛ̃ḭ́ á-sí oi fɪnɪ
KL	
AP	nḭ́á -síí ói fɪnɪ
ID	nɛ̃ĩya -síí oi fɪnɪ
OG	nɛ̃ĩya -síí oi fɪnɪ
GM	nɛ̃ĩ a-si mɔ̃́ oi mɔ
EG	
WO	
FU	nĩĩ a-si mɔ̃́ woi mɔ
AR	nɛ̃ĩ-a -si ói fɪnɪ
OB	nia -sii mɔ̃́ oyi mɔ
OT	
OE	nɛ̃ĩyá -sii mɔ̃ oyí mɔ̃́
ME	nɛ̃ĩ-á -si mɔ̃ oyí mɔ̃́
KU	niá -sí mɔ̃ oyí mɔ̃́ ?
KB	nḭ́á -si ói fóni
WT	niá -si óyí féni
ON	nɛ̃ḭ́ á-sí ói fɛ́nɛ̃́
IK	nḭ́á -sí ói fɛ́nɛ
EK	nḭ́á -síí ói fínḭ́
KO	nḭ́á -sí ói fínḭ́
GB	nḭ́á -síí mɔ̃́ oyí mɔ̃́
OR	nḭ́a -si óyí fénḭ́
AT	nḭ́á -si éyí fínḭ́
BI	nḭ́á -si óyí ɔgbasɔ́
Notes	

NOON
Defaka
NK ipie kuɣu
BD
Ịḅanị ɛ́nẽ́-ɓá (sagbogbõ
Kalaḅa ɛ́nẽ́ ɓáka
rị
BL
KI ɛ́nẽ́ ógbṍĩ́
NE ene ogbo
AK inẽ kuɓu/ogbo
BU inĩ́ tĩ́ŋĩ̃'ɣɛ́ tíɛ́, *
OP ɛ́rẽ́ĩ́/enẽ́ĩ́ tɛ́bɛ́
OY iɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
ET eɪ̃ẽ́ĩ́ tɛ́ɓɛ́
EO irĩ́ tíbí
BA eɪ̃ẽ́ĩ́ tíbí
KL
AP ɛ́rẽ́ĩ́ tíbí
ID eɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
OG eɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
GM eɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
EG
WO
FU eɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
AR eɪ̃ẽ̃ĩ dʊba
OB eɪ̃ẽ̃ĩ tɪbɪ
OT
OE eɪ̃ẽ́ĩ́ bírí
ME eɪ̃ẽ́ĩ́ bírí
KU eɪ̃ẽ́ĩ́ birí
KB eɪ̃ẽ́ĩ́ biri
WT eɪ̃ẽ́ĩ́ birí
ON ɛ́rẽ́ĩ́ bírí
IK ɛ́rẽ́ĩ́ tɛ́ɓɛ́/ógbó
EK ɛ́rẽ́ĩ́ tíbí
KO eɪ̃ẽ́ĩ́ tíbí/bírí
GB eɪ̃ẽ́ĩ́ bírí
OR ɛ́nẽ́ĩ́ gburogbo
AT ɛ́rẽ́ĩ́ biri, ɛ́rẽ́ĩ
BI ɛ́nĩ́ biri
Notes

NORTH, UPSTREAM

Defaka		
NK	ogɔnɔ̃ du	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	ɔgɔnɔ̃́ jʊ́ʊ́	
rị		
BL		
KI	íwó ˡjú, ɔgɔnɔ̃ júu	
NE	iwó dʊ, tamā́ dʊ	tʊɓʊrʊ *go against tide*
AK	iwo dɔ́ɔ, ɔgɔ́nɔ̃ dɔ	
BU	túɓúrú	
OP	tɔ́bɔ́rɔ́	
OY	uwoú ãŋga	
ET	tɔ́ɓɔ́rɔ́	
EO	uwóú yā́ŋa, túbúrú	
BA	túbúrú	
KL		
AP	ɔgɔ́nɔ̃́, túbúrú	
ID	tʊbʊ	
OG	tʊbʊ	
GM		
EG		
WO		
FU	tʊbʊrʊ	
AR		
OB	tʊbʊrʊ	
OT		
OE		
ME	tʊbúrú	
KU	dʊʊ́	
KB	túbúrú	
WT	tʊʊ́búrú	
ON	tɔ́bɔ́rɔ́	
IK	tɔ́ɓɔ́rɔ́	
EK	túbúrú	
KO	túbúrú, dʊʊ́ ãŋga	
GB	túbúrú	
OR	túɓúrú (ága)	
AT	túɓúrú	
BI	okpu	
Notes	*tʊɓʊrʊ 2	

NOSE		
Defaka	nḿni	J 5
NK	nḿni	
BD		
Ịḅanị	nḿ'nḿ	
Kalaḅa rị	nḿ'nḿ	
BL		
KI	nḿ'nḿ	
NE	ninḿ	
AK	nḿni	
BU	nḿnḿ	
OP	nḿnḿ	
OY	ninḿ	
ET	nḿnḿ	
EO	nḿnḿ	
BA	nḿnḿ	
KL		
AP	nḿnḿ	
ID	ninḿ	
OG	ninḿ	
GM	ninḿ	
EG		
WO		
FU	ninḿ	
AR	ninḿ	
OB	ninḿ	
OT		
OE	ninḿ	
ME	ninḿ	
KU	nḿnḿ	
KB	nḿnḿ	
WT	ninḿ	
ON	nḿnḿ	
IK	nḿnḿ	
EK	nḿnḿ	
KO	nḿnḿ	
GB	nḿ'nḿ	
OR	nḿnḿ	
AT	ínḿnḿ	
BI	nḿnḿ	
Notes	*ninḿ 3	**ninḿ

NOSTRIL
Defaka
NK nḿni ɓie
BD
Ịḅanị nḿnḿ ˡɓíé
Kalaḅa nḿnḿ ˡɓíó
rị
BL
KI nḿnḿ ˡɓíé
NE ninḿ opogolo
AK ninḿ ópogolo
BU nḿnḿ poolo
OP nḿnḿ poolo
OY ninḿ opoolo
ET
EO nḿnḿ poolo
BA nḿnḿ póɣólo
KL
AP nḿnḿ póólo
ID ninḿ ópoolo
OG ninḿ ópoɣolo
GM
EG
WO
FU ninḿ á-poolo
AR ninḿ póólo
OB ninḿ ópoolo
OT
OE ninḿ ópoolo
ME ninḿ ópoolo
KU nḿnḿ opóólo
KB
WT
ON
IK nḿnḿ opoloɓɔ
EK nḿnḿ opoolo
KO nḿnḿ opoolo
GB nḿnḿ óˡpóóló
OR nḿnḿ ówolo
AT ínḿnḿ ɔ́wɔ́ɔ
BI nḿnḿ ɔ́wɔ́ɔ
Notes

OBTAIN (V.T.)

Defaka	ɛ́tɛ	J 320 *get (obtain)*
NK	ókí ɓó	
BD		
Ịḅanị	yanã̄	
Kalaḅa	a. yanã	
rị	b. ɔ́kí	b. J 320
BL		
KI	ɔ́kí	
NE	mĩɛ́ ɓará lá-mɔ	
AK	kɔ̃̄ɔ̃	
BU	akí	
OP	nã̄nã̄	
OY	kɔ̃̄ɔ̃	
ET	nãnã̄	
EO	nã̄nã̄	
BA	nã̄nã̄	
KL		
AP	kɔ̃̄	
ID	nãnã	
OG	zɪnã	
GM	kɔ̃	
EG		
WO		
FU	kɔ́ɔ̃	
AR		
OB	kɔ̃	
OT		
OE	nãnã, kɔ̃	
ME	kɔ̃	
KU		
KB	nɪnãã̄, akí	
WT		
ON	nãnã	
IK	nãnãã̄	
EK	akí	
KO	nãnã̄	
GB	yí nã̄nã̄	
OR	kɔrɪ wɛ́rɪ	
AT	yɪnã	
BI	ácí	

Notes

OCCIPUT

Defaka	
NK	toŋgu tie
BD	
Ịḅanị	tũŋgu
Kalaḅa rị	toŋgu
BL	
KI	toŋguú
NE	tɪɓɪ toŋgú
AK	toũ íhe ?
BU	tíɓí tóṹ
OP	tɛ́ɓɛ́ tóṹ
OY	tɪbɪ toũ
ET	
EO	tɪbɪ toũ
BA	kɔ́lúgbɔ
KL	
AP	tíbí tóṹ
ID	tɪbɪ kɔlʊ/tuu
OG	kɔlɪ tú, tɪbɪ kɔlɪ
GM	tɪbɪ toũ
EG	
WO	
FU	kɔkɔlɪ
AR	kɔkɔlɪ
OB	tɪbɪ toũ
OT	
OE	tɪbí bóṹ
ME	tɪbí tóṹ
KU	tíbí tóṹ
KB	tíbí tóṹ
WT	tɪbí tóṹ
ON	
IK	
EK	
KO	tíbí tóṹ/tóũ
GB	tíbí tóṹ
OR	toũ
AT	tẽĩ
BI	tẽĩ
Notes	*(tɪbĩ tõgu (2) 1

OCEAN
Defaka
NK ibizi
BD
Ịḅanị opu tɔ́rʊ́, abaji
Kalaḅa rị abaji
BL
KI abají
NE abadí
AK abádi
BU abádí
OP abádí
OY abadí
ET abadií
EO abádí, tḗ yɛ́ríɣɛ́
BA abádí, *
KL
AP abádí
ID abadı, okũ
OG abadı tɔ́rʊ́
GM opu tɔ́rʊ kubu, opu ábadı
EG
WO
FU abadı
AR abadı
OB abadı
OT
OE abadı
ME abadı
KU abadı
KB abadı
WT abadı
ON abadi
IK abadií
EK abadí
KO abadí
GB abadí
OR abadı tɔ́rı
AT abadı, kuzu tɔ́rı
BI abadı, abadı tɔ́rʊ́ʊ
Notes *abadı 1

OIL PALM

Defaka	lom tĩĩ	J 53
NK	díme (tĩ)	
BD		
Ịḅanị	dím	
Kalaḅa	énḗme	
rị		
BL		
KI	kɔ́rɔ́ énḗmi, énḗmḭ́ kɔ́rɔ	
NE	lʊgʊ́	
AK	lɔ́gu	
BU	ɗʊ́ʊ́	
OP	lɔ́ɔ, lɔ́ɔ́ tɛ̃	
OY	lʊ́ʊ́	
ET	lɔ́	
EO	lʊ́ɣʊ́	
BA	lʊ́ɣʊ́	
KL		
AP	lʊ́ʊ́	
ID	lʊɣʊ (tḭ́)	
OG	lʊɣʊ	
GM	lʊɣʊ	
EG		
WO		
FU	lʊʊ	
AR	lʊɣʊ	
OB	lʊʊ	
OT		
OE	lʊ́ʊ́	
ME	lʊʊ́	
KU	lɛ́í	
KB	lɛ́í	
WT	lɪí	
ON	lɔ́	
IK	lɔ́	
EK	líí tĩ	
KO	líí	
GB	lɛ́í	
OR	lʊ́ʊ́	
AT	lʊ́ʊ́	
BI	lʊ́ʊ́ (síí)	
Notes	*ɗɛkʊ 3	
	*ɗemẽ 2 Eɪ	

OKRA

Defaka	ɔ́kʊrʊ	J 45
NK	ɔ́kuru	
BD		
Ịḅanị	ɔ́kʊrʊ́ʊ	
Kalaḅa rị	ɔ́kʊrʊ	
BL		
KI	ɔ́kʊru	
NE	ɔ́kʊrʊ́	
AK	ɔ́kurɔ	
BU	ɪkɪapʊ́	
OP	ɛkiyápú	
OY	ɪkɪyabʊ́, akɛnɛtá	
ET	akinãdá	
EO	ɪkíyabʊ́	
BA	ɪkíábʊ́	
KL		
AP	ɪkíábʊ́	
ID	ɔ́kʊrʊ, ikɪabʊ	
OG	ɪkɪabʊ	
GM	ɪkɪabɔ	
EG		
WO		
FU	ɪkɪabʊ	
AR	ɪkɪabʊ	
OB	ikɪabʊ	
OT		
OE	ɔ́kʊrʊ	
ME	ɔ́kurʊ	
KU	akɪnɪtɛ́	
KB	akɪnɪtí	
WT	akɛnɪtí	
ON	akiñ̃tá, ekiapú	
IK	akiñ̃tá	
EK	ɔ́kʊrʊ, ɛkɛnɛté	
KO	ɔkʊ́rʊ, ɛkɛnɛté	
GB	ɔ́kʊrʊ	
OR	ɔ́kʊrʊ	
AT	ɔ́kʊrʊ	
BI	ɔ́kʊrʊdʊ́ʊ	

Notes

OLD MAN

Defaka	ɔ↓lɔ́tí	J 182 *old person*
NK	ólóḿ ówói	
BD		
Ịḅanị	ólóḿ ómṹ tʊmɔ, *	
Kalaḅa rị	ómóŋgí-ˡtɛ́ óyí-ɓɔ	
BL		
KI	sɛnɪ-ɓɔɔ́, ólómṹ-ɓɔ́	
NE	okosi owei-ɓɔ́	
AK	okohu-woi	
BU	okósú kímḩ	
OP	okósú kɛ́mẽ́/ówéí	
OY	okosú-wei/kɪmĩ	
ET	okósú kɛ́mẽ́	
EO	okósú kímḩ/ówéí	
BA	okósú kɪmĩ	
KL		
AP	okósú kɪmĩ	
ID	okosí owei/kɪmĩ	
OG	okosí kɪmĩ	
GM	okosú kɪmĩ	
EG		
WO		
FU	okosú kɪmĩ	
AR	okosú owei	
OB	okosú kɪmĩ	
OT		
OE	okosu owéi/kímĩ	
ME	okosu kímĩ	
KU	okosi kɪmḩ	
KB	okosi kɛ́mɛ	
WT	okósí kímḩ	
ON	okósí kɛ́mẽ́	
IK	okósú kɛmɛ	
EK	kósú kímḩ	
KO	kósú kímḩ	
GB	kósú kímḩ	
OR	ɓóṹ ówei ?	
AT	kímḩ/kóṹ gbṍ ówei	
BI	ɔ́wá kɪmĩ	
Notes		

OLD WOMAN

Defaka	ɔ↓lɔ́tí	J 182 *old person*
NK	ólóḿ-árá	
BD		
Ịḅanị	ólóḿ ɔ́rʊ́-ɓɔ	
Kalaḅa rị	ómóŋgí-↓tɛ́ érɛ́-ɓɔ	
BL		
KI	ólómʊ̃ ↓éré-mĩ́nĩ́-ɓɔ, *	
NE	okosi ɪyɔrɔ-ɓɔ́	
AK	okohu-ara	
BU	okósú éré-ára	
OP	okósú éré	
OY	okosú ere kɪmĩ	
ET	okósú éré	
EO	okósú íyɔ́rɔ́-árá	
BA	okósú ɪyaraʊ	
KL		
AP	okósú ɪyɔrɔ-araʊ	
ID	okosí ere	
OG	okosí ere	
GM	okosú ere	
EG		
WO		
FU	okosú/bʊ̃ĩ ere	
AR	okosú-araʊ	
OB	okosú ere	
OT		
OE	okosu eré	
ME	okosu eré	
KU	okosi eré	
KB	okosi eré	
WT	okósí éré	
ON	okósí éré	
IK	okósú éré	
EK	kósú éré	
KO	kósú éré	
GB	kósú éré	
OR	ɓóʊ́ ére	
AT	kɪmĩ́/kóʊ́ gbʊ́-árɔ	
BI	ɔ́wá érée, ɔ́wɔ́rʊrɔ	
Notes		

OLD, BE(COME) (PEOPLE) (V.I.)

Defaka	ɔ↓lɔ́tí	J 182 *old person*
NK	ólóḿ	
BD		
Ịḅanị	ólóḿ	
Kalaḅa	ómóŋgí, kpɔ́ˡɔ́,	
rị	kpɔ́ˡkíkí	
BL		
KI	ólómṹ, ɔkpɔ́ɔ	
NE	okosi, kpɔ́	
AK	okohu, ilemũ	
BU	okósú, ká	
OP	okósú, ká	
OY	okosú, ʊwá	
ET	okósú, ká	
EO	okósú, káá	
BA	okosú, ka	
KL		
AP	okósú	
ID	okozí/okosí	
OG	okosí/okosú	
GM	okosú	
EG		
WO		
FU	okosú	
AR	okosú	
OB	okosú	
OT		
OE	okosu	
ME	okosu	
KU	okosi	
KB	ɔwá, okosií	
WT	okósí, ʊwá	
ON	okósí, ká	
IK	okósí, ká	
EK	kósú, ʊwá	
KO	kósú, ʊwá, kpɔ́ʊ́	
GB	kósú	
OR	ɔ́wá	
AT	ɔ́wá	
BI	ɔ́wáa	
Notes		

OLD,BE(COME) (OF THINGS (V.I.)

Defaka	ɔ́↓lɔ́	J 247
NK	ólóḿ	
BD		
Ịḅanị	ólóḿ	
Kalaḅa rị	éléḿ	
BL		
KI	ólómṹ	
NE	elemũ	
AK	kpɔ, ilemũ	
BU	okósú, ilémṹ	
OP	órú, elémṹ	
OY	okosú, elemũ	
ET	oruú	
EO	alá, ʊndʊ́	
BA	órúu/orú	
KL		
AP	okósú	
ID	oruú	
OG	orú(ba)	
GM	orú	
EG		
WO		
FU	okosuú	
AR	alá-tɛ	
OB	oruú	
OT		
OE	oru	
ME	oru	
KU	oru	
KB	ɔwaá, ɛndú, alá	
WT	oru	
ON	oru	
IK	oruú	
EK	oruú	
KO	oruú	
GB	oruú	
OR	orú	
AT	adɛ́ɛ	
BI	adɛ	

Notes

ONE (COUNTING) (NUM)

Defaka	gbɔ́rí	J 208
NK	(gbɔ́ɔ́rí)	
BD		
Ịḅanị	ŋgɛɛ́	
Kalaḅa rị	ŋgeí, gbérí-yé	
BL	INgɛí, gbérí-yé	
KI	ŋgeí	
NE	kíoi, gbɔrı-ye	
AK	kíei/kíoi, gbɔri-ye	
BU	kɛ́ɛ́nı/kɛ́nı	
OP	kɛ́ɛ́nḭ́	
OY	kɛɛnḭ́	
ET	kɛnḭ́	
EO	kɛ̃ŋɛ́nḭ́/kɛ́ɛ́nḭ́	
BA	kɛ́ɛ́nḭ́	
KL		
	kɛ́ɛ́nḭ́	
AP		
ID	kɛnḭ́	
OG	kɛnḭ́/kɛɛnḭ́	
GM	kɛnḭ́	
EG		
WO		
FU	kɛnḭ́	
AR	kɛnḭ́	
OB	kɛɛnḭ́	
OT		
OE	kɛnı	
ME	kɛnı	
KU	kɛnı	
KB	kɛnḭ́	
WT	kɛnı	
ON	kɛni	
IK	kɛnḭ́	
EK	kɛnḭ́	
KO	kɛnḭ́	
GB	kɛnḭ́	
OR	kɛnḭ́	
AT	kɛnḭ́	
BI	kanḭ́ı	
Notes	*kaŋanĩ ? 5	

ONE HUNDRED

Defaka	tú↓nã́ síi	J 237
NK	sɔ́ɔ́nã́ asi	
BD		
Ịbanị	sɔ́nã́ si	
Kalaba rị	sɔ́nã́ si/sɔ́nṍ á-si	
BL	sɔ́nṍ á-si	
KI	sɔ́nã́ si	
NE	sɔnõ esí/así	
AK	hɔnã híi	
BU	sɔ́ɔ̃́rã́ sí	
OP	sṍrA) sí	
OY	sõrõ a-si	
ET	sṍrã́ sí	
EO	sɔ́ɔ̃́rã́ sí	
BA	sṍrã́ sí	
KL		
AP	sɔ́ɔ̃́rã́ síí	
ID	sõrã si	
OG	sõŋõrã sii	
GM	sõrã si	
EG		
WO		
FU	sõŋõrõ a-si	
AR	sõrõ asi	
OB	sõrã sii	
OT		
OE	sõṍrã́ sii	
ME	sõrã́ sí	
KU	sõṍrã́ si	
KB	sṍrã́ sí ?	
WT	sõṍrã́ sí	
ON	sṍrã́ sí	
IK	sṍrã́ sí	
EK	sɔ́ɔ̃́rã́ síí	
KO	sṍrã́ sí	
GB	sɔ́ɔ̃́rã́ síí	
OR	sɔ́ɔ̃́rɡ̃ɜ̃ si ?	
AT	sɔ́ɔ̃́rṍ si	
BI	sṍrã́ si	
Notes		

ONE PERSON

Defaka	
NK	gbɔ́rí
BD	
Ịḅanị	gbɛ́rɛ́
Kalaḅa rị	gbɔ́rú
BL	
KI	gbɔ́rí
NE	gbɔrı
AK	gbɔri
BU	kɛ́nḟ
OP	kɛ́nḟ
OY	kɛnḟ
ET	kɛnḟ
EO	kɛnĩ kímĩ
BA	kɛ́nḟ
KL	
AP	
ID	kɛnĩ kímĩ
OG	kɛnĩ kímĩ
GM	kɛnĩ kımḟ
EG	
WO	
FU	kɛnĩ kímĩ
AR	kɛnḟ
OB	kɛnĩ kímḟ
OT	
OE	kɛnḟ kímḟ
ME	kɛnı
KU	kɛnı
KB	kɛnḟ
WT	kɛnı
ON	kɛni
IK	kɛnḟ
EK	kɛnḟ
KO	kɛnĩ kímĩ
GB	kɛnĩ kımḟ
OR	kɛnĩ kímĩ
AT	kɛnĩ kímĩ
BI	kanĩ kímĩ

Notes

ONION
Defaka
NK á˩yó
BD
Ịḅanị á˩yó
Kalaḅa á˩yó
rị
BL
KI á˩yó
NE áyou
AK ayóu
BU áyou
OP áyou
OY yabáásɪ
ET yaɓási, áyo
EO áyou
BA áyou/áyo, yabásɪ
KL
AP yabásɪ
ID atʊta
OG ɪtʊta
GM utʊta
EG
WO
FU alubása
AR alubása
OB ɔtɪta
OT
OE yabásɪ
ME yabásɪ, ɔ̋yɔs(ĩ
KU yabásɪ
KB yɪbásɪ
WT yabásɪ
ON yabási, áyou
IK yabási
EK yabásɪ
KO yabásɪ
GB yabásɪ
OR ɜ□you
AT áyoó, ɔ́nɪɔ́sɪ
BI yabásíɪ
Notes

OPEN (V.T.)

Defaka	ɔɔmã	J 376 *open (door)*
NK	fĩndi	
BD		
Ịḅanị	finjí/fĩndí	
Kalaḅa rị	finjí	
BL		
KI	finjí	
NE	fĩndí	
AK	híndi	
BU	fĩnḩ	
OP	fĩnḩ	
OY	finḩ	
ET	finḩ	
EO	fĩnḩ	
BA	fĩnḩ	
KL		
AP	fĩnḩ	
ID	finḩ	
OG	finḩ	
GM	finḩ	
EG		
WO		
FU	finḩ	
AR	finḩ	
OB	finḩ	
OT		
OE	finḩ	
ME	finḩ	
KU	finḩ	
KB	finḩ	
WT	finḩ	
ON	finḩ	
IK	finḩí	
EK	finḩ	
KO	finḩ	
GB	finḩ	
OR	finḩ	
AT	funu	
BI	funu	
Notes	*fĩdi 1	

OPEN SPACE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	nɔ̃̃ŋgɔ́, etele, siri
Kalaḅa rị	siri, éle
BL	
KI	finji yɔɔ́, cirí
NE	polo tirí, polo, tirí
AK	híndi yɔ
BU	tírí
OP	tírí
OY	tirí
ET	tirií
EO	lúbó
BA	tói kírí, lúbó
KL	
AP	lúbó
ID	toi kírí
OG	toi kírí
GM	toi kírí
EG	
WO	
FU	toi kíri
AR	sɛı kiri
OB	kiri
OT	
OE	fiĩ́ kiri/tiri
ME	tiri
KU	sɛ́í tírí
KB	zoru tirí, tirí
WT	tiri
ON	tiri
IK	
EK	tirí
KO	tirí
GB	tirí
OR	kosi tíri
AT	sɛ́í síri
BI	siri
Notes	*tiri 1

ORANGE

Defaka	olukajã	J 48
NK	ólolónda/ólelénda, *	
BD		
Ịbanị	ɛ́lɛlɛ́ndɛ	
Kalaba	élelɛ́ńda, éleńda	
rị		
BL		
KI	ólelénda	
NE	álalánda	
AK	alílãndaĩ	
BU	aláláínda	
OP	aláláínda	
OY	alalaında, opú agʊ	
ET		
EO	alaláínda	
BA	ɔgú, aláláínda	
KL		
AP	lélémɔ̃́, opú lélémɔ	
ID	ɔgũ	
OG	ɔgũ	
GM	ɔgũ	
EG		
WO		
FU	ɔgṹ, oviléi	
AR	ɔgṹ	
OB	ɔgʊ	
OT		
OE	ago, beke ago	
ME	ago	
KU	agʊ	
KB	agoó, olomã́	
WT	ago	
ON	agɔ	
IK	alaláínda	
EK	alalánda	
KO	alaláínda	
GB	alalánda	
OR	ɛ́lɛlɛ́nda	
AT	álɛlɛ́nda	
BI	ɔgṹ	

Notes

ORDER (V.T.)

Defaka		
NK	ɓɛ́ré tɔ̃ɔ̃	
BD		
Ịḅanị	kʊrɔ-mã	fǐrí-ˡmã́,
	ɓɛɛ́	
Kalaḅa	ɓɛ, tɔ̃	
rị		
BL		
KI		
NE	ɓɛ́, firi-mɔ̃	
AK	ɓɛ́ɛ	
BU	ɓé (mĩẽ ?	
OP		
OY	bɛɛ́	
ET		
EO	bɛ́ɛ́	
BA		
KL		
AP	kɔ́rí-mɔ̃/fǐrí-mɔ̃	
ID	bɛɛ	
OG	bɛɛ	
GM		
EG		
WO		
FU	bɛɛ	
AR	bɛ	
OB	bɛɛ	
OT		
OE	gbaá, fɪrɪ-mɔ	
ME	bɛɛ	
KU	bɪ ?	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	bɛɛ́	
KO	bɛɛ́	
GB	kʊrɔ pɪrí	
OR	gɪá-mɔ	
AT	gía	
BI	kʊrɔ pɪrɪ	
Notes	*ɓɛ 1	

Otter spp. Spotted-necked otter, *Lutra maculicollis,* Cape clawless otter, *Aonyx capensis*
[Most Ijoid languages use the same term for both species and just a few distinguish them. They are therefore listed together but in two columns to clarify this.

Defaka
NK
BD
Ịbanị
Kalaḅarị tewu
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI

Notes: Although most Ịjọ lects have the same word, the word itself varies across the range of dialects. Thus western lects almost all have *teu, this switches to *okosi in central Ịzọn. A small group of southern lects distinguish the two species, with *benipomu for the spotted-necked and *okporu for the clawless otter.

OUTSIDE (N.)

Defaka	
NK	tuɣuru
BD	
Ịḅanị	nõ̃ŋgɔ́ bíe
Kalaḅa rị	etelá˧á, nɔ̃̃ŋgɔ́ ɓɔ́˧kɔ́
BL	
KI	nõ̃ŋgɔ́ (ã̃ŋga)
NE	polo, tirí
AK	polo ãŋã, tugóro
BU	tírí ãŋga
OP	tírí
OY	tirí ãŋga
ET	tirií
EO	lúbó
BA	lúbó
KL	
AP	lúbó
ID	gãã
OG	gãã
GM	ode
EG	
WO	
FU	olugbó agbaara
AR	agbaɣara, odi
OB	gãã
OT	
OE	gãã, kirí
ME	tiri
KU	tiri
KB	tirií
WT	tiri
ON	tiri
IK	tiri ãŋgaá
EK	tirí
KO	tirí
GB	tiri ãŋgá
OR	tiri
AT	síríi
BI	kɔlʊ

Notes

P.

PACK (V.T.)
Defaka
NK
BD
Ịḅanị́ tá ?
Kalaḅa rị́ kóˈɓírí, ɔrʊ tɔ̃
BL
KI kóɓíˈrí
NE koɓirí
AK kpokpoli-mɔ̃ɔ
BU
OP
OY kpeé, bɛnɪ-mɔ̃
ET
EO bɛ́nḭ́-mɔ̃
BA
KL
AP bɛ́nḭ́-mɔ̃
ID tã
OG bɛnɪ-mɔ
GM
EG
WO
FU koko-mɔ
AR bɛnɪ-mɔ
OB tɔlɔ
OT
OE bɛnɪ-mɔ
ME bɛnɪ-mɔ
KU bɛnɪ-mɔ
KB bɛnɪ-mɔɔ́
WT bɛnɪ-mɔ
ON
IK kpeé
EK kpeé
KO kpe bɛnɪ-mɔ̃, kpeé
GB
OR ɓɛnɪ-mɔ̃ɔ
AT kúá
BI túmʊ̃
Notes

PADDLE (N.)

Defaka	
NK	ɟɔ̃wɔ̃́ĩ́
BD	
Ịḅanị	nɟʊa
Kalaḅa rị	ɟʊɛ̃́ĩ́
BL	
KI	ɟɔ̃ĩ́
NE	dɔ́ŋgɔɪ
AK	dɔ̃́ŋɔ̃i
BU	zʊ́wɛ́í
OP	yʊ́wɛ́í
OY	yɔwɛ́ɪ
ET	yʊwɛí
EO	yɔ́wɔ́ɪ
BA	ɟɔ́wɔ́ĩ/ɟɔ́wɛ̃́ĩ
KL	
AP	zɔ́wɛ́í
ID	yɔwɛɪ
OG	zɔwɛɪ
GM	ɟɔwei
EG	
WO	
FU	zɔwɛɪ
AR	ɟɔwɛɪ
OB	yɔwɛɪ
OT	
OE	yɔwɛɪ
ME	yɔwɛɪ
KU	yʊwɛɪ
KB	yowɛí
WT	yɔwɛɪ
ON	yɔwɛi
IK	yuwɛí
EK	yɔwɛí
KO	yɔwɛí
GB	yɔwɛí
OR	yɔwɛ́ɪ
AT	yɔʊ́
BI	yɔɔ́
Notes	* ɟɔgʊ-ye 1-2

PADDLE (V.T.)

Defaka	
NK	jɔku
BD	
Ịḅanị	dɔkú/dɔɣú/dɔ́ú
Kalaḅa rị	dɔkú
BL	
KI	dɔkú
NE	dɔgú
AK	dɔ́gu
BU	zɔ́ú
OP	yɔ́ú
OY	yɔú
ET	yɔú
EO	yɔ́ú
BA	zɔ́ú
KL	
AP	zɔ́ú
ID	yɔʊ
OG	zɔɣʊ
GM	zɔʊ
EG	
WO	
FU	zɔʊ
AR	zɔʊ
OB	yɔʊ
OT	
OE	yɔʊ
ME	yɔʊ
KU	
KB	(ĩyɔ́ú
WT	yɔʊ
ON	yɔu
IK	yɔú
EK	yɔ́ú
KO	yɔ́ú
GB	yɔ́ú
OR	yɔʊ
AT	yɔʊ
BI	yɔ́
Notes	*jɔgʊ 1

PALM (OF HAND)

Defaka	
NK	ɓára kuɣu/kuɓu
BD	
Ịḅanị	ɓárá ˬkú
Kalaḅa rị	ɓárá ˬkúɓú/ˬkúú
BL	
KI	ɓárá ˬkúɓú
NE	ɓará kuɓu
AK	ɓara kúɓu
BU	ɓárá kuɓu
OP	bírá kubu
OY	bírá kubu
ET	ɓárá kúɓu
EO	bıra kúbu
BA	bírá kúbú
KL	
AP	bírá kúbú
ID	bıra kúbú/kóló
OG	bıra kúbu
GM	bıra kúbu
EG	
WO	
FU	bıra kúbú
AR	bıra kúbu
OB	bıra kúbú
OT	
OE	bırá kubu
ME	bırá kubu
KU	bırá bulóú
KB	bírá bulu
WT	bırá kubú
ON	bírá bolou
IK	
EK	bárá kubu
KO	bárá bólou/kúbu
GB	bárá ˬkúbu
OR	ɓárá kúɓu
AT	ɓárá ápáláa
BI	bírá kṹ
Notes	*ɓara kuɓu 3 2

PALM KERNEL

Defaka		
NK	ɓáká bíĩ	
BD		
Ịḅanị	turo-mbí	
Kalaḅa	ɓákú ḿbí, tokuru	
rị	mbí	
BL		
KI	tutu mbí	
NE	ĩmbi; togurú ĩmbi	
AK	ĩmbi	
BU	ivḭ́	
OP	ivíḭ́	
OY	ivẽḭ́, lʊ́ʊ́ bɪbɪ	
ET		
EO	lʊ́ʊ́ bíbɪ	
BA	ivẽḭ́	
KL		
AP	ivḭ́, ivḭ́ baʊ	
ID	ivõĩ	
OG	ivĩ/ivẽĩ	
GM	evẽĩ	
EG		
WO		
FU	ivḭ́	
AR	ivḭ́	
OB	ivḭ́	
OT		
OE	ivḭ́	
ME	evḭ́	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ivḭ́	
KO	ivḭ́, ivḭ́ ʊ́mgbɔ́/sɛ́lɛ́	
GB	ivḭ́	
OR	ivḭ́	
AT	ívḭ́	
BI	vḭ́ɓíláa	
Notes	*ĩbõĩ ?	Cf. Ẹdo ívĩ ‘palm tree, palm kernel’ Esan ivĩ ‘kernel’

PALM OIL

Defaka	pıra	J 36 *oil*
NK	pulo	
BD		
Ịḅanị	pulo	
Kalaḅa rị	pulo, táɓá púló	
BL		
KI	puloó	
NE	puló	
AK	púlo	
BU	púló	
OP	púló	
OY	puló	
ET	puloó	
EO	púló	
BA	púló	
KL		
AP	púló	
ID	pulo: igbe púlo, ɔkıɔ̃ pulo	
OG	pulo	
GM	pulo	
EG		
WO		
FU	pulo	
AR	pulo	
OB	pulou	
OT		
OE	pulou	
ME	pulou	
KU	akíɔ̃ pulou	
KB	puluú/pulu	
WT	pulou	
ON	pulo	
IK	puloó	
EK	puloú	
KO	puloú	
GB	puloú	
OR	pulo	
AT	pulo	
BI	pulo	
Notes	*pulou 1	

PALM Winẽ

Defaka	ilo	J 38 *wine (general)*
NK	mĩndi oru	
BD		
Ịḅanị	tumiń irú	
Kalaḅa rị	tominã irú	
BL		
KI	tomõni iruú	
NE	idéru	
AK	ide wúru	
BU	idé wuru	
OP	ɪzɔ̃́ wúrú, idé wuru	
OY	ɪzɔ̃ wuru	
ET	ɪzɔ̃́ úrú	
EO	ɪzɔ́ wúru	
BA	ɪzɔ́ wúrú	
KL		
AP	wúrú, ɪzɔ́ wúrú	
ID	ɪzɔ/ɪjɔ wúrú	
OG	ɪzɔ wúrú	
GM	ɪjɔ́ wuru	
EG		
WO		
FU	uɲjɔ wurú	
AR		
OB	izɔ̃ wúrú	
OT		
OE	ɛzɔ̃́ wúrú	
ME	ɛzɔ̃́ wúrú	
KU	ɛzɔ̃́ órú	
KB	ɪzɔ̃́ru	
WT	ɪzɔ̃́ wúrú	
ON	ɪzɔ̃́ wúrú	
IK	ɪzɔ̃́ úrú	
EK	ɪzɔ̃́ uruú	
KO	ɪzɔ̃́ uruú, usṹ úrú	
GB	ɪzɔ̃́/ɪjɔ̃́ wurú	
OR	ide wúru	
AT	ogõrúu (=ogõ orúũ	
BI	ɔgʊrɔ	
Notes		

Pangolin spp. Black-backed Pangolin, *Manis tetradactyla,* White-backed Pangolin, *Manis tricuspis*
The two pangolin spp. appear to be the same name in all lects recorded.

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅaṇị		
Kalaḅarị	ipi	CBP check pron
BL		
KI		
NE	epu	dic.
AK		
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID		
OG		
GM		
EG		
WO		
FU		
AR		
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	epú	
GB		
OR		
AT	ópṹ	
BI	ópúkʋtá	

Notes: the basic word *ópṹ is found at both the eastern and western ends of the range of Ịjọ, but has been repalced in the centre by an epithet, **ikpakpa-tuawei**. Neither name has any obvious external cognates in neighbouring languages.

\PARE (NAILS) (V.T.)

Defaka	
NK	kírí
BD	
Ịḅanị	kíˡrí
Kalaḅa rị	kíˡrí
BL	
KI	
NE	kɛ́
AK	kɛ́ɛ
BU	kɛ́ ?
OP	
OY	kɛɛ́
ET	
EO	kɛ́ɛ́
BA	
KL	
AP	kɛ́ɛ́
ID	pɛlɛ, gɛɛ
OG	gɛɛ
GM	gɛ
EG	
WO	
FU	kɛɛ
AR	kɛ
OB	gɛɛ
OT	
OE	emɛ̃́mɛ̃́ kɛ́ɛ́
ME	kɛɛ́
KU	kɛ́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	gɛɛ́
KO	gɛɛ́
GB	kɛɛ́
OR	ɓã́
AT	ba
BI	bã
Notes	

PARLOUR/SITTING-ROOM

Defaka	
NK	opu wari
BD	
Ịḅanị	opu ɓíˡé
Kalaḅa	bíó ˡkírí
rị	
BL	
KI	ɓíé ˡkírí/ˡkúɓú
NE	toí ɓio
AK	
BU	opú ɓolou/opú-yɔ
OP	opú ˡãŋgá
OY	opú akʋ
ET	
EO	kiri yɔ́
BA	bólóbú
KL	
AP	wárí kírí yɔ
ID	warı kúbú/kóló
OG	warı kólo
GM	warı kúbu
EG	
WO	
FU	warı kúbú
AR	warı kúbu
OB	warı kírí yɔ
OT	
OE	warí kiri, pere timĩ́ yo
ME	warí kiri
KU	wárí kiri
KB	wárí kiri
WT	warí kirí
ON	
IK	
EK	tıtɛ́ bulou
KO	tıtɛ bólou
GB	tıté yɔ
OR	pɛ́lɛ́, ogbo
AT	bírí/kuzu wárı
BI	igã (ɓíléẽ
Notes	

PARROT

Defaka

NK	okóokó	cf Igbo òkóòkó
BD		
Ịbanị	okóokó	cf Igbo òkóòkó
Kalaḅarị	ɔkɔlɔbɪ, okóokó	cf Igbo òkóòkó
BL		
KI	ɔkɔlɔbɪí	
NE	okóko	cf Igbo òkóòkó
AK	okóko	cf Igbo òkóòkó
BU	ɔkɔ́lɔ́bí, okóko-pɔlí	cf Igbo òkóòkó
OP	ɔkɔ́lɔ́bi	
OY	akɔlɔbɪ	
ET		
EO	okóˈkó, ɔkɔ́lɔ́bí	cf Igbo òkóòkó
BA	ɔkɔ́lɔ́bí	
KL		
AP	ɔkɔ́lɔ́bí	
ID	ɔkɔlɔbɪ	
OG	ɔkɔlɔbɪ	
GM	ɔkɔlɔbɪ	
EG		
WO		
FU	ɔkɔlɔbɪ	
AR	ɔkɔlɔbɪ	
OB	ɔkɔlɔbɪ	
OT		
OE	akɔlɔbɪbɪ	
ME	akɔlɔbɪbɪ	
KU	akʊlɔbɪbɪ	
KB	akɔlɔbɪbɪ	
WT	akɔlɔbɪbɪ	
ON		
IK		
EK	okókó-pɔlí	cf Igbo òkóòkó
KO	ɔkɔlɔbɪbí, okókó-pɔlí	cf Igbo òkóòkó
GB	okókó-pɔlí	cf Igbo òkóòkó
OR	okóko	cf Igbo òkóòkó
AT	okókó-pɔlí	cf Igbo òkóòkó
BI	ɔkʊlɔbɪ	

Notes

PART, FRACTION

Defaka	
NK	páɣárá
BD	
Ịḅanị	ḿpáɣárá/ḿpáárá
Kalaḅa rị	pákírí
BL	
KI	pɛ́kɛ́rɛ́
NE	pagara
AK	pagara
BU	páárá
OP	páárá
OY	zʊ́ʊ́, ãŋgá ?
ET	páárá
EO	kíbé, páɣárá
BA	kíbé, páɣárá
KL	
AP	díé-mɔ̃́, páárá
ID	pɛɣɛrɛ/paara
OG	paɣara/pɛɣɛrɛ
GM	dɪɛ-mɔ
EG	
WO	
FU	kibe
AR	paɣara
OB	kanã́a, zʊa
OT	
OE	zʊa
ME	paárá
KU	páárá
KB	páárá
WT	
ON	páárá
IK	páárá
EK	páárái
KO	páárái
GB	páárái
OR	sɪ̃́ã́, páárá
AT	bíríbírí
BI	páárá

Notes

PASS (V.T.)

Defaka	ɓıa	J 288 *pass (by)*
NK	ɓíɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɓɔ́rɔ́	
Kalaḅa rị	ɓúrɔ́	
BL		
KI	ɓɔ́rɔ́	
NE	ɓɔgɔ	
AK	ɓɔgɔ	
BU	ɓɔ́ɔ́	
OP	bɔ́ ?	
OY	bɔɔ	
ET	ɓɔ́ ?	
EO	bɔ́ɣɔ́	
BA	bɔ́ɣɔ́	
KL		
AP	bɔ́ɔ́	
ID	bɔɣɔ	
OG	bɔɣɔ	
GM	bɔɔ	
EG		
WO		
FU	bɔɔ	
AR	bɔɣɔ	
OB	bɔɔ	
OT		
OE	bɔɔ́	
ME	bɔɔ́	
KU	bʊ́ɔ́	
KB	bʊ́ɔ́	
WT	bɔɔ́	
ON	bɔ́ (mʊ̃) ?	
IK	ɓɔ́ ?	
EK	bɔ́ɔ́	
KO	bɔ́ɔ́, bɛ̃ɛ̃́	
GB	bɔ́ɔ́	
OR	ɓɛ́í	
AT	ɓɛ́	
BI	ɓɛ́ɛ	
Notes		

PAY (V.T.)

Defaka	sóngó	J 330
NK	íɓé	
BD		
Ịḅanị	gbé↓é	
Kalaḅa rị	gbé↓é	
BL		
KI	gbɛ̃́↓ĩ́ ?	
NE	gbɛ́	
AK	gbɛ́ɛ	
BU	gbɛ́	
OP	gbɛ́	
OY	gbɛɛ́	
ET	gbɛ́	
EO	gbɛ́ɛ́	
BA	gbɛ́	
KL		
AP	gbɛ́	
ID	gbɛɛ	
OG	gbɛɛ	
GM	gbɛ	
EG		
WO		
FU	gɓɛɛ	
AR	gbɛ	
OB	gbɛɛ	
OT		
OE	gbɛɛ́	
ME	gbɛɛ́	
KU	gbɛ́	
KB	gbɛ́	
WT	gbɛɛ́	
ON	gbɛ́	
IK	gbɛ́	
EK	gbɛ́ɛ́	
KO	gbɛ́ɛ́	
GB	gbɛ́	
OR	gbɛ́ɛ	
AT	gbɛ́	
BI	gbɛ́	
Notes	*gbɛɛ 3	

PEEL (BY HAND) (V.T.)

Defaka	
NK	pɔ́ˡnḟ
BD	
Ịḅanị	píˡnḟ
Kalaḅa rị	píˡnḟ
BL	
KI	píˡnḟ
NE	ɔpɪnḟ
AK	opóo ?, ɔpɛ́nɛ ?
BU	ɔfɔ́lí
OP	ɔfɔ́lí
OY	afɔlí
ET	
EO	ɔfɔ́lí
BA	ɔfɔ́lí
KL	
AP	ɔfɔ́lí
ID	fɔlɪ
OG	ɔfɔlɪ
GM	ɔfɔlɪ, kara ?
EG	
WO	
FU	fɔlɪ
AR	ɔfɔlɪ
OB	ɔfɔlɪ
OT	
OE	fɔlɪ
ME	fɔlɪ
KU	fɛlɪ
KB	fɛlɪí
WT	fɔlɪ
ON	fɔli
IK	fɔlí
EK	opó
KO	folí, opúó
GB	opó, púú
OR	ɔnɪ
AT	kpá, apḟ
BI	kpa, apḟ

Notes

PEEL (WITH KNIFE) (V.T.)

Defaka	
NK	íkí
BD	
Ịḅanị	píˡnḩ́, ókó
Kalaḅa rị	ɛ́kí
BL	
KI	ɔ́ŋgí
NE	kara, opó
AK	kara, wáĩ, ɔpɛ́nɛ ?
BU	kárá
OP	kárá
OY	kara
ET	kárá
EO	kárá
BA	kárá
KL	
AP	kárá
ID	kara
OG	kara
GM	kara
EG	
WO	
FU	kara
AR	kara
OB	kara
OT	
OE	kará
ME	kará
KU	kírá
KB	fɛlíí
WT	kará
ON	kárá
IK	kárá
EK	kárá
KO	kárá
GB	kárá
OR	ɔpɪ, kpónḩ́
AT	kárá
BI	kírá, kpa
Notes	*kara 2

PENIS		
Defaka	ɔyɔ˩ḿ	J 21
NK	tɔ́ŋgɔ	
BD		
Ịḅanị	tɔ́ŋ˩gɔ́	
Kalaḅa rị	tɔ́ŋ˩gɔ́	
BL		
KI	tɔ́ŋ˩gɔ́	
NE	tɔŋgɔ́	
AK	tɔ̃ŋɔ̃	
BU	tɔ̃ŋɔ̃	
OP	tɔ̃ŋɔ̃	
OY	tɔ̃ɔ̃	
ET	tɔ̃ɔ̃	
EO	tɔ̃ŋɔ̃	
BA	tɔ̃ŋɔ̃	
KL		
AP	tɔ́ɔ̃	
ID	tɔ́ɔ̃	
OG	ʧɔ̃ŋɔ̃	
GM	ʧɔ̃ŋɔ̃	
EG		
WO		
FU	ʧɔ̃	
AR	tɔ́ɔ̃	
OB	tɔ́ɔ̃	
OT		
OE	tɔ̃ɔ̃	
ME	tɔ̃ɔ̃	
KU	tʊ́ɔ̃	
KB	tʊɔ̃	
WT	tɔ̃ɔ̃	
ON	tɔ̃	
IK	tɔ̃	
EK	tɔ̃ŋɔ̃	
KO	tɔ̃ɔ̃	
GB	tɔ̃˩ŋɔ̃	
OR	tɔ̃ʊ̃	
AT	ídogólo	
BI	ówéí kímḭ̃ɪ	
Notes	*tɔ̃gɔ 3	

PEOPLE	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	-apʊ
Kalaḅa rị	-apʊ, tomi
BL	
KI	-apʊ
NE	-oŋgu
AK	-oŋgu
BU	-otu
OP	-otu
OY	-otu
ET	-otu
EO	-you
BA	-you
KL	
AP	-abʊ
ID	-otu, -abu
OG	-abʊ
GM	-otu
EG	
WO	
FU	
AR	-abʊ
OB	-otu
OT	
OE	-otu
ME	-otu
KU	-otu
KB	
WT	
ON	-otu
IK	-otu
EK	
KO	-otu
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	

PEPPER

Defaka	agada	J 44
NK	akada	loan from Defaka
BD		
Ịḅanị	sanı	
Kalaḅa rị	sanı	
BL		
KI	sanḟ, ɔkpẽĩ sánı	
NE	sanḟ, oforokpo	
AK	igínã	
BU	ıgínã	
OP	igínã	
OY	ıgınã́	
ET	egénã ?	
EO	ıgínã́	
BA	egénã́	
KL	ıgínã́	
AP	ıgínã́	
ID	ɛgínã́/igínã́	
OG	ıgínã́	
GM	ıgınã́	
EG	igınã́	
WO	igınã́	
FU	igınã́	
AR	ıgınã́	
OB	igınã́	
OT		
OE	ıgınã́	
ME	ıgínã, okodi ıgínã ıgınã́	
KU	ɛgınã́	
KB	ɛgınã́	
WT	egénã	
ON	egínã	
IK	iginã́	
EK	ıgınã́, ısanḟ	
KO	ıgınã́, ısanḟ	
GB	ısanḟ	
OR	ɛgánã	
AT	ısanı	
BI	sanı	
Notes	*ısanĩ 1	Original reference probably to *Aframo*mũ*m melegueta*

PERSON (1)

Defaka	nɔ̃ḿ̩	J 174
NK	kínī́	
BD		
Ịbanị	tʊmɓɔ́	
Kalaba	tomɓɔ́, kínī́	
rị		
BL		
KI	tomɓɔɔ́	
NE	kʊmɔ	
AK	kõŋonu	
BU	kímī́	
OP	kɛ́mɛ̃́-bɔ́	
OY	kɪmĩ	
ET	kɛ́mɛ̃́	
EO	kímī́	
BA	kímī́	
KL		
AP	kímī́	
ID	kɪmĩ (-bɔ)	
OG	kɪmĩ	
GM	kɪmĩ	
EG		
WO		
FU	kɪmĩ/kĩĩ-bɔ	
AR	kɪmĩ	
OB	kɪmĩ	
OT		
OE	kɪmī́	
ME	kɪmī́	
KU	kɪmī́	
KB	kɛ́mɛ̃́	
WT	kɛ́mɛ̃́	
ON	kɛ́mɛ̃́	
IK	kɛ́mɛ̃́	
EK	kímī́	
KO	kímī́	
GB	kímī́	
OR	kímī́	
AT	kímī́	
BI	kímī́	
Notes	*kɪmĩ 2	

PERSON (2)

Defaka	↓tí	J 179, 182-3, 200-2
NK	-ɓɔ	
BD		
Ịḅanị	-ɓɔ	
Kalaḅa rị	-ɓɔ	
BL		
KI	-ɓɔ	
NE	-ɓɔ	
AK	-ɓɔ	
BU	-ɓɔ	
OP	-bɔ	
OY	-bɔ	
ET	-bɔ	
EO	-bɔ	
BA	-bɔ	
KL		
AP		
ID	-bɔ	
OG		
GM	-bɔ	
EG		
WO		
FU	-bɔ	
AR	-bɔ	
OB		
OT		
OE		
ME		
KU		
KB		
WT	-bɔ	
ON	-bɔ	
IK		
EK	ʊ́-bɔ́	
KO	-bɔ	
GB		
OR	-bɔ	
AT		
BI	-ɓɔ	
Notes	*ɓɔ enclitic	

PESTLE
Defaka
NK temye
BD
Ịḅanị tomi
Kalaḅa temĩ-yé
rị
BL
KI temĩ-yeé
NE ɓaraɓá, temḭ́-ye
AK témũrẽ
BU ogbóló
OP agbá bírá, ogbóló
OY ʊtã́rã̃ temĩ ogbolo
ET utã́rã̃ titi ogbolo
EO títí-yé bıraba
BA títí íyé, bírábá
KL
AP ogbóló
ID bıraba, igúrízɛ
OG igúrúzɛ
GM igınã́ sã-ye, igúrújɛ
EG
WO
FU timĩ-yé tɔbɔʊ
AR ʊgıḗ tɔbɔʊ
OB gúrújɛ
OT
OE okinẽ bıra
ME okinẽ bıra
KU odó bırá
KB temĩ-yɛɛ́, temĩɛɛ́
WT temĩ-yé bırá
ON agbá bírá
IK utã́rã̃ titi ogbolo
EK temĩ-ye, bárá
KO odó bara
GB odó bara
OR tõw̃ǯǯ
AT ódõ ɓara
BI tumó
Notes

PICK UP, COLLECT (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	tá
Kalaḅa	kóló-kóló
rị	
BL	
KI	tã́, bĩ́ ?
NE	tã
AK	kpo-kpo, tã́ã
BU	
OP	
OY	kpo-kpó, tɔlɔ
ET	
EO	kpó-kpó
BA	tã́ ?
KL	
AP	
ID	tã, tɔlɔ
OG	tã, tɔlɔ
GM	
EG	
WO	
FU	tã, tɔlɔ
AR	
OB	tã, tɔlɔ
OT	
OE	tãã́, tɔlɔ́
ME	tãã́, tɔlɔ́
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	tã́, tɔ́lɔ́, kpee-mɔ̃́, *
KO	tã́
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	*tãã

PIERCE (EAR) (V.T.)

Defaka		
NK	tólú	
BD		
Ịḅanị	túlú	
Kalaḅa rị	tólú	
BL		
KI	tólú	
NE	tolu	
AK	tolu	
BU	tólú	
OP	tólú	
OY	tolu	
ET	tólú	
EO	tólú	
BA	tólú	
KL		
AP	tólú	
ID	tolu	
OG	tolu	
GM	tolu	
EG		
WO		
FU	tolu	
AR	tolu	
OB	tolu	
OT		
OE	beri tolu	
ME	beri tolu	
KU	tólú	
KB	tólú	
WT	beri tolu	
ON	tólú	
IK	beri tolú	
EK	tólú	
KO	tólú	
GB	tólú ?	
OR	tólí	
AT	sáá	
BI	tólú, sáá	
Notes	*tolu 2	cf. Geme tol- percer Monino 1988:83

PIERCE (FISH) (V.T.)

Defaka	ãŋga	J 364 *pierce*
NK	tínɛ̃́	
BD		
Ịbanị	gbí	
Kalaba	a. kpá↓rá	a.
rị	b. témḭ́	b. J 364 *pierce*
BL		
KI	témḭ́	
NE	gbɛ̃ĩ, tɛ̃ḭ́, kpará	
AK	tínã, tolu, gbɛ̃	
BU	gbḭ́	
OP	gbɛ̃́	
OY	gbĩĩ	
ET	tólú	
EO	gbḭ́ḭ́	
BA	témḭ́, gbɛ̃́	
KL		
AP	témḭ́	
ID	gbɛ̃ĩ, tınɛ	
OG	gbɛ̃ĩ, tınɛ	
GM	gbɛ̃ĩ	
EG		
WO		
FU	gbɛ̃ĩ, tınɛ, soɣolo	
AR	gbɛ̃ĩ	
OB	gbɛ̃ĩ, tınã	
OT		
OE	gbɛ̃ĩ, tınɛ̃́	
ME	gbɛ̃ḭ́	
KU	gbɛ̃́ḭ́	
KB	gbɛ̃́ḭ́, témḭ́	
WT	gbɛ̃ḭ́	
ON	gbɛ̃́	
IK		
EK	gbḭ́	
KO	gbɛ̃́ḭ́	
GB	tínɛ̃́	
OR	gbé, piti	
AT	ɔ́gúrɔ́	
BI	ípítá, ómõgídí	

Notes

\PIG		
Defaka		
NK	oɓõĩ	
BD		
Ịḅaṇị	óporópo	< Portuguese
Kalaḅa ṛị	óporópo	
BL		
KI	óporópo	
NE	opóropó	
AK	oporopóo	
BU	opórópo	
OP	opóriopó	
OY	oporópó	
ET	opóropó	
EO	opóríópo	
BA	opórópo	
KL		
AP	opóríopo	
ID	opóropó	
OG	opóropó	
GM	opóropo	
EG		
WO		
FU	oporopó	
AR	oporopó	
OB	opóropó	
OT		
OE	opóriopo	
ME	opóriopó/opórop ó	
KU	opóriopó	
KB	oporópo	
WT	opóropó	
ON	opóriopó	
IK		
EK	opóríópo	
KO	opóriópo/opóríó po	
GB	opóríópo	
OR	ézi	
AT	ópólópó	
BI	ɔ́bíɪ, opóropó	
Notes		

PIGEON, DOVE

Defaka					
NK		ndurú			
BD					
Ịḅanị			elésiá		ɔtʊrʊkpɔ́kpɔ́
Kalaḅarị			w̃ã́ olósikíya,	ɛ0rési, kiri fofo	
BL					
KI	okú¹kú,	ńdurú,	olósiká/elésìká		
NE	kúku		olósɛkɪa-ɓa		
AK	kuúku				ogunu, prísinn,
BU					
OP	alékpukpu, kúku				
OY	olókpukpu				
ET	kúku				
EO	elékpúkpú, kúku				
BA	alúkpukpu, kúku				
KL					
AP					
ID	alékpukpu/ alíkpukpu				
OG	alíkpukpu				
GM	alíkpukpu				
EG					
WO					
FU	olúkpukpu				
AR	alíkpukpu				
OB	olékuku				
OT					
OE	elékpukpú,				
ME	elékpukpu/ elépupú				
KU	lékpukpú				
KB	lékuku,				kiréndu, pɔlípɪrɪ
WT	lékukú,				kirí ẽndukéndu
ON	elékpukpú				
IK					
EK					
KO	lekúku/lékuku				kírí ekpete tétɛ́bʊrɛ́/ɛ□tétɛ́bʊrɛ́
GB	lekúku				
OR					píjiní
AT					dóvu
BI					kírí étítíi ?

Notes	*Columba livia* COLũmbIDAE PWS #-kùkù *Taube* The Ijoid forms do not correspond regularly; loans from various sources?	Ịḅanị *pigeon* Kalaḅarị *dove* KI *pigeon* NE *turtle dove* (dictionary)	KO: Blue-spotted Wood-dove (*Turtur afer* COLũmbIDAẽ Ịḅanị: perhaps the Blue-Headed Wood Dove (*Turtur brehmeñ* or Blue-Spotted Wood Dove (*Turtur afer*)	KO: Laughing Dove (*Streptopelia senegalensis* COLũmbIDAẽ [check id]

PIGEON, AFRICAN GREEN

Defaka	
NK	
BD	
Ịbạnị	
Kalaḃa	
rị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	omótó
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	omótó
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	
OB	
OT	
OE	omõto
ME	
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	omõtoó, amũdé
EK	
KO	amũdé
GB	
OR	
AT	
BI	
Notes	AP Green Fruit-Pigeon KO African Green Pigeon (*Treron calva* COLũmbIDAẽ

\PIT

Defaka	ḿbíá abanã	J 98	*well*	water-pit?
NK	abanã			
BD				
Ịḅaṇị	póóló kíri			
Kalaḅa ṛị	ólulu			
BL				
KI	ólulú			
NE	ogugú			
AK	opú opogolo, ogúgu			
BU	ogúgú			
OP	ogúgú			
OY	ogugú			
ET	oguguú			
EO	ogúgú			
BA	ogúgú			
KL				
AP	póóló			
ID	olomũ/olobu, ogugu			
OG	dibei/dibe			
GM	ogugu			
EG				
WO				
FU	ogugu			
AR	ɔgɔdɔ			
OB	ogugu			
OT				
OE	ogugu			
ME	ogugu			
KU	olómṹ, ogugu			
KB	oguguú			
WT	ogugu			
ON	ogugu			
IK	oguguú			
EK	ogugú			
KO	ogugú			
GB	ogugú			
OR	oko			
AT	opõũ, ɓú			
BI	búú			
Notes				

PLACE	
Defaka	
NK	yɔ́
BD	
Ịḅanị	yɔ́
Kalaḅa rị	yé yɔ́
BL	
KI	nyɔ́ɔ
NE	yɔ
AK	iyɔ
BU	ɪyɔ́
OP	iyɔ́
OY	ɪyɔ
ET	iyɔ́
EO	ɪyɔ́
BA	ɪyɔ́
KL	
AP	ɪyɔ́
ID	iyɔ
OG	ɪyɔ
GM	iyɔ
EG	
WO	
FU	ɪyɔ
AR	ɪyɔ
OB	iyɔ
OT	
OE	ɛyɔ́
ME	ɛyɔ́
KU	ɛyɔ́
KB	ɛyɔ́
WT	ɛnĩ yɔ
ON	ɪyɔ́
IK	ɪyɔ́
EK	yɔ́ɔ́
KO	ɪyɔ́, yɔ́
GB	yɔ́
OR	ɛ́yɔ́ʊ́
AT	yɔ́
BI	yɔ́
Notes	*ɪyɔʊ ? 2

PLAIT (HAIR) (V.T.)

Defaka	luo	J 347 (= *weave*)
NK	téɓé dóri T?	
BD		
Ịḅanị	kpéˡé, síbí kpé, páˡrí	
Kalaḅa	páˡrí	
rị		
BL		
KI	páˡrí	
NE	kṹ	
AK	kṹũ, tɛɓɛ kũ	
BU	kṹ	
OP	kṹ	
OY	kõṹ	
ET	kṹ	
EO	kóṹ	
BA	kṹ	
KL		
AP	kṹ	
ID	fınã, kũ	
OG	kũ	
GM	koũ	
EG		
WO		
FU	kuũ	
AR	kũ	
OB	kũ	
OT		
OE	kuṹ	
ME	kuṹ	
KU	kṹ	
KB	kṹ	
WT	kuṹ	
ON	kṹ	
IK	kṹ	
EK	kṹ	
KO	kṹ	
GB	kṹ	
OR	kpe	
AT	ókṹ	
BI	kpáa	
Notes	*kõũ 2	

PLANK
Defaka
NK lúbɔ
BD
Ịḅanị dúpɔ
Kalaḅa ɖṹ↓ɓɔ́
rị
BL
KI ɖṹ↓pɔ́, cī̃ pékéré
NE kuru
AK okuru
BU kúrú
OP kúrú páárá
OY asɛké, pılā̃ŋgı
ET tɛ̃ɛ̃ī̃ párá
EO ɔsɛ́ké
BA ɔsɛ́ké
KL
AP plánkı
ID apıpa/apapa, itarıkɔ
OG okpolokpo, ıtarıkɔ
GM ɔsɛ́ké
EG
WO
FU ɔsıkı, apapa
AR akpakú
OB apapa
OT
OE apapa
ME plank, apapa
KU kárá wɛrí-mī́, tī́
KB apıpaá
WT apápá
ON tɛ̃ɛ̃ páárá, apápá
IK plánki
EK kúrú
KO akpálákpá
GB plánkı
OR ókpólókpo
AT pılā̃ŋgı
BI pılā̃ŋgı
Notes

PLANT (V.T.)

Defaka	kʋra	J 366 *sow, plant*
NK	duɔ	
BD		
Ịḅanị	dipí	
Kalaḅa	ɗìɓi	
rị		
BL		
KI	ɗìpí	
NE	ɗìɓí, gboró	
AK	ɗíɓi	
BU	gbóró	
OP	gbóró	
OY	gboró	
ET	gboró	
EO	gbóró	
BA	gbóró	
KL		
AP	gbóró	
ID	gboro	
OG	gboro	
GM	gboro	
EG		
WO		
FU	gboro	
AR	gboro	
OB	gboro	
OT		
OE	gboro	
ME	gboro	
KU	gburo	
KB	gburoó	
WT	gboro	
ON	gboro	
IK	ɣoró	
EK	gboró	
KO	gboró	
GB	gboró	
OR	ɗìɓi	
AT	gboro	
BI	gburo	
Notes	*ɗìpi 1 (= *bury*)	
	*gboro 1	

PLANTAIN

Defaka	ɔbınɔm	J 46
NK	obíɔ̃	
BD		
Ịḅanị	ĩyaʊ	
Kalaḅa	mbáˡnā́	
rị		
BL		
KI	mbíˡnā́/ĩmbíˡnā́	
NE	ábãŋgá,	
AK	abā́ŋa, ɪjɔ ábãŋã	
BU	abā́ŋã	
OP	abā́ŋa	
OY	abãŋā́	
ET	abā́ã	
EO	abā́ŋā́	
BA	abā́ŋā́	
KL		
AP	abā́ā́ŋā́	
ID	beriba	
OG	beriba	
GM	beriba	
EG		
WO		
FU	beiba	
AR	beiba	
OB	beribe	
OT		
OE	beribe	
ME	beribe	
KU	beribe	
KB	bırɛɛ́	
WT	beribe	
ON	beribe	
IK	ɓeriɓieé	
EK	beribá	
KO	beribaá	
GB	berebɔ́ɔ́	
OR	abanā́	
AT	ɓeriɓa	
BI	abınā́a	

Notes

PLASTER (WALL) (V.T.)

Defaka	
NK	jíara
BD	
Ịḅanị	lɔɔ
Kalaḅa	sí^{ɩ}kírí
rị	
BL	
KI	síkí^{ɩ}rí
NE	lɔ́
AK	ilɔ
BU	lɔ́
OP	
OY	lɔɔ́
ET	
EO	lɔ́ɔ́
BA	
KL	
AP	lɔ́ɔ́
ID	lɔɔ
OG	lɔɔ
GM	siiri
EG	
WO	
FU	lɔɔ
AR	simɛ̃̃et(ĩ ?
OB	lɔɔ
OT	
OE	lɔɔ
ME	lɔ́ʊ́
KU	lɔ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	lɔɔ́
KO	lɔɔ́
GB	lɔɔ́
OR	lɔ
AT	tɩ̃́
BI	tɩ̃́, lɔ́
Notes	

PLATFORM

Defaka		
NK	ábé	
BD		
Ịḅanị	ɔfɔnɔ̃, ɛ́bɛ́	
Kalaḅa	ɛ́bɛ́, eminẽ, *	
rị		
BL		
KI	tãnda ɔgɔnɔ̃ ?	
NE	ɛdɛ́, agbadá	
AK	ɛdɛ́ɛ	
BU	agbádá	
OP	agbádá, atáná̃	
OY	akpɛkpɛ́, tana̋, agbádá	
ET	atana̋	
EO	ɔdísá, agbádá, atáná̃	
BA	ʊŋgúɔ́, agbádá	
KL		
AP	ɛkpɛ́kpɛ́, agbádá	
ID	ɛkpɛkpɛ	
OG	ɛkpɛkpɛ	
GM	ɛkpɛkpɛ	
EG		
WO		
FU	ɛkpɛkpɛ	
AR	ɛkpɛkpɛ	
OB	tɛnɛ	
OT		
OE	atɛnɛ	
ME	atɛnɛ	< atɪnã ?
KU	tanã	
KB	tɪnãã̃	
WT	tanã	
ON	agbada, agbá gbáná̃	
IK	pipɛ-yí, atana̋	
EK	agbadá, tana̋	
KO	tana̋	
GB	tana̋	
OR	adada	
AT	okpõ, akʊasɪ, átálá	
BI	íkpú	
Notes	*atãdɛ ? 1	Dogon, Bantu

PLAY (V.I.): (N.)

Defaka	tei	J 304
NK	tée: téi	
BD		
Ịḅanị	tí↓í	
Kalaḅa rị	tí↓í	
BL		
KI	tí↓í	
NE	toí	
AK	tói	
BU	téí	
OP	téí	
OY	teí	
ET	téí	
EO	tói	
BA	tói	
KL		
AP	tói	
ID	toi	
OG	toi	
GM	toi	
EG		
WO		
FU	toi	
AR	toi	
OB	tei	
OT		
OE	oló mĩɛ, teí	
ME	oló mĩɛ, teí	
KU	zoru	
KB	zoruú	
WT	zorú	
ON	téí	
IK	téí	
EK	zoruú	
KO	zorú	
GB	zorú, téí	
OR	metéi	
AT	téí	
BI	sítè	
Notes	*toi 3	

PLUME
Defaka
NK ówú téɓe pikɔ
BD
Ịḅanị ípʊ́ɔ́
Kalaḅa ri pík̀ɔ́, pulómũ
BL
KI
NE ópuló
AK pikɔ
BU alélé
OP
OY alelé
ET
EO alélé
BA alélé
KL
AP alélé
ID alele
OG alele
GM ipʊkɔ̃́
EG
WO
FU alele
AR alele
OB alele
OT
OE alele
ME alele
KU alile
KB
WT
ON
IK
EK alele ɪpíyɔ̃́ũ̃́
KO alelé
GB aleleí
OR fénī́ ópulo, ópuló
AT awĩyɛ̃́ píɔm
BI kʊnũ̃ píɔ̃
Notes

POINT (TO) (V.T.)

Defaka	
NK	yɔ̃̃ɔ̃nŋɔ̃
BD	
Ịbanị	túɣú-mãá/túú-mãá
Kalaba	tɔ́kí-ˡmɑ̃́
rị	
BL	
KI	
NE	tɔkí-mɔ
AK	tɔkɪ-mɔ̃́ɔ
BU	tɔ́kí-mɔ̃́, tɔ̃́-mɔ̃́
OP	
OY	sɔ̃-mɔ̃́, sakɪ-mɔ̃́
ET	
EO	sɔ́ɔ́-mɔ̃́, sákí-mɔ̃́
BA	
KL	
AP	díá
ID	sagɪ-mɔ
OG	sagɪ/sakɪ-mɔ
GM	
EG	
WO	
FU	sakɪ-mɔ
AR	sɔ̃-mɔ
OB	sɔ̃-mɔ, ɗɔ̃-mɔ
OT	
OE	dɪya
ME	dɪá
KU	tɔ̃́-mũ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	tɔ̃́-mɔ̃́
KO	tɔ̃́-mɔ̃́, dáá
GB	tɔ̃́-mɔ̃́
OR	súmɔ
AT	tɔ̃́
BI	tɔ̃́

Notes

POMADE

Defaka	
NK	ɓeke-ni pulo
BD	
Ịḅanị	ɔ̃mbı puló
Kalaḅa rị	olo
BL	
KI	oloó
NE	ɔ̃́mbı pulo, olópulo
AK	ɓéké pulo
BU	ɔ̃mbí pulo, ɓéke pulo
OP	béké pulo, ɔ̃mbɛ́ pulo, ɔdɛ́
OY	beké pulo
ET	puloó, ãmbɛ púlo, ɓeke puloó
EO	béké pulo
BA	béké pulo, ɔ̃mbí pulo, ʊdã́
KL	
AP	púló
ID	isiirí-ye
OG	siɣirí-ye
GM	siírí-yo
EG	
WO	
FU	ozu kɔ́rí-ye, ɔbĩ́-ye
AR	isíkodo
OB	
OT	
OE	odẽ́
ME	odẽ́ ?
KU	ɔdɛ́
KB	(odɛ) ?
WT	
ON	ãmbɛ púlo, beke puló
IK	ɓeke puló
EK	ɔ̃mbí pulou
KO	ʊdɛɛ́, ɔ̃mbı púlou
GB	ɔ̃mbıí'yí
OR	elo
AT	olo
BI	ãmbı-yée
Notes	

POOR, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	siemẽndí
BD	
Ịbanị	siminḗ
Kalaḅa	ígṓī
rị	
BL	
KI	ígúwḗī/ígúṓī
NE	igõī
AK	igõī
BU	iŋgó, ɔyá
OP	uyá, iŋgó
OY	iŋgo, ʊyá
ET	iŋgó
EO	ʊyá, iŋgó
BA	ʊyá, igṓī/iŋgó
KL	
AP	iŋgó
ID	uya
OG	ɔya
GM	uya
EG	
WO	
FU	ʊya, igo
AR	ʊya
OB	ʊya
OT	
OE	
ME	ɔya, ẽŋgó
KU	ẽŋgó
KB	ẽŋgó
WT	ẽŋgó
ON	ẽŋgó
IK	iŋgó
EK	iŋgó
KO	iŋgó
GB	iŋgó
OR	ígóo
AT	akaĩ
BI	akɛ̃ī
Notes	*ĩguwõī ? 2

Porcupine. Brush-tailed Porcupine, *Atherurus africanus*

Defaka	
NK	ńdam
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅarị	ébińsi
BL	
KI	ɓíɓílaɓí
NE	ɔwɔrɔwɔ́sɔ
AK	ɔwɔrɔwɔ́sɪ
BU	igírí
OP	igírí
OY	igiri
ET	
EO	igírí
BA	iŋgírísí
KL	
AP	igírí
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	
AR	ugurisí
OB	ilepele
OT	
OE	lepélé
ME	
KU	lépílé
KB	lébélé
WT	lébélé
ON	
IK	ũmgbásúbasúba ?
EK	légélé
KO	lébélé
GB	lébélé
OR	dĩɓílɜ́
AT	gbaka nā́mã
BI	ĩmgbamɔ̃ nī́mā́a

Notes: the Bonny names are borrowed for Igboid. The **lébélé** forms are clearly related to Central Delta **adibila**, and the Oruma form is probably a borrowing from Central Delta. Delta Edoid languages also have related **adibile** and this may be borrowed from Central Delta directly. Nembe **ó□wọrọwó□sọ** has no obvious external parallels. Oporoma **ngba** and the ***igirisi** roots seem to be local innovations.

Crested Porcupine, *Hystrix cristata*

Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI

Notes: the crested porcupine is not found everywhnere in the Delta. In some places, such as Ekpetiama, is seen as similar to the brush-tailed and given a qualified form of its name, but in Oporoma it has another name altogether, *punu.

POSSESS, HAVE (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	yanā́
Kalaḅa rị	yanã
BL	
KI	yanā́
NE	yanā́
AK	yánã
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	nā́nā́
KL	
AP	nā́nā́
ID	nãnã
OG	zınã
GM	nãnã
EG	
WO	
FU	nãnã
AR	nãnã
OB	nãnã
OT	
OE	nãnã
ME	nãnã
KU	nınã
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	nãnā́
KO	nãnā́
GB	nãnā́
OR	yınã
AT	yınã
BI	nyınã
Notes	*ỹanã

POTTER
Defaka
NK ńgú kwáá ɓɔ́ˈɔ́
BD
Ịḅanị ɓɛ́lɛ́ tɛ́mɛ̃́-ɓɔ́
Kalaḅa rị ɓɛ́lɛ́ tɛ́mɛ̃́-ɓɔ́
BL
KI ɓɛ́lɛ́/kúkú tɛ́mɛ̃́-ɓɔ́
NE ɔtʊ́mã ɓɛlɛ tɛmɛ/mĩɛ-ɓɔ
AK ɓɛlɛ miɛ-ɓɔ
BU iyé tɛ́mɛ̃́-wéí
OP bɛ́lɛ́/iyí tɛ́mɛ̃́ éré/kɛmɛ
OY ũŋgu tɛmɛ kɪmĩ
ET
EO kúɣú/kúú tɛ́mɛ̃́-bɔ́
BA bɛ́lɛ́ mĩ́ɛ́-wéí/-áráú
KL
AP
ID ũŋgu tɛ́mɛ̃́-bɔ
OG ebe tɛ́mɛ̃́ kɪmĩ
GM ebe tɛ́mɛ̃́ wei
EG
WO
FU ebe tɛ́mɛ̃́-bɔ
AR
OB iŋgu tɛmɛ ere
OT
OE ũŋgú tɛ́mɛ̃́-bɔ́/éré
ME oŋgú tɛ́mɛ̃́-bɔ́
KU
KB
WT
ON
IK ũŋgú tɛ́mɛ̃́ ówéi
EK bɛ́lɛ́ tɛ́mɛ̃́ kímĩ́
KO kúú/ũŋgú tɛ́mɛ̃́ kímĩ́/ *
GB bɛ́lɛ́ tɛ́mɛ̃́ kímĩ́/éré
OR
AT ɓɛ́lɛ́ tɛ́mɛ̃́-wéi/-árɔ́ɔ
BI ɪpíɗɛ ki yé tɔ́mówéí
Notes

Potto, *Perodicticus potto,* Angwantibo, *Arctocebus calabarensis*

Notes: These two animals are almost invariably known by the same name, even though it varies conisderably across the range of Ijoid. The Brass names, *ekidi, are virtually identical to those in Central Delta, suggesting they are loanwords into Ịjọ. The Central Delta names resemble the Ogoni names, *kiri, suggesting this is an old Cross River root. It also occurs in the Igboid languages as *kiri, where is probably a loan from Ogoni. some of the other Ijoid roots are evidently complex epithets, while forms such as *kuni are of unknown origin. However, none of the other Ijoid names represent nbeighboruing languages.

POUND (V.T.)

Defaka	tuka	J 340 *pound (in mortar)*
NK	tém̀ ?	
BD		
Ịbạnị	timḭ́/tim̀	
Kalaḅa rị	temĩ	
BL		
KI	temĩḭ́	
NE	temḭ́	
AK	temĩ	
BU	títí	
OP	títí	
OY	temḭ́	
ET	titií	
EO	títí	
BA	títí	
KL		
AP	títí	
ID	titi, temĩ	
OG	temĩ/timĩ	
GM	timĩ	
EG		
WO		
FU	timĩ	
AR	timĩ	
OB	temĩ	
OT		
OE	temĩ	
ME	temĩ	
KU	temĩ	
KB	temĩ	
WT	temĩ	
ON	temĩ	
IK	temĩḭ́	
EK	temḭ́	
KO	temḭ́	
GB	temḭ́	
OR	gbé	
AT	tomṹ	
BI	tõõ	
Notes	*temĩ 1	

POUR (V.T.)

Defaka	
NK	sara
BD	
Ịḅanị	sará
Kalaḅa rị	sɪrá, sú↓á
BL	
KI	sará
NE	sará
AK	túa, hára ?
BU	tóú
OP	tóú, dɔ́sí
OY	dɛsɪ
ET	toú
EO	tʊ́á, dɔ́sʊ́
BA	dɔ́sʊ́
KL	
AP	dɔ́sʊ́
ID	dẽĩ-mɔ
OG	dẽĩ-mɔ
GM	dẽĩ-mɔ
EG	
WO	
FU	dɔsʊ, dũĩ-mɔ
AR	tʊa, dɔsʊ
OB	dẽĩ-mɔ, dɛsɪ
OT	
OE	dẽĩ-mɔ, dɛsɪ
ME	dɛsí, dẽĩ-mɔ
KU	tʊ́á
KB	dísí
WT	dẽĩ-mɔ
ON	tou, dɛ́sí
IK	dɔ́sí
EK	dẽĩ-mɔ̃́
KO	dẽĩ-mɔɔ́, dɔ́sʊ́/dɔ́sí
GB	dɔ́sʊ́
OR	dɛ́sɪ
AT	dɛ́sí, sara
BI	dísí

Notes

POVERTY
Defaka
NK sie mẽndí
BD
Ịḅanị siminḟ
Kalaḅa ígṓḟ
rị
BL
KI ígúṓĩ
NE igõĩ
AK igõĩ
BU iŋgó
OP
OY ʊyá, iŋgo
ET
EO ʊyá, iŋgó
BA ʊyá
KL
AP iŋgó
ID iya/uya
OG ʊya
GM uya
EG
WO
FU ʊya, igo
AR ʊya
OB iŋgo
OT
OE uya
ME ʊya
KU ɔya
KB
WT
ON
IK
EK iŋgó
KO iŋgó
GB iŋgó
OR ígóo
AT akaĩ
BI akĩ
Notes

PRAıSE (V.T.)

Defaka	
NK	bomã
BD	
Ịḅanị	bómãá
Kalaḅa rị	bóˡmã́
BL	
KI	tókóˡnĩ́, bomã́
NE	bomɔ̃́, tikonĩ́
AK	bomɔ̃́ɔ
BU	sérí
OP	sérí
OY	ibomɔ̃́
ET	sérí
EO	sórí
BA	sórí
KL	
AP	tókónĩ́
ID	sori, sĩ
OG	sĩ, sori
GM	sĩ
EG	
WO	
FU	sĩ
AR	sĩ
OB	sĩ
OT	
OE	serí, tokoni, beríyé, sĩ
ME	serí, tokoni
KU	sérí
KB	sérí
WT	serí, tokoni
ON	sérí
IK	sérí
EK	tokonĩ́, bériá
KO	tokonĩ́, sérí
GB	sérí, tokonĩ́
OR	túturu-mɔ̃́ɔ
AT	sórí
BI	sórú

Notes

PRAY (TO) (V.T.)

Defaka	
NK	téˡké
BD	
Ịḅanị	téˡɣɛ́/tɛ́ˡɛ́
Kalaḅa rị	téˡkɛ́
BL	
KI	téˡkɛ́
NE	karí, tɛkɛ́
AK	kári
BU	tɛ́ké, kárí
OP	kárí
OY	karı
ET	tɛ́ké ?
EO	kárí
BA	tɛ́ké ?
KL	
AP	kárí
ID	tɛɣɛ, karı
OG	tɛkɛı
GM	tɛkɛ
EG	
WO	
FU	karı sáí
AR	karı
OB	tɛɣɛ, bii, karı
OT	
OE	tɛɛ́
ME	tɛɛ́
KU	tíɣɛ́
KB	tíɛ́/tíɣɛ́, kárí
WT	tɛí
ON	tɛ́ké ?
IK	tɛ́ké ?
EK	kárí
KO	tɛɛ́
GB	karí, tɛ́kɛ́
OR	karı
AT	tɛɛ́
BI	tíyɛ́
Notes	*tɛkɛ 3

PRECIOUS, VALUABLE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	nyɛ́ lá
Kalaḅa	yé lá
rị	
BL	
KI	yé lá
NE	ye la
AK	iye la
BU	iyé la
OP	iyí lá
OY	iye laa
ET	íláyí
EO	iyé lá
BA	yé lá
KL	
AP	ebí
ID	iyé láá
OG	iyé láá
GM	iyé láá
EG	
WO	
FU	ye laa, tɔrʊ bḭ́
AR	
OB	gããr̃ḭ́, iye laa
OT	
OE	eyé láá
ME	eyé lá
KU	eyí láa yɔ
KB	eyí lá
WT	ebí yi
ON	yí lá
IK	yí lá
EK	yé láá
KO	(ĩyé lá
GB	yí lá
OR	
AT	yí lá
BI	yélá, ebi
Notes	*iye laa 2 2

PRESENT, BE: WAS PRES. (V.I.)

Defaka	
NK	kíri time
BD	
Ịḅanị	ímḩ
Kalaḅa	é↓mḩ: simẽ
rị	
BL	
KI	ómḩ: simẽ
NE	emi: timḩ
AK	imi: tími
BU	imḩ: tímḩ
OP	emḩ: tímḩ
OY	emḩ: timĩ
ET	emḩ: tímḩ
EO	emḩ, tímḩ
BA	emḩ, tímḩ
KL	
AP	emḩ
ID	emi, timĩ
OG	emi: kimi
GM	
EG	
WO	
FU	emi: timĩ
AR	emḩ: timĩ
OB	emi: timĩ
OT	
OE	emḩ: timḩ
ME	emḩ: timḩ
KU	emḩ: tímḩ
KB	emḩ: tímḩ
WT	emḩ: timḩ
ON	emḩ: tímḩ
IK	emḩ: tímḩ
EK	emḩ: tímḩ
KO	emḩ: tímḩ
GB	emḩ: tímḩ
OR	émḩ
AT	émḩ: súmã́
BI	émḩ: sṹ
Notes	emi/omi 2
	timĩ/time 2

PREVENT, OBSTRUCT (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	kikí
Kalaḅa rị	kiki, dasá-ˡmā́
BL	
KI	kikií
NE	kigí
AK	kígi
BU	kígí ?
OP	kígí
OY	kii-mɔ̃́
ET	
EO	kígí-mɔ̃́
BA	mɛ̃́ɛ́ bɔɔ-mɔ̃ ?
KL	
AP	pɛ́lɛ́-mɔ̃́
ID	pebi-ɣá, kpee
OG	pebi-ɣá
GM	
EG	
WO	
FU	bɪra gbã́, ʊgɔʊ gbã
AR	ɪgbɪsɛ
OB	gɓɔ̃
OT	
OE	ĩmgbɪsɛ, gbõṍ
ME	gbõ
KU	bʊ́ɔ́-mɔ-ɣá
KB	ki-mɔɔ́
WT	ki-mɔ, gbo-mɔ̃ ?
ON	
IK	kii-mɔ̃́
EK	bɔ́ɔ́-mɔ̃́-ɣa, gbõṍ, kigí
KO	kií, bɔ́lɔ́ʊ́ pɛ́lɛ́-mɔ̃́, *
GB	zʊɔ́, sei-mɔ̃́
OR	kĩĩ-mɔ
AT	ogbõ, meme mṹ kʊ́mɔ̃́
BI	igbomũ, igbṍ ta
Notes	*kiki 1

PRISON

Defaka	
NK	íkólí wari
BD	
Ịḅanị	íkólí (wárí)
Kalaḅa rị	íkólí wá↓rí
BL	
KI	íkólí wárí
NE	ikoli (warĩ
AK	ikoli wari
BU	ikólí (wárí)
OP	ikólí (wárí)
OY	ikoli
ET	
EO	ikólí (wárí)
BA	ikólí wárí
KL	
AP	ikólí
ID	igoli warı, gbãmɔ̃ wárí
OG	prisínã
GM	gbã-mɔ̃ wárí
EG	
WO	
FU	prisínã
AR	gbamɔ̃ wárı
OB	
OT	
OE	ɛgólí wárí
ME	ɛkólí wárí
KU	ególú wárí
KB	ególí/ekólí
WT	ególí
ON	ekólí wárí
IK	ikólí/prízinĩ́ (waĩ̃
EK	ikólí
KO	igólí/ikólí wárí
GB	ikólí
OR	íkólí (wárĩ
AT	íkólí wárı
BI	pirízinã warı, *

Notes

PROFIT (N.)

Defaka	
NK	súɔ́-yé
BD	
Ịḅanị	sɔ́-nyɛ́
Kalaḅa rị	sɔ́-yé
BL	
KI	sɔ́-yé
NE	sʊɔ yɔ
AK	hʊɔ yɔ
BU	súɔ́ yɔ́
OP	
OY	sʊwɔ yɔ
ET	
EO	súwɔ́ yɔ́
BA	súɔ́ yɔ́
KL	
AP	súɔ́ yɔ́
ID	arere
OG	sʊɔ jɔ, arere
GM	arere
EG	
WO	
FU	arere
AR	arere
OB	arere
OT	
OE	arere
ME	sʊɔ yɔ́, arere
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	areré, súɔ́ yɔ́
KO	areré, súɔ́ yɔ́
GB	areré
OR	súɔ́-yé
AT	sɔ́ yí
BI	abʊ
Notes	*sʊɔ-ye 2 2

PROVERB

Defaka	
NK	kawu
BD	
Ịḅanị	kaɓʊ
Kalaḅa rị	egberi
BL	
KI	kaɓoó
NE	kaɓʊ́
AK	káɓu
BU	káɓʊ́
OP	kábʊ́
OY	kabʊ́
ET	kaɓú
EO	kábʊ́
BA	kábʊ́
KL	
AP	kábʊ́
ID	kabʊ
OG	kabʊ
GM	kabʊ
EG	
WO	
FU	kabʊ
AR	kabʊ
OB	kabʊ
OT	
OE	akarí
ME	akarıí
KU	akarí, kabʊ
KB	kabʊʊ́
WT	kabʊ
ON	kabu
IK	kabú
EK	kabʊ́
KO	kabʊ́
GB	kabʊ́
OR	kaɓʊ
AT	kaɓʊ
BI	kaakíríi
Notes	*kaɓʊ ? 1

PULL (ROPE) (V.T.)

Defaka	ḭ̃yãmã	J 356 *pull*
NK		
BD		
Ịḅanị	nṹnṹ	
Kalaḅa	nṹnṹ	
rị		
BL		
KI	nṹnṹ	
NE	nũnũ	
AK	nɔnɔ̃ ?	
BU	ɗúnṹ	
OP	ɗúnṹ	
OY	dʋnũ	
ET	kpɔ̃́ ?	
EO	ɗúnṹ	
BA	ɗúnṹ (bó)	
KL		
AP	ɗúnṹ	
ID	dʋnũ	
OG	dʋnũ	
GM	kpũ	
EG		
WO		
FU	dʋnũ	
AR	dʋnũ	
OB	dʋnũ, kpũ	
OT		
OE	kpʋṹ	
ME	kpɔ̃ɔ̃́	
KU	kpṹ	
KB	kpṹ	
WT	kpʋṹ ?	
ON	kpɔ̃́	
IK	kpɔ̃́ ?	
EK	kpṹ	
KO	kpṹ	
GB	kpṹ	
OR	kpúũ	
AT	kpṹ n-ákı, dɔ	
BI	kpṹ	
Notes	*ɗũnũ 2	

PULL OUT (STICK) (V.T.)

Defaka	ḭ̃yãmã	J 356 *pull*
NK		
BD		
Ịḅanị	wɔ́ˡrɔ́/nṹnṹ sií	
Kalaḅa	nṹnṹ, sĩ	
rị		
BL		
KI	nṹnṹ, fɔ́ˡnɔ̃. jíˡnẽ́ ?	
NE	sogu, sḩ	
AK	nɔnɔ, hogu	
BU	ɗúnṹ	
OP	kpɔ̃́	
OY	sou	
ET	kpɔ̃́ ?	
EO	sóú/sógú	
BA	sógú	
KL		
AP	ɗúnṹ, sógú	
ID	dʊnũ	
OG	dʊnũ	
GM	dʊnũ	
EG		
WO		
FU	dʊnũ	
AR	dʊnũ	
OB	dʊnũ	
OT		
OE	dʊnṹ	
ME	dʊnṹ	
KU	kpʊṹ, fʊṹ ?	
KB	kpṹ	
WT	kpɔ̃ɔ̃́ ?	
ON	ɗúnṹ	
IK	kpɔ̃́ ?	
EK	dúnṹ	
KO	ɗúnṹ	
GB	dúnṹ	
OR	dúnũ	
AT	ɗúnṹ	
BI	dúnṹ, gbṹ	
Notes	*ɗũnũ 2	

PULL = DRAG (CANOE) (V.T.)

Defaka				
NK	fí˩ɔ́n			
BD				
Ịbanị	fɔ́˩nɔ̃́			
Kalaba rị	fɔ́˩nɔ̃́			
BL				
KI	fɔ́˩nɔ̃́			
NE		fʊŋgɔ		ĩmgbepelé
AK		hɔ̃́ŋɔ̃		
BU		fɔ̃́ŋɔ̃		
OP		fɔ̃́ŋɔ̃		
OY		fɔ́ɔ̃		dʊnũ
ET				
EO		fɔ̃́ŋɔ̃		
BA		fɔ̃́ŋɔ̃		
KL				
AP		fʊ́ɔ̃́		
ID		fɔ́ɔ̃		
OG		fɔ̃ŋɔ̃		
GM			fɔ̃ũ	
EG				
WO				
FU		fɔ̃ŋɔ̃		
AR		fɔ̃ŋɔ̃		
OB			fɔ̃ũ	
OT				
OE		fɔ̃ɔ̃́		
ME		fɔ̃ɔ̃́		
KU		fʊ́ɔ̃́		
KB		fʊ̃́wɔ́		
WT			fʊʊ̃́	
ON		fɔ̃́		
IK				
EK		fɔ̃́ŋɔ̃		
KO			(árú) fɔ̃ɔ̃́	
GB		fɔ̃́ŋɔ̃		
OR			fɔ́ĩ́	
AT				
BI				kpʊ̃́
Notes	*fɔ̃nɔ̃ 3	*fɔ̃gɔ/ fɔ̃gĩ 3		

PUNT/POLE (BOAT)

Defaka	
NK	tímbí
BD	
Ịḅanị	súnã́ píé/sómbí
Kalaḅa	sómbí
rị	
BL	
KI	sú˩mã́
NE	tĩmbi
AK	asu gbẽ
BU	asú gbĩ́
OP	asú gbẽ́ĩ́
OY	
ET	gbẽ́ĩ́
EO	así gbĩ́
BA	así gbɛ̃́
KL	
AP	asú gbĩ́
ID	ɔkpá/asu gbẽĩ
OG	dʊʊ-mɔ
GM	asú gbẽĩ
EG	
WO	
FU	ɪja/ɪza gbẽ́ĩ́
AR	dʊɣʊ-mɔ
OB	asu gbẽĩ
OT	
OE	asú gbẽ́ĩ́
ME	asú gbẽ́ĩ́
KU	asú gbẽ́ĩ́
KB	asú gbẽ́ĩ́
WT	gbẽ́ĩ́
ON	asú gbɛ̃́
IK	asú gbẽ́ĩ́
EK	asú gbẽ́ĩ́
KO	asú gbẽ́ĩ́
GB	asú gbẽ́ĩ́
OR	ɔ́gbalú dũ
AT	ɗṹnã́
BI	dínã́

Notes

PUSH (V.T.)

Defaka	ĩyãmã	J 357
NK	dá˩ã̌, túɣurumã/tú˩kúmã T?	
BD		
Ịḅanị	sú-mãá	
Kalaḅa rị	fɔ̃˩ɔ́, súkúrú-˩mã̌	
BL		
KI	sú-˩mã̌	
NE	dá, tuguru-mɔ̃	
AK	tuguru-mɔ̃ɔ	
BU	dá, dídí-mɔ̃	
OP	fɔ̃ŋõ kóró-mɔ̃, dɛ́dɛ́-mɔ̃	
OY	dıdı-mɔ̃	
ET	dɛ́dɛ́-mɔ	
EO	dídí-mɔ̃	
BA	túɣúrú-mɔ̃	
KL		
AP	dídí-mɔ̃	
ID	dʊʊ-mɔ	
OG	dʊʊ-mɔ	
GM	fɔ̃ũ	
EG		
WO		
FU	turu-mɔ	
AR	dʊɣʊ-mɔ	
OB	dınã	
OT		
OE	dınã̌	
ME	dınã̌	
KU	dínĩ́-mɔ	
KB	dínĩ́-mṹ, daá	
WT	dınĩ́-mũ	
ON	dídí-mɔ	
IK	dɛ́dɛ́-mɔ	
EK	dídí-mɔ	
KO	dídí-mɔ̃	
GB	dínĩ́-mɔ̃	
OR	pĩĩ-mɔ!, túru-mɔ!	
AT	kánĩ́, pĩĩ-mɔ	
BI	dínã̌, kanı	
Notes		

PUT DOWN (V.T.)

Defaka	
NK	kóro-mã
BD	
Ịḅanị	kúró-mãá
Kalaḅa rị	kúró-ˡmã́/kóró-ˡmã́
BL	
KI	kóró-ˡmã́
NE	koro-mɔ̃́
AK	koro-mɔ̃́ɔ
BU	kóró-mɔ̃́
OP	kóró-mɔ̃́
OY	koro-mɔ̃́
ET	kóró-mɔ
EO	kóró-mɔ̃́
BA	kóró-mɔ̃́
KL	
AP	kóró-mɔ̃́
ID	koro-mɔ
OG	koro-mɔ
GM	koro-mɔ
EG	
WO	
FU	koro-mɔ
AR	koro-mɔ
OB	koro-mɔ
OT	
OE	koró-mɔ
ME	koró-mɔ
KU	kóró-mɔ
KB	kóró-mʊ̃́/-mɔ̃́
WT	koró-mɔ
ON	kóró-mɔ
IK	kóró-mɔ
EK	kóró-mɔ̃́
KO	kóró-mɔ̃́
GB	kóróm̃ɔ́
OR	kóro-mɔ
AT	sɛ̃ĩ túʊa
BI	kɔ́rú see, see
Notes	*koro-mã

PUT IN (V.T.)

Defaka	tɪa	J 350
NK	tú^{ɩ}á ?	
BD		
Ịḅanị	sʊ́^{ɩ}á	
Kalaḅa rị	sʊ́^{ɩ}á	
BL		
KI	cʊ́^{ɩ}á	
NE	tʊá	
AK	túa	
BU	tʊ́á	
OP	túá	
OY	tʊwá	
ET	túá	
EO	tʊ́á	
BA	tʊ́á	
KL		
AP	kɔ́ tʊá ?	
ID	tʊwa	
OG	tʊa	
GM	tʊa	
EG		
WO		
FU	tʊa	
AR	tʊa	
OB	tʊa	
OT		
OE	tʊá	
ME	tʊá	
KU	tʊ́á	
KB	tʊ́á	
WT	tʊá	
ON	túá	
IK	túá	
EK	tʊ́á	
KO	tʊ́á	
GB	tʊ́á	
OR	tua	
AT	tʊ́á	
BI	tá	
Notes	*tʊa 3	**tʊa ?

PUT ON (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	gbá˩nã́
Kalaḅa rị	gbá˩nã́
BL	
KI	gbá˩nã́
NE	gbanã́
AK	gbánã
BU	gbánã́
OP	gbánã́
OY	gbanã́ ?
ET	gbanãã́
EO	lé-mɔ̃́ ?
BA	lé-mɔ̃́ ?
KL	
AP	léé-mɔ̃́
ID	lee-mɔ
OG	lei/lee-mɔ
GM	tɪɛ-mɔ, le-mɔ
EG	
WO	
FU	lei-mɔ
AR	lei-mɔ
OB	gbanã
OT	
OE	gbanã
ME	gbanã
KU	wɛ́rí, gbɪnã
KB	gbɪnã
WT	gbanã
ON	gbanã
IK	
EK	gbanã́
KO	gbanã́
GB	gbanã́
OR	(sórí) kpɪsaa
AT	kpasa
BI	agʊnɔmɔ̃́˩ɔ see
Notes	*gbanã 3/1

PYTHON
Defaka
NK kidoɣo, asiawɔ
BD
Ịḅanị ɔ́dúḿ
Kalaḅa ɔ́ɗúḿ
rị
BL
KI ɔ́fɔ́rɔ́fɔ́, ɔ́ɗúḿ
NE adagbá, éke korú, *
AK ɔnɔmɔ, eké koru
BU ɔdúmṹ
OP ɔdɔ́mɔ̃́, órú ɔ́dɔ́mɔ̃́,
OY okiní̵́kíni
ET aɗúmɔ̃́, ɓiní̵ aɗumɔ̃́
EO ɔdúmṹ, adágbá
BA okíní̵́kiní̵́, adúmṹ
KL
AP okíní̵́kiní̵́
ID okiní̵́kiní̵́, beni bílái
OG okiní̵́kiní̵́
GM okiní̵́kiní̵́
EG
WO
FU okiní̵́kiní̵́
AR okiní̵́kiní̵́, beni ógilibo
OB okiní̵́kiní̵́
OT
OE okíní̵́kiní̵́, sadíá
ME okiní̵́kíni, beni bılaı
KU okiní̵́kíni, beni bıla
KB adúmṹ,okiní̵́kíni,turi yeé,*
WT okiní̵́kíni, beni bıla
ON adɔ́mɔ̃́, beni adɔmɔ, beni bıla
IK aɗɔ́mɔ̃́, ɓeni aɗɔmɔ̃́
EK oturówei
KO uturówei, ɔdúmṹ
GB ɔdúmṹ, oturówei
OR ɔ́ɗúmṹ, agbãróodó
AT ófó, ɓuru ówei
BI idigirídi, tí̵́ ógu aweye, *
Notes *ɔɗumũ 2

Q.

QUARREL (V.I.)

Defaka	
NK	kam
BD	
Ịḅanị	kam(ũ koró/sɔɔ́
Kalaḅa rị	kamõ sɔ́
BL	
KI	kamõ̋ sɔ ?
NE	kamĩ̋ sʊɔ, kámĩ
AK	kámi, gɔ́li ?
BU	gbárá, súú
OP	dɔ́nɔ̃́í, dɔ́nɔ̃́
OY	dʊnĩ̋ı
ET	ɗɔnɔɔ́
EO	súɣú, dúnõ̋
BA	súɣú
KL	
AP	súú
ID	dʊnõ̋
OG	sʊɣʊ, dʊnõ̋
GM	sʊ ?
EG	
WO	
FU	sʊɣʊ
AR	sʊɣʊ, ıdʊnõ̋
OB	dʊnõ̋
OT	
OE	sʊú, dʊnıí
ME	dʊnıí L?
KU	dʊnıı ?
KB	dʊnɛí
WT	dʊnɛí
ON	dɔnɔ̃́
IK	ɗɔnɔɔ́
EK	dʊnĩ̋
KO	dʊnıí/dʊnũí
GB	sʊú
OR	ɗɔɔ́ʊ
AT	bíí ɗɔ̃́ú
BI	ívíi, agbãŋgígá
Notes	

QUARTER

Defaka	
NK	dú
BD	
Ịḅanị	póló
Kalaḅa rị	póló, ogigo
BL	
KI	ɓírí
NE	ɓiri, polo
AK	itiɛ, kíri
BU	póló
OP	bírí
OY	pele
ET	ɓírí
EO	póló, bírí
BA	bírí
KL	
AP	bírí
ID	idúmṹ
OG	idúmũ
GM	idumṹ
EG	
WO	
FU	idumṹ, biri
AR	idimṹ
OB	idúmũ
OT	
OE	edúmṹ, birí, egéde
ME	edúmũ, egéde
KU	edúmṹ
KB	bírí
WT	birí
ON	bírí
IK	pélé
EK	bírí
KO	bírí,wárí,árʊ́ ʊ́kʊ́lɔ́ʊ́
GB	bírí
OR	ɓírí
AT	wárí
BI	egbe

Notes

R.

RACK FOR DRYING FISH

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅaṇị	ɪkarãŋga
Kalaḅa	edeni, kásá,
rị	kãŋgará ?
BL	
KI	
NE	edeni, akãŋgará, kasa
AK	idéni, eri
BU	érí
OP	
OY	eri
ET	
EO	érí
BA	érí
KL	
AP	érí
ID	eri
OG	eri
GM	eri
EG	
WO	
FU	eri
AR	eri
OB	erí
OT	
OE	erí
ME	erí
KU	ẽndi ya kasara/yí
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	érí
KO	érí
GB	érí
OR	átálá
AT	átálá
BI	átílá

Notes

RAFFIA PALM

Defaka	
NK	kɔ́rɔ́, íkpa kɔrɔ
BD	
Ịḅanị	kɔ́rɔ́
Kalaḅa	kúrɔ́
rị	
BL	
KI	iru kɔrɔ́
NE	kɔrɔ; bou
AK	kɔrɔ
BU	kɔ́rɔ́
OP	kɔ́rɔ́
OY	kɔrɔ, bou, itɔbɔ
ET	kɔ́rɔ́
EO	kɔ́rɔ́, bóú
BA	kɔ́rɔ́
KL	
AP	kúrɔ́
ID	kɔrɔ
OG	kɔrɔ
GM	kɔrɔ
EG	
WO	
FU	kɔrɔ
AR	kɔrɔ
OB	kɔrɔ
OT	
OE	kɔrɔ́
ME	kɔrɔ́
KU	kʊrɔ́
KB	kúrɔ́
WT	kɔrɔ́
ON	kɔ́rɔ́
IK	kɔ́rɔ́, ɓóú kɔ́rɔ́
EK	kɔ́rɔ́ tḭ́, boyá
KO	kɔ́rɔ́, boyá
GB	kɔ́rɔ́, izḕ
OR	kúrɔ́
AT	kɔ́rɔ́, áda
BI	ɓóyée
Notes	*kɔrɔ 2

RAIN		
Defaka	sɔ̃ĩ	J 115
NK	ínɛ̃ɛ̃ĩ	
BD		
Ịḅanị	íˡtí	
Kalaḅa	éˡnɛ̃	
rị		
BL		
KI	éˡnɛ̃	
NE	osó/osuó/osuwó	
AK	ohúo	
BU	osúwó	
OP	osúwó	
OY	osuwó	
ET	osuó	
EO	osúwó	
BA	osúó	
KL		
AP	osúó	
ID	osuo	
OG	osuo	
GM	osuo	
EG		
WO		
FU	osuo	
AR	osuo	
OB	osuo	
OT		
OE	osuwo	
ME	osuo	
KU	osuo	
KB	osuo, oso	
WT	osuo	
ON	osuo	
IK	osuó	
EK	osuó	
KO	osuó	
GB	osuó	
OR	suo	
AT	osuo, oso	
BI	agʊnɔ̃	
Notes	*eɛ̃ɛ̃ĩ 3	
	*osuwo 1	*Cf.* Urhobo osio *rain*

RAINBOW

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ógónó
BL	
KI	ɔɗʊ́ḿ
NE	suó iboli
AK	ohuó iboli
BU	osúwó ibebe
OP	osúwó ápépí
OY	osuwó-apenbi
ET	osu apopú
EO	osúó apebi
BA	osú ápebi
KL	
AP	osúó apebi
ID	osuó epeleba/ebeleba
OG	osuó epeleba/epelepa
GM	osuo ápebi
EG	
WO	
FU	osuá pipio
AR	osúó apebi
OB	apopiyo
OT	
OE	osuwo apebi
ME	osuo biou
KU	osuo apóbú
KB	osuopoú
WT	osuo apóbú
ON	osuo apobu
IK	
EK	osuo tɔrʊ́
KO	osuo ipé
GB	osuo ipé
OR	élégulégu
AT	okumóku
BI	égilégu

Notes

RAINCLOUDS
Defaka
NK
BD
Ịḅanị si so
Kalaḅa
rị
BL é˩nḗ
KI (seí) ene
NE inẽ héi, héi inẽ
AK inḗ tórú
BU enḗḗ tɔ́rú
OP
OY enḗḗ tɔ́rú
ET
EO eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú(seɛ̃
BA
KL osúó, éɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú
AP ɔgɔnɔ/eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔrʊ
ID ɔgɔnɔ̃ tɔ́rú sei
OG ɔgɔnɔ̃ séí
GM
EG
WO sei éɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔrʊ
FU osuo(sei-mḗnɛ̃
AR sei éɛ̃ɛ̃ɛ̃
OB
OT eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú
OE
ME
KU eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔrʊ
KB eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú
WT
ON éɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔrʊ ?
IK eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú
EK eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú (seí)
KO eɛ̃ɛ̃ɛ̃ tɔ́rú
GB énḗḗ tɔrɪ
OR ámḗ tɔ́rɪ́ɪ
AT ámḗ tɔ́rʊ́ʊ
BI
Notes

RAINY SEASON

Defaka	sɔ̃ĩ kıa	J 115
NK	ínẽí óku	
BD		
Ịḅanị	íˡtí saa fɔ́ŋgú	
Kalaḅa rị	fɛ́ŋgú	
BL		
KI	éˡnẽ́ síkı	
NE	ɓógoi, osuó ifie, fɛ̃ŋgʊ	
AK	ɓogoi	
BU	osúó ifie	
OP	osúwó ˡífíyé	
OY	osuwó ifie/binĩ́	
ET	osuu ifié	
EO	osúó ifie/ bíni	
BA	osúó ífie	
KL		
AP	osúó ifie	
ID	osuó ifie	
OG	bowei	
GM	osuo bɔ́lɔʊ	
EG		
WO		
FU	bowei kirí	
AR	izɛʊ kiri	
OB	osuwé taĩ	
OT		
OE	osuwo taĩ/seri, ó okṍyẽ́	
ME	osuo taĩ	
KU	okṍyẽ́	
KB	osuo benĩ́	
WT	osuo sei-dɛ	
ON	osuu efie	
IK	osuo ifié	
EK	osuo ifíé	
KO	osuo ifíé/ifíe	
GB	osuo ifíé	
OR	suo áwa	
AT	ɓúmã́a, oso ifíe	
BI	agʊnɔ̃ ogóo	
Notes		

RAM	
Defaka	
NK	ajirimā̃ kõndɔ
BD	
Ịbạnị	ijurumā̃a
Kalaḅa rị	ejimī̃nã
BL	
KI	ájirimā̃a
NE	odugbanā̃
AK	odugbánã
BU	odū̃mgbálá
OP	owéí ɔ́nā̃nā̃, odū̃mgbálá
OY	owei anınã
ET	
EO	odū̃mgbálá
BA	odū̃mgbálá
KL	
AP	ɔnā̃nā̃
ID	owei ɔnãnã/ɔnınã
OG	agbo, owei ɔnãnã/ɔnınã
GM	owei ɔnınã
EG	
WO	
FU	owei ɔnãnã
AR	agbo, owei ɔnãnã
OB	owei ɔnınã
OT	
OE	owéí ánā̃nā̃
ME	owéí ánā̃nā̃
KU	owéí ánī̃nā̃
KB	
WT	
ON	
IK	owéí ánī̃nā̃
EK	owéí ɔ́nā̃nā̃, odĩmgbilá
KO	owéí ɔ́nī̃nā̃
GB	odĩmgbilá, ówéí ɔ́nī̃nā̃
OR	ogbelé
AT	óbúlú
BI	obulu
Notes	

RAT		
Defaka	ɪnɔm	J 145
NK	ofũŋguru	
BD		
Ịḅanị	ofṹŋguru	
Kalaḅa rị	ofṹŋguru	
BL		
KI	ofũŋgurú	
NE	éke	
AK	ikée, ɓou íke	
BU	oké	
OP	oké	
OY	oké	
ET	okeé	
EO	oké	
BA	oké	
KL		
AP	oké	
ID	oké	
OG	oké	
GM	oke	
EG		
WO		
FU	oké	
AR	oké	
OB	oké	
OT		
OE	(okẽ	
ME	oke	
KU	oke	
KB	oke	
WT	oke	
ON	oke	
IK	okeé	
EK	eké	
KO	ekeé/okeé	
GB	ekeé	
OR	ofunu	
AT	ekḗ	
BI	ekíréˡkú	
Notes		

RAZOR
Defaka
NK erézi
BD
Ịḅanị eréji
Kalaḅa rị bilédi, síbí sɛ̃ɛ̃ ógíé
BL
KI
NE ɛpʊ, réjɔ
AK rézɔ
BU ɓéke iwei
OP
OY eréza
ET
EO ándʊlʊ
BA ɪpɔ́rí sɪ̃-ye, iwéí
KL
AP blédi
ID rézɔ, palí, bilédi
OG arĩ, ɔpalɪ, bilédi
GM arĩ
EG
WO
FU tɪbɪ sĩ ɛdɛĩ
AR blédi, tɪbɪ sĩɛ̃ ɛdɛĩ
OB arĩ, bilédi
OT
OE rézo, palɪ
ME rézɔ, palɪ
KU palɪ
KB ɛpɔ́rí/tíbí sɛ̃ɛ̃-yí
WT palí, ɛpɔ́rí sɛ̃ɛ̃ éyí
ON
IK kɔ̃ tua-yií, téɓé sɛ̃ɛ̃-yí
EK eréza, palí
KO palí
GB palí
OR rézɜ
AT bilédi, súɓú kɔ́rí-yíi
BI bilédi, síɓí kɔ́rí-yée
Notes

REACH, ARRIVE (V.T.)

Defaka	iso	J 279
NK	lá^{l}á	
BD		
Ịḅanị	lá^{l}á	
Kalaḅa rị	lá^{l}á	
BL		
KI	lá ?	
NE	lá	
AK	láa	
BU	lá	
OP	lá	
OY	laá	
ET	lá	
EO	lá	
BA	lá ?	
KL		
AP	láá	
ID	laa	
OG	laa	
GM	laa	
EG		
WO		
FU	laa	
AR	la	
OB	laa	
OT		
OE	laá	
ME	laá	
KU	lá	
KB	lá	
WT	laá	
ON	lá	
IK	lá	
EK	láá	
KO	láá, agbá	
GB	láá	
OR	lá	
AT	lá	
BI	lá	
Notes	*laa 3	

READ (V.T.)

Defaka	
NK	kẽĩ
BD	
Ịḅanị	góˈó
Kalaḅa rị	góˈó
BL	
KI	kɪẽ́, góˈó
NE	gó
AK	góo
BU	gó
OP	gó
OY	goó
ET	goó
EO	góó
BA	gó
KL	
AP	góó
ID	kĩĩ
OG	kĩĩ
GM	di
EG	
WO	
FU	kĩẽ
AR	kĩẽ
OB	tĩ
OT	
OE	goo
ME	di, go
KU	go
KB	goó, kĩẽ ?
WT	di ?
ON	go
IK	goó
EK	goó
KO	goó
GB	goó
OR	éɾɛsɪ
AT	go
BI	cẽ
Notes	*goo 3

RED	
Defaka	
NK	gogori
BD	
Ịḅanị	áwú-áwʊ
Kalaḅa rị	áwʊ́, ḿgbɔ́kʊ́
BL	
KI	pulo-puló
NE	ɓıa-ɓıa, wo-wó, o(do)dó, *
AK	pinã-pínã, wo-wó, ɓia-ɓía
BU	wó-wó
OP	kélé-kélé
OY	kuwe-kuwé, woo-woó
ET	kue-kué
EO	wóó-wóó
BA	wó-wó
KL	
AP	wóó-wóó
ID	woo-woo
OG	woo-woo, kue-kue
GM	woo-woo
EG	
WO	
FU	woo-woo
AR	woo-woo
OB	kuo-kuo, woo-woo
OT	
OE	kuwe-kuwe
ME	kue-kue
KU	kue-kue
KB	asíánsĩ = asĩ́-asĩ, *
WT	gue-gue
ON	kúé-kúé
IK	kuo-kuó, yere-yeré
EK	yere-yeré
KO	yere-yeré, kue-kué, obósí
GB	kuo-kuó
OR	áwʊ́-áwʊ́
AT	yere-yere, keri-keri
BI	bʊfɛ́ɛ, zike-zike
Notes	*awʊ-awʊ (EI, ıĩ *woo-woo (NA, Ịzọn)

REFUSE (V.I.)

Defaka	ɔdũɔ̃	J 315
NK	kumã	
BD		
Ịḅanị	sɪɣí/sɪí	
Kalaḅa rị	ɗuko-wá^{ɩ}á, ɔ́kí-yá	
BL		
KI	sɪkɪí	
NE	ɓɔ́ú-ɣa	
AK	ɓɔu-gáa	
BU	ɓɔʊ-ɣɛ, ɓíɓínḩ-ɣɛ	
OP	bɔ́ú-ɣɛ	
OY	bɔ́ú-ɣa	
ET	ɓɔ-ɣɛ́	
EO	bɔ́ú-ɣɛ́	
BA	bɔ́ú-ɣɛ́	
KL		
AP	bɔ́ú-ɣɛ́	
ID	bɔɔ-ɣá	
OG	bɔɔ-ɣá	
GM		
EG		
WO		
FU	bɔɔ-ɣa	
AR	akɪ nã ?	
OB	bɔɔ-ɣá	
OT		
OE	bɔɔ-ɣá	
ME	bɔ-ɣá	
KU	bɔ-ɣa	
KB	bɔʊ-ɣaá	
WT	bɔʊ-ɣa	
ON	bɔ-ɣa	
IK	ɓɔ-á	
EK	bɔʊ-ɣá	
KO	bɔɔ/gbanãɪ-ɣá	
GB	gbanãɪ-ɣá, bɔɔ-ɣá	
OR	ɓeeni-á	
AT	meme-gá	
BI	miminḩ-yá	
Notes		

REMAIN, BE LEFT (V.I.)

Defaka	
NK	kéremã
BD	
Ịḅanị	kɔ́ɔ́
Kalaḅa rị	kɔ̃ɔ̃́
BL	
KI	
NE	kɔ́
AK	kɔ́ɔ
BU	kɔ́
OP	
OY	kɔ́ɔ́
ET	
EO	kɔ́ɔ́
BA	
KL	
AP	kɔ́ɔ́
ID	kɔɔ
OG	kɔɔ
GM	
EG	
WO	
FU	kɔɔ
AR	kɔ
OB	kɔɔ
OT	
OE	kɔɔ
ME	kɔ́ɔ́
KU	kɔ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kɔ́ɔ́
KO	kɔ́ɔ́
GB	kɔ́ɔ́
OR	kɔɔ
AT	kɔ
BI	kɔ̃
Notes	*kɔ 1

REMEMBER (V.T.)

Defaka	íkɛ́rɛ́ ísoomã	J 297
NK	igbolu-mã/igboli-mã	
BD		
Ịḅanị	bíé ˬkóró-mã́	
Kalaḅa rị	ɓíó ˬkóró-mã ?	
BL		
KI	ɓíé ˬkóró-mãá ?	
NE	ikió	
AK	ikíye	
BU	ikíé	
OP	ikíé	
OY	ikiyé	
ET	okíé	
EO	ikíyó	
BA	ikíó	
KL		
AP	ikíé	
ID	ikie	
OG	ikie	
GM		
EG		
WO		
FU	ikiyo	
AR	ikio	
OB	ikiyo	
OT		
OE	ekíyé	
ME	ekíé	
KU	okíé	
KB	okíé	
WT	okíé, bırá fa-ɣá	
ON	okíé	
IK	okíé	
EK	ukíé	
KO	ukíé	
GB	ukíí	
OR	íkie	
AT	ókíó-ˬmṹ	
BI	ícégba	
Notes	*ukiyo ? 3?	

RESEMBLE (V.ACC.)

Defaka	
NK	beri
BD	
Ịḅanị	kıká
Kalaḅa rị	kıká
BL	
KI	kıkınãã̄ ?
NE	kígɛ, koró-mɔ
AK	léi
BU	léí
OP	léí
OY	leí
ET	leí
EO	léí
BA	léí
KL	
AP	léí
ID	kıbɛí, leí
OG	kıbɛ
GM	
EG	
WO	
FU	kıbɛ
AR	kıbɛ
OB	leí
OT	
OE	leí
ME	leí
KU	lei
KB	leí
WT	leí
ON	leí
IK	leí
EK	leí
KO	leí
GB	leí
OR	yiíi
AT	gınã
BI	jinã

Notes

REST (V.I.)

Defaka		
NK	íyɔ̃ sára	
BD		
Ịbanị	íɲɔ̃ sárá	
Kalaba	ńyɔ́ sárá	
rị		
BL		
KI	íyɔ̃/sárá	
NE	odú ɗɔʊ-mɔ, ɪỹɔ̃ sará/ɗɔʊ-mɔ̃	
AK	odu ɗɔ̃-mɔ̃ ?	
BU	ozú ɗɔɔ-mɔ	
OP	mbá sara/pou ?	
OY	ãŋgɔ dɔɔ-mɔ	
ET	ozú dɔ-mɔ̃ ?	
EO	ozú dɔ́ɔ-mɔ	
BA	ozú dɔ́ɔ-mɔ	
KL		
AP	ĩmbá sárá	
ID	iba sárá, íỹɔ̃ sara	
OG	ɪỹɔ̃ʊ̃ sara	
GM	ozu sɔ̃	
EG		
WO		
FU	ɪba sará	
AR	ɪba sára	
OB	ĩmba póú	
OT		
OE	ẽmba fou	
ME	ɛ̃mba fou ?	
KU	ɛ̃mba fou	
KB	ãmba fou ?	
WT	ãmba fou ?	
ON	mbafou ?	
IK	mbafoú ?	
EK		
KO	ʊ̃mbaʊfíyou ?	
GB	ĩmba fí˩yóú/fóú	
OR	ɜ́yɔ̃ tĩyẽĩ	vowel harmony?
AT	íyɔ̃ sẽ̃ĩ/túa	
BI	íɲɔ̃ séé	
Notes		

RETURN (V.L)

Defaka	
NK	ɓúpiɣi (pili ɓó)
BD	
Ịḅanị	pɪɣí/pɪí ˡɓó
Kalaḅa rị	pɪkɪ-mã̋ ˡɓó
BL	
KI	vĩ̋ pɪkí
NE	wágɪ
AK	wágɛ (ɓo) ?
BU	ɓɛ́ɛ́lí (ɓo)
OP	wáí bo
OY	waí
ET	waí ɓó
EO	bɛ́ɣɛ́lí
BA	bɛ́ɛ́lí
KL	
AP	bɛ́ɛ́lí
ID	waí, bɛɛlí bo
OG	bɔɣɔlí bo
GM	waí bo
EG	
WO	
FU	bɛɛlí bo
AR	bɛɣɛlí
OB	waí bo
OT	
OE	waí (bó)
ME	waí boó
KU	waɪ bó
KB	waɪ bó
WT	waí (bó)
ON	waí bó
IK	wai bó
EK	waí
KO	waí bó
GB	waɪ bó
OR	girí ɓo
AT	kɪyĩ ɓóo
BI	wɛɛ/cĩ ɓóo
Notes	

RIBS	
Defaka	
NK	akpani ɓala
BD	
Ịḅanị	ńgásá ágbʊgba
Kalaḅa	agaga-ɓɛ
rị	mgbée/ḿgbe
BL	
KI	agaga ɓíé ḭ́mgbe
NE	saraga
AK	ɓiri hãŋgara
BU	ãŋgá sárá ɓíláí
OP	ãŋgá sáárá (ágbádá)
OY	ãŋga sara ũmgbou
ET	agbadá
EO	ãŋgá sáɣárá
BA	ãŋgá sárá
KL	
AP	agbádá ṹmgbóú
ID	aga/ãŋga saara ígbou
OG	agbada
GM	aga sara
EG	
WO	
FU	(aga) saara
AR	saɣara
OB	ãŋga saara
OT	
OE	ãŋgá sárá émgbóú, *
ME	ãŋgá sárá
KU	agbáda bıbı
KB	ãŋgá sárá ḿgbou
WT	ãŋgá sárá ĩmgbóú
ON	agbada, ãŋgá bíláí/sárá
IK	agbadá
EK	ãŋgá sáráí, agbadá
KO	agbáda
GB	ãŋgá sááráí
OR	ɛgıgá̃ĩ
AT	agã kɔ̃́ ígbõ
BI	ãŋga kɔ̃́ ĩmgbo, ágbıdá
Notes	

RICE
Defaka
NK orɔ́si
BD
Ịḅanị ɔrɔ́sɪ/ɔrɔ́ɔsɪ
Kalaḅa arʊsʊ́ʊ̃
rị
BL
KI ɔɓɔ́kɔ fiye, ɔrɔ́sɪ
NE ɔrɔ́sɪ
AK ɔrɔhɛ́ɛ, ɔrɛhɛ
BU ɔrɔ́sɪ
OP ɔ́rɔ́si
OY ɔrɔ́sɪ
ET ɔ́rɔ́si
EO ɔrɔ́sɪ
BA ɔrɔ́sɪ
KL
AP ɔrɔ́sɪ
ID ɔrɔ́zɪ/orósu
OG oróso
GM oróso
EG
WO
FU ráɪs
AR ɛrɛ́ɛs
OB oróso
OT
OE ɔrɔ́sɪ
ME ɔrɔ́sɪ
KU ɔrɔ́sɪ
KB atamgbála ãŋga, ɔrɔ́sɪ
WT ɔrɔ́sɪ
ON ɔ́rɔ́si
IK ɔrɔ́si
EK ɔrɔ́sɪ
KO ɔrɔ́sɪ, atamgbaláãŋga
GB atamgbála ãŋga
OR arʊsʊ́
AT ɔrɔ́síɪ
BI ɔrɔ́síɪ
Notes

RICH, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	álá, ŋ́gɔ́
BD	
Ịbanị	ŋ́gɔ́ kɔ́, álá
Kalaba	kɔ̃, pɛrɛ/pɪrɛ
rị	
BL	
KI	ḭ́ŋgɔ́, álá, pɛré
NE	pɛré, ala, ɪŋgɔ kɔ̃
AK	pɛ́rɛ, ala, iŋgɔ
BU	pɛ́ré
OP	pɛ́ré
OY	pɛré
ET	pɛré
EO	pɛ́ré
BA	pɛ́ré
KL	
AP	
ID	pɛrɛ
OG	pɛrɛ
GM	pɛrɛ
EG	
WO	
FU	pɛrɛ
AR	pɛrɛ
OB	pɛrɛ
OT	
OE	pɛrɛ
ME	pɛrɛ
KU	pɪrɛ
KB	pɪrɛɛ́
WT	pɛrɛ
ON	pɛrɛ
IK	pɛré
EK	pɛré
KO	pɛré
GB	pɛré
OR	pɛrɛ
AT	pɛrɛ
BI	pɪrɛ
Notes	*pɛrɛ 1

RICHES

Defaka	
NK	álá-ŋ́gɔ́
BD	
Ịḅanị	ŋ́gɔ́
Kalaḅa rị	ŋ́gɔ́
BL	
KI	ŋ́gɔ́, pɛré
NE	ɪŋgɔ, peré
AK	iŋgɔ
BU	ɪŋgɔ́
OP	ɪŋgɔ́
OY	ɪŋgɔ
ET	iŋgɔ́
EO	ʊŋgɔ́
BA	ŋgɔ́/ɪŋgɔ́
KL	
AP	pɛ́ré ?
ID	pɛrɛ
OG	pɛrɛ
GM	pɛrɛ
EG	
WO	
FU	pɛrɛ, ɪgɔ
AR	ʊgɔ
OB	ɪŋgɔ
OT	
OE	ɛ̃ŋgɔ́, pɛrɛ
ME	ɛ̃ŋgɔ́
KU	ɛ̃ŋgó ?
KB	ɛ̃ŋgɔ́
WT	ɪŋgɔ́
ON	iŋgɔ́
IK	ekpeseé, iŋgɔ́ ?
EK	pɛré
KO	ʊŋgɔ́
GB	pɛré
OR	pɛrɛ
AT	pɛrɛ
BI	pɪrɛ
Notes	*ĩgɔ 2

RIDDLE
Defaka
NK kálá-ye njée, njée kálá
BD
Ịḅanị igbiri ?
Kalaḅa aka
rị
BL
KI
NE dúu
AK idúmũ
BU izímṹ
OP ezúmṹ/ezémṹ
OY izimṹ
ET edumṹ
EO izímṹ
BA izímṹ
KL
AP izímṹ
ID gbída
OG gbída
GM gbída
EG
WO
FU
AR kabʊ
OB gbído
OT
OE agbída
ME agbída/gbído
KU takí
KB takıí
WT kpakí
ON ezúmũ
IK edúmṹ
EK
KO tɔkí
GB tɔkí
OR ódumṹ
AT kaɓʊ
BI azaríyo
Notes

RIGHT(-HAND)

Defaka	ɛmɛnɛ kaɓa	J 253
NK	amã (ɓara)	
BD		
Ịḅanị	amã (ɓáˈrá)	
Kalaḅa	amã (ɓáˈrá), yé fĩ	
rị	(ɓáˈrá)	
BL		
KI	amã (ɓára)	
NE	ámã (ɓára), ye fı (ɓará)	
AK	iye hɛ (ɓára), amã́a	
BU	amã́	
OP	amã́	
OY	amã́	
ET	amãá	
EO	amã́	
BA	amã́	
KL		
AP	amã́	
ID	amã	
OG	amã	
GM	amã	
EG		
WO		
FU	amã	
AR	amã	
OB	amã	
OT		
OE	amã	
ME	amã	
KU	amã	
KB	amã	
WT	amã	
ON	amã	
IK	amãá	
EK	amãá	
KO	amãá,amã bará, *	
GB	amãá	
OR	amã (ɓárá)	
AT	amã	
BI	amã (bírá)	
Notes	*amã 1	

RIGHT/CORRECT,BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	gbɔ̃
BD	
Ịḅanị	kara-kárá
Kalaḅa rị	kara-kárá
BL	
KI	gbúkúkú, gbúsúnũ
NE	koríya/koría, kará-kara
AK	koríya
BU	kóróyá
OP	gbásí, kési
OY	gesii
ET	kɛré
EO	kíríı, gɔ́mũũ
BA	ebí, gbásíí, kırıı
KL	
AP	kírıı
ID	kırıı
OG	kırıı
GM	kırıı
EG	
WO	
FU	kara
AR	kara, kırı
OB	kırıı
OT	
OE	kırıı
ME	kırıı
KU	kırıı
KB	gési, gbási, kırıı
WT	kırıı
ON	gbáási, kɛréɛ
IK	kɛréɛ
EK	kırıı
KO	kırıı, gbási
GB	kırıı
OR	koréi
AT	koro
BI	kírírí

Notes

RING	
Defaka	
NK	ɓára tũmgba tú↓á-ye
BD	
Ịḅanị	ɓárá ↓súá nyɛ́
Kalaḅa rị	gúlu
BL	
KI	ɓárá cú↓á yé
NE	ɓará tʊa-ye
AK	ɓará itũŋgbali tua-ye
BU	ɓárá tʊa-ye, ɔ́rɔ́ká
OP	bírá tʊa-yi, ɔrɔ́ka
OY	ʊrʊká
ET	ɔrɔkaá, ɓárá tua-yi
EO	bírá túa-ye, úrúká
BA	bírá túa ye, úrúká/*
KL	
AP	ʊrúká
ID	ɔrɔɣa, isã́
OG	ɪsã́
GM	isã́
EG	
WO	
FU	bɪra túá-ye, ʊrʊká
AR	isã́
OB	ɪsã́, ɔrɔka
OT	
OE	ɔrʊka
ME	ɔrʊka
KU	ʊrʊka
KB	arʊkaá/ɔrʊkaá
WT	ʊrʊka
ON	bírá tua-ye, ɔrɔka
IK	ɔrɔkaá
EK	ʊrʊká
KO	ʊrʊká
GB	ʊrʊká
OR	gúlʊ
AT	oríka
BI	ɔrɪka
Notes	

RIPE, MATURE, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	pí˺nā́: kurɔ
BD	
Ịḅanị	bıá: kpɔ́˺ɔ́
Kalaḅa rị	ɓıá: kpɔ́
BL	
KI	ɓıá: kpɔ́
NE	ɓıá: kpɔ́
AK	: kpɔ
BU	pínā́: ká
OP	
OY	pınā́: kaá
ET	
EO	pínā́: káá
BA	pínā́: káá
KL	
AP	pínā́: káá
ID	pınã: kaa
OG	pınã: kaa
GM	
EG	
WO	
FU	pınã: kaa
AR	pınã: ka
OB	pınã: kaa
OT	
OE	pınā́: kaá
ME	pınā́: kaá(-dɛ̃
KU	pınā́: ká
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	pínā́: káá
KO	pínā́: káá
GB	pínā́: káá
OR	gbɔ̃ũ, pánā́: ká(-mṹnṹ)
AT	pínā́
BI	pínā́
Notes	*pınã 3 be ripe Cf. PGbe bya0

RIVER

Defaka	bɪɔ	J 104
NK	tɔ́rú	
BD		
Ịḅanị	tɔ́rú́	
Kalaḅa rị	tɔ́rú́	
BL		
KI	tɔ́rú́	
NE	tɔrʊ	
AK	tɔru	
BU	tɔ́rú́	
OP	tɔ́rú	
OY	tɔrʊ	
ET	tɔ́rú	
EO	tɔ́rú́	
BA	tɔ́rú́	
KL		
AP	tɔ́rú́	
ID	tɔrʊ	
OG	tɔrʊ	
GM	tɔrʊ	
EG		
WO		
FU	tɔrʊ	
AR	tɔrʊ	
OB	tɔbiri	
OT		
OE	tɔrú	
ME	tɔrú	
KU	tɔ́rú́	
KB	tɔ́rú́	
WT	tɔrú	
ON	tɔ́rú	
IK	tɔ́rú	
EK	tɔ́rú́	
KO	tɔ́rú́	
GB	tɔ́rú́	
OR	tɔ́rí	
AT	tɔ́rí	
BI	tɔ́rú́	
Notes	*tɔrʊ 2	

ROAD/PATH

Defaka			ía bɪɔ	J 100 *road*
NK			otiɔ́ tɔɣu	
BD				
Ịḅanị			asɔ	
Kalaḅa	etelá¹á			Bubi ètéllé
rị				Janssens doc 205
BL				
KI	atelí			
NE	etéli			
AK	itéli			
BU		ɪwɔ́ʊ́		
OP		ɔwɔ́ú		
OY		ʊwɔʊ́,	ʊwɔʊ,	
		kalá-ʊwɔʊ		
ET		uwɔ́ú		
EO		ʊwɔ́ʊ́		
BA		ʊwɔ́ʊ́		
KL				
AP		ʊwɔ́ʊ́		
ID		iwɔʊ		
OG		ɪgɔʊ		
GM		ʊgɔʊ		
EG				
WO				
FU		ugɔʊ		
AR		ʊgɔʊ		
OB		uwɔ		
OT				
OE		ɔwɔ́ʊ́		
ME		ɔwɔ́ʊ́		
KU		ɔwɔ́ʊ́		
KB		ɔ́wɔ́		
WT		owɔ́ʊ́		
ON		uwɔ́ú		
IK		uwɔ́ú		
EK		ʊwɔ́ʊ́		
KO		ʊwɔ́ʊ́		
GB		ʊwɔ́ʊ́		
OR		ɔ́wɔ́		
AT		ɔ́wɔ́		
BI		ɔ́wɔ́		
Notes	*ɜteli 4 (EI)	*ɪgɔʊ (WI)		

ROAST (V.T.)

Defaka	ɔɔ	J 329
NK	fɔi	
BD		
Ịḅanị	fɔ́ɔ	
Kalaḅa rị	fɔı	
BL		
KI	fɔí	
NE	fɔí, anãnã́, oɓuró	
AK	hɔ́i	EI: loss of nasality
BU	fɔ́í	
OP	fɔ́í	
OY	fɛ̃ɛ̃́	
ET	fɔ̃ɔ̃́	
EO	fɔ́í	
BA	fɔ́í	
KL		
AP	fɔ́ɔ̃́	
ID	fɛĩ	
OG	fɔĩ	
GM	fɔĩ	
EG		
WO		
FU	fɔĩ	
AR	fɔĩ	
OB	fɛĩ	
OT		
OE	fɛĩ	
ME	fɛĩ	
KU	fɛĩ	
KB	fɛ̃ɛ̃́	
WT	fɛĩ, luluú	
ON	fɔĩ	
IK	fɛ́ɛ̃	
EK	fɔ̃ɔ̃́	
KO	fɛ̃ɛ̃́/fɔ̃ɔ̃́	
GB	fɛ̃ɛ̃́	
OR	fɛı	ınland: loss of nasality
AT	fɛı	
BI	fɛɛ	
Notes	*fɔ̃ĩ ? 1	*fɔ̃ĩ ? ıj f=Defaka 0 cf SALT

ROLL (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	orua
BD	
Ịḅanị	mgbɛkɛlɛ́/mgbepelé
Kalaḅa	ḿbélé-ḿ↓bélé:
rị	mbelẽmbelé
BL	
KI	mbĩmbilé
NE	kikelé: kíkele
AK	ikikéle: kíkéle
BU	ikíkélé, ikpíírí
OP	
OY	ikpiirí
ET	
EO	ikíkélé, ikpíírí
BA	
KL	
AP	kpíírí
ID	kpiiri: kpiirí
OG	ikpiɣiri: ikpiɣirí
GM	ikpiiri
EG	
WO	
FU	ikpiri-mɔ: ikpiirí
AR	ikpiɣirí
OB	kpiri: kpirií
OT	
OE	ekpíírí: ekpiirí
ME	ekpiirí: ekpirií
KU	ekpiri
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kpíírí: kpiirií
KO	kpíírí: kpirií
GB	kpirí
OR	kpekére
AT	kpíírí
BI	rólú, kpíírí

Notes

ROOF

Defaka	
NK	wári ogɔnɔ
BD	
Ịḅanị	wárí ɔ́gɔnɔ/ósu
Kalaḅa rị	isũ/osũ
BL	
KI	wárı ó^{l}cú
NE	warí itu, itú
AK	itúu, warɛ ɔ́gɔnɔ
BU	wárí itu
OP	otú
OY	warí utu
ET	otuú
EO	wárí utu
BA	wárí útu
KL	
AP	wárí otu
ID	warí itu
OG	warí itu
GM	warı óturu
EG	
WO	
FU	warı útu
AR	warı útu
OB	warı útu
OT	
OE	warí otu
ME	warí otu
KU	wárí ótu, otú
KB	otú, wárí ótu
WT	warí otú
ON	otu
IK	otuú, wárí otu
EK	wárí otu
KO	wárí utu, utuú
GB	wárí utu
OR	wárí ítu
AT	wárí ótúu
BI	wárí íkpáa/ítúu
Notes	*(warĩ itu (3) 1

ROOM		
Defaka	afaka	J 92
NK	bélébíí	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	ɓíˡó	
BL		
KI	ɓíˡé	
NE	ɓio, warí ɓio	
AK	warɛ ɓíe	
BU	wárí ɓolou	
OP	wárí bolou	
OY	warí bolou	
ET	wárí ɓolou	
EO	wárí bólou	
BA		
KL		
AP		
ID	pɛlɛmɔ	
OG	pɛlɛmɔ	
GM	zuuru	
EG		
WO		
FU	juɣuru	
AR		
OB	okpo búlóbu	
OT		
OE	okpo	
ME	warí bilou	
KU		
KB		
WT		
ON	wárí ɓolou	
IK	wárí ɓolou	
EK	wárí bulou	
KO	wárí bólou	
GB	wárí bulou	
OR	wárí pɛ́lɛ	
AT	wárí ɓíle	
BI	épílépílé warı	
Notes		

ROOT		
Defaka	tḭ́ḭ̃ ili	J 59
NK	kunɔ	
BD		
Ịḅanị	kune	
Kalaḅa rị	kunõ	
BL		
KI	ikunõó	
NE	(tḭ̃) ikemũ	
AK	tẽ ikemũ	
BU	tḭ́ ɓúɔ́	
OP	tẽ́ḭ́ búwɔ́, tẽ́ḭ́ íkémḭ́	
OY	tḭ̃ ikimũ	
ET	tẽ́ḭ́ ɓuɔ	
EO	tḭ́ ísíã́/íkímṹ	
BA	ikémṹ	
KL		
AP	ikímṹ	
ID	tḭ̃ kemũ	
OG	ikemũ	
GM	tḭ̃ ikimi	
EG		
WO		
FU	ikimũ	
AR	tẽ kemũ	
OB	ikemṹ	
OT		
OE	ekemũ	
ME	tḭ̃ búɔ́, ekemũ	
KU	tḭ́ ékémḭ́	
KB	kemi	
WT	tḭ́ḭ́ ekemi	
ON	ekemi	
IK	ikemií	
EK	ikemḭ́	
KO	ikemḭ́, tḭ́ íkémḭ́	
GB	ikemḭ́	
OR	kaũ, tíí káũ	
AT	kumũ, síkúmũ	
BI	sí kúũ	
Notes	*ikemi 1	

ROPE	
Defaka	
NK	líkí/líɣí
BD	
Ịḅanị	árídírí
Kalaḅa	ɗíkí, igba ɗíki
rị	
BL	
KI	ɗíkí
NE	ɗìgi, ɪdɔ́
AK	ɗìgi
BU	ɗígí
OP	dígí
OY	dii
ET	ɗígí
EO	díɣí
BA	díɣí
KL	
AP	díí
ID	diɣi/digi/dii
OG	dii/digi
GM	dii
EG	
WO	
FU	diɣi
AR	diɣi
OB	dii
OT	
OE	dií
ME	dií
KU	dií
KB	apíú, bike dígí
WT	beke dií
ON	bou di, odɔdi
IK	igbá
EK	ɪgbá
KO	ɪgbá, díí
GB	ɪgbá
OR	ɗíí
AT	ónóo, ɔdɔ, éríi
BI	ɔdɔ
Notes	*ɗíkí 2
	PEdoid **'du/iNi** Nupoid: Gade **ù-rí** PIdomoid **o-ri** PIgboid **-ɗí-ɗí** PUC **díkì** DPJkd **dik**
	Obolo **ò-lík**
	Abuan **ò-ɗìk**
	BLR **dígì** 1041 *string*

ROTTEN, BE(COME) (V.I.)

Defaka	se yấã	J 378
NK	ɓúˈú ?	
BD		
Ịḅanị	ɓʊrʊ́	
Kalaḅa rị	ɓʊrʊ	
BL		
KI	ɓʊrʊ́	
NE	ɓʊrʊ́, giɓú	
AK	ɓɔ́rɔ	
BU	ɓʊ́rʊ́	
OP	bɔ́rɔ́	
OY	bʊrʊ́	
ET	ɓɔrɔ́	
EO	bʊ́rʊ́	
BA	bʊ́rʊ́	
KL		
AP	bʊ́rʊ́	
ID	bʊrʊ	
OG	bʊrʊ	
GM		
EG		
WO		
FU	bʊrʊ	
AR	bʊrʊ	
OB	bʊrʊ	
OT		
OE	bʊrʊ	
ME	bʊrʊ	
KU	bʊrʊ	
KB	bʊrʊʊ́	
WT	bʊrʊ	
ON	bɔrɔ	
IK	ɓɔrɔ́	
EK	bʊrʊ́	
KO	bʊrʊ́	
GB	bʊrʊ́	
OR	ɓʊrʊ	
AT	ɓʊrʊ́	
BI	bʊrʊ́/bʊrʊ	
Notes	*ɓʊrʊ 1	PWS #buó *faulen* B

ROUND, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	kpoɣoro-kpóɣóró
BD	
Ịbanị	foŋgolo, ikelekelé
Kalaḅa rị	ikelemã́ kóró, kúró
BL	
KI	kele-kelé
NE	mṹŋgele, ɗegeré, ɗégerée
AK	yégere
BU	tégéréé
OP	téérée, tegérée
OY	yɔrɔ́ı, teeree
ET	teeree
EO	téɣéré
BA	õmgbúlúú, téɣéréé, *
KL	
AP	téérée
ID	teɣerée/tegerée, teerekée
OG	teɣerée, teɣerekée
GM	teerekée
EG	
WO	
FU	teerekée
AR	yeɣerekée
OB	teerekée
OT	
OE	teeree, yɔɔrɛí
ME	teeree
KU	teeree
KB	teeree
WT	teeree
ON	teeree
IK	teereé
EK	teeree
KO	teereé, tegereé
GB	teereé
OR	degelegé
AT	tegerege
BI	teere
Notes	*ikele-kele 1 (KKB) *tekereke 1 (Ịzọn)

\RUB (OIL ON BODY) (V.T.)

Defaka				
NK	mbi			
BD				
Ịḅanị	ɔ̃mbıí			
Kalaḅa rị	ɔ̃mbí			
BL				
KI	ɔ̃mbıí		gúʲró	
NE	ɔ̃́mbı	sigirí		
AK	ɔ̃mbɛ́ɛ			
BU	ɔ̃mbí			
OP	ɔ̃mbɛ́			
OY	ãmbí	siiríi		
ET	ãmbɛɛ́			
EO	ɔ̃mbí			
BA	ɔ̃mbí			
KL				
AP	ɔ̃mbí			
ID		siirí		
OG		siɣiri		
GM		siiri		
EG				
WO				
FU	ɔbĩ́			
AR	ɔbıí	siɣiri		
OB		siiri		
OT				
OE		siírí		
ME		siírí		
KU		síírí		
KB		sirií	lɔ́[1]	[1]also *plaster*
WT		sirií		
ON	ãmbɛɛ́			
IK			lɔ́[1]	[1]also *plaster*
EK	ɔ̃mbıí			
KO	ɔ̃mbıí[1]	síírí[2]	gbãã́[3]	[1]*rub on oneself* [2]*rub in* [3]*rub, anoint*
GB	ɔ̃mbıí	síírí	gbãã́	
OR	ɔbíĩ			
AT	abĩ́	síírí		
BI	ãmɓı	sírí		
Notes	*ɔ̰̀bĩ 1	*síkìrí 3 Akan c^{w}iw *rub* Igbo c^{h}i *smear, rub* (Green & Igwe) Oḍual siɣɜ *rub (oil on body)* Tiv ʃiɣè *anoint, smear* BLR cing L 620 *rub, smear*		

\RUN (V.I.)

Defaka	ńgíe	J 285
NK	mãŋgi	
BD		
Ịbanị	mãŋgí	
Kalaḅa rị	mãŋgí	
BL		
KI	mãŋgí	
NE	mãŋgí	
AK	mā̃ŋ̃	
BU	ɓā̃i̯	
OP	bā̃ĩ	
OY	bãi̯	
ET	bãi̯	
EO	bā̃ŋ̍i̯	
BA	bā̃ŋ̍i̯	
KL		
AP	bā̃i̯	
ID	bãĩ	
OG	bãŋ̃	
GM	bãĩ	
EG		
WO		
FU	bãĩ	
AR	bãŋ̃	
OB	bãĩ	
OT		
OE	bãĩ	
ME	bãĩ	
KU	bãĩ	
KB	bãĩ	
WT	bãĩ	
ON		
IK		
EK	bãŋ̍i̯	
KO	bãŋ̍i̯/bãi̯	
GB	bãŋ̍i̯	
OR	ɓãʊ̃	
AT	ɓãʊ̃	
BI	mɛ̃ɛ̃	
Notes	*ɓãgɪ/ɓãgʊ 1	

RUST
Defaka
NK ájárí
BD
Ịḅanị ájárí
Kalaḅa ájárí, ásárí
rị
BL
KI ájárí
NE ɔzarı
AK ikpíkpaĩ
BU ɛgbɛ́gbɛ̃́ĩ́
OP
OY agbɛ̃́
ET
EO ɛ́gbɛ̃́
BA
KL
AP ɛgbɛ̃́
ID ikadaɣa, ɛgbɛ̃
OG ɛgbɛ̃
GM ɛgbɛ̃
EG
WO
FU ıkpıkpaı
AR ıkpıkpãŋĩ,
OB ɛgbɛ̃
OT
OE agbɛ̃
ME agbɛ̃
KU agbɛ̃
KB
WT
ON
IK
EK ɛgbɛɛ̃́
KO ɛgbɛɛ̃́
GB ɛgbɛ́
OR ɛgbã́ĩ
AT ıgbɛkı
BI igó
Notes

S.

SACRIFICE (OFFER)

Defaka	
NK	ígwugwá
BD	
Ịḅanị	ɪgʊa
Kalaḅa	agba (mḯé)
rị	
BL	
KI	
NE	ɛgbɛ́ (gʊa)
AK	ɛgbɛ (gúa)
BU	ɛgbɛ́, ɪkíã́
OP	
OY	ɪkɪyã́
ET	
EO	ɪkíyã́
BA	ɪkíã́
KL	
AP	ɪkíã́
ID	ikĩã (kṹ)
OG	ɪkĩã
GM	ikĩã
EG	
WO	
FU	ɪkĩã (kũ)
AR	ɛkĩã
OB	ɪkĩã
OT	
OE	ɛkĩã (sĩ-ḿɔ̃
ME	ɪkĩã (sĩ-ḿɔ̃
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɪkɪã́
KO	ɪkɪã́, (ɪkĩã kʊṍ)
GB	ɪkɪã́
OR	tɔ́mɔ̃́-nyé
AT	agbanãnã
BI	acã
Notes	

SAIL (N.)

Defaka	
NK	vála
BD	
Ịḅanị	vála
Kalaḅa rị	vála
BL	
KI	ívá^{ɩ}lá
NE	bála
AK	bála
BU	bála
OP	bála
OY	balá
ET	bála
EO	bálá
BA	bálá
KL	
AP	bálá
ID	balá
OG	balá
GM	abalá
EG	
WO	
FU	balá
AR	ugbokú
OB	balá
OT	
OE	abálá
ME	abálá
KU	abıála
KB	abıála
WT	abála
ON	bála
IK	bála
EK	bála
KO	bála
GB	bá^{ɩ}lá
OR	bála
AT	
BI	ábılá

Notes

SALIVA

Defaka	kʊta	J 27
NK	fúla	
BD		
Ịḅanị	fĩˡlá	
Kalaḅa rị	fʊ́ˡlá/fĩˡlá	
BL		
KI	fʊ́ˡlá	
NE	fʊlá	
AK	húlai	
BU	fĩlá/fʊ́lá	
OP	fʊ́lá	
OY	fʊlá	
ET	fʊ́lá	
EO	fʊ́lá	
BA	fʊ́lá	
KL		
AP	fʊ́lá	
ID	fʊla	
OG	fɪla	
GM	fʊla	
EG		
WO		
FU	fʊla	
AR	fʊla	
OB	fɪla	
OT		
OE	fɪlá	
ME	fɪlá	
KU	fɪlá	
KB	fĩlá	
WT	fɪlá	
ON	fĩlá	
IK	fĩlá	
EK	fĩˡlá/fĩlá	
KO	fĩla	
GB	fĩˡlá	
OR	fálá	
AT	fĩlá	
BI	fĩlá	
Notes	*fɛla 3	

SALT: TYPES OF SALT

Defaka	óó	J 37
NK	fṹ, fúṹ	
BD		
Ịḅanị	fúú	
Kalaḅa	fṹ	
rị		
BL		
KI	fṹ	
NE	fʊ	
AK	hɔu	
BU	fú: ɪzɔ́ fú, túɔ́ fʊ, *	
OP	fɔ́ɔ́	
OY	fʊʊ	
ET	fɔ́	
EO	fúú	
BA	fú: ɪzɔ́ fú, béké fʊ	
KL		
AP	fúú	
ID	adã́ṹ	
OG	adáũ	
GM	adaṹ	
EG		
WO		
FU	adaṹ	
AR	adaṹ	
OB	adã́ṹ	
OT		
OE	adã́ṹ, ɛmɔʊfʊ	
ME	fʊú, ɛmɔfʊ	
KU	fú	
KB	fú	
WT	fʊú	
ON	fɔ́: ɪzɔ́ fɔ́	
IK	fɔ́ ?	
EK	fúú	
KO	fúú	
GB	fúú	
OR	fúú	
AT	fú	
BI	fú	
Notes	*fũũ 2	

SAND		
Defaka	wãã	J 110
NK	owũ ?, (ḿˡbúrú)	
BD		
Ịḅanị	óˡwṓ	
Kalaḅa rị	óˡwḗ	
BL		
KI	óˡwṹ	
NE	yoṹ	
AK	óũ	
BU	óṹ	
OP	óṹ	
OY	oṹ	
ET	óṹ	
EO	éṹ	
BA	yóṹ	
KL		
AP	iyóṹ	
ID	eyoṹ	
OG	iyoṹ	
GM	iyóṹ	
EG		
WO		
FU	iyiũ	
AR	iyoũ	
OB	owoũ	
OT		
OE	owúũ	
ME	owúũ	
KU	owṹ	
KB	owṹ	
WT	owṹ	
ON	óṹ	
IK	óṹ, wúˡṹ ?	
EK	óˡṹ	
KO	óũ	
GB	óˡṹ	
OR	éwẽ	
AT	ówúũ	
BI	ówúũ	
Notes	*ĩy̰õw̃ũ	

SANDBANK

Defaka	
NK	mṹmã̄
BD	
Ịḅanị	ntuɓú
Kalaḅa rị	tuu akáˡká
BL	
KI	ɓúmɔ̃
NE	mũmɔ, ewu
AK	mũmɔ
BU	búmɔ̃
OP	búmɔ̃
OY	bʊmɔ̃ũ
ET	búmɔ̃
EO	búmɔ̃
BA	yóũ-ágbara, búmɔ̃
KL	
AP	búmɔ̃
ID	bʊmɔ̃ũ, okũ (áka)
OG	bʊmɔ̃ũ, okũ (áka)
GM	iyóũ kiri
EG	
WO	
FU	bɔmɔ
AR	bʊmã
OB	bʊmɔ̃ũ
OT	
OE	bʊmɔ̃ũ
ME	bʊmɔ̃ũ
KU	búmɔ̃ũ
KB	búmɔ̃
WT	bʊmɔ̃
ON	búmɔ̃
IK	búmɔ̃
EK	búmɔ̃ũ
KO	búmɔ̃ũ
GB	búmɔ̃ũ
OR	ɓúmɔ̃ tíɓɪ
AT	ɓúmɔ̃
BI	búmɔ̃
Notes	*ɓʊmã(ũ)

SANDBANK(SIDE OF RIVER)
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI íbom
NE
AK
BU itóbó
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP kúsí
ID saínĩ yɔ
OG
GM
EG
WO
FU kusi
AR
OB you
OT
OE etóbó
ME etóbó
KU etúbó
KB
WT
ON
IK
EK itóbó
KO itóbó
GB itóbó
OR
AT atɔrɔ
BI
Notes

SANDFLY

Defaka	
NK	omiminḩ
BD	
Ịḅanị	ɔ́mṹũ̃mbʊ
Kalaḅa rị	ɔmɔ̃̃mˡbɔ́
BL	
KI	ɔmɛ̃̃mbú/ɛmɛ̃̃mˡbú, sũ̃mbʊrʊ́
NE	kala ɔmɔ̃̃mbʊ
AK	itáli
BU	ɪtálɪ
OP	
OY	ɪtalí
ET	
EO	ɪtálí
BA	ɔbɔ́mṹ
KL	
AP	udúbú
ID	odúbú ?
OG	odúbu
GM	odubú
EG	
WO	
FU	odubú
AR	odubú
OB	odúbú
OT	
OE	odúbu
ME	odúbu
KU	ɛdúbu/edúbu, ɛtəlɪ
KB	ɛtəlɪ, idúbú
WT	ɛtəlɪ, idúbú ?
ON	
IK	italí
EK	ɪtɔlɔ́
KO	ɪtɔlɔ́
GB	ɪtɔ̃̃lɛ́í
OR	ɛ́kasɪkásɪ
AT	ɪfɔ̃̃ĩtɔlɔ, ifofó
BI	ifufó
Notes	

SAW (N.)
Defaka
NK fiɣí-fiɣí
BD
Ịḅanị fɪɣí-fɪɣí/fɪí-fɪí
Kalaḅa rị fúkúfúkúmã́
BL
KI fɪkí-fɪkɪ
NE fɪkɪ-fɪkí
AK hɛkɛ-hɛkɛ
BU fíkí-fíkí
OP fɛ́ké-fɛ́kɛ́
OY fɛkɛ-fɛkɛ́
ET fɛ́ké-fɛ́ké-yí
EO fɛ́ké-fɛ́kɛ́
BA fɛ́ké-fɛ́kɛ́
KL
AP fɛ́ké-fɛ́kɛ́
ID fɛɣɛ-fɛɣɛ
OG ɪsára
GM
EG
WO
FU ɪfɪɣɪfɪɣɪ
AR ɛfɛɣɛfɛɣɛ
OB afɛɣɛfɛɣɛ, ɪsára
OT
OE fɛkɛ-fɛ́kɛ́
ME fɛké-fɛ́kɛ́
KU fikí-fíkí
KB
WT
ON fɛ́kɛ́fɛ́kɛ́
IK tɛ̃́ pú-yé, fífɪí
EK ɪfíkífɪkɪ
KO fíkí-fíkí
GB ɪfíkífíkí
OR fíkí-fíkí
AT sí púú-yíi
BI sɔ́ɔ
Notes

SAWFISH

Defaka	
NK	okwĩ
BD	
Ịḅanị	oki
Kalaḅa rị	okí
BL	
KI	okí
NE	óki
AK	okíi
BU	okí
OP	okí
OY	okí
ET	okií
EO	okí
BA	okí
KL	
AP	okí
ID	okí
OG	okí
GM	okí
EG	
WO	
FU	
AR	okí
OB	okí
OT	
OE	oki
ME	oki
KU	oki
KB	oki
WT	oki
ON	oki
IK	okií
EK	okií
KO	okií
GB	okií
OR	okí
AT	
BI	okí
Notes	*oki 1

SAY (V.T.)

Defaka	faa	J 311
NK	fíé	
BD		
Ịḅanị	ɛ́gɛ́rɛ́, duɣó/duó	
Kalaḅa	ɛ́kṹẽ́, ɓɛ, fíé	
rị	ɗuko	J 311
BL		
KI	ɓɛɛ́	
NE	ɓɛ́, fie	
AK	hiye	
BU	ɓé, gbá, ɛ́rɛ́ ?	
OP	gbá	
OY	fiye	
ET	gbá	
EO	fíyé	
BA	yé fíé, gbá	
KL		
AP	gbá, fíé	
ID	gbaa	
OG	fie, gbaa	
GM	fie, gba	
EG		
WO		
FU	fiye	
AR	fie	
OB	gbaa, fiye	
OT		
OE	gbaá	
ME	gbaá	
KU	gbá	
KB	gbá	
WT	gbaá	
ON	gbá	
IK	gbá	
EK	gbá	
KO	gbáá	
GB	gbá	
OR	fíe	
AT	gbá	
BI	fé, gbá	
Notes	*fiye 2	

SCALES (OF FISH)

Defaka	
NK	nji ire
BD	
Ịḅanị	éféréfé
Kalaḅa	éféréfé
rị	
BL	
KI	éféré, éféféʲré
NE	ɛfɛrɛfɛrɛ
AK	ikɛhɛrɛ
BU	ɪkíféré
OP	ikéféré
OY	ãŋgɛɛrɛ
ET	
EO	INgɪgɛrɛ
BA	INgígéré
KL	
AP	ɛ̃ŋgɛ́ɛ́ré
ID	ɪŋgɪraɪ/ɪgɪraɪ
OG	ɪgɪraɪ
GM	ɪgɪra
EG	
WO	
FU	idi ígɪgɪrɪ
AR	ɪgɛgɛrɛ
OB	INgɪraɪ
OT	
OE	ĩndi ɛkpɪkpaɪ
ME	ɪkpʊkpaɪ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ĩndi ɪkpákpáí
KO	ĩndi ɪkpákpaɪ, ɪkpákpáí
GB	ɛfɛ̃́ɛ̃́ɛ̃́
OR	ífɛ̃́ɛ̃́
AT	ífɔ̃́ɔ̃́
BI	ífírí
Notes	

SCISSORS

Defaka	
NK	sísinn
BD	
Ịḅanị	síbí kírí-nyɛ́
Kalaḅa rị	sínjılı, síɓí kírí-yé
BL	
KI	kpápʊ
NE	kpapʊ́
AK	tɛɓɛ yai-woi
BU	kpápʊ
OP	kpápu
OY	kpabʊ́
ET	kpápu
EO	kpápʊ́
BA	tífóri
KL	
AP	tíbí kpábʊ́-yé
ID	tifóri/tizóri
OG	tisóri
GM	tisóri
EG	
WO	
FU	tuféri
AR	amʊ̃ga
OB	tuzóru
OT	
OE	tıbí káí éyé, gbabʊ́-ye
ME	gbabʊ́-ye
KU	tıbí kpábʊ́-yé
KB	tíbí kpábʊ́-yɛɛ́
WT	tıbí kpábʊ́-éyí
ON	kpábú
IK	kpápu
EK	kpápʊ
KO	kpápʊ
GB	kpápʊ
OR	tíɓí kpábʊ́-ye
AT	sʊɓʊ kpáɓʊ́/fɔ́lí yíi
BI	zʊ̃ pílé-yée
Notes	

SCORPION

Defaka	
NK	perere
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ákpı
BL	
KI	ápı ?
NE	ósumõgbúgburu
AK	ogbúguru
BU	
OP	
OY	boú opuro
ET	odógá asara
EO	bóú ópuro
BA	osúómbúrú mɔ̃mbu
KL	
AP	súó ũmgburu-mɔ̃ ũmgbu
ID	isígbilimḭ̃gbi
OG	isígbilimḭ̃gbi
GM	
EG	
WO	
FU	kpakpasámãŋga
AR	akpakpa símãŋga
OB	
OT	
OE	ogbó ópúrú
ME	ogbó ópúrú
KU	asíáwárí básı, *
KB	odógú asará
WT	odógú asara
ON	odókáa sara
IK	gbɛ̃ ówéi
EK	
KO	odógú ásara
GB	odógú asara
OR	túótú ɔ́vʊnũ
AT	
BI	odókú azaɾ̃ã

Notes

SCRATCH (AS FOWL) (V.I.)

Defaka		
NK	wáwalamã	
BD		
Ịḅanị	wala	
Kalaḅa	kí↓rí	gbálá/kírí
rị	↓gbálá	
BL		
KI	pó↓kú	
NE	jalá/zalá	
AK	zála	
BU	zálá, wálá	
OP	kã́, zálá	
OY	zalá	
ET	wálá	
EO	zálá	
BA	zálá	
KL		
AP	zálá	
ID	wala	
OG	wala	
GM	zala	
EG		
WO		
FU	wala	
AR	wala	
OB	wala	
OT		
OE	gusí, walá	
ME	walá	
KU	gúsí	
KB	wílá	
WT	walá	
ON	zálá	
IK	wálá	
EK	gúú, ɔpʊrú, wálá	
KO	wálá, gúú	
GB	wálá	
OR	sálá	
AT	sálá-sálá, gɔ́gɔ́	
BI	sílá-sílá	
Notes		

SCRATCH (BODY) (V.T.)

Defaka		
NK	já$^{\downarrow}$ɣá ?	Like Ịzọn, not EI
BD		
Ịḅanị	pí$^{\downarrow}$sí	
Kalaḅa rị	pɛ́$^{\downarrow}$sí/pɛ́sɛ́	
BL		
KI	pí$^{\downarrow}$sí	
NE	pısɛ	
	jalá	dictionary
AK		
BU	záá-mɔ	
OP	yá-mɔ̃́ ?	
OY	yaa-mɔ̃́	
ET	yãã́-mɔ	
EO	záɣá-mɔ̃́	
BA	záɣá-mɔ̃́	
KL		
AP	záá-mɔ̃́	
ID	yaa-mɔ	
OG	zaɣa-mɔ	
GM	zaa-mɔ	
EG		
WO		
FU	zaa-mɔ	
AR	zaɣa-mɔ	
OB	yaa-mɔ	
OT		
OE	yaá-mɔ	
ME	yaá-mũ	
KU	yírá-mũ	
KB	sĩmgberi/sĩmgberí	
WT	yaá-mɔ	
ON	yá-mɔ̃ ?	
IK	yaĩ́-mɔ	
EK	osĩmgberí/osũmgberí	
KO	sĩmgberí/sũmgberí	
GB	osĩmgberí	
OR	ósumeni	
AT	gɔ́gɔ́	
BI	sımĩnı, gúgɔ́	
Notes		

SCREWPinẽ
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY kʊˡkóˡróʊ
ET
EO kʊˡkóˡró
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME ˡkóˡkőˡrő́
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI
Notes

SECOND PERSON

Defaka	
NK	mãamĩ karamá̰ ye
BD	
Ịḅanị	mmɛɛ́ kárámá̰ ɓɔ́
Kalaḅa rị	mãĩ karamã ɓɔ́
BL	
KI	mãĩ karamãá
NE	má̰ĩ karamɔ
AK	mãĩ́ karamɔ̃ kʊmɔ
BU	má̰ámṹ karamɔ
OP	
OY	mãamṹ karamɔ
ET	
EO	má̰ámṹ káramɔ
BA	má̰ámṹ kárámɔ̃ kɪmĩ
KL	
AP	má̰ámṹ kárámɔ
ID	mãamũ̃ kírɪmɔ/dɪdɪmɔ̃ kímĩ
OG	mãamũ̃ kírɪmɔ̃ kɪmĩ
GM	mãmũ̃ gbílɪmɔ
EG	
WO	
FU	mãamũ̃ káramɔ̃ kɪmĩ
AR	mãmũ̃ karámɔ
OB	mãamũ̃ kírímɔ
OT	
OE	mãamũ̃ karamɔ̃ kɪmĩ
ME	mãamũ̃ karamɔ̃ kɪmĩ
KU	mãmũ̃ karámɔ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	mãamũ̃ karamɔ̃ kímĩ́
KO	mãamũ̃ karamɔ̃́
GB	mãamũ̃ karamɔ̃́
OR	mãũ̃ kárámɔ̃́
AT	mãa karámɔ̃́ wéi
BI	mãa kírámṹ kímĩ́ɪ
Notes	

SEE (V.T.)

Defaka	εsε	J 291
NK	órí	
BD		
Ịḅanị	árí	
Kalaḅa rị	ɛ́rí	
BL		
KI	ɔ́rí	
NE	ɛrı	
AK	ɛri	
BU	ɛ́rí	
OP	ɛ́rí	
OY	ɛrı	
ET	ɛ́rí	
EO	ɛ́rí	
BA	ɛ́rí	
KL		
AP	ɛ́rí	
ID	arı	
OG	arı	
GM	ɛrı	
EG		
WO		
FU	ɛrı	
AR	ɛrı	
OB	arı	
OT		
OE	arí	
ME	arí	
KU	arí	
KB	arí	
WT	arí	
ON	ɛ́rí	
IK	ɛ́rí	
EK	ɛ́rí	
KO	ɛ́rí	
GB	ɛ́rí	
OR	íyé arı, árı	
AT	árí	
BI	ɔ́wárí, árí	
Notes	*ɔrı/arı 2	

SEED

Defaka	tḭ̃ĩ tobo	J 54 *tree ?*
NK	tḭ́ ḿgbɔlu	
BD		
Ịḅanị	sí ḿgbɔ́lʊ	
Kalaḅa	ḿgbɔ́lí, ḿbí	
rị		
BL		
KI	cí ḿgbɔ́lʊ	
NE	ĩmgbɔ	
AK	ɗìɓí ĩmgbɔ	
BU	tḭ́ ɓáú/ímgbɔ́	
OP	tḭ́ḭ́ báú	
OY	tḭ̃ bḭ̃ḭ̃-ye-baʊ	
ET	báú	
EO	tḭ́ béḭ́-yé úmgbɔ́	
BA	mgbɔ́ú	
KL		
AP	fúmṵ́-yé	
ID	baú, tḭ̃ bḭ̃ḭ̃-yaɪ igbou	
OG	tḭ̃ bḭ̃ḭ̃-yaɪ igbou	
GM		
EG		
WO		
FU	bḭ̃ḭ̃-ye	
AR		
OB	tḭ́ ḭ́mgbóú	
OT		
OE	tɪḭ́ béḭ́-yáí	
ME	tɪḭ́ ɛ́mgbɔ́	
KU	baú	
KB	tḭ́ fúmṵ́	
WT	tɪḭ́ fúmṵ́	
ON	báú, ĩmgbɔ́	
IK	ɓáú	
EK	sɛ́lɛ́	
KO	sɛ́lɛ́, fúmṵ́	
GB	tḭ́ sɛ́lɛ́	
OR	ɛ́gbɔ́	
AT	kḭ́, ígbɔ́	
BI	sí ɓíláa	
Notes	*ĩgbɔlɪ 2	

SEEDS OF BUSH MANGO

Defaka		
NK	óɓõ̃ĩ́ m̀gbɔlu	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	piri ogbõ̃ĩ mgbólı	
BL		
KI	ɔɓɔlı	
NE	akpákpa	
AK	ɔgbɔnɔ	
BU	ɔkpʊ́kpa	
OP	ɔkpúkpa	
OY	ʊkpʊkpá	
ET		
EO	ʊkpʊ́kpá	
BA	ʊkpʊ́kpá	
KL		
AP	ɛkpʊ́kpá	
ID	ɔgbɔlɔ	
OG	ɔgbɔlɔ/ɔgbɔnɔ	
GM	obé ?	
EG		
WO		
FU	ɔgbɔnɔ	
AR		
OB	ogbõĩ ũ̃mgbou	
OT		
OE	kpʊ́kpaı	
ME	kpʊ́kpa	
KU	ɔkpʊ́kpa	
KB	ɔkpʊ́kpa	
WT	agbɔnɔ	
ON		
IK		
EK	ʊkpʊ́kpa, ɛgbɛnɛ̃́	
KO	ɛgbɛnɛ̃́, ʊkpʊ́kpa	
GB	ʊkpʊ́ˈkpá	
OR	ɛkpʊ́kpá	
AT	ıkpʊkpá	
BI	egbẽĩ, samĩ́ñ̃ĩ-nyɛ egbẽĩ	
Notes	*ıkpʊkpa ? 4	*Irvingia gabonensis*

SEIZE (V.T.)

Defaka	
NK	fɔ̃ɩ̃
BD	
Ịḅanị	pú˧ɣɔ́/pú˧ɔ́
Kalaḅa rị	pɔ́˧kɔ́, kɔrı
BL	
KI	kɔrí
NE	ɔfɔ̃ĩ, pɔgɔı
AK	kurɔ gɔ́ kɔ̰̃ɔ̃
BU	kɔ́rí akí
OP	kɔ́rí akɛ́
OY	kɔrí akı
ET	sérí áké
EO	kɔ́rí akı
BA	kɔ́rí kɔ̃
KL	
AP	kɔ́rí akı
ID	kɔrí kɔ̃
OG	kɔrí kɔ̃
GM	kɔrí kɔ̃
EG	
WO	
FU	kɔrí kɔ̃
AR	kɔrí koro-mɔ
OB	koũ akı
OT	
OE	karakí = kɛrı akí, zu akí
ME	kɛrı akí
KU	akí
KB	pṵ́ɔ̃ (n-akí)
WT	pɔ̃ akí
ON	kɔri akɛ́ ?
IK	kɔrí
EK	kʊrɔ tɔrú akí
KO	pɔ́ɔ́ nĩ akí
GB	kɔrı n-akí
OR	pɔ́ú
AT	ákíı, ga n-akíı
BI	ácíté
Notes	

SELL (V.T.)

Defaka	lɛlɛ	J 327
NK	jeri	
BD		
Ịḅanị	dɛrí	
Kalaḅa rị	dɛrı	
BL		
KI	dɛrí	
NE	dɛrí	
AK	dɛ́ri	
BU	zɛ́rí	
OP	yɛ́rí	
OY	yɛrí	
ET	yɛrí	
EO	yɛ́rí	
BA	zɛ́rí	
KL		
AP	zɛ́rí	
ID	zɛrı/yɛrı	
OG	zɛrı	
GM	zɛrı	
EG		
WO		
FU	jɛrı	
AR	zɛrı	
OB	yɛrı	
OT		
OE	yɛrı	
ME	yɛrı	
KU	yɛrı	
KB	yɛrıí	
WT	yɛrı	
ON	yɛri	
IK	yɛrií	
EK	yɛrí	
KO	yɛrí	
GB	yɛrí	
OR	yɛrı	
AT	yɛrı	
BI	yɛrí	
Notes	*jɛrı	**jɛlı

SEND (SOMEONE) (V.T.)

Defaka	ɔnĩɔ̃-mã	J 310
NK		
BD		
Ịḅanị	fɪrɪ-mã́	
Kalaḅa rị		
BL		
KI		
NE	fɪrɪ-mɔ̃́	
AK	hɛrɛ-mɔ̃́ɔ	
BU		
OP		
OY	fɪrɪ-mɔ̃́	
ET		
EO	fĩrí-mɔ̃́	
BA		
KL		
AP		
ID	fɪrɪ-mɔ	
OG	fɪrɪ-mɔ	
GM		
EG		
WO		
FU	fɪrɪ-mɔ	
AR		
OB	fɪrɪ-mɔ	
OT		
OE	fɪrɪ-mɔ	
ME	fɪrɪ-mɔ̃́	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	fɪrɪ-mɔ̃́	
KO	fɪrɪ-mɔɔ́	
GB		
OR		
AT		
BI		
Notes	*fɪrɪ-mã 1 cs	

SET (TRAP) (V.T.)

Defaka	
NK	bíã́ túa
BD	
Ịḅanị	díá tú, tuú
Kalaḅa rị	tu
BL	
KI	dɛ̃ɛ̃́ tú, tuú
NE	pɪtá
AK	tinã, píta
BU	pítɛ́
OP	
OY	pɪdɛ́
ET	
EO	pítɛ́
BA	
KL	
AP	bíɛ̃́ dúí
ID	doɣi/doi
OG	(bĩɛ̃) doi
GM	
EG	
WO	
FU	doi
AR	doi
OB	pɪdɛ
OT	
OE	pɪdɛ-ye tʊa
ME	pɪdɛ
KU	pɪdɛ/pɪrɛ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	pɪtɛ́
KO	pɪtɛ́
GB	pɪdɛ́
OR	pɛtɛ
AT	pɪtɛ
BI	pɪtɛ
Notes	*pɪta 1

SEVEN (COUNTING)

Defaka	túamã	J 214
NK	sɔ́nɔ̃̄mã	
BD		
Ịḅanị	sɔ́nɔ̃̄mã	
Kalaḅa rị	sɔ́nɔ̃̄mã	
BL	sɔ́nɔmã	
KI	sɔ́nɔ̃̄mã	
NE	sɔnɔ̃̄mã	
AK	hɔnɔmã̄a	
BU	sɔ́nɔ̃̄mã̄	
OP	sɔ́nɔ̃̄mã̄	
OY	sɔnɔmã	
ET	sɔ́nɔ̃̄mɔ	
EO	sɔ́nɔ̃̄mã̄	
BA	sɔ́nɔ̃̄mã̄	
KL		
AP	sɔ́nɔ̃̄mã̄	
ID	sɔnɔmã̄	
OG	sɔnɔmã	
GM	sɔnɔmã	
EG		
WO		
FU	sɔnɔmã	
AR	sɔnɔmã	
OB	sɔnɔmã̄	
OT		
OE	sɔnɔ̃̄mã	
ME	sɔnɔ̃̄mã	
KU	sʊnɔ̃̄mã	
KB	sʊ́nɔ̃̄mã̄	
WT	sɔnɔ̃̄mã	
ON	sɔ́nɔ̃̄mɔ	
IK	sɔ́nɔ̃̄mã	
EK	sɔ́nɔ̃̄mã	
KO	sɔ́nɔ̃̄mã	
GB	sɔ́nɔ̃̄mɔ	
OR	sɔnɔmãʊ̃	
AT	sɔ́nɔ̃̄mã	
BI	sínã̄mã̄a	
Notes	*sɔnɔ-mã 2-1	

SEVEN PEOPLE

Defaka	túamã	J 214
NK	(sɔ́nɔ̃́mã)	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	sɔ́nɔ̃́mã́	
BL		
KI	sɔ́nɔ̃́mã́ wárı	
NE	sɔnɔmã	
AK	hɔnɔmã kɛ́mɛ	
BU	sɔ́nɔ̃́mã́	
OP		
OY	sɔnɔmã kımĩ	
ET		
EO	sɔ́nɔ̃́mã́ kímĩ́	
BA	sɔ́nɔ̃́mã́ kímĩ́	
KL		
AP		
ID	sɔnɔmã kímĩ́	
OG	sɔnɔmã kímĩ́	
GM	sɔnɔmã kímĩ́	
EG		
WO		
FU	sɔnɔmã a-kímĩ	
AR		
OB	sɔnɔmã́ kímĩ́	
OT		
OE	sɔnɔ̃́mã́ kímĩ́	
ME	sɔnɔ̃́mã́ kímĩ́	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	sɔ́nɔ̃́mã́ kímĩ́	
KO	sɔ́nɔ̃́mã́ kímĩ	
GB	sɔ́nɔ̃́mã́ kímĩ́	
OR	sɔ́nɔ̃́mãũ kımĩ	
AT	sɔ́nɔ̃́mã/sɔ́nɔ̃́mã́ (kımı̰	
BI	sínã̃mã́ kımĩ	
Notes		

SEVENTEEN

Defaka	tátó ile síi	J 224
NK	táárú fa sí	
BD		
Ịbanị	térɛ́ fa sí	
Kalaba rị	tírɛ́í fa sí	
BL	tírɛ́í fa sí	
KI	térɛ́ fa sí	
NE	oyi sɔnɔ̃mã fındı	
AK	oyi hɔnɔmã hɛndɛ	
BU	tárú fá si, *	
OP		
OY	oi sɔnɔmɔ̃ fını	
ET		
EO	táárú fá sí, *	
BA	tárú fá sí	
KL		
AP	ói sɔ́nɔ̃mã́ fínĩ́	
ID	oi sɔnɔmã fínĩ́	
OG	oi sɔnɔmã fínĩ́	
GM	oi sɔnɔmã fını	
EG		
WO		
FU	woi sɔnɔmã fınĩ́	
AR	oi sɔnɔmã fínĩ́	
OB	óyí sɔ́nɔ̃mã́ fónĩ́	
OT		
OE	oyí sɔ́nɔ̃mã féni	
ME	oyí sɔ́nɔ̃mã féni	
KU	óyí sɔ́nɔ̃mã feni	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ói sɔ́nɔ̃mã fínĩ́	
KO	ói sɔ́nɔ̃mã fínĩ́	
GB	ói sɔ́nɔ̃mɔ̃ fóni	
OR	óyí sɔ́nɔ̃mã fénĩ́	
AT	éyí sɔ́nɔ̃mã fín(í)	
BI	óyí sínã̄ˡmã́ ɔgbasɔ́	
Notes		

SEVENTY

Defaka	tátá síi tɛ úwei tɛ	J 234
NK	tárá sí nã́ó óyí nã́	
BD		
Ịḅanị	tési óyí fínjí/fíndí	
Kalaḅa rị	tési óyí fínjí	
BL	tési óyí fínjí	
KI	tési óyí fínjí	
NE	tesi/tıraı sí oyi fındı	
AK	tehi/tra hi oi hɛndɛ	
BU	tárá sí/tési oi fını	
OP	tárá sí/tési oi fını	
OY	tesí/tara sí oi fını	
ET	tárá sí/tési ói fɛ́nɛ̃́	
EO	tési/tárá sí oí fínĩ́	
BA	tárá sí oi fını	
KL		
AP	tárá síí ói fını	
ID	tara síí oi fını	
OG	tara síí oi fını	
GM	tara si mṍ oi mɔ	
EG		
WO		
FU	tara si mṍ woi mɔ	
AR	tara so ói fını	
OB	tara sii mṍ oyi mɔ	
OT		
OE	tará sii mõ oyí mṍ	
ME	tará sí mõ oyí mṍ	
KU	tará sí óyí féni	
KB	tírá sí ói fóni	
WT	tárá sí/tési óyí féni ?	
ON	tési ói fɛ́nɛ̃́	
IK	tárá sí ói fɛ́nɛ	
EK	tárá síí ói fínĩ́	
KO	tárá sí ói fínĩ́	
GB	tárá síí ói foni	
OR	tési óyí fénĩ́	
AT	tési/taará si éyí fínĩ́	
BI	tési óyí ɔgbasɔ́	

Notes

SEW (V.T.)

Defaka	gbḭ̃ḭ̃	J 351
NK	gbḭ́/gbḭ́ḭ́	
BD		
Ịḅanị	gbí	
Kalaḅa	gbḭ́	
rị		
BL		
KI	gbḭ́	
NE	gbẽĩ	
AK	gbɛ̃	
BU	gbḭ́	
OP	gbɛ̃́ɛ̃́ ?	
OY	gbĩĩ	
ET	gbɛ̃́ɛ̃́ ?	
EO	gbḭ́ḭ́	
BA	gbɛ̃́	
KL		
AP	gbḭ́	
ID	gbɛĩ	
OG	gbɛĩ	
GM	gbɛĩ	
EG		
WO		
FU	gbĩ	
AR	gbɛĩ	
OB	gbɛĩ	
OT		
OE	gbɛ̃́ɛ̃́	
ME	gbɛ̃́ɛ̃́	
KU	gbɛ́ɛ́	
KB	gbɛ́ɛ́	
WT	gbeḭ́	
ON	gbɛ̃́ɛ̃́	
IK	gbɛ̃́ɛ̃́ ?	
EK	gbḭ́	
KO	gbɛ̃́ɛ̃́/gbḭ́ kemḭ́ ?	
GB	gbɛ́í	
OR	gbé	
AT	gbɛ́í	
BI	gbɛ̃́	
Notes	*gbɛ̃́ɛ̃́ 2	**gbɛ̃́ɛ̃́

SHADOW: MIRROR

Defaka	
NK	mãĩ̃: ómɔɔnɔ̃
BD	
Ịbanị	témẽ: témẽ díí-nyɛ́
Kalaba	témẽ: témẽ ɗĩ̃kí-yé
rị	
BL	
KI	témẽ: témẽ ɗĩ̃kí-yé
NE	tɛmɛ: tɛmɛ ɗìgi-ye
AK	tɛmɛ: tɛmɛ ɗìgi-ye
BU	témẽ: témẽ díí-yé
OP	témẽ: témẽ dí-yí
OY	tɛmɛ: tɛmɛ dii-ye
ET	témẽ: témẽ dí-yí ?
EO	témẽ: témẽ díɣí-yé
BA	témẽ: témẽ dí(ɣ)í-yé
KL	
AP	témẽ: témẽ díí-yé
ID	tɛmɛ: tɛmɛ di-ye
OG	tɛmɛ: tɛmɛ dii-ye
GM	tɛmɛ: tɛmɛ dii-ye
EG	
WO	
FU	tɛmɛ: tɛmɛ dii-ye
AR	tɛmɛ: tɛmɛ dɪɣɪ ?
OB	tɛmɛ: tɛmɛ dii-ye
OT	
OE	tɛmẽ: tɛmẽ díí-yé
ME	tɛmẽ: tɛmẽ dí-yé ?
KU	tímẽ: kúró dí-ye ?
KB	tímẽ: tímẽ dí-yɛ
WT	tɛmẽ: tɛmẽ dí-ye ?
ON	témẽ: témẽ díé
IK	témẽ: témẽ ɗĩ-yí ?
EK	témẽ: témẽ díí-yé
KO	témẽ: témẽ díí
GB	témẽ: témẽ díí
OR	émãĩ̃: témẽ díí-yé
AT	amãmã́: témẽ dígí
BI	tímẽ-tímẽɛ: *
Notes	*tɛmɛ 2

SHAKE (V.T.): (V.I.)

Defaka		
NK	jíˡɣé: jiɣe	
BD		
Ịbanị	jíé-mãá: jiɣé	
Kalaba	jíˡké: jiké	
rị		
BL		
KI	jíˡké: jiké	
NE	jigé/zigé: jíge/zíge	
AK	zíge	
BU	zígé	
OP	zígé	
OY	zige	
ET	zígé	
EO	zígéré	
BA	zígéré	
KL		
AP	zígé: zígéí	
ID	yãrĩ, zigere: yãr̃ĩ́, z *	
OG	zeɣere: zeɣereí	
GM	zeere, yãrĩ: zeeré, yãr̃ĩ́	
EG		
WO		
FU	jiɣere/ziɣere: jiɣeré	
AR	zeɣere	
OB	jeere/zeere, yãrĩ, kpukpu: *	
OT		
OE	yãrĩ, zike: yãrıĩ́, zikeí	
ME	yãr̃ĩ́, ziké: zikeí	
KU	yãrĩ, sɛ́í	
KB	yãrĩ: yinkeí, zikeí	
WT	yãrıĩ́: zigeí	
ON	zígé	
IK	zígé	
EK	yã̋r̃ĩ́, kpʊ́kpɔ́, zígé: *	
KO	yã̋r̃ĩ́, zígé: yãrıĩ́, *	
GB	yáã̋r̃ĩ́	
OR	yã̋ãı: yããí	
AT	yáã̋r̃ĩ́	
BI	nyárí	
Notes	*jike 3	Cf PLC ɲɛ̀k

SHALLOW, BE(COME) (V.I.)

Defaka		
NK	lálálá	
BD		
Ịḅanị	kpókpó	
Kalaḅa	ɔgɔnɔ̃-ˡɔ́gɔ́nɔ,	
rị	kpóˡm ́gbó	
BL		
KI	kiri-kíri, ɔrɔ korogo	
NE	kirí-kiri, kpõmgbo-kpõmgbó	
AK	kiri-kíri	
BU	kírí-kiri	
OP	kírí-kiri, kokotíi, *	
OY	kirí-kiri	
ET	okórí	
EO	kírí-kíri	
BA	kírí-kíri	
KL		
AP	lésɛ́rɛ́ɛ́, kírí-kírí	
ID	kiri-kírí	
OG	kiri-kírí	
GM	kiri-kírí	
EG		
WO		
FU	olomũ-ɣá, kiri-kírí	
AR	kiri-kíri	
OB	kiri-kírí,kokoríi, *	
OT		
OE	kirí-kiri	
ME	kirí-kiri	
KU	kirí-kirí	
KB	kírí-kiri	
WT	kirí-kirí	
ON	kírí-kiri	
IK	okórí	
EK	olobu-ɣá	
KO	kókíi, kírí-kírí	
GB	olobu-ɣá, kírí ˡkírí	
OR	opõũ-wá	= deep-not nas?
AT	ɓúú-wá, tɛ̃ɛ̃ī-tɛ̃ī	
BI	delala, tılılı	

Notes

SHAME (N.)

Defaka	
NK	kuɣu
BD	
Ịḅanị	ɓʊ́ gırırí
Kalaḅa rị	ɓʊ́ jırí
BL	
KI	ɓʊ́ gerere
NE	ɓʊ/odú gırırı
AK	ɓʊ mɛni-mɛ̃ni
BU	ɓʊ́ mɛ̃nɩ̃-mɛ̃nɩ̃
OP	
OY	bʊ-zee
ET	
EO	ozú éninɩ̃
BA	ozú éninɩ̃
KL	
AP	ozú eneni
ID	bʊʊ zee, ozu éneni
OG	ozú inɩ̃ni
GM	oju éneni
EG	
WO	
FU	ozu éneni
AR	oju éninɩ̃
OB	bʊʊ zee
OT	
OE	bʊʊ́ zéé
ME	bʊʊ́ zéé
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bʊʊ́ zéé
KO	bʊ́-zéé
GB	bʊ́ zéé
OR	sumɛ̃ĩ
AT	sımɩ̃nı
BI	sımɩ̃nɩ̃ı

Notes

SHARK

Defaka	
NK	ɔ́fĩ́rímã́, aba-fúrúmã
BD	
Ịḅanị	ɔ́fṹrṹmã́, aba
Kalaḅa rị	ɔ́fĩ́rímã́
BL	
KI	ɔ́fĩ́rímã́
NE	ɔfɪrɪmã
AK	ɔhɔrimɔ
BU	ɔfĩ́rímɔ̃́
OP	ɔfɔ́rɔ́mɔ̃́
OY	afʊrʊmɔ
ET	
EO	ɔfúrúmɔ̃́
BA	ɔfúrúmɔ̃́
KL	
AP	ɔfúrúmɔ̃́
ID	ɔfʊrʊmã
OG	ɔfʊrʊmã
GM	ɔfúrʊmã
EG	
WO	
FU	
AR	dowei
OB	ɔfʊrʊmã
OT	
OE	afúrúmɔ̃́
ME	afúrúmɔ̃́
KU	afúrúmṹ
KB	afúrúmã́
WT	afúrúmã
ON	afúrúmɔ̃́
IK	ibozó
EK	ɔfĩ́rímã́
KO	ɔfĩ́rímã́/ɔfúrúmã́
GB	ɔfúrúmɔ̃́
OR	ɔ́fúrúmã́
AT	afúrúmã́
BI	sak, afúrúmã́
Notes	*ɔfɪrɪmã 2

SHARP, BE(COME)

Defaka	
NK	ó↓ɓú
BD	
Ịḅanị	ó↓ɓú
Kalaḅa rị	ó↓ɓú
BL	
KI	ó↓bú
NE	ombú
AK	ĩmbúu
BU	ĩmbú
OP	ombú
OY	ombú
ET	ombú
EO	ũmbú
BA	ũmbú, kɔ́rí
KL	
AP	ũmbú
ID	ibu, sʊɔ
OG	sʊɔ
GM	sʊɔ
EG	
WO	
FU	kɔrɪ
AR	kɔrɪ
OB	ũmbu
OT	
OE	ombú, pɪyɔ-pɪyɔ
ME	ombú
KU	ombú
KB	ẽmbú
WT	ẽmbú
ON	ombú
IK	ombú
EK	ũmbú
KO	ũmbú
GB	ũmbú
OR	éɓu
AT	óɓúu
BI	óbu
Notes	õɓu/ĩɓu 3

SHARPEN (KNIFE)

Defaka	
NK	fárí
BD	
Ịḅanị	fárí, óɓú-ˡmā́
Kalaḅa rị	fárí
BL	
KI	fárí
NE	farı
AK	hari
BU	fárí
OP	fárí
OY	farı
ET	fárí
EO	fárí
BA	fárí
KL	
AP	fárí
ID	pou
OG	pou
GM	farı
EG	
WO	
FU	farı
AR	farı
OB	pou
OT	
OE	pou
ME	pou
KU	fárí
KB	lɛí
WT	farí
ON	fárí
IK	fárí
EK	fárí
KO	fárí, kpaá, lɛɛ́
GB	fárí
OR	fárí
AT	fárí
BI	fárí
Notes	*farı 2

SHAVE (V.T.)

Defaka	
NK	sẽĩ
BD	
Ịḅanị	sɛɛ́
Kalaḅa rị	sẽ̃ĩ́
BL	
KI	sẽ̃ĩ́
NE	sɛ̃̃́
AK	hɛ́ɛ̃
BU	sɛ̃̃́
OP	sɛ̃̃́
OY	sɪĩ́
ET	
EO	sĩ̃ĩ́
BA	sĩ́
KL	
AP	sĩ̃ĩ́
ID	sĩ
OG	sĩ̃ĩ
GM	sĩ̃ĩ
EG	
WO	
FU	sĩ̃ĩ
AR	sĩ
OB	sĩ̃ĩ
OT	
OE	sĩ̃ĩ
ME	sĩ
KU	sɛ̃ɛ̃
KB	sɛ̃ĩ́
WT	sɛĩ
ON	
IK	sɛɛ̃́
EK	sɛɛ̃́
KO	sɛɛ̃́
GB	sɛɛ̃́
OR	órerei
AT	sĩ, fɔlɪ
BI	kĩ
Notes	*sɛ̃ĩ 1

SHEEP

Defaka	ánā́nā́	J 140
NK	ánā́nā́	
BD		
Ịḅanị	ánā́nā́	
Kalaḅa rị	ánā́nā́	
BL		
KI	ánā́nā́	
NE	ɔnãnã	
AK	ɔnɔnã oɓori	
BU	ɔnā́nā́	
OP	ɔnā́nā́	
OY	anınã	
ET	anī́nā́	
EO	ɔnā́nā́	
BA	ɔnā́nā́	
KL		
AP	ɔnā́nā́	
ID	ɔnãnã/ɔnınã	
OG	ɔnınã	
GM	ɔnãnã	
EG		
WO		
FU	ɔnãnã	
AR	ɔnãnã	
OB	ɔnınã	
OT		
OE	anā́nā́	
ME	anī́nā́	
KU	anī́nā́	
KB	anī́nā́	
WT	anā́nā́	
ON	anī́nā́	
IK	anī́nā́	
EK	ɔnī́nā́	
KO	ɔnī́nā́	
GB	ɔnī́nā́	
OR	nū́ku	
AT	ɓɔ́dɛ̄ĩ	
BI	obulu	
Notes	*ɔ́nā́nā́	

SHINE (AS SUN) (V.I.)

Defaka	
NK	kɔrı
BD	
Ịḅanị	bıá
Kalaḅa rị	ɓıa, bánā̃nā̃
BL	
KI	ɓıá
NE	ɓıá, sánı
AK	háni
BU	tɔ́rákı, kɔ́rí
OP	páá
OY	kɔrí
ET	páá
EO	páá, kɔ́rí
BA	páɣá
KL	
AP	kɔ́rí
ID	kɛrí
OG	dɔ́ɔ̃
GM	dɔ̃ ?
EG	
WO	
FU	kɔrı
AR	paɣa
OB	paa
OT	
OE	paá
ME	paá, kɛrı ?
KU	píɣá
KB	pʊ́á
WT	paá
ON	páá ?
IK	kɔrí, pínā̃
EK	páá
KO	páá
GB	páá, wãã
OR	sanī̃ı
AT	tɔ́rʊ́ ákı, árúwá paa
BI	pínā̃, páá
Notes	

SHIRT, BLOUSE

Defaka		
NK	ɓú gbẽĩ-ye	
BD		
Ịḅanị	sʊa bɪté	
Kalaḅa rị	kápa	< Ptg
BL		
KI	ɓʊ́ cʊ́á-yé	
NE	ɓʊ tʊa-wei	
AK	sɔ́ti, ɓutuai, ɓutua-woi	
BU	ɓʊ́ táwéí	
OP	bʊ́tʊ́áí	
OY	sɔ́tɪ, bʊʊ tʊwa-ye	
ET	ɓʊ́tʊ́áí	
EO	árú	
BA	árú, shɔ́tɪ	
KL		
AP	érú	
ID	aru	
OG	aru	
GM	aru	
EG		
WO		
FU	aru	
AR	aru	
OB	aru	
OT		
OE	aru	
ME	aru	
KU	aru	
KB	aruú, tʊ́á yií	
WT	aru	
ON	bʊ́tʊ́áí	
IK	sɔ́ti, ɓɔ́tʊ́áí	
EK	bʊ́tʊ́wéí	
KO	bʊ́tʊ́wéí	
GB	bʊ́tʊ́wéí	
OR	ɜwurú	
AT	awo	
BI	awe	

Notes

SHOE		
Defaka	agbaká	J 89
NK	agbaká	
BD		
Ịḅanị	agbaɣa/agbaa	
Kalaḅa	ókúrú,	
rị	silípas/silípatı	
BL		
KI	akpakaá	
NE	agbaká	
AK	agbaka	
BU	ɔgbáká, fagbáká	
OP	ugbáká	
OY	agbaká	
ET	agbaká	
EO	agbáká	
BA	agbáká	
KL		
AP	agbáká	
ID	agbaa	
OG	akpʊrʊ	
GM	ɛkpʊrʊ	
EG		
WO		
FU	akpɔrɔ	
AR	bata	
OB	ɔgbʊka, ɛkpʊrʊ	
OT		
OE	agbʊká	
ME	agbʊka	
KU		
KB	agbʊka	
WT	agbaka	
ON	agbaka	
IK	agbaká	
EK	agbaká	
KO	agbaká	
GB	agbaká	
OR	ókoro	
AT	agbaká	
BI	agbaka	
Notes	*agbaka 1	

SHOOT (V.T.)

Defaka	tẽĩ	J 335
NK	tẽĩ	
BD		
Ịḅanị	tɛɛ́	
Kalaḅa rị	tɛĩ	
BL		
KI	tẽ̄ĩ	
NE	teĩ́	
AK	tẽ̄ĩ	
BU	tẽ̄ĩ	
OP	tẽ̄ĩ	
OY	teĩ́	
ET	teĩ́	
EO	tẽ̄ĩ	
BA	tẽ̄ĩ	
KL		
AP	tẽ̄ĩ	
ID	tẽĩ	
OG	tẽĩ	
GM	tẽĩ	
EG		
WO		
FU	tĩĩ	
AR	tẽĩ	
OB	tẽĩ	
OT		
OE	tẽĩ	
ME	tẽĩ	
KU	tẽĩ	
KB	tẽĩ	
WT	tẽĩ	
ON	tẽĩ	
IK	teĩ́	
EK	teĩ́	
KO	teĩ́	
GB	teĩ́	
OR	tẽ̄ĩ	
AT	tẽĩ	
BI	tẽĩ	
Notes	*tẽĩ 1	

SHORT, BE

Defaka	í↓bá	J 246 *short (of stick)*
NK	gboli	
BD		
Ịbạnị	gbulú	
Kalaḅa ri	kpúlú	
BL		
KI	kpóló, gboluú	
NE	kũmbú, ɪkpíkpáa	
AK	ikíle ?	
BU	kíbé	
OP	kíbé	
OY	kɛsíí, kolúu	
ET	kíɓé	
EO	kɛ́síí	
BA	kólúu, kɛ́sí ?	
KL		
AP	kɛ́síí	
ID	kolúu	
OG	kolúu	
GM	kolúu	
EG		
WO		
FU	kolúu	
AR	kolúu	
OB	kolúú	
OT		
OE	kolí	
ME	kolí	
KU	díáĩ-ɣa	
KB	kolíi, zaá	
WT	daáĩ-á, kalá, kolíi	
ON	ekíbé	
IK	ikíɓé	
EK	ikísá	
KO	(ĩkpılıkɔ́ɔ, ikisáa	
GB	zaʊ́	
OR	kuiri	
AT	kĩ́	
BI	cĩ́	
Notes		

SHOULDER

Defaka	ápá			J 150 *wing*
NK	ápá			
BD				
Ịḅanị	abanã			
Kalaḅa rị	apanã			
BL				
KI	abaá			
NE	ɔpɪndá			
AK	ɔpúnã			
BU	apínã́			
OP	apínã́	apélí ?		
OY		apelé		
ET	apinãã́			
EO	apínã́			
BA		apélé		
KL				
AP		apélé		
ID		apele		
OG		apele		
GM		apele		
EG				
WO				
FU			bɪra túú	
AR			tʊrʊ	
OB		apele		
OT				
OE		apele		
ME		apélé tú		
KU		apile		
KB			bírá tu	
WT		apéle tu		
ON		apele		
IK	apinã́			
EK		apolóú		
KO		apolóu/apolóú		
GB		apolóú		
OR	apanã́			
AT	apanã́a			
BI	apɪnã́a			ávã́
Notes	ɔpãda [*ɜ̀pɜ̰̀dɜ́ ?]	Ịzọn ɜpeleu ? [*ɜ̀pɜ̰̀dɜ́ ?]		Comment on Roger's Kord.: The Ijoid forms are interesting. Nkoro ápá appears to be a loan from Defaka. All other forms have C1 p-, except for 2 which have b-. You've chosen Ịḅanị because it has a b-, ɪ suppose, but it is far easier for –p- to become voiced between vowels than the reverse, so ɪ reconstruct *p- definítely for Ijoid,

possibly for NC. FU bịrà túú means ‘arm end’, ME àpélé túú may well have meant the same originally, supporting W’s gloss ‘upper arm’. ıt is rather difficult to reconstruct the Proto- Ịjọ form, but ı suggest *ɜ̀pɜ̰ɗɜ́. The implosive is suggested to account for the l/d variation, altho ı have not established this as a regular sound correspondence. The nasalized V2 accounts for the -n-.

The tenth vowel (+low, +exp) either becomes –exp yielding a or –low yielding e, which can become labialized to o. Now look up WING, and you will see either *pà̰bá, which ı take to be the original word for ‘wing’, or the same *ɜ̀pɜ̰ɗɜ́, which ı suppose has been extended from ‘shoulder’. *pà̰bá is rather like your Bantu panga, but the labial = velar correspondence is odd.

SHOUT (V.I.)

Defaka	
NK	okolo tua
BD	
Ịḅanị	íˡlúɣuú/íˡlúuú/ílúˡɣú
Kalaḅa rị	ółóˡkú
BL	
KI	ółóˡkú
NE	ilogú
AK	ológu
BU	gíá
OP	olókú, ekpékpé, lólóú
OY	gıyá, lolou
ET	okokoú, loloó
EO	olóú, géyá
BA	olóú
KL	
AP	gíá
ID	oloɣu
OG	oloɣu
GM	olou
EG	
WO	
FU	gıa
AR	gıa
OB	lulou
OT	
OE	lulou
ME	gıá, okokaí, keé, lulou
KU	okukaı
KB	duruú, luloú
WT	darí, loloí
ON	loloú
IK	loleí
EK	doroú
KO	doroú
GB	okuró
OR	okuro
AT	okuro
BI	okure
Notes	*oloku 3

SHOW (V.T.)

Defaka	ɛsɛ	J 325 *show (something) = see*
NK	jia/jíꜜá	
BD		
Ịbạnị	dié	
Kalaḅa rị	ɗie	
BL		
KI	ɗié	
NE	ɗɪɛ́/ɗɪyá	
AK	ɗĩya	
BU	ɗĩá	
OP	díá	
OY	dɪyá	
ET	ɗiá	
EO	díyá	
BA	díá	
KL		
AP	díá	
ID	dɪa	
OG	dɪa	
GM		
EG		
WO		
FU	kɔ́ɔ́ dɪya	
AR	dɪa	
OB	dɪa	
OT		
OE	dɪya	
ME	dɪá	
KU	díá	
KB	ɗĩá	
WT	dɪa	
ON	díá	
IK	ɗĩá	
EK	dɪá	
KO	dɪá	
GB	díá	
OR	ɗĩa	
AT	ɗɪa	
BI	za	
Notes	*ɗiyɜ ? 1	ɜ > e/a, then reharmonization i-a > ɪ-a ?

SHRIMP, "CRAYFISH"

Defaka	
NK	pɔli
BD	
Ịḅanị	ɔ́pɔlíı, ólóó-bɔrí
Kalaḅa	á˖sã̄
rị	
BL	
KI	ípɔlí, ásɛ̃ĩ̄, ıyɔrɔ
NE	idémɔfʊ́, otóku, opuro, ɔpɔ́lʊ
AK	ɔpɔ́li, itéku, otútu, *
BU	otútu, idémɔfʊ
OP	otútú, idémõfu, wɛ̃
OY	otutú
ET	otutuú, opúrú
EO	otútú
BA	otútú, idémefú, opuró
KL	
AP	otútú
ID	idé opúrú, otútú
OG	opuro, idé, otutu
GM	otútu, idé
EG	
WO	
FU	opuró
AR	idé
OB	idé, otutu
OT	
OE	opúrú, idémõfú, otutu
ME	opúrú
KU	otutu, opúrú, ẽmgbédé
KB	otutuú, ɛndímõfú
WT	opúrú
ON	otutu, opúrú
IK	opúrú
EK	otutú, opúrú, ĩmgbété
KO	otútu, opúrú, ĩndébefú, *
GB	otutú, opúrú
OR	ítutú
AT	ópúrú, ıyılɔm
BI	ópúrú
Notes	*opuru/opuro 2

SHRIMP, "LOBSTER"

Defaka	
NK	opu teɓé-ye
BD	
Ịḅanị	ópóró
Kalaḅa	óporó/ópuró
rị	
BL	
KI	pirí ɪpɔlɪ
NE	opuro, ɔpɔ́lʊ, opúlo
AK	igbée
BU	opúró
OP	opúrú, akpátá
OY	opuró
ET	akpataá
EO	opúró
BA	asákpá
KL	
AP	opúró
ID	ifɔlí, áyoló
OG	ɪfɔ́lɪ, áyoló
GM	opuró, ɪkpá
EG	
WO	
FU	
AR	opuru
OB	ifɔ́lí, opúrú
OT	
OE	fɔlɪ, akpada
ME	akpada
KU	akpada, edémefuú
KB	opúrú, akpɪdaá
WT	akpada
ON	akpada
IK	akpataá
EK	agbadá
KO	agbadá
GB	agbadá
OR	ópúrú
AT	ópúrú, ákpáta
BI	akpɪda

Notes

SHUTTER
Defaka
NK
BD
Ịḅanị mɛ̃ndɛrɛ
Kalaḅa ɓɔ́kɔ́ gbaˡĩ́-yé,
rị ónṹɓɔ́kɔ́
BL
KI
NE oɓori sʊɔ-ɣa
AK
BU igúgé
OP
OY ikibe ogigo
ET
EO
BA ogígá
KL
AP tólú ógígé
ID warı wíndo
OG ogiga
GM ogiga
EG
WO
FU warı kálá ogige
AR
OB warı ógige
OT
OE wíndo oguge
ME ogígé
KU búbɔ́ʊ
KB
WT
ON
IK
EK kálá warı bɔɔ
KO ogúgá
GB wárí ogugo
OR ogbo
AT ógúgó, akʊı
BI akue, abʊ wárí ákue
Notes

\SICK, BE

Defaka					
NK	obi obi	ɓú dõõ̃			
BD					
Ịḅanị	obií				
Kalaḅa rị	obí				
BL					
KI	obií				
NE	obí		ỹõɔ́		
AK		nõõ̃			
BU		dõ̃			
OP		dõ̃			
OY				ãŋgɔ kʊrɔ́-ɣɛ ?	*body strong-not*
ET		dõõ̃			
EO		dõ̃			
BA		dõ̃			
KL					
AP		dõ̃			
ID		dõ			
OG		dõ			
GM		dõ			
EG					
WO					
FU		dõ			
AR		dõ			
OB		dõ			
OT					
OE		dõ			
ME		dõ			
KU		dõ			
KB		dõ			
WT		dõ			
ON		dõ			
IK		dõõ̃			
EK		dõõ̃			
KO		dõõ̃			
GB		dõõ̃			
OR	ovi				
AT			yɔ́ ˡkáɓú	áyíɪ	
BI			yɔɔ bɪnã		
Notes	*òbii 1	*dɔ̀õ̃ 1			

\SICKNESS

Defaka		
NK	obi	
BD		
Ịḅanị	obi	
Kalaḅa rị	obi	
BL		
KI	obií	
NE	obí	nɔ̃́
AK		nɔ̃́ɔ̃
BU		dɔ̃́
OP		dɔ̃́
OY		dɔ̃ɔ̃́
ET		dɔ̃ɔ̃́
EO		dɔ̃́
BA		dɔ̃́
KL		
AP		dɔ̃́
ID		dɔ̃
OG		dɔ̃
GM		dɔ̃
EG		
WO		
FU		dɔ̃
AR		dɔ̃
OB		dɔ̃
OT		
OE		dɔ̃
ME		dɔ̃
KU		dɔ̃
KB		dɔ̃
WT		dɔ̃
ON		dɔ̃
IK		dɔ̃ɔ̃́
EK		dɔ̃ɔ̃́
KO		dɔ̃ɔ̃́
GB		dɔ̃ɔ̃́
OR	ovi	
AT	evi	
BI	evi	
Notes	*òbii 1 EI + II b > v/--i [but *dog*?]	*dɔ̰̀ɔ̃ 1 NA + IZ

SIDE					
Defaka					
NK					akpani
BD					
Ịbanị					ŋgasá
Kalaḅarị			akaka		agara
BL					
KI	ã̄ŋgá				
NE	ãŋga		akaká	gbagara	
AK	ãŋga				
BU		kɔ̃ɔ̃ (ã̄ŋgá)			
OP	ãŋgá	kɔ̃ ã̄ŋgá			
OY		kɔ̃ɔ̃			
ET					
EO		kɔ̃ŋɔ̃			
BA				agbáɣárá	
KL					
AP				agbáárá	
ID	ãŋga		aka		
OG				agbaɣara	
GM				agbaara	
EG					
WO					
FU			aka		biriyã
AR				agbaɣara (b/gb) ?	
OB			aka		
OT					
OE					kirí
ME			akákú		
KU			aká bírá		
KB		ãŋgá (ákú)			
WT			akákú		
ON	ãŋgá				
IK		ãŋgá kɔ̃			
EK					ɪkɔ́kí
KO			aká (bárá)		
GB					
OR	agá	koũ			
AT					
BI					
Notes	*ã̄ga 2 PWS ?#-g̱a- *Seite*, ?#-ka (-kia), -kan *Seite*, ?#-gà *Ort ?*		PWS ?#-g̱a- *Seite*, ?#-ka (-kia), -kan *Seite*, ?#-gà *Ort ?*		

SING (A SONG) (V.T.)

Defaka	(túó) ótúó	J (132) 302
NK	tṹ	
BD		
Ịḅanị	(nṹmẽ́) sú	
Kalaḅa	(nṹmẽ́) sṹ/sú	
rị		
BL		
KI	(nḩmẽ́) cú	
NE	(numõ tũ	
AK	(numɔ̃ tũ	
BU	(ɗúmṹ) tṹ	
OP	(dúmó) tṹ	
OY	tũ	
ET	(ɗúmṹ) tṹ	
EO	(dúmó) tóṹ	
BA	(dúmó) tṹ	
KL		
AP	(nṹmɔ̃́) tóṹ	
ID	(numõ tũ	
OG	(numõ tũ	
GM	(numõ toũ	
EG		
WO		
FU	tũ	
AR	(numẽ tũ	
OB	tũ	
OT		
OE	tuṹ, numó tṹ	
ME	tuṹ, numṹ tṹ	
KU	tṹ, nṹmó tṹ	
KB	(nṹmó) tṹ	
WT	tuṹ, numṹ tṹ	
ON	(dúmɔ̃́) tṹ	
IK	(ɗúmó) tṹ	
EK	dúmóṹ tṹ	
KO	(dúmã́) tṹ	
GB	tṹ, dúmó tṹ	
OR	(ɗúmó) túu	
AT	(ɗúmó) tṹ	
BI	(nómṹ) tú	
Notes	(ɗumãũ) tõũ (2) 2	**tõũ

SINGLET

Defaka	
NK	ápákúNgóró, fɔ́rɔ́ku
BD	
Ịḅanị	bíé ˡfúrú-nyɛ́, fɔrɔ́kɔ
Kalaḅa rị	fʊrɔ́kɔ
BL	
KI	fɔrɔ́kɔ, abá-pɛlé
NE	fɔrɔ́kɔ, ɓió tʊa ɓɪtɛ
AK	hɔrɔkɔ́ɔ
BU	fɔrɔ́kɔ
OP	
OY	bɪrá fa bʊʊ tʊwa-ye
ET	
EO	fɔ́rɔ́kɔ
BA	kúnṹ túú aru, fɔrɔ́kɔ
KL	
AP	bírá fá fɔ́rɔ́kɔ
ID	fʊrúkʊ, simḩ
OG	fʊrúkʊ, simḩ
GM	fʊrɔ́kɔ, simḩ
EG	
WO	
FU	bɪra fáaru
AR	fʊrúkʊ
OB	shimḩ, fɔrɔ́kɔ
OT	
OE	simḩ, fɔrɔ́kɔ
ME	simḩ, fɔrɔ́kɔ
KU	fʊrúkʊ
KB	fʊrɔ́kɔ
WT	fɔrɔ́kɔ
ON	
IK	
EK	fɔrɔ́kɔ
KO	fɔrɔ́kɔ
GB	fɔrɔ́ˡkɔ́
OR	ɛfɔrɔ́kɔ
AT	ɓárá ˡkḩ fɔ́rɔ́kɔ
BI	ɓílée ɪtá-wée
Notes	

SINK (V.I.):(V.T.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị	bilé	
Kalaḅa rị	bilé: bile-mã	
BL		
KI	ɓilé: ɓílé-ꜜmã́	
NE	ɓilé: ɓile-mɔ̃́	
AK	ɓíle: ɓaránã, ɓile-mɔ̃ ?	
BU	ɓílé: ɓílé-mɔ̃́	
OP	bílé: bílé-mɔ̃́	
OY	bilé: bile-mɔ̃́	
ET	ɓileé	
EO	bílé: bílé-mɔ̃́	
BA	bílé: bílé-mɔ̃́	
KL		
AP	bílé	
ID	bile: bile-mɔ	
OG	bile: bile-mɔ	
GM	bile	
EG		
WO		
FU	bile: bile-mɔ	
AR	bile: bile-mɔ	
OB	bile: bile-mɔ	
OT		
OE	bile: bile-mɔ	
ME	bile	
KU	bile	
KB	bileé: bile-mɔɔ́	
WT	bile	
ON	bile	
IK	ɓileé	
EK	bilé: bile-mɔ̃́	
KO	bilé: bile-mɔɔ́	
GB	bilé	
OR	ɓile	
AT	ɓilé	
BI	vĩ́, bilé	
Notes	*ɓile 1	Cf. DIVE

SISTER

Defaka	
NK	i nõmbaara, (nṹmbará)
BD	
Ịḅanị	i nũmboru ɔrú-ɓɔ
Kalaḅa rị	i yímbra, mĩnã-ɓɔ́, mbará, *
BL	
KI	ĩmbʊrá
NE	mũnã́-ara
AK	mũnã́ra, ɪyɔrɔ minã-ɓɔ
BU	ɓúnã́-ara
OP	búnã́ ɛrɛ
OY	bɪnã́/bʊnã́-araʊ
ET	kɛ́nĩ́yɛ́ĩ́-bɔ́-árá
EO	bʊnã́-ara/-yára
BA	búnã́-araʊ
KL	
AP	bínã́raʊ
ID	bɪnã-ara, kɛnĩ yɛĩ́-bɔ-ara
OG	enĩ́ bɪnã-ara(ʊ̃
GM	ɛnĩ́ bɪnãra, *
EG	
WO	
FU	abɪraʊ́
AR	bʊnã́raʊ
OB	bɪnã́-araʊ
OT	
OE	kɛnĩ́ bɔ́-áráʊ́
ME	bɪnã-araʊ
KU	bɪnã-ára, *
KB	ene kɛĩ́yimãra, bɪnãrá
WT	ɛnĩ bɪnã́raʊ
ON	binã-arau
IK	ɓinãrá
EK	bɪnã-aráʊ́
KO	bɪnã-aráʊ́
GB	bɪnã-aráʊ́
OR	bʊnã ére
AT	ɗʊ́mã́ã̃́, ɪ ɗʊmãrá ,*
BI	dʊ́mã́ã̃́
Notes	ɓɪnã araʊ/ɓɔ 1 -/-

SISTER-IN-LAW (WIFE'S SISTER)

Defaka	
NK	ɪ taá nómbaara
BD	
Ịḅanị	ɪ taá nómbórú ɔ́rʊ-ɓɔ,*
Kalaḅa rị	ɔ́ˡgɔ́, fúˡá
BL	
KI	ɪ ta mĩnã-ɓɔ́ɔ
NE	ɔgɔ́-ara, í ta mũnã-ará
AK	ɔgɔ-ára
BU	ɔgɔ́-ara
OP	inẽ́ ɔgɔ ɛrɛ, inẽ́ ta bunã-ɛrɛ
OY	agɔ́-araʊ
ET	agɔ́-ara
EO	ɔgɔ́-yára/-ára
BA	ɔgɔ́-ara
KL	
AP	
ID	ɔgɔ/ɔgɔn-ára
OG	ɔ́gɔ̃
GM	kala ɔgɔ̃́-ara
EG	
WO	
FU	ɔgɔ̃́-araʊ
AR	ɛnĩ́ ɔgũ
OB	ɔgɔ-áraʊ
OT	
OE	agɔ-araʊ
ME	agɔ́-araʊ
KU	agɔ́-ára
KB	ɛ ta bínã́ra
WT	agɔ́-ara
ON	agɔ́-ara
IK	agɔ́-ara
EK	ɔgɔ́-araʊ
KO	ɔgɔ́-araʊ
GB	ɔgɔ́-araʊ
OR	fúɜ□ búnã-ere
AT	ɪ ta ɗumã́ã̃, ɪ yafúro
BI	ɪyáfúróo
Notes	

SISTER-IN-LAW/BROTHER'S WIFE

Defaka	
NK	i nõmborowei taa
BD	
Ịbanị	inõmború táa
Kalaba rị	ádó (F), ógó (M)
BL	
KI	ĩmbire taá
NE	mũnã́ ówei tá, ɔgɔ́-ara
AK	ɔgɔ-ára
BU	ɔgɔ́-ara
OP	inẽ́ ɔgɔ-ɛrɛ
OY	doó-araʊ
ET	
EO	dóɣó-ara
BA	yádóɣó, ɛnĩ́ bɪnã-wei ta
KL	
AP	
ID	ɛnĩ́ bɪnãwei ta, ɛ yádoo, *
OG	ɛ yádoɣo, ɛnĩ́ bɪnãawei ta
GM	ɛ yádoɣo
EG	
WO	
FU	ɛ yádoo, ɛnã́biréíta
AR	ɛnĩ́ bʊnãwei ta, ɛ yádoɣo
OB	ɛ yádo-araʊ, yádó-araʊ
OT	
OE	yadó, bɪnãwei ta
ME	do-áraʊ
KU	dúó-ará
KB	ɛnĩ bɪnã́wei ta
WT	
ON	dó-ára
IK	
EK	dóó-áraʊ
KO	dó-araʊ
GB	dó-áraʊ
OR	fúɜ□ búnã-ere
AT	i ɗumerẽ táa
BI	ĩmbíré táa, *
Notes	

\SIT (V.I.)

Defaka				ũũ ɓa	J 273 *sit down*
NK	títime (titime)				
BD					
Ịḅanị				kpɔrɔ fínıí	
Kalaḅarị				lɛgí	
BL					
KI	simẽ́				
NE	timī́				
AK	tími				
BU			pípé		
OP			pépé		
OY			pıbé		
ET			pibé		
EO		pɛ́ɣɛ́rɛ́ɛ			
BA		pɛ́ɣɛ́rɛ́ı			
KL					
AP		pɛ́ɛ́rɛ́í			
ID		pɛrɛ́í			
OG				kpedi	
GM		pɛrɛ			
EG					
WO					
FU		pɛrɛí			
AR		pɛɣɛrɛí			
OB		peerɛ́í			
OT					
OE	pere timī́	pere timī́			
ME	pere timī́	pere timī́			
KU	pı-timī	pı-timī			
KB	pı-timī́	pı-timī́			
WT	prı-timī́	prı-timī́			
ON			pibé		
IK			pipé		
EK		tıtɛ́			
KO		tıtɛ́			
GB		tıtɛ́			
OR				poótu	
AT	purusúum	purusúum			
BI	purosúũ	purosúũ			
Notes	*timẽ/timī 1 (EI)	*pɛkɛrɛı 1 (Ịzọn)		miscellaneous	

These forms are unusual. Most could be tentatively related to two roots: titimẽ and pɛkɛrɛı: the partial reduplication could be alternatively reduced to yield *timī, timẽ and tıtɛ, while *pɛkɛrɛı reduces to yield various forms (as seen) or perhaps to yield pɛpɛ by assimilation from *pɛkɛ. The two roots can be combinẽd to yield pere timī, etc., and perhaps purusúum with labial assimilation. Shortenings may be encouraged by the fact that this is a very frequent form in isolation inviting visitors to sit down.

SIX (COUNTING)

Defaka	mããŋgo	J 213
NK	súónḿá	
BD		
Ịḅanị	súénḗ/sónḿé	
Kalaḅa rị	sónḿó	
BL	sónḿó	
KI	sónḿó	
NE	sondio	
AK	hondio	
BU	síndíó	
OP	sóndíó	
OY	sĩndiyo	
ET	súndíó	
EO	síndíyó	
BA	síndíó	
KL		
AP	síndíó	
ID	sẽĩdio	
OG	sẽĩdio	
GM	sĩndio gbɔʊ	
EG		
WO		
FU	sidiyo	
AR	sidio	
OB	sondio	
OT		
OE	sondíyé	
ME	sondíé	
KU	seéndíé	
KB	séndíé	
WT	sóndíé	
ON	sóndíé	
IK	sóndíé	
EK	sóndíé	
KO	sóndíé	
GB	sóndíé	
OR	sódíé	
AT	sṓzíé/sɔ́nzí	
BI	séndé	
Notes	*sɔnɔ-ye? *sɔnɔ-diye?	5 + ? Since the 1st element is obviously *sɔnɔ- or the like, -n- mũst be original, hence there was stop epenthesis rather than nasal epenthesis. OR *sɔnɔ-diye 2 where diye is *15*

SIX PEOPLE

Defaka	mããŋga	J 213
NK	(súónḿá)	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	sónḿá	
BL		
KI	sónḿá (wárí)	
NE	sondioya	
AK	hondiya kɛ́mɛ	
BU	síndíá	
OP		
OY	sĩndiya kımĩ	
ET		
EO	síndíó á-kímḿ	
BA	síndíá kímḿ	
KL		
AP		
ID	sɛ̃ĩdiya kímḿ	
OG	sɛ̃ĩdio-ya kímḿ	
GM	sĩndiya kímḿ	
EG		
WO		
FU	sĩndiyo a-kímĩ	
AR		
OB	sondia kımĩ	
OT		
OE	sondíyá kímḿ	
ME	sondíá kímḿ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	sóndíá kímḿ	
KO	sóndíá kímĩ	
GB	sóndíá kímḿ	
OR	sódíá	
AT	sɔ́nzí (kımı̃	
BI	séndé kımḭ̃	
Notes		

SIXTEEN

Defaka	nẽĩ ile síi	J 223 = 4 less 20
NK	nẽ̃ĩ fa sí	
BD		
Ịḅanị	ĩ̃í fa sí	
Kalaḅa rị	ĩ̃í fa sí	
BL	ínẽ̃ĩ fa sí	
KI	ínẽ̃ĩ fa sí	
NE	oyi sondio fındı	
AK	oyi hondio hɛndɛ	
BU	ói síndíó fını	
OP		
OY	oi sĩndiyo fını	
ET		
EO	ói síndíó fínĩ̃	
BA	ói síndíó fínĩ̃	
KL		
AP	ói síndíó fínĩ̃	
ID	oi sẽndio/sẽĩdio fını	
OG	oi sẽĩdio fını	
GM	oi sĩndio fını	
EG		
WO		
FU	woi sidiyo fını	
AR	oi sidio fını	
OB	óyí sóndíé fónĩ̃	
OT		
OE	oyí sóndíyé féni	
ME	oyí sóndíé féni	
KU	óyí séndíé féni	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ói sóndíé fínĩ̃	
KO	ói sóndíé fínĩ̃	
GB	ói sóndíé fóni	
OR	óyí sódíé fénĩ̃	
AT	éyí sɔ́nzí fín(í)	
BI	óyí séndé ɔgbasɔ́	

Notes

SIXTY

Defaka	tátá síi	J 233 = 3x20
NK	tárá sí	
BD		
Ịḅanị	tési	
Kalaḅa rị	tési	
BL	tési, tírá sí	
KI	tési	
NE	tesi, tıraı/traı si	
AK	tehi, tesi, trahi	
BU	tárá sí, tési	
OP	tárá sí, tési	
OY	tesí, tara sí	
ET	tárá sí, tési	
EO	tési, tárá sí	
BA	tárá sí, tési	
KL		
AP	tárá síí	
ID	tara si	
OG	tara si	
GM	tara si	
EG		
WO		
FU	tara si	
AR	tara si, tesi	
OB	tara sii	
OT		
OE	tará sii	
ME	tará sí	
KU	tará sí, tesí	
KB	tírá/trá sí	
WT	tará sí, tési	
ON	tési, tárá sí	
IK	tárá sí, tési	
EK	tárá si, tési	
KO	tárá sí	
GB	tárá síí	
OR	tési	
AT	táárá si	
BI	tési	

Notes

SKIN		
Defaka	íkpá	J 337 *skin, flay* Probably the noun recorded rather than the verb
NK	ɓú ápara	
BD		
Ịbạnị	óʲjú nā́mã, óʲjú ápára	
Kalaḅa rị	ápárá, óʲjú ápára	
BL		
KI	óʲjú ápʊ́rá	
NE	odú ɔpınã	
AK	ɔpʊr̃ã	
BU	ɔpʊ́r̃ã́	
OP	ozú ɔpur̃ã	
OY	ãŋgɔ apʊr̃ã	
ET	apʊ́r̃ã́	
EO	ɔpʊ́r̃ã́	
BA	ɔpír̃ã́	
KL		
AP	ozú ɔpʊr̃ã	
ID	ɔpʊraĩ, ozu ɔ́pʊraĩ	
OG	ozu ɔ́pıraĩ	
GM	ɔpıraĩ, nãmã oji	
EG		
WO		
FU	oju támā́	
AR	kımĩ awɔ, nãmã ozi	
OB	ɔŋgɔ apıraĩ	
OT		
OE	ãŋgɔ́ ápíráī́	
ME	apír̃ã́, ãŋgɔ́ ápír̃ã́	
KU	apírá	
KB	apír̃ã́	
WT	ãŋgɔ́ ápírá	
ON	ãŋgɔ́ kúbú, ozū́	
IK	ãŋgɔ́	
EK	ɔŋgɔ́ ózū́	
KO	ɔŋgɔ́, ózū́	
GB	ɔŋgɔ́ ápʊ́ráʊ́	
OR	ɓʊ́ ɔ́para	
AT	ápárá, ózũ apara	
BI	ózū́ ápara, ápárá	
Notes	*ɔpãr̃ã(ʊ̃) ?	General sense of ‘covering’, hence often compounded with *body* to distinguish from *bark* = *tree-covering*

SKINK
Defaka
NK okpɔḿˈbúló
BD
Ịḅanị
Kalaḅa ɔsɔ-mɔnɪ-mɔnɪ
rị
BL
KI asá-mḿn̄ḿ-mḿn̄ḿ-ɓa
NE ásã, árʊ
AK imɔ̄́lɔi
BU ɪmɔ̄́lɛɪ/ɪmɔ̄́lɔɪ
OP ɔmɔ̄́lɔi
OY ɪmḿlaɪ
ET amɔ̄́lɛi
EO ɪmṹlɔ́ɪ, ɪmḿláí
BA ɪmḿláí
KL
AP ɔmḿlaí
ID imelemḗle
OG imelemḗle
GM amũlɛí
EG
WO
FU amɔlɔ́í
AR amɔlɔ́ɪ
OB imelemḗlé
OT
OE ámũlɛ́
ME ámũlɛ́
KU ámĩlɛí
KB ámɛlɛ́
WT amṹˈlé
ON amḗlɛi
IK téɓé úmɔ̄́lɛ́í
EK ɪngɛlɛ́í
KO ĩmbɛlɛ́í
GB ĩmbɛlɛ́ɪ
OR okpṍĩyǵ
AT akɛnɛkɛ́nɛ
BI ɔrʊmɔ̄́ˈrú
Notes

SKULL

Defaka		
NK	téɓé ókporokpo	-l- > -r-
BD		
Ịḅanị	síbí ḿgbée	
Kalaḅa	kémḩ síɓí	
rị		
BL		
KI	tíɓí ókpólókpo	
NE	tɪɓɪ okpokpo/oko	
AK	tɛɓɛ okpokpo	
BU	tíbí ókpókpó	
OP	tɛ́bɛ́ ókpókpó	
OY	tɪbɪ afɛrɛ	
ET	téɓé ókpókpó	
EO	tíbí ókpókpó/fɛ́rɛ́	
BA	tíbí ókpókpó	
KL		
AP	tíbí fɛ́rɛ́	
ID	tɪbɪ igbou/fɪrɪ	
OG	tɪbɪ igbou/fɪrɪ	
GM	tɪbɪ pɪrɪ	
EG		
WO		
FU	tɪbɪ fɛrɛ	
AR	tɪbɪ kiri	
OB	tɪbɪ fɪrɪ	
OT		
OE	tɪbí ókpókpó	
ME	tɪbí émgbóú	
KU	tɪbí ṍmgbóú, agbée	
KB	tíbɛ́ ḿgbóú/ḿgbúró	
WT	tɪbí ḿgbóú	
ON	tɛ́bɛ́ ókpókpó	
IK	téɓé okpókpó	
EK	tíbí fɛ́rɛ́	
KO	tíbí ókpókpó	*head-case*
GB	tíbí ɛ́fɛ́rɛ́	
OR	tíɓí íku	
AT	súɓú	
	ókpólókpóo/áfírɪ	
BI	síɓí kúḍóo	
Notes	*tɪɓɪ okpolokpo 2 2	

SKY	
Defaka	
NK	ogɔnɔ̃ ɓie
BD	
Ịḅanị	so
Kalaḅa rị	so (tɔ́ˡrú)
BL	
KI	soó
NE	suó, ɔgɔ́nɔ/suó tɔrʊ
AK	ɔgɔ́nɔ
BU	ɔgɔ́nɔ̃́/ súó tɔrʊ
OP	ɔgɔ́nɔ̃́ ˡtɔ́rú
OY	agɔnɔ̃́ tɔrʊ
ET	agɔnɔ̃ tɔrú
EO	ɔgɔ́nɔ̃́ tɔ́rú
BA	súó, tɔ́rú
KL	
AP	ɔgɔ́nɔ̃́ tɔ́rú
ID	ɔgɔnɔ̃ tɔ́rú
OG	ɔgɔnɔ
GM	(ɔgɔnɔ = tamãra)
EG	
WO	
FU	ɔgɔnɔ̃ tɔrú
AR	ɔgɔnɔ̃ tɔ́rʊ
OB	ɔgɔnɔ̃ tɔ́rú
OT	
OE	tamã́ráú ágɔ́nɔ̃́
ME	agɔnɔ̃ tɔrʊ
KU	agɔnɔ
KB	amã́gɔ́nɔ̃́,agɔnɔɔ́,amã́ tɔ́rú
WT	agɔnɔ̃ tɔrʊ
ON	agɔnɔ̃ tɔru
IK	agɔnɔ̃ tɔru
EK	ɔgɔnɔ̃ tɔrú
KO	ɔgɔnɔ̃ tɔrú, suó
GB	ɔgɔnɔ̃ tɔrú
OR	ɔgɔnɔ̃́ɔ̃
AT	zíɓá ágɔ́nɔ̃́, agɔnɔ
BI	síbí zárɔ́ ágɔnɔ-mũ
Notes	*suó 1

SLAP
Defaka
NK
BD
Ịḅanị ɓúrɔ́
Kalaḅarị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO
GB
OR
AT
BI
Notes

NB (V.T.)		
Defaka		
NK	bá↓bú	
BD		
Ịḅanị	pɛ́lɛ́	
Kalaḅa rị	pɛ́lɛ́, kírí	
BL		
KI	pɛ́lɛ́	
NE	ki, babá	
AK	kúi	
BU	kí ↓pɛ́lɛ́	
OP	kí	
OY	kií	
ET	kií	
EO	kúí	
BA	pɛ́lɛ́, kúí	
KL		
AP	kúí	
ID	kuei/kui, pɛlɛ	NB uei
OG	kui	
GM	kui	
EG		
WO		
FU	kpala, kui	
AR	kɛ, kui	
OB	kii	
OT		
OE	kii	
ME	ki	
KU	kí ?	
KB	kií	
WT	ki	
ON	ki	
IK	kií	
EK	kií/kuí	
KO	kuí/kií, kpókpó	
GB	kií	
OR	kũĩ, bénḩ	
AT	kúí	
BI	kũĩ	
Notes	*kũw̃ẽĩ ? 2	

SLAVE

Defaka	
NK	ómóní̋
BD	
Ịḅanị	ómóní̋-ɓɔ
Kalaḅa rị	ómóní̋-ɓɔ
BL	
KI	ómóní̋-ɓɔ
NE	omõni-ɓɔ
AK	omõni-ɓɔ
BU	ómóní̋
OP	ómóní̋
OY	omõni/ominí̋
ET	ómóní̋
EO	omḭ́ní̋ (kímḭ́)
BA	omḭ́ní̋
KL	
AP	ómóní̋
ID	omõni
OG	omõni
GM	omũni
EG	
WO	
FU	omõni/ominí̋
AR	ominí̋
OB	omõni
OT	
OE	ómóní̋
ME	ómóní̋
KU	ómóní̋
KB	ómóní̋
WT	ómóní̋
ON	ómóní̋
IK	ómóní̋
EK	ómóní̋
KO	ómóní̋
GB	ómóní̋
OR	ómóní̋
AT	igbõ (kımĩ
BI	igbõ
Notes	*omõni 2

SLEEP (N.)

Defaka	
NK	mṹnɔ
BD	
Ịḅanị	mṹˡnó
Kalaḅa rị	móˡnó
BL	
KI	mɔ̃ˡnɔ̃
NE	mũnṹ
AK	ihḩŋɛ, mṹnu
BU	sḩyẽ
OP	sḩ̃yẽ
OY	sĩ̃yẽ
ET	sĩ̃yɛẽ
EO	sḩyẽ
BA	sḩ̃ŋɛ́, búnṹ
KL	
AP	búnṹ
ID	sɪɣaḩ/sɪy̰ɛ̃ḩ, bʊnũ
OG	bʊnũ
GM	bʊnũ
EG	
WO	
FU	sĩŋɛ
AR	sĩŋɛ́ɪ
OB	bʊnũ, sĩy̰ɛ̃ḩ
OT	
OE	sĩyaĩ
ME	sɪyaĩ
KU	sĩyaĩ
KB	búnṹ, sĩŋaí
WT	bʊnṹ
ON	sĩyaĩ
IK	sĩyɛḩ
EK	sĩŋaḩ
KO	sĩyaḩ
GB	sĩŋɛí
OR	ɓónó túu
AT	ɓónó
BI	mṹnṹ
Notes	*ɓʊnũ ? 3 (vowels irregular)

SLEEP (V.)

Defaka	ibi	J 275
NK	mṹˡnɔ̃	
BD		
Ịḅanị	mṹˡnó	
Kalaḅa rị	móˡnó	
BL		
KI	mɔ̃ˡnɔ̃	
NE	(korõ mũnṹ	
AK	koro mṹnu	
BU	síẽ̃	
OP	síyẽ̃	
OY	bʊ̃nṹ, sɪyã̃ĩ ?	
ET	siẽ̃	
EO	síyẽ̃	
BA	sĩ̃ŋɛ́	
KL		
AP	búnṹ	
ID	bʊnũ	
OG	bʊnũ	
GM	bʊnũ	
EG		
WO		
FU	bʊnũ, sĩ̃yẽ̃	
AR	bʊnũ	
OB	bʊnũ	
OT		
OE	bʊnṹ	
ME	bʊnṹ	
KU	búnṹ	
KB	búnṹ	
WT	bʊnṹ	
ON	bɔ́nɔ̃ ?	
IK	ɓɔ́nɔ̃	
EK	búnṹ	
KO	búnṹ, sĩ̃ŋaĩ̃ bʊnṹ	
GB	búnṹ	
OR	ɓónó (túũ	
AT	ɓónó	
BI	mṹnṹ	
Notes	*ɓʊnũ ? 3 (vowels irregular)	Proto-Grassfields *búʃni Hyman 1979

SLICE (PLANTAIN) (V.T.)

Defaka	
NK	kírí
BD	
Ịḅanị	kíˡrí
Kalaḅa rị	pɛ́lɛ́, kírí-ˡmã̄
BL	
KI	sɛ́ŋgí
NE	igbi-pɛlɛ
AK	pɛlɛ
BU	pɛ́lɛ́
OP	kɛ́kɛ́
OY	kɛkɛ́
ET	kɛ́kɛ́
EO	pɛ́lɛ́
BA	báĩ́ pɛ́lɛ ?
KL	
AP	kɛ́kɛ́
ID	sʊlaɪ
OG	pɛlɛ
GM	pɛlɛ
EG	
WO	
FU	pɛlɛ
AR	pɛlɛ
OB	pɛlɛ
OT	
OE	puú, kɛkɛ́
ME	kɛkɛ́
KU	pú, kɛ́kɛ́
KB	gbúgbó
WT	kɛkɛ́
ON	kɛ́kɛ́
IK	kɛ́kɛ́
EK	kɛ́kɛ́
KO	kɛ́kɛ́
GB	kpókpó, kɛ́kɛ́
OR	kírí
AT	kɪrɪ
BI	pílɛ́

Notes

SLICE (TO PLANT) (V.T.)

Defaka		
NK		
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa	pú	
rị		
BL		
KI	pɛ́kɛ́rɛ́	
NE	pu, kɛkɛ́	
AK	pɛlɛ	
BU	sɛ̃́ɛ̃́	
OP	sɛ̃́ɛ̃́	
OY	pɛlɛ	
ET	sɛɛ̃́	
EO	pɛ́lɛ́	
BA	pɛ́lɛ́	
KL		
AP	pɛ́lɛ́	
ID	pɛɛrɛ	
OG	pɛlɛ	
GM		
EG		
WO		
FU	pɛlɛ	
AR	pɛlɛ	
OB	pɛlɛ	
OT		
OE	ãŋgílí, sɛɛ̃	
ME	poó	
KU	sɛ̃ɛ̃	
KB	sɛ̃ɛ̃́	
WT	sɛ̃ɛ̃́	
ON	sɛ̃́ɛ̃́	
IK	sɛ̃́ɛ̃́	
EK	sɛ̃́ŋ̍́	
KO	sɛ̃́ŋ̍́	
GB	sɛ́ŋgí	
OR	gbúgbó	
AT	sɛ̃́ɛ̃́, pɛ́lɛ́	
BI	sɛ̃ɛ̃	
Notes	*sɛ̃gɪ 2	Note KI séngí *slice (plantain)*

SLICE (YAM TO COOK) (V.T)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	wí↓lí
Kalaḅa rị	pú
BL	
KI	fṹ
NE	pɛlɛ
AK	pɛlɛ, pɛpɛ́lɛ
BU	pɛ́lɛ́
OP	
OY	pɛlɛ
ET	kɛ́kɛ́ ?
EO	pɛ́lɛ́
BA	pɛ́lɛ́
KL	
AP	pɛ́lɛ́
ID	sʊlaɪ
OG	pɛlɛ
GM	pɛlɛ
EG	
WO	
FU	pɛlɛ
AR	pɛlɛ
OB	pɛlɛ, puu
OT	
OE	pɛlɛ́
ME	kɛkɛ́
KU	pílɛ́
KB	ikísé
WT	pɛlɛ́
ON	sɛ̃ɛ̃ ?
IK	kárá
EK	pɛ́lɛ́
KO	pɛ́lɛ́
GB	pɛ́lɛ́
OR	pɛ́lɛ́
AT	pɛ́lɛ́
BI	pílɛ́

Notes

SLIT-GONG, "TOMTOM"

Defaka	
NK	kídóɣó
BD	
Ịḅanị	íkíríkó
Kalaḅa rị	íkíríkó, ńkoro
BL	
KI	íkíríkó
NE	kpɔtɔ, ekere, ikirigo
AK	ikere
BU	ikéré
OP	ekéré
OY	ekere
ET	ekéré
EO	ekéré
BA	ekéré, ábʊ/ábɔ, ɛbɛ
KL	
AP	ekéré
ID	ekere
OG	gɪdɛ
GM	
EG	
WO	
FU	kirigo
AR	ekere
OB	
OT	
OE	ekéré, awɛ́
ME	ekéré
KU	ekéré
KB	ekpíkpé, ekéré
WT	ekéré
ON	ekéré
IK	ekéré
EK	ekéré
KO	ekéré
GB	ekéré
OR	ígélégé
AT	ákúá
BI	ā̃ŋgíré, ákúá

Notes

SMALLPOX

Defaka	
NK	iɓi ogɔnɔ-ye
BD	
Ịḅanị	ibi obi
Kalaḅa	si obi, opu obi, piri
rị	mũ obí
BL	
KI	opu obí
NE	kʊra-ye/kʊraī-ye, ikú-ye, *
AK	hɛ nɔyɔ̰̃ɔ̃, kura iye
BU	INgárá/kʊ́ráí dɔ̃
OP	opú dɔ̃
OY	agɔnɔ̃ tɔrʊ-ye
ET	opu dɔ̃ɔ̃
EO	kʊ́ráí/INgárá dɔ̃
BA	kʊ́ráí dɔ̃
KL	
AP	ɔgʊ́nʊ̃ dɔ̃
ID	INgĩ̃rã̃/INgara/gɛnī-gɛnī dɔ̃
OG	ɪgĩ̃rã̃ dɔ̃
GM	ítɪla
EG	
WO	
FU	ɪgɪr̃ã dɔ̃
AR	ɪgĩ̃rã̃ dɔ̃
OB	akpɔ nā̃nā̃ owei
OT	
OE	ɛ̃ŋgírá dɔ̃
ME	ɛ̃ŋgíráí dɔ̃
KU	ɛ̃ŋgírá dɔ̃
KB	agɔnɔ̃ dɔ̃
WT	fīī dɔ̃
ON	ɛ̃ŋgárá dɔ̃
IK	iŋgárá báú
EK	akɪrɪkpɔ́kpɔ
KO	ɪgā̃rã̃ dɔ̃, opu dɔ̃ɔ̃, *
GB	akɪrɪkpɔ́kpɔ
OR	
AT	ámā́ íɓʊ́-yíi
BI	ámā́-ɓó-yée
Notes	

SMELL (V.I.), STINK

Defaka	ɔrʊɔ	J 379 ?f > 0
NK	gbɑ̃ã̃ŋã, v? (fúrú páká)	
BD		
Ịbạnị	fúrú ?	
Kalaḅari	fúˈrú	
BL		
KI	fúˈrú	
NE	fʊrú	
AK	hɔ́rɔ	
BU	fúrú séí	
OP	fɔ́rɔ́ sei	
OY	fʊrʊ	
ET	fɔ́rɔ́	
EO	fúrú bɔ́-mḭ́nḭ́, fúrú séí	
BA	fúrú séí	
KL		
AP	fúrú	
ID	fʊrʊ	
OG	fʊrʊ	
GM	fʊrʊ	
EG		
WO		
FU	fʊrʊ	
AR	fʊrʊ	
OB	fʊrʊ	
OT		
OE	fʊrú	
ME	fʊrú	
KU	fúrú	
KB	fúrú	
WT	fʊrú	
ON	fɔ́rɔ́ sei	
IK	fɔ́rɔ́	
EK	fúrú seí	
KO	fúrú (seí), gumũ-gumṹ	
GB	fúrú	
OR	fúrú	
AT	fúrú	
BI	fúrú	

Notes

SMELL (V.T.)

Defaka	
NK	fúrú nã̄a/pó'kú T?
BD	
Ịbanị	fúrú nã̄á
Kalaba	nī̄'nī̄ kɛ sii̇̄
rị	
BL	
KI	inī̄í
NE	inī̄
AK	nī̄i, hɔrɔ nã̄a
BU	nī̄
OP	(fórɔ́) nɛ̄ɛ̄/nī̄í ?
OY	nií
ET	fɔ́rɔ́ nī̄, nií ?
EO	nī̄ ?
BA	nī̄ ?
KL	
AP	fúrú nī̄í
ID	nii
OG	nii
GM	nii
EG	
WO	
FU	nii
AR	fʊrʊ nã
OB	nii
OT	
OE	nii
ME	nii
KU	fúrú nī̄ ?
KB	ni (dĩ ?
WT	ni ?
ON	fɔ́rɔ́ nī̄, ni ?
IK	nií, fɔ́rɔ́ nã̄ ?
EK	fúrú nã̄á, nií
KO	fúrú nī̄í
GB	fúrú nã̄á
OR	íyé fúrú nã
AT	fúrú nã̄/gbédée
BI	fúrú nã̄
Notes	*fʊrʊ 3

SMELL SWEET

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	kúnṹ
Kalaḅa rị	kúˡnṹ
BL	
KI	kúˡnṹ
NE	kʊnṹ
AK	kɔ́nɔ
BU	fúrú ɓɛ́lɛ́
OP	fɔ́rɔ́ ĩmbɛlɛ
OY	
ET	fɔ́rɔ́ ĩmbɛlɛ́
EO	fúrú ímẽ́lɛ́
BA	fúrú ímẽ́lɛ́
KL	
AP	fúrú ímẽ́lɛ́
ID	fʊrʊ imẽ́lɛ́
OG	fʊrʊ ɪmẽ́lɛ́
GM	fʊrʊ imẽ́lɛ́
EG	
WO	
FU	fʊrʊ ɪmɛlɛ́
AR	fʊrʊ ɪmɛlɛ́
OB	fʊrʊ ɪmɛlɛ́
OT	
OE	fʊrʊ́ ĩmbɛlɛ́
ME	fʊrʊ́ ɛ̃́mbɛlɛ́
KU	fúrú ɛ̃mbɪlɛ́
KB	fúrú ímbɛlɛ
WT	fʊrʊ́ ĩmbɛlɛ́
ON	fɔ́rɔ́ ĩmbɛlɛ́
IK	
EK	fúrú ĩmbɛlɛ́
KO	fúrú ĩmbɛlɛ́
GB	fúrú ĩmbɛlɛ́
OR	fúrú ɛbɛ́lɛ
AT	fúrú íɓɛ́lɛ
BI	ɪmɓɪlɛ fúrúʊ
Notes	

SMOKE		
Defaka	εwεnɪ	J 65
NK	owɔĩ	
BD		
Ịḅanị	õwĩ	
Kalaḅa rị	owĩ	
BL		
KI	owoĩ́	
NE	oweĩ́/owoĩ́	
AK	ogóũ	
BU	igéṹ, owéĩ́	
OP	owéĩ́	
OY	egeṹ, owoṹ	
ET	oweĩ́	
EO	egéṹ	
BA	egéṹ	
KL		
AP	egéṹ	
ID	owoũ/egeũ	
OG	egeũ	
GM	egeũ	
EG		
WO		
FU	eguũ	
AR	egiũ	
OB	owoũ	
OT		
OE	owoũ	
ME	owũ	
KU	owũ	
KB	owũ	
WT	owũ	
ON	ow̃ẽĩ	
IK	owoĩ́	
EK	owoú	
KO	owoú	
GB	owoú	
OR	ewe	
AT	ewe	
BI	owó	
Notes	*ogõĩ ? 1 (g >w, vowels irregular)	

SMOOTH, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	mõnõ̃-mõnõ̃
Kalaḅa rị	wélé-wélé, mḭ́nḭ́-mḭ́nḭ́
BL	
KI	mɔnḭ̃-mɔnḭ̃
NE	kpíninḭ̃i
AK	kpínḭ́nii
BU	mɛ̃́ɔ̃́, gbílílíí
OP	ɓílílíi, mḭ́mbílíi
OY	gbılılıı
ET	mililií
EO	gbílílíí
BA	gbélélé
KL	
AP	gbílílíí
ID	gbılılı-gbílılı, mililí
OG	gbılılíı
GM	gbililíi
EG	
WO	
FU	gbelelée
AR	fıa-fıa
OB	gbililíi
OT	
OE	gbılılíı
ME	gbılısíı
KU	gbılılıı
KB	gbılılıı
WT	gbılılıı, ımḭ́mḭ́lí
ON	mɛ̃́lilii
IK	gbɛlɛlɛɛ́, gbililií
EK	gbililií
KO	gbılılıí/gbililií
GB	mɛ̃́ˈúṹ
OR	mãlã̄ã̄
AT	dɔ̃
BI	fḭ́á-fḭ́á, lʊwıı
Notes	

SNAIL (LARGE EDIBLE)

Defaka	osi	J 165
NK	osi	
BD		
Ịḅanị	osi	
Kalaḅa rị	osi	
BL		
KI	osií	
NE	osí, ogósi	
AK	ohíi, ogóhi (ohĩ, igóloi	
BU	osí	
OP	osí	
OY	osí, gbekete	
ET	osií	
EO	osí	
BA	osí	
KL		
AP	osi	
ID	osi	
OG	osi	
GM	osi	
EG		
WO		
FU	osi	
AR	osi	
OB	osi	
OT		
OE	osi	
ME	osi	
KU	osi	
KB	ẽŋgɔ́í, ãŋgɔ́í	
WT	osi	
ON	osi	
IK	osií	
EK	osií	
KO	osií	
GB	osií	
OR	osi	
AT	nā́mā́ súɓúu,égbḗ,*	
BI	ápírápáa	
Notes	*osi 1	

SNAKE

Defaka	sese yã̄ã̄	J 160
NK	ásákí	
BD		
Ịbanị	ododó	
Kalaba	óróẽ	
rị		
BL		
KI	órúwú	
NE	óbi, kirí mɔ̃ndı-wei	
AK	iye	
BU	ɗã̄ã̄-wei	
OP	dã̄ŋã̄i	
OY	dã̄ã̄-wei	
ET	dã̄ŋai	
EO	gbálá-wéi	
BA	gbálá-wéí, kírí-wéí	
KL		
AP	dã̄ã̄-wéí	
ID	kiri-wéí	
OG	kiri-wéi	
GM	yo-wei	
EG		
WO		
FU	kiri-wéi, iyo-wei	
AR	dã-wéi	
OB	kiri-wéí	
OT		
OE	sei ye	
ME	sei ye	
KU	sei ye	
KB	sei yɛ, kírí wɛnı-yɛ	
WT	sei ye	
ON	dã̄ŋã̄ĩ	
IK	dã̄ŋaí, dã̄waí	
EK	kírí tanı-ye,tanı-yé	
KO	wónĩ̄í, tanií, sei-yeé	
GB	kímĩ̄-bá-í, seií	
OR	ifuũ̄ye	
AT	ezizíye, ikpu-yíi	
BI	ıgbılajı, tanı-ỹɛ̃	

Notes

SNAKE, TYPES OF

Defaka	
NK	ḿbúbóńḿ asaki, ɓika asaki,
BD	
Ịḅanị	ágwága, tɔ́rú ˡsárá-sárá
Kalaḅa rị	ágwáaka, ófórófó,
BL	
KI	ijiké
NE	ofo, okoroko, epúperepu =
AK	okerekée, opupurupúu,
BU	ofó, kírí ofuro, ɓénḿ kɔ̃
OP	ofó
OY	ofo, dirimɔ̃́ owei,
ET	
EO	beni kɔ́ɔ̃
BA	
KL	
AP	ofó, dírí mówei
ID	ofo
OG	ofo, ɛgbɛĩ
GM	ofo
EG	
WO	
FU	
AR	ofo
OB	
OT	
OE	
ME	beni kɔ̃
KU	
KB	beni kɔ̃
WT	beni kɔ̃
ON	
IK	
EK	
KO	dirimã owéi, beni kɔ́ɔ̃
GB	ofó, dirimɔ̃ owéi akpaara
OR	epúlepú
AT	ɗirimeré
BI	ófó
Notes	

SNEEZE (V.I.)

Defaka	
NK	kise
BD	
Ịḅanị	kısí
Kalaḅa rị	ɗısé
BL	
KI	cısaá
NE	ɗĩsẽ
AK	díhĩye
BU	dísẽ́ĩ́
OP	dísẽ́
OY	dısɛ́ĩ
ET	diseĩ́
EO	dísɛ́ĩ
BA	dísẽ́ĩ
KL	
AP	dísẽ́ĩ́
ID	dısẽ́ĩ́/disɛ́ĩ́
OG	disɛ́ĩ́
GM	disẽĩ
EG	
WO	
FU	dısẽ́ĩ́
AR	ıdısɛ́ĩ
OB	disɛ́ĩ́
OT	
OE	diseĩ́
ME	adısẽ́ĩ́/diseĩ́
KU	adısaĩ
KB	adısã
WT	adısaĩ́
ON	disɛẽ́
IK	ĩndisɛí ?
EK	diseĩ́
KO	diseĩ́
GB	dısaĩ́
OR	ɗĩsáĩ́
AT	ıdısá
BI	deseni
Notes	*ɗısãĩ 5

SNORE (V.I.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ɔŋgɔrí
BL	
KI	
NE	ɔŋgɔrí
AK	ɔŋgɔ́ri
BU	ɔŋgɔ́rí
OP	
OY	ãŋgɔrí
ET	
EO	ɔŋgɔ́rí
BA	
KL	
AP	ɔŋgɔ́rí
ID	ɪgɔrɪ
OG	ɪgɔrɪ/ɔgɔrɪ
GM	
EG	
WO	
FU	ɔgɔrɪ
AR	
OB	ɔŋgɔrɪ
OT	
OE	ãŋgɔrɪ
ME	ãŋgɔrɪ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ɔŋgɔrí
KO	ɔŋgɔrí
GB	ɔŋgɔrí
OR	ɛgɔrɪ
AT	ɪgɔrɪ
BI	ɪŋgɔrʊ
Notes	*ɔ̃gɔrɪ 1

SNUFF

Defaka	
NK	tua jiri
BD	
Ịḅanị	sʊa dirí
Kalaḅa rị	sʊa dĩri
BL	
KI	cʊa dĩri
NE	túa/sã̄ dìri, iyo-mɔ̃-ye
AK	hã dìri, túá dìri
BU	sã̄ ífĩé
OP	sã̄ ífĩé
OY	sã̄ ifĩye
ET	
EO	ɪfóyá
BA	sã̄ ífúyá, sã̄ ífóya
KL	
AP	ifóya
ID	sã ifȭyẽ
OG	ifóye
GM	ninĩ̄ ɣɔ́ tʊa ífoyɛ
EG	
WO	
FU	sã ifoya
AR	sã ifoya
OB	ifĩ̄yẽ̄
OT	
OE	efĩẽ
ME	efĩẽ
KU	sã̄ éfĩẽ
KB	sã̄ éfĩẽ
WT	sã efĩ̄ye
ON	sã̄ éfĩẽ̄
IK	ifíe
EK	túá ífiẽ
KO	sã̄/túá ífĩyã̄
GB	ifĩ˧ẽ̄
OR	kpɔ dĩri
AT	kpo dĩríi
BI	kpɔ atíɓá, atɪɓá
Notes	

SOAP	
Defaka	
NK	saɓa̋ĩ
BD	
Ịḅanị	saɓɛ́ɛ
Kalaḅa rị	ɔsɔ̃
BL	
KI	saɓáı/saɓáa/sɛɓɛ́ɛ
NE	ɔsɛ̋/ɛsɛ̋
AK	ɔsɛ́ɛ̃
BU	ɔsɛ̋
OP	ɔsɛ̋, túɔ́ ɔsɛ̃
OY	asɔ̋
ET	asɛɛ̋ ?
EO	ɔsɛ̋
BA	ɔsɛ̋
KL	
AP	ɔsɛ̋
ID	ɔsɛ
OG	ɔsɛ
GM	ɔsɛ
EG	
WO	
FU	ɔsɛ
AR	ɔsɛ
OB	ɔsɔ̃
OT	
OE	asɔ̃
ME	asɔ̃
KU	asɔ̃
KB	
WT	
ON	asɛ̃ ?
IK	asɛɛ̋
EK	ɛsɛɛ̋
KO	ɛsɛɛ̋
GB	ɛsɛ̋
OR	ɔsɛ̃
AT	ıkıáa
BI	ícá
Notes	*ɔsɛ̃ 1

SOFT/WEAK, BE(COME) (V.I.)

Defaka		
NK	ɓɔɔ	Agrees with Ịzọn
BD		
Ịḅanị	lɔ́ˡɣʊ́/lɔ́ˡɔ́ ?	
Kalaḅa rị	lɔ́ˡkɔ́	
BL		
KI	lɔ́ˡkɔ́	
NE	lɔkɔ́	
AK	lɔ́kɔ	
BU	lɔ́kɔ́	
OP	lɔkɔ-lɔ́kɔ, bɔu-bɔ́u	
OY	bɔ́ʊ́-bɔʊ	
ET	ɓɔu-ɓɔ́u	
EO	lɔ́kɔ́	
BA	lɔ́kɔ́, bɔ́ʊ́	
KL		
AP	bɔ́ʊ́	
ID	ɔɣɔ, bɔʊ/bɔɔ, lɔgɔ	
OG	bɔʊ-bɔ́ʊ/bɔɔ-bɔ́ɔ́	
GM	bɔʊ-bɔ́ʊ	
EG		
WO		
FU	lɔkɔ, bɔʊ	
AR	kʊrɔ-ɣá, bɔʊ	
OB	bɔʊ	
OT		
OE	bɔʊ(-bɔ̃ʊ̃	
ME	bɔʊ	
KU	bɔʊ	
KB	bɔʊ́	
WT	bɔʊ	
ON	bɔu-bɔ́u	
IK	ɓɔʊ́	
EK	bɔʊ́	
KO	bɔʊ́, mʊ̃nɪ-mʊ̃ʊ́í/mʊ̃ni mʊ̃ʊ́nʊ̃ʊ́	
GB	bɔʊ́	
OR	ɓɔʊ	
AT	ɓɔ	
BI	ɓɔ	
Notes	*ɓɔʊ 1 *lɔkɔ 3	PWS #-bùà- *weich, langsam, sanft*

SOIL

Defaka	
NK	kíri
BD	
Ịḅanị	kíˡrí
Kalaḅa rị	kíˡrí
BL	
KI	kíˡrí
NE	kirí
AK	kíri
BU	ɔtɔ́kɔ́
OP	ɔtɔ́kɔ́
OY	atɔɔ́/atɔkɔ́
ET	atɔ́kɔ́
EO	ɔtɔ́kɔ́
BA	ɔtɔ́kɔ́
KL	
AP	ɔtɔ́kɔ́
ID	ɔtɔ́kɔ́/ɔtɔ́ɣɔ́
OG	iyoṹ
GM	kiri
EG	
WO	
FU	kiri
AR	kiri
OB	ɔtɔkɔ
OT	
OE	atɔ́ʊ
ME	atɔ́ʊ
KU	apídɪ
KB	apídɪ
WT	atɔ́kɔ
ON	atɔ́kɔ́
IK	kírí
EK	kírí
KO	ɔtɔ́kɔ, ɛpɛ́tɛ
GB	ɔtɔ́kɔ
OR	ibúdú
AT	kírí, ɪpɪtɛ
BI	kírí, ípítíɪ

Notes

SOLE		
Defaka		
NK	ɓíɔ́ ɓéɓe	
BD		
Ịbạnị	ɓʊ́ɔ́ kúɣú/kúú	
Kalaḅa rị	ɓʊ́ɔ́ kú˖ɓú	
BL		
KI	ɓʊ́ɔ́ ˖kúɓu	
NE	ɓʊɔ kuɓu	
AK	ɓʊɔ kuɓu	
BU	ɓʊ́ɔ́ kúɓú	
OP	búwɔ́ kúbú	
OY	bʊwɔ kubu	
ET		
EO	búwɔ́ kúbú	
BA	bʊ́ɔ́ kúbú	
KL		
AP	bʊ́ɔ́ kúbú	
ID	bʊwɔ bɔlɔ/kubu	
OG	bʊɔ kolo/kubu	
GM	bʊɔ kubu	
EG		
WO		
FU	bʊɔ kubu	
AR		
OB	bʊɔ kubu	
OT		
OE		
ME	bʊɔ́ kúbú	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	bʊ́ɔ́ kúbú	
KO	bʊ́ɔ́ kúbú	
GB	bʊ́ɔ́ kúbʊ́	
OR	ɓʊ́ɔ́ kúɓu	
AT		
BI	bɔ́ kúrúu	
Notes	*ɓɪwɔ kuɓu 2 2	*foot-width*

SOME: SOME PEOPLE

Defaka	
NK	jíáyé
BD	
Ịḅanị	jɛ-apʊ
Kalaḅa rị	ja-apʊ
BL	
KI	ɗá
NE	dʊá
AK	dua: dua kõŋõ̋ŋu
BU	zʊ́á
OP	zʊ́á
OY	zʊwa
ET	zuaá
EO	zʊ́wá
BA	zʊ́wóú/zʊ́wá
KL	
AP	zʊ́á
ID	zʊa: zʊa kɪmĩ
OG	zʊa: zʊa kɪmĩ
GM	zʊa kɪmĩ-abʊ
EG	
WO	
FU	zʊa: zʊa kɪmĩ-ábʊ
AR	zʊa
OB	zʊa: zʊa kɪmĩ-amã
OT	
OE	zʊ́á ótú
ME	zʊa: zʊá zaá kímḩ-ámḩ
KU	bɛ
KB	bɛ, dʊa
WT	dʊa
ON	zua
IK	zuaí
EK	dʊa otú/kɪmĩ-amã
KO	bɛɛ́, dʊá: dʊa kɪmĩ-amḩ
GB	bɛí
OR	ɛzʊa
AT	ɪzʊ́áa
BI	za
Notes	*jʊa 1

SON	
Defaka	ɛmɛnɛ ɓɔ́↓ḿ
NK	amã tɔɣu-ɓɔ
BD	
Ịḅanị	ɪ tʊwɔ́ɔ, ɪyɛ kálá ówu-tʊwɔ
Kalaḅa rị	tʊbɔ, óyí-ɓɔ́ túbɔ, ɛnḯa
BL	
KI	ówú tɔ́kʊ
NE	yaí
AK	yái
BU	yáí
OP	túbɔ́ú, yáí
OY	yaí
ET	yaí
EO	yáí, owéí, tɔ́bɔ́ʊ
BA	owéí tɔ́bɔ́ú, yáí
KL	
AP	owéí tɔ́bɔʊ
ID	owei tɔ́bɔ/túbɔ
OG	ɛnḯ oguei tɔbɔʊ
GM	ɛnĩ ówei tɔbɔ
EG	
WO	
FU	owei tɔbɔ́ʊ
AR	ɛnḯ tɔbɔʊ, ɛ yaí
OB	owei túbɔʊ
OT	
OE	owéí tʊbɔʊ, ɛnɪyaĩ
ME	owéí tʊbɔ, ɛnɪaɪ
KU	tʊbɔʊ
KB	owéí tʊbɔ, ɛnĩ yaí
WT	tʊbɔ
ON	owéí tɔbɔu, yai
IK	tuɓɔ́ú, yaí
EK	
KO	yaí
GB	tʊbɔʊ́
OR	tɔbɔʊ
AT	kálá tɔɓɔ, ásáátúu, *
BI	ówéí tʊɓɔ́, tʊɓɔ
Notes	

SON-IN-LAW

Defaka	wɔ ɓáí	J 195 *in-law*
NK	fói, i tɔɣu jie	
BD		
Ịḅanị	ɪ tʊwɔ́ɔ de	
Kalaḅa	tʊɓɔ, ɪyɛ ɔgɔ́ɔ, aram	
rị	tʊɓɔ	
BL		
KI	ɪya ɔgɔ́ɔ	
NE	fuá owei/ -ɓɔ, taɓá owei	
AK	huwói	
BU	fúó-wei, fóí	
OP	fúó owei	
OY	fuwó-wei	
ET	fúó-wei	
EO	fóí, fúó-wéi	
BA	ɛ fóí	
KL		
AP		
ID	fuo, ɛ foí	
OG	e fóí	
GM	ɛ fói	
EG		
WO		
FU	foi	
AR	ɛ fúei/fói/fúo	
OB	foi, fu ówei	
OT		
OE	fuó, e fei	
ME	fuó, foó, e fei	
KU	e fei, fuówei	
KB	fúówei	
WT	fúówei, e féi	
ON	fúówei	
IK	fóówei	
EK	fúó ówei, i foí	
KO	fúó/fúá/owei, i foí	
GB	fúówei, fóí	
OR	fúɜ́ tɔ́bɔʊ	
AT	i foíi	
BI	i féi	

Notes

SORE:WOUND

Defaka	
NK	ńnɔ̃
BD	
Ịḅanị	íⁱnɔ̃
Kalaḅa rị	ínɔ̃
BL	
KI	íⁱnɔ̃
NE	yɔ: ɪnɔ
AK	inɔ: ovíri
BU	ɛkɛ́té: ɪnɔ̃
OP	inɔ̃: ayá ínɔ̃
OY	akɛdɛ: ɪnɔ̃ũ
ET	inɔ̃: ayá ínɔ̃
EO	ɪyɔ́: ɪnɔ̃
BA	íyɔ́, ɪyɔ́: ɪnɔ̃
KL	
AP	ɪnɔ̃ũ̃
ID	ɪnɔ̃ũ̃: ovirí
OG	ɪnɔ̃ũ: ovirí, ɪnɔ̃ũ
GM	inɔ̃ũ: inɔ̃ũ
EG	
WO	
FU	(kalá) ɪnɔ̃ũ: ɪnɔ̃ũ
AR	ɪnɔ̃ũ
OB	ɪnɔ̃ũ: ɪnɔ̃ũ
OT	
OE	enɔ̃ũ, kii-ye
ME	ɛnɔ̃ũ: ɛnɔ̃ũ dɔ́lɔ́
KU	ɛnɔ̃ũ
KB	ɛnɔ̃: ãŋgɔ́ púló
WT	ínɔ̃ũ: ayá ínɔ̃ũ
ON	inɔ̃: ayá ínɔ̃
IK	inɔ̃ũ: ayá/ɔwɔ́ ínɔ̃ũ
EK	ɪnɔ̃ũ
KO	ɪnɔ̃ũ: ʊwɔ́ ínɔ̃ũ
GB	ɪnɔ̃ũ
OR	ɛ́nɔ̃
AT	ínɔ̃ɔ̃
BI	ínɔ̃
Notes	*ɪnɔ̃ŋũ

SOUND (V.I.)
Defaka
NK ófíó
BD
Ịḅanị fíé
Kalaḅa fíé
rị
BL
KI fíé
NE fie
AK ológu, hiye
BU fíé
OP
OY fiye
ET
EO fíyé
BA
KL
AP fíé
ID fie
OG fie
GM fie
EG
WO
FU fiye
AR fie
OB fiye
OT
OE fiyé
ME fié
KU fíé
KB fíé
WT fié
ON
IK
EK fíé
KO fíé
GB fíí
OR fíé
AT fíé
BI fíé
Notes *(õfiyo 2

SOUP		
Defaka	árúá	J 32
NK	fúlɔ́	
BD		
Ịḅanị	fúlɔ́	
Kalaḅa rị	fúlɔ́	
BL		
KI	fúlɔ́	
NE	fʊlɔ	
AK	hulɔ	
BU	fúlɔ́	
OP	fúlɔ́	
OY	fʊlɔ	
ET	fúlɔ́	
EO	fúlɔ́	
BA	fúlɔ́	
KL		
AP	fúlɔ́	
ID	fʊlɔ, fɪ-yaɪ	
OG	fɪ-yaɪ	
GM	fʊlɔ beni	
EG		
WO		
FU	fʊlɔ	
AR	ʊwɛmɛ	
OB	fʊlɔʊ	
OT		
OE	fʊlɔ́ʊ́	
ME	fʊlɔ́ʊ́	
KU	fúlɔ́ʊ́	
KB	fúlɔ́	
WT	fʊlɔ́	
ON	fúlɔ́	
IK	fúlɔ́	
EK	fúlɔ́ʊ́	
KO	fúlɔ́ʊ́	
GB	fúlɔ́ʊ́	
OR	fɔ́lɔ́	
AT	fúlɔ́	
BI	samḭ́nḭ́i	
Notes	*fɔlɔʊ 2	

SOUR, BE(COME) (AS SOUP) (V.I.)

Defaka						
NK					jínḗ	
BD						
Ịḅanị		gú↓nṹ	án↓gí			
Kalaḅarị	kãmbí [check]	kú↓nṹ			pí↓lá [check]	
BL						
KI	kḗmbi [not in dictionary]		án↓gí		pú↓lá[1]	[1] *tasteless, sour*
NE	kãmbí, kãmbılí					
AK		kunu				
BU	kámbí					
OP						
OY	kãmbı					
ET						
EO			ãŋgírí			
BA			ãŋgírí			
KL						
AP			ãŋgírí			
ID			a(n)gırı			
OG			agırı			
GM			agırı			
EG						
WO						
FU	kamĩ		agırı			
AR	kamĩ					
OB		kũmgbʊ	ãŋgırı			
OT						
OE		kũmgbɔ́				
ME		kũmgbɔ́				
KU		kúmgbɔ́				
KB						
WT						
ON						
IK	kámṹ					
EK		kúmgbɔ́		ĩmgbí		
KO		kúngbɔ́		ırgbí[2]	kɔlɔ́[3]	[2] *(fruit)* [3] *("porridge")*
GB					kɔlɔ́	
OR					lóú	ıı innovation
AT					lóú	
BI					lóó	
Notes	*kʒbi 1 *kũgbɔ 2					

SOUTH, DOWNSTREAM

Defaka	
NK	tie du
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	abaji sú^{l}kú
rị	
BL	
KI	ídérí ju, cúkú júu
NE	iderí dʊ
AK	ideri(mɔ̃ dɔ́ɔ
BU	támā́
OP	támī́/támū́
OY	iyerí ãŋga
ET	támū́
EO	támā́
BA	támā́
KL	
AP	támū́
ID	okũ
OG	okũ
GM	
EG	
WO	
FU	abadı
AR	
OB	abadı
OT	
OE	
ME	tamū́
KU	tɛ̃ī́, támū́
KB	támū́, tɛ̃ī́ ákʊ
WT	tɛ̃ī́ akú
ON	támū́
IK	támū́
EK	támū́
KO	támū́, tɛ̃ī́ ã́ŋga
GB	tá^{l}mū́
OR	tã́ṹ (ága)
AT	támū́
BI	kírímū́u

Notes

SPEAK (LANGUAGE) (V.T.)
Defaka
NK fíé
BD
Ịḅanị fíé
Kalaḅa fíé
rị
BL
KI kɔ̃ɔ̃́
NE fie
AK hiye
BU fíé, ɛrɛ
OP fíé
OY fiye
ET
EO fíyé
BA
KL
AP fíé
ID fie
OG fie
GM fie
EG
WO
FU fiye
AR fie
OB fiye
OT
OE fié
ME fié
KU fíé
KB (bɛ́lɛ́) fíé
WT bɛlɛı fie ?
ON
IK fíé
EK fíé
KO fíé
GB bɛɛlı fií
OR fíé
AT fíé
BI fé
Notes *fiye 2
\

SPEAR, FISH:HARPOON

Defaka	
NK	dumɔ
BD	
Ịḅanị	sʊɓa
Kalaḅa	sʊɓa/ sʊwa
rị	
BL	
KI	sʊɓa/ɪsʊɓa
NE	osoɓaɪ, numó
AK	nṹmɔ
BU	ɗúmṹ, ɔkáḩ: okpónḩá
OP	dúmṹ: okpónḩyó
OY	osogbaɪ: atesí, agba dumɔ
ET	agila
EO	dúmɔ̃
BA	osógbáí, dúmóṹ
KL	
AP	osógbáí: ɔkáḩ
ID	asigbẽĩ-ye: dumõũ
OG	dumõũ
GM	dumõ
EG	
WO	
FU	dumɔ̃ũ
AR	dumɔ̃ũ: eti
OB	dumõũ
OT	
OE	ago sugbẽĩ-eye, dumõũ
ME	
KU	ẽmbí ówéí: okponu
KB	ẽmbí ówéí, azúzóbáí, *
WT	ĩmbí ówéí, asósóbáí, *
ON	domõũ
IK	agalaá
EK	dumõṹ, otógbó
KO	ĩmbí ówéí: dumõṹ, okponṹ
GB	oborowéi: okponṹ
OR	ɔkarasɪ: ákatádíɔvɔ
AT	ɔgaĩ, ɔkarásɪ: ɪkpɔ́ʊ
BI	agɪla: sósóbá
Notes	*ɗomõũ 2

SPEAR, WAR

Defaka	ɪkparɪ gbe	J 76
NK	dumɔ	
BD		
Ịḅanị	sʊɓa	
Kalaḅa rị	ɓɛkɛré	
BL		
KI	ɓɛkɛré	
NE	ɓégɛrɛ	
AK	ɓégʊra	
BU	ɓɛɛrɛ	
OP		
OY	dumõ, bɛɛrɛ	
ET		
EO	bɛ́ɣɛ́rɛ	
BA		
KL		
AP	bɛ́ɛ́ré	
ID	ɛbɛɛrɛ, isɔ́kɪsɔ́kɪ	
OG	ɛbɛɣɛrɛ	
GM	asʊrʊ, ɛbɛɛrɛ	
EG		
WO		
FU	bɛɣɛrɛ	
AR	bɛɣɛrɛ	
OB	abɛɛrɛ	
OT		
OE	agba-yé	
ME		
KU	bɛɛrɛ	
KB	bɛrɛé ?	
WT	bɛrɛé ?	
ON		
IK	abɛɛrɛé	
EK	ɛbɛɛrɛé	
KO	ɛbɛɛrɛé/ɛbɛɛré	
GB	okponṹ, ɛbɛɛrɛé	
OR	ákatádíɔvɔ	
AT	ɔgaĩ	
BI	ɪkpátáa agɪla	
Notes	*ɛɓɛkɛrɛ/ɛɓɛkʊra 4	

SPIDER

Defaka	
NK	títeí ikaki
BD	
Ịbanị	ólóɣóńdó, ólóńˡdó
Kalaḅa rị	olókoŋgó-ɓa/-wa
BL	
KI	ólokóbiri-ɓa
NE	ɛtɛmɛ̃́tɛmɛ
AK	ɛtɛmɛtɛ́mɛ
BU	aɓóróɓóró-ɓá
OP	atámã́támã, abóróboro
OY	aboró warı kɔrı-wei
ET	atamãtámã
EO	abóróbóró-bá wárı kɔrı-*
BA	abóróbóró
KL	
AP	abóró dórí-wei
ID	ariri warı dori-wei
OG	ariri wárí dori-wei
GM	ɛtɛmɛtɛmɛ̃́
EG	
WO	
FU	akpáakpá
AR	ɔgıɔrı dákí-wei
OB	ariri deri-wei
OT	
OE	aboro
ME	aboro
KU	aburo
KB	aboro deri yɛɛ́/owéí
WT	aboro kɔrı owéí
ON	aboroboro wari kɔri owei
IK	atamãtámã
EK	
KO	atamãtámã
GB	wárí tamã
OR	odiá-dɛrı
AT	ıdıɔrígba
BI	ızɔrʊıgbáa

Notes

SPıLL (V.T.): (V.I.)	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ɔ́sú: ɔsʊ́
Kalaḅa rị	ɔ́sú-ˡmã́: ɔsú
BL	
KI	fukuú, ɔ́sṹ: ɔsṹ
NE	sará: sára
AK	hára, tóũ ?
BU	dɔ́sí ?
OP	tóú, dɔ́sí
OY	
ET	: dɔsıí
EO	dɔ́sú
BA	dɔ́sú
KL	
AP	dɔ́sú
ID	dɔsı/dɛsı: dɔsí/dɛsí
OG	dɔsı/dɛsı: dɔsí/dɛsí
GM	: dɔsı
EG	
WO	
FU	dɔsʊ: dɔsú
AR	dɔsú
OB	dɛsí
OT	
OE	: dɛsí
ME	: dɛsıí
KU	dɛsı
KB	: dısıí
WT	dɛsí
ON	dɛsí
IK	dɔsı
EK	dɔ́sú: dɔsí
KO	dɔ́sú: dɔsıí
GB	: kóró, ĩmbébélé, dɔsí
OR	salíı
AT	ɗɛ́sí, tɔ̃́ṹ
BI	dísí: dısí, kúró, puka
Notes	*ɗɔsı 2 vt *ɗɔsı-ı 5 vi

SPıRIT

Defaka	
NK	dúɔ́
BD	
Ịḅanị	témẽ́
Kalaḅa rị	témẽ́
BL	
KI	témẽ́
NE	tɛmɛ
AK	tɛmɛ
BU	témẽ́
OP	témẽ́
OY	tɛmɛ
ET	témẽ́
EO	témẽ́
BA	témẽ́
KL	
AP	témẽ́
ID	tɛmɛ
OG	tɛmɛ
GM	tɛmɛ
EG	
WO	
FU	témẽ́
AR	yɛmɛ, dʊɛı tɛmɛ
OB	amĩ́
OT	
OE	tımẽ́
ME	tɛmẽ́
KU	tımẽ́
KB	tímẽ́
WT	tɛmẽ́
ON	témẽ́
IK	témẽ́
EK	témẽ́
KO	témẽ́
GB	témẽ́
OR	témẽ́
AT	témẽ́
BI	témẽ́
Notes	*tɛmɛ 2

SPıT	
Defaka	
NK	(fúla sara)
BD	
Ịbạnị	fĩˡlá ŋ̍gúmã̄/ɓúmã̄
Kalaḅa rị	fĩˡlá ŋ̍gúmã̄/sárá
BL	
KI	fúˡlá sára
NE	fʊlá sara
AK	hula gbɛ́ɛ̃
BU	fúlá gbĩ
OP	fúlá gbɛ̃ĩ
OY	fʊlá gbĩ
ET	fúlá gbɛ̃ĩ
EO	fúlá gbɛ̃́ĩ
BA	fúlá gbɛ̃́
KL	
AP	fúlá gbĩ́
ID	fıla gbɛ́ĩ́
OG	fıla gbɛ̃́ĩ́
GM	fıla gbɛ̃́ĩ́
EG	
WO	
FU	fʊla gbıĩ́
AR	fıla gbeĩ́
OB	fıla gbɛ̃ĩ
OT	
OE	fılá gbɛĩ
ME	fılá gbɛĩ
KU	fílá gbɛ̃ĩ
KB	fílá gbɛ̃ĩ
WT	fılá gbeĩ́
ON	fílá gbɛ̃ĩ
IK	fílá gbɛ̃ĩ
EK	fílá gbĩ
KO	fíla gbɛ̃ĩ
GB	fĩˡlá gbɛ́ĩ́
OR	fálá éyɛ
AT	fílá bɔ̃́
BI	fílá nyɛ́
Notes	

SPLIT (V.T.):(V.I.)

Defaka	paya	J 363 vt
NK	púṹ	
BD		
Ịḅanị	pú	
Kalaḅa rị	pú	
BL		
KI	pú: puú	
NE	pu	
AK	pu	
BU	pú	
OP	pú	
OY	puu	
ET	pú	
EO	púú	
BA	pú	
KL		
AP	pú ?	
ID	puu: puú	
OG	puu: puú	
GM	pu	
EG		
WO		
FU	puu	
AR	pu	
OB	puu	
OT		
OE	puú	
ME	puú	
KU	pú	
KB	pú	
WT	puú	
ON	pú	
IK	pú	
EK	púú	
KO	púú: puií	
GB	púú	
OR	pú	
AT	pú	
BI	pólú, pú	
Notes	*puu 2 vt	
	*puu-i 5 vi	

SPOON

Defaka		
NK	ŋgazi	
BD		
Ịḅanị	ɛkwɛ	
Kalaḅa rị	ŋgajı, ɔkíkɔ	
BL		
KI	ıŋgajıí	
NE	ıŋgıasí, ɓɛlɛ tʊɔ-ye	
AK	ɗuhíye	
BU	ıŋgásı	
OP	iŋgási	
OY	ıŋgası	
ET	iŋgási	
EO	ıŋgásí/ıŋgásı	
BA	ıŋgásí	
KL		
AP	ıŋgásí	
ID	kuyɛ́rɛ	< Portuguese
OG	kuyɛ́rɛ/kuzɛ́rɛ	
GM	kuyɛ́rɛ	
EG		
WO		
FU	kuyɛ́rɛ	
AR	kuyɛ́rɛ	
OB	kuyɛ́rɛ	
OT		
OE	kuyɛ́rɛ, ıŋgası	
ME	kuyɛ́rɛ, ıŋgıásı	
KU	ɛ̃ŋgası	
KB	ɛ̃ŋgajií, koyɛ́rɛ	
WT	ıŋgazu	
ON	iŋgiási	
IK	iŋgási	
EK	ıŋgasí	
KO	ıŋgasí/ıŋgásı	
GB	ıŋgasí	
OR	gası	
AT	ágɛsí	
BI	igeji	

Notes

SQUEEZE (V.T.): (V.I.)

Defaka	
NK	íˡmḭ́
BD	
Ịḅanị	pɔnjí
Kalaḅa rị	pɔnjı
BL	
KI	: fã̄ŋgáˡlá
NE	zıbıgí, imḭ́, vɔdí
AK	pɔ̃ndi, hã̄ŋa
BU	imḭ́-mɔ̃
OP	emḭ́-mɔ̃: emḭ́
OY	zızıí
ET	imií
EO	imḭ́-mɔ̃: imḭ́
BA	imḭ́-mɔ̃
KL	
AP	imḭ́
ID	gɔgɔ/gʊgɔ, fɔdı, zabala, *
OG	pıpı, fɔdı, zabala: fɔ́dí
GM	imi-mɔ
EG	
WO	
FU	fãŋã, fɔtı, zabala
AR	fɔtı
OB	fɔdı, zabala
OT	
OE	apípí, ememe
ME	zabálá, apípí, ememe
KU	emimẽĩ
KB	emimeḭ́, zámbílá
WT	ememẽĩ, apípí
ON	eme-mɔ̃
IK	emememé
EK	fɔ́dí, yábálá, pípí
KO	fɔdí, yábálá, pípí
GB	fɔdí, fã̄ŋã́, pípí
OR	kpúrʊgı, imi
AT	emḭ́
BI	emi, ópúró, eminḭ́
Notes	*emi 3

Squirrel. Kay Wiliamson's original table for squirrel conflated terms for various different species of squirrel. These have now been split into a number of related tables.

Flying squirrels. Beecroft's flying squirrel, *Anomalurus beecrofti*, Derby's flying squirrel, *Anomalurus derbianus*

Notes: the same term *obii is applied to both species of flying squirrel almost throughout Ịjọ, except for Oporoma and related lects, which distinguish the two species. The name for Derby's in Oporoma, *akoloko, closely resembles the name for Giant Forest squirrel, suggesting a shift of the term. Brass and Bonny have a quite different term, an elaborate epithet which must have replaced the older term, apparently meaning 'bird of the man of the village'. Again, it is striking that the term is so very stable, given the apparent lack of salience of this mammal.

Giant forest-squirrel, *Protoxerus stangeri*

Defaka	
NK	
BD	
Ịbanị	
Kalaḃarị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	ɔkɔlɔkɔ
AR	
OB	
OT	
OE	
ME	
KU	
KB	
WT	ɔkɔ́lɔ́kɔ
ON	ɔlɔ́lɔ́kɔ
IK	
EK	
KO	
GB	
OR	
AT	
BI	

Notes: the form *olɔ́lɔ́kɔ is found across Ịjọ, although with a strange vowel shift in the eastern languages. It is clearly linked in some way with the Central Delta akoko and the Delta Edoid gbakoko. Since Ijoid is the longer form it is probably the older and these other languaghes have borrowed and shortened the word. A more scattered form, amgbapḭ́nà, occurs in some central languages, such as Oporoma and has no external parallels. The isolated form in Biseni, agbakoko, is likely to be a loan form Delta Edoid.

Geoffroy's G. Squirrel, *Xerus erythropus*

This species is found across Ịjọ terrain and vernacular names are recorded in non-Ijoid languages. However, no Ịjọ material has yet been made available.

Red-legged sun squirrel, *Heliosciurus rufobrachium*

Defaka	
NK	gbíɣírí
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅarị	gbíkírí
BL	
KI	
NE	gbeguru
AK	igbeguru
BU	gbéérú
OP	gbéérú, dúndu
OY	
ET	gbórú
EO	gbérú
BA	gbérú
KL	
AP	
ID	ogboɣoru
OG	ogbooru
GM	
EG	
WO	
FU	ugbooru
AR	
OB	ugbooru
OT	
OE	
ME	gború
KU	dúnṹ
KB	gbórú
WT	dunṹ
ON	
IK	gbórú
EK	
KO	dúdú
GB	
OR	
AT	
BI	

Notes: there appear to be two distinct lexemes for this squirrel, scattered across the range of the animal, ***dũdũ** and ***ogboɣoru**. The former is much the same in all lects, but the latter has been shortened and the vowels undergone fronting in many places. This name also occurs in the name of the Giant forest squirrel in the easternmost lects. Neither of these names have any parallels in neigbouring languages.

Tree squirrels, *Funisciurus* spp. Redless tree squirrel, *Funisciurus anerythrus,* Orange-headed tree squirrel, *Funisciurus leucogenys,* Fire footed tree squirrel, *Funisciurus pyrrhopus*

The three *Funisciurus* spp. have the same name in most languages and are therefore listed in three parallel columns.

	Redless tree squirrel	Orange-headed tree squirrel	Fire footed tree squirrel
Defaka			
NK			
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅarị			
BL			
KI			
NE	kɛ́kʊrʊ		
AK	ɛkɛkurukɛ́ɛ		
BU			
OP			
OY	ʊgbɛ		
ET			
EO	ʊgbɛ́		
BA	ʊgbɛ́		
KL			
AP	ʊgbɛ́		
ID	ĩmgbɛ/ugbɛ		
OG	ʊgbɛ/ugbɛ		
GM	ʊgbɛ		
EG			
WO			
FU	ugbɛ		
AR	ʊgbɛ		
OB	ugbɛ		
OT			
OE	ogɓɔ̃		
ME	ɔgbɔ́		
KU	ɔgbɔ́		
KB			
WT	ɔgbɔ́		
ON	ʊgbɛ́		
IK			
EK	okpoí		
KO	okpoí, kɛ́kʊrʊ		
GB	okpeí		
OR	ékereke		< Central Delta
AT			
BI			

Notes: the most puzzling aspect of the names for tree-squirrel is the disjunct distribution of the **kɛ́kuru** forms, which occur at the eastern and western ends of the range of Ịjọ. The Central Delta languages have ekereke or okoroko, which appears to be related. Perhaps this is originally Central Delta, was loaned into early Ijoid and then was displaced through much of the central region.

Squirrel.

Defaka	
NK	gbíɣírí
BD	
Ịḅanị	piri ofũ̃ŋguru
Kalaḅa rị	gbíkírí
BL	
KI	íkpã̄ĩ
NE	gbeguru, kɛ́kʊrʊ
AK	igbeguru, ɛkɛkurukɛ́ɛ
BU	gbéérú
OP	gbéérú, dúndu, *
OY	ʊgbɛ
ET	gbórú
EO	gbérú, ʊgbɛ́
BA	gbérú, ʊgbɛ́
KL	
AP	ʊgbɛ́
ID	ogboɣoru, ĩmgbɛ/ugbɛ
OG	ogbooru, ʊgbɛ/ugbɛ
GM	ʊgbɛ
EG	
WO	
FU	ɔkɔlɔkɔ = ugbooru, ugbɛ
AR	ʊgbɛ
OB	ugbooru, ugbɛ
OT	
OE	(ogɓɔ̃
ME	gború, ɔgbɔ́
KU	ɔgbɔ́, dúnṹ, *
KB	gbórú
WT	okɔ́lɔ́kɔ, dunṹ, ɔgbɔ́
ON	olɔ́lɔ́kɔ, ʊgbɛ́
IK	gbórú
EK	okpoí
KO	okpoí, kɛ́kʊrʊ, dúdú
GB	okpeí
OR	ékereke
AT	atã̄
BI	tʊkpılı-yɛ́
Notes	*gbekuru ?vwls 2

SQUIRREL

Defaka	
NK	gbíɣírí
BD	
Ịḅanị	piri ofũ̃ŋguru
Kalaḅa rị	gbíkírí
BL	
KI	íkpã̄ĩ
NE	gbeguru, kɛ́kʊrʊ
AK	igbeguru, ɛkɛkurukɛ́ɛ
BU	gbéérú
OP	gbéérú, dúndu, *
OY	ʊgbɛ
ET	gbórú
EO	gbérú, ʊgbɛ́
BA	gbérú, ʊgbɛ́
KL	
AP	ʊgbɛ́
ID	ogboɣoru, ĩmgbɛ/ugbɛ
OG	ogbooru, ʊgbɛ/ugbɛ
GM	ʊgbɛ
EG	
WO	
FU	ɔkɔlɔkɔ = ugbooru, ugbɛ
AR	ʊgbɛ
OB	ugbooru, ugbɛ
OT	
OE	(ogɓɔ̃
ME	gború, ɔgbɔ́
KU	ɔgbɔ́, dúnṹ, *
KB	gbórú
WT	okɔ́lɔ́kɔ, dunṹ, ɔgbɔ́
ON	olɔ́lɔ́kɔ, ʊgbɛ́
IK	gbórú
EK	okpoí
KO	okpoí, kɛ́kʊrʊ, dúdú
GB	okpeí
OR	ékereke
AT	atã́
BI	tʊkpılı-yɛ́
Notes	

STAB, PIERCE (V.T.)

Defaka	ãŋga	J 364 *pierce*
NK	tém̀	
BD		
Ịḅanị	tímḩ	
Kalaḅa rị	témḩ	
BL		
KI	témḩ	
NE	temĩ	
AK	temĩ	
BU	témḩ	
OP	témḩ, sɔ́kí	
OY	kií, temḩ	
ET	témḩ	
EO	tímḩ, sɔ́kí	
BA	témḩ, sɔ́kí	
KL		
AP	témḩ	
ID	temĩ	
OG	kui, timĩ	
GM	kui, timĩ	
EG		
WO		
FU	timĩ	
AR	timĩ	
OB	temĩ	
OT		
OE	temḩ	
ME	temḩ	
KU	kí, témḩ	
KB	témḩ	
WT	temḩ	
ON	témḩ	
IK	gbéḩ, témḩ	
EK	témḩ	
KO	témḩ	
GB	témḩ	
OR	píé	
AT	tómṹ	
BI	gu	
Notes	*temĩ 2	

STAND (V.I.)

Defaka	ũũ síá	J 272 *stand (up)*
NK	tíé	
BD		
Ịḅanị	sɛ́ fĩnıí	
Kalaḅa rị	sɛ́	
BL		
KI	cíɛ́	
NE	tıɛ	
AK	tiɛ/tiyɛ	
BU	tíɛ́	
OP	tíɛ́	
OY	tiyɛ	
ET	tíɛ́	
EO	tíyɛ́	
BA	tíɛ́	
KL		
AP	tíɛ́	
ID	tiye	
OG	tie	
GM	tıɛ	
EG		
WO		
FU	tiyɛ	
AR	tıɛ	
OB	tıɛ	
OT		
OE	tıyɛ́	
ME	tıɛ́	
KU	tíɛ́	
KB	tíɛ́	
WT	tıɛ́	
ON	tíɛ́	
IK	tíɛ́	
EK	tíɛ́	
KO	tíɛ́	
GB	tíé	
OR	(sorí) tíɛ!	
AT	síɛ́/sɛ́, soríi, sori sɛ́ɛ	
BI	sɛ́, sɛ́ súũ	
Notes	*tıyɛ 2	

STAR		
Defaka	ípí↓nḟ	J 118
NK	ípínḟ	
BD		
Ịḅanị	ɓálolo	
Kalaḅa rị	loliá	
BL		
KI	loliá	
NE	lólia-ɓá	
AK	kúwɛi	
BU	kúí, ɪkákáí	
OP	ikákáí	
OY	kʊwɛ	
ET	ikákáí	
EO	kúí, ɪkákáí	
BA	kué	
KL		
AP	kúí	
ID	kʊɪ	
OG	kʊɪ	
GM	agʊra	
EG		
WO		
FU	kɔɪ	
AR	kɔɪ, kuɛɪ ?	
OB	agʊra	
OT		
OE	agʊra	
ME	agʊra	
KU	ɛkíkáí	
KB	ɛkíkáí	
WT	ɪkíkáí	
ON	ikíkáí	
IK	ikíkái	
EK	ɪkákáí	
KO	ɪkákáí	
GB	ɪkákáí	
OR	ɛkará	
AT	emiɓalá	
BI	ɪmũɓɪla	
Notes	*lolia 1 (EI)	
	*ɪkakaɪ 2 (Ịzọn)	
	*kʊwɛɪ ? (Ịzọn)	
	*emĩɓala 1 (ɪĩ	

STARCH, POUNDED

Defaka			
NK	sɔ́ɣɔri akpɔkuru		
BD			
Ịḅanị			
Kalaḅa rị	sıtási		
BL			
KI			
NE	esũ		
AK	isíi		
BU	osṹ		
OP	osṹ		
OY	usṹ		
ET			
EO	usí		
BA	usí		
KL			
AP	osḩ		
ID	isí/usí		
OG	isḩ		
GM	usí		
EG			
WO			
FU	usí		
AR	usí		
OB	osí		
OT			
OE	osṹ		
ME	osṹ		
KU	osí		
KB	osḩ		
WT	osḩ		
ON			
IK	gbe osuṹ, osṹ		
EK	osṹ		
KO	osṹ		
GB	osṹ		
OR	zagbá		
AT	stáshı		
BI	osí		
Notes	*osĩ irregular	2	Vowels

STAY, LIVE: STAYED, LIVED (V.I.)

Defaka	mbaa	J 384 *dwell*
NK	time	
BD		
Ịḅanị	fınḩ́, ŋ́ˡgá	
Kalaḅa	áŋˡgá, simḕ	
rị		
BL		
KI	áŋˡgá, simḕ	
NE	ãŋgá, timḩ́	
AK	timĩ, ãŋgáa	
BU	ãŋgá, tímḩ́	
OP		
OY	ãŋgá, iyẽrḩ́	
ET		
EO	ãŋgá	
BA		
KL		
AP	ãŋgá	
ID	emi: timĩ	
OG	emi: kimi ?	
GM		
EG		
WO		
FU	aga, emi: timĩ	
AR	emḩ́: timĩ	
OB	emi: timĩ	
OT		
OE	emḩ́: timḩ́	
ME	emḩ́: timḩ́	
KU	emḩ́: tímḩ́	
KB	tímḩ́	
WT	timḩ́	
ON		
IK		
EK	ãŋgá	
KO	emḩ́: tímḩ́	
GB	tímḩ́	
OR	tú	
AT	émḩ́: súmṹ	
BI	sṹ	
Notes	*timĩ 3?	

STEAL (V.T.)

Defaka	ɛ́w̃ɛ̃	J 322
NK	fúrú	
BD		
Ịḅanị	fúrú	
Kalaḅa rị	fúrú	
BL		
KI	fúrú	
NE	furu, ogé	
AK	huru	
BU	fúrú, pírí-ɣɛ ye kɔ̃	
OP	fúrú	
OY	furu	
ET	fúrú	
EO	fúrú	
BA	fúrú	
KL		
AP	fúrú	
ID	furu	
OG	furu	
GM	furu	
EG		
WO		
FU	furu	
AR	furu	
OB	furu	
OT		
OE	furú	
ME	furú	
KU	fúrú	
KB	fúrú	
WT	furú	
ON	fúrú	
IK	fúrú	
EK	fúrú	
KO	fúrú	
GB	fúrú	
OR	fúrú	
AT	fúrú	
BI	fúrú	
Notes	*furu 2	

STEEP SIDE OF RIVER

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	
NE	
AK	
BU	oƃóóró, asá
OP	
OY	
ET	
EO	
BA	
KL	
AP	ogbóóró
ID	okófá
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	obóóró
AR	
OB	asa
OT	
OE	asa
ME	asa
KU	asa
KB	asaá
WT	asa
ON	
IK	
EK	asaá
KO	asaá
GB	asaá
OR	ekúre
AT	okuróko
BI	ibóo

Notes

STEP OVER (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	sáɓá kóró
Kalaḅa rị	mɛ̃́njí sáɓá
BL	
KI	
NE	asaɓá ɓɔgɔ
AK	ahaba
BU	asáɓá
OP	
OY	asaba
ET	
EO	asábá
BA	
KL	
AP	asábá
ID	(desĩ asaba
OG	asaba
GM	desi
EG	
WO	
FU	asaba
AR	asaba
OB	asaba
OT	
OE	asíbá, desi
ME	asíbá
KU	asíbá
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	asábá
KO	asábá (bɛ̃́ĩ́)
GB	asábá
OR	ásaɓaɪ
AT	ásáˡɓá
BI	bɛ̃́, áˡsíɓa
Notes	*asaɓa 3?

STERN (OF BOAT)

Defaka	
NK	lúɣúmã́
BD	
Ịbanị	árú nṹnẽ́, nṹnẽ́
Kalaba	ɗúkúˡnó
rị	
BL	
KI	ɗúkúnõ
NE	ekuré
AK	ikúre
BU	ɪfã́
OP	ɔfã́
OY	ʊfã́, diimɔ
ET	ufã́
EO	díɣímɔ̃́
BA	(árú) díɣímɔ̃́
KL	
AP	díí-mɔ̃́
ID	dẽĩ-mɔ/dĩĩ-mɔ
OG	dẽŋĩ-mɔ/dĩŋĩ-mɔ
GM	arʊ dẽĩ-mɔ
EG	
WO	
FU	(ar̃ũ dĩĩ-mɔ
AR	dẽĩ-mɔ
OB	dĩĩ-mɔ
OT	
OE	ɔfã́
ME	ɔfã́
KU	ɔfã́
KB	ɔfṹŋɔ̃/ɔfṹɔ̃
WT	ʊfã́
ON	árú fá ?
IK	árú úfã́, ufã́
EK	ukuré
KO	ukuré
GB	ukuré
OR	eti, árú éti
AT	árú ɔ́fã́ĩ, ɔ́fã́ĩ
BI	árú ɔ́fĩ́ɔ̃́ɔ̃

Notes

STICK

Defaka	tḭ̃ḭ̃	J 61
NK	tḭ́	
BD		
Ịḅanị	sí	
Kalaḅarị	sḭ́	
BL		
KI	cḭ́, iɓike, ataɓaka	
NE	tĩ (ikiɓa), ĩmgbeké	
AK	tɛĩ, ĩmgbéke	
BU	tḭ́	
OP	ĩmgbéké, ḭ́mgbéké	tɛ̃́ḭ́
OY	ĩmgbéké, ogbolo	
ET	tɛ̃́ḭ́ ɓírí	
EO	tḭ́, ogbóló, ĩmgbéké	
BA	tḭ́ bírí	
KL		
AP	ogbóló	
ID	tĩ	
OG	tĩ	
GM	tĩ	
EG		
WO		
FU	ogbolo	
AR	tĩ, tɛ̃	
OB	tĩ, ogbolo	
OT		
OE	tɪḭ́	
ME	tɪḭ́	
KU	tɪḭ́	
KB	tḭ́	
WT	tɪḭ́	
ON	gbísá	
IK	tɛ̃́ḭ́, gbísá	
EK	tḭ́/gbísá	
KO	tḭ́, gbásá, ĩmgbeké	
GB	tḭ́	
OR	tíí, ígbóró	
AT	sí	
BI	sí	

Notes

STIR (V.T.)

Defaka	
NK	púɣuru
BD	
Ịḅanị	píɣirí/píirí
Kalaḅa	pí^{ı}kírí
rị	
BL	
KI	píkí^{ı}rí
NE	wagí, pigirí
AK	wági
BU	ɓéɛ́lí, gbókó ?
OP	
OY	gbooró, waí, kpokó
	waí
ET	
EO	bɛ́ɣɛ́lí
BA	bɛ́ɣɛ́lí
KL	
AP	bɛ́ɛ́lí
ID	waí, bɛɛlı
OG	zeɣere
GM	kobo bɛdı, gbooro
EG	
WO	
FU	ziɣere
AR	zeɣere
OB	gbooro
OT	
OE	gboóró
ME	gboóró
KU	waı, gbóóró
KB	gbóóró, waí
WT	gboóró, waí
ON	
IK	waí
EK	waí
KO	gbóóró, waí
GB	waí
OR	gbóoru
AT	waʊ, gbóóró
BI	wɛɛ́
Notes	*wakı 1

STOMACH

Defaka	ɪtɔ	J 15
NK	fúr ɓie, (nsaka) ?	
BD		
Ịḅanị	fúró ˡbíé ákpa	
Kalaḅa rị	fúˡró ákpá	
BL		
KI	ɓʊlɔ ɓíe	
NE	furó akpa	
AK	ɓiri akpa	
BU	opú fúró	
OP	bírí bólóú, *	
OY	biri bolou	
ET	biri bolou	
EO	(biri bolou)	
BA	bírí búlóbú	
KL		
AP	opú furou	
ID	biri bulou (bu)	
OG	biri bulou	
GM	opu ífurou	
EG		
WO		
FU	bilebu	
AR		
OB	biri ifurou	
OT		
OE	ãmbá	
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	fúrou bulou	
KO	akpaá, bírí	
GB	fúroú bulou	
OR	furo	
AT	fúró	
BI	ándɛ ɓile	

Notes

STONE

Defaka	
NK	ikputu
BD	
Ịḅanị	dápírí
Kalaḅa rị	ɗŭɓárí
BL	
KI	ɗŭpárí
NE	ikpútú
AK	ikputu
BU	ikpútú
OP	ikpútú
OY	ɪkɛ, sutónu
ET	ikpútú
EO	ikpútú, ɪkɛ́
BA	ikpútú
KL	
AP	ikpútú
ID	ikɛ, igu
OG	sɪmḯtɪ, igu
GM	po ye
EG	
WO	
FU	pou yé
AR	ɔkúta
OB	ugu
OT	
OE	okútá,ogŭ póú yé
ME	okútá
KU	po ye
KB	ogŭ
WT	ekpúdú
ON	ekpúdú
IK	ikpútú
EK	ugú, ikpútú
KO	ugu, ikpútú
GB	ugú
OR	ikputu ?
AT	ikpútú, ówŭ ígbɔ
BI	íkúpáára
Notes	*ikputu 2

STORE (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	kéˡké
Kalaḅa rị	kóˡkó
BL	
KI	kóˡkó
NE	kokó
AK	kóko
BU	kókó
OP	kókó
OY	
ET	dí
EO	kókó
BA	kókó
KL	
AP	kókó
ID	gbalɪ
OG	wɛrɪ
GM	gbɛ̃
EG	
WO	
FU	koko-mɔ
AR	sĩ
OB	kekere, gbaĩ
OT	
OE	gbaĩ́
ME	kokó
KU	gbaĩ
KB	wɛ́rí
WT	wɛrí
ON	kókó
IK	kókó, dí
EK	kókó
KO	kókóú
GB	kókó
OR	(íyé) díi
AT	wɛ́rí
BI	gbɛ́ (wɔ́rú)
Notes	*koko(ũ 2

STOREHOUSE FOR YAMS

Defaka	
NK	ɓuru wari
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ɓuru warı
BL	
KI	
NE	ɓurú tʊa/koko warı
AK	ɓuru kóko wari
BU	ɛdɛ́
OP	
OY	adɛ́
ET	
EO	búrú tʊ́wa warı
BA	
KL	
AP	ɛdɛ́
ID	buru wárí
OG	ɛkpɛkpɛ
GM	buru tʊ́á warı
EG	
WO	
FU	buru tınã́
AR	
OB	
OT	
OE	ele, buru ele
ME	ele, adɛ
KU	adɛ, abá
KB	adɛɛ́
WT	adɛ
ON	
IK	
EK	ɛdɛɛ́
KO	ɛdɛɛ́, abá
GB	ɛdɛɛ́
OR	
AT	ábã́
BI	adʊdɔ́, buru adʊdɔ́ɔ

Notes

STORM
Defaka
NK arusée
BD
Ịḅanị irisé
Kalaḅa erisé
rị
BL
KI irisií
NE ebirí
AK ibíri
BU ibírí
OP ebírí, kímẽ̃ĩ
OY kime
ET ebirí
EO ebírí
BA ebírí
KL
AP ebírí, kímẽ
ID ebiri, ekimã/ekime
OG ebiri
GM ebiri
EG
WO
FU ebiri
AR ebiri
OB ekime
OT
OE kimẽ, ebiri
ME kimẽ
KU kímẽ
KB ekímẽ, ebiri
WT kimẽ
ON kímẽ
IK kímẽ
EK kímã
KO kímã, ebirí
GB kímẽ
OR ekimũ
AT ekimũ
BI ecimi, fɔ́n
Notes

STORY		
Defaka	ló^{l}gó	J 133
NK	ló^{l}gó	
BD		
Ịḅanị	egberi ?	
Kalaḅa rị	ílúkú, [+ ólókó CJ]	
BL		
KI	kaboó ?	
NE	egberí	
AK	igbéri	
BU	egbérí/igbérí	
OP	egbérí	
OY	igberí	
ET	egberií	
EO	egbérí	
BA	egbérí	
KL		
AP	egbérí	
ID	egberi	
OG	egberi	
GM	egberi	
EG		
WO		
FU	egberi	
AR	egberi	
OB	egberi	
OT		
OE	egberi	
ME	egberi	
KU	egberi	
KB	egberií	
WT	egberi	
ON	egberi	
IK	egberí	
EK	egberí	
KO	egberí, dúú	
GB	egberí	
OR	egberi	
AT	egberi	
BI	egberi	
Notes	*egberi 1	

STRAıGHT, BE(COME)(V.I.)

Defaka	
NK	gbɔ̃́, (gbúkúkú)
BD	
Ịḅanị	sʊ́ʊ́
Kalaḅa	sʊʊ̃́, tʊkʊ́
rị	
BL	
KI	gbʊ́sʊ́nʊ̃́
NE	gbololó, gbɔ́ĩ
AK	doũ
BU	gɔ́mʊ̃́ʊ̃́
OP	gɔmʊ̃ʊ̃
OY	gɔmʊ̃ʊ̃́
ET	gbásíí, gɔmʊ̃ʊ̃́
EO	gbámʊ̃́ʊ̃, gɔ́mʊ̃́ʊ̃́
BA	gbásíı, gɔ́mʊ̃́ʊ̃́
KL	
AP	gɔ́mʊ̃́ʊ̃́
ID	gɔmʊ̃ʊ̃, tie
OG	gɔmʊ̃ʊ̃
GM	gɔmʊ̃ʊ̃
EG	
WO	
FU	tıɛ
AR	tıɛ, gɔmʊ̃ʊ̃
OB	gɔmʊ̃ʊ̃
OT	
OE	gɔmʊ̃ʊ̃
ME	gɔmʊ̃ʊ̃
KU	gɔmʊ̃ʊ̃
KB	gɔmʊ̃ʊ̃́
WT	gɔmʊ̃ʊ̃
ON	gɔmʊ̃ʊ̃
IK	gɔmʊ̃ʊ̃́, gbásí
EK	gɔmʊ̃ʊ̃́
KO	gɔmʊ̃ʊ̃́/gomʊ̃ʊ̃́
GB	gomʊ̃ʊ̃́
OR	sʊwɛ́ĩ
AT	kpóróró, gamʊ̃
BI	gbõĩ
Notes	

STRAIN, FILTER (V.T.)

Defaka	
NK	kérere-mã
BD	
Ịḅanị	ɛ́kɛ́-mãá
Kalaḅa rị	ɛ́kɛ́-ˡmã́
BL	
KI	
NE	kıá
AK	akia
BU	kíá
OP	
OY	kıyá
ET	
EO	kíyá
BA	
KL	
AP	kíá
ID	kıa
OG	kıa
GM	
EG	
WO	
FU	kıa
AR	fãŋã
OB	kıa
OT	
OE	kıá
ME	kıá
KU	fʊ́ã́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kíá
KO	kíá
GB	kíá
OR	kíá
AT	kíá
BI	cá
Notes	*kıya 3

STRETCH (ROPE) (V.T.)

Defaka	
NK	nyanã ?
BD	
Ịḅanị	sú, nṹnṹ finjí
Kalaḅa rị	sú'ṹ/sṹ, finjí
BL	
KI	
NE	sũ, fĩndi-mɔ̃
AK	nɔnɔ̃ híndi
BU	sṹ
OP	
OY	sɔ́ɔ̃, sɔɛ́ĩ
ET	
EO	sɔ́ɔ̃
BA	
KL	
AP	sṹ
ID	finḭ́-mɔ, sũ-mɔ, sũ
OG	sũ
GM	sũ
EG	
WO	
FU	sũ
AR	sũ
OB	sũ
OT	
OE	finḭ́-mɔɔ́, sãã̄-mɔ̃, sʊṹ
ME	kpɔ̃ɔ̃, sʊṹ/sɔ̃ɔ̃
KU	sṹ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kpṹ sṹ
KO	sṹ
GB	sṹ, sṹ-mɔ̃
OR	súmɔ
AT	fúnṹ-mɔ̃, sṹ-mɔ̃ɔ
BI	sṹ
Notes	*sũũ 2?

STRING (FISH ON BAMBOO)

Defaka		
NK	tínɛ̃́	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa		
rị		
BL		
KI		
NE	tɪnɛ	dictionary: *thread, reeve, skewer*
AK	tínã	
BU		
OP		
OY		
ET		
EO		
BA		
KL		
AP		
ID	tɪnɛ	
OG	tɪnɛ	
GM		
EG		
WO		
FU	tɪnɛ	
AR		
OB	tɪnã	
OT		
OE	tɪnɛ̃́	
ME		
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK		
KO	tínɛ̃́	dictionary
GB	tínɛ̃́	
OR		
AT		
BI		
Notes	*tɪnã 2	[This gloss extracted from PɪERCE (FISH)]

SUCK (BREAST)

Defaka		
NK	ńdó	
BD		
Ịḅanị	ńdó	
Kalaḅa rị	ńdó	
BL		
KI	(índó) ńdó	
NE	ĩndo	
AK	ĩndo	
BU	ĩndó	
OP	ĩndó	
OY	ĩndou	
ET	ĩndó	
EO	ĩndó	
BA	ĩndó	
KL		
AP	ĩndóú	
ID	ĩndo/idou	
OG	idou	
GM	idou ?	
EG		
WO		
FU	idou	
AR	idou	
OB	ĩndou	
OT		
OE	ẽndóú	
ME	ẽndóú	
KU	ẽndóú	
KB	ẽndóú	
WT	ẽndóú	
ON	ĩndó	
IK	ĩndó	
EK	ĩndóú	
KO	ĩndóú	
GB	ĩndóú	
OR	ídó	
AT	ídṍī dóõ, dṍ	
BI	índ́ó	
Notes	*ĩdõũ/ĩd̃õũ 2	= *breast*

SUCK (ORANGE)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	nɔ̃́njí ?
Kalaḅa	nɔ̃́nˡjí
rị	
BL	
KI	fĩ́
NE	fɔfɔ́, mɔ̃mbí
AK	fɔfɔ́, hɛ, pɔ ɓou
BU	táɓá, ɓóú
OP	bóú, dɔ́
OY	bou
ET	
EO	tábá
BA	fĩ́
KL	
AP	bóú
ID	taba
OG	taba
GM	taba ?
EG	
WO	
FU	taba
AR	taba
OB	taba
OT	
OE	tabá
ME	tabá
KU	tíbá
KB	dú
WT	tabá
ON	tábá
IK	(alalánda) taɓa/ɓou
EK	tábá
KO	tábá
GB	tábá
OR	táɓa!
AT	táɓá
BI	tíɓá

Notes

SUFFERING

Defaka	
NK	okwori
BD	
Ịḅanị	si arí
Kalaḅa rị	tɔ́rʊ́ si ɛrí ?
BL	
KI	tɔ́rʊ́ si ɛrɪ
NE	ɪyá
AK	iyáa
BU	ɔyá
OP	
OY	ʊyá
ET	
EO	ʊyá
BA	ʊya
KL	
AP	ʊyá
ID	eya
OG	ʊya
GM	uya
EG	
WO	
FU	ʊya
AR	ʊya
OB	ʊya
OT	
OE	ɔya, ovirí
ME	ɔya, ovirií
KU	ɔya
KB	akaĩ, ɔyaá, ovírí
WT	ʊya, ovírí
ON	
IK	
EK	ʊyaá
KO	ʊyaá
GB	ʊyaá
OR	ɔpʊ́mã
AT	ɔya
BI	ɔya
Notes	*ɪya ? 1 vowels irregular Probably < Urhobo oja

SUGAR-CANE

Defaka		
NK	mḭ́ḭ́m̃ɔ̃ŋɔ̃	
BD		
Ịḅanị	ŋ́gwɔ	
Kalaḅa	ŋ́gwɔ/ḭ́ŋgwɔ	
rị		
BL		
KI	ŋ́gwɔ/ḭ́ŋgwɔ	
NE	ḭ́ŋgʊɔ́	
AK	ikpúu	
BU	ikpú, ɪzɔ́ íkpú, *	
OP	okpú	
OY	ukpṹ	
ET	okpuṹ	
EO	ukpú	
BA	ukpú, ukpṹ	
KL		
AP	ukpú	
ID	ikpṹ/ukpṹ	
OG	ikpṹ	
GM	ukpú	
EG		
WO		
FU	ukpú	
AR	ukpú	
OB	okpú	
OT		
OE	okpu	
ME	okpu	
KU	okpu	
KB	okpuú	
WT	okpu	
ON	okpu	
IK	okpuṹ	
EK	ukpuṹ	
KO	ukpuú/ukpuṹ	
GB	okpuṹ	
OR	tábá íkpu	
AT	ikpu	
BI	íkpúrókpúu, ikpu	pɪrɛ

Notes

SUIT, FIT (OF CLOTHES) (VT)

Defaka			
NK	ɓú gbɛ̃̃ĩ		
BD			
Ịbạnị	gbɛ́↓ɛ́		
Kalaḅa rị	gbɛ́↓ɛ́, kɛ́ɛ̃̃ĩ̃, gbásí		
BL			
KI	ɓú gbɛ̃̃ĩ̃		
NE	fía, ɛgbɛ		
AK	híya		
BU	fíá, ɛgbɛ́		
OP			
OY	agbɛ		
ET			
EO	ɛgbɛ́		
BA	ɛgbɛ́		
KL			
AP	ɛgbɛ́		
ID	ɛgbɛ		
OG	ɛgbɛ		
GM			
EG			
WO			
FU	ɛgbɛ		
AR	ɛgbɛ		
OB	ɛgbɛ		
OT			
OE	agbɛ́		
ME	agbɛ́		
KU	agbɛ́		
KB	agbɛí		
WT	agbɛ́		
ON			
IK			
EK	ɛgbɛ́		
KO	ɛgbɛ́		
GB	ɛgbɛ́		
OR	ɛ́kpɛ́		
AT	gbɛ́		
BI	gbɛ́		
Notes	*ɛgbɛ 2	EI gbɛ̃↓ĩ perhaps cognate	

SUN		
Defaka	ʊ́ɔ	J 116
NK	órúá	r-(w̃
BD		
Ịḅanị	ɪrʊá	
Kalaḅa	í↓rʊ́á	
rị		
BL		
KI	é↓rʊ́á	
NE	ɪrʊ́a, ɛrʊa	
AK	iwura	w-r
BU	ɪwʊ́ráʊ́, ɪvʊ́rã̄ʊ̃	w-r-(w̃
OP	ɔwʊ́ráʊ́	
OY	ʊraʊ	
ET	uwʊ́ráʊ́	
EO	wʊ́ráʊ́, agbalá	
BA	agbálá, ʊráʊ́	
KL		
AP	wʊ́ráʊ́	
ID	er̃ẽ̃ĩ, agbala	
OG	agbála	
GM	agbalá	
EG		
WO		
FU	ɔvɔ̃r̃ĩ́	
AR	er̃ẽ̃ĩ, agbalá	
OB	agbala	
OT		
OE	ɔwʊ́rá	wura
ME	ɔwʊ́rá	
KU	ɔrá	ra
KB	ɔrá	
WT	oróá	rua
ON	uwʊ́ráʊ́	wura(w̃u
IK	uwʊ́ráʊ́	
EK	ʊráʊ́	
KO	ʊráʊ́	
GB	ʊwʊ́ráʊ́	
OR	ɔ́wárá	wara
AT	árʊ́wa	ruwa
BI	énĩ́i, ɔ́rʊ́wá	
Notes	*ɪrʊwaʊ	ɪrʊwaʊ
	ɪrʊ aʊ	ɪwʊraʊ
	ɪrʊ a	ɪwʊra

SUNRISE

Defaka	
NK	órúá pũ
BD	
Ịḅanị	ɪrʊá pááɓó ɓʊ, *
Kalaḅa rị	dede otúka
BL	
KI	epepeé
NE	ɪrʊ́a pagá
AK	iwura pu
BU	ɪwʊ́ráʊ́/ɪvʊ́rã̄ʊ̃ pá
OP	ɔwʊ́ráʊ́ páá/pʊ́ʊ́ ífíyé
OY	ʊraʊ paa
ET	uráú pú ɓó-mẽ̄nẽ̄
EO	wʊ́ráʊ́ páɣá (ífíé)
BA	agbálá paɣa
KL	
AP	wʊ́ráʊ́ páá
ID	eɾ̃ẽ̃ sorí/sou bo
OG	baí bo, pekéi eɾ̃ẽ̃
GM	baláa
EG	
WO	
FU	eɾ̃ẽ̃ sori
AR	bála
OB	eɾ̃ẽ̃ serí bo-dɛɪ
OT	
OE	ɔwʊ́rá páá
ME	eɾ̃ẽ̄ẽ̄ sʊɛ̃
KU	eɾ̃ẽ̄ẽ̄ pu bó
KB	ɔrá pua
WT	oroá pu bó-yẽ̄ẽ̃
ON	uwʊ́ráʊ́ pá/pʊ́ ífíé
IK	uwʊ́ráʊ́ páá/pʊ́
EK	ʊráʊ́ páá
KO	ʊráʊ́ páá, púbó éɾ̃ẽ̄ẽ̄
GB	pekéi ifie
OR	ɔ́wárá tɔrɪ
AT	aruwá paa
BI	énẽ̄ soru ogóo, *
Notes	

SUNSET

Defaka	
NK	órúá suɔ
BD	
Ịḅanị	ɪrʊá wárí sɔ ɓʊ
Kalaḅa rị	ɓoɓiri otúka
BL	
KI	éné̃ gbeĩ́
NE	ɪrʊ́a sʊɔ, ogodo ɗigí sɛgɪ
AK	iwura huɔ
BU	ɪwʊ́ráʊ́/ɪvʊ́rã̃ã̃ʊ̃ sʊ́ɔ́
OP	ɔwʊ́ráʊ́ súwɔ́ ífĩyé
OY	ʊraʊ sʊwɔ
ET	ʊráʊ́sʊ́ɔ́ fa-mĩní̃
EO	wʊ́ráʊ́ sʊ́ɔ́ ífĩé
BA	agbálá sʊɔ
KL	
AP	wʊ́ráʊ́ sʊ́ɔ́
ID	eɽẽĩ koro
OG	bubóru koro-dɛɪ, *
GM	bubóru
EG	
WO	
FU	eɽẽĩ koro
AR	boború dɔ
OB	eɽẽĩ bɔ́ɔ́-rɛɪ
OT	
OE	buboru koro, eɽẽ́ĩ́ kóró/*
ME	eɽẽ́ĩ́ fa
KU	eɽẽ́ĩ́ dɔɔ
KB	ɔrá sʊɔ fa
WT	oroá sʊ́ɔ́ fa-dɛí
ON	buboru tu
IK	uwʊ́ráʊ́ sʊ́ɔ́
EK	ʊráʊ́ bɔʊ-dɔ́
KO	ʊráʊ́ sʊ́ɔ́, eɽẽ́ĩ́ iyérí
GB	eɽẽ́ĩ́ bɔɔ ifĩé
OR	
AT	arʊwá ífie
BI	éní̃ yérí ógóo
Notes	

SURPASS (V.T.)

Defaka	nɛ̃́ngɛ́mã	J 383
NK	nɛ̃ŋgi	
BD		
Ịḅanị	nɛ̃́ŋgí-mãá	
Kalaḅa rị	tɛ̃́ˈĩ́, nɛ̃ŋgí	
BL		
KI	nɛ̃ŋgí	
NE	nɛ̃ŋgí	
AK	nɛ̃́ŋĩ	
BU	ɗɛ̃́ĩ́	
OP	ɗɛ̃́ĩ́	
OY	ɗɛ̃́ĩ́	
ET	ɗɛĩ	
EO	ɗɛ̃́ŋ́	
BA		
KL		
AP	ɗɛ̃́ŋ́ĩ́-mɔ̃́	
ID	ɗɛĩ	
OG	ɗɛ̃ŋĩ,	
GM		
EG		
WO		
FU	ɗɛĩ, bɔɣɔ	
AR	ɗɛ̃ŋĩ,	
OB	ɗɛĩ(-ḿɔ̃	
OT		
OE	ɗɛĩ	
ME	ɗɛĩ	
KU	ɗɛĩ	
KB	ɗɛ̃́ĩ́	
WT	ɗɛ̃́ĩ́	
ON	ɗɛĩ(-mɔ̃ ?	
IK	ɗɛ́ĩ́	
EK	ɗɛ̃ŋ́ĩ́	
KO	ɗɛ̃ŋ́ĩ́/ɗɛ̃́ĩ́	
GB	ɗɛ̃ŋĩ,-mɔ̃́, ɗɛ̃ŋ́ĩ́	
OR	ɗɛĩ-mɔ	
AT	ɗɛĩ-mɔ̃́, ɗɛĩ	
BI	ɗɛɛ̃́	
Notes	*ɗɛŋı 1	

SWALLOW (V.)

Defaka	mɛnĩ	J 263
NK	meni (mɛnĩ	
BD		
Ịḅanị	mɛnḟ	
Kalaḅa rị	mɛnḟ	
BL		
KI	mĩnḟ	
NE	mĩnḟ	
AK	mḟnɛ	
BU	mḟnḟ	
OP	mḟnḟ	
OY	mĩnḟ	
ET	mɛnḟ	
EO	mḟnḟ	
BA	mḟnḟ	
KL		
AP	mḟnḟ	
ID	mĩnɪ	
OG	mĩnɪ	
GM	mĩnɪ	
EG		
WO		
FU	mĩnɪ	
AR	mĩnɪ	
OB	mĩnɪ	
OT		
OE	mĩnɪ	
ME	mɛnɪ	
KU	mĩnɪ	
KB	mĩnɪí	
WT	mĩnɪ	
ON	mɛnɛ ?	
IK	mɛnḟ	
EK	mĩnḟ	
KO	mĩnḟ	
GB	mĩnḟ	
OR	mĩnɪ	
AT	ɪɓɪlɪ	
BI	ɪmɓɪlɪ	
Notes	*(ĩ)ɓẽlɪ ? 1	

SWAMP			
Defaka			
NK	óbíó	óbíó	
BD			
Ịbanị	ŋgálá pírí, ɓu	ŋgálá pírí, ɓu	
Kalaḅari	ɓu, kɔ́ŋgɔ́	ɓu, kɔ́Ngɔ́	
BL			
KI	ɔ́pɔ́tɔ́kɔ́	ɔ́pɔ́tɔ́kɔ́	
NE	pɔtɔ-pɔtɔ́ yɔ, ɗɔu-ɗɔu yó	pɔtɔ-pɔtɔ́ yɔ, ɗɔu-ɗɔu yó	
AK	ãŋgala ɓou, ɛtɛɓúra	aNgala ɓou, EtEɓúra	
BU	ɗáɓá, lálá	ɗáɓá, lálá	
OP	dábá, lálá	dábá, lálá	
OY	lalá	lalá	
ET	ɗáɓá	ɗáɓá	
EO	lálá, ekpé	lálá, ekpé	
BA	lálá	lálá	
KL			
AP	lálá	lálá	
ID	dinḩ yo, ɪkpara, lala, ɛtɛbɛrɛ	dinḩ yo, ɪkpara, lala, EtEbErE	
OG	dibí zo, ɪkpara, lala, *	dibí zo, ɪkpara, lala, *	
GM	ɔgɔdɔ ?	ɔgɔdɔ ?	
EG			
WO			
FU	dɛbɛ, lala	dEbE, lala	
AR	ɔkpɔ́tɔ́ kiri	ɔkpɔ́tɔ́ kiri	
OB	dibí, lala	dibí, lala	
OT			
OE	dibí yɔ, lala, akpara	dibí yɔ, lala, akpara	
ME	atérí, lala	atérí, lala	
KU	lɪla	lɪla	
KB	lɪlaá	lɪlaá	
WT	lala	lala	
ON	sómó, dábá, lala, izṹ	sómó, dábá, lala, izṹ	
IK	ɗáɓá	ɗáɓá	
EK	dábá, lalá	dábá, lalá	
KO	dábá, lalá	dábá, lalá	
GB	dábá	dábá	
OR	lala	lala	
AT	ɗáɓá, lala	ɗáɓá, lala	
BI	ɪlɪla, díɓá	ɪlɪla, díɓá	
Notes	*ɗapa 2	*ɗapa 2	*lake* (EI), *swamp* (WI)

SWEAR (V.T./VP)

Defaka	
NK	kari, téɓé dua
BD	
Ịḅanị	karí
Kalaḅa rị	karí, órú fí
BL	
KI	karı fí, karí
NE	gbó
AK	gbo
BU	bíī kā́
OP	
OY	bĩyẽ fı
ET	
EO	bíyẽ́ fí
BA	
KL	
AP	kā́
ID	bĩẽ pei
OG	bĩẽ poɣu/pou
GM	
EG	
WO	
FU	bĩẽ kã/poi
AR	bĩẽ poɣu
OB	bĩẽ pei
OT	
OE	bıẽ́ péí
ME	kãā́
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bíẽ́ tī́, órú gbó
KO	bíẽ́ tī́/káā́
GB	bíẽ́ tī́
OR	ɛ́ɓɔ́ú póu
AT	yí ógbṓ
BI	kalı, sı
Notes	

SWEAT (N.)

Defaka	
NK	ófiri
BD	
Ịḅanị	í^{ɩ}mó
Kalaḅa rị	í^{ɩ}mó
BL	
KI	í^{ɩ}mó
NE	imó
AK	imó
BU	imṹ
OP	omṹ-yaĩ
OY	umõṹ
ET	omṹ
EO	umṹ
BA	umóṹ
KL	
AP	umóṹ
ID	imõũ
OG	imõũ
GM	oji túa, eminḹ ?
EG	
WO	
FU	umũ
AR	umũ
OB	umõũ
OT	
OE	omóũ
ME	omóũ
KU	omóṹ
KB	omóṹ
WT	omóṹ
ON	omó
IK	omṹ
EK	omóũ
KO	omóũ
GB	omóũ
OR	ímõ
AT	ómóo
BI	afɔ
Notes	´*imõũ 3/4

SWEEP (V.T.)

Defaka	ofi	J 344
NK	ófí/(ófḗ)	
BD		
Ịḅanị	ɔ́fḗ	
Kalaḅa rị	ɔ́fḗ	
BL		
KI	ɔ́fḗ	
NE	ɔfī	
AK	ɔhɛ̃	
BU	ɔfḗ	
OP	ɔfɛ̃́ ?	
OY	afī	
ET	áfɛ̃́ ?	
EO	ɔfḗ	
BA	ɔfḗ	
KL		
AP	ɔfḗ	
ID	ɔfī	
OG	ɔfī	
GM	ɔfī	
EG		
WO		
FU	ɔfī	
AR	ɔfī	
OB	ɔfī	
OT		
OE	afḗ	
ME	afḗ	
KU	afḗ	
KB	afḗ	
WT	afḗ	
ON	afɛ̃́ ?	
IK	afɛ̃́ ?	
EK	ɔfḗ	
KO	ɔfḗ	
GB	ɔfḗ	
OR	ɔ́fḗ	
AT	áfḗ	
BI	áfḗ	
Notes	*ɔfī 2	

SWEET/SUGARY, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	mɛnɪ-mɛnḟ
Kalaḅa rị	mɛnɪ-mɛnḟ
BL	
KI	mɛnɪ-mɛnḟ/mĩnɪ-mĩnḟ
NE	mɛnɪ-mɛnḟ/mɛnũ-mɛnṹ,sũmbí
AK	mɛni-mḗni
BU	mḗnḟ-mḗnḟ,nḟŋḟ-nḟŋḟ
OP	mḗnḟ-mɛnɪ
OY	mɛlɪ-mɛlí, nɛĩ-nɛ̃ḟ
ET	
EO	nḟŋḟ-nḟŋḟ
BA	nḗnḟ-nḗnḟ/nḗŋḟ-nḗŋḟ
KL	
AP	nḟŋḟ-nḟŋḟ
ID	nɛ̃ĩ-nɛ̃ĩ
OG	nɛ̃ŋĩ,-nɛ̃ŋĩ,
GM	nɛ̃ĩ-nɛ̃ĩ
EG	
WO	
FU	nɛ̃ŋĩ,-nɛ̃ŋĩ,
AR	nɛ̃ŋĩ,-nɛ̃ŋĩ,
OB	nɛĩ-nɛĩ
OT	
OE	nɛĩ-nɛĩ
ME	nɛĩ-nɛĩ
KU	mɛlɪ-mɛlɪ
KB	mɛlɪ-mɛlɪ
WT	mɛlɪ-mɛlɪ
ON	mɛli-mɛli
IK	mɛli-mɛlí
EK	mɛlɪ-mɛlí
KO	mɛlɪ-mɛlí/melimeli
GB	mɛlɪ-mɛlí
OR	mɛlɪ-mɛlí
AT	mɛlɪ-mɛlɪ
BI	mĩlɪ-mĩlɪ
Notes	*mɛ̃lɪmɛ̃lɪ 1

SWEET/TASTY, BE(COME) (V.I.)

Defaka	ótóḿ	J 257
NK	ótóḿ	
BD		
Ịḅanị	ɓɛlɛ́ ?	
Kalaḅa rị	ɓɛlɛ́	
BL		
KI	ɓɛlɛ́	
NE	ɓɛ́lɛ	
AK	ɓɛ́lɛ	
BU	ɓɛ́lɛ́	
OP	ĩmbɛ́lɛ́	
OY	ɪmɛlɛ́	
ET	ĩmbɛlɛ́	
EO	ɪmɛ̃́lɛ́	
BA	imɛ̃́lɛ́	
KL		
AP	ɪmɛ̃́lɛ́	
ID	imɛ̃́lɛ́	
OG	ɪmɛlɛ	
GM	imɛlɛ́	
EG		
WO		
FU	ɪmɛlɛ́	
AR	ɪmɛlɛ	
OB	imɛlɛ́	
OT		
OE	ɛ̃mbɛlɛ́	
ME	ɛ̃mbɛlɛ́	
KU	ɛ̃mbɪlɛ́	
KB	mbɪlɛɛ́ ?	
WT	mbɛlɛ́ ?	
ON	ĩmbɛlɛ́	
IK	ĩmbɛlɛɛ́	
EK	ĩmbɛlɛ́	
KO	ĩmbɛlɛ́	
GB	ĩmbɛlɛ́	
OR	ɛbɛ́lɛ	
AT	ɪɓɛlɛ́	
BI	ɪmɓɪlɛ́	
Notes	*ĩɓɛlɛ	

SWEET POTATO
Defaka
NK
BD
Ịḅanị
Kalaḅa
rị
BL
KI
NE
AK
BU
OP
OY
ET
EO
BA
KL
AP
ID
OG
GM
EG
WO
FU
AR
OB
OT
OE
ME
KU
KB
WT
ON
IK
EK
KO kúkúndukú
GB
OR
AT
BI
Notes

SWELL (V.I.)

Defaka			fʊkɔ	J 380 *swell (of boil)*
NK	iti			iti
BD				
Ịbanị	sú˩ɣú/sú˩ú			
Kalaba	sú˩ṹ, fõ̃ĩ́	fõ̰yĩ 2		
rị				
BL				
KI	fõ̃ĩ́			
NE	fugú		fuku 1/3	
AK	húgu, õĩ			
BU	fúgú, õ̃ĩ́			
OP	õ̃ĩ́/w̃õ̃ĩ́	wõ̰yĩ		
OY	õĩ, fuɣó		fuko	
ET	óĩ̃ĩ́			
EO	fũ̃ŋ́é, õ̃õ̃ĩ́		fũkẽ	
BA	õ̃õ̃ĩ́, fũ̃ŋ́é, utí			
KL				
AP	fũ̃ŋ́í		fũkĩ	
ID	fuwã, õ̰yĩ		fũkɜ̰	
OG	fuã			
GM				
EG				
WO				
FU	õ̰yĩ, fũĩ			
AR	fʊ̃w̃ɛ̃			
OB	õ̰yĩ, fuwõ		fũkõ	
OT				
OE	õ̰yĩ́			
ME	oti, õ̰yĩ́/õḭ̃yĩ́			
KU	õ̰yĩ́			
KB	õ̰yĩ́			
WT	õ̰yĩ́			
ON	õ̃ĩ́			
IK	õ̃õ̃ĩ́/w̃õ̃ĩ́			
EK	õ̃ĩ̃ĩ́			
KO	õ̃ĩ́, utií			utií *swell in decomposition*
GB	õ̃ĩ́			
OR	óyĩ́			
AT	fúú, ḛ̃yĩ́		fuku	
BI	ḛ̃yĩ́			
Notes		*wõ̰yĩ/fõ̰yĩ 2	*fũkɜ̰ 3	

SWIM
Defaka
NK tɔ́rú óki, ókí
BD
Ịḅanị ókí
Kalaḅa ókí
rị
BL
KI ókí
NE oki
AK oki
BU okí
OP okí
OY oki
ET okí
EO okí
BA okí
KL
AP okítí
ID bɛĩ, oki, sĩŋ̃ǎí
OG ɪsĩŋaí
GM bɛĩ
EG
WO
FU bɛĩ
AR bɛĩ
OB oki
OT
OE okí
ME okí
KU okú
KB okí
WT okí
ON okídí
IK okí
EK okí
KO okí
GB okí
OR ókí
AT ékī́
BI écī́
Notes *okĩ 2 PPAB **-ɡʷauɥɪ** *bathe*
PYoruboid **gʷè** *wash body, bathe* Nupe **gbĩ** *swim* PIgboid **gʷú** *swim* or **wû** *bathe* ? Horom **wak**, Hone **wɔ̀k**
PUC **gʷɔ́k** *swim* D
Efik **wɔ́k**…
BLR **jog** H 3525 *bathe; wash; swim*
Basaa **hɔ́k**

SWORD

NK	álápu ogɔ̃
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	íkólógíˡé
BL	
KI	owoni agijí
NE	alapʊ/peri ogidi
AK	alapu ogidi
BU	alápʊ́ ógídí
OP	alápú ógídí, agbɔ́dɔ́, *
OY	alapa ogidi, agbıya adɛ̃
ET	agbɔdɔ́
EO	alápá ógídí, afárágada
BA	bɛ́ɣɛ́ré, alápʊ́ ógídí
KL	
AP	alápá ógídí
ID	oporo
OG	oporo
GM	ɔgbɔdɔ
EG	
WO	
FU	alapa ɔ́pıa
AR	alába ɔpıa
OB	aporo
OT	
OE	agbʊdʊ
ME	agbʊdʊ,alápá ápíá/ógídí
KU	alápápíá
KB	alágbápíá
WT	alágbápíá, agıɣ́ɔ̃
ON	abɛɛrɛ, agbɔdɔ̃, *
IK	alápu ógídí
EK	ɔgbɔdɔ́
KO	alápá ógídí, ɔgbɔfɔ́
GB	
OR	álápógídí
AT	ala-ɓɔ ógidi
BI	afıra gídá

Notes

TABLE

Defaka	
NK	opu kasi
BD	
Ịḅanị	opu ɪkasɪ
Kalaḅa rị	yé gbáṅ̃ fĩ-yé
BL	
KI	tébul
NE	dɛ́-fɪ-wei
AK	dɛhú-woi
BU	dɛ́-fĩ-wɛ́í
OP	yí gbánã fɛ-yi
OY	tébulu
ET	fĩáí gbáṅ̃ fɛ-yi
EO	iyé lé fɪ-ye
BA	yélémõ̃ fĩyé
KL	
AP	leí-mõ̃ fɪ-ye
ID	tébulu,iye lemɔ̃ fɪ-ye
OG	tébulu
GM	mɛ̃́jɛ
EG	
WO	
FU	tébiri
AR	tébiri
OB	tébulu
OT	
OE	tébulu, tanã
ME	tébul
KU	tébul
KB	tíbulu
WT	fɪáí gbaṅ̃ wɛ́rí
ON	yí gbáṅ̃-yí
IK	yé gbáṅ̃ fɛ́í
EK	dɛɛ fɪ-yé
KO	tébulu,yégbáṅ̃ fĩ-yé
GB	tébul,fĩyáí gbáṅ̃ *
OR	dɛ́bɪlɪ
AT	yí fĩ íkásíɪ,
BI	tébulu

Notes

TAIL

Defaka						nĩɔ̃	J 153
NK	tumɔ						
BD							
Ịḅanị	otume						
Kalaḅarị	etemĩ						
BL							
KI	tumõó						
NE	otumó du						
AK	tumɔ						
BU	túmṹ						
OP	túmṹ						
OY			sɛı				
ET	tomũṹ						
EO			sɛ́ɣí				
BA			sɛ́ɣí				
KL							
AP			sɛ́í				
ID			sɛkı/ sɛı tuu				*=tail-end*
OG			sɛɣı tuu				
GM			sɛı				
EG							
WO							
FU			sɛɣı				
AR			nãmã sɛɣı				*=animal-tail*
OB			sɛı				
OT							
OE		tũmgbou		sei *check*			
ME		tũmgbou					
KU		tũmgbou					
KB		tõmgboú					
WT		tõmgbou					
ON		tũmgbo					
IK	tumũṹ						
EK					sãã́		
KO					sãã́		
GB					nã́mã́ sã́, sãã́		*=animal-tail*
OR	nã́mã́	túmõ,					*=animal-tail*
	tumõ						
AT					ısã		
BI						mõnu-yɛ̰̃ɛ̃	

Notes *otumɜ̰ĩ ? 1 Ịzọn *sɛkı 2 EK-KO-GB inn., borrowed BI?
Cf. PLC ù-sïm (rising tonẽ
Cf. Proto-Edoid *ʊ-thiʎ mhi, A- PJuk -tùm u-/i- *horse-tail*

TAKE (V.T.)

Defaka	mgbe	J 323
NK	ókí	
BD		
Ịḅanị	ákí	
Kalaḅa rị	ɔ́kí	
BL		
KI	ɔ́kí	
NE	ɛkɪ	
AK	ɛkɪ, kɔ̰̃	
BU	akí, kɔ̃́, kɔ́	
OP	akɛ́	
OY	kɔ̃ɔ̃́, akɪ	
ET	akɛ́	
EO	kɔ̃́	
BA	kɔ́ɔ̃́	
KL		
AP	kɔ̃́	
ID	kɔ̃	
OG	kɔ̃	
GM	kɔ̃	
EG		
WO		
FU	kɔ́ɔ̃	
AR	kɔ̃	
OB	kɔ̃	
OT		
OE	kɔ̃	
ME	kɔ̃	
KU	akí	
KB	akí	
WT	akí	
ON	akɛ́ ?	
IK	akɛ́	
EK	akí	
KO	akí	
GB	akí	
OR	ákɪ!	
AT	ákí	
BI	ácí	
Notes	*ɔkɪ 2	

TALE

Defaka	lóˈgó	J 133 *story*
NK	ákíkɔ́	
BD		
Ịbanị	lúɣú/lúú	
Kalaba	ílúkú	
rị		
BL		
KI	ɓípí bɛ́lɛ́-mã́	
NE	lʊgʊ	
AK	lɔgu	
BU	ɗúú	ɗ = l
OP	dɔ́	
OY	dʊ́ʊ́	
ET	ɗɔ́	
EO	dúɣú	
BA	dúɣú	
KL		
AP	egbérí, dúú	
ID	dʊ́ʊ́	
OG	dʊʊ	
GM	dʊʊ	
EG		
WO		
FU	dʊ́ʊ́	
AR	dʊ́ʊ́	
OB	dʊʊ	
OT		
OE	dʊ́ʊ́	
ME	dʊ́ʊ́	
KU	dú ?	
KB	dúú	
WT	dʊ́ʊ́	
ON	dɔ́	
IK	ɗɔ́	
EK	dúú	
KO	dúú	
GB	dúú	
OR	ɔbá	
AT	egberi	
BI	ɗú	
Notes	*ɪɗʊkʊ 2	

TALK (V.I.)
Defaka
NK lóˈó
BD
Ịḅanị ɛ́gɛ́rɛ́
Kalaḅa ɛ́kṹɛ̃
rị
BL
KI ɗukoó
NE ɗugó
AK ɗúgo
BU ɛ́rɛ́
OP ɛ́rɛ́
OY fiye
ET ɛrɛɛ́
EO fíyé
BA fíé
KL
AP fíé
ID fie
OG fie
GM gba
EG
WO
FU fiye
AR fie
OB fiye
OT
OE arɛ, fiyé
ME arı
KU arı ?
KB arıí
WT arı
ON ɛrɛ
IK ɛrɛɛ́
EK ɛrɛɛ́
KO ɛrɛɛ́
GB ɛrɛɛ́
OR ɓí fíe
AT ítéké
BI íkpíté
Notes

TASTE (V.T.)

Defaka	
NK	osɔ (tá˩ɓá ɔsɔ̃
BD	
Ịḅanị	tá˩ɓá, ɓípí lámã́
Kalaḅa rị	ɓíɓí lámã́
BL	
KI	ɗa ɗĩki
NE	ɗa
AK	ɗa, ɗa ɗĩgi
BU	ɗá ɗĩí
OP	dá di ?
OY	daa ?
ET	ɗá ɗìí
EO	dá díɣí
BA	dá dɣí
KL	
AP	dáá díí
ID	daa dii
OG	daa diɣi
GM	dá dii
EG	
WO	
FU	daa dii
AR	da diɣi
OB	daa (dii)
OT	
OE	daá dií
ME	daá dii
KU	dá dii
KB	dá dii
WT	daá di ?
ON	dá di ?
IK	ɗá (ɗìí)
EK	dáá dií
KO	dáá dií
GB	dá dií
OR	táɓá ɗĩi
AT	ɗá ɗĩi
BI	dá dii
Notes	*ɗaa (ɗìki) 2 (1)

TEACH (V.T.)

Defaka	
NK	yé jía
BD	
Ịbanị	nyɛ́ díé, dié
Kalaba	tólú-ˡmã́
rị	
BL	
KI	dìé, télí-ˡmã́
NE	teli-mɔ̃́
AK	teli-mɔ̃́ɔ/teni-mɔ̃́ɔ
BU	ténĩ́-mɔ̃́
OP	tólú-mɔ/télí-mɔ̃́
OY	tolu-mɔ̃́
ET	tólú-mɔ
EO	tínĩ́-mɔ̃́
BA	tínĩ́-mɔ̃́
KL	
AP	ténĩ́-mɔ̃́
ID	tolu-mɔ
OG	tolu-mɔ
GM	tolu-mɔ
EG	
WO	
FU	teni-mɔ
AR	tinĩ́-mɔ
OB	tolu-mɔ
OT	
OE	tolú-mɔ
ME	tolú-mɔ
KU	tólú-mɔ
KB	tólú-mɔ̃́
WT	tolú-mɔ
ON	tólú-mɔ
IK	tólú-mɔ
EK	tólú-mɔ̃́
KO	tólú-mɔ̃́
GB	tólú-mɔ̃́
OR	tóli-mɔ
AT	tólú-mɔ̃́
BI	tólú-mṹ
Notes	*toli-mã 3

TEAR (V.T.): BE TORN (V.I.)

Defaka	kakara	J 362
NK	kā́/kāā́	
BD		
Ịḅanị	ká	
Kalaḅa rị	kā́	
BL		
KI	kā́	
NE	kã: kā́ã/kā́ĩ	
AK	pu, kaũ	
BU	kā́	
OP	kā́	
OY	kãã	
ET	kā́	
EO	kāā́	
BA	kā́	
KL		
AP	kā́	
ID	puu, kã	
OG	puu: puú	
GM	dʋnõ pu	
EG		
WO		
FU	kãã	
AR	pu, kã	
OB	puu, kã	
OT		
OE	kãā́	
ME	kãā́	
KU	kā́	
KB	kā́	
WT	kãā́	
ON	kā́	
IK	kā́	
EK	kā́: kā́ĩ	
KO	kā́, kaī́	
GB	kā́	
OR	kā́	
AT	kā́	
BI	pú	
Notes	* kãã/kãõ ? 2	

TELL (V.T.)

Defaka	
NK	fíé
BD	
Ịḅanị	duɣó/duó
Kalaḅa rị	gbɛ́ˡɛ́/gbɛ́ɛ́, ɗukó
BL	
KI	ɗukoó
NE	gbá
AK	gbáa
BU	gbá
OP	bɛ́, gbá
OY	gbaá
ET	gbá
EO	gbáá
BA	gbá
KL	
AP	gbá
ID	gbaa
OG	gbaa
GM	gba
EG	
WO	
FU	gbaa
AR	gba
OB	gbaa
OT	
OE	gbaá
ME	gbaá
KU	gbá pɪrɪ
KB	gbá
WT	gbaá
ON	gbá
IK	gbá
EK	gbá
KO	gbá pɪrí
GB	gbá
OR	gbáa
AT	gbá, iteke
BI	gbá
Notes	*gbaa 3

TEN (COUNTING)

Defaka	úwei	J 217
NK	ate, (óyí)	
BD		
Ịḅanị	atié	
Kalaḅa rị	óyí (1), atí	
BL	óyí, atí	
KI	óyí, ateí	
NE	oyi	
AK	oyi, oi	
BU	ói	
OP	ói	
OY	oi	
ET	ói ?	
EO	ói	
BA	ói	
KL		
AP	ói	
ID	oi	
OG	oi	
GM	oi	
EG		
WO		
FU	woi/oi, ató	
AR	oi	
OB	oyi	
OT		
OE	oyí	
ME	oyí	
KU	oyí	
KB	ói	
WT	oyí	
ON	ói	
IK	ói	
EK	oói	
KO	ói	
GB	ói	
OR	atói	
AT	éyí, mãdéḯ	
BI	óyí, mãaté	
Notes	oyi 2	
	atoi 5?	

TEN PEOPLE

Defaka	wó↓á	J 217
NK	óyí (óyíá)	
BD		
Ịḅanị	óyíá	
Kalaḅa	óyíá	
rị		
BL		
KI	óyíá (wárĩ	
NE	oyia	
AK	oyi a-kɛ́mɛ	
BU	óíyá	
OP		
OY	oiya	
ET		
EO	óíyá kímḩ	
BA	óyí á-kímḩ	
KL		
AP		
ID	oiya kímḩ	
OG	oiya kímḩ	
GM	oiya kímḩ	
EG		
WO		
FU	oiya kímĩ	
AR		
OB	oya kímḩ	
OT		
OE	oyí á-kímḩ	
ME	oyí á-kímḩ	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	óyá kímḩ	
KO	óíyá kímĩ	
GB	óyá kímḩ	
OR	óyí á-kımĩ	
AT	éyí kımĩ	
BI	óyí á-kımĩ	

Notes

TERMITE

Defaka	
NK	píˡnã̄ sɔ̃̄ɔ̃, asaɣa
BD	
Ịḅanị	ɔbíˡɔ́ fí-nyɛ
Kalaḅa rị	akarakara-ɓa
BL	
KI	akakara-ɓaá
NE	ɪkaraká
AK	ɛlɛlɛ
BU	ɪkáã̄
OP	ikáã̄
OY	ɪkaã̄
ET	ikatí
EO	ɪkã̄ŋ̰́, búɔ́ ápɛ́lɛ́
BA	ɪkã̄ŋ̃́/ɪkáã̄
KL	
AP	ɪkã̄ŋ̃́, ɪkáã̄
ID	ikã̄ŋ̃́
OG	ɪkã̄ŋ̃,
GM	ɪkaã̄
EG	
WO	
FU	ɪkaã̄
AR	ɪkãŋ̃́
OB	ikáã̄
OT	
OE	ɛkaã̃
ME	ɛkaã̃
KU	ɛkaã̃
KB	ɛkaã̄
WT	ɛkaã̃
ON	efede, aká kperé
IK	ɔkaũ̄
EK	ɪkãŋ̃́
KO	ɪkãŋ̃́
GB	ɪkãŋ̃́
OR	ígúé, mɔ́pɔʊ
AT	ɪkáũ̃
BI	ɪkã

Notes

TERMITE HILL

Defaka	
NK	sɔ́nɔ̃́ wári
BD	
Ịḅanị	ɔbíˡɔ́-fí-ỵɛ̃
Kalaḅa rị	ḿkpú
BL	
KI	túndú, akakaraɓa tundú
NE	ıkaraká tundu/warı, atéŋgi ?
AK	ɛlɛlɛ tundu
BU	ıkáī tunu
OP	ikáī wari
OY	ʊdɔʊ
ET	ɔɗɔ́ú
EO	ʊdɔ́ú, túnū́
BA	ıkā́ŋī tunu
KL	
AP	ıkáī tunu
ID	ɛbídí/ɛbírí,ikā́ŋī warı
OG	ababa
GM	akámãı warı ?
EG	
WO	
FU	ıkaī warı
AR	ıkā́ŋĩ, warı
OB	ikáī warı
OT	
OE	ɔdɔ́ʊ
ME	ɛkAĩ ɔdɔʊ/warı
KU	ɛkísī
KB	ɔdɔ́
WT	ɛkAĩ warı
ON	udɔ́
IK	ɔdɔ́ú
EK	ʊdɔ́ʊ
KO	ʊdɔ́ʊ́
GB	akpá tíbí
OR	ɛkatı
AT	ıkaũ wárı
BI	íkpú
Notes	

TESTICLES

Defaka	
NK	kukuɔ
BD	
Ịḅanị	kʊkɔ
Kalaḅa rị	kɪkɔ-ɓɛ́ mbi
BL	
KI	kʊkʊɔ́
NE	kʊgɔ́
AK	kʊ́gɔ
BU	ĩmgbí
OP	ĩmgbɛ́
OY	ĩmgbɪ baʊ
ET	ĩmgbɛ́
EO	ʊtákʊ́ fʊmʊ̃-ye
BA	ʊtákʊ́
KL	
AP	ĩmgbí, ʊtakʊ́
ID	ɔtáɣɪyɪ
OG	ɪtáɣá-ye
GM	ɪtakʊ́ ɪgbaalʊ
EG	
WO	
FU	ʊtakʊ́
AR	ʊtakʊ́
OB	ĩmgbí ɪgbalʊ
OT	
OE	ɛmgbí
ME	ɛmgbí
KU	ɛmgbí
KB	ɛmgbí
WT	ɛmgbí
ON	ĩmgbɛ́
IK	ĩmgbɛ́
EK	ĩmgbí sɛlɛ
KO	ĩmgbí sɛlɛ
GB	ĩmgbí sɛlɛ
OR	ɪkpɪkílɪ
AT	ídogólo akpã
BI	bɪla

Notes

THATCH
Defaka
NK ákáˈĩ́
BD
Ịḅanị ákã́yí
Kalaḅa ákáĩ́
rị
BL
KI ákáĩ́
NE ɔkaĩ̃
AK ɔkaĩ̃
BU ɔkáĩ́
OP ɔkáĩ́
OY ɔkaĩ́
ET akaĩ́
EO ɔkáĩ́
BA ɔkáĩ́
KL
AP ɔkáĩ́
ID ɔkaĩ̃, izɛ̃
OG ɔkaĩ̃, izɛ̃
GM ɪzã
EG
WO
FU izã, ɔkaĩ̃
AR ɪzã beri
OB izɛ̃, ɔkaĩ̃
OT
OE akaĩ̃, ɪzɛ̃́/ɛzɛ̃́
ME akaĩ̃
KU akaĩ̃
KB akáĩ́
WT akáĩ́
ON akaĩ̃
IK akã́ĩ̃
EK akáĩ́
KO akáĩ́
GB akáĩ́
OR ákáĩ́
AT íkásɪ
BI íkasí
Notes *ɔkãy̰ĩ

THATCH (ROOF) (V.T.)

Defaka	
NK	tú˩á ?
BD	
Ịḅanị	(ákíríká) gbí
Kalaḅa rị	isũ sʊlé
BL	
KI	
NE	
AK	gbɛ̃
BU	
OP	
OY	bɔ̃ũ
ET	
EO	bɔ̃́ṹ
BA	
KL	
AP	bɔ̃́ṹ
ID	iyou
OG	iyou
GM	you kɔ
EG	
WO	
FU	you
AR	you
OB	bɔ̃ũ
OT	
OE	bɔ̃ṹ
ME	bɔ̃ṹ
KU	bɔ̃́ṹ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	bɔ̃́ṹ
KO	bɔ̃́ṹ
GB	bɔ̃́ṹ
OR	ɓɔ̃́ṹ
AT	fínǎ
BI	bɔ̃́
Notes	

THE OTHER (PERSON)

Defaka	
NK	ósí (ɓɔ̰ɔ̃
BD	
Ịḅanị	í↓sí(-ɓɔ̃
Kalaḅa rị	ó↓sí(-ɓɔ́-↓ɓé)
BL	
KI	í↓sí
NE	pıí/pí
AK	pɛ (kúḿɔ̃, pi (wóĩ, pí ye
BU	ví
OP	wā́ (oweĩ
OY	ʊwáā́
ET	ã (owei-ɓɛ́)
EO	iví
BA	iví, ivi(-wɛ̄ĩ
KL	
AP	zínī́ (kímī́)-mĩ
ID	wā́ã/iví (kımı̰
OG	ozó(-weĩ
GM	evi kímĩ
EG	
WO	
FU	ɔ́-be (kímĩ-bẽ, úzu (kımı̰
AR	ivi (kı(mı̰
OB	uvi (kímĩ́-mı̰
T	
OE	wã́ã́ (weĩ
ME	wã́ã́ (ýɔ̃
KU	wā́ã (ýɔ̃
KB	wā́ã
WT	wā́ã
ON	wā́ (oweĩ
IK	wā́ (weĩ
EK	vıí kımĩ
KO	ví(-bɔ́-bĩ
GB	ví kımĩ kpɔ
OR	paá (kımı̰
AT	eri ga(-weĩ
BI	íwú kímĩ
Notes	

THERE

Defaka		
NK	amiɔ	
BD		
Ịḅanị	íˡsí júu, íˡsí ŋ́gáa	
Kalaḅa	anĩ ãŋgáˡá, anḩˡɔ́	
rị		
BL		
KI	ani júu	
NE	anḩɔ, ándʊ	
AK	anḩɔ = anḩ yɔ	
BU	ã́zʊ	
OP	ánḩɔ́ = anḩ yɔ́ ?	
OY	anḩ yɔ, ɔrɔ́	
ET	ani yɔɔ́	
EO	ɔ́rɔ́	
BA	ɔrɔ́	
KL		
AP	ɔ́rɔ́	
ID	ímḩ/ɔ́mḩ yɔ	
OG	ojó/ozó, ɔ́mḩ yɔ	
GM	ʉjú	
EG		
WO		
FU	ázʊ	
AR	ʊ́mɛ dzʊ́, ájo	
OB	wã́ã	
OT		
OE	anĩ yɔ	
ME	anɪwɔ	
KU	anɪɔ	
KB	anɪɔ, wã́ã	
WT	anɪɔɔ́	
ON	aniɔ	
IK	anɪɔɔ́ ?	
EK	anɪɔ́/ɔnɪɔ́	
KO	anɪɔ́/ɛnɪɔ́	
GB	ɪndɪ yɔ́	
OR	ɔrɔ́ʊ	
AT	ere	
BI	ɪ ga, ɪdã	
Notes	*anĩ yɔ 1 2	*that place*

THICK, (BE) (OF CLOTH)

Defaka		
NK	kaɣi/kaki	
BD		
Ịḅanị	íʲkú, ákpákpá	
Kalaḅa rị	íʲkú, ákpákpá	
BL		
KI	ákpákpá, íʲkú	
NE	ogbogba (tʊa)	
AK	ogbogba (tua)	
BU	ogbógbó (tʊ́á)	
OP	ogbógbó (túa)	
OY	ogbogbo (tʊwa)	
ET	ogbógbó (túá)	
EO	ogbógbá (tʊ́wá)	
BA	ogbógbá tʊ́á	
KL		
AP	ogbógbá	
ID	ogbogba, kpiri-kpíri	
OG	ogbogba	
GM	ogbogba (tʊa)	
EG		
WO		
FU	ogbogba (tʊa)	
AR	ogbugba (tʊa)	
OB	ogbogbaɪ (tʊa)	
OT		
OE	ogbúgbá (tʊ́á)	
ME	ogbúgbáí	
KU	ogbúgbáí, ogbúgbá tʊa	
KB	ogbúgbá	
WT	ogbúgbáí	
ON	tíkpíi	
IK	ogbógbó (túá)	
EK	ogbúgbá tʊ́á	
KO	ogbúgbá (tʊ́á)	
GB	ogbúgbá dʊbá	
OR	ógbúgbó	
AT	ógbógbó	
BI	ógbúgbó	
Notes	*ogbogbɜ 2	*thickness (of cloth)*

THICK, BE(COME) (OF SOUP), *

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	kpo, nũnũ-mã
Kalaḅa	kpoó
rị	
BL	
KI	kpoó
NE	ĩnde, kpó
AK	ĩnde
BU	kóró, ĩndé
OP	ĩndé
OY	ĩndéi
ET	ĩndé
EO	ĩndéí
BA	ĩndé
KL	
AP	ĩndé, kpítí-kpítí
ID	ideí
OG	ideí
GM	kobú
EG	
WO	
FU	kputu
AR	kobú
OB	ĩnde
OT	
OE	ẽndé
ME	kãã́, ẽndé
KU	ẽndé
KB	ẽndeé
WT	ẽndé
ON	ĩndé
IK	ĩndé
EK	ĩndé
KO	ĩndé
GB	ĩndé
OR	kóró
AT	ídḗ
BI	índḗe
Notes	*ĩdẽĩ

THIEF		
Defaka	ɛ́w̃ɛ̃↓-tí	J 200 *steal-person*
NK	fúrú-ɓɔ́	*steal-person*
BD		
Ịbạnị	fúrú-ɓɔ́	
Kalaḅari	fúrú-ɓɔ́	
BL		
KI	fúrú-ɓɔ́	
NE	furu-ɓɔ	
AK	huru-ɓɔ	
BU	fúrú kímḩ/-wéí	
OP	fúrú-bɔ́/kɛ́mḕ/éré	
OY	furu kɪmĩ	
ET	fúrú kɛ́mḕ	
EO	fúrú kímḩ	
BA	fúrú-wéí	
KL		
AP	fúrú-wéí	
ID	furu kɪmĩ	
OG	furu-wei	
GM	furu kɪmĩ	
EG		
WO		
FU	furu-wei, oké	
AR	furu	
OB	furu-wei	
OT		
OE	furú kímḩ/ówéí/bɔ́	
ME	furú kímḩ	
KU	fúrú ?	
KB	fúrú kɛ́mḕ/éré	
WT	fúrú kímḩ	
ON	fúrú kɛ́mḕ	
IK	fúrú kɛ́mḕ	
EK	fúrú kímḩ	
KO	fúrú kímḩ	
GB	fúrú kímḩ	
OR	fúrú kímḩ	
AT	fúrú kímḩ/-wéí/-árɔ́ɔ	
BI	fúrú kímḩ	
Notes	*furu ɓɔ/kɪmĩ 2 -/2	*steal person*

THIGH

Defaka	
NK	ɓíɔ́ fúru
BD	
Ịḅanị	ɓúɔ́ élɛ́ɛ
Kalaḅa rị	ɓúɔ́ étɛ́ˡnɛ̃́
BL	
KI	ɓúɔ́ fúró
NE	tɛndɛ́
AK	téndɛ
BU	ténɛ̃́
OP	atɛ́nɛ̃́
OY	atɛnɛ̃́
ET	atɛnɛɛ́
EO	ténɛ̃́
BA	ténɛ̃́
KL	
AP	ténɛ̃́
ID	tɛnɛ
OG	tɪnɛ
GM	iminĩ́
EG	
WO	
FU	tɛnɛ
AR	tɛnɛ
OB	tɛnɛ
OT	
OE	tɛnɛ
ME	atɛnɛ
KU	tɪnɛ
KB	ɓúɔ́ tɛ́nɛ̃́
WT	tínɪ
ON	tɛnɛ̃́, atɛnɛ
IK	atɛnɛ̃ɛ́
EK	tɛnɛ̃́
KO	tɛnɛ̃́
GB	tɛnɛ̃́
OR	tɛnɛ
AT	ɓɔ́ tɛ́nɛ̃́ɛ, tɛnɛ
BI	agbɔ
Notes	*atɛ̃dɛ̃ 1

THIN, BE(COME) (OF CLOTH)

Defaka	
NK	léɣé-léɣé
BD	
Ịbanị	sárá-sárá, íʲrʊ́
Kalaba	pɛ́rɛ́-pɛ́rɛ́
rị	
BL	
KI	sárá-sárá, lɔ́ʲkɔ́
NE	pɛ̃rɛ̃-pɛ̃rɛ̃́
AK	pɛ̃rɛ̃-pɛ̃́rɛ̃, lɛkɛ-lɛ́kɛ
BU	pɛ́rɛ́-pɛ́rɛ́
OP	pã̃́rã̃́-pã̃́rã̃
OY	pɛrɛ-pɛrɛ́
ET	
EO	pã̃́rã̃́-pã̃rã̃
BA	pɛ̃́rɛ̃́-pɛ̃́rɛ̃
KL	
AP	
ID	pɛrɛ-pɛrɛ
OG	pɛrɛ-pɛrɛ
GM	pɛrɛ-pɛrɛ
EG	
WO	
FU	fɛlɛ-fɛlɛ
AR	fɛɣɛ-fɛɣɛ/fɪɣɪ-fɪɣɪ ?
OB	pɛrɛ-pɛrɛ
OT	
OE	pɛrɛ́-pɛ́rɛ́, gã̃́ã̃
ME	pɛrɛ́-pɛ́rɛ́
KU	pɪrɛ́-pírɛ́
KB	pírɛ́-pírɛ́
WT	pɛnɛ̃́-pɛ́nɛ̃́
ON	pã̃rã̃-pã̃́rã̃
IK	pɛ̃́rɛ̃́-pɛ̃́rɛ̃́
EK	pɛ̃́rɛ̃́-pɛ̃́rɛ̃́, *
KO	pɛ̃́rɛ̃́-pɛ̃́rɛ̃́
GB	pɛ̃́rɛ̃́-pɛ̃́rɛ̃́
OR	ógbúgbó faá
AT	fɛ́lí-fɛ́lí/fɛ́rɛ́-fɛ́rɛ́
BI	pɛlɪ-pɛlɪ
Notes	*pɛ̃rɛ̃pɛ̃rɛ̃ 2

THIN, BE(COME) (OF SOUP),*

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ɔ́ɓá
Kalaḅa rị	gíló-gíló
BL	
KI	
NE	gɪlɔ-gɪlɔ, kɪɔ-kɪɔ́
AK	ĩnde-ga
BU	kíɔ̃-kíɔ̃
OP	
OY	kɪ̰ɔ̃-kɪyɔ̃
ET	
EO	kíyɔ̃-kíyɔ̃
BA	kíõ-kíɔ̃
KL	
AP	kíɔ̃-kíɔ̃
ID	kiõr̃ĩ-kíõr̃ĩ
OG	kɪlɔlɔ
GM	kobú-ɣa
EG	
WO	
FU	kíɔ̃-kíɔ̃
AR	sororo
OB	kíɔ̃-kíɔ̃
OT	
OE	beni-benĩ́
ME	
KU	sanĩ́
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	ĩndé-ɣa
KO	kíɔ̃-kíɔ̃, yoloko-yólókó
GB	ĩndé-á
OR	kóró-á
AT	sɪlɔlɔ
BI	yalí-yalí, yɪlá-yɪlá

Notes

THIN,BE(COME) (OF MAN) (V.I.)

Defaka	
NK	kɔ́píí
BD	
Ịḅanị	kpɔlí, íˡrú
Kalaḅa rị	líkáḿ
BL	
KI	gbámṹ
NE	imenḹ ırú, odú sei
AK	nɛ̃ɛ
BU	záú, kɔ́ḹ-kɔ́ḹ
OP	záú, kpɛ́nɛ̃nɛ̃ɛ
OY	mɔlɔlíí
ET	zaú, kpɛ́nɛ̃nɛ
EO	dḹ
BA	dḹ, kpɛ́nɛ̃nɛ̃ɛ̃
KL	
AP	dḹḹ
ID	dĩ, zaa
OG	dĩ
GM	ozu sei
EG	
WO	
FU	tɛnɛnɛɛ
AR	tırĩırĩ
OB	kɔlɔ-kɔlɔ
OT	
OE	koḹ-kõḹ, zaʊ
ME	ńɔ̃ḹ-nɔ̃ḹ
KU	za
KB	bú túá sei, kpɛ́nɛ̃nɛɛ
WT	bʊ túá sei, kpɛnɛ̃nɛɛ
ON	kpɛ́nɛnɛ
IK	ɓɔ́ túá séi
EK	kpɛ́nɛ̃nɛɛ
KO	kɔrɔmgbɔ́ɔ, tʊṹ
GB	zaú
OR	álıíı
AT	dɔ̃, ḍʊɓa-gá
BI	vṹ
Notes	

THING		
Defaka	yáa	J 136
NK	yé	
BD		
Ịḅanị	nyɛ́	
Kalaḅa rị	yé	
BL		
KI	yé	
NE	ye	
AK	iye	
BU	iyé	
OP	iyí	
OY	iye	
ET	yí	
EO	iyé	
BA	iyé	
KL		
AP	iyé	
ID	iye	
OG	iye	
GM	iye	
EG		
WO		
FU	iye	
AR	iye	
OB	iye	
OT		
OE	eyé	
ME	eyé	
KU	eyí	
KB	eyí	
WT	eyí	
ON	eyí	
IK	yí	
EK	yé	
KO	iyé, yé	
GB	yí	
OR	íyé	
AT	yí	
BI	yé	
Notes	*iye/iyẽ 2	**iyɜ

THINK (V.I.)

Defaka	íkérɛ́	J 296
NK	íkéré	
BD		
Ịḅanị	bíé ˡkóró-mã́	
Kalaḅa rị	koro-mã́	
BL		
KI	koro-mã́	
NE	ikió	
AK	ikíye	
BU	ikíé	
OP	ikíé	
OY	orodó, ikiyé	
ET	okíé	
EO	ikíyé/ikíyó	
BA	ikíó	
KL		
AP	ikíé	
ID	oroo/ororo, ikie	
OG	ikie, oro	
GM	ororo	
EG		
WO		
FU	ororo	
AR	ororo	
OB	ororo, ikiyo	
OT		
OE	ororo	
ME	ororo	
KU	oruro	
KB	ororoó, eyí óróró	
WT	eyí óróró	
ON	okíé	
IK	okíé	
EK	ukíé	
KO	ukíé, iroró	
GB	ukíí	
OR	íkie	
AT	ókíó-ˡmɔ̃́	
BI	ícégba	
Notes	*ikiyo 3	

THIRD PERSON

Defaka	
NK	táárú kárámã̄ ye
BD	
Ịḅanị	téré ˡkárámã̄ ɓɔ
Kalaḅa rị	tíréí kárámã̄ ɓɔ́
BL	
KI	téré kárámã̄
NE	tıraı/traı karamɔ
AK	tira karamã kumɔ
BU	táárú kárámȭ
OP	
OY	taarʊ karamõ ?
ET	
EO	táárú káramõ ?
BA	táárú kárámõ kımĩ
KL	
AP	táárú kárámȭ
ID	taarʊ kırımõ bɔ
OG	taarʊ kırımõ kımĩ
GM	tarʊ gbılımɔ
EG	
WO	
FU	taarʊ karamõ kımĩ
AR	tarʊ karamɔ
OB	taarʊ kırımɔ
OT	
OE	taárú kárámȭ kímĩ́
ME	taarú kárámȭ kímĩ́
KU	taárú karámȭ
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	táárú kárámȭ kímĩ́
KO	táárú kárámȭ
GB	táárú kárámȭ
OR	táárú kárámȭ
AT	táárú kárámȭ wéi
BI	táárú kıramũ kımĩ
Notes	

THIRSTY, BE (VP)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	pʊɣɔ/pʊɔ sámȭnȭ
Kalaḅa rị	minji pɔkɔ tarí
BL	
KI	púkɔ́ sámḭ̃ńã̄
NE	ɛlɛ, mĩndí ɓou tarí
AK	ɛlɛ
BU	ɛlɛ́, ɓínḭ̃ ˡdísɛ́
OP	bénḭ̃ disɛ
OY	binḭ̃ dısɛ́
ET	ɓinḭ̃ dísɛ́
EO	bínḭ̃ dísɛ́
BA	bínḭ̃ dísɛ́
KL	
AP	(ozú) ɔlɛ́, bénḭ̃ dísɛ́
ID	beni dısɛ
OG	beni dısɛ
GM	beni dısɛ
EG	
WO	
FU	beni dısɛ́
AR	beni bóú dısɛ
OB	beni dısɛ́
OT	
OE	beni mɔ̃ũ kɛrı, beni dısɛ́
ME	dısɛ́
KU	beni dısɛ
KB	beni (boũ dısɛ́
WT	beni (boũ dısɛ́
ON	beni dísɛ́
IK	beni dısɛ́
EK	beni bou dísɛ́
KO	beni dısɛ́
GB	beni dısɛ́
OR	ɓeni pɔ́ʊ
AT	ɓeni ɓó-mã̄
BI	pɔɔ

Notes

THIRTEEN

Defaka	úwei tá[á]tó	J 220
NK	óyí táárú	
BD		
Ịbanị	óyí téré fínjí/fíndí	
Kalaba rị	óyí tíréí fínjí	
BL	óyí tíréí fínjí	
KI	óyí téré fínjí	
NE	oyi tıraı fındı	
AK	oyi trai hɛndɛ	
BU	ói táárú fínḩ	
OP	ói tárú fínḩ	
OY	oi taru fını	
ET	ói tárú fínḩ	
EO	ói táárú fínḩ	
BA	ói tárú fínḩ	
KL		
AP	ói táárú fínḩ	
ID	oi taru fını	
OG	oi taaru fını	
GM	oi taru fını	
EG		
WO		
FU	woi taaru fını	
AR	oi taru fını	
OB	óyí táárú fónḩ	
OT		
OE	oyí tárú féni	
ME	oyí tárú féni	
KU	óyí tárú féni	
KB	óyí táárú fóni	
WT	óyí táárú féni	
ON	ói tárú fínḩ	
IK	ói tárú fɛ́nɛ	
EK	ói táárú fínḩ	
KO	ói tárú fínḩ	
GB	ói táárú fóni	
OR	óyí táárú fénḩ	
AT	éyí táárú fín(í)	
BI	óyí táárú ɔgbasɔ́	
Notes	*oyi taaru fenẽ 2 2 1	

THIRTY		
Defaka	síi tɛ úwei tɛ	J 230 *20 & 10 &*
NK	sí nãó (nã) óyí nã	*20 & 10 &*
BD		
Ịḅanị	súé, sóíí, soó	20 10
Kalaḅa rị	súwéí	
BL	súwéí	
KI	sóí	
NE	suei/suwei	
AK	hi oyi hɛndɛ, suwoi	20 10 add
BU	sí óí fínĩ, síóí	
OP	sí óí fínĩ, súéí	
OY	si oi fını, suwei	
ET	súéí	
EO	súwéí, sí óí fínĩ	
BA	súéí, sí óí fínĩ	
KL		
AP	sí óí fínĩ, súwéí	
ID	suwei, sii oyi fını	
OG	suei	
GM	suei	
EG		
WO		
FU	siwoi/suwei, sii oi fını	
AR	suwei	
OB	suei	
OT		
OE	sií mɔ̃ óyí mɔ̃, *	
ME	sí óyí féni	
KU	sií óyí féni, sueí	
KB	sí óí fóni	
WT	sí óyí féni, súéí	
ON	súéí	
IK	síóéí fɛ́nɛ, súéí	
EK	súwéí, sí oí fínĩ	
KO	súwéí	
GB	súéí	
OR	súwéí	
AT	súéí	
BI	súéí	
Notes	*si oyi	*20 10*

THORN
Defaka nɔ̃m̀ tãyã
NK yáín-yáĩ-ye
BD
Ịḅanị nãŋgı
Kalaḅa sĩ́ nã̀ŋgı, ıga
rị
BL
KI ıgaá
NE kʊmɔ̃ temĩ temĩ-ye
AK igogoɓá
BU ıgbálí
OP ıgbálí
OY ıgbalı
ET tíɛ́-yí
EO ıgbálí
BA gádígádí, ıgbárá
KL
AP ıgbálí
ID kımĩ timĩ-ye
OG ɔmĩ
GM táriko
EG
WO
FU kımĩ temĩ-ye
AR kımĩ timĩ-yaı
OB tĩ agbara
OT
OE ɛgbálí
ME ɛgbálí
KU ɛgbálí
KB ɛgbálí
WT ıgbálí
ON igbálí
IK igbálí
EK ıgbálí
KO ıgbálí, ıgıgaí
GB ıgbálí
OR éɓúé
AT sí ígbóõ, igbõ
BI ĩ́mgbó
Notes

THREE (COUNTING)

Defaka	táátó	L
NK	táárʊ́	
BD		
Ịḅanị	térɛ́	
Kalaḅa rị	tírɛ́í	
BL	tírɛ́í	
KI	térɛ́	
NE	tɪraɪ/traɪ	
AK	tirai	
BU	táárʊ́	
OP	táárʊ́	
OY	taarʊ	
ET	tárʊ́ ?	
EO	táárʊ́	
BA	tárʊ́	
KL		
AP	táárʊ́	
ID	taarʊ	
OG	taarʊ/taarʊ́	
GM	taarʊ	
EG		
WO		
FU	taarʊ	
AR	tarʊ	
OB	taarʊ	
OT		
OE	taárʊ́	
ME	tarʊ́	
KU	taárʊ́	
KB	tárʊ́	
WT	tárʊ́	
ON	táárʊ́	
IK	táárʊ́	
EK	táárʊ́	
KO	táárʊ́	
GB	táárʊ́	
OR	táárʊ́	
AT	táárʊ́	
BI	táárʊ́	
Notes	*taarʊ 2	
	*taatʊ	

THREE PEOPLE

Defaka	tá[á]tá	J 210 corr L
NK	tárá	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	tírá	
BL		
KI	térá	
NE	tıra, tra	
AK		
BU	tárá	
OP	tárá	
OY	tara	
ET	tárá	
EO	tárá kímḩ	
BA	tárá	
KL		
AP	tárá	
ID	tara kímḩ	
OG	tara kímḩ	
GM	tara	
EG		
WO		
FU	taara kımẽ	
AR	tara	
OB	tara kímḩ	
OT		
OE	tará kímḩ	
ME	tará	
KU	tará	
KB	tírá, trá	
WT	tará	
ON		
IK	tárá	
EK	tárá kímḩ	
KO	tárá kímḩ	
GB	tárá kímḩ	
OR	táárá kímḩ	
AT	táárá kımẽ	
BI	tírá kímḩ	

Notes

THROAT

Defaka	
NK	íʲkpólí
BD	
Ịḅanị	puɣɔ
Kalaḅa rị	pɔkɔ-ɓɛ ólolo
BL	
KI	pʊkɔ́
NE	pɔgɔ́ ololo
AK	pɔgɔ ótoɓo/óteɓe
BU	ofó, pɔ́ú
OP	okóló ʲkó, pɔ́ɔ́
OY	mĩnɪmɔ̃́, okoló, pɔ̃ɔ̃́
ET	mɛ̃́nɪ̃́mɔ̃́
EO	pɔ́ɣɔ́, mɪ̃́nɪ̃́mɔ̃́, ofó
BA	mɛ̃́nɪ̃́mɔ̃́ ofoni
KL	
AP	mɪ̃́nɪ̃́mɔ̃́ túú/ofoni
ID	mɛnɪmɔ̃ túú
OG	mɛnɪmɔ̃ tú
GM	mɛnɪmɔ̃ tú
EG	
WO	
FU	pɔ́ɔ̃/mĩnɪmɔ̃ tú
AR	mĩnɪmɔ/pɔɔ̃ túɣu
OB	mĩnɪmɔ̃ túú
OT	
OE	mĩnɪmɔ̃ tuu
ME	mɛnɪmɔ
KU	mɛnɪmɔ̃ tu
KB	okulo-tu
WT	okolo tuú
ON	mɛ̃́nɪ̃́mɔ̃́ tú
IK	mɛ̃́nɛ̃́mɔ̃́
EK	kɔ̃ŋɔ̃, mĩnɪmɔ̃́
KO	mĩnɪmɔ-tuú
GB	mĩnɪmɛ̃ɪ̃́
OR	akpa égbɔ
AT	pɔɔ/kɔ̃ ofífíyo
BI	pɔɔ tʊ́ʊ, pɔɔ tú ofuromũ
Notes	*pɔkɔ̃ ? 1

THROW: THROW AWAY (V.T.)

Defaka	eve	S
NK	gbḯ/gbíḯ	
BD		
Ịḅanị	gbí	
Kalaḅa rị	gbḯ, wakı	
BL		
KI	gbḯ	
NE	gbẽĩ/gbẽ ?	
AK	gbɛ̃: yũŋu-mɔ̃ɔ	
BU	gbḯ: táḯŋgbí	
OP	gbɛ̃ḯ	
OY	gbĩĩ: taıŋgbı	
ET	gbéḯ	
EO	gbḯḯ: táḯŋgbí	
BA	gbɛ̃ḯ	
KL		
AP	gbḯ	
ID	gbɛĩ-mɔ: tã gbı	
OG	gbɛĩ-mɔ: tã gbı	
GM		
EG		
WO		
FU	odo, gbĩ: tãã-gbı	
AR	odo, gbɛĩ	
OB	gbɛĩ-mɔ: tã gbɛ	
OT		
OE	gbɛ̃ḯ: tãã́ gbei	
ME	gbɛ̃ḯ-mɔ̃ ?	
KU	gbéí)	
KB	gbéí): tã́ gbẽĩ	
WT	gbeí): tãã́ gbẽĩ	
ON	gbɛ̃ḯɛ̃	
IK	gbɛ̃ḯ	
EK	gbḯ: tãã gbí	
KO	gbéḯ: tã́ gbéí	
GB	gbɛ́í	
OR	gbé	
AT	gbéí	
BI	w̃ɛ̃mũ: mɔ̃ɔ̃	
Notes	*gbẽĩ 2	

THUNDER

Defaka		
NK	abati gbanã	
BD		
Ịḅanị	so alágba	*sky gun*
Kalaḅa	so alágba	
rị		
BL		
KI	so alagbá	
NE	suó fını, ɔgɔ́nɔ-ye	
AK	ɔgɔ́nɔ̃ tɔru tẽĩ-ye	
BU	súó ye	
OP	osúwó/ɔgɔ́nɔ̃ ˡbíyé, *	
OY	agɔnɔ̃́ tɔrʊ-ye	
ET	agɔnɔ̃ ɓié	
EO	irĩ́ tɔ́rʊ́ téĩ́	
BA	ɔgɔ́nɔ̃́ téĩ́	
KL		
AP	er̃ẽ́ẽ́ bírí	
ID	ɔgɔnɔ̃ tẽĩ	
OG	ɔgɔnɔ̃ tẽĩ	
GM	tamãra dárı-mĩnĩ ?	
EG		
WO		
FU	osuo bírí	
AR	osuo fınĩ́	
OB	ér̃ẽ́ẽ́ téĩ́	
OT		
OE	biyou	
ME	agɔnɔ̃ biou	
KU	agbárárágburudu	
KB	agbıraragbúrúrú	
WT	agbararagbúrúdú	
ON	agbaradagbúrudu, *	
IK	agbárádágburudu, *	
EK	agbararagbúrúru	
KO	agbararagbúrúru	
GB	agbararagbúrúru	
OR	yiɓa dei-yóo	
AT	zíɓé fĩnĩ́ kɛ́kɛ	
BI	síɓí-zárɔ́ déĩ́-nyʊ́ʊ	
Notes		

THUS, SO

Defaka		
NK	amãnã	
BD		
Ịḅanị	ɔkɔ pá	
Kalaḅa rị	mḟ ɓará	
BL		
KI	mḟ ɓara	
NE	mḟ ɓara	
AK	mɛ ɓára	
BU	mǻra, mḟ ɓara	
OP	ánḟ bírá	
OY	anḟ bıra	
ET	ani ɓará	
EO	mḟmbíra	
BA	mḟmbíra	
KL		
AP	mɔ̃́	
ID	mɔ̃ (bírá)	
OG	mɔ	
GM	mĩ	
EG		
WO		
FU	mɔ̃ kı	
AR	mḟ ʊŋgɔ	
OB	mɔ̃́	
OT		
OE	mĩ kí	
ME	mɛ bırá doo nɛ	
KU		
KB	bı bırá	
WT	bí bıra	
ON	ãndu ni	
IK	mɔ̃́	
EK	anĩ yɔ́	
KO	mɔ̃́, bara	bısá/ani/ɛni
GB	mɔ̃́ɔ́	
OR	anḟe mḟ kíémḟ	
AT	ɓıa gbɛ́lı	
BI	mó	
Notes	*mĩ ɓara 4 3	*this way*

TIE (BUNDLE) (V.T.)

Defaka	kumã	J 273 *tie*
NK	káká	
BD		
Ịḅanị	káká, kpɔ́ˡɔ́	
Kalaḅa	fĩˡnã́	
rị		
BL		
KI	fĩˡnã́, káká	
NE	fınã́	
AK	hínã	
BU	fĩ́nã́	
OP	fĩ́nã́	
OY	fınã́	
ET	fĩ́nã	
EO	fĩ́nã́	
BA	fĩ́nã́	
KL		
AP	káká, fĩ́nã́	
ID	fınã	
OG	kıka, fınã	
GM	beni-mɔ	
EG		
WO		
FU	fınã	
AR	fʊnã	
OB	fınã	
OT		
OE	fınã́, kıká	
ME	fınã́, ˡkíká dic	
KU	fĩ́nã́	
KB	fĩ́nã́	
WT	fınã́	
ON	fĩ́nã	
IK		
EK	fĩ́nã́	
KO	fĩ́nã́	
GB	fĩ́nã́	
OR	fánã́	
AT	fĩ́nã́	
BI	fĩ́nã́	
Notes	*fɛnã 3	

TIE (CLOTH) (V.T.)

Defaka	
NK	ɔwɔĩ
BD	
Ịḅanị	nwaá
Kalaḅa rị	ṹãĩ́
BL	
KI	kaká
NE	íwaĩ, fóko
AK	ṹã̄ĩ
BU	ɔṹã̄ĩ́, túá
OP	uwáĩ́
OY	kıkaı
ET	uṹãĩ́
EO	káká
BA	káká
KL	
AP	káká
ID	kaka/kıka
OG	kıka
GM	kaka
EG	
WO	
FU	kaka
AR	kaka, bıdɛ káka
OB	kıkaí
OT	
OE	kıká
ME	kıkáí, ṹãĩ́
KU	kíkáí
KB	ʊṹãĩ́
WT	ʊṹãĩ́
ON	uṹãĩ́
IK	uṹãĩ́
EK	ʊṹãĩ́
KO	ʊṹãĩ́, bıdɛ́ ʊṹãĩ́
GB	ʊṹãĩ́
OR	(bɛdɛ́) ɔṹã̄ĩ
AT	ıṹɛ̃ĩ
BI	kɛ́í
Notes	*ʊṹãĩ 1

TIE (HEADTIE) (V.T.)

Defaka	
NK	káká
BD	
Ịḅanị	káká
Kalaḅa rị	fĩˈnã́
BL	
KI	fĩˈnã́
NE	fınã́, tıɓı fınã́
AK	hínã
BU	(tíbí) fĩnã́
OP	kígáí
OY	gbalá
ET	fĩna̰ ?
EO	gbá̰lá
BA	tíbí gbálá
KL	
AP	gbálá
ID	gbala
OG	gbala
GM	gbala
EG	
WO	
FU	gbala
AR	gbala
OB	gbala
OT	
OE	gbalá
ME	gbalá
KU	tíbí gbílá
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	gbalá
KO	gbalá, tíbí gbálá
GB	gbalá
OR	kpɔ́ɔ, tíɓí kpɔ́ɔ
AT	kpɔ́
BI	kpɔ́ɔ

Notes

TIE (ROPE) (V.T.)

Defaka	
NK	kpá˩á, káká
BD	
Ịḅanị	káká
Kalaḅa rị	kpɔ́˩ɔ́
BL	
KI	kpɔ́˩ɔ́ ?
NE	kpɔ́
AK	kpɔ́ɔ
BU	kígáí
OP	kígáí
OY	kıkaı
ET	kígáí
EO	káká
BA	káká
KL	
AP	káká
ID	gbeni/gbiñ̃, jɔnı-mɔ
OG	kıka
GM	kaka
EG	
WO	
FU	fınã
AR	kaka
OB	kıka
OT	
OE	kıká
ME	kıkáí
KU	kíkáí
KB	kíkáí
WT	
ON	kíkáí
IK	kíkáí
EK	káká
KO	káká
GB	káká
OR	kár
AT	káá
BI	kɛ́ɛ́
Notes	*kakaı 2

TIME

Defaka	
NK	ókútíe
BD	
Ịḅanị	sáa
Kalaḅa rị	sákí
BL	
KI	síkí
NE	ifié
AK	ifíye
BU	ifíé
OP	ifíé
OY	ifiyé
ET	ifié
EO	ifíyé
BA	ifíé
KL	
AP	ifíé
ID	ifie
OG	ifie, ɪtámĩ
GM	ifie
EG	
WO	
FU	ifie
AR	kiri
OB	ifie
OT	
OE	efíye
ME	efíe, (seĩ̃
KU	efíe
KB	eserí, efíé
WT	seri
ON	ifíe
IK	ifié
EK	ifíé
KO	ifíe, seri
GB	ifíe
OR	ifíé
AT	ífíée
BI	ogo
Notes	*ifiye 3/4

TIRED, BE (V.I.)

Defaka	
NK	íyɔ̋ fáa
BD	
Ịbanị	íɲɔ̋ faá
Kalaba	ńyɔ́ tá
rị	
BL	
KI	íyɔ̋ (ɓú) faá
NE	pɔgɔ́ la
AK	kɔrɪ-kɔ́rɪ, nɛ̃ŋĩ ?
BU	ɗɛ̃́ĩ́
OP	ɗɛ̃́ĩ́
OY	ɗɛĩ́
ET	ɗɛ̃́ĩ́, alɛ́
EO	ɗɛ̃́ŋ̃́
BA	ɗɛ̃́ŋ̃́
KL	
AP	ɗɛ̃́ĩ́
ID	ɗɛĩ̃
OG	ɗɛ̃ŋĩ̃,
GM	ɗɛĩ̃
EG	
WO	
FU	ɔlɔkɔ́ kɔrɪ, ɗɛ̃ŋĩ̃,
AR	ɗɛ̃ŋĩ̃,
OB	ɗɛĩ̃
OT	
OE	ɗɛĩ̃
ME	ɗɛĩ̃
KU	ɗɛĩ̃
KB	ɗɛĩ̃
WT	ɗɛĩ̃
ON	ɗɛĩ̃
IK	ɗɛ̃́ĩ́ ?
EK	ɗɛ̃ŋ̃́
KO	ɗɛ̃ŋ̃́/ɗɛ̃́ĩ́
GB	ɗɛ̃ŋ̃́
OR	pɔ láa
AT	pɔɔ lá, ɗɛ̃́ĩ́
BI	ɗɛ̃ɛ̃
Notes	

TIRED, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	íyɔ̃́ fáa
BD	
Ịbanị	íɲɔ̃́ faá
Kalaḅa rị	íyɔ̃́ pɔkɔ-tá
BL	
KI	íyɔ̃́ faá/ófórí
NE	pɔgɔ́ la, nɛ̃ŋgí, ɪy̰ɔ̃ fá
AK	nɛ̃́ŋĩ,, kɔri-kɔ́ri
BU	ɗɛ̃́ĩ́
OP	ɗɛ̃́ĩ́, alɛ́
OY	ɗɛĩ́
ET	ɗɛĩ́, alɛ́
EO	ɗɛ̃́ŋĩ́
BA	ɗɛ̃́ŋĩ́
KL	
AP	ɗɛ̃́ĩ́
ID	ɗɛĩ
OG	ɗɛ̃ŋĩ,
GM	ɗɛĩ
EG	
WO	
FU	ɗɛ̃ŋĩ,
AR	ɗɛ̃ŋĩ,
OB	ɗɛĩ
OT	
OE	ɗɛĩ
ME	ɗɛĩ
KU	ɗɛĩ
KB	ɗɛ̃́ĩ́
WT	ɗɛĩ
ON	ɗɛĩ
IK	ɗɛɪĩ́ ?
EK	ɗɛ̃ŋĩ́
KO	ɗɛ̃ŋĩ́/ɗɛ̃́ĩ́
GB	ɗɛ̃ŋĩ́
OR	pɔ láa ?
AT	pɔɔ lá
BI	ɗɛ̃ɛ̃
Notes	*ɗɛ̃ŋɪ 1

TOAD

Defaka	akaláḿ	J 164 *toad ('frog')*
NK	akaláḿ	
BD		
Ịḅanị	ŋgʊ-ŋgʊ́	
Kalaḅa rị	ŋgʊ, áwɔ	
BL		
KI	(ĩngʊ	
NE	ɪŋgʊ́, okporó	
AK	ɔgbɔ́lɔ	
BU	ɔgʊ́mʊ̋, ɛkʊ̋rɛĩ	
OP	ɔgɔ́mɔ̋, akʊ̋rɛĩ	
OY	agʊmʊ̋, akʊ̃ã̋ã̃	
ET	agumɔ̋, akʊ̋rɛ̃	
EO	ɔgʊ́mʊ̋	
BA	ɔgʊ́mʊ̋	
KL		
AP	ɔgʊ́mʊ̋	
ID	ɔgʊ́mʊ̋	
OG		
GM	ɔgʊ́mʊ̋	
EG		
WO		
FU	ɔgʊmʊ̋	
AR	uporúkpo, ɔgʊmʊ̃; ákeré	
OB	ɔgʊmʊ̃, ɪŋgɪraɪ tʊa akpalɪ	
OT		
OE	ákpalí	
ME		
KU	bɪrá dɪaĩ akpalɪ	
KB		
WT	agʊmʊ̃	
ON	agɔmɔ	
IK	agumɔ́, akʊ̋rɛ̃	
EK	ɔgʊmʊ̋	
KO	ɔgʊmʊ̋, ɛkʊ̋rɛ̃ĩ, etũwe̋ĩ	
GB	ɔgɔmʊ̋	
OR	ɛgʊʊ̃, etũw̃ẽĩ	
AT	ɪgʊ	
BI	ɪŋgʊ	
Notes	*ĩgʊ 1	

TOBACCO

Defaka	jírí	J 51
NK	jírí	
BD		
Ịḅanị	ɔtába	
Kalaḅa	ɗĩrí, okpoka ɓú ɗìri	
rị		
BL		
KI	ɗĩrí, fɔ̃njú cʊa ɗĩri	
NE	iŋgu ɓou ɗìri	
AK	iŋgu ɓou ɗìri	
BU	ifíe	
OP	ifíe	
OY	ifĩyé	
ET	efíe	
EO	ifóyá	
BA	ifúyá, ifóya	
KL		
AP	ifóya	
ID	ifõ̍yɛ̃/iféye	
OG	ifóye	
GM	ifóyɛ	
EG		
WO		
FU	ifóya	
AR	ifóya	
OB	ifĩ̍yɛ̃	
OT		
OE	efíẽ	
ME	efíẽ, atamkara	
KU	efíẽ	
KB	efíẽ	
WT	efĩ̍ye ?	
ON	efíẽ	
IK	ifíe	
EK	ifíẽ (beẽ̃	
KO	ifíã/ifíyã	
GB	ifíˈẽ	
OR	ɗĩrí	
AT	kpo ɗìri súɓʊ	
BI	atıɓá	
Notes		

TODAY

Defaka		
NK	mgbaḿ	
BD		
Ịḅanị	mḭ́mgba	
Kalaḅa rị	mḭ́mgbaá, mṵ́mgbaá	
BL		
KI	mḭ́mgba	
NE	mḭ́ ene	
AK	mḭ́ ene, mḕni	
BU	ĩmgbaɪ, mḭ́ inḭ́	
OP	ɔmgbáí, mgbáí ?	
OY	ʊŋgbaí, mḭ́gbaɪ	
ET	ĩmgbaí	
EO	mḕĩmgbaɪ	
BA	mḕr̃ẽĩ	
KL		
AP	mḭ́mgbaɪ	
ID	meér̃ẽĩ, mḭ́gbaɪ	
OG	meér̃ẽĩ	
GM	meér̃ẽĩ	
EG		
WO		
FU	meér̃ẽĩ, mḭ́gbaɪ	
AR	mɔ̃́gbaɪ, mḕr̃ẽĩ	
OB	mĩ ér̃ẽĩ	
OT		
OE	mɛ ér̃ẽ́ḭ́-mɛ	
ME	meér̃ẽĩ	
KU	bɛmgbáí	
KB	ɛmgbaɪ, bei er̃ẽ́ḭ́	
WT	ĩmgbaɪ	
ON	ḭ́mgbai ?	
IK	ɓéḭ́mgbai	
EK	ĩmgbaí	
KO	béḭ́mgbaɪ,ĩmgbaí,béí er̃ẽĩ	
GB	béḭ́mgbaɪ	
OR	ɛgbaí	
AT	ígbáa	
BI	ímgba ɓéɛ	
Notes	*ɪgbaɪ ? ?	usually preceded by *this*

TOES
Defaka
NK ɓíɔ́ tṹmgba
BD
Ịḅanị ɓʊ́ɔ́ tʊ́mgbɔlʊ
Kalaḅa ɓʊ́ɔ́ tʊ́mgbalɪ
rị
BL
KI ɓʊ́ɔ́ tʊ́mgbálɪ
NE ɓʊɔ sʊ̃mgbalɪ
AK ɓʊɔ itʊ̃mgbali
BU ɓʊ́ɔ́ ímgbísá
OP búwɔ́ ḭ́mgbísáɣá
OY bʊwɔ ɪsĩmgbala
ET ɓʊ́ɔ́ ɓáú
EO búwɔ́ ísímgbálá
BA búɔ́ ísa̋mgbálá
KL
AP
ID bʊwɔ ɪsagbala
OG bʊɔ ɪsamgbala
GM bʊɔ ʊgbɔ
EG
WO
FU
AR bʊɔ ɪsamgbala
OB bʊɔ ɪsamgbala
OT
OE bʊwɔ́
ɛ́mgbísá/ɛ́sa̋mgbálá
ME bʊɔ́ ɛ́mgbísá
KU bʊ́ɔ́ ɛ́mgbísá
KB bʊ́ɔ́ ímgbísá
WT bʊɔ́ ímgbísá
ON bʊ́ɔ́ gbísá
IK ɓʊ́ɔ́ ĩmgbísá
EK bʊ́ɔ́ gbísá
KO bʊ́ɔ́ gbásá
GB bʊ́ɔ́ gbísa
OR bʊ́ɔ́ ísa̋mgbálá
AT bɔ́ gbáséɛ
BI bɔ́ gbísáa
Notes

TOMORROW

Defaka	
NK	mberi
BD	
Ịḅanị	ɓá↓á
Kalaḅa rị	ɓá↓á/ɓáa
BL	
KI	ɓáa/ɓá↓á
NE	ɓo-yo ɓɪɓaɪ
AK	ɓɛɓai/ɓúɓai
BU	ɓó-mḿnḿ ɓúɓáí
OP	búbáí
OY	dẽĩ-baí
ET	ɓuɓaí
EO	bó-mḿnḿ búbáí
BA	bó-mḿnḿ báí
KL	
AP	dúḿ-báí
ID	dẽĩ-baɪ, dẽĩ bér̃ẽĩ
OG	dẽĩ-baɪ
GM	dẽĩ-baɪ
EG	
WO	
FU	dẽĩ-baɪ
AR	dẽĩ-baɪ
OB	dẽĩ-baɪ
OT	
OE	mɛɛ́ bó-mḿnḿ báí-mɛ
ME	dẽĩ-báí
KU	déḿ-baɪ
KB	déḿ-baɪ
WT	deḿ-baɪ
ON	déḿ-bái
IK	ɓuɓaí
EK	déḿ-báɪ
KO	déḿ-báɪ
GB	déḿ-baɪ
OR	ɓʊɓáɪ
AT	ɓóɛ́ɓíya
BI	bɪyáa, bɪyá lɔ́ɔ

Notes

TONGUE		
Defaka	mɛnduɔ	J 8
NK	ɓɛ́lɛ́	
BD		
Ịḅanị	ɓɛ́lɛ́	
Kalaḅa rị	ɓɛ́lɛ́	
BL		
KI	ɓɛ́lɛ́	
NE	ɓɛlɛʊ	
AK	ɛlɛ	
BU	mɛ̃́lí-ye	
OP	mɛ̃́lí	
OY	mɛlí-ye	
ET	mɛ̃́li	
EO	mɛ̃́lí-yé	
BA	mɛ̃́lí-yé	
KL		
AP	mɛ̃́lɪ-yé	
ID	bɔlɔʊ/bʊlɔʊ	
OG	bɔlɔʊ	
GM	bɔlɔ	
EG		
WO		
FU	bɛlɔʊ	
AR	bɛlɛʊ	
OB	bʊlɔʊ	
OT		
OE	bɪlɔ́ʊ́	
ME	bʊlɔ́ʊ	
KU	mʊ̃́lɔ́ʊ	
KB	mʊ̃́lɔ́	
WT	amʊ̃lɔ, bʊlɔ́	
ON	mɛ̃́lí-ye	
IK	umɔlɔʊ́	
EK	bíbí bɔ́lɔ́ʊ́/mɔ̃́lɔ́ʊ́	
KO	ɪmɔɪɔʊ́	
GB	ĩmbɔlɔ́ʊ	
OR	ɓɛ́lɛ́	
AT	ɓɛ́lɛ́	
BI	ɓílɛ́	
Notes	*ĩɓɛ̃lɛʊ	

TOOTH

Defaka	nĩã	J 7
NK	áká	
BD		
Ịḅanị	áká	
Kalaḅa rị	áká	
BL		
KI	áká	
NE	aka	
AK	aka, iye hɛ-yai	
BU	aká	
OP	aká	
OY	aka	
ET	aká	
EO	aká	
BA	aká	
KL		
AP	aká	
ID	aka	
OG	aka	
GM	aka	
EG		
WO		
FU	aka	
AR	aka	
OB	aka	
OT		
OE	aká	
ME	aká	
KU	aká	
KB	aká	
WT	aká	
ON	aká	
IK	aká	
EK	aká	
KO	aká	
GB	aká	
OR	áká	
AT	áká	
BI	áká	
Notes	*aka 2	

TOPS (GAME)
Defaka
NK séɣimãya
BD
Ịḅanị ŋgɪa
Kalaḅa kosó, akírımã́
rị
BL
KI osií ?
NE ikoso, agbɔ́lɔ
AK teĩ igiyã
BU ikótei
OP ɔgbɔ́lɔ
OY agbɔ́lɔ
ET agbɔ́lɔ
EO ikótó
BA ikótó
KL
AP
ID ɔgbɔlɔ, ikoto
OG ikódó
GM ikotó
EG
WO
FU ikotó
AR ikotó
OB ɔgbɔlɔ
OT
OE agbɔ́lɔ, ikódo
ME agbɔ́lɔ
KU agbúlɔ
KB agbúlɔ
WT agbɔ́lɔ
ON agbɔ́lɔ
IK agbɔ́lɔ
EK ɔgbɔ́lɔ
KO ɔgbɔ́lɔ
GB ɔgbɔ́lɔ
OR ikeɛ̃ɛ̃ĩ
AT ikeréẽ
BI ikeré
Notes

TORTOISE

Defaka	íkákí	J 159
NK	íkákí	
BD		
Ịḅanị	íkákí,siminḩ ɪkakı,*	
Kalaḅa rị	íkákí	
BL		
KI	íkákí	
NE	ɪkagı, ɔpɔ́ĩ	
AK	ikagi, ɔpaĩ,wiri,*	
BU	íkágí, ɓíé kírí íkágí	
OP	ikágí, bíé kírí ówéí	
OY	iwiri	
ET	ikágí	
EO	iwírí, ɪkágí, *	
BA	ɪkáɣí, iyóróú fí-wei	
KL		
AP	bíé kírí-wéí	
ID	ike/uke eré fí-ɣá ówéí,*	
OG	uke	
GM	owei abʊ fó-wei	
EG		
WO		
FU	luké-luké	
AR	uguí	
OB	ere fɪ-ɣa owei	
OT		
OE	eré fí-ɣá ówéí	
ME	eré fí ówéí, ewírí	
KU	ewírí	
KB	ewírí	
WT	ewírí	
ON	ewírí, ogbó éwírí	
IK	ɓíé kírí ówéi	
EK	iwírí	
KO	iwírí/wírí, ɪkágí	
GB	iwírí	
OR	írḩ	
AT	íbokú	
BI	bírá bɪbíı	
Notes	*ɪkakı 2	

TOUCH

Defaka	ɪy̰ɔ̃ laa	J 294 (*touch with hand*)
NK	ɓára wá ɓúláa/ɓúgbólo	
BD		
Ịḅanị	lá^{ꜜ}mã́	
Kalaḅa rị	lá^{ꜜ}mã́	
BL		
KI	lá^{ꜜ}mã́, gbó^{ꜜ}ló	
NE	gboló	
AK	gbólo	
BU	gbóló	
OP	gbóló	
OY	gboló ?	
ET	gbóló	
EO	gbóló	
BA	gbóló	
KL		
AP	gbóló	
ID	gbolo	
OG	gbolo	
GM	gbolo	
EG		
WO		
FU	gbolo	
AR	gbolo	
OB	gbolo	
OT		
OE	gboló/gbelé	
ME	gboló	
KU	gbílé	
KB	gbílé	
WT	gbelé	
ON	gbóló	
IK	gbóló	
EK	gbélé	
KO	gbélé/gbóló	
GB	gbélé	
OR	kele	
AT	gbélé	
BI	kɔrú	
Notes	*gbele 3	

TOWN		
Defaka	ámā́	J 96
NK		
BD		
Ịḅanị	ámā́	
Kalaḅa rị	ámā́	
BL		
KI	ámā́	
NE	amã	
AK	amã	
BU	amā́	
OP	amā́	
OY	amã	
ET	amã	
EO	amā́	
BA	amā́	
KL		
AP	amā́	
ID	amã	
OG	amã	
GM	amã	
EG		
WO		
FU	amã	
AR	amã	
OB	amã	
OT		
OE	amā́	
ME	amā́	
KU	amā́	
KB	amã	
WT	amā́	
ON	amā́	
IK	amã	
EK	amā́	
KO	amā́	
GB	amā́	
OR	ámā́	
AT	ámā́	
BI	ámā́	
Notes	*amã 2	PTR o-mā́/i-
	**amã	Heinẽ 234

TRADER

Defaka	
NK	túɓó-nḟ-ɓɔ́ˈɔ́
BD	
Ịḅanị	túwó-nã́-ɓɔ́
Kalaḅa rị	túɓó-nḟ-ɓɔ́
BL	
KI	túɓó kṍ-ɓɔ́, túɓó-nḟ-bɔ́
NE	tuɓo kõ-ɓɔ/ye dɛrɪ-ɓɔ
AK	tuɓo kõ-ɓɔ/-woi/-ara
BU	túɓó kṍ-wéí/-árá
OP	túɓó kṍ ówéí
OY	tubo tʊwa kɪmĩ
ET	í yɛ́rí ówéí
EO	túbó túá kímḟ
BA	túbó túá ówéí
KL	
AP	túbó túá-wéí/arauʊ, *
ID	tubo tʊa owei
OG	tubo tʊa kɪmĩ
GM	tubo tʊa owei
EG	
WO	
FU	tubo tʊa owei/arauʊ
AR	tubo tʊa owei
OB	tubo tʊa owei
OT	
OE	tubó túá ówéi/kímḟ
ME	tubó túá kímḟ
KU	tɔ́rú yɔ́ú-wéí
KB	fɔ́ú túbó ówéí/-árá
WT	fɔ́ú túbó/yɔ́ú kɪmĩ
ON	tɔ́rú yɔ́ú kɛ́mḟ
IK	fɔ́ú túɓó ówéi/kɛ́mḟ
EK	fɔ́ú túbó kímḟ
KO	tɔ́rú/fɔ́ú yɔ́ú kímḟ/*
GB	fɔ́ú túbó ówéí
OR	fɔ́ɔ́ú yɔ́ú kímĩ
AT	fɔ́ú yɔ́ú ówei/-árɔ́ɔ, *
BI	fɔ́ú yɔ́ú ówéíi/kímḟɪ
Notes	

TRADITIONAL DOCTOR

Defaka	ɓó↓tó-tí	J 201
NK	ɓúrú-ɓɔ́ˡɔ́	
BD		
Ịḅanị	órú mḩ́ɛ́-ɓɔ́, bírí-ɓɔ́	
Kalaḅa rị	ɓírí-ɓɔ́	
BL		
KI	ɓırı-ɓɔ ?	
NE	ɓırı-ɓɔ́	
AK	ɓɔrɔ-woi/-ara	
BU	ɓúrí-wéí	
OP	bɔ́rɛ́-bɔ́/kɛ́mɛ̃́/ówéí/éré	
OY	bʊrʊ-kımĩ	
ET	ɓɔ́rɔ́ kɛ́mɛ̃́	
EO	búrí-kímḩ́/-wéí	
BA	bɔ́rɔ́-wéí	
KL		
AP	búrú-wéí	
ID	bʊrʊ kımĩ/owei	
OG	bʊrʊ-wei/kımĩ	
GM	bʊrʊ-wei	
EG		
WO		
FU	bıra bií-wei	
AR	tɔrí yɛrı kımĩ, *	
OB	búrú ówéí	
OT		
OE	bʊrú ówéí	
ME	bʊrú ówéí	
KU	búrú kímḩ́	
KB	búrú kɛ́mɛ̃́/éré	
WT	bʊrú kímḩ́	
ON	bɔ́rɔ́ kɛ́mɛ̃́	
IK	ɓɔ́rɔ́ kɛmɛ/-wéi	
EK	búrú kímḩ́	
KO	búrú kímḩ́	
GB	búrú kímḩ́	
OR	ɓúrí ówéí/éré	
AT	ɓúrú kímḩ́/ówéí/árɔ́	
BI	bírí kímḩ́	
Notes	*ɓırı-ɓɔ 2 -	

TRAMPLE, "MASH" (V.T.)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅaṇị	nãŋgá
Kalaḅa rị	nãŋga
BL	
KI	
NE	nãŋgá
AK	nãŋga
BU	
OP	
OY	dãã́
ET	
EO	dã́ŋã́
BA	
KL	
AP	
ID	dãã
OG	dãŋã
GM	
EG	
WO	
FU	dãŋã
AR	
OB	dãã
OT	
OE	dãã
ME	dãã́
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	dãŋã́
KO	dãã́
GB	dãŋã́
OR	
AT	
BI	
Notes	*dãga 1

TRAP, SNARE (FOR ANIMALS)

Defaka			
NK	bíã́		
BD			
Ịbạnị	ɗĩ́á, ɔ́nya		
Kalaḅa	ɗĩ́ˡã́		
rị			
BL			
KI			
NE	edí		
AK	tinã-yée		
BU	idí, bíĩ́		
OP			
OY	ʊkɔʊ, adéribɔ	ité,	asã́,
ET			
EO	bíyẽ́		
BA	dói bíẽ́		
KL			
AP	wáya		
ID	bĩ̃ẽ		
OG	bĩ̃ẽ		
GM	bĩ̃ẽ		
EG			
WO			
FU	bĩ̃ẽ		
AR	bĩ̃ẽ		
OB	pɪdɛ-yé		
OT			
OE	pɪdɛ-ye		
ME	pɪdɛ-ye		
KU	pɪɗɛ-yi		
KB			
WT			
ON			
IK			
EK	etí		
KO	pɪtéí		
GB	pɪdɛ-yí		
OR	wáya		
AT	pɪtɛ		
BI	pɪdɛ		

Notes

TREE

Defaka	ibo tĩĩ	J 56 *big tree*
NK	tḭ́	
BD		
Ịḅanị	sí	
Kalaḅa rị	sḭ́	
BL		
KI	ójé, cḭ́	
NE	tĩ	
AK	tɛ̃	
BU	tḭ́	
OP	tɛ̃ḭ́	
OY	tĩ	
ET	tɛ̃ḭ́	
EO	tḭ́	
BA	tḭ́	
KL		
AP	tḭ́	
ID	tĩ	
OG	tĩ	
GM	tĩ, tɛ̃	
EG		
WO		
FU	tḭ́	
AR	tɛ̃, tĩ	
OB	tĩ	
OT		
OE	tɪḭ́	
ME	tɪḭ́	
KU	tḭ́	
KB	tḭ́	
WT	tɪḭ́	
ON	tɛ̃ḭ́	
IK	tɛ̃ḭ́	
EK	tḭ́	
KO	tḭ́	
GB	tḭ́	
OR	tíí	
AT	sí	
BI	sí	
Notes	*tɛ̃ĩ 2	

TRIBAL MARK

Defaka	
NK	akā́za
BD	
Ịḅanị	akā́ã̄ja
Kalaḅa	ɛkpɛ́
rị	
BL	
KI	
NE	nẽmbe lelegi-mɔ/-mã
AK	ãndɛ, osiŋgbo (púũ
BU	osū́mgbó, kíɓí-ye, léléí
OP	osū́mgbó
OY	you-yaı tɛĩ-mɔ, biri ıgba
ET	egbeé
EO	ãndí ú́mgbɔ́ ówéí, *
BA	adíŋgbéwéí/adíŋgbáwéí
KL	
AP	léléí, kúbú-yáí
ID	kubu-yáí, lezú, adı ıgba
OG	kokoróko, kubu-yáí
GM	kubu-yóí
EG	
WO	
FU	adı takpa
AR	ugbó, uwéi, kubu-yáí
OB	ĩmgba
OT	
OE	ıgbara, kubu-ye, lele
ME	ıgbara, kubu-yaı
KU	kúró ɛ́gbá, ɛgba
KB	eweé, ɛgba
WT	ewe, ıgba
ON	bírí kúbú
IK	igbeé
EK	kubu-yé
KO	kóró ígbá, ɛkpɛlɛ́, *
GB	ɛkpɛlɛ́, ınã̄ã́
OR	
AT	
BI	akıra, ádɛ́ ínɔ

Notes

TRICK (N.)

Defaka	epele	L
NK	oka	
BD		
Ịḅanị	aka	
Kalaḅa rị	epele	
BL		
KI	opelé	
NE	ɪkɪɔ́, epelá	
AK	ikíyɔ, humɔ̃́ɔ	
BU	ɪkíyɔ́ʊ́	
OP	ikíyɔ́ú	
OY	alɛmɔ̃́ ?	
ET	ikiyɔú	
EO	ɪkíyɔ́ʊ́	
BA	áráɣá, lɛ́ɣɛ́mɔ̃́	
KL		
AP		
ID	ari, elei	
OG	ari	
GM	wayó	
EG		
WO		
FU	ɛlɛmɔ̃ égberi	
AR	ɛlɛɪ-mʊ̃	
OB	ari	
OT		
OE	arí, alɛ́í-mɔ	
ME	arí	
KU	arí	
KB	arí	
WT	arí	
ON	lɛ́ɛ́mɔ̃ ?	
IK	ikiyɔú, wayó	
EK	árí	
KO	árí/érí, ɪkɪyɔ́ʊ́	
GB	árí, ɪkɪyɔ́ʊ	
OR	epele	
AT	ka	
BI	wayó	
Notes	*epelɜ 1	

TROUBLE (N.)

Defaka	
NK	ɓúɓáɓala
BD	
Ịḅanị	ɓɛ́rɛ́
Kalaḅa rị	ɓʊ́ fʊ́ˡká
BL	
KI	ɓɛ́rɛ́
NE	ɓió gbo-ye
AK	ɓiyegbó
BU	ɓíégbo iye
OP	
OY	biyégboo-ye, ʊyá
ET	
EO	biye-gbó a-ye, ʊya
BA	bíégbó a-ye
KL	
AP	bíégbó-aye
ID	akpodú/akpotú, akpókpomã
OG	akpókpomɛ
GM	akpotú
EG	
WO	
FU	akpotu
AR	akpotu
OB	akpotú
OT	
OE	akpotú, ese
ME	akpotú, ese
KU	ese, akpotú
KB	eseé, akpoduú
WT	ese, akpotú
ON	
IK	
EK	eseé
KO	eseé, akpotú, ʊyaá
GB	iseé
OR	ɓʊ́ɓʊ́dɔ
AT	ɓíí, ese
BI	ese

Notes

TRUNK (OF TREE)

Defaka	
NK	tḟ ɓúɓiri
BD	
Ịḅanị	sí óju
Kalaḅa rị	sḟ ɓírí
BL	
KI	cḟ ɓírí
NE	ɓiri, tĩ ɓirí
AK	tẽ ɓiri
BU	tḟ ɓírí
OP	tḗĩ bírí
OY	tĩ biri
ET	tḗĩ tú
EO	tḟ bírí
BA	tḟ bírí
KL	
AP	tḟ bírí
ID	tĩ biri
OG	tĩ biri
GM	tɛĩ biri
EG	
WO	
FU	tĩ biri
AR	tẽ biri
OB	tḟ biri
OT	
OE	tɪḟ ã̄ŋgɔ́
ME	tɪḟ bírí
KU	tḟ bírí
KB	tḟ bírí
WT	tɪḟ bírí
ON	tḗ bírí
IK	tḗĩ ɓírí
EK	tḟ bírí
KO	tḟ bírí
GB	tḟ bírí
OR	tíí ɓíri
AT	sí bíríi
BI	sí bíríi, sí ózúũ
Notes	*tẽĩ ɓiri 2 2

TRUTH

Defaka	
NK	ataá ɓere
BD	
Ịḅanị	kara-kára-nyɛ
Kalaḅa rị	kara-kárá/kra-krá yé
BL	
KI	kúkú-mā́-yé
NE	kesi-ye, kʊkʊɓaɪ-yé, *
AK	gbahi-ye, kehi-ye ?
BU	kési-yé, ɪzɔ́ gbá-yé
OP	kési-yí
OY	kesii-ye/kesiyée, ɪźɔ̃-yé
ET	gɔ́mū́ égbérí
EO	kési-yé, ɪzɔ́-yé
BA	kési-yé
KL	
AP	kési-yé
ID	ɪzɔ́/ɪjɔ́ egberi, *
OG	gidá/tie egberi
GM	tiye egberi
EG	
WO	
FU	bɪbɪ tɪbɪ
AR	bɪbɪ tɪbɪ
OB	gesii
OT	
OE	gesíí
ME	gesíí
KU	gési égbérí
KB	gési-yé
WT	gési égbérí
ON	gésíí, kɛréɛ-yi
IK	gésíí
EK	gési égbérí
KO	gési égbérí/yé, ɪzɔ̃́-yé
GB	gɔ́mū́ū́, gésíí
OR	túɓú giye
AT	ózukú(-yẽ, kési-yíi
BI	ózukú egberi
Notes	*kesi-ye 2 2

TRY (VP/V.AUX.)

Defaka	
NK	ɓú kúrɔmã
BD	
Ịbạnị	ɓʊ́ kúrɔ́-mãá
Kalaḅa	ɓʊ́ kúrɔ́-˩mã́
rị	
BL	
KI	ɓʊ́ kúrɔ́-˩mã́, gaga-mã́a
NE	ɓʊ kʊrɔ-mɔ, ãmba tʊa
AK	ɓʊɔ kurɔ-mɔ̃́ɔ
BU	ɓʊ́ kúrɔ́-mɔ̃́
OP	
OY	ponõ-mɔ̃́, inḭ́-mɔ̃́
ET	
EO	inḭ́-mɔ̃́, pónó-mɔ̃́
BA	
KL	
AP	búɔ́ kúrɔ́-mɔ̃́
ID	gbadáí
OG	gbadáí
GM	
EG	
WO	
FU	ozu kúrɔ́-mɔ, gbadáí
AR	inẽ-mɔ
OB	gbadáí
OT	
OE	gbadaí
ME	gbadaí, ɛ̃mbalıí
KU	ãŋgɔ́ kúrɔ́-mʊ̃́, ẽé-mʊ̃
KB	ɛ̃mbalı
WT	ĩmbalí
ON	
IK	
EK	ĩmbalí
KO	ɔ́ŋgɔ́ gbádáí/kúrɔ́-mɔ̃́, *
GB	ĩmbalí
OR	ɓʊ́ kúrɔ-mɔ
AT	ɗa ɗĩi, ɓʊ́ kúrɔ́-mɔ̃́
BI	ımɓalı
Notes	*ɓʊ kʊrɔ-mɔ̃ 2 1

TSETSE-FLY

Defaka	
NK	órɔ́
BD	
Ịbanị	ɔ́rɔ́
Kalaḅa	mgbelé, ɔ́r̃ũ̃ẽ̃ĩ́,
rị	okpou
BL	
KI	ɔ́r̃ũ̃ẽ̃ĩ́
NE	ãŋgéle/ẽŋgéle,énde
AK	iŋgéle, ĩndée
BU	adéĩ́
OP	adĩ́mgbélé, adéín
OY	amgbelé
ET	adeĩ́
EO	epẽ́mbéré, edéĩ́
BA	epímbéré, ĩndé
KL	
AP	amgbélé, ãndéí
ID	epepẽ́r̃ĩ,amgbelé,ıgb ɔfú,*
OG	epẽ́pẽ́rẽ, adé
GM	epeper̃ẽ́ĩ, ide
EG	
WO	
FU	epimẽ́rĩ́
AR	epebirĩ́, edé
OB	amgbelé
OT	
OE	amgbelé, adẽĩ
ME	adẽĩ
KU	adẽĩ
KB	mgbeéle, adẽĩ
WT	mgbelé, adẽĩ
ON	amgbelé, adẽĩ
IK	mgbelé, adeĩ́
EK	ãndeí
KO	ãndeí
GB	bıla tuu dúˈgó, ãndéi
OR	ɓalaı pɛ́lɛ́, ideĩ́
AT	ideĩ́, ivíṍ-wéí
BI	óvĩ́ ówéí, ideĩ́

Notes

TURN (V.T.): (V.I.)

Defaka	kanãmã	J 289 *turn round (vĩ*
NK	piɣi	
BD		
Ịḅanị	: pɪɣí	
Kalaḅa	pí^{ɩ}kí: pɪkí	
rị	kanã	J 289
BL		
KI	pí^{ɩ}kí	
	kanã́	
NE	wagí: wágɪ	
	akanã́	
AK	wági	
BU	ɓɛ́ɛ́lí	
OP	wáí, ikélé	
OY	waí	
ET	waí	
EO	bɛ́ɣɛ́lí: bɛ́ɣɛ́lí	
BA	bɛ́ɣɛ́lí: bɛ́ɣɛ́lí	
KL		
AP	bɛ́ɛ́lí	
ID	waɪ, bɛɛlɪ: waí, bɛɛlí	
OG	bɔɣɔlɪ: bɔɣɔlí	
GM	bɛɛlɪ	
EG		
WO		
FU	bɛɛlɪí	
AR	bɛɣɛlɪ	
OB	waɪ: walí	
OT		
OE	waɪ: waí	
ME	waí	
KU	waɪ	
KB	waí	
WT	waí ?	
ON	waí	
IK	waí	
EK	waí	
KO	waí: waí	
	akanã́: akanãí	
	píkí	
GB	waí	
OR	gíri	
AT	waʊ, ákánã	
BI	wɛɛ́	
Notes	*wakɪ 1	
	*akanã 1 *go round, encircle*	

TURTLE

Defaka	
NK	mĩndi ikaki
BD	
Ịḅanị	ɔ́ɓɔ́
Kalaḅa	ɔwɔĩ
rị	
BL	
KI	ɔ́ɓɔ́
NE	ɔɓɔ, sḭ́, oboŋgoro
AK	ɔɓɔ
BU	ɔɓɔ́, oboŋgoro
OP	wírí, ɔbɔ́ kúrɔ-wei
OY	binḭ́-wei
ET	wírí
EO	(ẽlukelúke, bénḭ́-wéi
BA	ɔ̃mbɔ́, ombóóró,
KL	
AP	ɔ̃mbɔ́, bénḭ́-wéí
ID	ɔɓ̃ɔ̃
OG	tobú/tebú uke, ɔɓ̃ɔ̃
GM	ɔbɔ̃́
EG	
WO	
FU	ɔbʊkɔrɔ
AR	luké-luké, ɔɓ̃ɔ̃
OB	ɔ̃mbɔ
OT	
OE	ãmbɔ́
ME	ãmbɔ́
KU	ãmbɔ́
KB	ãmbɔ́
WT	ãmbɔ́
ON	ewírí, beni ewiri
IK	abɔ kúrɔ-wéi, iwírí
EK	ɔ̃mbɔ́
KO	ɔ̃mbɔ́
GB	iwírí
OR	ɓeni íɾ̃ĩ
AT	pɛrɛ ibokú
BI	bírá bɪbíɪ
Notes	*ɔ̃ɓɔ̃ 2

TWELVE

Defaka	úwei mãamã kɛ̃ĩ	J 219
NK	óyí mãamĩ	
BD		
Ịbanị	óyí mmɛ̃ fínjí/fíndí	
Kalaba	óyí mãĩ fínjí	
rị		
BL	óyí mãĩ́ fínjí	
KI	óyí mãĩ fínjí	
NE	oyi mã̃ĩ́ fındı	
AK	oyi mã̃ĩ́ hɛndɛ	
BU	ói mã̃mṍ fını	
OP	ói mãmụ̃ fínĩ ?	
OY	oyi mãamṍ fını	
ET	ói mãmũ fínı	
EO	ói mã̃ámṍ fínı	
BA	ói mã̃ámṍ fínĩ́	
KL		
AP	ói mã̃ámṍ fínĩ́	
ID	oi mãmõ fínĩ́	
OG	oi mãamõ fínĩ́	
GM	oi mãmõ fını	
EG		
WO		
FU	woi mãamṍ fını	
AR	oi mãmõ fını	
OB	oi mãamõ fónĩ́	
OT		
OE	oyí mãamõ féni	
ME	oyí mãmõ féni	
KU	oyí mãmõ féni	
KB	ói mãmõ fónĩ́	
WT	óyí mãmõ féni	
ON	ói mãmõ fínı	
IK	ói mãamõ fɛ́nɛ	
EK	ói mãamṍ fínĩ́	
KO	ói mãamṍ fínĩ́	
GB	ói mãamõ fóni	
OR	óyí mãõ fénĩ́	
AT	éyí mã̃á ˡfínĩ́	
BI	óyí mã ɔ́gbasɔ́	

Notes

TWENTY (COUNTING)

Defaka	síi	J 227
NK	sí	
BD		
Ịḅanị	sí	
Kalaḅa rị	sí	
BL	sí	
KI	sí	
NE	si, oto	
AK	hi	
BU	sí	
OP	sí	
OY	sii	
ET	sí	
EO	síí	
BA	sí	
KL		
AP	síí	
ID	si	
OG	sii	
GM	si tıbı	
EG		
WO		
FU	si	
AR	si	
OB	sii	
OT		
OE	sií	
ME	sií	
KU	sií	
KB	sí	
WT	sí	
ON	sí	
IK	sí	
EK	síí	
KO	síí	
GB	síí	
OR	sí	
AT	sí	
BI	sí	
Notes	*sii 2	**sii

TWENTY PEOPLE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	
rị	
BL	
KI	
NE	
AK	hiya kɛ́mɛ
BU	sí á-kímḩ
OP	
OY	si a-kımḩ
ET	
EO	sí á-kímḩ
BA	
KL	
AP	
ID	siya kímḩ
OG	siya kímḩ
GM	siya kímḩ
EG	
WO	
FU	siiya kímĩ
AR	
OB	si-a kímḩ
OT	
OE	siíyá kímḩ
ME	siiyá kímḩ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	síyá/síí kímḩ
KO	síyá kímĩ
GB	sí-á kímḩ
OR	sí-a kımĩ
AT	síé kımĩ
BI	sí-á kımĩ

Notes

TWENTY-ONE

Defaka	síi tɛ gbɔ́rí ↓tɛ́	J 227
NK	sí nã́ó/(nã́) gbɔ́rí nã́	
BD		
Ịbanị	sí ŋgɛ́ fínjí/fíndí	
Kalaḅa rị	sí gbérí-yé ˡfínjí	
BL	sí gbérí-yé fínjí	
KI	sí gbɔ́rí-yé fınjı	
NE	si gberei/gbɔ́rı-ye fındı	
AK	hi gbɔri-yé hɛndɛ	
BU	sí kɛ́nĩ́ fını	
OP	sí kɛnĩ́ fínı	
OY	si kɛnĩ́ fını	
ET	sí kɛni fɛ́nɛ	
EO	sí kɛ́nĩ́ fını	
BA	sí kɛ́nĩ́ fını	
KL		
AP	síí kɛ́nĩ́ fını	
ID	sii kɛnĩ́ fínĩ́	
OG	sii kɛnĩ́ fínĩ́	
GM	si kɛnĩ́ fını	
EG		
WO		
FU	si kenĩ́ fını	
AR	si kɛnĩ́ fını	
OB	sii kenĩ́ foni	
OT		
OE	sií kɛnĩ́ féni	
ME	sí fɛnĩ́ féni	
KU	sií kɛnĩ́ féni	
KB	sí kɛnĩ́ fóni	
WT	sí kɛnĩ́ féni	
ON	sí kɛni fɛ́nɛ	
IK	sí kɛni fɛ́nɛ	
EK	síí kɛnĩ́ fínĩ́	
KO	sí kɛnĩ́ fínĩ́	
GB	síí kɛnĩ́ fóni	
OR	sí kɛnĩ́ fénĩ́	
AT	sí kɛ́nĩ́ ˡfín(ĩ	
BI	sí kanĩ́ ɔgbasɔ́	

Notes

TWIST (V.T.): BE TWISTED (V.I.)

Defaka	
NK	pípiɣi-mã ? ím̄ī
BD	
Ịḅanị	fã̄ŋgalá
Kalaḅa rị	fáŋ̩gálá: fãŋgalá
BL	
KI	fã̄ŋgá̩lá
NE	fãŋgalá, ɓakalá:fã̄ŋgala,*
AK	ɓakála
BU	fã̄ŋã̄, ɓúgí
OP	fã̄ŋã̄
OY	fãŋã
ET	fã̄laa
EO	fã̄ŋã̄
BA	fã̄ŋã̄
KL	
AP	bɛ́ɛ́lí, fã̄ŋã̄
ID	fãŋã: fãŋã̄í
OG	fãŋã(la): fãŋãlaí
GM	fãŋã/fãã
EG	
WO	
FU	fãŋã)(la): fãŋãlaí
AR	bɛɣɛlɪ, fãŋã
OB	fãŋãla: fããlaí
OT	
OE	fãã̄(lá)
ME	waí, fãã̄
KU	fĩɣã̄
KB	fúw̃ã̄ī/fũ̄ŋã̄ī
WT	fãã̄
ON	fã̄, fã̄la
IK	fáã̄
EK	fã̄ŋã̄lá: fãŋãlaí
KO	fáã̄lá: fãŋã̄ī
GB	waɪ-mɔ̄
OR	gíri
AT	giri
BI	giri, fãã
Notes	*fãgala 3 vt *fãgala-ɪ 5 vi

TWO (COUNTING)

Defaka	mãamã	J 209
NK	mãamĩ	
BD		
Ịḅanị	mmɛɛ́	
Kalaḅa rị	mãĩ́	
BL	mãĩ́	
KI	mãĩ́	
NE	mã́ĩ	
AK	mã́ĩ	
BU	mã́ámṍ	
OP	mã́ámṍ	
OY	mãamṍ	
ET	mãamṹ	
EO	mã́ámṍ	
BA	mã́ámṍ	
KL		
AP	mã́ámṍ	
ID	mãamõ	
OG	mãamṍ	
GM	mãmõ	
EG		
WO		
FU	mãamõ	
AR	mãmõ	
OB	mãamõ	
OT		
OE	mãamõ	
ME	mãmõ	
KU	mãmõ	
KB	mãmõ	
WT	mãmṍ	
ON	mãamũ	
IK	mãamṹ	
EK	mãamṍ	
KO	mãamṍ	
GB	mãamṍ	
OR	mãaõ	
AT	mãamõ	
BI	mã	
Notes	*mããmV̰ 1?	

TWO PEOPLE

Defaka	mãamã	J 209
NK	mãa	
BD		
Ịḅanị		
Kalaḅa rị	mã	
BL		
KI	mã-mã apʊ́ʊ́	
NE	mã́	
AK	mã	
BU	mã́ (kɪmĩ (kɪmĩ	
OP	mã	
OY	mãá	
ET	mãa	
EO	mã́á kɪmĩ	
BA	mã́	
KL		
AP	mã́á	
ID	mãá kɪmĩ	
OG	mãá kɪmĩ	
GM	mãá	
EG		
WO		
FU	mãá kɪmĩ	
AR	mãá	
OB	mãa kɪmĩ	
OT		
OE	mãa kímĩ	
ME	mã	
KU	mã	
KB	mã	
WT	mã	
ON	mã	
IK	mã	
EK	mãa kɪmĩ́	
KO	mãa kɪmĩ́	
GB	mãa kɪmĩ́	
OR	mãaũ kímĩ́	
AT	mãa kɪmĩ	
BI	mãa kímĩ́	

Notes

ULCER

Defaka	
NK	ńnɔ̃-nḭ̃ŋgi
BD	
Ịḅanị	ndam
Kalaḅa rị	ɓıa-ɓıa-á ınɔ
BL	
KI	gwɔ́-ˡgwɔ́ íɓí-ká obíi
NE	ɛkɛtɛ
AK	ɛkɛtɛ, opúmɔ
BU	ɛkɛ́tɛ́
OP	inɔ̃
OY	akɛdɛ
ET	inɔ̃
EO	ɛkɛ́tɛ́
BA	ɛkɛ́tɛ́
KL	
AP	búbá bɔ́ú-ɣɛ ınɔ̃ũ
ID	ɛkɛdɛ
OG	ɛkɛdɛ
GM	ɛkɛdɛ, bʊba bɔ́ú-ɣa ınɔ̃ũ
EG	
WO	
FU	ɛkɛtɛ
AR	ɛkɛtɛ
OB	akɛdɛ
OT	
OE	akɛ́dɛ́
ME	akɛ́dɛ́
KU	akídɛ́
KB	akídɛ́
WT	akɛ́dɛ́
ON	inɔ̃
IK	akɛ́tɛ́
EK	ɛkɛ́tɛ́
KO	ɛkɛ́tɛ́
GB	ınɔ̃ũ̃, ɛkɛ́tɛ́
OR	
AT	
BI	asá ínɔ
Notes	Cf. SORE

UMBRELLA

Defaka		
NK	ḿbiláari	< English
BD		
Ịḅanị	ḿbıláarı	
Kalaḅa rị	ámbılálı	
BL		
KI		
NE	téri-yé, ɔ̃́mbılárı	
AK	ãmbılálı	
BU	térííi-ye, ámbılároʊ	
OP		
OY	asısá	
ET		
EO	asísá	
BA	asísá	
KL		
AP	asísá	
ID	asısa	
OG	asısa	
GM	asısa	
EG		
WO		
FU	asısa	
AR	asısa	
OB	ɔsısa	
OT		
OE	asısa	
ME	asısa	
KU	asısa	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	ámbılárı, osuo daa-yé	
KO	asısá, úmbılára	
GB	asısaá	
OR	orokívo	
AT	alakívo	
BI	ɔ́rúwá kíkíi	
Notes		

UNDERNEATH

Defaka		
NK	tiedu	
BD		
Ịḅanị	súɣú/súú bíe	
Kalaḅa rị	súkú ɓíˡó	
BL		
KI	kírí cúku	
NE	kirí ɓio	
AK	kiri ɓíye	
BU	kónṹ/kúnṹ	
OP	kónṹ	
OY	kirí kunu/ãŋga	
ET	konuú	
EO	kúnṹ	
BA	kúnṹ	
KL		
AP	kírí kúnṹ	
ID	kiri búlou/kúnṹ	
OG	kiri bulóúbu	
GM	kiri kúnṹ	
EG		
WO		
FU	kiri kunu	
AR	kunu-kúnu	
OB	kuru kónṹ	
OT		
OE	kirí konu	
ME	kirí bulou/konu	
KU	kukuru	
KB	kírí	
WT	kukurú, kirí	
ON	konu	
IK	kírí konu	
EK	kírí ãŋga	
KO	ukukurú	
GB	kírí konu	
OR	kírí-ɜ□gɜ	ɜ□gɜ cannot stand alone; vowel harmony, cf. behĩnd, in front of
AT	kurumɔ̃ɔ, kurumɔ̃ ga	
BI	kurúu	
Notes		

UNDRESS

Defaka		
NK	ɓú deemã, (sĩĩ)	
BD		
Ịḅanị	sií	
Kalaḅa	siĩ́	
rị		
BL		
KI	siĩ́	
NE	sĩ́, ɓıté sĩ	
AK	híĩ, ɓíri ahĩ ?	
BU	sĩ́, bídɛ́ sĩ	
OP	sĩ́	
OY	birí-yaı sĩĩ	
ET	siĩ́	
EO	gbúgbɔ́, síĩ́	
BA	sĩ́	
KL		
AP	bídɛ́ wɔ́rɔ́, érú sĩ	
ID	sĩ	
OG	sĩ	
GM	fʊkpɔ	
EG		
WO		
FU	siĩ́ (koro-ḿɔ̃	
AR	sĩ	
OB	sĩ	
OT		
OE	sĩ	
ME	sĩ	
KU	sĩ, kpʊ́kpɔ́	
KB	siĩ́	
WT	ekéĩ́ sĩ	
ON	sĩ	
IK	kpúkpɔ́, siĩ́	
EK	siĩ́	
KO	bıdɛ siĩ́	
GB	siĩ́	
OR	gbɔ̃́ʊ̃́, ɓiríi-ye gbɔ̃́ʊ̃	
AT	sĩ	
BI	ga	
Notes	*sĩĩ 1	= *remove*

UNFINISHED CANOE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	kárá fámã-á arʊ
BL	
KI	
NE	mā́ı ɓɛrí-ɣa arʊ ?
AK	kara-ha mãŋā́-mn aru
BU	ɓɔ́lí-ɣɛ arʊ
OP	bɔ́lí-ɣɛ
OY	bɔlı-ɣɛ́
ET	ɓɔli-ɣɛ́
EO	bɔ́lí-ɣɛ́
BA	bɔ́lí-ɣɛ́
KL	
AP	bɔ́lí-ɣɛ́
ID	bɛɛrı-ɣá arʊ
OG	bɛɛrı-ɣá arʊ
GM	saá kara sī́ arʊ
EG	
WO	
FU	bɔlı-ɣá
AR	
OB	ıgbʊmɔ
OT	
OE	ɛgbʊ́mɔ̄́
ME	ɛgbʊ́mʊ̄́
KU	ɛgbʊmʊ̃
KB	ɛgbʊmʊ̃ʊ̄́
WT	ıgbʊmʊ̃
ON	bɔ́lí-ɣá
IK	ɓɔlı-ɛɛ́
EK	ıgbʊmʊ̄́
KO	ıgbʊmʊ̄́
GB	ıgbʊmʊ̄́
OR	okpomɔ̄́ árʊ
AT	ɔɓakırı
BI	árú íkpíi

Notes

UNTIE (LOOSE) (V.T.)

Defaka	kpɔkpɔ	J 374
NK	fúrumã, kpɔ́ˡkpɔ́	
BD		
Ịḅanị	fí-mãá	
Kalaḅa rị	fí-ˡmã́	
BL		
KI	fí-ˡmã́, kpúˡkpɔ́	
NE	kpʊkpɔ́	
AK	kpúkpɔ	
BU	kpúgbɔ́	
OP	gbúgbɔ́	
OY	gbʊgbɔ́	
ET	gbúgbɔ́	
EO	gbúgbɔ́	
BA	gbúgbɔ́	
KL		
AP	kpúkpɔ́	
ID	fukpo/fugbo	
OG	kpʊkpɔ, fʊ̃mgbo	
GM	fʊkpɔ	
EG		
WO		
FU	kpɔkpɔ	
AR	kpɔkpɔ	
OB	fʊ̃mgbɔ	
OT		
OE	fʊkpɔ́	
ME	fʊkpɔ́	
KU	kpúkpɔ́	
KB	kpúkpɔ́	
WT	kpʊkpɔ́	
ON	gbúgbɔ́	
IK	kpúkpɔ́	
EK	kpúkpɔ́	
KO	kpúkpɔ́	
GB	fúkpɔ́	
OR	gbúgbɔ	
AT	kpúkpɔ́, fʊ́mɔ̃́	
BI	fúmʊ̃́	
Notes	*kpɔkpɔ 3	

URINATE			
Defaka	sãã	J 268	
NK	sā́		
BD			
Ịḅanị	sá		
Kalaḅa rị	sā́		
BL			
KI	sā́		
NE	sã, ɛdɛnī́		
AK	hã		
BU	sā́		
OP	sā́		
OY	sãã ?		
ET	sā́		
EO	sā́		
BA	sā́		
KL			
AP	sā́		
ID	sã		
OG	sã		
GM	sã		
EG			
WO			
FU	sãã		
AR	sã		
OB	sã		
OT			
OE	sãā́		
ME	sãā́		
KU	sā́		
KB	sā́		
WT	sãā́		
ON	sā́		
IK	sā́, ɗĩnã sãā́		
EK	sā́		
KO	sā́, dınã sãā́		
GB	sā́		
OR	(ɗĩnã) sā̃ã!		
AT	ɓeni yɛ́ɛ		
BI	mĩnıyɛ́ yɛ		
Notes	*sãã 2	◊-càndoc 128	Janssens

URinẽ			
Defaka	sãã		J 28
NK	jinã		
BD			
Ịḅanị	nınã		
Kalaḅa rị	sā́		
BL			
KI	nınā́		
NE	nınā́		
AK	nī́nã		
BU	sā́ dī́nā́		
OP	sā́ dínā́		
OY	sã dınã		
ET	dinā́, sā́ dínā́		
EO	sā́ dínā́		
BA	sā́ dínā́		
KL			
AP	sā́ dínā́		
ID	sã		
OG	sã dınã		
GM	sã dınã		
EG			
WO			
FU	dınã		
AR	dınã		
OB	sã-yaı		
OT			
OE	sāā́ dínā́-yáí		
ME	sã dínā́-yáí		
KU	sā́ dínā́-yaı		
KB	sā́ dídá		
WT	sã dídá		
ON	sā́ dínā́		
IK	sā́		
EK	dınā́		
KO	sā́ dínā́		
GB	dınā́		
OR	dınã		
AT	ɓeni yɛ́ɛ		
BI	mĩnĩ yɛ́ɛ		
Notes	*sãã dı̀nã *fluid*	*urine*	◊-càndì 6 Janssens doc 128

VAGINA

Defaka	tabéé	J 22
NK	tiɓi	
BD		
Ịḅanị	otumõ	
Kalaḅa rị	okolo	
BL		
KI	ɓukuú	
NE	otumó, teɓí	
AK	ɓiɔ	
BU	téɓí	
OP	tébí	
OY	tebí	
ET	ɓíɛ́	
EO	túɣú	
BA	túú	
KL		
AP	túú	
ID	tuu	
OG	tuɣu	
GM	tuu	
EG		
WO		
FU	tu	
AR	tuu	
OB	túú	
OT		
OE	tuú	
ME	tuú	
KU	tebi	
KB	tebi	
WT	tebi	
ON	tébi	
IK	bíé, tebí	
EK	tebí	
KO	tebí	
GB	tebí	
OR	tapára	
AT	koni	
BI	konu	
Notes	*teɓi 1	

VEIN
Defaka
NK á˩sḯã̄
BD
Ịḅanị ísá
Kalaḅa sã̄
rị
BL
KI ísíã̄
NE sĩã/sḭ̃yã
AK hiyã̰
BU ɪsíã̄
OP ɪsḯã̄
OY ɪsḭ̃yã
ET isḯã̄
EO ɪsíã̄, sɔ́ʊ́
BA ɪsíã̄
KL
AP sɔ́ʊ́
ID sɔʊ
OG sɔʊ
GM ɛsĩã
EG
WO
FU sɔʊ
AR bĩɛ̃ du-ye
OB ɪsɪaĩ
OT
OE (esiyã)
ME sɔɔ́, ɛsíã̄
KU ɛsíɛ̃̄
KB ɛsíáĩ̄
WT ɪsíáĩ̄
ON isḯã̄
IK isíã
EK ɪsíã̄
KO ɪsíã̄
GB ɪsíã̄
OR síã̄
AT ɪsã̄
BI sã̄
Notes *ɪsɪy̰ã 2

VERANDAH

Defaka	
NK	mɓemɓe
BD	
Ịḅanị	wárí ˡtɔ́rʊ kuu
Kalaḅa	wárí áŋˡgá,sará sime
rị	ãŋgá
BL	
KI	
NE	oburu
AK	ibára
BU	ɪbárá
OP	ibárá
OY	ɪbará
ET	
EO	ɪbárá
BA	wárí ɪbara
KL	
AP	ɪbárá
ID	warɪ ágbaara/búbɔ/íbara/áka
OG	warí ɪbara
GM	ɪbara
EG	
WO	
FU	warɪ bɛ́lɛʊ
AR	warɪ bʊbɔ́ɔ ?
OB	warɪ ágbaara
OT	
OE	vɛránda
ME	vɛránda
KU	tiri bɪrá
KB	
WT	ogébará
ON	
IK	
EK	ɪbará
KO	ɪbará
GB	ɪbará
OR	varánda
AT	ɪbɛrɛ
BI	varánda
Notes	*ɪɓara 1

VILLAGE	
Defaka	
NK	duɔkiri
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa	kálá ˡámā́, áɓílɛ́
rị	
BL	
KI	íwɔ́ ˡámā́
NE	kalámã, gbene
AK	gbene
BU	gbíní̄
OP	gbéné̄
OY	gbiní̄
ET	
EO	gbíní̄, gbéné̄
BA	
KL	
AP	
ID	gbını
OG	gbını
GM	gbını
EG	
WO	
FU	gbını
AR	gbını
OB	gbını
OT	
OE	gbıní̄
ME	gbené̄
KU	
KB	gbéné̄
WT	gbené̄
ON	
IK	
EK	gbéné̄
KO	gbéné̄
GB	gbéné̄
OR	kálá ámā́
AT	ámā́
BI	ámā́
Notes	

VOICE

Defaka	
NK	pɔɣɔ
BD	
Ịḅanị	pʊɣɔ/pʊɔ
Kalaḅa rị	pɔkɔ
BL	
KI	pʊkɔ́
NE	pɔgɔ́
AK	pɔ́gɔ
BU	pɔ́ʊ́
OP	pɔ́ɔ́
OY	pɔ̃ɔ̃́
ET	pɔ̃ɔ̃́
EO	pɔ́ɣɔ́
BA	pɔ̃́ŋɔ̃, pɔ́ɔ̃́
KL	
AP	mḭ́nḭ́mɔ̃́
ID	pʊẃɔ̃, okolo, mɛnɪmɔ
OG	mɛnɪmɔ̃ tú, imɛ̃́lɛ́mɔ̃
GM	fie pɔ́ɔ̃
EG	
WO	
FU	pɔ́ɔ̃
AR	(fiẽ pɔ́ɔ̃
OB	mĩnɪmɔ, okolo
OT	
OE	mĩnɪmɔ̃ pɔ̃ʊ̃, okolo
ME	mɛnɪmɔ, okolo tuu
KU	okulo
KB	okuloó
WT	okolo
ON	pɔ́ɔ̃
IK	pɔ̃ɔ̃́
EK	okoló
KO	okoló
GB	okoló
OR	okolo túu
AT	pɔɔ
BI	pɔɔ

Notes

VOMIT (V.T.)

Defaka	sɔ́rɔ́	J 267
NK	ósú	
BD		
Ịḅanị	ɔ́sú	
Kalaḅa	ɔ́sú	
rị		
BL		
KI	ɔ́sṹ	
NE	ɛsʊ, ɔ́gbɔ, ɓɪɓɪ ɣɔ sḭ́	
AK	ɔgbɔ	
BU	ɔgbɔ́, ɛsú	
OP	iyé ɔgbɔ́, sḭ́ ?	
OY	siḭ́	
ET	sáú	
EO	ɔgbɔ́	
BA	ɔgbɔ́, páɣá-mɔ̃́	
KL		
AP	sḭ́	
ID	sĩ	
OG	sĩ	
GM	sĩ	
EG		
WO		
FU	sĩĩ	
AR	sĩ	
OB	sĩ	
OT		
OE	sĩ	
ME	sĩ	
KU	sĩ	
KB	siḭ́	
WT	sĩ	
ON	sĩ, agbɔ́	
IK	sáú	
EK	siḭ́	
KO	siḭ́	
GB	páá-mɔ̃́	
OR	ɓɛLɛ-mɔ	
AT	gbɔkí, páá-mɔ̃́	
BI	bʊlɔ́mɔ, bʊlɔ síɓíɪ	
Notes		

VULTURE

Defaka	ɛdɛlɛ	J 171, L
NK	adele	
BD		
Ịḅanị	ɛdɛlɛ	
Kalaḅa rị	ɛdɛlɛ	
BL		
KI	ɔdɛlɛ/ɛdɛlɛ	
NE	ɔdɛlɛ́	
AK	ɔdɛ́lɛ	
BU	ɔdɛ́lɛ́	
OP	ɔdɛ́lɛ́	
OY	odelé	
ET	odeleé	
EO	ɔdɛ́lɛ́	
BA	udélé	
KL		
AP	odélé	
ID	akalı	
OG	akalı	
GM	akala	
EG		
WO		
FU	ugúru	
AR	ugurí	
OB	odele (ofonĩ	
OT		
OE	odele	
ME	odele	
KU	odele	
KB	odele	
WT	odele	
ON	odele	
IK	odelé	
EK	udelé	
KO	udelé	
GB	udelé	
OR	ɔdɛlɛ	
AT	edele	
BI	odila, fɔ́tʊ́lɔ́	

Notes

WAıST	
Defaka	
NK	kondu
BD	
Ịḅanị	ɓírí, kunju
Kalaḅa rị	konju
BL	
KI	ɓírí ?
NE	kondú
AK	kónṹ túgu
BU	kúnṹ tuu
OP	kónṹ tuu
OY	kunṹ tuu
ET	konu tuú
EO	kúnṹ túɣu
BA	kúnṹ tú
KL	
AP	kúnṹ túú
ID	konu
OG	konu (túɣũ
GM	konu tú
EG	
WO	
FU	kunu túú
AR	kunu
OB	konu túú
OT	
OE	konu
ME	konu
KU	tú
KB	ekókú tú
WT	konu túu
ON	sɛ́í tú
IK	tú
EK	tú ?
KO	túú
GB	bírí
OR	túú
AT	túú
BI	túú
Notes	*kõdu 1

WAKE (V.I.):(V.T.)

Defaka	
NK	sisíe
BD	
Ịḅanị	saí: sısáı
Kalaḅa rị	sakí
BL	
KI	sísɛ́
NE	sou, nã́a
AK	hou
BU	sérí
OP	sérí
OY	serí
ET	serí
EO	sórí
BA	sórí
KL	
AP	sóú
ID	serí
OG	sou
GM	sori
EG	
WO	
FU	sorí
AR	kiri nã́, sou
OB	serí
OT	
OE	serí
ME	serí
KU	sérí
KB	serií
WT	serí
ON	serí
IK	serí
EK	serí: tĩ serí
KO	serí
GB	serí
OR	ɓónó ɗúó soríi
AT	sori
BI	soru

Notes

WALK (V.I.)

Defaka	yā́ã	J 284
NK	mḗndí	
BD		
Ịbanị	wā́ŋgí	
Kalaba rị	mḗnjí	
BL		
KI	wéŋgí	
NE	mɔ̃ndı	
AK	mɛndi	
BU	wɔ́nḗ	
OP	wɛ́nḗ	
OY	wɛnḗ	
ET	wɛ́nḗ	
EO	wɔ́nḗ	
BA	wɔ́nḗ	
KL		
AP	wánḗ	
ID	wɛnı	
OG	wɛnı	
GM	wɔnı	
EG		
WO		
FU	wanı	
AR	wɔnı	
OB	wɛnı	
OT		
OE	wɛnḗ	
ME	wɛnḗ	
KU	wɛ́nḗ	
KB	wɛ́nḗ	
WT	wɛnḗ	
ON	wɛ́nḗ	
IK	wɛ́nḗ	
EK	wɛ́nḗ	
KO	wɛ́nḗ	
GB	wɛ́nḗ	
OR	wɛ́nı!	
AT	wɛ́nḗ	
BI	wɔ́nṍ	
Notes	*w̃ãdı 2	

WALKING STICK

Defaka	
NK	kɔlɔ
BD	
Ịḅanị	agbara
Kalaḅa	ḿkpárá/ḿkpírá/ḿkp
rị	íra/*
BL	
KI	amgbaraá
NE	kĩãí, akʊlá
AK	ikianḩi, akʊ́lɔ
BU	ɔkɔ́lɔ́
OP	ɔkɔ́lɔ́
OY	akɔlɔ́, kɪyánɪ
ET	ogbólo
EO	kíyánɪ, akɔ́lɔ́, súwéí-ye
BA	ɔkpá, kíánɪ, akɔ́lɔ́
KL	
AP	ɔkɔ́lɔ́
ID	ɔkpɔ, akɔlɔ
OG	ɔkpá, akɔlɔ
GM	dʊʊ́ ɔkpa, ɔkpá
EG	
WO	
FU	ɔkpɔ́
AR	ɔkpɔ
OB	akɔlɔ
OT	
OE	akɔlɔ
ME	akɔlɔ
KU	akʊlɔ
KB	akʊlɔɔ́
WT	akɔlɔ
ON	akɔlɔ
IK	ogbólo
EK	ugbéle
KO	ugbéle, ɔkɔlɔ́
GB	ugbéˡlé
OR	kɪánɪ
AT	ógbóló, kɪyã̄ã̄n
BI	akʊlɔ

Notes

WALL		
Defaka	jíka ɓaa	J 94 (*internal*)
	jíka akparʊ	(*external*)
NK	wári akpani	
BD		
Ịbạnị	wárí ˡngása	
Kalaḅa	wárí áˡkáká	
rị		
BL		
KI	kikií	
NE	kigí	
AK	kígi	
BU	wárí kigi, kígí	
OP	kígí	
OY	warí kigi	
ET	kigií	
EO	wárí kígi	
BA	wárí kígí	
KL		
AP	wárí kígí	
ID	warı ózu	
OG	warí agbaɣara/aka	
GM	warı ágbaara	
EG		
WO		
FU	warı óju	
AR	gbẽĩ kiki	
OB	ıbara, warı íbara	
OT		
OE	warí apa	
ME	warí apa	
KU	wárí akpʊkpa/ekoku	
KB	wárí ikoku	
WT	kigií	
ON	wárí kigi	
IK	kigií, wárí ákpakpa	
EK	wárí akpakpa	
KO	wárí ákpakpa	
GB	wárí akpakpa	
OR	wárí ókoni	
AT	wárí kɔ́õ/ózũ	
BI	wárí kɔ̰́õ	
Notes		

WANT (V.T.)

Defaka	karamã	J 317 *want (desir*ẽ
NK	tá^{l}rí, ? (lɔkũ	
BD		
Ịḅanị	bií	
Kalaḅa	ɓi	
rị		
BL		
KI	ɓií	
NE	ɗɔgí	
AK	ɗɔ́gi	
BU	tɔ̃, ɗɔ́ú	
OP	dɔ́ú	
OY	dɔú	
ET	ɗɔú	
EO	dɔ́ɣí	
BA	dɔ́ɣí	
KL		
AP	dɔ́ú	
ID	dɔʊ	
OG	dɔʊ/dɔɣʊ	
GM	dɔʊ	
EG		
WO		
FU	dɔʊ	
AR	dɔʊ	
OB	dɔʊ	
OT		
OE	dɔʊ	
ME	dɔʊ	
KU	dɔʊ	
KB	dɔú	
WT	dɔʊ	
ON	dɔu	
IK	ɗɔú	
EK	dɔú	
KO	dɔú	
GB	dɔú	
OR	ɗɔʊ	
AT	ɗɔú	
BI	dɔɔ	
Notes	*ɗɔkɪ 1	

WAR (N.)

Defaka	aʊ	J 125 *war, fight*
NK	owu	
BD		
Ịḅanị	owuú/owu, ɔ́mṹ	
Kalaḅa	owu	J 125
rị	ɔ́mṹ	
BL		
KI	owuú	
NE	yoú, ɔmũŋgʊ	
AK	yóu	
BU	sʊ́ʊ́	
OP	sɔ	
OY	sʊʊ́	
ET	sɔɔ́	
EO	sʊ́ɣʊ́, ogú, ɔmṹŋgʊ́	
BA	sʊ́ɣʊ́	
KL		
AP	sʊ́ʊ́	
ID	sʊʊ, ogũ	
OG	sʊɣʊ	
GM	sʊʊ	
EG		
WO		
FU	sʊʊ	
AR	sʊɣʊ	
OB	ogũ	
OT		
OE	sʊʊ	
ME	sʊ	
KU	sʊ	
KB	sʊ	
WT	sʊ	
ON	isɔ̃	
IK	sɔɔ́	
EK	sʊʊ́	
KO	sʊʊ́, ɔgṹ	
GB	sʊʊ́	
OR	ɔ́mṹṹ	
AT	ámṹũ	
BI	ámṹṹ	
Notes	*ɔmũgʊ 2	**yɜwu

WASH (BATHE) (V.I.)

Defaka	soro	J	354	*wash (body)*
NK	ɓíˡrí T?			
BD				
Ịḅanị	bíˡrí			
Kalaḅa rị	ɓíˡrí			
BL				
KI	ɓíˡrí			
NE	mĩndí koro, ɓíri			
AK	ɓíri			
BU	ɓírí			
OP	bírí			
OY	birí			
ET	ɓírí			
EO	bírí			
BA	bírí			
KL				
AP	bénḩ bírí, súúrí			
ID	biri			
OG	biri			
GM	biri			
EG				
WO				
FU	oju sɔɣɔ́rı ?			
AR	biri			
OB	biri			
OT				
OE	birí			
ME	birí			
KU	bírí			
KB	bírí			
WT	birí			
ON	bírí, beni biri			
IK	ɓírí			
EK	bírí, beni birí			
KO	bírí, beni birí			
GB	bírí, beni birí			
OR	ɓírí, ɓeni ɓíri			
AT	bírí			
BI	kúró			
Notes	*(ɓẽdĩ ɓiri (1) 2			

WASH (CLOTH) (V.T.)

Defaka	suku	J 353 *wash (things)*
NK	sɔ́ɣɔri/sɔ́kɔrı	
BD		
Ịḅanị	síɣırí/síırí	
Kalaḅa rị	síˡkírí	
BL		
KI	síkíˡrí	
NE	pɔ́ú	
AK	pɔ́ʊ	
BU	pɔ́	
OP	pɔ́ ?	
OY	pɔ́ú	
ET	pɔ́ɔ́	
EO	pɔ́ú	
BA	pɔ́ú	
KL		
AP	pɔ́ú	
ID	pɔɔ/pɔʊ	
OG	pɔʊ	
GM	pɔʊ	
EG		
WO		
FU	pɔʊ	
AR	pɔʊ	
OB	pɔʊ	
OT		
OE	pɔʊ	
ME	pɔʊ	
KU	pɔɔ	
KB	pɔ́ú	
WT	pɔʊ	
ON	pɔ ?	
IK	pɔ́ɔ́	
EK	pɔ́ɔ́	
KO	pɔ́ɔ́	
GB	pɔ́ú	
OR	pɔɔ, bɛdɛ pɔ́ɔ	
AT	pʊɔ	
BI	súúrú	
Notes	*sɔkɔrı 3 *pɔʊ 1	PTR pole 'waschen' Heinẽ 243; Mande: Dzuun PS fòò; Mano pɛ́lɛ́, Ben pɔ́ *wash (clothes)*

WASH (POTS) (V.T.)

Defaka	suku	J	353	*wash (things)*
NK	sɔ́ɣɔri/sɔ́kɔrɪ			
BD				
Ịbạnị	síɣɪrí/síɪrí			
Kalaḅa	sí^{ɩ}kírí			
rị				
BL				
KI	síkí^{ɩ}rí			
NE	sʊgɪrí			
AK	hɔgɛ́rɛ			
BU	sɔ́ɔ́rí			
OP	sɔ́rí ?			
OY	sʊʊrʊ́			
ET	sɔ́ɔ́rí			
EO	sɔ́ɣɔ́rí			
BA	sɔ́ɣɔ́rí			
KL				
AP	sʊ́ʊ́rí			
ID	sʊɣʊrɪ/sɔɔrɪ			
OG	sɔɣɔrɪ			
GM	sʊʊrʊ			
EG				
WO				
FU	sɔɣɔrɪ			
AR	sɔɣɪrɪ			
OB	sʊʊrʊ			
OT				
OE	sʊʊ́rʊ́			
ME	sʊʊ́rʊ́			
KU	sʊ́ʊ́rʊ			
KB	sʊ́rʊ́			
WT	sʊʊ́rʊ́			
ON	sɔ́rɪ ?			
IK	sɔ́rɔ́, sɔ́rí ?			
EK	sʊ́ʊ́rʊ́			
KO	sʊ́ʊ́rʊ́			
GB	sʊ́ʊ́rʊ́			
OR	sʊ́ʊrɪ, ɓɛ́lɛ́ sʊ́ʊrɪ			
AT	sʊ́ʊ́rʊ			
BI	sʊ́ʊ́rʊ́			

Notes *sɔkɔrɪ 3 Mundang cụụ ‘wash hands’ 63 Chãmba Leko sug M wash
Ch. Daka suksi ML
Pere sogdo L?
Mumũye soke LL
Boyd MS p.135

WASP	
Defaka	
NK	tõwī́
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	tõwī́
BL	
KI	bū́, toū́
NE	otóŋgoi
AK	otɔ̃́ŋoi
BU	tónwéī́
OP	
OY	etẽwéi
ET	
EO	téī́-wéi
BA	
KL	
AP	téī́-wéí
ID	otõwī́
OG	otõŋóí
GM	etĩwī́
EG	
WO	
FU	tĩĩweí
AR	
OB	itõweī́
OT	
OE	tõw̃ẽĩ
ME	tõw̃ẽĩ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	tõweī́
KO	tõwéī́
GB	tõweī́
OR	ebũ
AT	kímī́ tī́ yíĩ
BI	ɓe tíĩ
Notes	*otõgoi 4

WATER

Defaka	mbíá	J 31
NK	mĩndi	
BD		
Ịḅanị	miŋgi	
Kalaḅa rị	minji	
BL		
KI	mẽŋgí	
NE	mĩndí	
AK	mɛ́índí/mɛ́ndi	
BU	ɓénɩ́/ɓínɩ́	
OP	bénɩ́	
OY	binɩ́	
ET	ɓinɩ́	
EO	bínɩ́	
BA	bínɩ́	
KL		
AP	bínɩ́	
ID	beni	
OG	beni	
GM	beni	
EG		
WO		
FU	binɩ́	
AR	binɩ́	
OB	beni	
OT		
OE	beni	
ME	beni	
KU	beni	
KB	beni	
WT	beni	
ON	beni	
IK	ɓenɩ́	
EK	benɩ́	
KO	benɩ́	
GB	benɩ́	
OR	ɓeni	
AT	ɓeni	
BI	minɩ́	
Notes	*ɓẽdi 1	

WATER LETTUCE

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	púɓúró
BL	
KI	
NE	ekelúkelu-ɓá-ɓuru, aɓogoḯta
AK	ɓógoita
BU	ɔ́rɔ́dɔ́
OP	
OY	ɔrɔdɔ́ʊ
ET	
EO	itébétébe
BA	itébétébé
KL	
AP	ɔ́rɔ́dɔ́ʊ́
ID	otobotóbo, tebe-tébé
OG	etebetébe
GM	itebetébe
EG	
WO	
FU	itebetébé
AR	tɪbɪ-tíbɪ
OB	itebetébé
OT	
OE	etebetébe
ME	arɔrɔʊ
KU	arɔrɔ
KB	
WT	
ON	
IK	ekérégu
EK	ekérégu
KO	ikérégu/ikéréku
GB	ekéréˡgú
OR	ɜtɜmũ
AT	ítú
BI	ítú

Notes

\WATER-POT

Defaka				ḿbíá ɓórú	J 67 *water pot?*
NK	kúkú/kúɣú				
BD					
Ịḅanị		ŋ□gú[1]			[1]See below
Kalaḅarị	kúkú				
BL					
KI	kúkú	ŋ́gú			
NE	kugu	ingu[2]		apáta[3]	[2]*tobacco pipe, flue* [3]*half-filled with water for drumming* dic
AK	kugu		ibée		
BU	kúú				
OP		ongú			
OY		ungu			
ET		ungú			
EO	kúɣú	ungú		ɔkítí	
BA				ɔkítí	
KL					
AP	kúú				
ID			ebe		
OG			ebe		
GM			ebe		
			biní́ ébe		
EG					
WO					
FU			ebe		
AR			ebe		
OB		ungu			
OT					
OE		ongú			
ME		ongú			
KU		ongú			
KB		engú			
WT		engú			
ON		ongú			
IK		ungú			
EK					
KO	kúú	ungú		búú[4]	[4]archaic
GB		ungú			
OR	kṹ				
AT			eɓele		
BI			eɓila		
Notes	*kukũ 2	*ĩgu			

Also: a set of water-pots, tuned with water inside, up to seven, beaten on the mouth with a fan of dried plantain leaves

WATER SPIRIT

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ówú, miŋgi owúu
Kalaḅa	ówú
rị	
BL	
KI	mãmḿwɔta, ají saka
NE	mãmḿ wɔ́ta, owu amã-n-oŋgú,*
AK	oru, mẽndi-óŋgu
BU	bínḿ oru
OP	bénḿ ˡórú, bénḿ ˡéré
OY	binḿ teme
ET	ɓeni oruú
EO	bénḿ kímḿ, mã̄mḿwata
BA	bínḿ oru
KL	
AP	bénḿ oru
ID	beni óru, mãmḿ wɔtá
OG	benḿ emi oru, mãmḿ wɔtá
GM	beni óru
EG	
WO	
FU	beni wéí
AR	benḿ eru
OB	beni óru
OT	
OE	beni oru, mãmḿ wɔta
ME	beni orú
KU	beni oru
KB	beni orú
WT	beni orú
ON	mãmḿ wata
IK	ɓeni ereé, mãmḿwata
EK	beni orú
KO	beni orú
GB	beni orú
OR	ɓeni éru
AT	ɓeni ɓile óru
BI	mãmḿ watá,minḿ ɓílé opukımĩ

Notes

WATER-SIDE

Defaka	
NK	pɔ́kú ɓée
BD	
Ịbanị	miŋgi aká
Kalaba	pɔ́kú sú^{ɩ}kú, minji
rị	sú^{ɩ}kú
BL	
KI	pɔ́kú
NE	pɔgʊ (ɓɪɓĩ, mĩndí ɓɪɓɪ/akaka
AK	pɔgʊ
BU	pɔ́ú
OP	pɔ́ú
OY	pɔʊ
ET	pɔ́ú
EO	pɔ́ú
BA	pɔ́ú
KL	
AP	pɔ́ú
ID	pɔʊ bɔlɔ/bʊlɔ
OG	pɔɣʊ/pɔʊ (bʊlɔ̃ũ
GM	pɔʊ bɔlɔ
EG	
WO	
FU	pɔʊ
AR	pɔʊ
OB	pɔʊ bʊlɔʊ
OT	
OE	pɔ́ú búlɔ́ú
ME	pɔ́ú
KU	pɔ́ú búlɔ́ú
KB	pɔ́ú
WT	pɔ́ú
ON	pɔ́ú
IK	pɔ́ú
EK	pɔ́ú
KO	pɔ́ú (bɔ́lɔ́ú)
GB	pɔ́ú
OR	pɔ́ú kúɓo
AT	pɔ́kɔ́ɔ, pɔ́kɔ́ kɔ̰̃ɔ̃
BI	púkúu, púkú kɔ̰̃ɔ̃
Notes	*pɔkʊ 2

WAVES

Defaka	
NK	férú
BD	
Ịbanị	isíi
Kalaba	ɔnɔŋgɔ/ɔnũŋgɔ
rị	
BL	
KI	ámbúrá
NE	ɔnũŋgɔ́, ímburú ɔ́nũŋgɔ́
AK	ɔnɔ̃́nɔ
BU	ɔdúwɔ̃́
OP	ɔdúwɔ̃́
OY	adʊwɔ̃́-amã, imiĩĩ
ET	aduɔ̃́
EO	ɔdúwɔ̃́
BA	ɔdúɔ̃́
KL	
AP	ɔdúɔ̃́
ID	ɔdũŋɔ̃
OG	ɔdũŋɔ̃ũ
GM	tɔrʊ sou
EG	
WO	
FU	ɔdúɔ̃, imeeĩĩ
AR	imeɣeĩĩ, emeɣeĩĩ, ɔdúɔ̃
OB	ɔdɔ̃
OT	
OE	adɔ̃́wɔ́
ME	adɔ̃w̃ẽĩ
KU	adúɔ̃
KB	adúɔ̃
WT	adɔ̃ũ
ON	adúɔ̃
IK	adɔ̃ɔ̃́
EK	ɔdũŋɔ̃ɔ̃́
KO	ɔdʊɔ̃́
GB	ɔdũŋɔ̃
OR	sori ɓéni
AT	(ɓenĩ opóko
BI	ópúká
Notes	*ɔdũgɔ(ũ/ ɔdɔ̃gɔ(ũ 1

WEAVE (NET) (V.T.)

Defaka		luo	J 348 *weave (cloth)*
NK	dó↓rí		
BD			
Ịḅanị	dó↓rí		
Kalaḅa	ɗó↓rí		
rị			
BL			
KI	ɗó↓rí		
NE	ɗorí		
AK	ɗóri		
BU	ɗérí		
OP	dérí		
OY	derí		
ET	ɗérí		
EO	dórí		
BA	dórí		
KL			
AP	dórí		
ID	dori		
OG	dori		
GM	dori		
EG			
WO			
FU	dori		
AR	dori		
OB	deri		
OT			
OE	derí		
ME	derí		
KU	dérí		
KB	dérí		
WT	derí		
ON	dérí		
IK	ɗérí		
EK	dérí		
KO	dérí		
GB	dérí		
OR	ɗórí		
AT	ɗórí		
BI	dórú		
Notes	*ɗori 3	PWS **lù, lùà** *flechten, weben*	
		PPAB **-l̰ɔ̃ŋku** *plait*	
		Abuan **ló** *weave*	
		BLR **duk** L 1177 *plait*	

WEAVE (ROPE) (V.T.)

Defaka	
NK	pipiɣinã ?
BD	
Ịḅanị	pá˩rí, árídírí ˩párí
Kalaḅa	pá˩rí
rị	
BL	
KI	pá˩rí, ɗĩkí párí
NE	kṹ, parí
AK	pári, hã̄ŋa
BU	kṹ
OP	
OY	koṹ
ET	
EO	kóṹ
BA	kóṹ, dákí
KL	
AP	dórí, dágí
ID	kũ, daı/dakı
OG	daɣı, kũ
GM	dori, oró
EG	
WO	
FU	kũ, dakı
AR	kũ, dakı
OB	kũ, daa
OT	
OE	kuṹ, daí
ME	daí
KU	kṹ
KB	dáí
WT	daí
ON	
IK	
EK	kṹ, daí
KO	kṹ, dáí
GB	dérí, kṹ
OR	ɗíí ɗóri, dã̄ĩ-daĩ
AT	ɗórí, ókṹ
BI	dórú
Notes	

WEAVER

Defaka	
NK	dó↓rí-ɓɔ́
BD	
Ịḅanị	dó↓rí-ɓɔ́
Kalaḅa rị	yé ɗórí-ɓɔ́
BL	
KI	ɗó↓rí-ɓɔ́
NE	ye ɗori-ɓɔ, ɗorí-ɓɔ
AK	ɗori-ɓɔ́
BU	ɗérí-wéí
OP	iyí dérí-bɔ́/éré/kɛ́mɛ̃
OY	iye deri kɪmĩ
ET	í ɗerí kɛ́mɛ̃/ówéí
EO	iyé dórí-bɔ́
BA	yé dórí-bɔ́/kímĩ
KL	
AP	iyé dórí wéí/áráʊ́
ID	iye dori-bɔ
OG	bɪdɛ dórí wei/araʊ
GM	ye dori-wei
EG	
WO	
FU	ye dori-bɔ
AR	
OB	ye deri-mĩnĩ kɪmĩ
OT	
OE	eyé dérí-bɔ/kímĩ
ME	bɪdɛ deri-bɔ
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	yí ɗérí kɛ́mɛ̃
EK	yé dérí kímĩ
KO	dérí kímĩ/ówéí/éré
GB	yí dérí-bɔ́
OR	iyé ɗóri kɪmĩ
AT	yí ɗórí-wéi/-árɔ́ɔ
BI	yé dórú/kímĩɪ/ówéi/*

Notes

WEED (V.T./VP)

Defaka	
NK	gbɔ́ˡɔ́
BD	
Ịḅanị	ísé
Kalaḅa rị	kɔrı, ɛ́sɩ̃́
BL	
KI	ísɩ̃́
NE	ısí, sogu, kpurú
AK	ihɛ́ɛ
BU	síí, kírí sii
OP	otúgó dɔ́nɔ̃́ ?
OY	dʊnũ, fɛfɛ́
ET	síí ?
EO	síɣí, fɛ́-fɛ́
BA	dɩ̃́
KL	
AP	síí, kɛ́kɛ́, fɛ́fɛ́
ID	dʊnũ, dɩ̃
OG	tuka dʊnũ, dɩ̃
GM	
EG	
WO	
FU	dɩ̃ɩ̃
AR	dɩ̃
OB	dʊnũ, dɩ̃
OT	
OE	dʊnṹ
ME	dʊnɔ̃́
KU	túó dʊ́nṹ
KB	dɩ̃́, gbúgbó
WT	
ON	túɔ́ dɛ̃́ ?
IK	túgó dúnɔ̃́
EK	dʊ́nṹ
KO	túó dʊ́nṹ, kpó-kpó
GB	kírí dɛɩ̃
OR	túɜ́ kpʊ́kpɔ
AT	awɛrı
BI	zɩ̃́
Notes	

WELL

Defaka	ḿbíá abanã	J 98 *well* [*water-pit*?]
NK	mɔ̃ndi	
BD		
Ịbạnị	esiɓe	
Kalaḅa rị	suɓe/suwe	
BL		
KI	tíɓé	
NE	túɓo	
AK	túɓo	
BU	túɓo	
OP	ogúgú	
OY	biní zuu ogugu	
ET	oguguú	
EO	beni zúu ogugu	
BA	ogúgú	
KL		
AP	díbé	
ID	dibe	
OG	dibe	
GM	dibe	
EG		
WO		
FU	ogugu	
AR	ɔgɔdɔ	
OB	dibe	
OT		
OE	olómṹ	
ME	olómṹ	
KU	olómṹ	
KB	olómṹ	
WT	olómṹ ógúgú	
ON	beni zuu ogugu	
IK	oguguú, oguguú	ɓeni
EK	beni ogúgú	
KO	elémṹlémũ	
GB	ogugú	
OR	túɓo	
AT	ɓúʊ	
BI	búú, miní búʊ	
Notes	*etiɓe 2	

WEST	
Defaka	
NK	órúá súɔ ãŋga
BD	
Ịbanị	
Kalaba	í↓rúá tuú ↓kóró/↓kúró
rị	
BL	
KI	í↓rúá sɔ́ jú, *
NE	ɪrʊa sʊɔ ãŋga/dʊ
AK	ɛwura/iwura huɔ ãŋã/dɔ
BU	ɪwúráú súɔ́ ã̄ŋgá
OP	úwúráú súɔ́ yɔ́/ã̄ŋgá
OY	ʊrauʊ sʊwɔ ãŋga
ET	uráú súɔ́ ã̄ŋgá
EO	wúráú súɔ́ yã̄ŋã̄
BA	agbálá sʊɔ ãŋã
KL	
AP	wúráú sʊɔ yɔ ?
ID	eɾ̃ẽĩ koro yɔ
OG	eɾ̃ẽĩ koro yɔ
GM	eɾ̃ẽĩ koro zɔ
EG	
WO	
FU	eɾ̃ẽĩ zʊʊ sʊɔ
AR	
OB	eɾ̃ẽĩ koro-mĩnĩ ɔkʊ
OT	
OE	ɔwúrá kóró yɔ́-mɛ
ME	eɾ̃ẽ́ĩ́ koro yɔ
KU	
KB	ɔrá sʊɔ akʊ
WT	bɛ̃ĩ́mɔ̃́
ON	uwúráú súɔ́ ã̄ŋgá
IK	uráú súɔ́ ã̄ŋgá
EK	ʊráú íyérí ã̄ŋgá
KO	ʊráú súɔ́ ãŋga
GB	iyérímɔ̃́ ãŋga
OR	ɔ́wárá vii ága/ɜgɜ
AT	éɾ̃ẽ́ĩ́ sɔ́tɛ́ ága
BI	abʊ dʊ́ʊ, énĩ́ yérí yéga
Notes	

WET, BE(COME) (V.I.)

Defaka	ɓuɓu	J 249
NK		
BD		
Ịḅanị	pisi	
Kalaḅa rị	pisí	
BL		
KI	pisí, mẽŋgi-mẽŋgí	
NE	pisí, lɔ́kpɔ	
AK	ipíhi	
BU	písí	
OP	písí, kpótókóo	
OY	bosú	
ET	pesií	
EO	púsí	
BA	púsí, bósú/bósí	
KL		
AP	bósú	
ID	bozu/bosi	
OG	bosi/bosu	
GM	bosu	
EG		
WO		
FU	bosu	
AR	bosu	
OB	bosú	
OT		
OE	bosú	
ME	bosú	
KU	bosu	
KB	bósí, dɔ́dɔ́	
WT	bosí	
ON	pisí	
IK	pisií	
EK	pusií	
KO	pisí	
GB	pusú	
OR	ɓʊrʊ (tú-yẽ	
AT	ɓile	
BI	bile	
Notes	*pesu ? 1	

WHAT?

Defaka	taá	J example 19
NK	teé	
BD		
Ịḅanị	tɛ nyɛ́	
Kalaḅa rị	tié	
BL		
KI	ce yé	
NE	téi	
AK	téi ye	
BU	téí ye	
OP	téí, téí nɛ	
OY	teí ye, téí yɛ́ a	
ET	teí	
EO	téɣé iye	
BA	téí ye-ye	
KL		
AP	teé ye	
ID	teí ya o, té iye	
OG	téi ye a	
GM	téi ya	
EG		
WO		
FU	téi ya	
AR	té ya	
OB	téi ye	
OT		
OE	te yé ni	
ME	tei ye, tei yá o	
KU	teí nɪ	
KB	óteí nɛ	
WT	óteí nɪ	
ON	téi (nĩ	
IK	teí ya	
EK	te yé, teé ki yo	
KO	tié = te yé	
GB	teí yaáa	
OR	teé kɛ	
AT	te mĩnĩ áa	
BI	tiyáa	
Notes	*teɣe/tee 1	**tɜɣɜ

WHEN?

Defaka	
NK	ndi ɔ́ku
BD	
Ịḅanị	te sáa
Kalaḅa rị	tɔ sáˡkí
BL	
KI	ndé sıkı
NE	tɔ́ ifie
AK	té ifiye
BU	tíɛ́ ifie
OP	tíɛ́ ifie ?
OY	tıyɛ́ kiri
ET	tiɛ ifié
EO	tíɛ́ kiri/ifiye
BA	tíɛ́ kiri/ifie
KL	
AP	térífie
ID	té ifie, téri taĩ
OG	tɛrı ıtamĩ ya
GM	té ifie
EG	
WO	
FU	té kiri
AR	téí kiri
OB	ĩndé ifie/taımĩ
OT	
OE	ındı séri nı, ındı ifíye ya
ME	ɛndı taĩ, tı seri
KU	tı serí
KB	óte séri nɛ
WT	ote serí
ON	tɔ́ ífie
IK	tie ifie yáa
EK	dẽŋí seri (kĩ
KO	te ifíe, dẽŋí ifie
GB	dẽŋĩ ífie aáa
OR	idífie, idáawa
AT	de ifíé ya
BI	indógua

Notes

WHERE?

Defaka		
NK	ndíˡɔ́	
BD		
Ịbanị	tẽŋga = te ãŋgáa/ŋgáa	
Kalaḅa	tãŋgáˡá = tɔ ãŋgáˡá,	
rị	tɔ yɔ́ˡɔ́	
BL		
KI	ndeé ju	
NE	tíɔ, tɔ́dʊ, tã̄ŋga	
AK	tí yɔ	
BU	tíɛ́ yɔ	
OP	tíɛ yɔ	
OY	tiyɛ́ yɔ	
ET	tiɛ yɔ́	
EO	tíɛ́ yɔ	
BA	tíɛ́ yɔ	
KL		
AP	térí yɔ	
ID	té yɔ	
OG	tí jɔ/tʊ́ zɔ	
GM	té jɔ	
EG		
WO		
FU	té zʊwa	
AR	tée jɔ	
OB	téi yɔ, ɪndɛ́ɪ yɔ	
OT		
OE	ɪndɪ yɔ́ ka	
ME	ɛndʊɔ, tɪɔ	
KU	tɪ yɔɔ́	
KB	ɔ́tɪɔ́kɛ	
WT	tɪɔ́	
ON	tɔ́ yɔ	
IK	tiɛ yáa = tiɛ yɔ́ a	
EK	dẽŋĩ/te yɔ́ kɔ	
KO	dẽŋĩ/te yɔ́ɔ	
GB	dẽŋí yɔ aáa ?	
OR	ɛdíga	
AT	de gáa, deé ɓɪra	
BI	indɛ̃ nã/bira, nãnã̄a	
Notes	*teɣe yɔ 1 2	*what place?*

WHETSTONE

Defaka	
NK	lúbárí
BD	
Ịḅanị	dápírí
Kalaḅa	ɗŭɓárı, ogie farı
rị	ɗŭɓarı
BL	
KI	ɗŭpárí
NE	ogidí farı-ye, kʊrɔ́-ye
AK	hari-ye
BU	fárí-yé
OP	ogídí fáréí
OY	ıtıtá
ET	
EO	ıtítá
BA	ítítá ?
KL	
AP	ıtítá
ID	po yé
OG	po yé
GM	po-yé
EG	
WO	
FU	ɔpıa/ogidi fárı-ye
AR	po yé
OB	pou-yé
OT	
OE	pou-ye
ME	pou ye
KU	po(ũ yé
KB	lɛ-yɛ́, pou-yɛ́
WT	pou yé
ON	
IK	
EK	fárí-yé
KO	fáríí, lɛí/lɛɛ-yeé
GB	yí kúrɛ́í, fárí-yí
OR	íku-yé
AT	yí fárí-yɛ́ɛ
BI	yé fárí-yée

Notes

WHITE, BECOME (V.ADJ.)

Defaka	pɛnɛ	J 241
NK	pí˩nã́	
BD		
Ịḅanị	pí˩nã́	
Kalaḅa rị	pí˩nã́	
BL		
KI	pí˩nã́	
NE	pınã́, páa	
AK	pínã	
BU	pínã́	
OP	pínã́	
OY	pınã́	
ET	pínã́	
EO	pínã́	
BA	pínã́	
KL		
AP	pínã́	
ID	pınã	
OG	pınã	
GM	pınã	
EG		
WO		
FU	pınã	
AR	pınã	
OB	pınã	
OT		
OE	pınã́, fʊfʊ́fɔ́	
ME	pınã́	
KU	pınã́	
KB	pínã́	
WT	pınã́	
ON	pínã́	
IK	pínã́	
EK	pínã́	
KO	pínã́	
GB	pínã́	
OR	pánã́	
AT	pínã́	
BI	pínã́	
Notes	*pɛnã 3	Mundang pɛŋ
	**pɛnã	

WHITLOW

Defaka	
NK	sie
BD	
Ịḅanị	elo á↓ká
Kalaḅa rị	ógíóN↓gíó,ɓá↓rá tárí-á
BL	
KI	óké ɔ́↓híá
NE	otosi, seí-ye, seí-wei, *
AK	otosi, nõĩ you, ɓara héi-mɔ
BU	ɔtɔ́sí
OP	ɔtɔ́
OY	ɪtɔsí
ET	
EO	ɪtɔ́sí
BA	ɪtɔ́sí, kókólógbínówei ?
KL	
AP	ɪtɔ́sí, apɔ́í-wei
ID	ɔtɔ́sí
OG	ɔtɔsɪ
GM	ɪtɔfí
EG	
WO	
FU	iyowei, ɪtɔsí/ɪtɔfí
AR	ɪtɔfí
OB	ɔtɔsɪ
OT	
OE	atɔ́sɪ
ME	atɔ́sɪ
KU	atɔ́sɪ
KB	atʊ́ú
WT	atú
ON	atɔ́
IK	ɔtɔ́
EK	ɛtú
KO	ɛtú
GB	ɛtú
OR	ɓárá óvi
AT	avɔ̃̃ŋgɔ-wei
BI	dɛmɓa

Notes

WHO?		
Defaka	tárı	J example 19
NK	tuɓɔ	
BD		
Ịḅanị	tʊwɔ́	
Kalaḅa rị	tʊɓɔ́/tʊwɔ́	
BL		
KI	tʊɓɔ́	
NE	túɓɔ	
AK	túbɔ́ɔ, túɓɔ	
BU	túɓɔ́ ɓɔ	
OP	túbɔ́	
OY	tʊbɔ́ɔ, tʊbɔ́ nı	
ET	tuɓɔ kɛɛ́	
EO	túbɔ́	
BA	túbɔ́ɔ	
KL		
AP	tʊbɔ́/ıtúbáa ?	
ID	túba o	
OG	tʊbɔ a	
GM	tʊbɔ a o	
EG		
WO		
FU	tʊbáa	
AR	tʊbáa	
OB	tʊbɔ́ kɛ	
OT		
OE	tʊwɔ kɔ́ nı	
ME	tʊɔ ká o	
KU	tʊbʊ ká nı	
KB	ɔ́tıba ká nɛ, tıba káa	
WT	tʊbaká	
ON	túbɔ ki (nĩ ?	
IK	tuɓɔ kɛ nɛ̃́ɛ	
EK	tʊbáa	
KO	tʊbá	
GB	tıbáa	
OR	tɔɓɔ	
AT	taɓáa	
BI	tıɓáa	
Notes	*teɣe ɓɔ 1 -	

WHY?

Defaka	
NK	teé gó^{ı}sí
BD	
Ịḅanị	te gósi
Kalaḅa rị	tiye goté, tie ɛrésı
BL	
KI	ce góse (sıbĩ
NE	téi tugu, téi nɛ, tɔ́tugu
AK	téí ye, téi nɛ
BU	té kɛ ɗuo
OP	téí tu
OY	té kɛ duwó nı
ET	téi
EO	téi tu ?
BA	tɛ́í kɛ duo
KL	
AP	té yé tuu nı
ID	té zɛ a o
OG	téi zɛ
GM	téi ya
EG	
WO	
FU	té ye tʊ́ʊ́ wa
AR	téi kɛ
OB	tí kı duó nı
OT	
OE	te kí duó nı
ME	te tú a o
KU	tí ya o
KB	óte yí bɛbɛ́ nɛ, óte yí kɛ
WT	ó teí nɛ
ON	tɔ́bíra, téí túu (nẽ
IK	tei tú áa, teí áa
EK	te túú nı
KO	te tuú, te tu kɔ́ɔ
GB	te túú aáa ?
OR	ɛdɔ́mɔ̃ paamã
AT	te mĩnĩ áa
BI	tiyé tuwa

Notes

WIDE, BE(COME) (V.I.)

Defaka	
NK	fĩndi, waɣala
BD	
Ịḅanị	finji
Kalaḅa rị	finjí
BL	
KI	finjií
NE	fíndi
AK	híndi, (kuɓũ híndi
BU	fíní
OP	fíní, bɛ́rí
OY	(kubú) finí̃i
ET	finí̃í, ɓɛrií
EO	fíní
BA	fíní
KL	
AP	fíní̃í
ID	finí̃í
OG	finí̃í
GM	finí
EG	
WO	
FU	finí
AR	finí
OB	finí̃í
OT	
OE	finí̃i
ME	finí̃í
KU	finí
KB	finí̃í
WT	finí̃í
ON	finí
IK	finí̃í, bɛrií
EK	finí
KO	finí̃í
GB	finí̃ˡí
OR	finí̃i
AT	funṹu
BI	funṹu
Notes	*finí-i 5

WIDTH
Defaka
NK kúɓú-fĩndi
BD
Ịḅanị fĩndi
Kalaḅa rị finjí, finji-mã́ ?
BL
KI kúɓú, finjí
NE kuɓu-fĩndi
AK kuɓu (híndĩ
BU fĩní
OP fĩní
OY finĩi
ET finí
EO kúbú fĩní
BA kúbú fĩní, fĩní
KL
AP fĩnẽĩ
ID finí
OG finí
GM finí
EG
WO
FU finí
AR finí
OB finĩí
OT
OE finĩí
ME finĩí
KU finĩí
KB finĩí
WT finĩí
ON finí
IK finí
EK finí
KO kúbú
GB kúbú
OR finĩi
AT funũu
BI funũu
Notes *finĩ-ĩ 5

WIFE		
Defaka	taa	J 179, L
NK	taa, i taá	
BD		
Ịḅanị	ta	
Kalaḅa rị	ta-ɓɔ, ta	
BL		
KI	taá	
NE	tá	
AK	táa	
BU	tá	
OP	tá	
OY	ta	
ET	i taá, inḟ tá_	
EO	tá	
BA	tá	
KL		
AP	tá	
ID	ta, ɛ tá, ɛnḟ ere (-araũ	
OG	ɛ tá	
GM	ɛ tá	
EG		
WO		
FU	ta, ere	
AR	ere, ɛ tá	
OB	taa	
OT		
OE	ta	
ME	eré, ta	
KU	ta	
KB	ta	
WT	ɪ ta	
ON	ta	
IK	taá	
EK	taá	
KO	taá	
GB	taá	
OR	ta	
AT	ta, ɪ tá	
BI	ta-ɓɔ, ta	
Notes	*taa 1	
	**taa	

WIND		
Defaka	ímĩɔ	J 114
NK	férí	
BD		
Ịḅanị	fɔ́rʊ́	
Kalaḅa rị	férʊ́	
BL		
KI	fɔ́rʊ́	
NE	ɛfɛrʊ(-mã)	
AK	ɛhɛru	
BU	ɛférʊ́, kʊ́rɔ́ ɛfɛrʊ	ɛférʊ́(fɔ̃ɔ̃́) 'breeze'?
OP	aférʊ́	
OY	afɔrʊ	
ET	afɔ́rʊ́	kálá fɔru 'breeze'
EO	ɛférʊ́	kálá ɛfɛrʊ 'breeze'
BA	ɛférʊ́, kʊ́rɔ́ ɛfɛrʊ	
KL	ɛférʊ́	
AP	ɛférʊ́	
ID	ɛfɛrɪ	
OG	ɛfɛrɪ	
GM	ɛfɛrɪ	
EG		
WO		
FU	ɛfɛrʊ (-mã)	
AR	ɛfɛrʊ	
OB	ɛfɛrɪ, kʊrɔ ɛ́fɛrɪ	
OT		
OE	afɔ́rí	
ME	afɔ́rí	lalá fɔrɪ 'breeze'
KU	aférí	
KB	aférɛ́	
WT	afɔ́rʊ́	
ON	afɔ́rʊ́	emũmũ 'breeze'
IK	ɔfɔ́rʊ́/afɔ́rʊ́	
EK	ɛférʊ́	
KO	ɛférʊ́	emũmʊ̃́ 'light breeze'
GB	ɛférʊ́	
OR	fɔ́rí	
AT	férʊ́, fɔ̃ɔ̃́, ekimũ	
BI	fɔ̃́	ɛ́férʊ́ 'breeze'
Notes	*ɛfɛrʊ 2	

Wine

Defaka	ilo	J 38 *wine (general)*
NK	oru	
BD		
Ịḅanị	iru	
Kalaḅa rị	iru	
BL		
KI	iruú	
NE	irú	
AK	wúru	
BU	wúrú	
OP	wúrú	
OY	wurú	
ET	uruú	
EO	wúrú	
BA	wúrú	
KL		
AP	wúrú	
ID	wuru	
OG	wuru	
GM	wuru	
EG		
WO		
FU	wuru	
AR	wuru	
OB	wuru	
OT		
OE	wuru	
ME	wuru	
KU	oru	
KB	oruú	
WT	ouruú	
ON	wuru	
IK	beke wúru	
EK	uruú	
KO	uruú	
GB	wurú	
OR	wuru	
AT	oru	
BI	iru	
Notes	*iwuru ?	ɪj -r- = Defaka -l-

WING		
Defaka	ápá	J 150, L
NK	ápá	loan from Defaka
BD		
Ịḅanị	apile	
Kalaḅa rị	pãmba	
BL		
KI	pãmbaá	
NE	pãmbá	
AK	pámba	
BU	apínã́	
OP	apínã́	
OY	apelé	
ET	apinãã́	
EO	ofóní́ ápámã́	
BA	pámã́	
KL		
AP	apámã́	
ID	apımã	
OG	apımã	
GM	pımã	
EG		
WO		
FU	(a)pamã	
AR	pamã	
OB	apele	
OT		
OE	apele	
ME	apele	
KU	apile	
KB	apoloó	
WT	apele	
ON	ofóní́ ápélé	
IK	apínã́	
EK	ofóní́ ápúrã́ṹ, apúraṹ	
KO	ofóní́ ápólóú ?	
GB	apınã́	
OR	apanã́	
AT	awĩyɛ̃́ ápánã́a, apanã	
BI	awõmɛ̃́ ápínã́a	
Notes	*pãba 1	

WIPE (V.T.)

Defaka	
NK	síɣiri
BD	
Ịḅanị	sií
Kalaḅa	siḭ̃
rị	
BL	
KI	gú˩ró ?
NE	kʊɔ́
AK	kúwɔ
BU	tɔ́lɔ́-mɔ̃́, kʊ́ɔ́
OP	kʊ́ɔ́
OY	kʊwɔ́
ET	kʊ́ɔ́
EO	kʊ́wɔ́
BA	kʊ́ɔ́
KL	
AP	kʊ́ɔ́
ID	kʊɔ
OG	kʊɔ
GM	kʊɔ
EG	
WO	
FU	kʊɔ
AR	kʊɔ
OB	kʊɔ
OT	
OE	kʊɔ́
ME	kʊɔ́, li-mɔ
KU	kʊ́ɔ́
KB	gbã, kʊ́ɔ́
WT	kʊɔ́
ON	kuɔ
IK	kʊ́ɔ́
EK	kʊ́ɔ́
KO	kʊ́ɔ́
GB	kʊ́ɔ́
OR	vía̰, kʊ́ɔ́/kʊ́ɔ
AT	kʊ́ɔ́
BI	kɔ
Notes	*kʊwɔ 1

WIRE

Defaka	
NK	ńdála
BD	
Ịḅanị	wáya
Kalaḅa rị	mkpála
BL	
KI	ínjáˡlí
NE	ındálaı
AK	ikpɔrɔ
BU	ındálı, wáya
OP	ĩndáli
OY	wáya, ındıyálı
ET	ĩndáli
EO	ıkpúrʊ́, wáya
BA	ıkpúrʊ́, wáya
KL	
AP	wáya
ID	wáya
OG	ayɔ
GM	ayɔ
EG	
WO	
FU	beké dii
AR	wáya
OB	ayɔ́
OT	
OE	dii, beke dii
ME	wáya
KU	
KB	
WT	
ON	ĩndiáli
IK	ĩndáli-ye
EK	beke ıgbá
KO	ındálı
GB	wáya
OR	wáya
AT	wáya
BI	wáya

Notes

WITCH		
Defaka	íyɔ́rɔ́↓-tí	J 202
NK	(arı-ɓɔ/owoi/-ara)	
BD		
Ịḅanị	arı-ɓɔ́	
Kalaḅa rị	arı-ɓɔ́	
BL		
KI	arı-ɓɔɔ́	
NE	kumṹ gʊɔ-ɓɔ, arí-ɓɔ, *	
AK	gʊɔ-ɓɔ	
BU	póú éré, dĩrí gúɔ́ éré	
OP	dírí gúɔ́-bɔ́	
OY	diri gʊwɔ kımĩ	
ET	dĩrí gúɔ́	
EO	dírí gúɔ́ kímḩ	
BA	dírí gúɔ́-bɔ́/ówéí/-árá	
KL		
AP	dírí gúɔ́-wéí	
ID	fiḩ/fõĩ	
OG	diri kɔrı kımĩ	
GM	foḩ	
EG		
WO		
FU	fuḩ(-araũ	
AR	foḩ	
OB	diri gʊɔ owei	
OT		
OE	dirí gúɔ́ éré	
ME	dirí gúɔ́-áráú/éré/*	
KU	póú	
KB	póú	
WT	poú	
ON	dírí éré/ówéí	
IK	póú	
EK	póú	
KO	póú éré/kímḩ/ówéí	
GB	póú	
OR	arı kímḩ	
AT	sei dìri-mɔ-arɔ́ɔ/owéi/kímĩ	
BI	ándɛ́ ebi-á ɔrɔrɔ/owei	
Notes	*arı-ɓɔ/kımĩ 1 -/2	

WITH (ME)
Defaka
NK nã/nã́
BD
Ịḅanị (ĩ nã-nã
Kalaḅa ınĩ nã́, (ĩ nã́
rị
BL
KI -nã
NE (í) nã
AK (ĩ nã́a
BU (nĩ ınĩ́nĩ ?
OP ɓáí mɔ-mɔ
OY (ĩ mɔ̃́-mɔ
ET (ĩ mɔ-mɔ̃́
EO (ĩ mɔ̃́
BA (ɛ̃ mɔ̃́
KL
AP ɛ mɔ̃́-mɔ
ID (ĩ mɔ-mɔ
OG (ĩ mɔ̃́/(ɛ̃ mɔ̃́-mɔ
GM (ɛ̃ mɔ̃́-mɔ
EG
WO
FU (ɛ̃ mɔ̃́-mɔ
AR ɛ mɔ̃́
OB (ɛ̃ mɔ̃́-mɔ
OT
OE (ɛ̃ mɔ-mɔ
ME (ẽ mɔ-mɔ
KU ɛ mʊ̃-mɔ
KB (ɛ̃ mʊ̃-mɔɔ́
WT (ɛ̃ mʊ̃-mɔ
ON (ĩ mɔ-mɔ
IK (ĩ mɔ-mɔ̃́
EK (ĩ mɔ-mɔ̃́
KO (ĩ mɔ-mɔ̃́
GB (ĩ mɔ-mɔ̃́
OR ɛ mɔ-mɔ̃́
AT ı mɔ-mɔ̃́
BI ı mɔ̃́, ı mɔ
Notes

WOMAN

Defaka	ɛ́sɛ́↓ré tí	J 179
NK	ɛ́ré-ɓɔ́ˡɔ́	
BD		
Ịḅanị	ɔ́rʊ́-ɓɔ́	
Kalaḅa rị	ɛ́ré-bɔ́	
BL		
KI	éré-mḭ́nḭ́-ɓɔ	
NE	iyɔrɔ-ɓɔ́	
AK	iyɔrɔ-ɓɔ	
BU	éré kímḭ́, éré-árá	
OP	éré-ɛ́rɛ́, éré (-bɔ́)	
OY	ere kɪmĩ	
ET	arɔ́rɔ, éré-árá	
EO	ɪyɔ́rɔ́ kímḭ́	
BA	ɪyɔ́rɔ́ kímḭ́	
KL		
AP	ɪyɔ́rɔ́ kímḭ́	
ID	ɪyɔrɔ kímḭ́	
OG	ɪyɔrɔ kímĩ	
GM	ɪyɔrɔ kɪmḭ́	
EG		
WO		
FU	ɪyɔrɔ-bɔ	
AR	ɪyɔrɔ kɪmĩ	
OB	ere	
OT		
OE	ɪyɔ́rɔ́ éré/kímḭ́	
ME	ɛyɔ́rɔ́, eré	
KU	erérá	
KB	eré(-rá)	
WT	eré	
ON	éré	
IK	éré	
EK	éré	
KO	eré (-áráʊ́)	
GB	eré	
OR	éré	
AT	arɔ́rɔ, éréḿẽtu	
BI	éré-mḭ́nḭ́ɪ	
Notes	*yere/ere 2	

WOMB

Defaka		
NK	tɔɣú ákpa	
BD		
Ịḅanị	tʊwɔ akpáa	
Kalaḅa rị	iyi akpá	
BL		
KI	yilá	KI dic
NE	di ákpa	
AK	di ákpa	
BU	zí tuu	
OP	zíí ˡtúú	
OY	zií yɔ	
ET		
EO	zi yɔ́	
BA	zíí ógugu	
KL		
AP	bírí bólóú	
ID	zii yɔ́/ógugu	
OG	zii zɔ́	
GM	zi tú	
EG		
WO		
FU	zii yé	
AR	zií ufuro	
OB	bʊʊ yɔ	
OT		
OE	zii yɔ	
ME	zii yɔɔ́	
KU	tʊbɔʊ wɛrɪ yɔ́	
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	zii akpá	
KO	tɔbɔʊ wɛrɪ yɔ́, zii yɔɔ́/ɔbúgʊ	
GB	zii yɔ	
OR	iyɛɛ́ yɔ	
AT	tɔɓɔ gbá/wɛrɪ yɔɔ	
BI	tʊɓɔ gbɛ́/wɔ́rí yɔ́ɔ	

Notes

WOMEN
Defaka
NK
BD
Ịḅanị́ ɛ́rɛ́-mã̄-apʊ, ɛ́rɛ́-ápʊ
Kalaḅa éréme
rị́
BL
KI éré-mĩnī̃-apʊ
NE ɪyɔrɔ-oŋgu, ere-mã
AK ere-mõ, iyɔrɔ-oŋgu
BU éré-ámȭ/-otu
OP éré-ámȭ, éré-ótú
OY ere-otu
ET
EO ɪyɔ́rɔ́-yóú
BA iyóróú
KL
AP ɪyɔ́rɔ́-ábú
ID ɪyɔrɔ-otu/abʊ
OG ɪyɔrɔ-abʊ
GM ɪyɔrɔ-otu
EG
WO
FU iyɔrɔ-abʊ
AR ɪyɔrɔ-abʊ
OB ɪyɔrɔ-otu
OT
OE ɪyɔ́rɔ́-ótú
ME ɪyɔ́rɔ́ éré-ámã̄
KU eré-ámã̄
KB
WT
ON
IK
EK éré-á-mĩ́nī́
KO eré-amã, eré-á-mĩ́nī́
GB eré-mĩ́nī́
OR éré-mã
AT éré-mɛ̃́túu-a-mĩnɪ
BI éré-mĩ́nī́-á-mĩnɪ
Notes

WORK (N.)

Defaka	ɔ́kʊ́ɔ̃	J 124
NK	firi	
BD		
Ịḅanị	fɪrɪ	
Kalaḅa rị	kɔrɪ nãmã́, fɪrɪ	
BL		
KI	fɪrí	
NE	fɪrí	
AK	hɛ́rɛ	
BU	fĩrí	
OP	fɛrɛ	
OY	fɪrí	
ET	fɛrɛɛ́ ?	
EO	fĩrí	
BA	fĩrí	
KL		
AP	fĩrí	
ID	fɪrɪ	
OG	fɪrɪ	
GM	fɪrɪ	
EG		
WO		
FU	damã	
AR	damã	
OB	fɪrɪ	
OT		
OE	fɪrɪ	
ME	fɪrɪ	
KU	fɪrɪ	
KB	fɪrɪí	
WT	fɪrɪ	
ON	fɛrɛ	
IK	fɛrɛɛ́ ?	
EK	fɪrí	
KO	fɪrí	
GB	fɪrí	
OR	fɪrɪ	
AT	fɪrɪ	
BI	nyɛɛ́ɛ	
Notes	*fɪrɪ 1	

WORLD
Defaka
NK ogɔnɔ
BD
Ịḅanị tominḩ kirí
Kalaḅa tomi kíˡrí
rị
BL
KI sɛ́ kíri
NE sɛ-gbɔrʊ́
AK sɛgbɔru
BU sɛ́ gbɔ́rʊ́
OP akpɔ́, sɔ́gbɔ́rʊ́
OY ayé, akpɔ́, sɛgbɛrʊ
ET akpɔɔ́
EO sɛ́gbɔ́rʊ́, ayé, akpɔ́
BA sɛ́gbɛ́rʊ́, ayé
KL
AP sɛ́gbɛ́rʊ́
ID akpɔ
OG akpɔ
GM opu kíri, amã kiri
EG
WO
FU akpɔ
AR akpɔ
OB ayé
OT
OE akpɔ
ME akpɔ
KU akpɔ
KB akpɔɔ́
WT akpɔ
ON akpɔ
IK akpɔ́
EK ɔkpɔɔ́
KO akpɔɔ́/ɔkpɔɔ́
GB ɔkpɔɔ́
OR sɛ́ kíri
AT wárí ózúũ
BI akpɔ
Notes

WORM
Defaka
NK nsɔ
BD
Ịḅanị kírí ó^{ı}dódo, árírí,
Kalaḅa ısõ, arí^{ı}kwɔ́,
rị atagbalıgbalı
BL
KI ısɔ̃ɔ̃́, átagbalágbala-
ɓa
NE sɔ̃́ũ
AK ɔhɔ̃́ɔ̃
BU sɔ̃́
OP sɔ̃́
OY ısɔ̃ṹ
ET sɔ̃ɔ̃́
EO ʊsɔ̃́ṹ
BA ısɔ̃́
KL
AP ısɔ̃́ṹ
ID ısɔ̃ũ, dɔɔ
OG ısɔ̃ũ
GM ikoló
EG
WO
FU íkoló, isɔ̃ṹ
AR lɔbɔ́
OB dɔʊ
OT
OE dɔʊ́
ME dɔɔ́ʊ
KU dɔɔ
KB ɔdɔ́
WT odɔ́ʊ́
ON isɔ̃
IK sɔ̃ɔ̃́
EK sɔ̃ṹ
KO sɔ̃ɔ̃́
GB sɔ̃ṹ
OR ɛdıyɔ̃ũ
AT azɔ̃
BI ajɔ
Notes *ısɔ̃ũ 1

WORSHIP (V.T.)

Defaka	
NK	téˡké
BD	
Ịḅanị	téˡɣɛ́/téˡɛ́
Kalaḅa rị	téˡkɛ́, sú-sú
BL	
KI	téˡkɛ́
NE	karí
AK	kári
BU	kárí
OP	
OY	karí
ET	
EO	kárí
BA	
KL	
AP	kárí
ID	karı
OG	karı
GM	
EG	
WO	
FU	gaa
AR	sibe, sĩ
OB	karı
OT	
OE	karı
ME	karı
KU	kárí
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	kárí
KO	karí
GB	karí
OR	karı
AT	témẽ́
BI	kalı

Notes

WRAP (V.T.)
Defaka
NK gbéˡĩ̃ ?
BD
Ịḅanị fĩˡnã̃
Kalaḅa ri fĩˡnã̃
BL
KI kaká ?
NE kpolú, kpólu
AK ɓakála
BU mã̃ŋgálá ?
OP
OY fınã̃, mãalá
ET
EO fínã̃, mã̃ɣálá
BA mã̃ɣálá
KL
AP mã̃álá
ID mãɣala/mãala
OG mãɣala/mãŋãla
GM mãala
EG
WO
FU mãala/mãŋãla
AR mãɣala
OB mãala
OT
OE mãalá
ME mãála
KU gbínĩ̃
KB
WT
ON
IK
EK fínã̃
KO fínã̃, kʊ́tá
GB apú
OR fánã̃
AT kʊ́tá
BI kʊ́tá
Notes

WRESTLE (V.I.)

Defaka	
NK	kíńda sai
BD	
Ịḅanị	(ḿgbá) fúɣú/fúú
Kalaḅa rị	égelege sɔ́
BL	
KI	ḿgbá
NE	fugú-ya
AK	you húwɔ, hugu-yáa
BU	ãndá
OP	ãndá
OY	ãndá
ET	ãndá
EO	ãndá
BA	ãndá
KL	
AP	ãndá
ID	ada/ãnda
OG	ada
GM	ada
EG	
WO	
FU	ada
AR	ada
OB	ãnda
OT	
OE	ãndá
ME	ãndá
KU	ãndá
KB	ãndá
WT	ãndá
ON	ãndá
IK	ãndá
EK	ãndá
KO	ãndá
GB	ãndá
OR	owu
AT	owú
BI	owu

Notes

WRING (WET CLOTH) (V.T.)

Defaka	imi	J 355
NK		
BD		
Ịḅanị	ímḩ-mãá	
Kalaḅa rị	iwĩ-mã́	
BL		
KI	imi-mã́	
NE	imḩ, fãŋgalá	
AK	ɓakála	
BU	fã́ŋã́ ?	
OP		
OY	fãã	
ET		
EO	fã́ŋã́	
BA		
KL		
AP	fã́ŋã́	
ID	fãŋã	
OG	fãŋã	
GM		
EG		
WO		
FU	fãŋã	
AR		
OB	fãŋã	
OT		
OE	fãã́	
ME	fãã́	
KU		
KB		
WT		
ON		
IK		
EK	fã́ŋɛ́	
KO	pípí, fáã́lá, fã́, fã́ŋã́	
GB	fã́ŋã́ ?	
OR	imi	
AT		
BI		
Notes		

WRIST

Defaka		
NK	ɓára kɔŋgɔ	
BD		
Ịḅanị	ɓárá ˡkɔ́ŋgɔ	
Kalaḅa rị	ɓárá ˡkɔ́ŋgɔ́	
BL		
KI	ɓárá ˡkɔ́ŋgɔ́	
NE	ɓará kɔŋgɔ	
AK	ɓara kɔ̃ŋɔ̃/yáĩmɔ	
BU	ɓárá tɔrʊ	
OP	bírá tɔru	
OY	bırá tɔrʊ	
ET		
EO	bírá tɔ́rʊ	
BA	bírá kɔ̃ŋɔ̃ũ	
KL		
AP	bírá tɔ́lɔ́	
ID	bıra tɔlʊ́	
OG	bıra kɔ̃ŋɔ̃ũ	
GM	bıra kɔ̰̃ɔ̃	
EG		
WO		
FU	bıra kɔ̃ŋɔ̃	
AR	bıra kɔ̃	
OB	bıra tɔ́lʊ́	
OT		
OE	bırá tɔlʊ	
ME	bırá tɔrʊ	
KU	bırá tɔrʊ́	
KB	bírá tɔrʊ	
WT	bırá tɔrʊ́	
ON	bírá tɔrʊ	
IK	ɓárá tɔru	
EK	bárá tɔrʊ	
KO	bárá tɔ́rʊ	
GB	bárá ˡtɔ́rʊ	
OR		
AT	ɓárá tɔ́rı	
BI	bírá tɔ́rʊ́ʊ	
Notes	*ɓara kɔ̃gɔ 3 1	*arm neck*

WRITE (V.T.)

Defaka	
NK	gẽĩ
BD	
Ịḅanị	gɛ́ˡɛ́/gíˡɛ́/kɛ́ˡɛ́
Kalaḅa	kɛ́ˡɛ́/gɛ́ˡɛ́
rị	
BL	
KI	gɛ̃́ˡĩ́ ?
NE	gɛ́
AK	gɛ́ɛ
BU	gɛ́
OP	gɛ́
OY	gɛɛ́
ET	gɛɛ́
EO	gɛ́ɛ́
BA	gɛ́
KL	
AP	gɛ́ɛ́
ID	gɛɛ, puu
OG	gɛɛ, puu
GM	gɛ
EG	
WO	
FU	puu, gɛɛ
AR	pu
OB	gɛɛ, puu
OT	
OE	gɛɛ
ME	gɛɛ́ ?
KU	gɛ́
KB	gɛɛ́
WT	gɛ
ON	gɛ́
IK	gɛɛ́
EK	gɛɛ́
KO	gɛɛ́
GB	gɛɛ́
OR	gẽ
AT	gɛ
BI	gɛ
Notes	*kẽĩ/gẽĩ 1

YAM		
Defaka	í↓nḟ	J 40
NK	ɓuru	
BD		
Ịḅanị	ɓuru	
Kalaḅa rị	ɓuru	
BL		
KI	ɓurú	
NE	ɓurú	
AK	ɓúru	
BU	ɓúrú	
OP	búrú	
OY	burú	
ET	ɓuruú	
EO	búrú	
BA	búrú	
KL		
AP	búrú	
ID	buru	
OG	buru	
GM	buru	
EG		
WO		
FU	buru	
AR	buru	
OB	buru	
OT		
OE	buru	
ME	buru	
KU	buru	
KB	burú	
WT	buru	
ON	buru	
IK	ɓuruú	
EK	burú	
KO	burú	
GB	burú	
OR	ɓuru	
AT	ɓuru	
BI	buru	
Notes	*ɓuru 1	

YAM HEAP (MOUND)

Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	
Kalaḅa rị	ɓuru mkpú, kpolí
BL	
KI	ɓuru kirí
NE	ɓurú tiri
AK	hogu kiri ?
BU	ɓúrú tunu
OP	búrú ˡɔ́dɔ́ú
OY	burú utu
ET	abuɔ́
EO	búrú itu/utu
BA	
KL	
AP	búrú túú
ID	
OG	
GM	
EG	
WO	
FU	buru bʉ́kʉ
AR	buru túu
OB	bʉʉ
OT	
OE	buru bʉɔ
ME	buru bʉɔ
KU	buru bʉ
KB	buru bʉʉ́
WT	buru bʉʉ́
ON	buru bɔ
IK	ɓuru aɓɔɔ́
EK	bʉʉ́
KO	(burũ bʉʉ́
GB	bʉʉ́
OR	ebiní̃ga
AT	ɗámá̃ bʉ́ʉ
BI	buru bʉ́ʉ, dímá̃ bʉ́ʉ
Notes	

YAWN (V.I.)

Defaka	
NK	awã (n.)
BD	
Ịḅanị	amũá/amʊ̃á
Kalaḅa rị	awuãã́
BL	
KI	awuã́
NE	áuũ
AK	éũ
BU	aṹ mĩ́ɛ́
OP	áṹ pɛ́nĩ́
OY	aũ
ET	aũ pɛnɛ̃́
EO	áṹ
BA	áṹ
KL	
AP	aũ
ID	aũ
OG	auũ
GM	aũ
EG	
WO	
FU	awũ
AR	aũ
OB	awuṹ
OT	
OE	awuṹ
ME	awuṹ
KU	awũ
KB	anwũ
WT	awuṹ
ON	aṹ
IK	aṹ
EK	auṹ
KO	aṹ
GB	aṹ
OR	ɜmũ
AT	awʊm
BI	awã
Notes	*aw̃ũã 1

YAWS		
Defaka		
NK	ńnɔ̃	
BD		
Ịḅanị	ɪkara/íkárá	?,
	ndaḿ ?	
Kalaḅa rị	ɓekin-nã̄ obi	
BL		
KI	obií	
NE	óbió	
AK	obíyo	
BU	ovḭ́/ovúyṵ́	
OP	ovúyɔ̃, akɛ́tɛ́	
OY	ovḭ́	
ET	ɔviɛ̃́	
EO	ovḭ́	
BA	ovḭ́	
KL		
AP	ovḭ́	
ID	ovĩ	
OG	ovĩ	
GM	ovĩ	
EG		
WO		
FU	ovĩ	
AR	ovi	
OB	ovĩ	
OT		
OE	ovĩ	
ME	ovĩ	
KU	ovĩ yo ?	
KB	ɛzáɪ, oviḭ́	
WT	ovĩ	
ON	ovĩ	
IK	oviḭ́	
EK	ɪzáí	
KO	ɪzáɪ, ovḭ́	
GB	ɪzáí	
OR	kálá awúmã-ye	
AT	egeda, ámã́ íɓú-yíi	
BI	ejeda	
Notes		Cf. Ẹdo òfí

YEAR		
Defaka	ɔ́lɔ́ɔ	J 129
NK	kúrá	
BD		
Ịḅanị	kúrá	
Kalaḅa rị	kúrá	
BL		
KI	kúrá	
NE	kʊra	
AK	kʊrai	
BU	kúráí	
OP	kúráí	
OY	kʊraɪ	
ET	kúráí	
EO	kúráí	
BA	kúráí	
KL		
AP	kúráí	
ID	kʊraɪ	
OG	kʊraɪ	
GM	kʊraɪ	
EG		
WO		
FU	kʊraɪ	
AR	kʊraɪ	
OB	kʊraɪ	
OT		
OE	kʊraɪ	
ME	kʊráí	
KU	kʊraɪ	
KB	kúráí	
WT	kʊráí	
ON	kúráí	
IK	kúrái	
EK	kúráí	
KO	kúráí	
GB	kúráí	
OR	kúrá	
AT	kúrá	
BI	kúrá	
Notes	*kʊraɪ 2	

YELLOW

Defaka		
NK	ifɔnḯ ífɔnɪ	
BD		
Ịḅanị	odo	
Kalaḅa rị	odo	
BL		
KI	odoó	
NE	ɓɛkɛ́, ɛbʊbʊ́	
AK	odódo, ɓɛkɛ	
BU	ɓálá-ɓálá, odó, *	
OP	ondó	
OY	ondó	
ET	ondoó	
EO	odón	
BA	odón	
KL		
AP	odón	
ID	odõ	
OG	odõ	
GM	odõ	
EG		
WO		
FU	odo	
AR	odo	
OB	odõ	
OT		
OE	ondo	
ME		
KU	ondo	
KB	odoón	
WT	ondo	
ON	ondo	
IK	ondoó	
EK	aguṹ, odoó	
KO	odõ	odón/odoón, epé
GB	odoón	
OR	odo-ódo	
AT	ɔ́lúmɔ̃́	
BI	odõ, yɛ́lo	
Notes	*õdõ 1	But *cf.* Igboid òdọ̀

YESTERDAY

Defaka	
NK	buba
BD	
Ịḅanị	bıáa/bıá
Kalaḅa	ɓıɛ̃ı̃/ɓıɛ́ĩ
rị	
BL	
KI	ɓıáa
NE	ɓɔgɔ-tɛ ɓıɓaı
AK	ɓɔgɔ-tɛ ɓiɓai/ɓuɓai
BU	ɓɔ́ɔ́-ɗɛ́í ɓúɓáí
OP	bɔ́-ɗɛ́i búbáí
OY	bɔ́-dɛi baı, abɔ́baı
ET	ɓɔ-ɗɛi ɓuɓaí
EO	bɔ́-tɛ́í búbáí
BA	bɔ́ɣɔ́-tɛ́í báí
KL	
AP	mḭ́ bɔ́ɔ́-dɛı baı
ID	bɔɔ-dɛ ɛ̃ɛ̃ĩ
OG	mĩ bɔ́ɣɔ́-dɛ ɛ̃ɛ̃ĩ
GM	bɔɔ-dɛ baı
EG	
WO	
FU	bʊbaí
AR	abʊbáı
OB	bɔɔ ɛ̃ɛ̃ĩ, abʊbaí
OT	
OE	mɛɛ́ bɔ́ɔ́-dɛ́ báí-mɛ
ME	abíbaı, mɛɛ́bɔ́baı
KU	abíbaı
KB	abúbaı
WT	abíbaí
ON	bʊbai
IK	ɓɔ́-ɗɛ́í ɓúɓáí
EK	bʊbaí
KO	bʊbaí, bɔ́ɔ́-dɛ́í báí
GB	bıbaí
OR	ɓɛ́í-mṹnṹ ɓúɓaı
AT	ɓɛɛ́sí ɓé yáa
BI	bıyáa, bıyá gile
Notes	*aɓıɓaı ? 4

YOUNG
Defaka
NK ásháawɔ
BD
Ịḅanị íwɔ́
Kalaḅa íwɔ́
rị
BL
KI íwɔ́
NE ɪwɔ
AK aháwɔ, iwɔ
BU záí-záí
OP ɔsíá
OY kalá, asɪyaɪ
ET asíá
EO ɔsɔ́wɔ́
BA ɔsɔ́wɔ́, ɔsíáí, kálá
KL
AP ɔsíyáí
ID kala pózi/pósi
OG kala
GM kala
EG
WO
FU kala
AR kala, posi (tɔbɔ̃̃ũ
OB posi
OT
OE kalá
ME asíyáí, kalá
KU asíyaɪ
KB asíyaɪ
WT kalá, asíyaɪ
ON asíá
IK záí-záí
EK asíá
KO ɔsíá/asíá
GB ayá
OR ɔ́shíá
AT ásáí
BI áyá
Notes

YOUTH

Defaka	
NK	ásí-awɔ
BD	
Ịḅanị	ásá túwɔ
Kalaḅa rị	ásámbírímã̄
BL	
KI	ásá-mḭ̃nḭ̃-ɓɔ/tɔkʊ
NE	asáwɔ tɔgʊ
AK	aháwɔ
BU	ɔsíá túɓɔʊ
OP	ɔsíyá (túɓɔ́ú)
OY	kalá asɪyaɪ
ET	asíá tuɓɔ́ú
EO	ɔsɔ́wɔ́ tɔbɔʊ, ɔsawá
BA	ɔsíáí
KL	
AP	ɔsíyáí
ID	kala pósi tɔbɔ, ɔsɪyaí
OG	kala pósi tɔbɔʊ
GM	ɔsɪáí tɔbɔ, kula pósi
EG	
WO	
FU	ɔsíyáí
AR	posi tɔbɔ́
OB	owei túbɔʊ
OT	
OE	kalá tʊbɔʊ
ME	asíá tʊbɔʊ/pesi
KU	asíáí tʊbɔʊ
KB	asíaɪ tʊbɔ
WT	asía tʊbɔ
ON	asíá kɛ́mɛ̃́
IK	asíá tuɓɔ́ú
EK	asíá tʊbɔʊ
KO	ɔsíá/asíá tɔbɔ́ú
GB	ɔsíáí tʊbɔ́ú
OR	awúmã, ɔshíá tɔbɔ́ú
AT	ásáí tɔ́ɓɔ
BI	ásáa túɓɔ́ɔ
Notes	

YOUTHS	
Defaka	
NK	
BD	
Ịḅanị	ásá awɔ
Kalaḅa rị	ásámbírímã́, ásáw
BL	
KI	ásá-mĩ́nĩ́-áwɔ
NE	asáwɔ
AK	(kala) aháwɔ
BU	ɔsíá ɔ́wɔ́ʊ
OP	posí
OY	ɔsɪyaɪ
ET	
EO	ɔsɔ́wɔ́
BA	kálá ɔ́wɔ́ú, ɔsíyaí
KL	
AP	ɔsíyáí ɔ́wɔ́ú
ID	kala pózí
OG	kala pósí
GM	kala pósi-abʊ, ɔsɪyaɪ-abʊ
EG	
WO	
FU	ɔsɪyaɪ-abʊ
AR	
OB	kalá owei ɔwɔʊ-amã
OT	
OE	kalá awɔʊ, asíyáí-ámã́
ME	asíyáí awɔʊ-amã
KU	
KB	
WT	
ON	
IK	
EK	asíá ɔwɔʊ
KO	ɔsíyaí, posí
GB	ɔsíáí ɔwɔʊ-mɔ̃́
OR	
AT	
BI	ásáá tú-ɓɔ́-mĩnɪ
Notes	

ZINC
Defaka
NK wári baɣu álala
BD
Ịḅanị éférɛ́
Kalaḅa agbagba
rị
BL
KI ɔférɛ́/éférɛ́
NE ɛfɛrɛ-yaı
AK ɛhɛrɛ-ye
BU ɛférɛ́-yé
OP aférɛ́-yáí
OY alɛlɛ́, afɛrɛ-ye
ET alalaá
EO ɛférɛ́-yé, alɛ́lɛ́
BA ɛférɛ́-yé, ɛférɛ́
KL
AP zínkı
ID ɔkaĩ
OG ɔkaĩ
GM akpúmóokú, *
EG
WO
FU zínki, kpánũ, *
AR warı kákí kpanũ, abalamā́ku
OB ɔkaĩ
OT
OE zínki, alɛ́lɛ́, afɛ́rɛ́
ME alɛ́lɛ́, afɛ́rɛ́
KU afĩrɛ́
KB alílí
WT alɛ́lɛ́
ON aférɛ́ yá-yí
IK alalaá
EK alalá
KO alalá, ɛférɛ́
GB alalá
OR agbʊgba
AT agbagba
BI agbʊgba, zī́ŋgı, alılá
Notes